GENÇLİK KÜLTÜRÜ VE ARAŞTIRMALARI

KONULU ESERLER BİBLİYOGRAFYASI (1910-2017)

Türkiye Gençlik Bibliyografyası Serisi-5

ARAŞTIRMA

dem

Gençlik Kültürü ve Araştırmaları Konulu Eserler Bibliyografyası

(1910-2017)

Türkiye Gençlik Bibliyografyası Serisi-5

Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları
The Center for Values Education Press

© Eserin Her Türlü Basım Hakkı Anlaşmalı Olarak Ensar Neşriyat'a Aittir.

Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları bir Ensar Neşriyat organizasyonudur.

Proje Yürütücüsü
Doç. Dr. Ömer Miraç Yaman

Yazarlar ve Proje Araştırmacıları
Abdullah Sabit Tuna
Ali Aydın
Bilgehan Toksoy
Burak Acar
Büşra Aydın
Büşra Uygun
Emel Bedir
Hakan Karaman
Kübra Demirçin
Nezire Demir
Ömer Miraç Yaman
Rabia Aydın
Rabia Çırpanlı
Şeymanur Dönmez

Genel Koordinatör
Hulusi Yiğit

Tasarım / Mizanpaj
Nuray Yüksel

ISBN
978-605-73807-1-5

İstanbul, Aralık 2021

Para ile satılmaz.

İletişim
Değerler Eğitimi Merkezi
Süleymaniye Cad. Elmaruf Sk. No: 3 Fatih/İstanbul
Tel: 0212 512 19 90 | Faks: 0212 512 19 91
www.dem.org.tr | info@dem.org.tr

TAKDİM

Değerler Eğitimi Merkezi olarak akademik ilgi alanımıza giren konulara ilişkin araştırmalar yapmayı ve bu araştırmaları alanda çalışanların istifadesine sunmayı en önemli işimiz olarak görmekteyiz. Bu kapsamda Merkez olarak "Araştırma Projeleri" açıyor ve bu projelerde üretilen bilgiyi, araştırılan konuları açık erişimle araştırmacıların ilgisine sunuyoruz. 2016 yılında Doç. Dr. Ömer Miraç Yaman'ın yürütücülüğünde başlattığımız "Gençlik Araştırmaları Projesi"nde Türkiye'deki gençlik alanında ortaya çıkan literatürü derleyip belirlenen temalara göre analiz etmeyi hedefimize koymuştuk. Proje kapsamında görev alan yüksek lisans ve doktora öğrenciyle beraber 1910-2017 yıllarını kapsayan gençlikle ilgili kitap, makale, tez gibi eserler incelemeye alındı. Böylece yaklaşık 20 bin eser incelemesi yapılarak bu eserler aşağıdaki temalara göre disiplinlerarası bir yaklaşımla değerlendirmeye alındı:

- Gençlik, Din, Değer ve Ahlak
- Gençlik, Kişilik, Kimlik ve Benlik
- Gençlik ve Riskli Davranışlar
- Gençlik ve Okul Merkezli Çalışmalar
- Gençlik Kültürü ve Araştırmaları
- Gençlik, Atatürk ve Siyaset

"Gençlik Kültürü ve Araştırmaları" başlığıyla yayınlanan bu bibliyografya, 6 temadan oluşan ***"Gençlik Araştırmaları Bibliyografyası Serisi"***nin beşinci çalışması olarak karşınızdadır. Serinin diğer çalışmaları da yayınlanarak araştırmacıların istifadesine sunulacaktır.

Gençlik alanında yapılacak çalışmalara ışık tutmasını umduğumuz bu çalışma; "Gençlik Kültürü ve Araştırmaları" alanındaki mevcut çalışmaları derlediği gibi bu temada ortaya konulan eserlerin hangi yönde yoğunlaştığını ve hangi yönlerde boşlukların olduğunu da göstermektedir. Bu çalışmanın ortaya çıkması için proje grubunu motive edici bir kararlılıkla yöneten Doç. Dr. Ömer Miraç Yaman'a; proje grubunda yer alan doktora ve yüksek lisans öğrencileri; Abdullah Sabit Tuna'ya, Ali Aydın'a, Bilgehan Toksoy'a, Burak Acar'a, Büşra Aydın'a, Büşra Uygun'a, Emel Bedir'e, Hakan Karaman'a, Kübra Demirçin'e, Nezire Demir'e, Rabia Aydın'a, Rabia Çırpanlı'ya ve Şeymanur Dönmez'e Değerler Eğitimi Merkezi adına teşekkür ederiz.

Değerler Eğitimi Merkezi

İÇİNDEKİLER

Önsöz 7
Giriş 11
1. Araştırmanın Yöntemi 12
2. Araştırma Süreci 13
Bölüm I: Bulgular 14
1. Eser Türlerine Göre Dağılım 15
2. Dönemsel Olarak Dağılım 16
3. Eser Türleri 18
3.1. Tez Çalışmaları ve Değerlendirme 19
3.2. Makale Çalışmaları ve Değerlendirme 24
3.3. Kitap Çalışmaları ve Değerlendirme 27
3.4. Öne Çıkan Yazarlara İlişkin Değerlendirme 28
3.5. Alt Temalara İlişkin Genel Değerlendirme 29
Bölüm II: Tematik Değerlendirmeler 32
1. "Benlik" Teması 32
1. "Gençlik Araştırmalar" Teması 32
1.1. Tezler 34
1.2. Makaleler 64
1.3. Kitaplar 157
2. "Tüketim Kültürü" Teması 161
2.1. Tezler 163
2.2. Makaleler 207
2.3. Kitaplar 261
3. "Gençlik Kültürü" Teması 262
3.1. Tezler 264
3.2. Makaleler 278
3.3. Kitaplar 293
4. "Popüler Kültür" Teması 296
4.1. Tezler 298
4.2. Makaleler 303
4.3. Kitaplar 308
5. "Gençlik Profili" Teması 308
5.1. Tezler 311
5.2. Makaleler 319
5.3. Kitaplar 333
6. "Gençlik Grupları" Teması 342
6.1. Tezler 345
6.2. Makaleler 351
6.3. Kitaplar 356

7. "Gençlik ve Alt Kültürler" Teması 360
7.1. Tezler 361
7.2. Makaleler 365
7.3. Kitaplar 368
8. "Gençlik İmajı-İmgesi" Teması 369
8.1. Makaleler 371
Sonuç 373
Kaynakça 378
Veri Kaynakları 378

ÖNSÖZ

3 yıl süren meşakkatli bir araştırma hikâyesindeki yoğun emeğin ilk meyvesi olan bu çalışma ile 1910-2017 yılları arasında Türkiye'de çeşitli disiplinlerin çatısı altında yapılan gençlik çalışmaları içerisinde riskli davranışlar konulu eserlerin bir araya getirilerek gençlik alanında çalışanlara ve ilgililere rehber bir metin sunmanın mutluluğunu bize lütfettiği için Rabbimiz Tealâ'ya hamd ediyoruz.

Yaklaşık yirmi bin (20.000) künyeye erişim sağlanması ve her birinin konusuna göre kronolojik olarak tasnif edilmesinin yanı sıra künyelerin bibliyografik değerlendirilmesi büyük bir emeği ve fedakârlığı gerektirdi. Bu 3 yıllık süreçte nişan telaşıyla beraber veri girenlerimiz de oldu, düğün haftası metin yazanlarımız da oldu. Kimi zaman yorulduk, kimi zaman bunaldık, öyle zamanlar oldu ki veriler arasında kaybolduğumuzu hissettik, vazgeçmek isteyenlerimiz oldu belki ama yolda yalnız olmayışımız bizi her zaman motive etti. Evet, bu bir ekip çalışmasıydı ve birbirimize süreç boyunca verdiğimiz manevi destek ile alan yazında özgün ve öncü bir niteliğe sahip olacağını düşündüğümüz bu çalışmayı tamamlayabildik hamdolsun.

Bu yolculuğun başlamasına imkân tanıyan başta Değerler Eğitim Merkezi'ne (DEM), kıymetli çalışanlarına ve süreç boyunca desteğini her daim yanımızda hissettiğimiz, çalışmanın organize edilmesinde ve yürütülmesinde ilgi ve desteğini bizden esirgemeyen Hulusi Yiğit Beyefendi'ye teşekkür ediyoruz. Tabi böylesine kapsamlı bir çalışmanın şu an isimlerini yazamadığımız ama teşekkürü borç bildiğimiz başka destekçileri de var ki onlar da bu çalışmanın neticelenmiş olmasını sıcak bir tebessüm ile karşılayacaklardır inşallah.

Çaba bizden, Tevfik Allah (c. C.)'tandır.

Tüm Ekip Adına

Doç. Dr. Ömer Miraç Yaman

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Toplam Yayın Sayısı (1090) 16
Grafik 2: Yıllık Dönemlere Göre Eser Dağılımı 16
Grafik 3: 2010 ve Sonrasında Verilen Eser Sayısı (492) 17
Grafik 4: Eser Türlerinin Dönemsel Dağılımı 18
Grafik 5: Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı (222) 19
Grafik 6: Tezlerin Türlerine Göre Dönemsel Dağılımı 20
Grafik 7: Anabilim Dallarına Göre Tezlerin Dağılımı 21
Grafik 8: Enstitüye Göre Tezlerin Dağılımı 22
Grafik 9: Üniversitelere Göre Tezlerin Dönemsel Dağılımı 23
Grafik 10: Yayın Yerine Göre Makalelerin Dağılımı 24
Grafik 11: Makalelerin Yayın Yerine Göre Dönemsel Dağılımı 25
Grafik 12: Öne Çıkan Dergiler ve Dönemsel Dağılım 26
Grafik 13: Öne Çıkan Yayınevleri ve Dönemsel Dağılıma Göre Eser Sayıları 27
Grafik 14: Öne Çıkan Yazarlar ve Eser Sayıları 28
Grafik 15: Tematik Olarak Eser Dağılımı 30
Grafik 16: Alt Temalara Göre Eser Türlerinin Dağılımı 31
Grafik 17: "Gençlik Araştırmaları" Teması (394) 33
Grafik 18: "Gençlik Araştırmaları" Temasında Dönemsel Dağılım 33
Grafik 19: "Tüketim Kültürü" Teması (249) 161
Grafik 20: "Tüketim Kültürü" Temasında Dönemsel Dağılım 162
Grafik 21: "Gençlik Kültürü" Teması (137) 262
Grafik 22: "Gençlik Kültürü" Temasında Dönemsel Dağılım 263
Grafik 23: "Popüler Kültür" Teması (27) 269
Grafik 24: "Popüler Kültür" Temasında Dönemsel Dağılım 297
Grafik 25: "Gençlik Profili" Teması (158) 309
Grafik 26: "Gençlik Profili" Temasında Dönemsel Dağılım 310
Grafik 27: "Gençlik Grupları" Teması (67) 343
Grafik 28: "Gençlik Grupları" Temasında Dönemsel Dağılım 344
Grafik 29: "Gençlik ve Altkültürler" Teması (26) 360
Grafik 30: "Gençlik ve Altkültürler" Temasında Dönemsel Dağılım 361
Grafik 31: "Gençlik İmajı-İmgesi" Temasında Dönemsel Dağılım 370

Giriş

Toplumlara, tarihsel dönemlere ve kişilere göre farklı özellikler gösterebilen gençlik dönemi, bireyin birçok açıdan gelişim, değişim ve etkileşim yaşadığı bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Rollerin keşfedildiği ve sınandığı bir geçiş niteliği taşıyan bu dönem, hayatın diğer gelişim evrelerine kıyasla arayış ve çatışmaların yoğun olarak yaşandığı hareketli bir evredir. Yine bu dönem hayatın geri kalan dönemlerini şekillendiren bir geçiş evresi olduğundan insan hayatı için önemli bir zaman aralığıdır. Ayrıca bu süreçte yaşanan fiziksel, bilişsel ve duygusal süreçlerin hızı ve yoğunluğu, gençlerin gelişim serüvenlerini şekillendirmekle birlikte yaşamlarındaki birçok soruna da kaynaklık etmektedir. Dolayısıyla gençlik döneminde bireylerin karşılaşması muhtemel sorunlarına yönelik çeşitli düzeylerde yürütülen her çalışma, gençliğin ve gençlik döneminin anlaşılmasına yardımcı olması, sorunların çözümüne katkı sunması açısından oldukça değerlidir. Bu çalışmada; 1910-2017 yılları arasında Türkiye'de çeşitli disiplinlerin çatısı altında yapılan gençlik çalışmaları bir araya getirilmiştir. Bu derleme sürecinde gençliğe ilişkin meseleler olabildiğince kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Dolayısıyla bu çalışmayla birlikte Türkiye'de gençlik alanına ilişkin çalışmaları bir araya getirerek gençlik çalışmaları literatürünün detaylı bir fotoğrafını çekmek ve bibliyografik değerlendirmeler ışığında gençlik alanında çalışanlara rehber bir metin sunmak hedeflenmiştir.

Gençlik Araştırmaları Projesi 1910-2017 yılları arasındaki bir asırdan fazla süreçte Türkiye'de gençliğe ve gençlere yönelik verilen eserler üzerinden alana ilişkin geniş bibliyografik okuma yapmayı hedefleyen bir araştırma projesidir. Değerler Eğitim Merkezi'nin (DEM) çatısı altında Doç. Dr. Ömer Miraç Yaman danışmanlığında yürütülen bu projede Türkiye'de gençlik alanına ilişkin değerler, eğilimler, sorunlar, hizmetler ve politikalar üzerine hazırlanan literatür derlenmiş; bu literatür disiplinlerarası bir bakışla detaylı bir okuma sürecinden geçirilmiş ve yorumlanmış; son aşamada alana ilişkin gelecek çalışmalara rehberlik edebilecek bir veri bankası oluşturulmuştur. Ocak 2016 döneminde başlayan araştırmanın veri toplama süreci 2018 yılının ilk yarıyılında sona ermiştir. Araştırma sürecinin sonunda on iki binden (12.000) fazla makale, yaklaşık dört bin beş yüz (4.500) tez ve üç bin (3.000) kitap künyesine ulaşılmıştır.

Yaklaşık üç yıl süren proje kapsamında ulaşılan verilerin sağlıklı bir şekilde tasnif edilebilmesi için temelde iki metot benimsenmiştir. Bu metotlardan ilki eserlerin tez, makale ve kitap olarak üç türde tasnif edilmesi ve her bir türdeki eserlerin yayın yılına göre kronolojik olarak sıralanmasıdır. Bir diğeri ise, tespit edilen eserlerin konusuna göre tasnif edilmesidir.

Hiç şüphe yok ki yaklaşık yirmi bin künyeye erişim sağlanması ve her birinin konusuna göre tasnif edilmesi büyük bir emek gerektirmektedir. Çalışma sonunda bilim insanlarına, gençlik çalışanlarına ve ilgililere gençliğe dair incelemek istedikleri spesifik konulara ilişkin tüm eserlere bir arada, sistematik ve kolay ulaşma fırsatını sunma heyecanı bu meşakkatli süreçte görev alan araştırmacıların en büyük motivasyonu olmuştur. Bunun yanında gençlik literatüründe alana ilişkin verilen eserleri böylesine kapsamlı ve sistematik biçimde derleyen ve sunan herhangi bir çalışmanın olmayışı, bu çalışmayı alan yazında özgün ve öncü bir niteliğe eriştirmektedir.

1. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma, betimleyici tarzda hazırlanmış bibliyografik bir çalışmadır. Bibliyografya çalışmaları, sınırları belirlenmiş konulara ilişkin hali hazırdaki literatürün keşfedilmesini ve ulaşılan verilerin nicel, nitel ya da her iki tarzda yorumlanmasını içerir. Böylesi çalışmalar en temelde diğer araştırmacıların çalışmalarını ve söylemlerini bir araya getirmek, önceden yapılmış bilimsel çalışmalara eleştiride bulunmak, konular arasında ilişki kurmak ve bir alana ilişkin temel konuları tanımlamak amacıyla yürütülmektedir (Cooper, 2010; Akt: Creswell, 2016). Bu çalışma, ifade edilen noktaların hepsini çeşitli düzeylerde içermektedir.

Veri toplama araçlarına bakıldığında web tabanlı tarama ve kütüphane ortamlarında tarama olmak üzere iki tür veri toplama metodu kullanılmıştır. İnternet tabanlı taramalar kütüphane katalogları, dergi arşivleri ve akademik arama motorları üzerinden yapılmışken; kütüphane ortamındaki taramalar için birçok üniversite ve devlet kütüphanesi ziyaret edilmiştir. Verilerin toplandığı tüm kaynaklar eser sonunda listelenmiştir. Verilerin derlenmesi sürecinde nicel yaklaşım öne çıksa da verilerin analizinde nicel ve nitel perspektif birlikte yürütülmüştür. Bu anlamda eserlerde eser türü, yayın yılı, yayın türü, yayın yeri ve yazarı gibi değişkenler çerçevesinde nicel analizler yürütülmüşken; tematik olarak tasniflerin yapılması ve her alt temanın içinde yer alan eserlerin konularına göre incelenmesi çalışmanın nitel analiz kısmını oluşturmuştur. Her ne kadar veriler görüşme formları aracılığıyla toplanmamış olsa da ön bir tasnifin yapılması ve devam eden süreçte yapılan gözlemler ve edinilen deneyimler çerçevesinde temaların yeniden düzenlenmesi açısından çalışmanın analiz yöntemi, nitel tekniklerden betimsel analizle büyük oranda benzeşmektedir. Nitekim tüm çalışma süresince betimsel analiz yönteminin öngördüğü araştırma aşamaları tecrübe edilmiştir. Bu anlamda veriler derlenmeden önce yapılan ön çalışma neticesinde veri analizi için bir çerçeve oluşturulmuş, ilk veriler bu çerçeve etrafında düzenlenmiş, sonrasında ilgili değişiklikler eklenmiş, böylece verilerin tematik dağılımı son halini almış, son çerçeveye göre veriler analiz edilmiş ve çeşitli değişkenlerle ilişkili olarak ortaya konulmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Verilerin derlenmesi ve değerlendirilmesi sürecine dair okuyucunun hatırda tutması gereken iki önemli noktayı ifade etmekte fayda bulunmaktadır. İlk olarak bu metin Türkiye'de gençlik alanına dair üretilmiş metinleri derlemeyi hedefleyen bir projenin kitabıdır. Yani gençlik alanına dair yürütülen geniş bir araştırmanın yalnızca bir kategorisini içermektedir. Bu araştırma süresince derlenen künyelerin tematik olarak hangi kategoride yer alacağına dair karar, bir yöntem tercihi olarak araştırmacının inisiyatifine bırakılmıştır. Nitekim bibliyografik okuma, araştırmacının öznel yaklaşımını sergilemesine fırsat tanımaktadır. Bu anlayışla, belirlenen alt temalar arasında birden çok temayla ilişkili olabilecek kimi eserlerin nihai olarak hangi kapsamda değerlendirileceği kararı araştırmacıya bırakılmıştır. Bu anlamda okuyucular kimi eserlerin yanlış tema altında tasnif edildiğini ya da birden çok temayla ilişkili olduğunu düşünebilir. Ancak bu noktada öznel bir okuma yapıldığının ve eserlerin hangi temaya uygun olduğunun araştırmacının tercihine bağlı olarak belirlendiğinin bilinmesi, başka bir araştırmacı tarafından farklı bir yaklaşım sergilenebileceği ve daha farklı tematik ayrımların geliştirilebileceğinin anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Diğer yandan metnin yazımına, belirlenen çerçeve kapsamında ilk künyelerin derlenmesi aşamasından sonra geçilmiştir. Yani ilk veriler derlenirken herhangi bir tema özelinde tarama yapılmamış, bunun yerine künyenin projenin kapsamına uygun olarak gençlik alanıyla ilişkili olup olmadığı öncelenmiştir. Dolayısıyla bu temada derlenen künyelerin tespit edilmesi, temaya ilişkin özel bir tarama sürecini

içermemektedir. Bu açıdan çalışma, belirlenen ilk eserlerin tematik tasnifinden sonra oluşan tablonun değerlendirilmesi olarak kabul edilmelidir. Bu kabul, varsa bu çalışmada ele alınması gerekirken eksik kalan kimi eserlerin neden bu çalışmada yer al(a)mamış olmasını açıklamaya yardımcı olacaktır.

2. Araştırma Süreci

"Türkiye Gençlik Çalışmaları Bibliyografyası" hazırlanırken 1910 yılından 2017 yılına değin kitap, makale ve tez türünde ortaya konan tüm eserlerin listelenmesi hedeflenmiştir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle eserlerin taranacağı kaynaklar belirlenmiştir. Kaynaklar arasında üniversite kütüphaneleri başta olmak üzere Türkiye'de önde gelen kütüphaneler, veri tabanları, akademik arama motorları ve arşivler ile alanında uzman dergiler gözden geçirilerek, literatüre kazandırılmış tüm eserlere ulaşılmaya gayret edilmiştir.

Çalışmanın başında gençlik araştırmalarını keşfetme yolculuğuna kılavuzluk edecek bazı anahtar kavramlar tespit edilmiş, böylece çalışmanın ana hattını teşkil edecek bir kavram haritası hazırlanmıştır. Bu kapsamda "genç", "ergen", "adolesan", "lise", "üniversite", "öğrenci", "okul", "arkadaşlık", "akran İlişkileri", "flört", "nesil", "kuşak", "kuşak çatışması" gibi kavramları ve türevlerini merkeze alan geniş kapsamlı bir tarama yapılmıştır. Yapılan tarama neticesinde yaklaşık olarak yirmi bin veriye ulaşılmış; bu veriler daha öncesinde belirlenen kategoriler altına kronolojik olarak yerleştirilmiştir.

Veri taraması yapılmadan önce Ömer Miraç Yaman'ın 2010 yılında hazırladığı ve bu çalışmanın çıkış noktası olarak belirlenen "Türkiye Gençlik Çalışmaları Bibliyografyası 1923-2010" isimli çalışması referans alınarak, eserlerin tasnif edileceği kategori adları belirlenmiştir. Süreç içerisinde de eserler tarandıkça tematik ayrımın daha sağlıklı yapılması ve ilgililere daha iyi veri hizmeti sunulabilmesi adına yeni kategoriler eklenmiş, mevcut kategorilerin kapsamında değişikliğe gidilmiştir. Bu değişiklikler için de öncelikle künyeler konu temelli taranmıştır. Tarama sırasında her bir künyenin içeriğine bakılarak öne çıkan alt başlıklar/kavramlar kısaca not edilmiş; not edilen yaklaşık 3500 alt başlık/kavram arasından, kategori isminin kapsamına katkı sunacağı düşünülenler seçilmiş ve kategori adına eklenmiştir. Bu işlemin sonucunda elde edilen 3500 alt başlıktan faydalanılarak 23 farklı kategori oluşturulmuştur. Bu 23 kategori, ilişkili olan konuları ifade edecek ve kendi aralarında gruplanan alt başlıkları en kapsamlı düzeyde temsil edecek şekilde isimlendirilmiştir.

Verilerin toplanma aşamasında da yine araştırma sürecini zorlayan kimi durumlar söz konusu olmuştur. Araştırma sürecinde karşılaşılan bu zorluklardan söz etmek, ileride yapılacak benzer çalışmalar için bir tecrübe ve katkı olacaktır. Bir kitap hakkında fikir veren en öz metinler kitap arka kapak yazılarıdır. Bundan ötürü, kitap künyelerinde arka kapak yazılarının da olması gerektiğine karar verilmişse de bazı kitapların arka kapak yazılarına ulaşılamaması karşılaşılan zorluklardan biri olmuştur. Arka kapak yazısına erişilemeyen kitapların bir kısmı eski yayın tarihli kitaplar olduğu için bu durum olağan karşılanmıştır. Ancak yeni yayın kitaplarında arka kapak yazılarının olmaması veya olanların bir kısmının internet ortamında erişime açık olmaması süreci zorlaştıran etkenlerden olmuştur. Maalesef yayın evlerinin birçoğunun kendi yayın evlerinden çıkan kitapların dahi arka kapak yazılarını internet sayfalarında yer vermemeleri bu süreçte önemli bir dezavantaj teşkil etmiştir. Diğer yandan internet ortamında bilgisine ulaşılamayan kitaplar için kütüphaneler

birçok kez ziyaret edilmiştir. Bu süreçte "Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nde" incelemek için talep edilen kitapların aynı anda çoklu olarak temin edilmemesi, ön görülen kütüphane çalışmaları sürecini önemli oranda uzatmıştır. Ayrıca kitabın arka kapak fotoğrafının çekilmesine izin verilmemesi, sadece fotokopi çekilmesine müsaade edilmesi kitap türü eserlerinin bilgilerini derleme süresini uzatmıştır. Ancak bu süreçteki dezavantaj "scanpen" aracılığıyla kitap arka kapak yazılarının bilgisayara aktarılması suretiyle aşılmaya çalışılmıştır.

Bu süreçte karşılaşılan bir başka zorluk yazarlar ile ilgili olmuştur. Akademisyenlerin birçoğunun öz geçmişlerinin güncel olmayışı, güncel olanlarda ise kaleme aldıkları tüm eserlere yer verilmemiş olması derleme sürecini zorlaştırmıştır. Bunun yanı sıra aynı makalenin birden çok dergide basılmış olması süreç içerisinde eserlere karşı şüpheci bir bakışın gelişmesine sebep olmuştur. Başlangıçta dergi adının hatalı olabileceği ve derleme aşamasında bir sorunun olabileceği düşünülse de birçok kez kontrolü yapıldıktan sonra ortaya çıkan durum aslında dergi adının hatalı olmadığını ve makalelerin gerçekten de aynı isimle farklı yerlerde tekrar yayınlanmış olduğunu göstermiştir. Yazarların isim kullanımlarındaki değişiklikler de süreci zorlaştıran bir diğer etmendir. Kimi zaman ilk isimleriyle kimi zaman ikinci isimleriyle kimi zamanda her iki ismini kullanarak yayın yaptıkları için derleme sırasında yazar adına ve o yazara ait tüm eserlere ulaşmaya çalışmak bu aşamada zor olmuştur.

Son olarak kütüphanelerde internet hizmetinin olmayışı da bu araştırma sürecini zorlaştıran bir başka etmendir. Makale ve yazar isimlerinin yazılışlarında herhangi bir standart olmaması makalelerin künye girişleri sırasında ciddi teknik zorluklar yaşanmasına yol açmıştır. Kaynakçalarda yer almasına rağmen hiçbir şekilde ulaşılamayan kitaplar ve makaleler, makale tam metinlerine erişimin üyelikle mümkün olması sebebiyle birçok sitenin üyelik istemesi de yaşanan başlıca zorluklardan olmuştur.

Sonuç olarak; Osmanlı Devleti'nin son döneminden Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca, 1910'dan 2017'ye kadarki sürede akademide ve akademi dışında yayınlanmış gençlik çalışmalarının detaylı bir tasnifi olan bu bibliyografya çalışması oluşmuştur. Bu çalışma; gençliği daha iyi anlamak, onların sorunlarına çözüm üretebilmek, gerekli gençlik politikalarının oluşumuna katkı sunmak ve gençlik incelemelerine hız kazandırmak, araştırmacıların yazılı kaynaklardan kolayca istifade edebilmelerini sağlamak, Türkiye'de yapılan ve yapılması planlanan gençlik çalışmalarına nicelik ve nitelik açısından destek sunmak bakımından önemlidir. Her bibliyografya çalışmasında olduğu gibi bu çalışmanın da belli eksiklikleri olsa da gençliğe dair çalışma yapmak isteyen araştırmacıların mevcut kaynakların büyük çoğunluğuna dair tematik ve sistematik bilgiye bu bibliyografya sayesinde ulaşabileceği söylenebilir.

Bölüm I: Bulgular

Bu çalışma, Gençlik Araştırmaları Projesi kapsamında Türkiye'de 1910-2017 yılları arasında "*Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* temalarındaki alan yazında üretilen tüm eserlerin bibliyografik değerlendirmesini içermektedir. Bu bağlamda çalışma kapsamında yalnızca ilgili temaya ilişkin toplamda 1090 esere ulaşılmış; bunlar tez, kitap ve makale olarak üç eser türünde kategorize edilmiştir. Derlenen bu çalışmalar konusuna göre ayrılmış ve sekiz (8) alt tema altında yeniden tasnif edilmiştir. Yine bu çalışmalar yayın yıllarına göre dönemsel olarak da incelenmiştir.

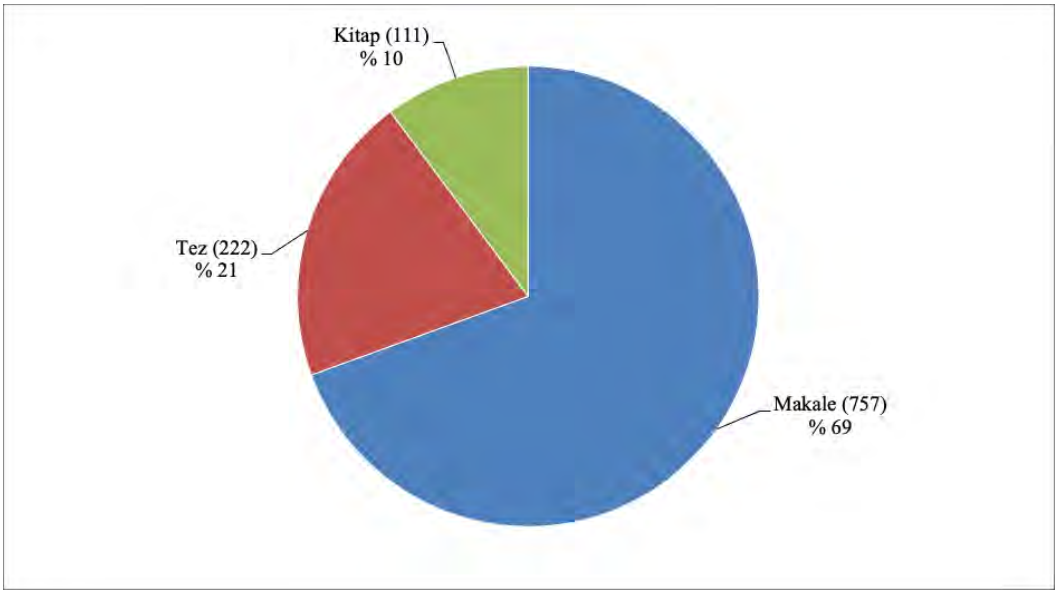
Çalışmaların dönemlere göre ayrımı, Gençlik Araştırmaları Projesi'nde yer alan diğer temalarda olabildiği gibi araştırmacıya göre izafilik arz gösterebilmektedir. Yani belirlenen bu tarihsel aralıklar *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* temasına özgü olarak araştırmacı tarafından belirlenmiştir. Bu dönemlerin belirlenmesindeki temel motivasyon ise araştırmacının, Türkiye'deki belirli olayların *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* alanında üretilen yayınların seyrindeki eğilimde etkili olduğuna ve dönemsel dağılımda anlamlı farklılıklar oluşturduğuna dair kabulü olmuştur. Belirlenen dönemsel aralıklar gençlere ve gençlik alanına özgü olayları içerebildiği gibi yakın dönem Türkiye tarihinde sosyolojik anlamda önemli kırılma noktaları olarak kabul edilen dönemleri de kapsamaktadır. Bu doğrultuda 1910-1949 ve 1950-1979 dönemleri temelde 2. Dünya savaşı öncesi ve sonrası olarak ayrılırken 1950 sonrası süreç Türkiye'de kırdan kente hızlı ve yoğun göç hareketlerinin yaşandığı dönem olarak dikkate alınmıştır. Yine 1970'li yıllar, Türkiye'deki gençlik hareketlerinin artış gösterdiği dönem olarak bu aralıkta etkin olmuştur. 1980-1999 dönemi ise Türkiye için ikinci büyük iç göç hareketi olan büyük şehir merkezlerine olan göçleri, 1980 yılı askeri darbeyi, 1981 yılı Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) kuruluşunu ve 1985 yılı dünya gençlik yılını içermesi nedeniyle belirlenmiştir. 2000-2009 dönemi ise popülist gençlik kuşağının gelişim gösterdiği süreç olarak dikkate alınmıştır. 2010 ve sonrası dönem de Türkiye'de politik aktörlerin etkisiyle üniversitelerin sayısal açıdan hızla arttığı bir döneme karşılık geldiğinden bilimsel yayın sayısını etkileyen bir olay olarak baz alınmıştır. Belirlenen bu beş (5) dönemin, *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu eser literatüründe yaşanan belirgin değişimlerle paralellik arz ettiği de çalışma süresince gözlemlenmiştir. Okuyucular tarafından değerlendirme yapılırken belirlenen bu dönemlerdeki başlangıç ya da bitiş yıllarının dönemler arasındaki net bir tarihsel ayrıma karşılık gelmediği ve araştırmacının perspektifiyle hazırlandığı göz ardı edilmemelidir.

Araştırmacının yaklaşımına göre şekillenen bir diğer nokta ise eser türlerinin belirlenmesinde ortaya çıkmıştır. Makale türünde yer alan eserlerin tasnifi sürecinde kimi bildiri metinlerinin ya da aktüel dergi yazılarının makale çalışması olarak kabul edilmesi ve değerlendirmeye alınması, çalışmanın içeriğiyle ilişkili olarak araştırmacının inisiyatifiyle belirlenmiştir. Dolayısıyla akademik bir çalışma olmayan dergi yazıları ve yayınlanmamış tam metin bildirileri de tek başlık altında makale türünde tasnif edilmiştir. Son tahlilde araştırma ekibi tarafından tema altında derlenen eserlerin dağılımı; yedi yüz elli yedi (757) makale, iki yüz yirmi iki (222) tez ve yüz on bir (111) kitap şeklinde olmuştur.

1. Eser Türlerine Göre Dağılım

1910-2017 yılları arasını kapsayan bu çalışmada *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu olarak toplamda bin doksan (1090) esere ulaşılmıştır. Eser türünde en çok üretilen yayın türleri sırasıyla makale (757), tez (222) ve kitap (111) olarak belirlenmiştir. Toplam yayınlar arasında makaleler, toplam sayının yaklaşık %69'unu oluştururken kitaplar %10 ile en az orana sahiptir.

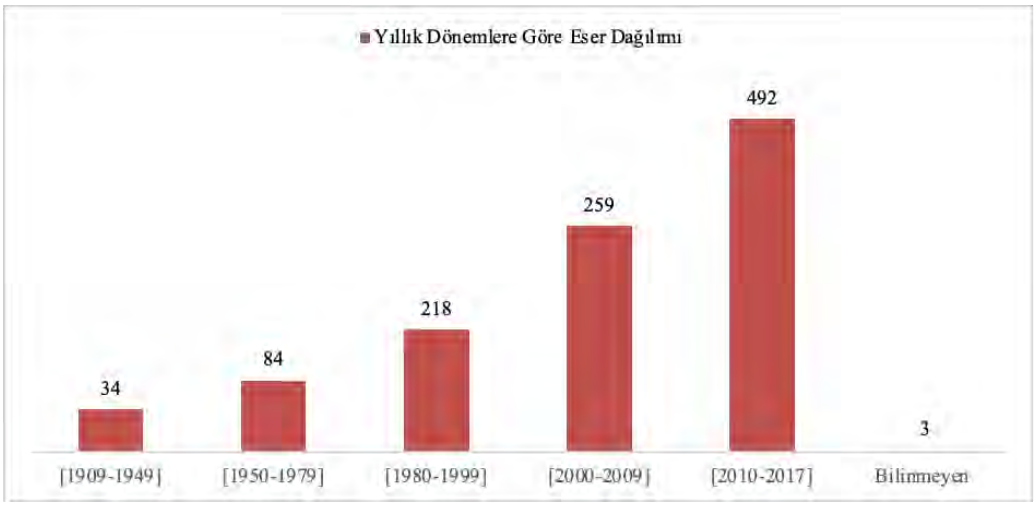
Grafik 1: Toplam Yayın Sayısı (1090)

2. Dönemsel Olarak Dağılım

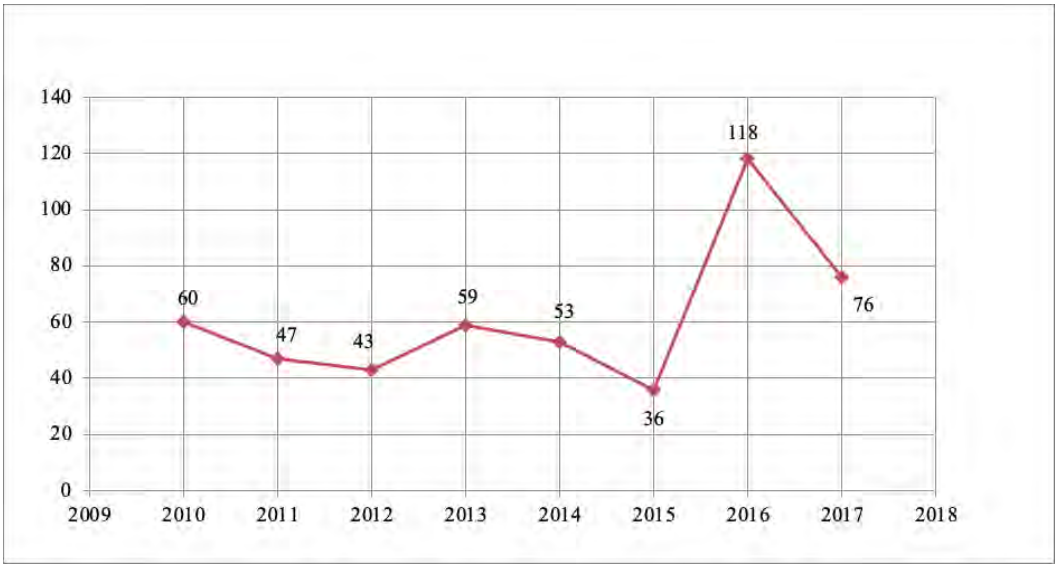
"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu eserlerin dönemlik dağılımına bakıldığında bu konuya ilişkin eserlerin dönemsel olarak periyodik bir artış gösterdiği görülmektedir. Nitekim 1910-1949 arasındaki 40 yıllık süreçte otuz dört (34) eser kaleme alınmışken 1950-1979 arasındaki 30 yıllık süreçte seksen dört (84) eser kaleme alınmış, bu 70 yıllık süreçte toplamda yalnızca yüz on yedi (117) esere ulaşılmıştır. 1980-1999 yılları arasındaki 20 yıllık süreçte üretilen eser sayısının (218), 1980'den önceki 70 yılda verilen eser sayısından (100) fazla olduğu göz önüne alındığında ilk dönemlerde literatürün oldukça sınırlı kaldığını söylemek mümkündür.

Grafik 2: Yıllık Dönemlere Göre Eser Dağılımı

Genel gidişatta görünür olan bu ilk artışın ardından 2000'li yıllardan sonraki eser üretiminde de bu artışın devam ettiği görülmektedir. 2000-2017 yılları arasında üretilen toplam eser sayısı yedi yüz elli bir (751) iken, bu sayı toplam üretimin yaklaşık %69'unu oluşturmuştur. Daha özelde 2000 yılından sonraki süreç incelendiğinde ise 2010 yılı ve sonrası süreç alandaki literatürün önemli bir kısmına karşılık gelmektedir:

Grafik 3: 2010 ve Sonrasında Verilen Eser Sayısı (492)

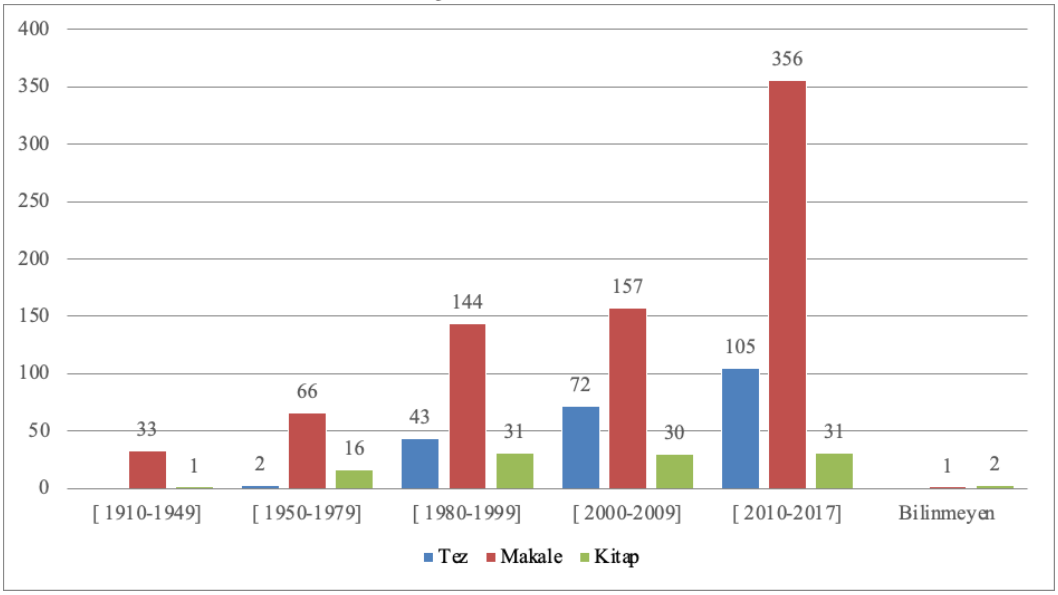
2010-2017 yılı arasındaki sekiz yıllık süreçte üretilen toplam eser sayısı (492) dönemsel açıdan en çok eserin verildiği yıllar olurken bu dönemdeki eserler toplam sayısının yaklaşık %45'ine karşılık gelmektedir. Bu süreçte 2016 yılı ulaşılan yüz on sekiz (118) eser ile 1910-2017 arasındaki tüm yıllarda, yıl bazında en çok eserin üretildiği sene olmuştur. Bu dönemdeki diğer yıllara bakıldığında sırasıyla 2017 (76), 2010 (60), 2013 (59), 2014 (53), 2011 (47), 2012 (43) ve 2015 (36) yılları en çok eser üretilen yıllar olarak sıralanmaktadır. Yıl bazındaki genel değerlendirmeye göre 2009 (44) ve 1985 (39) yılları haricindeki tüm senelerde, 2010-2017 yılı arasındaki yıllardan daha az eser üretilmiştir.

Bu veriler bağlamında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu eserlerin üretiminde son yıllarda artış olduğunu söylemek mümkündür. Özellikle 2010-2017 yılları arasındaki sekiz yıllık süreçte verilen eser sayısının tüm yıllarda üretilen eser sayısının yaklaşık %45'ini oluşturması oldukça dikkat çekicidir. Bu dönemi de kapsayan 2000 ve sonrasındaki 18 yıllık süreçte, ulaşılan bin doksan (1090)eserin toplam eser sayısının %69'unu oluşturmasından hareketle *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu eserlerin üretimi son yıllarda hız kazanmakta iken genel literatürün de daha çok bu süreçten sonra biriktiği, dolayısıyla özellikle 1980'e kadarki dönemde alandaki üretimin zayıf kaldığı söylenebilmektedir.

3. Eser Türleri

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" temalarında verilen eser türlerinin dönemsel dağılımının incelenmesi; eserlerin hangi dönemlerde yoğunlaştığı ve devam eden süreçte artıp artmadığı gibi soruların cevaplarının bulunması ile alana ilişkin genel akademik eğilimin anlaşılması için önem arz etmektedir.

Grafik 4: Eser Türlerinin Dönemsel Dağılımı

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konularına ilişkin çalışmaların 1980 öncesinde oldukça zayıf kaldığı ve özellikle 2000'li yıllardan sonra önemli bir artış gösterdiği daha önce de ifade edilmiştir. Yayın sayılarındaki bu gidişat, eser türü bazında da öne çıkmaktadır. Tezler açısından bakıldığında 1910-1949 yılları arasında hiçbir eser verilmemişken 1950-1979 yılları arasında yalnızca iki (2) çalışma yapılmıştır. Eser sayısındaki artışın ilk kez görünür olduğu 1980-1999 yılları arası, tezler açısından en önemli artışın olduğu dönem olmuştur. Bu döneme kadar yalnızca iki (2) olan tez sayısı bu dönemle birlikte kırk beş (45) olmuştur. Diğer yandan devam eden süreçte genel eser sayısının 2010 yılından itibaren önemli oranda artış göstermesi tez türüne yansımıştır. Bu süreçteki eser sayıları 2000-2009 döneminde bir önceki döneme göre %29, 2010-2017 döneminde ise bir önceki döneme göre %32artış göstermiştir.

Makaleler açısından bakıldığında ise 1980'li yıllarla birlikte önemli bir artışın olduğu dikkat çekmektedir. Bu anlamda ilk iki dönemde makale türünde toplamda doksan dokuz (99) eser üretilirken 1980-1999 yılları arasında yüz kırk dört (144), 2000-2009 yılları arasında yüz elli yedi (157), 2010-2017 yılları arasında üç yüz elli altı (356) eser verilmiştir. Bu durum makale türünde verilen eser sayısının da genel artış eğilimine paralel olarak 1980'li dönemle birlikte önemli bir artış ivmesi yakaladığını göstermektedir.

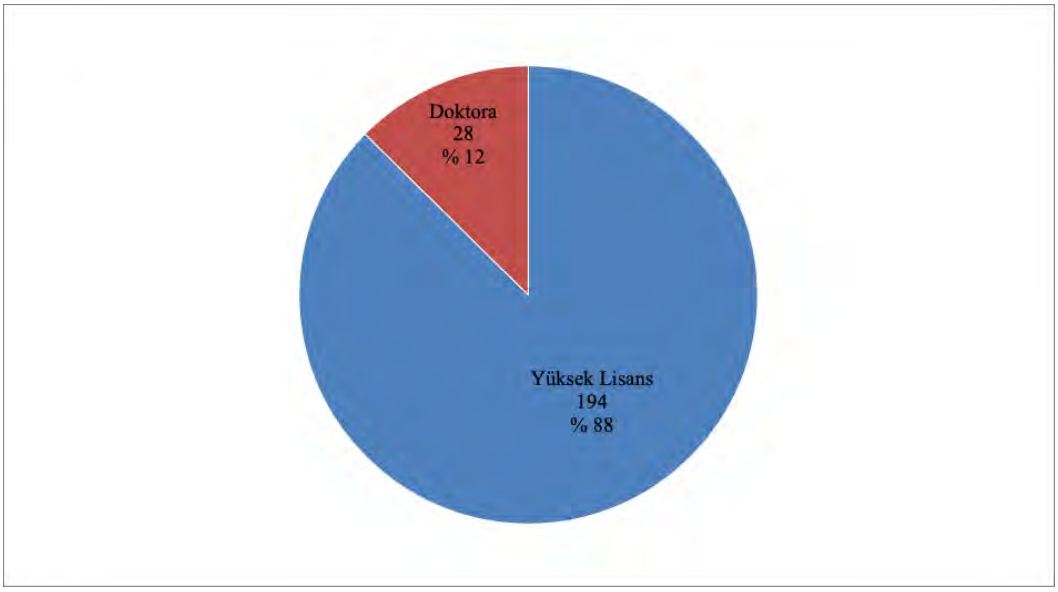
Diğer eser türlerinden farklı olarak kitap türünde oransal olarak en belirgin artışın yaşandığı

dönemler 1950-1979 ve 1980-1999 yılları arası olmuştur. 1910-1949 yılları arasında yalnızca bir (1) olan kitap sayısının; 1950-1979 yılları arasında on altı (16), 1980-1999 yılları arasında ise otuz bir (31) olduğu belirlenmiştir. Bu anlamda genel artışın olduğu 1980-1999 döneminde kitap türünün de arttığı gözlemlenirken 2000-2009 döneminde kitap sayısında herhangi bir artışın olmadığı görülmektedir. Genel dağılımda önemli sıçramanın yaşandığı 2010-2017 yılları arasında ise bir önceki döneme göre bir (1) kitap artışı olmuştur.

3.1. Tez Çalışmaları ve Değerlendirme

Derlenen eserlere tez türü özelinde bakıldığında yüksek lisans tezlerinin yoğunluğu öne çıkmaktadır. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konularında bugüne kadar yapılmış iki yüz yirmi iki (222) tezin yüz doksan dördü (194), yani tüm tez çalışmalarının yaklaşık %88'i, yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Diğer taraftan doktora tezleri ise toplamda yirmi sekiz (28) tez ile bütün tezlerin yaklaşık %12'sine karşılık gelmiştir. Doktora çalışmaları ilgili alana dair akademik anlamda uzmanlığın ve derinliğin geliştiği, literatüre katkısı açısından daha özgün içeriklerin hedeflendiği çalışmalardır. Yüksek lisans tezleri ise akademik derinliğin gelişmesinden ziyade araştırmacının alan literatürüne hâkimiyetini yansıtan, özgün akademik içerik beklenti ve kalitesinin nispeten daha düşük kaldığı türlerdir. Bu anlamda bakıldığında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* olarak üretilen tezlerde özgün akademik içerikten ziyade daha çok yansıtıcı çalışmaların yer aldığı söylenebilir.

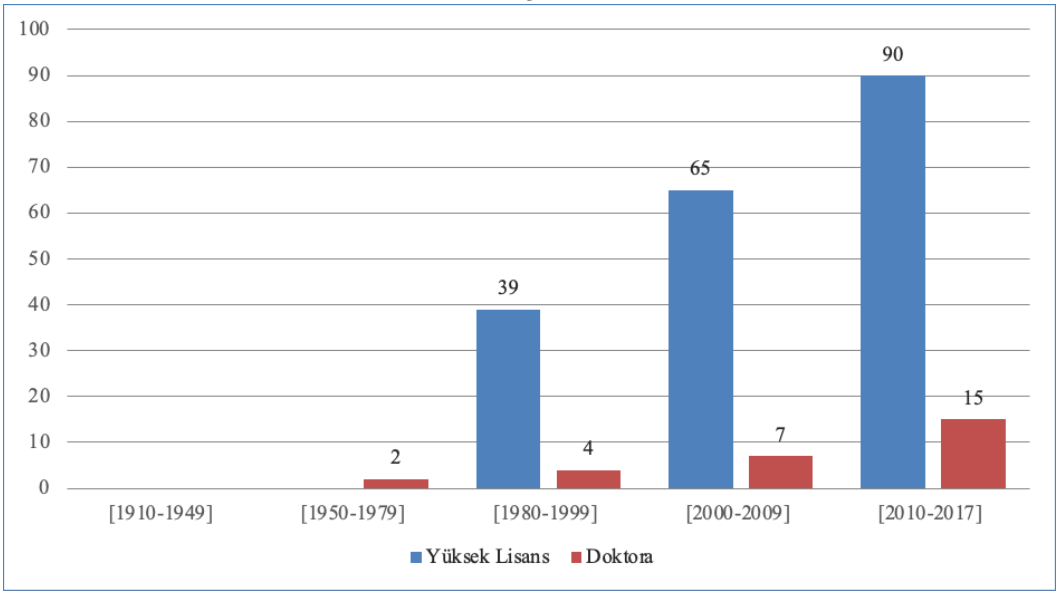
Grafik 5: Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı (222)

Tez türlerinin dönemsel dağılımının incelenmesi akademik eğitim düzeyinde alana dair eğilimin yorumlanması açısından önem arz etmektedir. Bu anlamda tez türlerinin dönemsel dağılımı

aşağıdaki grafikte verilmiştir. Buna göre tez çalışmalarının ilk olarak 1980 döneminden sonra belirgin artış gösterdiği görülmektedir. Bu dönemden sonraki diğer iki dönemde de yüksek lisans tezlerinin, doktora çalışmalarından daha fazla üretildiği görülmektedir. Alanda tez türünde verilen ilk eser 1976 yılında Beşir Atalay'ın Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırladığı *"Köy Gençliği Üzerinde Sosyolojik Bir Araştırma (Büyükgeçit Köyü Araştırması)"* isimli doktora çalışması olmuştur.

Grafik 6: Tezlerin Türlerine Göre Dönemsel Dağılımı

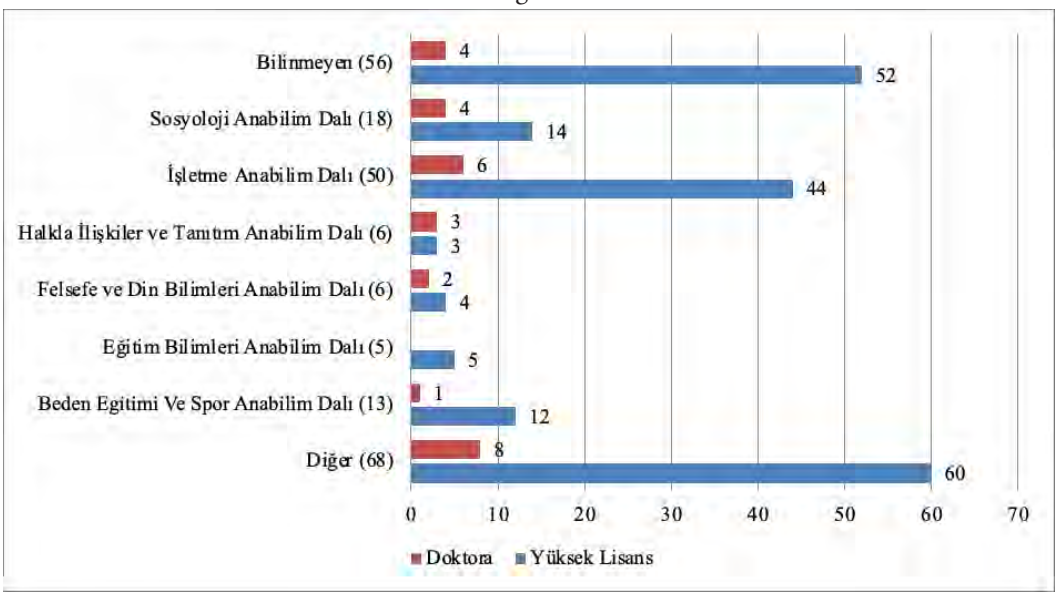

Tez üretiminin en belirgin artışı gösterdiği 1980-1999 döneminden sonraki iki dönemde de her iki tez türünün artış gösterdiği görülmektedir. Genel eser üretiminde olduğu gibi her iki tez türünde üretimin en yoğun olduğu dönemin 2010-2017 yılları arası olduğu fark edilmektedir. Bu durum, son dönemlerde gerek kamu gerek özel girişim olarak Türkiye'deki yüksek öğretim okullarının yaygınlaşmasının paralelinde yüksek lisans ve doktora programlarının artması ve kapasitelerinin yükselmesiyle ilişkili olarak yorumlanabilir. Bu bağlamda *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu tezlerde fark edilen artış ivmesinin ileriki dönemlerde devam edeceğini tahmin etmek mümkündür.

Tez çalışmalarının yürütüldüğü anabilim dalı, çalışmaların kapsamı ve içeriğini yorumlarken önemli bir değişken olarak kabul edilmektedir. Son yıllarda özellikle sosyal bilimlerde bilginin öne çıkan eklektik yapısı, bilim dalları arasındaki etkileşimi ve geçişkenliği arttırmaktadır. Dolayısıyla bu tür alanlarda çalışmaların sınırlarını belirlemek kimi zaman zor olsa da çalışma odağı araştırmanın yapıldığı bilim veya anabilim dalı ile ilişkili olmaktadır. Aynı şekilde çalışmanın yürütüldüğü bölüm ya da anabilim dalının bağlı bulunduğu enstitü de çalışmaların odağı ve sınırları hakkında ipuçları vermektedir. Nitekim çalışma alanları yakın olan bölüm ve anabilim dalları genellikle aynı enstitü altında çalışmaktadır. Dolayısıyla bir çalışma alanın hangi bilim dalları ile ilişkili olabileceği hakkında bir değerlendirmede, bağlı bulunduğu enstitü bilgisi önemli bir kaynak olmaktadır.

Bunun yanında Türkiye'de aynı bölüm veya anabilim dallarının bağlı bulunduğu enstitüler üniversitelere göre değişkenlik göstermektedir. Örneğin sosyal hizmet anabilim dalı kimi üniversitelerde sağlık bilimleri enstitüsüne bağlı iken kimi üniversitelerde sosyal bilimler enstitüsü bünyesindedir. Dolayısıyla bölüm/anabilim dalı ayrımının enstitü ayrımına göre daha spesifik değerlendirmelere fırsat sunabileceği unutulmamalıdır. Bu bağlamda *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konusunun birden çok disiplinle ilişkili olarak çalışılabildiği düşünüldüğünde gerek anabilim dalı gerek enstitü açısından çeşitlilik gösterdiği görülmektedir:

Grafik 7: Anabilim Dallarına Göre Tezlerin Dağılımı

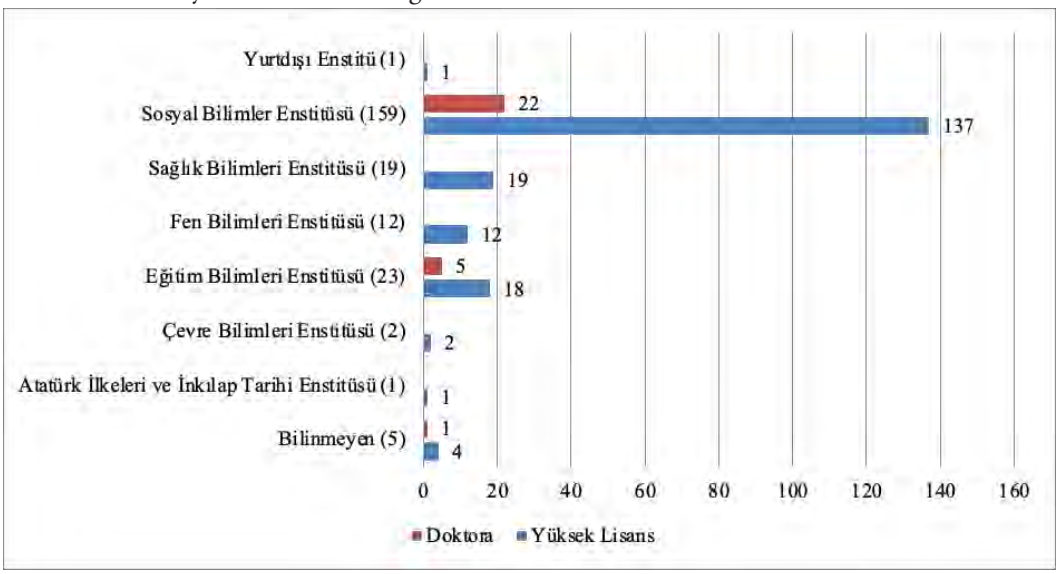

Yukarıdaki grafikte görüldüğü üzere *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konularındaki tez çalışmalarının büyük oranda işletme anabilim dalı kapsamında (50) yürütüldüğü görülmektedir. Yine en çok doktora tezi bu anabilim dalı kapsamında verilmiştir. İkinci olarak sosyoloji anabilim dalı on sekiz (18) eser ile öne çıkmaktadır. Devamında on üç (13) tez ile gelen beden eğitimi ve spor anabilim dalıdır. Beşten (5) daha az tezin bulunduğu diğer anabilim dalları arasında ise Aile Ekonomisi ve Beslenme Eğitimi Anabilim Dalı, Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı, Antropoloji Anabilim Dalı, Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Çevre Bilimleri Anabilim Dalı, Çocuk Gelişimi ve Ev Yönetimi Eğitimi Anabilim Dalı, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Diyetetik Anabilim Dalı, Ekonometri Anabilim Dalı, Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı, Ev Ekonomisi Anabilim Dalı, Gazetecilik Anabilim Dalı, Genel İşletmecilik Anabilim Dalı, Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı, Giyim Endüstrisi ve Giyim Sanatları Anabilim Dalı, Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, İktisat Anabilim Dalı, İletişim Anabilim Dalı, İletişim Tasarımı ve Yönetimi Anabilim Dalı, İlköğretim Anabilim Dalı, İnsan Kaynakları Yönetimi Bilim Dalı, Kamu Yönetimi

Anabilim Dalı, Karşılaştırmalı Tarih ve Toplum Çalışmaları Anabilim Dalı, Medya ve Kültürel Çalışmalar Anabilim Dalı, Mimarlık Anabilim Dalı, Müzik ve Sahne Sanatları Anabilim Dalı, Ortaöğretim Fen ve Matematik Öğretmenliği Eğitimi Anabilim Dalı, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı, Pazarlama Anabilim Dalı, Psikoloji Anabilim Dalı, Radyo Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı, Reklamcılık Anabilim Dalı, Sağlık Eğitimi Anabilim Dalı, Tarih Eğitimi Anabilim Dalı, Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı, Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Uyuşmazlık Analizi ve Çözümü Anabilim Dalı, Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı gibi alanlar bulunmaktadır. Anabilim dalı tespit edilemeyen tezlerin büyük çoğunluğu (56) ise nispeten daha eski tarihli tezler olmuştur. Dolayısıyla tez türünün ilk örnekleri olan bu eserlerin ve diğer yakın tarihli tezlerin bir kısmında bilgi eksikliği ya da erişim kısıtlılığı gibi etkenlerden dolayı anabilim dalı bilgilerine ulaşılamamıştır.

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu olarak hazırlanan tezlerin enstitü/fakülte bilgisi de aşağıdaki grafikte sunulmuştur. Grafikten görüldüğü üzere çalışmaların büyük çoğunluğunun sosyal bilimler enstitüsü (159) kapsamında yürütüldüğü görülmektedir. Nitekim bir önceki grafikte verilen öne çıkan anabilim dallarının hepsi ("Diğer" ve "Bilinmeyen" hariç) sosyal bilimler enstitüleri kapsamındaki anabilim dallarıdır. Sosyal bilimler enstitüsünden sonra en çok çalışma içeren enstitü yirmi üç (23) çalışma ile eğitim bilimleri enstitüsü olmuştur. Bu enstitü altında daha çok eğitim bilimleri anabilim dalı (5) olmak üzere rehberlik ve psikolojik danışmanlık anabilim dalı, eğitim yönetimi ve denetimi anabilim dalı, bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi anabilim dalı, çocuk gelişimi ve ev yönetimi eğitimi anabilim dalı, ilköğretim anabilim dalı, ortaöğretim fen ve matematik öğretmenliği eğitimi anabilim dalı, ortaöğretim sosyal alanlar eğitimi anabilim dalı, beden eğitimi ve spor anabilim dalı gibi anabilim dalları yer almaktadır.

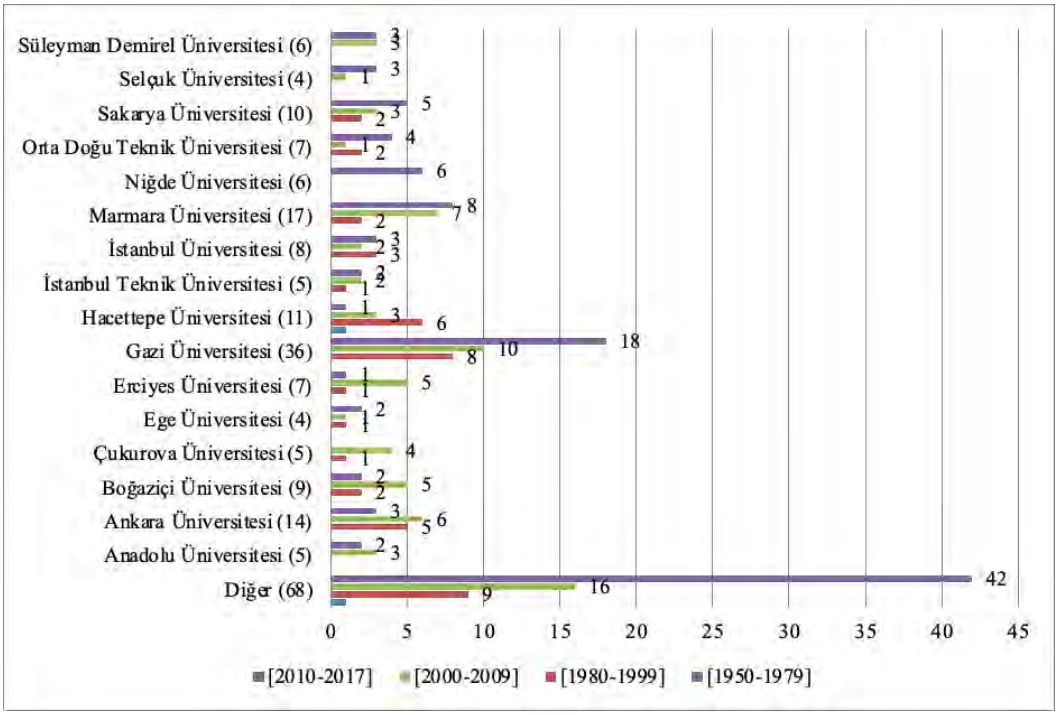
Grafik 8: Enstitüye Göre Tezlerin Dağılımı

Bir alanda öne çıkan üniversitelerin ve bu üniversitelerin alanda gösterdikleri eğilimin bilinmesi, ilgili alanda çalışma yapmayı planlayan araştırmacılar ve akademisyenler için önemli oranda

bir zaman ve emek tasarrufu sağlamaktadır. Bu bilgiler, çalışılması planlanan alanla ilgili lisans ve master düzeyinde üniversite tercihleri, araştırma öncesinde kaynakların tespiti gibi konularda araştırmacılara yön göstermektedir. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu tezlerin hazırlandığı üniversitelere ve bu üniversitelerde verilen eserlerin dönemsel dağılımına bakıldığında da bu yönde önemli veriler elde edilmiştir:

Grafik 9: Üniversitelere Göre Tezlerin Dönemsel Dağılımı

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu tezlerde öne çıkan üniversiteler yukarıdaki grafikte sunulmuştur. Gazi Üniversitesi, hazırladığı otuz altı (36) çalışmayla ilgili alanda en çok tezin üretildiği üniversite olurken, 2. sırayı on yedi (17) tez çalışmasıyla Marmara Üniversitesi almıştır. Ardından on dört (14) tez çalışmasıyla Ankara Üniversitesi, on bir (11) tez çalışmasıyla Hacettepe Üniversitesi gelirken Sakarya Üniversitesi on (10) tez çalışmasıyla 4. Sırayı almıştır. Boğaziçi Üniversitesi (9) ve İstanbul Üniversitesi (8) öne çıkan diğer üniversiteler olarak dikkat çekmektedir. Bu üniversitelerin dışında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu tez üretilen diğer 50 üniversitede toplam yüz on yedi (117) tez yayınlanırken toplamda 57 farklı üniversitede ilgili konuya ilişkin tez çalışması hazırlanmıştır.

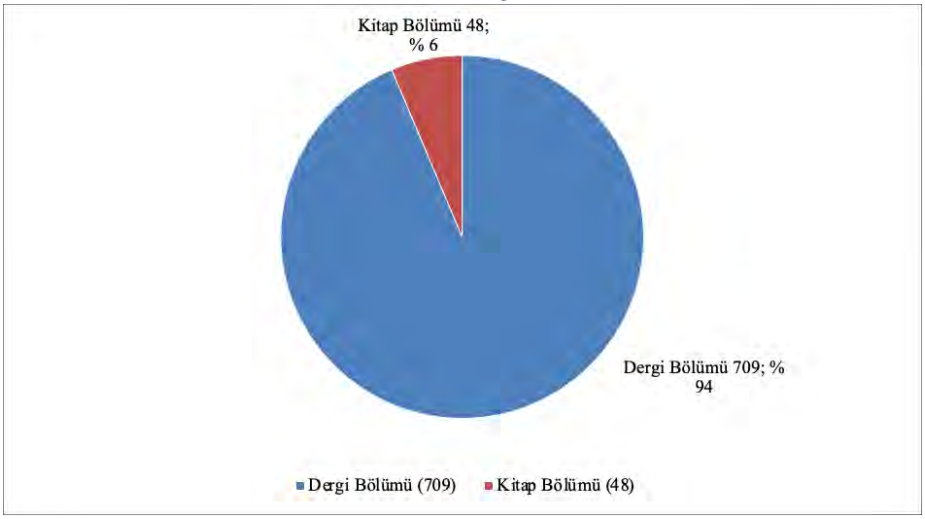
Önceki bölümlerde ifade edildiği gibi *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu tezler büyük oranda 1980'li yıllarla birlikte hazırlanmaya başlamıştır. Bu dönemden önce alanda yazılmış olan tezlerden birinin Atatürk Üniversitesi'nde diğerinin ise Hacettepe

Üniversitesi'nde hazırlandığı görülmektedir. Sonraki süreçte artışın yaşandığı 1980-1999 döneminde Gazi Üniversitesi'nde sekiz (8), Hacettepe Üniversitesi'nde altı (6), Ankara Üniversitesi'nde ise beş (5) tez çalışması görülmektedir. Sakarya ve Marmara üniversitelerinin dönemsel dağılımının benzer olduğu görülürken her iki üniversitenin de tez sayısı düzenli bir seyirde artmıştır. Gazi Üniversitesi de toplamda en çok tezin üretildiği üniversite olarak dönemsel dağılımda düzenli bir artış göstermiştir. Bu anlamda Gazi Üniversitesi'nde 1980-1999 döneminde sekiz (8); 2000-2009 döneminde on (10); 2010-2017 yılları arasında ise on sekiz (18) tezle son dönemlerde en çok artışın olduğu üniversite olmuştur. Ankara ve Boğaziçi üniversitelerine bakıldığında ise son dönemlerde ilgili alandaki tez çalışmalarının en belirgin düşüşü (3) yaşadığı görülmektedir. Örneğin Boğaziçi Üniversitesi'nde ise en çok tezin üretildiği (5) 2000-2009 döneminden sonra yalnızca iki (2) tez hazırlandığı görülmektedir. Diğer yandan Gazi Üniversitesi'nin tez üretiminde genel sıçramanın olduğu 1980-1999 döneminde en çok tezin hazırlandığı üniversite olduğu ve Hacettepe Üniversitesi'nin de altı (6) tez ile 2. sırada olduğu görülmektedir.

3.2. Makale Çalışmaları ve Değerlendirme

Makale çalışmaları tez ve kitaplara kıyasla daha spesifik konuların daha dar kapsamlı çalışılabildiği ve eser bütününün odak konu etrafında şekillendiği, bu anlamda nispeten daha kısa sürede tamamlanan çalışmalardır. Bu sebeple makale türünün literatürde en çok üretimi yapılan eser türü olduğunu söylemek mümkündür. Ayrıca son yıllarda Türkiye'de araştırmacılara ve akademisyenlere sunulan akademik teşvik ve desteklerin de katkısıyla artan bilimsel yayın sayısında makale türünün öne çıktığı fark edilmektedir.[1] Bu bağlamda *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konularında makale türü en çok üretilen (757) eser olmuştur. Yayınlandıkları yere göre incelendiğinde toplam sayının yaklaşık %94'ü (709) dergilerde, geriye kalan yaklaşık %6'lık (48) kısmı da kitap bölümü olarak yayınlanmıştır:

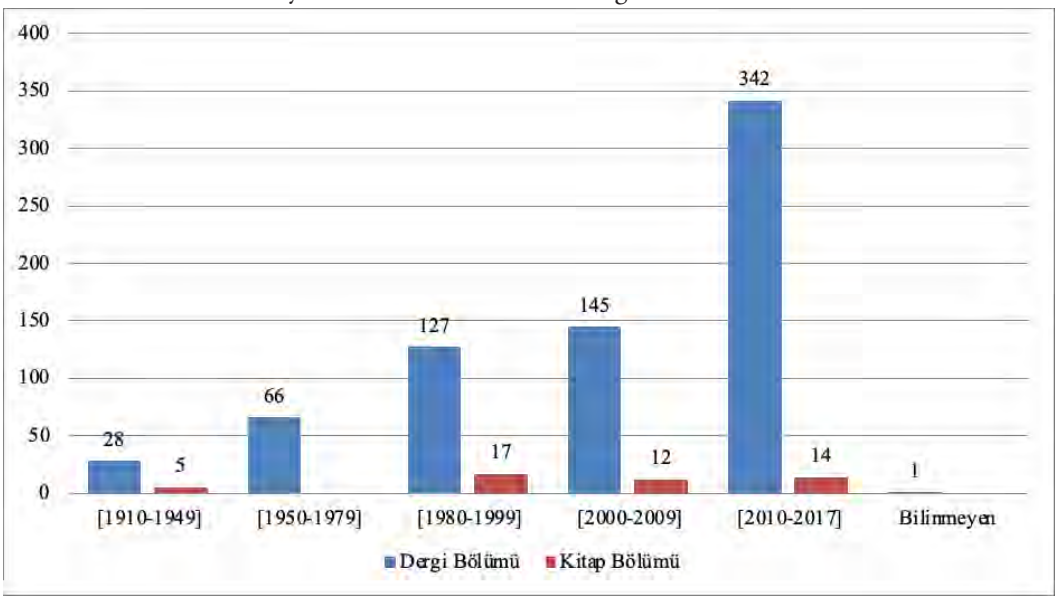
Grafik 10: Yayın Yerine Göre Makalelerin Dağılımı

1 Bknz: 2018-2019 URAP Türkiye Sıralaması Basın Bildirisi, Erişim: http://cabim.ulakbim.gov.tr/wp-content/uploads/sites/4/2016/07/Dünya-Ülkeler-ve-Gruplar-Bilimsel-Yayın-Sayısı-2010-2015.pdf

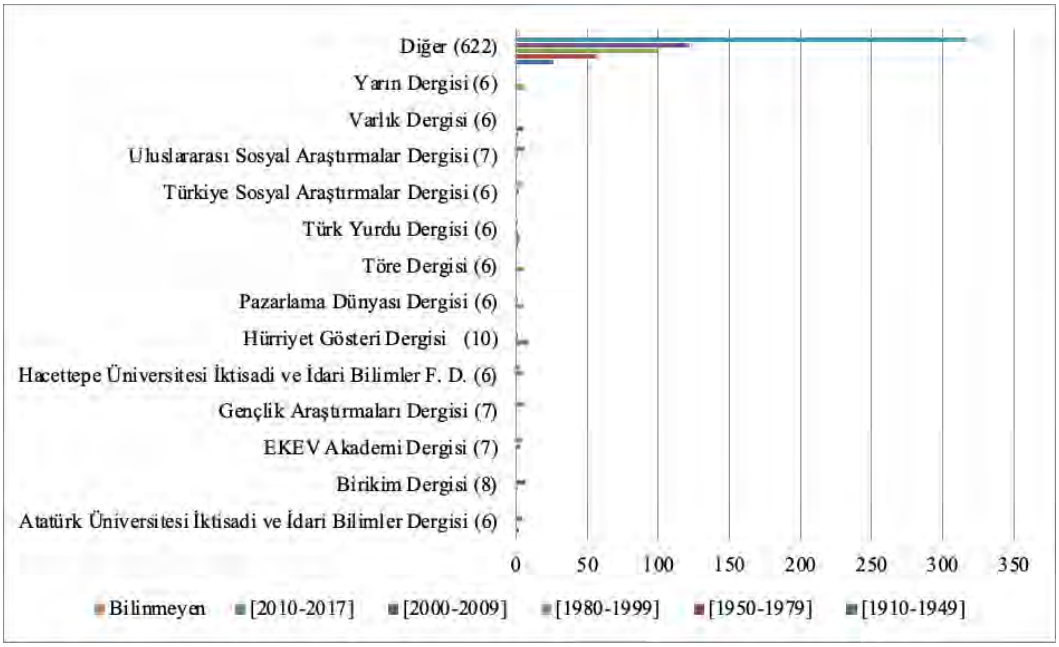
Yayın yerine göre makale türlerinin dönemsel dağılımı incelendiğinde elde edilen grafik aşağıda sunulmuştur. Makale türlerinin dönemsel dağılımında öne çıkan tüm dönemlerde yıllarla doğru orantılı olarak artış görülmektedir. Özellikle 2000 sonrası dönemde dergide yayınlanan makale sayıları toplam dergi makale sayılarının yaklaşık %69'una karşılık gelmektedir. Dergi bölümü makalelerine kıyasla daha az kaleme alınan kitap bölümü makalelerinin ise 1980-1999 yılları arasında en büyük yükselişi göstermesi ve bu dönemden sonraki dönemlerde dergi makalelerine kıyasla nispeten çok daha az bir artışın olması dikkat çekicidir.

Grafik 11: Makalelerin Yayın Yerine Göre Dönemsel Dağılımı

Bilimsel yayınların yapıldığı dergilerde çalışılan alan ve ağırlık verilen disipline göre öne çıkan konular ve temalar söz konusu olmaktadır. Ulusal/uluslararası hakemli akademik dergilerin konusuna ilişkin olarak tasnif edilmesi ve değerlendirilmesi hem literatürün doğru okunması hem de araştırmacılara yönelik yönlendirici bir katkı sunması itibariyle önemli bir bibliyografik veriye karşılık gelmektedir. Bu bağlamda *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu makalelerin yoğunlaştığı dergilerin dağılımını gösteren grafik aşağıdaki gibidir:

Grafik 12: Öne Çıkan Dergiler ve Dönemsel Dağılım

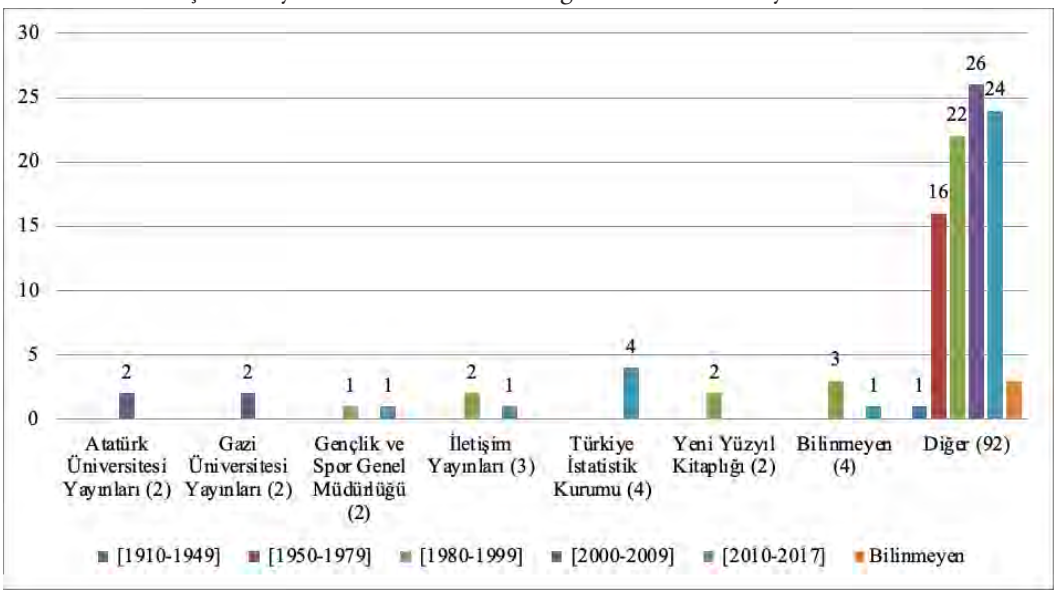
"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu makale çalışmalarının yer aldığı dergilere bakıldığında ilk olarak iki dergi göze çarpmaktadır. Hürriyet Gösteri Dergisi on (10) çalışma ile alanda konu ile ilgili makale yayınlarının en yoğun olduğu dergi olarak bulunurken onu sekiz (8) çalışma ile Birikim Dergisi ve yedişer (7) çalışma ile Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, Gençlik Araştırmaları Dergisi ve EKEV Akademik Dergisi izlemektedir. Çalışmaların en yoğun olduğu ilk iki dergide (Hürriyet Gösteri ve Birikim) son dönemde verilmiş hiçbir yayına rastlanılamamış iken öne çıkan diğer Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi ve Gençlik Araştırmaları Dergisi gibi dergilerdeki yayınların büyük oranda son dönemde verilmiş olması dikkat çekicidir. Yine Varlık, Yarın, Töre ve Türk Yurdu dergilerinde 2010-2017 döneminde verilen hiçbir esere ulaşılamamıştır. Dolayısıyla temaya ilişkin yayın yapan dergiler arasında toplam yayın sayıları itibariyle önemli bir paya sahip olan Varlık, Yarın, Töre, Türk Yurdu, Hürriyet Gösteri ve Birikim gibi dergilerin son dönemde tercih edilmediği; bunun yerine Uluslararası Sosyal Araştırmalar, Gençlik Araştırmaları, EKEV Akademi, Türkiye Sosyal Araştırmalar gibi akademik hüviyeti öne çıkan dergilerde yayınların yoğunlaştığı görülmektedir.

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konusunda makale yayınlayan dergi sayısı toplamda üç yüz elli sekizdir (358). Yukarıda bahsedilen ve öne çıkan on üç (13) dergi haricinde özellikle aynı üniversitenin farklı bölümleri özelinden çıkarılan dergiler dikkat çekmektedir. On sekiz (18) makale Hacettepe Üniversitesi, on yedi (17) makale Atatürk Üniversitesi, on beşer (15) makale Gazi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi, on üç (13) makale İstanbul Üniversitesi, on bir (11) makale Marmara Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi dergilerinde yayımlanmıştır.

3.3. Kitap Çalışmaları ve Değerlendirme

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu olarak kitap türünde verilen eserlerin sayısı ve eserlerin dönemlere göre dağılımı Grafik1 ve Grafik4'te gösterilmiştir. Buna göre toplam eserlerin yüz on bir (111) tanesi (%10'u) kitap türünde verilirken en çok kitabın yayınlandığı dönemler otuz birer (31) eserle 1980-1999 ve 2010-2017 dönemleri olarak bulunmuştur. Bu bilgiler ışığında kitapların basımında öne çıkan yayınevlerine ve bu yayınevlerindeki dönemsel dağılıma bakıldığında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu kitapların yayın süreçlerine dair bir okuma yapmak mümkündür:

Grafik 13: Öne Çıkan Yayınevleri ve Dönemsel Dağılıma Göre Eser Sayıları

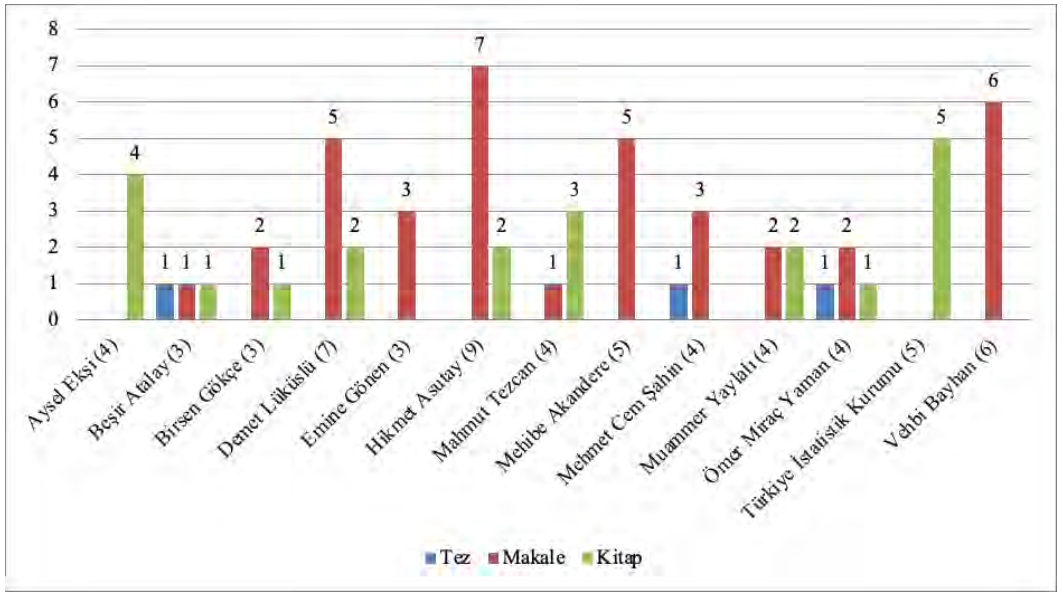
1910-2017 yılları arasında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu kitapların en çok basıldığı yayınevi dört (4) eserle **şu anki adını 2005'te alan fakat kuruluşu Osmanlı dönemine dayanan** Türkiye İstatistik Kurumu olmuştur. Türkiye İstatistik Kurumu'ndan çıkan dört kitabın dönemsel dağılımına bakıldığında da kitapların hepsinin 2010 yılından sonra verildiği görülmektedir. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu kitapların çıktığı toplam 95 yayınevi bulunmaktadır. Bu yayınevlerinden öne çıkanlar yukarıdaki grafikte sunulmuştur. Bunların dışındaki diğer 89 yayınevinden toplam doksan altı (96) kitap çıkmıştır. Bu yayınevleri arasında da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ajans Türk Matbaası, Aksüt Matbaası, Alter Yayıncılık, Anı Yayıncılık, Aram Yayıncılık, Arkadaş Yayıncılık, Bahçeşehir Yayınları, Buhan Yayınları, Deniz Ofset, Der Yayınları, Elif Yayınevi, Gündoğan Yayınları gibi yayınevleri vardır. Bunların dışında üniversite olarak yayın yapan yerler de Anadolu Üniversitesi (1), Ankara Üniver-

sitesi (4), Atatürk Üniversitesi (3), Bilgi Üniversitesi (2), Boğaziçi Üniversitesi (1), Ege Üniversitesi (1), Gazi Üniversitesi (3), Hacettepe Üniversitesi (1), İstanbul Üniversitesi (2), İstanbul Medeniyet Üniversitesi (1), İstanbul Teknik Üniversitesi (2) ve Muğla Üniversitesi (1) olarak belirlenmiştir.

3.4. Öne Çıkan Yazarlara İlişkin Değerlendirme

Bibliyografik bir okuma alana dair kapsamlı bir değerlendirmeyi gerekli kılmaktadır. Bunun için çalışılan alanla ilgili literatürü yorumlamaya yardımcı olacak her verinin göz önüne alınması önemlidir. Bu doğrultuda alan ve tema hakkında öne çıkan yazarların belirlenmesi de önemli bir veridir. Bu bağlamda *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* temalı çalışmalarda öne çıkan yazarlar ve bu yazarların yaptığı yayınların sayıları ve türleri aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 14: Öne Çıkan Yazarlar ve Eser Sayıları

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu eserlerin üretiminde dokuz (9) eserle göze ilk Hikmet Asutay çarpmaktadır. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı bölümünden 1992 yılında mezun olan Asutay 1995 yılında yüksek lisans programını bitirmiştir. DAAD yıllık bursiyeri olarak Goethe Üniversitesinde Prof. Dr. Hans-Heino Ewers'in yanında çalışmalarda bulunan Asutay 2000 yılında "Türk ve Alman Gençlik Yazınında Ergenlik Romanı" adlı çalışmasıyla doktorasını tamamlamıştır. Çalışmalarını gençlik yazını ve kültürü alanlarında yoğunlaştıran Asutay'ın bugüne değin yayınlanmış on beş (15) kitabı ve birçok makalesi bulunmaktadır.

Hikmet Asutay'ın ardından da yedi (7) eserle Demet Lüküslü gelmektedir. Her iki yazarın da alandaki çalışmalarının büyük çoğunluğunu makale türünde vermiş olmaları dikkat çekmektedir. Hikmet Asutay' a ait eserlerin çoğunluğunun gençlik kültürü temasında yazıldığı görülürken De-

met Lüküslü'ye ait eserlerinin çoğunluğunun gençlik profili temasında yazıldığı görülmektedir. 2000 yılında Marmara Üniversitesi'nde lisans eğitimini tamamlayan Lüküslü, 2001 yılında Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (EHESS) **yüksek lisansını ve 2005 yılında ise yine aynı üniversitede doktorasını tamamlamıştır.**

Alanda öne çıkan bir diğer isim ise konuya ilişkin verdiği altı (6) eser ile Vehbi Bayhan'dır. 1992 yılında İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü'nde "Enformasyon Toplumunda Kültür: 21. Yüzyıla Girerken Kültürel Dönüşümlerin Bazı Belirtiler" isimli çalışmayla yüksek lisansını, 1995 yılında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde "Üniversite Gençliğinde Anonim ve Yabancılaşma" isimli çalışmasıyla doktorasını tamamlamıştır. Çalışmalarının çoğunluğu gençlik profili temasında olup bu temadaki eserlerinin tamamını makale türünde yazdığı belirlenmiştir.

Alanda öne çıkan bir diğer isim ise konuya ilişkin verdiği beş (5) eser ile Mehibe Akandere'dir. 1997 yılında Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde "Üniversite Gençliğinde Görülen Kaygının Giderilmesinde Sporun Etkisi" isimli çalışmayla doktorasını, 1993 yılında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde "17-22 Yaş Grubu Kız Sporcuların Esnekliklerinin Geliştirilmesinde Statik ve Dinamik Gerdirme Egzersizlerinin Etkisi" isimli çalışmasıyla yüksek lisansını tamamlamıştır. Çalışmalarını daha çok sporun üniversite gençliği üzerindeki etkisi ve spor yapan ile yapmayan öğrenciler arasındaki farklar temalarında yoğunlaştıran Akandere, makale türünde beş (5) eser üretmiştir.

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" alanındaki eserler incelendiğinde yazarların genellikle makale türünde eser ürettiği görülmektedir. Hem kitap hem de makale türünde eser veren yazarlar; Birsen Gökçe (2 makale, 1 kitap), Demet Lüküslü (5 makale, 2 kitap), Hikmet Asutay (7 makale, 2 kitap), Mahmut Tezcan (1 makale, 3 kitap) ve Muammer Yaylalı'dır (1 makale, 2 kitap). Aysel Ekşi'nin sadece kitap türünde eser verdiği görülürken Emine Gönen ve Mehibe Akandere yalnızca makale türünde eser üretmiştir. Her 3 türde de eser üreten yalnızca Beşir Atalay ve Ömer Miraç Yaman'dır. Beşir Atalay'ın çalışmaları incelendiğinde üç eserin üçünün de 1950-1979 dönemlerinde üretildiği ve tema itibariyle de köy gençliği üzerinde yoğunlaşıldığı görülürken Ömer Miraç Yaman'ın eserlerinin tamamı 2010-2017 döneminde üretilmiş olup *"Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürleri, Gençlik Araştırmaları"* temalarını kapsayacak çalışmalar olması dikkat çekmektedir.

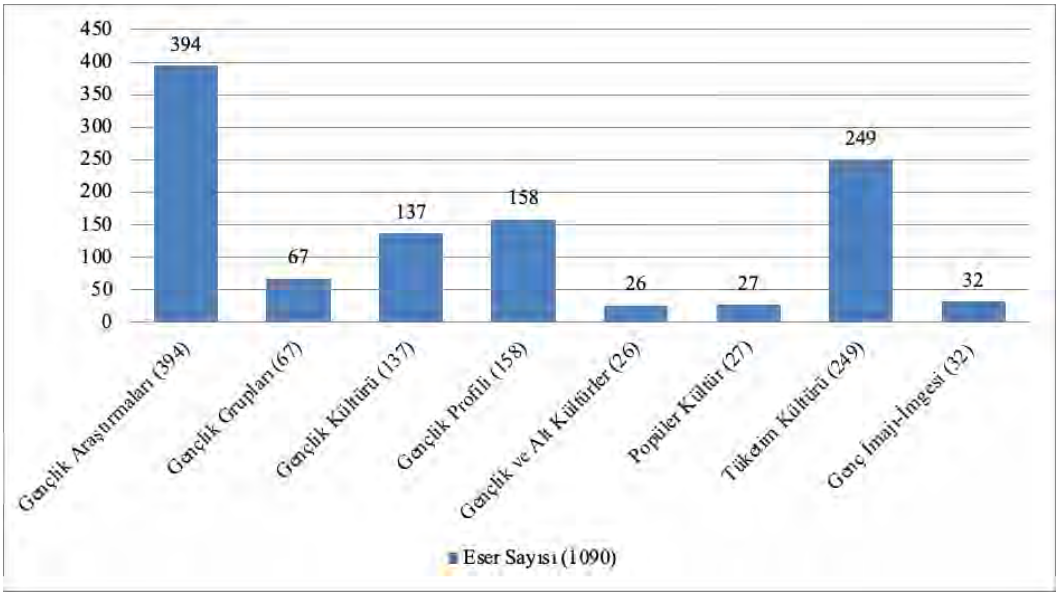
3.5. Alt Temalara İlişkin Genel Değerlendirme

1910-2017 yılları arasında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu çalışmaların bütünü bin elli doksan (1090) eserden oluşmaktadır. Bu eserler genel bir kategori olarak *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* ilgili olmakla birlikte her eserin daha özelde odaklandığı konular ve temalar söz konusudur. Bu anlamda ulaşılan bin doksan (1090) eser, tematik olarak incelendiğinde 8 alt tema altında tasnif edilmiştir. Belirlenen alt temalar şunlardır:

- Gençlik Araştırmaları
- Tüketim Kültürü
- Gençlik Kültürü
- Popüler Kültür
- Gençlik Profili
- Gençlik Grupları
- Gençlik ve Alt Kültürler
- Genç İmajı/İmgesi

Bilimsel bir alana ilişkin literatürün geliştirilmesi, mevcut literatürün doğru biçimde tanınmasını ve çalışma yapılacak özgün alanların belirlenmesini gerekli kılmaktadır. Nitekim bibliyografik çalışmaların temel amacı da diğer araştırmacılar için bu değerlendirmeyi hazır biçimde sunmaktır. Bu doğrultuda *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* temaları altında tasnif edilen 1090 eserin tematik olarak değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Yapılan bu değerlendirmede kimi temalarda belirgin biçimde yoğunlaşma görülürken kimi temalarda kıyasla çok daha az sayıda çalışmanın yapıldığı görülmektedir. İlgili grafik aşağıda sunulmaktadır:

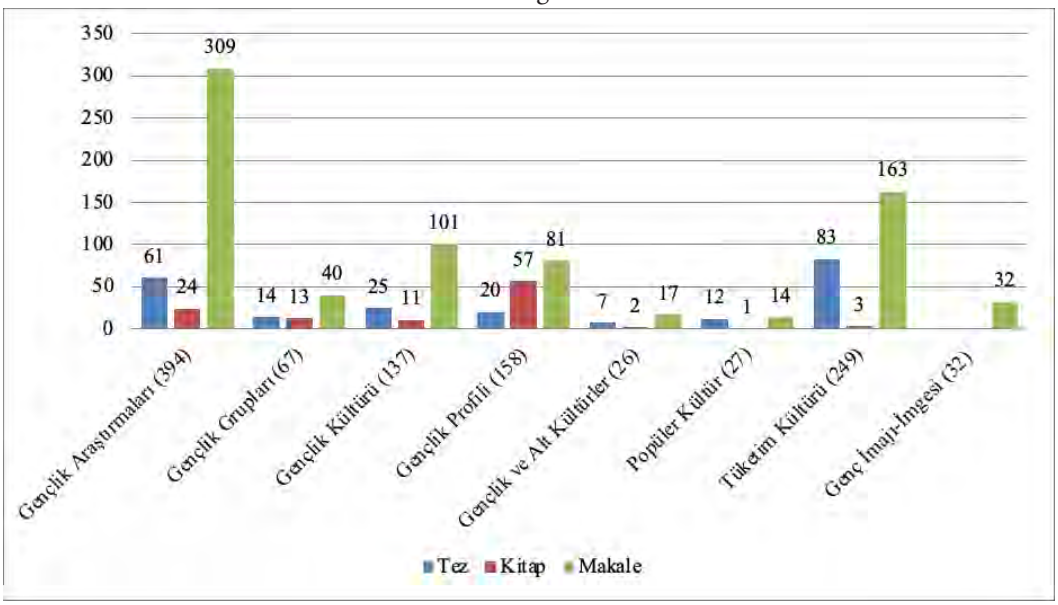
Grafik 15: Tematik Olarak Eser Dağılımı

Verilere bakıldığında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konularında en çok çalışılan alt temanın üç yüz doksan dört (394) eserle *"Gençlik Araştırmaları"* teması olduğu görülürken en az çalışma verilen alt temanın yirmi altı (26) eserle *"Gençlik ve Alt Kültürler"* teması olduğu görülmektedir. Her bir alt tema başına ortalama olarak 136 eser düştüğü düşünülürse genel ortalamanın üstünde kalan diğer temalar *"Tüketim Kültürü"* (249), *"Gençlik Profili"* (158)

ve *"Gençlik Kültürü"* (137) olmuştur. Diğer yandan ortalamanın altında kalan temalar ise sırasıyla *"Gençlik Grupları"* (67) *"Genç İmajı/İmgesi"* (32) ve *"Popüler Kültür"* (27) olmuştur. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu eserlerin türlerine göre dağılımını incelemek de yine güçlü bir literatür okuması için önemli bir veridir. Nitekim bu tematik inceleme alanda hazırlanacak yeni çalışmaların yoğunlaşacağı alana ve çalışmanın türüne dair araştırmacılara ipucu vermektedir. Buna ilişkin grafik aşağıda sunulmuştur:

Grafik 16: Alt Temalara Göre Eser Türlerinin Dağılımı

Grafiğe göre tez çalışmaları incelendiğinde bu türde en çok yayının üretildiği alt tema seksen üç (83) tezle *"Tüketim Kültürü"* olmuştur. Bu sayı toplam tez üretiminin yaklaşık %37'sine karşılık gelmektedir. Bu temayı ise sırasıyla altmış bir (61) tezle *"Gençlik Araştırmaları"* ve yirmi beş (25) tezle *"Gençlik Kültürü"* temaları takip etmiştir. Diğer yandan *"Genç İmajı/İmgesi"* alt temasında henüz hiç tez çalışması yapılmamışken yedi (7) tezle *"Gençlik ve Alt Kültürler"* temaları tez türünde en az eserin verildiği diğer alt temalar olmuştur.

Makaleler açısından bakıldığında da her kategoride en çok verilen eser türünün makale olduğu görülmektedir. Bunun yanında makale türü tüm alt temalarda verilmiş tek eser türü olarak dikkat çekmektedir. *"Gençlik İmajı/İmgesi"* alt temasında tez ve kitap türünde hiç eser verilmemişken diğer tüm alt temalarda olduğu gibi makale türünde eserin bu temada da üretilmesi dikkat çekmektedir. Makale türünün en çok verildiği alt temaya bakıldığında *"Gençlik Araştırmaları"* teması üç yüz dokuz (309) makaleyle, *"Tüketim Kültürü"* teması yüz altmış üç (163) makaleyle dikkat çeken alt temalar olmuştur. Makale türünün en az verildiği iki tema ise *"Popüler Kültür"* (14), *"Gençlik ve Alt Kültürler"* (17) olarak sıralanmıştır.

Kitapların alt temalara göre dağılımına bakıldığında ise *"Gençlik Profili"* temasının belirgin biçimde öne çıktığı görülmektedir. Bu temada kitap türünde elli yedi (57) eser yer alırken bu sayı toplam kitaplar içerisinde yaklaşık %51'lik bir orana karşılık gelmektedir. İkinci olarak ise yirmi dört (24) kitapla *"Gençlik Araştırmaları"* teması gelirken *"Gençlik Grupları"* on üç (13) eserle ve

"*Gençlik Kültürü"* teması ise on bir (11) eserle kitap türünün en çok üretildiği temalar olmuşlardır.

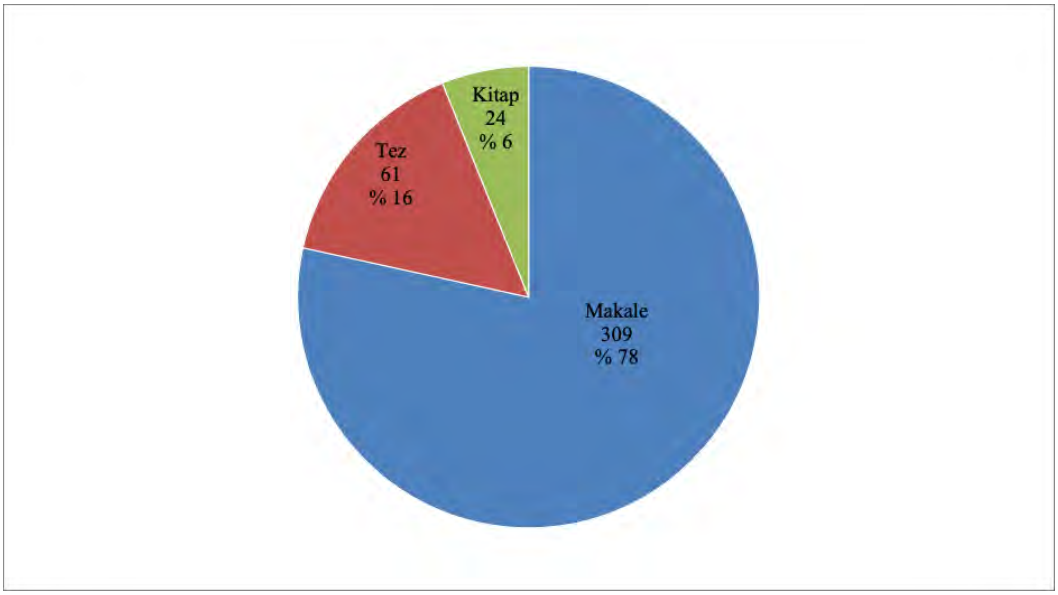
Bölüm II: Tematik Değerlendirmeler

Araştırma süresince derlenen tüm çalışmalar 8 alt tema altında tasnif edilmiştir. Bu alt temaların isimlendirilmesi, eserleri daha doğru temsil edeceği düşüncesiyle, eserlerin anahtar kavramları mahiyetindeki kavramların tespit edilmesiyle belirlenmiştir. Bu yönde belirlenen 8 alt tema altında da eser türlerinin dağılımı, türlerin dönemsel dağılımı, öne çıkan eser içerikleri gibi başlıklar incelenmiştir.

1. "Gençlik Araştırmaları" Teması

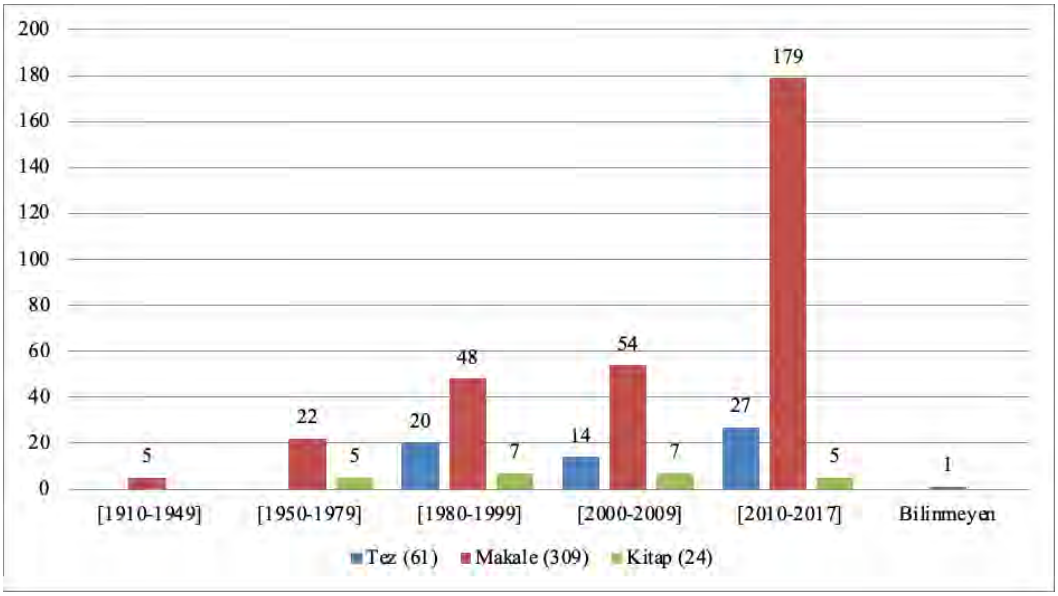
"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu eserler arasından üç yüz doksa dört (394) eser *"Gençlik Araştırmaları"* teması altına dahil edilmiştir. Bu üç yüz doksan dört (394) eserin; yirmi dördü (24) kitap, altmış biri (61) tez ve üç yüz dokuzu (309) makale olarak yayınlanmıştır. Çalışma genelinde olduğu gibi makale türü %78'lik oranla *"Gençlik Araştırmaları"* temasında da en çok eser verilen yayın türü olmuştur.

Grafik 17:"Gençlik Araştırmaları" Teması (394)

Aşağıdaki grafikte dönemsel dağılım incelendiğinde *"Gençlik Araştırmaları"* temalı çalışmaların periyodik olarak artış gösterdiği görünmektedir. Tez türündeki çalışmalar 2000-2009 yılları arasındaki süreçte bir önceki döneme göre azalan bir seyir gösterirken makale türü için aynı durum söz konusu değildir. Özellikle 2010-2017 dönemine gelindiğinde bir önceki dönemin neredeyse 3 katı eserin makale türünde kaleme alınması dikkat çekici bir durumdur. 1980 öncesi dönemde tez türünde hiç eser üretilmemişken 1980-1999 dönemine gelindiğinde bir anda yirmi (20) tez çalışmasının yayınlanmış olması dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra kitap çalışmalarında 1980-1999 dönemi sonrasında belirgin bir artış ya da azalma görünmemektedir.

Grafik 18: "Gençlik Araştırmaları" Temasında Dönemsel Dağılım

Çalışmalar içerik açısından incelendiğinde tez çalışmalarında lise ve üniversite düzeyindeki öğrencilerin okul dışındaki hayatlarına ve aktivitelerine ilişkin çalışmaların ağırlıklı olduğu görülmektedir. Bu çalışmalar arasında da şehirleşme faaliyetlerine katkıları, spor ve sağlık konularındaki bilgi/tutum/tercihleri, spor yapan/yapmayan öğrencilerin bazı değişkenler açısından karşılaştırılması, okunan yayın türleri, gazete tercihleri ve doğa/çevre algıları gibi konuların odağa alındığı görünmektedir. Bu anlamda *"Gençlik Araştırmaları"* temasında üretilmiş ilk tez çalışması olan Cemalettin'in (1981) "Ergenlerin Ders Dışı Okuduğu Yayın Türleri ve Bu Yayınlarla İlgili Düşünceleri" yüksek lisans çalışması buna örnek teşkil etmektedir. *"Gençlik Araştırmaları"* teması kapsamında gençliğin spor faaliyetlerinin yoğun bir şekilde ele alındığı çalışmalar hemen her dönemde üretilmiş olmakla birlikte özellikle 1990'lı yıllarda ağırlık kazanmış sonrasında 2000'li yıllarda da üretilmeye devam etmiştir. Bu anlamda Tabak'ın (1984) lise öğrencilerinin spor ve sağlık konusunda bilgi, tutum ve davranışlarının saptanması ve bilgi kaynaklarının belirlenmesine yönelik yaptığı çalışma, Müezzinoğlu'nun (1986) spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin fiziki ve motorsal ölçümlerini karşılaştırdığı çalışma, Çerez'in (1990) yüzme sporu yapan ve yapmayan öğrencilerin korku düzeyleri ve türlerini karşılaştırdığı çalışma, Özdemir'in (1990) üniversiteli sporcu ve sporcu olmayan öğrencilerin dikkat seviyelerini incelediği çalışması, Gültekin'in (1991) sportif etkinlikte bulunan sporcu lise öğrencileriyle bulunmayanların uyum düzeylerini incelediği çalışması, Orhon'un (1993) Sivas örnekleminde spor yapan gençlerin sorunlarını araştırdığı çalışması, Er'in (2010) düzenli spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin fiziksel uygunluk düzeyleriyle akademik başarıları arasındaki ilişkinin karşılaştırıldığı çalışması, Tozcuoğlu'nun (2014) lisanslı olarak spor yapan ve yapmayan ortaokul öğrencilerinin üst bilişsel farkındalık düzeylerinin incelendiği çalışma tez çalışmalarındaki konu eğilimini başarılı biçimde yansıtmaktadır.

Makaleler açısından bakıldığında da genel olarak üniversite ve ortaokul gençliğinin beklentileri, tutum ve davranışlarına ilişkin çalışmaların olduğu görülmektedir. Özellikle 1985 yılının gençlik yılı olması sebebiyle gençliğin konumuna, düşüncelerine, il ekonomisine olan katkısına,

gençlik yayınlarına ve çeşitli konulardaki gençlik çalışmalarına yer veren çalışmalar dikkat çekmektedir. Ayrıca 2000'li yıllardan sonra gençliğin çevreye duyarlılığı ile alakalı da birçok çalışmanın yapıldığı görülmektir. Yapılan çalışmalarda çevreyi koruma, çevreye karşı tutum ve davranışları ve çevresel problemler karşısındaki düşünceleri gibi konular incelenmiştir. Bu anlamda Yılmaz ve arkadaşlarının (2002) "Ortaöğretim ve Üniversite Öğrencilerinin Çevre, Çevre Kavramları ve Sorunları Konusundaki Bilgileri ve Öneriler" adlı çalışması konuya ilişkin ele alınmış ilk eser olarak belirlenmiştir.

Okul merkezli çalışmalara bakıldığında bu alandaki ilk iki çalışmanın yazarı tespit edilemeyen 1966'daki *"Üniversite ve Yüksek Okul Öğrencilerinin Kanaat ve Tavırları Üzerine Bir Araştırma"* isimli çalışma ve 1977'deki "Boğaziçi Üniversitesi Öğrenci Faaliyetleri Araştırma Anketi" isimli çalışma olduğu görülmektedir.

"Gençlik Araştırmaları" teması altında tasnif edilen kitap çalışmalarına bakıldığında özel olarak bir konuya odaklanan çalışmalar yerine genel olarak gençlik temalı çalışmaların derlendiği (gençlik sosyolojisi, gençlik ansiklopedisi, gençlik bibliyografyası vb.) eserlerin olduğu görülmektedir. Bu anlamda *"Gençlik Araştırmaları"* temasındaki en eski eser olan Kurtuluş (1962) da bu kapsamda değerlendirilmiştir. Bunun yanında kitap türlerinde öne çıkan eserler gençliğin ihtiyaç ve sorunlarını belirlemeye yönelik yapılmış araştırmalardır (Örn. Duruöz ve Doğan, 1985; Düzen, 2009).

1.1. Tezler

- Cemalletin, G.,*Ergenlerin Ders Dışı Okuduğu Yayın Türleri ve Bu Yayınlarla İlgili Düşünceleri*, 1981, Yüksek Lisans, Ankara Üniversitesi.
- Tabak, Ruhi Selçuk, *Lise Öğrencilerinin Spor ve Sağlık Konusunda Bilgi, Tutum ve Davranışlarının Saptanması ve Bilgi Kaynaklarının Belirlenmesi*, 1984, Yüksek Lisans, 89s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.
- Müezzinoğlu, Karaca, *Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Fiziki ve Motorsal Ölçümlerinin Karşılaştırılması*, 1986, Yüksek Lisans, 36s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.
- Özbekçi, Füsun, *Orta Öğretimdeki Sporcu Öğrencilerin Sorunları*, 1987, Yüksek Lisans, 52s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uludağ Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma orta öğretimdeki sporcu öğrencilerin hem öğrenci hem de sporcu olmalarından doğan sorunlarını saptamayı ve onların hem derslerinde hem de sportif faaliyetlerinde daha başarılı olmaları için gerekli koşulların neler olduğunu ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu amaca uygun olarak hazırlanan anketle ve ilgili kişilerle yapılan görüşmeler yoluyla sporcu öğrencilerin; 1. Dersleri ve öğretmenleriyle ilgili sorunları, 2. Okul idaresiyle ilgili sorunları, 3. Ailesiyle ve arkadaşlarıyla ilgili sorunları, 4. Beslenme ve spor malzemeleriyle ilgili sorunları araştırıldı. Toplanan verilerin değerlendirilmesiyle de özetle şu sonuçlar elde edildi: 1. orta öğretimdeki sporcu öğrencilerin aileleri ve öğretmenleri spor yapmalarını destekler gözüktükleri halde onları anlama ve başarılarına katkıda bulunma konusunda yetersiz kalmaktadırlar. 2. Okul idareleri okul maçlarıyla ilgili gerekli kolaylığı sağlamaktadırlar. Fakat bugüne dek pek sorun çıkmamasına rağmen kulüp maçlarıyla ilgili gerekebi-

lecek idari kolaylığı gösterme yetkisine sahip değildirler. 3. Orta öğretimdeki sporcu öğrenciler sporcu beslenmesi konusunda yeterli bilgi ve destekten yoksundurlar. 4. Orta öğretimdeki sporcu öğrenciler yeterli sayıda ve kalitede spor malzemesinden yoksundurlar. Orta öğretimdeki sporcu öğrencilerin hem derslerin de hem de sportif faaliyetlerinde daha başarılı olabilmeleri için okul, aile ve kulüplerin iş birliği yaparak onlara yardımcı olması ve gerekli olanakları sağlaması gerekmektedir.

- Çerez, M. Haluk, *Yüzme Sporu Yapan ve Yapmayan Öğrencilerin Korku Düzeyleri ve Türlerinin Karşılaştırılması*, 1990, Yüksek Lisans, 63s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Araştırmamızda, Wolpe ve Lang'ın hazırladıkları "korku ölçeği" testi kullanılarak yüzme sporu yapan ve yapmayan öğrencilerin genel korku düzeyleri, yüzme ile ilgili korku düzeyleri ile spor yapma süresinin korku düzeylerine etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca yüzücülerde branşlarıyla ilgili korku türleri tablolarla belirtilmiştir. Bu araştırmada, yüzücü olan 11, 12, 13, 14 yaş grubu genç ve büyük yaş grubu kategorilerinde 120 sporcu ile aynı yaşlarda spor yapmayan 120 öğrenciye test uygulanmıştır. Sonuçlar önce tablolar haline getirilip sonra bilgisayara yüklenmiştir. Verilere Macintosh (Apple) marka PC bilgisayarda, stat-view 512 istatistik paket programı kullanılarak varyans analizi yapılmıştır. Karşılaştırmalar; aritmetik ortalamalar farklarına, tek taraflı t testi uygulanması ile %95 anlamlılık seviyesine göre yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre korkunun kaçınılmaz bir duygu olduğu ortaya çıkmıştır. Fakat kızların korku düzeyleri erkeklere oranla daha yüksektir. Spor yapanların genel korku düzeyleri ise beklenenin aksine spor yapmayanlara oranla yüksek bulunmuştur. Spor yapma süresinin yüzme ile ilgili korku düzeylerine etkisi ilk üç yıldan sonra iniş gösterip sonra tekrar yükselmektedir. Böyle olmasını korku türlerindeki benzerliklere bağlayabiliriz. Bunu da yaşlara ve cinslere göre korku türleri tablolarında görebiliriz. Eğitim süreçleri içinde her yaşta korku konusuna gereken önemin verilmesi hem aileler hem de antrenör ve eğiticiler açısından dikkat edilmesi gereken bir konudur. Sporcusunun korkularını bilen antrenörler, ona daha farklı davranır. Sporda ve eğitimde iyi performans için bu şarttır.

- Özdemir, M. Yavuz, *Üniversiteli Sporcu ve Sporcu Olmayan Öğrencilerin Dikkat Seviyelerinin Araştırılması,* 1990, Yüksek Lisans, 84s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Günlük yaşantımızda ve sportif müsabakalarda önemli olan dikkat; gayri iradi ve iradi olmak üzere karşımıza çıkar. Gayri iradi dikkat bizden bağımsız faktörler tarafından sevk ve idare edilir. İradi dikkat ise bizzat kendimiz tarafından yönlendirilip kontrol edilir. İradi dikkat, ilginin olmadığı ve bizim bilinçli çabalarımızla dikkatimizi önümüzde duran problemlere ve amaçlara uygun şekilde yönlendiremediğimiz yerde gereklidir. Bir işle meşgul olduğumuz ölçüde iradi dikkat gayri iradi dikkate dönüşür. Sporda sporcuların başarıları için dikkatin bu özelliğinden yararlanılır. Bekleme tepkisi sırasında kişinin içinde bir hazır olma ve yönelme vardır. Burada organizmanın kişiye gelen birçok uyarıcı arasından bir tanesini kesin ve net olarak algılaması amaçlanmıştır. Bekleme tepkisini oluşturan bileşenler; alıcıların uyumu, duruş uyumu, kas tonusu artışı ve merkezi sinir sistemi uyumudur. Dikkat, beyin korteksindeki ket vurucu alanların seçimli ve tercihli çalışmasına bağlıdır. Spor yapan ve yapmayan 17-23 yaş arası üniversite öğrencilerinin dikkat seviyeleri araştırılmıştır. Testteki sonuçlar istatistiksel işlemlere tabi tutulduktan sonra spor yapan öğrencilerin, spor yapmayan öğrencilere göre daha dikkatli oldukları görülmüştür. Spor yapmayan öğrenciler ile spor yapanlar arasındaki

anlamlılık; Grafik t değeri 1, 658; bizim bulduğumuz t değeri ise 3, 14'dır. Spor yapma yılı ile dikkat derecesi arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Burada elde edilen değeri 0, 290'dır. Bu değer t testine tabi tutulmuştur. Bulunan t=2, 33, Grafik t değeri ise 1, 671'dir. Araştırma, sporun dikkati geliştirici bir özelliği olduğunu ortaya koymaktadır.

- Hamdiye, Gültekin, *Sportif Etkinlikte Bulunan (Sporcu) Lise Öğrencileriyle Bulunmayanların Uyum Düzeylerinin Karşılaştırılması*, 1991, Yüksek Lisans, 74s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada, lisanslı sporcu liseli öğrenciler ile yalnızca haftada iki saat Beden Eğitimi derslerine katılan lise öğrencilerinin uyum düzeyleri, yaş, cinsiyet, sportif etkinliklere bireysel veya takım halinde katılma biçimi ve sıklığı gibi bağımsız değişkenleri açısından karşılaştırılmıştır. Araştırma yalnızca Ankara ili Yenimahalle ilçesi Mustafa Kemal Lisesi'nde okuyan öğrenciler ile sınırlandırılmıştır. Sportif etkinliklere lisanslı sporcu olarak katılan 122 öğrenci araştırmanın esas grubunu (sportif etkinliklere katılanlar); yaş, cinsiyet, sınıf değişkenleri göz önünde tutularak seçkisiz örneklem yöntemiyle eleştirilen haftada sadece iki saat Beden Eğitimi dersine katılan 124 öğrencide kontrol grubu (sportif etkinliklere katılmayanlar) oluşturmaktadır. Anket, 1990 yılı II. yarıyıl dönemi eğitim-öğretim programında toplanan 246 öğrenciye uygulanmıştır. Deneklere ilişkin bilgiler araştırmacı tarafından geliştirilen bir anket aracılığıyla elde edilmiştir. Deneklerin uyum düzeyleri ise H. Ü. öğretim üyelerinden Özgüven (1982) tarafından geliştirilen Hacettepe Kişilik Envanteri (HKE) aracılığıyla saptanmıştır. Çeşitli araştırıcılar tarafından yapılan geçerlik ve güvenirlik katsayıları HKE için sırasıyla 85, 90 dolayında bulunmuştur. Bu araştırmanın bulgularına göre lisanslı sporcu liseli öğrenciler ile yalnızca haftada iki saat Beden Eğitimi derslerine katılan liseli öğrencilerin uyum düzeyleri arasında yaş, cinsiyet ve sportif etkinliğe katılma biçimi ve sıklığı bağımsız değişkenler açısından anlamlı bir fark yoktur. Araştırma sonuçlarına dayanarak lisanslı sporcu öğrencilerin sportif etkinliklerinin, ruh sağlığı (uyum düzeyi) bakımından haftada iki saat verilen Beden Eğitimi etkinliklerinden daha etkili olmadığı söylenebilir. Bu sonuçtan hareketle, kaynakların lisanslı sporcu yetiştirmeye yönelik olarak kullanıldığı oranda okullardaki Beden Eğitimi dersleri etkinliklerine de ayrılması önemli görünmektedir. Kısacası, okullarda öğrencilere sunulan Beden Eğitimi etkinliklerine daha çok kaynak ayrılması sporun genel amaçları bakımından yararlı olacaktır denilebilir. Sportif etkinliğe katılma biçimi ve sıklığının bireyin uyum düzeyi üzerinde etkili olup olmadığını ortaya koyabilmek için sportif etkinliğe daha sık katılanlar ile seyrek katılan veya hiç katılmayanların karşılaştırılmasına yönelik araştırmalara gerek vardır.

- Hepdinç, Füsun, *Üniversite Öğrencilerinin Dünya Görüşlerinin Bir Grup Üniversiteli Öğrenci Üzerinde İncelenmesi,* 1991, Yüksek Lisans, 72s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Dünya görüşü; bireyin ve/veya grubun karmaşık ve karşılıklı etkileşimler sonucunda insanın doğası, insan-doğa ilişkisi, insan-zaman ilişkisi, insan için yaşamda temel amaç, insan-insan ilişkileri boyutlarında oluşan, gelişen ve değişen bir yaşam felsefesidir. Temeli çocukluk çağlarında okul, aile, arkadaş çevresi içinde belirlenen dünya görüşü; yüksek öğretim esnasında göz ardı edilmemesi gereken bir etkileşim ve değişim içine girmektedir. Yüksek öğretimin bireyin yetişkinliğe geçtiği bir dönemi kapsaması açısından önemli bir yeri vardır. Aile çevresinden ayrılmak, kendi kararlarını ken-

disi vermek durumunda olmak ve üniversite yaşamının getirdiği çeşitli ilişkiler ve sağladığı ortamlarla karşı karşıya kalmanın bireyin dünya görüşünü etkilemesi kaçınılmazdır. İşte bu gelişim ve değişimin saptanabilmesi amacıyla üniversiteye yeni kaydolmuş öğrenciler ile üniversite son sınıf öğrencilerinin dünya görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu nedenle toplam 50 üniversite öğrencisi (yarısı birinci, yarısı dördüncü sınıf), tabakalı örneklem yoluyla seçilmiş ve kendilerine anket ve görüşme uygulanmıştır. Uygulama Ekim 1990 - Ocak 1991 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Uygulama sonucunda dünya görüşünü oluşturan boyutların (İnsan-doğa, insanın doğası, insan-zaman ilişkileri, insan-insan ilişkileri, insan için yaşamda temel amaç) aralarında anlamlı İlişkiler bulduğu varsayımına dayanarak üniversite eğitimi ile kişinin dünya görüşünün oluşması arasında bir ilişki olduğu ve birinci sınıf öğrencileri ile dördüncü sınıf öğrencilerinin dünya görüşlerini belirleyen öğeler çerçevesinde bazı ayrılıkların bulunduğu gözlemlenmiştir.

- Karagöz, Suat, *Faktör Analizi Tekniği Kullanarak Üniversite Öğrencilerinin Gazete Tercihinde Etkin Faktörlerin Belirlenmesi*, 1991, Yüksek Lisans, 105s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.
- Aksel, Gönül, *Öğrencilerin Yetenek ve İlgilerinin Kendileri ve Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi*, 1993, Yüksek Lisans, 53s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: 37 Manidarlık sınaması (.05,.01,.001 düzeyinde) için (t) dönüşüm değerleri 109 denek üzerinden hesaplanmıştır. Elde edilen değerlerin anlamlı olup olmadığını anlamak için (Karasar, 1991, Ek: B) için (t) tablosuna bakılmıştır. Yeteneklerden sözel, sayısal, şekil-uzay; ilgilerden temel bilim, sosyal bilim, canlı varlık, ikna, edebiyat ilgileri.001 düzeyinde anlamlı bulunurken güzel sanatlar ilgisi 0,01 düzeyinde, müzik ilgisi ise 0,05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Özetle denilebilir ki öğrenciler kendilerini, öğretmenlerinden belirlenen üç yetenek, yedi ilgi alanında da daha iyi algılamaktadırlar. Anket 36 öğrenci ve öğretmene uygulanmıştır. Öğrenciler envanteri kendi adlarına doldururken öğretmenleri öğrencilerin derslerindeki başarılarını düşünerek doldurmuşlardır. Bir öğretmenin öğrencisini tanıyabilmesi için en az iki yıl dersine girmesi ölçüt olarak kabul edilirken Çankaya 50. Yıl Lisesi öğretmenlerinin yıllara göre önemli bir değişiklik göstermediği, bu nedenle öğretmenlerin en az iki yıl okuttuğu öğrencileri değerlendirmeleri mümkün olmuştur. Veriler elde edildikten sonra bilgisayar yardımına başvurulmuştur. Öğrenciler ve öğretmenlerin belirlenen yetenek ve ilgilere ait on alt ölçekten aldıkları puanlar arasındaki tutarlılık, PM Korelasyon katsayısı ile hesaplanmıştır. Yetenekler açısından ele alındığında en yüksek korelasyon (r). 26 ile sayısal yeteneğe ilişkin olup bu değerin yüksek bulunması, araştırma grubunun Fen-Matematik Şubeleri olarak ele alınmasına ve bu yeteneğin çok daha özenle değerlendirilmiş olmasına bağlayabiliriz. Ayrıca bu şubelerde sayısal yeteneği belirlemede esas alınan matematik ders saatinin, diğer derslere göre daha fazla süreyi kapsadığı göz ardı edilemez bir hususdur. İlgilere ait en yüksek korelasyon (r) müzik ilgisine aittir. Bu alana ait özel yeteneğin çok küçük yaşlarda ortaya çıkması ve bu dersin seçmeli ders olarak yer almasına bağlanılabilir. 37 Manidarlık sınaması (.05,.01,.001 düzeyinde) için (t) dönüşüm değerleri 109 denek üzerinden hesaplanmıştır. Elde edilen değerlerin anlamlı olup olmadığını anlamak için (Karasar, 1991, Ek: B) için (t) tablosuna bakılmıştır. Yeteneklerden sözel, sayısal, şekil-uzay; ilgilerden temel bilim, sosyal bilim, canlı varlık, ikna, edebiyat ilgileri.001 düzeyinde anlamlı bulunurken güzel sanatlar ilgisi 0.01 düzeyinde, müzik ilgisi ise 0.05 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Özetle denilebilir ki öğrenciler kendilerini, öğretmenlerinden belirlenen üç yetenek, yedi ilgi alanında da daha iyi algılamaktadırlar.

- Orhon, Gökten, *Sivas'ta Spor Yapan Gençlerin Sorunları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma*, 1993, Yüksek Lisans, 134s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Cumhuriyet Üniversitesi.

ÖZET: Basic purpose of this field research is making an explanation about the problems of teenagers who are interested in sport in Sivas. First to form a theoretical frame the sources about the subject had been searched minutelly in a general perspective. Then in this theoretical frame the youth ahd sport facts' definiti on and their appearance and meaning in our time having been given, what would be the problems of sporting teenagers had been tryed to be explained. In applying degree the enquiry had been applyed to the 200 per- soned group in the way of "quota patternig". Tables having been for med, obtained datums had been evaluated under lines and headlines.

- Göktaş, Zekeriya, *Farklı Sosyo-Ekonomik Yapıdaki Orta Öğretim Kurumlarında Okuyan Öğrencilerin Spora Katılımına Etki Eden Faktörler*, 1994, Yüksek Lisans, 91s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, farklı sosyoekonomik yapıdaki ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin spora katılımına etki eden faktörleri tespit etmektir. Bu araştırmaya Ankara ilinde 10 değişik ortaokul ve liseden toplam 185 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Öğrencilere 36 sorudan oluşan bir anket uygulanmış ve değerlendirmede istatistiksel analiz x2 testi kullanılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sonucunda öğrencilerin spora katılmasında aile, çevre, kitle iletişim araçları, spor tesislerinin durumu teşvik edici unsur olarak ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin spor yapmalarında en önemli etken ülkeyi en iyi şekilde temsil etmek ve sporda başarılı olmak faktörleridir. Bu faktörleri sağlık, çevreye kendini kabul ettirme faktörleri takip etmektedir. Öğrencilerin sosyo-ekonomik yapısındaki farklılıklar, onların uğraştıkları spor dalının seçiminde ve spor yapmasındaki amacın tespitinde önemli bir etken olarak ortaya çıkmaktadır.

- Altundaş, Murat, *Orta Öğretim Gençliğinin Sportif Eğilim ve Beklentileri (Trabzon Uygulaması)*, 1995, Yüksek Lisans, 79s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Trabzon'da orta öğretime devam eden öğrencilerin sportif eğilim ve beklentilerinin belirlenmesi idi. Bu amaçla 13-19 yaşlar arasındaki 330 erkek ve 210 bayan öğrenci olmak üzere toplam 540 denek tesadüfi örneklem metodu ile denek olarak seçildi. Anket uygulaması sonucunda deneklerin sportif eğilim ve ihtiyaçları belirlendi. Deneklerin büyük bir kısmının spor branşları ile ilgili oldukları görüldü. Bu oran erkeklerde %94,85 bayanlarda %92,85 idi. Erkek deneklerin büyük bir çoğunluğu futbol branşını tercih ederken (%72,24) bayan denekler ise voleybolu tercih etmektedir (35. 23). Erkek deneklerin sportif faaliyetlere faal olarak katılımı bayanlara oranla çok daha yüksek idi. Ailelerin yaşam standartları ve eğitim seviyelerinin yüksek oluşunun sportif faaliyetlere katılım oranını arttırdığı belirlendi. Deneklerin büyük bir çoğunluğu spor tesislerinin yetersizliğini sportif aktiviteye katılmalarının engellediğini belirtmişlerdir.

- Aslan, Hüseyin, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne Yeni Kayıt Olan Öğrencilerin Çeşitli Spor Dallarına Eğilimleri ve Sosyal Yapıları Arasındaki İlişkiler (1995-1996)*, 1996, Yüksek Lisans, 91s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüzüncü Yıl Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma belgeler doğrultusunda kitle iletişim araçlarının öğrencileri spora yönlendirmedeki etkisini, bölgelerdeki spor tesislerinden öğrencilerin ne ölçüde yararlandıklarını, spor branşlarını kimlerle yürüttüklerini ve Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ndeki öğrencilerin sosyo-ekonomik yapıları ile uğraştıkları spor branşlarını belirlemeyi amaçlar. Bu araştırma üniversitelerde spor alt yapı ve sahalarının yapımı ile spor organizasyonlarının planlanmasında ilgililere yardımcı olmayı gaye edinir. Buna temel olarak; cinsiyet, spora ilgi, spor branşları, öğrencilerin daha önceki öğrenimlerini gördükleri coğrafi bölgeler, ailenin birey sayısı, eğitim ve ekonomik durumları arasındaki karşılıklı ilişkilere yer verilmektedir. Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne 1995-96 öğretim yılında yeni kayıt yaptıran öğrenciler, araştırmanın evrenini oluşturur. Aynı öğretim yılında kayıt yaptıran 3207 öğrenci içerisinde tesadüfi (Random) yöntemle örneklem belirlenmiş ve anket uygulanmıştır. Örneklem alınan öğrenci sayısı 358 erkek ve 146 bayan olmak üzere 504 kişidir. Uygulanan anketler bilgisayar işlemine uygun kodlama formlarına aktarılmış, verilerin işlenmesi bilgisayar vasıtasıyla gerçekleştirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde istatistiksel işlem olarak yüzdeler (%) ve Khi-kare (X2) teknikleri uygulanmıştır. Bu çözümlemelerin istatistiki anlamda kabulü için 0.05 düzeyi benimsenmiş 0.01 düzeyindeki anlamlıklara yer verilmiştir.

- Güçlü, Mehmet, *Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgilerine Etki Eden Faktörler*, 1996, Yüksek Lisans, 95s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: The purpose of this study was to determine university students' interests and influencing factors of these interests in relation to sports. Data were collected using the "Interest in Sports Inventory" which was developed by researcher. Sample group consists of 466 students from three different universities, during 1995-1996 academic year, in Ankara. Instrument has two parts. The first part of the instrument includes items designed to collect demographic information relevant to the study. The second part, consists of the Interest in Sports Inventory. Descriptive statistics was used for analysing data. Statistical analyses were done by using percentage distribution, statistical frequency, t-Test and ANOVA. The significance level was established at.05 level for comparisons. Based on the findings of this study, the following conclusions were drawn: - Generally, interest in sports of the university students were high. - The male students have higher interests in sports than that of female students. - The factor of family education does not influence students' interests in relation to sports. - It has been found that socio-economic situations of the families were at "average" and "good" level. These families encouraged students to increase their interest in sports. -81- Pnor experiences in sports activities of the students were most important factors that influenced students' interest in sports.

- Sarı, Esra, *Ülkemizde Günümüz Gençliğinin Türk Müziği Değerlendirmesi,* 1996, Yüksek Lisans, 32s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Hazırlamış olduğum tezimde izlediğim ilk yol "müzik nedir?" başlığı oldu. Müzik duyguları düşünceleri anlatma sanatıdır. "Müzik ruhun gıdasıdır" sözü bu sihirli sanatın en büyük etkileri olduğunu açıkça göstermeye yeter. Müziğin toplumdaki yeri ve önemine gelince. Müziğin en büyük faydası insanların birbirine yaklaştırmasıdır. Okullarda toplu olarak söylenen şarkılar, verilen konserler, radyo programları birçok insanın aynı duygu içinde toplamasını sağlar. "Ülkemizde Günümüz

Gençliğinin Türk Müziğini Değerlendirmesi" konulu tezimde ilk olarak gençlerin müziğe bakışını değerlendirdim. Gerek gençliğin verdiği dinamizm gerekse TV ve medyanın kullandığı politika gençleri Türk Pop Müziği veya diğer müzik türlerine sevk ediyor. Gençlerin Türk Müziği'ne bakışı olumlu olmakla birlikte, çok az dinlendiği için üzücü sonuçlar veriyor. Dileğimiz Türk Müziği'nin daha çok sevilmesi ve ilgi duyulması, kendi öz kültürümüzün en önemli bir parçası olduğu bilincine varılması isteğidir. Bizlerin tarihî görevi, millî kültürümüzün önemli bir öğesi olan millet ve birey hayatında yer alan müziğimizi çağımızın bir değeri haline getirmek olmalıdır.

- Güleç Yeşer, Söğüt, *The Emotion Compound of Environmental Concern: An Experimental Study of Turkish Adolescent*, 1997, Yüksek Lisans, 62s., Çevre Bilimleri Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Çalışmanın iki ana amacı bulunmaktadır: Birincisi, Türk gençlerinin çevresel sorunlara duygusal yaklaşımlarının derecesini ölçmek; ikincisi ise çalışmanın sonuçlarını G. Szagun ile V. I. Pavlov tarafından yapılan çalışma ile karşılaştırmaktır. Söz edilen çalışma, 1995 yılında, Rus ve Alman gençlerinin çevre konusundaki duygusal duyarlılıklarım ölçen karşılaştırmalı bir çalışmadır. Birbirinden farklı üç kültürde yetişen gençlerin, çevreye duygusal yaklaşımları arasındaki farkları ya da benzerlikleri görmek ve karşılaştırmak, çalışmanın önemli amaçlarından biridir. Çalışmadaki önemli parametreler; yaş, okul, cinsiyet ve kültürel değerlerdir. Szagun ve Pavlov tarafından yapılan çalışmada geliştirilen anket, Türkiye'deki çevresel sorunlar göz önünde tutularak uyarlanmış, Türkçeye çevrilmiş ve İstanbul'da, ikisi ise özel okul olmak üzere beş ayrı okulda; 12, 15 ve 18 yaşlardaki 658 gence uygulanmıştır. Her üç ülkede de çevrenin tahrip edilmesine karşı hissedilen endişe, üzüntü ve kızgınlık duygulan yüksek oranlarda çıkmıştır. Çevresel sorunlar karşısında kayıtsızlık, her üç ülkedeki gençler tarafından da reddedilmiştir. Alman ve Rus gençler, çevrenin geleceğine karşı umutsuzluk duymayı da reddetmişler ancak Türk gençler arasında umutsuzluk duygusu oldukça yüksek çıkmıştır. Alman gençler, üzüntü duygusu dışındaki her duyguya Rus ile Türk gençlerden daha güçlü bir şekilde katılmışlardır. Üzüntü duygusu; Türkler arasında, Rus ve Alman gençlerde olduğundan daha baskın çıkmıştır. Rus ve Alman gençlerin duygu yoğunluğu, yaşları büyüdükçe azalma göstermiş; Türk gençlerinde ise tam tersi bir bulgu ile karşılaşılmıştır. Türk gençlerinin duygularının, yaşları büyüdükçe daha da kuvvetlendiği gözlenmiştir. Her üç ülkede de kız öğrencilerin, erkek öğrencilerden daha duyarlı oldukları; özellikle 15 yaş grubunda bu farkın daha fazla vurgulandığı da bulgular arasındadır. Bu üç ülke arasındaki farklılıklar, toplumsal değerler ve kültürel boyutlar ile açıklanmıştır.

- Akkaya, Lokman, *Kocaeli'de Ortaöğretim Gençliğinin Sportif Tercihlerini Etkileyen Sosyo-Ekonomik Faktörler*, 1998, Yüksek Lisans, 104s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Sportif tercihler araştırmasında amaçlanan, yoğun bir genç nüfusa sahip olan ülkemizin, üretilecek yeni spor politikalarına zemin oluşturması açısından destek sağlamaktadır. Araştırmada soruların önceden hazırlanarak doğrudan veya dolaylı olarak sorulduğu anket yöntemi uygulanmıştır. Anket sportif tercihini yapmış, okulu ya da kulübü adına resmi müsabaka oynamış ortaöğretim öğrencilerine uygulanmıştır. Ankette deneklere 17 ana soru ve bunlara bağlı olarak 6 ek sorudan oluşan toplam 23 soru yöneltilmiştir. Anketin uygulandığı okullarda Beden Eğitimi öğretmenleri anketör olarak görev almışlardır. Anket uygulamasında Kocaeli merkezi ve bütün ilçe merkezlerine ulaşılmıştır. Anket formlarından dokuz yüz tane bastırılmış, uygulamak üzere ilgili okullara dağıtıl-

mıştır. Ancak sekiz yüz on iki adet anket geri toplanabilmiştir. Araştırma geçerliliği ve güvenirliliği için olgunlaşma etkisi, test etkisi, araç etkisi ve seçim etkisinden arındırılmıştır. Anketteki örnekleme oranında %20 gibi yüksek bir rakama ulaşılmıştır. Zira milli Eğitim Müdürlüğü kayıtlarına göre orta-öğretimdeki sporcu öğrenci sayısı 405'tir. Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde Ki-Kare ilgi analizi uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre öğrencilerin sportif tercihlerini etkileyen faktörleri mutlak ve muhtemel olmak üzere iki başlıkta toplamak mümkündür. Mutlak faktörlerin sonucu Ki-Kare analizine göre kesin olan, muhtemel faktörler ise yine Ki-Kare analizine göre tartışılabilir faktörlerdir.

- Akarsu, Hafize, *Üniversite Öğrencilerinin Konuta İlişkin Tercihleri,* 1999, Yüksek Lisans, 57s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Gençlerin konut tercihlerinin incelenmesi, ileride konutları kullanacak olan genç neslin konutlardan elde edecekleri tatminin arttırılması açısından önem taşımaktadır. Bu araştırma; üniversiteye devam eden gençlerin ileride yaşamayı arzuladıkları konutlara ilişkin tercihlerini, tercihleri üzerinde etkili olan faktörleri araştırmak ve elde edilecek sonuçlara göre konut tasarımcılarına, ilgili kurum ve kuruluşlara önerilerde bulunmak amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırma kapsamına, Ankara Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampüsünde bulunan fakülte ve yüksekokullarda okuyan kız ve erkek öğrenciler arasından rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen 250 öğrenci alınmıştır. Araştırmanın verileri geliştirilen anket formuna bağlı kalınarak Nisan-Haziran 1996 tarihleri arasında araştırmacı tarafından tespit edilen okullarda her sınıf için tespit edilen sayıda öğrenciye rastgele dağıtılıp verilen sürede cevaplandırmaları sağlanarak toplanmıştır. Elde edilen veriler araştırmacı ve "Bioistatistik Bölümü" tarafından SPSS Win Programı ile değerlendirilmiş, sonuçlar khi kare, Fisher'in kesin khi-kare ve Kolmogrov Simirrov İki örnek testi ile test edilmiştir. Araştırmaya alınan üniversite öğrencilerinin %66,8'i kız %33,2'si erkektir. Öğrencilerin %81,6'sının ailesi illerde %18,4'ünün ailesi köy ve kasabada yaşamaktadır. Ailesi illerde yaşayan kızların oranı erkeklerden yüksektir. Araştırmaya alınan üniversite öğrencilerinden ailesi 4 kişiden oluşanlar önde gelmektedir. Öğrencilerin %38'inin babası emeklidir. Üniversite öğrencilerinin tamamına yakını (%92,4) gelecekte kentlerde yaşamayı istemektedir. Ailesi illerde yaşayan üniversite öğrencilerinin çoğunluğu (%84,3) il merkezinde yaşamaktadır ve illerde yaşamak isteyen öğrencilerin %84'ü de il merkezinde yaşamayı arzulamaktadır. Banliyö bölgesinde yaşamak isteyen erkeklerin oranı (%24,3) kızlardan (%12,1) yüksektir. Araştırmaya alınan üniversite öğrencilerinin %74,8'i apartman dairesinde yaşamaktadır. Dubleks veya tripleks konutlarda yaşayanların oranı düşüktür. Köy ve kasabada yaşayanların yarısı (%50,0) tek katlı evlerde, illerde yaşayanların çoğunluğu (%83,9) apartman dairesinde oturmaktadır. Üniversite öğrencilerin yarıdan fazlası (%64,0) gelecekte dubleks veya tripleks bir konutta yaşama arzusundadır. Üniversite öğrencilerinin yarısının ailesi 5 odalı konutlarda yaşamaktadır. 3 odalı konutlarda yaşayanların oranı (%2,4) çok düşüktür. Üniversite öğrencilerin 1/3'i gelecekte 5 odalı konutlarda yaşamayı istemektedir. 3 odalı konutlarda yaşamayı isteyenlerin oranı (%4,0) düşüktür. Araştırmaya alınan üniversite öğrencilerinin 2/3'sinin ailesi 100-149 m2'lik konutlarda yaşamaktadır. Ailesi 99 m2 ve daha az alana sahip konutlarda yaşayanların oranı illerde %14,0 iken köy ve kasabada %2,8'dir. Üniversite öğrencilerin yarıya yakını (%44,1) gelecekte 100-149 m2'lik konutlarda yaşamayı tercih etmektedir. 99 m2 ve daha az alana sahip konutlarda yaşamayı isteyenlerin oranı (%2,3) çok düşüktür. Araştırmaya alınan üniversite öğrencilerinin %80,0 inin ailesi ev sahibidir. Ailesi kirada oturanların oranı illerde (%21,6) köy ve kasabada yaşayanlardan (%13,0) yüksektir. Üniversite öğrencilerinin tamamına yakını (%98,4) gelecekte ev sahibi olmayı istemektedir. Araştırmaya alınan

üniversite öğrencilerinin ailelerinin konutlarında memnun oldukları özelliklerin başında güneş alıyor olması (%48,4) gelmekte bunu geniş olması (%35,2) izlemektedir. Üniversite öğrencilerinin ailelerinin konutlarında memnun olmadıkları özelliklerin başında ise konforunun düşük olması (%50,8) gelmekte bunu kullanışlı olmaması (%28,0) izlemektedir. Üniversite öğrencilerinin ileride yaşamayı tercih ettikleri konutlarda bulunmasını istedikleri özelliklerin başında iyi planlanmış olması (%54,8), geniş olması (%52,0) ve mutfağının geniş olması (%48,8) gelmektedir. Üniversite öğrencilerinin ileride yaşamayı tercih ettikleri konutlarda bulunmasını istemedikleri özelliklerin başında ise gürültülü olması (%55,6) gelmekte bunu yeterince güneş almıyor olması (%35,2) izlemektedir.

- Coşkun, Mustafa Kemal, *Türkiye'deki Ortaokulların Karşılaştırılmalı İncelemesi: İmam Hatip Okulları Örneği*, 1999, Yüksek Lisans, 145s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Gemisi batıya, içindekilerin ise doğuya doğru gittikleri bir toplumda, doğal olarak İslam, modernizm, laiklik, gelenek gibi konular üzerine tartışmalar yoğunlaşacaktır. Çünkü batı ile doğu arasında gidip gelen toplumlarda bu kavramlar üzerinde anlaşma sağlanması oldukça problemli görünmektedir. Diğer taraftan böyle bir karmaşanın, doğal olarak toplumsal kurumlarda da birtakım etkiler yapacağı bir kehanet değildir. Bu anlamda, bu çalışma İslami ideolojinin eğitim kurumlarında, özellikle de İmam Hatip okullarında ne tür özellikler gösterdiğini anlamayı amaçlamaktadır. Diğer taraftan, İslami ideolojide kadınlara verilen özgül konum nedeniyle, kız çocuklarının eğitimine verilen önem ve onların modern toplumu anlama biçimi bizim açımızdan önem taşımaktadır. Aynı zamanda bu çalışma, bazı laik-modern okullar ile İmam Hatip okulları arasında bir karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmanın ulaştığı en önemli sonuç, İslamcı ideolojinin giderek bir dönüşüme uğradığıdır. İslamcıların eğitim düzeylerinin giderek yükseldiği ve toplumun farklı katmanlarından taraftar bulmaya başladıkları söylenebilir. Bu nedenle, modern Türk toplumu sınırlan içinde İslamcıların dünyayı algılama biçimlerinde ve davranışlarında ileride birtakım değişmelerin beklenmesi olanaklıdır. Bu durumda İslami bakış açısında, kadınlara ve onların eğitimine yüklenen roller de değişim sınırları içerisindedir. Ancak bu, hem çok uzun bir süreç olacak hem de İslamcıların kendi aralarındaki ve İslamcılar ile laikler arasındaki tartışmalar sonucunda değişebilecektir.

- Nas, Zekeriya, *Üniversitelerin Kent Kültürüne Etkileri ve Bir Uygulama: Yüzüncü Yıl Üniversitesi-Van Örneği*, 2000, Yüksek Lisans, 209s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.
- Yılmaz, Soner, *Aile, Sosyal Çevre ve Kişisel Tutumların Gençlerin Uzakdoğu Sporlarını Seçmeleri Üzerindeki Etkisi,* 2000, Yüksek Lisans, 63s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Sakarya'da 12-24 yaş grubu gençlerin Uzakdoğu Sporlarına yönelmelerinde aile, çevre ve kişisel tutumların etkisinin araştırılması amacıyla ele alınan bu çalışmada anket metodu uygulanmış, sorular 102 Uzakdoğu Sporcusu tarafından cevaplandırılmıştır. Anket sonuçlarından elde edilen verilere göre; TV, sinema, aile, arkadaş ve çevre gençlere ihtiyacı olan heyecanı kazandırmakta ve bundan dolayı onların Uzakdoğu Sporlarını tercihlerinde etkili olmaktadır (Grafik 3.40). Bu sporları tercihte Uzakdoğu Sporcusu gençler çevreden etkilenmekte (Grafik 3. 12), yüksekokul düzeyinde öğrenim görenler ise çevreden etkilenmemektedirler (Grafik 3. 19). Uzakdoğu Sporlarının insanı stresten kurtardığı düşüncesi de insanı bu sporlara yöneltmektedir (Grafik 3. 26). TV'deki dövüş filmlerinin

insana kazandırdığı heyecan da bu tercihte önemli bir etkendir (Grafik 3. 30). Gençler kendilerini savunma (Grafik 3. 18), başka kültürleri tanıma (Grafik 3. 13), kendilerini ve vücutlarının tanıma yolu olarak görmesi nedeniyle (Grafik 3. 12) Uzakdoğu Sporlarını tercih etmektedirler. Araştırma verilerinden elde edilen bulgular doğrultusunda; bu konuda Sakarya'da ve yurdumuzda bilimsel yaklaşımda bulunulması, üniversite bazında ele alınması, bilimsel dergi ve kitapların yazılması ihtiyaç olarak görülmektedir.

- Arslan, Selahattin, *Sivas İlinde Gençlerin Futbol Oynamayı Tercih Etmelerinde Rol Oynayan Sosyo-Ekonomik Nedenlerin Araştırılması*, 2001, Yüksek Lisans, 46s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Cumhuriyet Üniversitesi.

ÖZET: Sivas ilinde 1. Amatör kümede bulunan futbolcuların futbolu seçmelerindeki sosyo-ekonomik faktörleri araştırdığımız bu çalışmamız 300 futbolcu üzerinde yapılmıştır. Bu çalışma tamamlayıcı bir araştırma olup 20 takımda oynayan 16-20 yaş arası futbolcuların tamamında uygulanmıştır. Araştırmanın evreni 2000-2001 futbol sezonu Sivas I. Amatör küme A takımlarındaki futbolculardır. 1. Amatör kümede 3 grupta toplam 20 takım vardır. Bu takımlarda aktif futbolcu sayısı 1200 civarındadır. Bu futbolcuların 300 tanesi 1. Amatör takımlarında oynamaktadır. Bunun sebebi 16-20 yaş arası futbolcuların ileriye dönük hedefleri ve aile ile çevrenin onlardan beklentileri olmasıdır. Sivas ilinin sosyo-ekonomik açıdan tam anlamıyla gelişmemiş veya gelişme yönündeki çabaları da futbola yansımaktadır. Futbola başlama çağındaki gençlerin futbola yönelmeleri; sosyo-ekonomik nedenler, onların yaşantılarını etkileyeceği düşüncesi, arkadaşlarının teşviki, ailelerinin ekonomik düşünce yapılarının etkisi veya toplumda iyi bir sosyal statünün kazanılmasına bağlı olarak ortaya çıkmaktadır.

- Kahyaoğlu, Müge, *Lise Çağındaki Öğrencilerin Çevre Bilimine Ait Bilgi Düzeyi,* 2002, Yüksek Lisans, 245s., Fen Bilimleri Enstitüsü, Ege Üniversitesi.

ÖZET: İçinde bulunduğumuz çevrede birbirlerine bağlı ve sürekli etkileşim halinde olan çevresel unsurlardan birinin bozulması ile diğer unsurlar da olumsuz etkilenmektedir. Özellikle nüfus patlaması, küresel ısınma, iklim değişikliği, ozon tabakasının incelmesi, hava, su ve toprak kirliliği, asit yağmurları, erozyon, ormansızlaşma, biyolojik çeşitliliğin azalması, radyasyon gibi faktörler dünyamızı tehdit etmektedir. Genel hedefi bireylerin ve toplumun çevrebilimi ve çevre sorunları hakkında bilinç, bilgi, tutum, beceri ve katılımım sağlamak olan "çevre eğitimi"; çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevre sorunlarının çözümü için oldukça önemli bir etkendir. Bu araştırmada, çağımızın en önemli sorunları arasında olan çevre sorunları ele alınmış ve ortaöğretim düzeyinde çevre eğitimi üzerinde durulmuştur. Yapılan anket çalışması ile lise çağındaki öğrencilerin çevre bilimine ait bilgi düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır.

- Çolak, Güldan Bostancı, *Ergenlik Dönemindeki Çocukların Sosyo-Ekonomik Şartlar Çerçevesinde Dili Kullanma Biçimleri*, 2003, Yüksek Lisans, 134s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın konusu, ergenlik dönemindeki çocukların sosyoekonomik şartlar çerçevesinde dili kullanma biçimleridir. Kişilerin içinde yaşadıkları sosyoekonomik şartların dile etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Bu yüzden sosyoekonomik şartlar yönünden farklılık gösteren özel Bilkent Lisesi

ve Elmadağ Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerinin yazıları incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Bu tezde kaynak ve saha araştırması teknikleri kullanılmıştır. Kaynak araştırmasında, konunun kuramsal yönü incelenmiş, saha araştırmasında her iki okul öğrencilerine sosyoekonomik şartlarını ve ilgi alanlarını, etkinliklerini, zevklerini belirlemeye yönelik bir anket uygulanmış ve anketin uygulandığı her öğrenciye "hayat" konulu birer kompozisyon yazdırılmıştır. Tezin birinci bölümünde dil, dil-toplum ilişkisine ve toplumsal dil bilime; ikinci bölümde ergenlerin sosyoekonomik şartlarının ve bazı kültürel etkinliklerinin ve hobilerinin belirlenmesine; üçüncü bölümde ise ergenlerin dil kullanımının incelenmesi ve sosyoekonomik şartlar ile ergenlik dönemi psikolojisinin dildeki yansımalarına yer verilmiştir. Sonuç ve değerlendirme bölümünde, her iki okul öğrencilerinin dili kullanma biçimleri üzerine sonuçlar açıklanmıştır.

- Demir, Nadire, *Kayseri'de Öğrencilerin İlköğretimden Ortaöğretime Geçişinde Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Etkisi*, 2003, Yüksek Lisans, 215s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma, Kayseri ilinde ilköğretimden ortaöğretime geçişte sosyo-ekonomik faktörlerin etkisini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, Kayseri ili Kocasinan ve Melikgazi merkez ilçelerinde bulunan ilköğretim sekizinci sınıf ve ortaöğretim birinci sınıf öğrencileri oluşturmuştur. İlköğretim sekizinci sınıflardan 491 öğrenci ile ortaöğretim birinci sınıflardan 1302 öğrenci örneklem grubunu oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama amacıyla iki ayrı anket uygulanmıştır. Çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşan anketlerin her biri 46 maddeden oluşmaktadır. Anketlerden elde edilen verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, sosyo-ekonomik bakımdan yüksek düzeyde olan ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin fen liselerine, anadolu liselerine ve özel liselere yöneldikleri; sosyo-ekonomik yönden düşük düzeyde olan ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin ise genel liselere, anadolu meslek liselerine ve mesleki teknik liselere yöneldikleri görülmüştür. Ortaöğretim birinci sınıfa devam eden öğrencilerden fen liselerine, anadolu liselerine ve özel liselere gidenlerin sosyo-ekonomik düzeylerinin; genel liselere, anadolu meslek liselerine ve mesleki teknik liselere gidenlerin sosyo ekonomik düzeylerinden yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda; anne babanın tahsil durumunun, anne babanın mesleklerinin, ailenin gelir düzeyinin, ailenin çocuklarına sundukları imkanların, öğrencinin cinsiyetinin, kardeş sayısının ve kardeşlerin okudukları ortaöğretim okul türlerinin öğrencinin ortaöğretime geçişinde etkili olduğu görülmüştür.

- Demirel, Ebru, *Spor Yapan ve Yapmayan Genç Kızlarda Menarş Yaşı ve Bedensel Kitle İndekslerinin Belirlenmesi*, 2004, Yüksek Lisans, 51s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Selçuk Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma spor yapan ve yapmayan genç kızlarda menarş yaşı ve bedensel kitle indekslerini belirlemek amacıyla Konya merkezde bulunan çeşitli ilköğretim okullarında yapılmıştır. Araştırmaya 538 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin 431'i resmi okullarda 107'si ise özel okullarda öğrenim görmektedir. Özel okulda okuyan öğrencilerin menarş yaşının daha erken yaşa kaydığı görülmüştür. Kız öğrencilerin %34, 2 si spor yapmakta, %65,8' i spor yapmamaktadır. Spor yapan ve yapmayan grubun menarş yaşları ve bedensel kitle indeksleri birbirine benzerlik göstermektedir. Fakat spor yapan kızların menarş olma oranı spor yapmayanlara göre daha yüksektir. Menarş yaşı ortalaması spor yapanlarda 12, 21; spor yapmayanlar da ise 12, 20 olarak bulunmuştur. Her iki grubun da menarş

özelliklerine baktığımızda, ağırlıklı olarak yaz mevsimin de menarş olunduğu görülmüştür. Ailede yaşayan birey sayısı ve baba mesleği ile menarş arasında bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir. Fakat annesi çalışan öğrenciler ile çalışmayanların menarş yaşları arasında anlamlı bir fark olduğu anlaşılmıştır. Konya' da ve Konya dışında doğan öğrencilerin menarş yaşları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.

- Genç, Seda, *Çevresel Tasarıma Çocukların ve Gençlerin Katılımı*, 2005, Yüksek Lisans, 59s., Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Katılım; alınan kararlara o kararlardan etkilenenlerin katılması şeklinde tanımlanır. Kullanıcıların tasarım kararlarına katılabilmesi, ihtiyaçları ve isteklerini belirtebilmesi, konu ile ilgili fikirlerini ve önerilerini açıklaması tasarlananın, kullanıcılar ve toplum için en uygun ve en doğru olmasını sağlayacaktır. Katılım kavramı; hızlı kentleşme, arazilerin ve doğal kaynakların boşa tüketilmesi, merkezileşen hükümet politikalarına karşı bir tepki olarak gündeme gelmiştir. Çocukların ve gençlerin kendisiyle ilgili kararlara katılmasının önemi ise 20. yüzyıl sonlarında kavranmaya başlamıştır. 21. yüzyılda Dünya nüfusunun yaklaşık yarısı çocuklar ve gençlerden oluşmaktadır. Gelişmekte olan ülkemiz Türkiye'de, genç nüfusun yüksek olmasından dolayı yaşadıkları çevrenin önemini vurgulamak; Türkiye için sürdürülebilir kalkınma ve gelişmeyi sağlayabilmek için çevresel tasarımların şu anın ve geleceğin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yorumlanması ve gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Geleceğin yetişkinleri olan çocukların ve gençlerin fikirlerinin ve bakış açılarının kendileri tarafından aktarılması sürdürülebilir gelişmenin önemli adımlarından birisidir. Bu tez çalışmasının amacı; çocukların ve gençlerin katılımının toplum için anlamı ve önemini vurgulayarak, yaşadıkları çevrenin çocukların ve gençlerin gereksinimlerine cevap veren yapıya sahip olması gerektiği düşüncesiyle çevresel tasarımın, çocuklar ve gençlerin katılımlarıyla gerçekleştirilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktır. Bu çalışmada öncelikle katılım kavramının tanımı, özellikleri ve fikrin geçmişi incelenerek çocukların ve gençlerin katılımının çıkışı, önemi ve yararları üzerinde durulmuştur. Bunun yanı sıra çocukların ve gençlerin hakları ile katılımı üzerine yapılan çalışmalar ve nedenleri incelenip bu konuda yürütülen ulular arası düzenlemeler, projeler ve çocuklarla gençlerin katılımını destekleyen Dünyada ve Türkiye'de etkin olan ulusal ve uluslararası organizasyonlar hakkında literatür araştırması yapılmıştır. Tez çalışması kapsamında çocuklar ve gençlerin katılımı konusunda Dünyadaki yaklaşımlar incelenip öne sürülen katılım tipleri belirlenmiştir. Başarılı bir katılım örneğinin gerçekleştirilebilmesi için öncelikle sürecin doğru tasarlanması ve katılım süreci aşamalarının doğru belirlenmesi gerekmektedir. Bu sebeple sürecin tasarımı ve aşamaları incelenmiştir. Katılım sürecinde çocuklara, gençlere ve yaşadıkları kültüre uygun yöntemler kullanılması, gerçek bir katılımın sağlanmasını ve doğru veriler elde edilmesini sağlayacaktır. Dolayısıyla doğru yöntemin veya yöntemlerin seçilmesi amacıyla uygulanmış katılım yöntemleri incelenmiş ve bu yöntemlerin süreçle olan ilişkisi değerlendirilmiştir. Yapılan incelemeler çerçevesinde dünyada yapılmış olan katılım projesi örnekleri araştırılıpsosyal çevreyi ve fiziksel çevreyi etkileyen katılım örnekleri olmak üzere iki ana başlıkta analiz edilmiştir. Her örnek proje; amacı, aktörleri, hedefleri, süreci, yöntemleri ve değerlendirme ana başlıkları altında ortaya konmuştur. Çocuğun sosyal ve fiziksel çevresinin katılımlarıyla yetişkinlerle birlikte değerlendirmesi ve tasarlaması, çocuklar için uygun ve anlamlı ortamların oluşturulmasını sağlayacaktır. Bu amaçla alan çalışması çocuğun fiziksel çevresinden biri olan konut bölgelerindeki çevrenin çocukların katılımıyla analiz edilmesi ve değerlendirilmesi şeklinde yapılandırılmıştır. Toplu konut bölgelerinde çocuklar için tasarlanan mekanların yeterli ve uygun özelliklerde olmadığı bir gerçektir. Bu nedenle

bu alanların tasarımının bölgede yaşayan veya bölgeyi kullanan çocukların katılımıyla gerçekleşmesinin gerektiği öngörülüp bir toplu konut yerleşmesindeki mevcut alanların çocuklar tarafından analiz edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesine katılımlarını sağlamak üzere alan çalışması yapılmıştır. Katılım süreçlerinin tasarlanmasında çocuk ve gençlerin katılımını kolaylaştıracak araçların tasarlanması ve onlardan edinilecek bilgilerin tasarım sürecine ve onu takip eden uygulama aşamalarına aktarılmasıyla sürdürülebilir gelişmenin sağlanması için ilerleme kaydedilecektir. Bu tez çalışması; çocukların ve gençlerin haklarını korumak üzere çalışmalar yürütülen ülkemizde, aslında yaşadıkları çevrenin çocukların ve gençlerin gereksinimlerine cevap veren yapıya sahip olması gerekliliğinin onların kişilik ve gelecekte çevreleri ile olan ilişkilerini belirleyen temel haklarından birisi olduğu gerçeğini vurgulamaktadır.

- Alcı, Cahit, *İzmir'deki Kentsel Sorunların Üniversite Öğrencileri Üzerindeki Etkisi: Buca Örneği,* 2007, Yüksek Lisans, 168s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi.

ÖZET: Coğrafi şartların uygun olduğu, verimli toprakların ve su kaynaklarının bulunduğu yerler insanların buralarda toplanmasını sağlamıştır. Zaman içerisinde bir bölgede toplanan insanların temel ihtiyaçlarının karşılanması, çevredeki doğal kaynakların kullanılması ve iş bölümü (mesleklerin oluşumu) sayesinde oluşmuştur. Bu şekilde ortaya çıkan kentler; dünya nüfusunun artması ve gelişmelere bağlı olarak nüfusun büyük çoğunluğunu bünyesinde toplamıştır. Kentleşmenin hızlı ve plansız olduğu kentlerde; çarpık kentleşme sorunları (göç, plansız kentleşme, gecekondu), konut, ulaşım, güvenlik, çevre sorunları gibi çözülmesi zor kentsel sorunlar ortaya çıkmıştır. İzmir, çok eski bir tarihte kurulmuş bir liman kentidir. Kent Yunan işgali döneminde yakılması ve 1950'lere kadar ülkenin ekonomik sorunlarının olması nedeniyle planlı bir şekilde büyüyememiştir. 1950'lerden sonraki ekonomik ve sosyal gelişmelere bağlı olarak İzmir çok fazla göç almış, konut alanları ve ekonomik merkezler düzensiz olarak kurulmuştur. Bu nedenle İzmir'de kentsel sorunlar önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapılan çalışmadaki amaç kentleşme sorunlarının, büyük çoğunluğu diğer illerden İzmir'e gelerek farklı yerlerde kalan öğrencilere olan etkisini belirlemektir. Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlara göre, kentsel sorunlar ile ilgili çözüm önerileri yapılmıştır. Araştırma sırasında; TÜİK verilerinden, İ. B. B.'nin çalışmalarından, İzmir Çevre İl Müdürlüğü'nün yayınlarından ve ilgili kaynaklardan yararlanılmıştır. Kentsel sorunların etkisini belirlemek amacıyla üniversite öğrencilerine (500 öğrenci) anket uygulanmıştır. Genel istatistikî bilgiler ve anket verileri, Excel ve SPSS 13.00 programları yardımıyla tablolaştırılıp, analizleri yapılarak yorumlanmıştır.

- Osmanoğlu Salman, Yasemin, *Uşak İli Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Çocuk Haklarına İlişkin Görüşleri,* 2007, Yüksek Lisans, 73s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı Uşak ilindeki lise son sınıf öğrencilerinin çocuk haklarına ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmanın evrenini Uşak ili merkezinde bulunan toplam 19 lisede (kamu, özel, genel, mesleki) öğrenim gören 2550 lise son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Verilerin toplanması aşamasında Karaman-Kepenekci (2006) tarafından üniversite öğrencileri için geliştirilen, likert tipi 22 maddelik geçerlik ve güvenirlik ölçümleri yapılmış olan "Çocuk Hakları Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında çocuk haklarına ilişkin literatür taraması yapılmıştır. Toplanan veriler, SPSS programına aktarılarak istatistik analizleri yapılmış ve elde edilen

veriler çözümlenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre lise son sınıf öğrencilerinin çocuk haklarına ilişkin görüşleri cinsiyetlerine, anne-baba tutumlarına, yaşamlarını geçirdikleri bölgelere ve katıldıkları sosyal etkinliklere göre farklılık göstermektedir. Katılımcıların çocuk haklarına ilişkin görüşleri okul türlerine, anne-baba eğitim durumlarına, kardeş sayılarına, ailelerinin aylık gelir düzeylerine ve yaşamlarının çoğunu geçirdiği yerleşim birimine göre farklılık göstermemektedir.

- Yavuz, Hayal, *Gençlerde ve Yaşlılarda, Ölümlülüğün ve Belirsizliğin Dikkat Çekici Olmasının Kültürel Dünya Görüşünü Savunucu Tepkiler Üzerindeki Etkileri,* 2007, Yüksek Lisans, 116s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Dehşet Yönetimi Kuramı (DYK: Solomon, Greenberg ve Pyszczynski, 1991) insanoğlunun kendi ölümlülüğünün farkında olduğunu ve bu farkındalığın dehşet hissine yol açtığını ileri sürer. Bu dehşet hissi insanoğlunun tüm davranışlarının temelinde yer alan güdüleyici etkendir. Bizler ölümlü olduğumuzu bilmenin bizde yarattığı dehşet duygusunu, kendimizi ve içinde yaşadığımız evreni anlamlandırarak yönetebiliriz. Başka bir deyişle, bizler kültürel dünya görüşü oluşturarak ve bu anlamlar sisteminin değerli bir üyesi olduğumuza inanarak ölümün kesin hiçliğinden kendimizi kurtarabiliriz. Bunu başarabiliriz, çünkü bizler anlamlı ve önemli bir sistemin değerli parçalarıyız, yani bizler çürüyen, bozulan fiziksel bedenlerimizden ibaret değiliz. Böylece içinde bulunduğumuz varoluşsal trajedi karşısında psikolojik soğukkanlılığımızı koruyabiliriz. Nitekim pek çok araştırma insanların kendilerini değerli buldukları, yüksek benlik değerine sahip oldukları ve dünyanın anlamlı bir yer olduğunu düşündükleri oranda daha az kaygı hissettiklerini, daha az depresyon belirtisi gösterdiklerini ve genel olarak yaşamlarından daha fazla memnun olduklarını göstermektedir. Bu durumda DYK psikolojik soğukkanlılığımızı korumak için ölümle ilişkili düşünceleri hatırladığımızda kültürel dünya görüşümüze daha çok bağlandığımızı, benlik değerimizi yükselttiğimizi kısacası dünya görüşünü savunucu tepkiler göstermeye başladığımızı öne sürmektedir. Yani dünya görüşünü savunucu tepkilerin ortaya çıkması için ölümle ilişkili düşünceleri hatırlamamız yeterli ve gerekli bir koşuldur. DYK'nın bu iddiasına karşın son yıllarda yürütülen bazı araştırma bulguları dünya görüşünü savunucu tepkilerin ortaya çıkması için ölüm düşüncelerinin hatırlanmasının yeterli olduğunu, ancak gerekli olmadığını göstermektedir. Bu bulgulara dayanarak oluşturulan Belirsizlik Yönetimi Kuramı (BYK; Van den Bos ve Lind, 2002) psikolojik belirsizlik hissinin kültürel dünya görüşünü savunucu tepkiler üzerinde etkili olduğunu hatta ölümle ilişkili düşüncelerin hatırlanmasına kıyasla daha büyük bir etkiye sahip olduğunu öne sürmektedir. Ancak bu iddiaların dayandığı tüm araştırma bulguları üniversite öğrencilerinden oluşan örneklemden elde edilmiştir. Bu tez kapsamında yürütülen araştırmanın amacı, genç ve yaşlı olmak üzere iki gruptan oluşan örneklemde ölümlülüğün ve belirsizliğin dikkat çekici olmasının etkilerini sınamaktır. Bulgular beklendiği gibi genç grup için ölümlülüğün ve belirsizliğin dünya görüşünü savunucu tepkiler üzerinde etkili olduklarını ve belirsizliğin dikkat çekici olmasının sahip olduğu etki büyüklüğünün daha büyük olduğunu göstermektedir. Bunun yanında yaşlı grup için ne ölümlülüğün ne de belirsizliğin dikkat çekici olmasının kültürel dünya görüşünü savunucu tepkiler üzerinde etkili olmadığı görülmüştür. Araştırmanın sonuçları DYK ve BYK çerçevesinde tartışılmıştır. Son olarak, araştırmanın sınırlılıklarına değinilmiş ve gelecek çalışmalar için önerilerde bulunulmuştur.

- Tekin, Murat, Orta *Öğretimde Öğrenim Gören Ögrencilerden Spor Yapan ve Yapmayanlar Arasındakı Yaratıcılık ve Çoklu Zekâ Alanlarının Araştırılması*, 2008, Doktora, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, orta öğretimde öğrenim gören spor yapan ve yapmayan öğrencilerin yaratıcılık ve çoklu zekâ alanları arasındaki farkı ortaya koymaktır. Arastırma grubunu; Afyon, Karaman, Kastamonu, Çorum, İstanbul, Batman, Kocaeli, Malatya, Antalya, Konya, Van il merkezlerindeki ortaöğretim kurumlarında spor yapan 292'si erkek, 208'i kız; spor yapmayan 315'i erkek, 185'i kız toplam 1000; 9. 10. ve 11. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. İlk olarak araştırmanın amacına ilişkin mevcut bilgiler, literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiştir. Böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. İkinci olarak araştırmanın amacına ulaşmak için Raudsepp (1977) tarafından geliştirilmiş Çoban (1999) tarafından Türkçeye uyarlanan "Ne Kadar Yaratıcısınız? How Creative Are You?" yaratıcılık ölçeği ile Saban (2001) tarafından geliştirilen "Çoklu Zekâ Alanları Envanteri" kullanılmıştır. Verilerin çözüm ve yorumlanmasında; frekans, t testi, Pearson Momentler Çarpım Korelâsyonu, One Way Anova (tek yönlü varyans analizi) testi kullanılmış ve gruplar arasındaki farkı belirleyebilmek için tukey testi kullanılarak anlamlılık P<0,05 alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS (Statistical package for social sciences) paket programı kullanılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda; spor yapan öğrencilerin yapmayan öğrencilere göre çoklu zekâ alanlarının yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Cinsiyet değişkenine göre spor yapan öğrencilerin mantıksal-matematiksel zekâ alanı ve bedensel kinestetik zekâ alanı; spor yapmayan öğrencilerin de mantıksal-matematiksel zekâ, görsel uzamsal zekâ, müziksel ritmik zekâ, bedensel kinestetik zekâ, sosyal zekâ ve doğacı zekâ alanları yüksek çıkmıştır. Bireysel sporlarla uğraşan sporcuların takım sporu ile uğraşan sporculara göre sosyal ve içsel zekâ alanları yüksek çıkmıştır. Sınıf değişkenine göre spor yapan 9. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 11. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre sözel dilsel zekâ, mantıksal-matematiksel zekâ, içsel zekâ, müziksel ritmik zekâ, görsel uzamsal zekâ alanı yüksek çıkarken; spor yapmayan 9. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 10. ve 11. sınıfta öğrenim gören öğrencilere göre sadece sözel dilsel zekâ alanı yüksek çıkmıştır. Spor yapan öğrenciler yapmayan öğrencilere göre, bireysel spor yapan öğrencilerin takım sporu yapan öğrencilere göre yaratıcılık düzeyleri yüksek çıkmıştır. Cinsiyet değişkenine göre spor yapan erkek ve kız öğrencilerinin yaratıcılık düzeylerinin yüksek olduğu sonucu ortaya çıkarken, spor yapmayan erkek ve kız öğrencilerinin ise yaratıcılık düzeyleri düşük çıkmıştır. Sınıf değişkenine göre spor yapan 9. 10. ve 11. sınıf öğrencilerinin yaratıcılık düzeylerinin yüksek olduğu sonucu ortaya çıkarken, spor yapmayan 9. 10. ve 11. sınıf öğrencilerinin ise yaratıcılık düzeyleri düşük çıkmıştır. Anne ve baba öğrenim düzeyi değişkenine göre spor yapan öğrencilerin yapmayan öğrencilere göre yaratıcılık düzeylerinin yüksek olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Spor yapan öğrencilerin yaratıcılık ve çoklu zekâ alanları arasındaki ilişki incelendiğinde; yaratıcılık düzeyleri ile sözel dilsel zekâ, mantıksal-matematiksel zekâ, görsel uzamsal, bedensel kinestetik zekâ, müziksel ve ritmik zekâ, sosyal zekâ, içsel zekâ, doğacı zekâ alanları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

- Duman, Ufuk, *Spor Yapan ve Yapmayan Ergen Öğrencilerin Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin Karşılaştırılması*, 2009, Yüksek Lisans, 71s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.

ÖZET: Bu betimsel çalışmada, spor yapan ve yapmayan ergen öğrencilerin stresle başa çıkma düzeylerinin karşılaştırılması amaçlandı. Araştırmaya Kayseri illinde spor yapan ergen öğrencilerden 100,

spor yapmayan ergen öğrencilerden 100 toplam 200 öğrenci gönüllü olarak katıldı. Araştırmada stresle başa çıkma ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu veri toplama araçları olarak kullanıldı. 2008-2009 yılında gerçekleştirilen araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt problemlere yönelik toplanan verilerin gerekli istatistiksel çözümleri için, SPSS (Statistical Packet for Social Sciences) 15.0 paket programı kullanıldı. Tanımlayıcı istatistik olarak frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma kullanılıp, Anova ve ki-kare korelasyon analizlerinden yararlanıldı. Araştırma sürecinde belirlenen verilerin analiz edilmesi ile aşağıdaki sonuçlar elde edildi: Spor yapan ve yapmayan ergen öğrencilerin aktif başa çıkma alt boyutunda anlamlı bir farklılık bulunamadı. Kaderci yaklaşım boyutunda sporcularla sporcu olmayan ergen öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık çıkmıştır. Spor yapan öğrencilerin, spor yapmayan öğrencilere göre kaderci yaklaşım boyutunun ortalaması daha düşük çıkmıştır. Sosyal desteğe başvurma boyutunda sporcularla sporcu olmayanlar arasında anlamlı bir farlılık bulunamadı. Çaresizlik boyutunda sporcularla sporcu olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık çıkmıştır. Spor yapan ergen öğrencilerin, spor yapmayan ergen öğrencilere göre çaresiz yaklaşım boyutunun ortalaması daha düşük çıkmıştır. İyimser yaklaşım alt boyutunda spor yapan ergen öğrenciler ile spor yapmayan ergen öğrenciler arasında anlamlı bir farlılık bulunamadı. Geri çekilme yaklaşımı alt boyutunda spor yapan ergen öğrenciler ile spor yapmayan ergen öğrenciler arasında anlamlı bir farlılık bulunamadı. Kendini suçlama alt boyutunda sporcularla sporcu olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Spor yapan ergen öğrencilerin, spor yapmayan ergen öğrencilere göre kendini suçlama alt boyutunun ortalaması daha düşük çıkmıştır. Doğaüstü güçlerden yardım isteme alt boyutunda sporcularla sporcu olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Spor yapan ergen öğrencilerin, spor yapmayan ergen öğrencilere göre doğaüstü güçlerden yardım isteme alt boyutunun ortalaması daha düşük çıkmıştır.

- Güley, Ali Özgür, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğrencilerinin Küresel Isınma Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Ölçülmesi*, 2009, Yüksek Lisans, 93s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.

ÖZET: Araştırmamızda, Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğrencilerinin küresel ısınma hakkındaki bilgi düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmada Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde 2007-2008 eğitim ve öğrenim döneminde eğitim gören 1. 149 öğrenci örneklem olarak seçilmiştir. Öğrencilere 34 sorudan oluşan anket formu yüz yüze görüşme tekniğiyle uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 15.0 bilgisayar programında değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiki analizi için Ki-kare testinin Monte Carlo yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %70,7'si fakülte, %29,3'ü meslek yüksek okulu öğrencisidir. Katılımcıların %49,95 erkek ve %50.05'i kadındır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş grupları bakımından dağılımı ise; %45,1'i 17-19 yaş grubu, %39,7'si 20-22 yaş grubu, %14,3'ü 23-25 yaş grubu ve %0,9'u 26-28 yaş grubundadır. Örneklem olarak alınan öğrencilerin büyük çoğunluğu küresel ısınma terimini 3-4 yıl önce öğrenmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %81,3'ü küresel ısınma terimini öğrendikleri kaynak olarak basın-yayın-medyayı belirtmiştir. Üniversite eğitimine başlamanın küresel ısınma ile ilgili bilgi düzeyini etkilemesi fakülte öğrencilerinde %53,0 ve meslek yüksek okul öğrencilerinde %35,3 bulunmuştur. Üniversite eğitimine başlamanın küresel ısınma ile ilgili bilgi düzeyini etkilemesi yeterli görülmemiştir. Fakülte öğrencilerinin %20,2'si ve meslek yüksek okul öğrencilerinin %14,2'si üniversite eğitimlerinde küresel ısınma ile ilgili eğitim aldığını belirtmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin küresel ısınma ile ilgili bilgileri yeterli seviyede bulunmamıştır. Üniversite yönetimlerinin

çevre sorunları ile ilgili eğitimler ve dersler vermesinin öğrencilerin bilgilenmelerinde ve davranış olarak da uygulamalarında etkisi olacağı düşünülmektedir. Bunun yanı sıra resmi kurum ve kuruluşlar, yazılı ve görsel basın, sivil toplum örgütlerinin faaliyetleri de öğrenciler ve diğer bireylerin çevre bilinci kazanmalarında ve buna yönelik davranışlar edinmesinde önemli etkisi bulunmaktadır.

- Ay Kayıkçı, Nesrin, Lise *Öğrencilerinin Organ Bağışına Bakışı*, 2010, Yüksek Lisans, 60s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

ÖZET: Kesitsel ve ilişki arayıcı olarak gerçekleştirilen çalışma, orta öğretim okullarının 10. ve 11. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin organ bağışı konusundaki düşüncelerini belirlemek ve sonuçlara uygun öneriler getirmek amacı ile yapıldı. Çalışmanın örneklemini Hatay il merkezinde bulunan beş orta öğretim okulunda öğrenim gören 1940 öğrenci oluşturdu. Veriler, öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri, organ bağışı/nakline yönelik görüş ve bilgi düzeyini belirlemeye yönelik hazırlanan soru formu ile elde edildi. Veri analizinde yüzdelik ve ki-kare testi kullanıldı. Çalışmaya alınan öğrencilerin %56, 3'ü kız, %58, 6'sı 10. sınıfta öğrenim görmekteydi. Öğrencilerin çoğunluğunun (%89, 6) bir kişinin yaşamını sağlamak için organ bağışlamayı düşündüğü, organ bağışında bulunmak istemeyenlerin nedensiz olarak organ bağışında bulunmak istemediğini belirttikleri (%51,9) belirlendi. Öğrencilerin organ bağışına ilişkin bilgi edinme kaynaklarının başında radyo ve televizyon (%77,9) gelmekteydi. Organ bağışı ile ilgili bilgileri sağlık personelinden almak isteyen öğrenciler çoğunlukta (%59) idi. Kızların, erkeklere (p= ,000); organ bağışının hayat kurtarıcı olduğunu bilenlerin bilmeyenlere (p= ,000); organ nakli yapılan/bekleyen birini tanıyanların tanımayanlara (p= ,002) ve beyin ölümünün insan ölümü olduğunu/geri dönüşümsüz olduğunu bilenlerin bilmeyenlere göre organ bağışında bulunmak istemeleri anlamlı olarak fazla idi (p= ,007). Çalışma sonuçları, öğrencilere organ bağışı ile ilgili eğitim programlarının gerekliliğini göstermiştir.

- Bilmez, Besime, *Bingöl İl Merkezinde Yaşayan 11-16 Yaş Arasındaki Ergenlerin Soyut İşlem Düşünce Düzeylerinin İncelenmesi*, 2010, Yüksek Lisans, 98s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, Bingöl il merkezinde yaşayan 11-16 yaş arasındaki ergenlerin soyut işlem düşüncelerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya araştırma örneklemini tam örnekleme yöntemi ile seçilmiş olan Bingöl ilindeki ilköğretim ikinci kademe ve orta öğretimde öğrenim gören (425 kız, 465 erkek) 890 ergen dâhil edilmiştir. Araştırmada ergenler hakkında gerekli bilgileri toplayabilmek için araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu, ergenlerin soyut düşüncelerini değerlendirmek amacıyla Öngen (1995) tarafından geçerlilik ve güvenirliği saptanan Arlin Formel Akıl Yürütme Testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda soyut düşüncede cinsiyet (kızlarda 11.48, erkeklerde 11.80) etkenine bağlı olarak anlamlı farklılıklar olmadığı görülmüştür. Cinsiyetlere göre bilişsel gelişim düzeylerine bakıldığında çok az öğrencinin soyut düzeye ulaştığı görülmekle birlikte bir çoğunun üst somut (=10.61) düzeyde olduğu, bunu somut (=5.68), alt soyut (=11. 3), geçiş (=15.73), üst soyut (=27. 17) düzeyin; erkeklerde ise üst somut (=10.48), bunu somut (=5.81), geçiş (=16.09), alt soyut (=20. 23), üst soyut (=25.92) düzeyin izlediği görülmektedir. Yaşlar arasında bilişsel gelişim düzey sonuçlarına bakıldığında ise 11 yaş üst somut (=10. 31), bunu somut (=5.42), geçiş (=16.0), alt soyut (=18.50); 12 yaş üst somut (=10.07), somut (=6.0), geçiş

(=11.6), alt soyut (=16.0), üst soyut (=27.50); 13 yaş üst somut (=10.64), somut (=6.0), geçiş (=15.58), alt soyut (=19.85); 14 yaş üst somut (=11. 16), alt soyut (=20.40), geçiş (=16. 14), somut (=5.86), üst soyut (=26.40); 15 yaş üst somut (=56.8), somut (=15.8), alt soyut (=15.8), üst soyut (=6. 3), geçiş (=5. 3); 16 yaş üst somut (=59. 1), somut (=27. 3), alt soyut (=9. 1) ve üst soyut (=4.5) düzeydedir. Ergenlerin yaşlar arasında soyut düşünme düzeylerinde anlamlı bir farklılık olduğu (11 yaş=9.80, 12 yaş=9.80, 13 yaş=11. 35, 14 yaş=14. 15, 15 yaş ergenlerin=12.61 ve 16 yaşındaki=10. 32) görülmektedir. Sonuç olarak cinsiyet soyut düşüncede anlamlı bir faktör olarak görülmezken, yaş önemli bir faktör olarak görülmektedir. Dolayısı ile soyut düşüncenin gelişiminde yaşa bağlı tecrübeler önemli bir faktör oluşturmaktadır. Buna bağlı olarak ergenlerle yaş düzeylerine uygun bilişsel etkinlikler planlanmalı ve geliştirilmelidir.

- Dinçay, Hülya, *The Relationship Between Physical Activity Levels and Time Management Skills Among Selected University Students*, 2010, Yüksek Lisans, 82s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı seçilmiş üniversite öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyleri ile zaman yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin belirlenmesi ve fiziksel aktivite düzeyleri ile zaman yönetimi becerilerindeki cinsiyet farklılıklarının ortaya konmasıdır. Bu çalışmanın örneklem gurubu, İstanbul'da gönüllü katılımla seçilen altı üniversitede eğitim gören 128 erkek (55,89%) ve 101 kadın (44, 11%) üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Verilerin toplanmasında Fiziksel Aktivite Değerlendirme Anketi (FADA) ve Zaman Yönetimi Envanteri (ZYE) kullanılmıştır. Verilerin analizinde Sosyal Bilimler İstatistiği için İstatistik paketi aracılığıyla Pearson korelasyonu, Chi-Squared Analizi ve çok yönlü Varyans Analizi (MANOVA) istatistiksel metotları kullanılmıştır. Bir haftada fiziksel aktiviteye harcanan toplam saat ile zaman planlaması arasında anlamlı pozitif, zaman harcattırıcılar arasında anlamlı negatif korelasyon bulunmuştur. Bir saatte harcanan toplam MET değerleri ve toplam MET değerleri arasından da anlamlı korelasyon bulunmuştur. Chi-squared analiz sonuçları, spor MET ve toplam MET değerleri söz konusu olduğunda cinsiyet farklılıklarının fiziksel aktivite düzeylerine bağımlı olduğunu göstermiştir. Çok yönlü varyans analizi sonuçları da zaman yönetiminde cinsiyetler açısından farklılıklar olduğunu göstermektedir.

- Dolunay, Ayşe Gülşen, *Türk Üniversite Öğrencilerininim Yaşam Tarzlarına Göre Segmentasyonu ve Görsel Sanatlara Olan Algı*, *Motivasyon ve Tutumlarının Analizi,* 2010, Yüksek Lisans, 186s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: 2006 yılında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan bir çalışma, müze ve sanat galerilerini ziyaret etmenin Türkiye'de en az katılımı olan kültürel aktivite olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmanın amacı Türk üniversite öğrencilerini yaşam tarzlarına göre segmentlere ayırmak ve her bir segmentin görsel sanatlara karşı algı, motivasyon ve tutumlarının analizini yapmaktır. Çalışmada ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında eğitim almakta olan öğrencilerin seçilmesinin nedeni, yurt dışında yapılan çalışmalarda bireyin eğitim seviyesiyle görsel sanatlara katılımı arasında doğru ilişki bulunmasından kaynaklanmaktadır. Çalışma öncesinde literatürde sanat pazarlamasının gelişimi ve sanat pazarlaması içerisinde pazarlama karması incelenmiş ayrıca sanat müşterisinin karakteristik özellikleri ve sanat tüketimini etkileyen faktörlerle ilgili ön araştırma yapılmıştır. Elde

edilen verilerle, birincil veri toplamak için anket çalışması yapılmıştır. Birincil veriler doğrultusunda üniversite öğrencileri yaşam tarzlarına göre segmentlere ayrılmış ve her bir kümenin analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçları son bölümde tartışılmış ve sanat müzeleri ve galerilerine tavsiyeler verilmiştir.

- Er, Fatmanur, *Düzenli Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Fiziksel Uygunlık Düzeyleriyle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin Karşılaştırılması,* 2010, Yüksek Lisans, 89s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada, düzenli spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin fiziksel uygunluk değerleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki karşılaştırılarak, bu iki grubun değerlerinde anlamlı bir fark olup olmadığının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinde öğrenim gören 1. ve 2. sınıf öğrencilerden yaş ortalaması 20.94, 1,33 yıl olan ve düzenli spor yapan 38 erkek ile yaş ortalaması 20.71, 1,01 yıl olan ve düzenli spor yapmayan 38 erkek öğrenci olmak üzere toplam 76 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Deneklerin; yaş, boy, vücut ağırlığı, çevre ölçümü, pençe kuvveti (sağ-sol el), sırt ve bacak kuvveti, reaksiyon zamanı (ışık, ses), gövde esnekliği, denge, dikey sıçrama, anaerobik güç, 6dk. koş yürü testi, aerobik kapasite, vücut yağ yüzdesi ve akademik başarı parametreleri ölçülmüştür. Deneklerin, vücut ağırlığı ve dikey sıçramalarından yararlanılarak anaerobik güç; 6 dk. koş yürü testinden yararlanılarak aerobik kapasite; Zorba Formülü'nden yararlanılarak vücut yağ yüzdeleri ve öğrencilerin genel ortalamaları alınarak akademik başarı düzeyleri hesaplanmıştır. Çalışmamızda deneklerin fiziksel uygunluk parametreleri Eurofit Test Bataryası ile ölçülmüştür. Gruplar için tanımlayıcı istatistik analizi yapılmış ve istatistiksel analizler için SPSS 11.00 programı kullanılmıştır. Tüm değişkenlerin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Gruplar arasındaki farklılığı bulmak için bağımsız gruplar arasındaki T testi olan Indedependent Samples T testi uygulanmış, önem seviyesi olarak 0.01 alınmıştır. Çalışma sonucunda düzenli olarak spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin fiziksel uygunluk değerleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki karşılaştırıldığında ön kol çevre ölçüm parametrelerinde $p<0.05$ düzeyinde anlamlı farklılıklar görülmezken diğer değişkenler açısından anlamlı farklılıklar görülmüştür. Sonuç olarak sporun fiziksel aktive, egzersiz boyutu ve hareket özelliği itibariyle fiziksel uygunluğun gelişimine dikkat çekilmiş, fiziksel gelişiminin yanında bireylerin psikolojik, sosyal, kültürel ve davranışsal gelişiminde de unsur olan sporun akademik başarıyı olumlu etkilediği görüşüne varılmıştır.

- Uslu, Nuriye Burcu, *Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Müzik Öğretmenleri İle Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Öğrenim Görmekte Olan Üniversite Öğrencilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Müziksel Beğenilerinin İncelenmesi*, 2010, Yüksek Lisans, 100s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde Üniversitesi.

ÖZET: Müzik insana kendini tanıma, kendini gerçekleştirme, kendini anlatma, kendini aşma olanağı verirken insanların sevinç, hüzün, mutluluk, vb. duygularını ifade etmesinde de önemli bir araç olmuştur. İnsanların yaşama biçimleri, duygu dünyaları, buna bağlı olarak ise müzik beğenileri de değişmektedir. Bu değişme olumlu yönde olabileceği gibi olumsuz yönde de olabilirken her insan kendine özgü bir müziksel beğeni oluşturmaktadır. Bu çalışmada Niğde ilinde görev yapmakta olan müzik öğretmenleri ile Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan

üniversite öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından müziksel beğenilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda durum saptamaya yönelik olarak araştırmalar yapılmış, sonuçlar ve çözüm önerileri ortaya konulmuştur.

- Akpınar, İlknur, *Şehirlerin Markalaşması Sürecinde Üniversite Öğrencilerinin Rolü*, 2011, Yüksek Lisans, 164s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

ÖZET: Şirketlerin pazarladıkları ürün ve hizmetlerine birçok avantaj sağlamak üzere yaptıkları marka olma çalışmaları, aynı avantajlara sahip olmak isteyen şehirler tarafından takip edilmeye başlanmıştır. Bu çalışmalar kapsamında şehirlerin markalaşma sürecinde, tüm unsurlarının değerlendirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu yüksek lisans tezi ile günümüzde oldukça gündemde olan şehirlerin markalaşma sürecinde, üniversite öğrencilerinin rolünün ortaya konması hedeflenmiştir. Bu sebeple öncelikle literatür taraması yapılmış; sonrasında marka, markalaşma ve şehirlerin markalaşması konuları ile ilgili temel bilgiler verilmiştir. Çalışma Bolu, Düzce, Sakarya ve Kocaeli şehirlerinde gerçekleştirilmiştir. Bunun sebebi ise bu illerin İstanbul, Ankara illeri arasında ve şehirlerin kalkınması amacıyla kurulan Doğu Marmara Kalkınma Ajansı üyeleri olmalarıdır. Üniversite öğrencilerine ait demografik özellikler ile şehrin mevcut durumu, şehir yönetiminden beklentileri, şehir ile ilgili farkındalıkları ve şehrin markalaşmasına destek olmaları konuları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Ayrıca öğrencilerin okudukları şehir ile ilgili daha öncesinde bilgilerinin olup olmadığı, var ise bu bilgilerin neler olduğu, bu bilgilere nereden ulaştıkları, şehirle ilgili gelişmelerden ne kadar haberdar oldukları ve bunları nasıl karşıladıkları gibi bilgilere de ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmaya konu olan şehirlerin üniversitelerinde eğitim yapan ortak fakülteler tespit edilmiş, bu fakülteler arasından tesadüfi örneklem yöntemi ile Fen-Edebiyat Fakülteleri öğrencileri üzerinde çalışılmasına karar verilmiştir. Anket uygulanacak öğrenciler ise katmanlı örnekleme yöntemi ile belirlendikten sonra Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Bolu), Düzce Üniversitesi (Düzce), Sakarya Üniversitesi (Sakarya) ve Kocaeli Üniversitesi'nden toplam 1149 adet anket değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen veriler, SPSS ortamına aktarılmış ve yüzde analizi, faktör analizi ve Tukey testi uygulanmıştır. Son olarak da çıkan sonuçlar ışığında, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

- Kürkçüoğlu, Serena, *Çevre Eğitimi Üzerine Lise Öğretmenlerinin Algılarının ve Öğrencilerinin Bilgi Seviyelerinin Araştırılması*, 2012, Yüksek Lisans, 101s., Çevre Bilimleri Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Türkiye'de son yıllarda çevre eğitimi politikalarına verilen önem gittikçe artmaktadır. Çeşitli çevre kazanımlarının 2008 yılında başlayan değişiklikler ile lise müfredatlarına eklenmesinin etkisiyle, öğrencilerin yüksek çevre okur-yazarlığı becerisiyle mezun olmaları amaçlanmaktadır. Ancak henüz fizik, kimya, biyoloji ve coğrafya derslerinin yeni müfredat uygulamaları ülke çapında raporlanmamıştır. Bu anlamda müfredatı uygulayan en önemli kişi olan öğretmenlerin görüşleri, yaşanan problemleri tanımlamada önemli olabilir. Bu çalışma, lise öğretmenlerinin fizik, kimya, biyoloji ve coğrafya müfredat değişiklikleri hakkında fikirlerini araştırmak ve çevre eğitimi konusunda yeterlilikleri yönünden özeleştiri yapmalarını sağlamak amacıyla yapılmıştır. Ayrıca çalışmada, dört senelik yeni müfredatın ilk mezunları olacak 12. sınıf öğrencilerine uygulanmış çevre bilgisi ile ilgili bir ölçek kullanılmıştır. Örneklemi oluşturan 20 öğretmene, çevre eğitiminin ders programlarına bütünleştiril-

mesini konu alan yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Öğretmenler, İstanbul'da yer alan üç farklı özel okulda çalışmaktadır. Bu öğretmenlerin 12. sınıfa devam etmekte olan 161 öğrencisine de kendilerini değerlendirebilecekleri ve çevre bilgilerini ölçebilecekleri bir anket uygulanmıştır. Öğretmen görüşmeleri ve öğrenci ölçekleri istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, öğretmenlerin çevre eğitimi konusundaki öz yeterlilikleri düşük çıkmıştır. Bunun sebebi, öğretmen eğitiminde çevre ile ilgili derslerin içeriklerinin ve sayılarının yetersiz olması ve bu konuya çok fazla önem verilmemesi olabilir. Ancak ilgili derslerin müfredat programlarında, çevre içerikli konulara önerilen süre, toplam ders süresinin ortalama %20'sinden fazladır. Bu çalışmanın sonuçları hem hizmet içindeki öğretmenlere hem de aday öğretmenlere çevre eğitiminin verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

- Soysal, Davut, *İlköğretim ve Lise Öğrencilerinin Biyoçeşitliliğin Azalması ile İlgili Görüşleri*, 2012, Yüksek Lisans, 56s., Fen Bilimleri Enstitüsü, Ahi Evran Üniversitesi.

ÖZET: Biyoçeşitlilik su ve kara ortamlarındaki genetik, tür ve ekosistem çeşitliğidir. Son yıllarda insan kaynaklı faaliyetler sonucunda dünya genelinde biyoçeşitlilikde hızlı bir azalma mevcuttur. Dolayısıyla bireylerin bu azalma ile ilgili farkındalıklarını, düşüncelerini ve tutumlarını incelemek, yine insan kaynaklı çözüm önerileri geliştirmek adına önemlidir. Bu çalışmada ilköğretim (7. ve 8. sınıflar) ve lise (9. ve 10. Sınıflar) öğrencilerin biyoçeşitliliğin azalması ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ve ilgili literatürden yararlanarak geliştirilen `Biyoçeşitliliğin Azalması ile İlgili Tutum ve Düşünceler' (BATD) ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Kasıtlı örnekleme ile Ankara ilinden 290 ve Kırşehir ilinden 422 olmak üzere toplam 712 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Verilerin analizinde yüzde ve ortalama gibi betimsel istatistikler ile açıklayıcı ve onaylayıcı faktör analizi, Mann-Whitney U testi gibi çıkarımsal istatistikler kullanılmıştır. Çalışma sonunda ilköğretim ve lise öğrencilerinin biyoçeşitliliğin azalması ile ilgili endişelerinin yüksek olduğu gözlenmiştir. Kızlar erkeklere göre daha endişeli iken, erkeklerin biyoçeşitliliğin azalmasını önlemede teknolojik çözümlere daha sıcak baktığı tespit edilmiştir. Ayrıca şehir (endüstrileşmiş ve endüstrileşmemiş) faktörünün tutumlarda etkili olmadığı sonucuna varılmıştır. Öğrenciler biyoçeşitliliğin azalmasının nedenleri olarak küresel ısınma ve asit yağmurları gibi küresel sorunları göstermiştir. Biyoçeşitliliğin azalmasının sonuçları için ise besin zincirinin bozulması ve doğal dengenin bozulması ön plana çıkmıştır. Biyoçeşitliliğin azalmasını önleme yöntemleri ile ilgili olarak öğrenciler geri dönüşüm ve ağaçlandırmaların etkili olacağını düşünmüştür.

- Tanrıverdi, Hanife, *Lise Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Bilgi ve Tutumları,* 2012, Yüksek Lisans, 68s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Necmettin Erbakan Üniversitesi.

ÖZET: Çevre sorunlarına karşı bireysel ve toplumsal duyarlılık gittikçe artmakta olup, özellikle küresel ısınma ve sera gazları gündemin önemli konularını oluşturmaktadır. Küresel ısınma ve sera gazlarının etkisi görsel ve yazılı basında geniş olarak işlenmektedir. Küresel ısınmanın bazı fiziksel, kimyasal ve biyolojik olayları içermesi nedeniyle anlaşılmasında zorluklar söz konusudur. Lise müfredat programlarında sera gazları ve küresel ısınmanın etkilerine geniş olarak yer verilmesine rağmen küresel ısınma ile ilgili temel olayların açıklanmasında bazı sorunlarla karşılaşıldığı bilinmektedir. Bu çalışmanın evrenini Sivas ili Gürün ilçesinde bulunan Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi 10. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencilere daha önce Boyes ve Stanisstreet (1993) tarafından geliştir-

rilen bir anket uygulanmıştır. Bu anket toplam 242 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilerin küresel ısınma ile ilgili bazı alternatif görüşlere sahip oldukları, sera etkisine en çok katkıda bulunan gazın karbon dioksit (CO2) olduğunu öne sürdükleri, nükleer enerji üretimini küresel ısınmanın ana sebebi olarak gördükleri saptanmıştır. Kurşunsuz benzin kullanımının ozon üretiminin artmasına, asit yağmurlarının muhtemel nedenlerinin ise benzin ve dizelle çalışan motorlar tarafından salınan gazlar olabileceğini öne sürmüşlerdir. Öğrencilerin ekolojik olaylar ve besin zinciri ile ilgili temel olayları anlayabildikleri, ağır metallerin ekosistem için zararlı etkilerini ve yenilenemeyen atık maddelerin çevreye zararlı etkileri ve dönüşümlerinin zorluğunu bildiklerini söylemek mümkündür.

- Yıldırım, Yahya, *Farklı Sosyo-Ekonomik Düzeylerdeki Lise Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeylerinin Araştırılması*, 2012, Yüksek Lisans, 71s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın genel amacı, lise öğrencilerinin fiziksel aktivite (FA) düzeyleri ile sosyo-ekonomik durumları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırma grubuna, uluslararası fiziksel aktivite anketinin (IPAQ) uzun formu uygulandı. Anket, son 7 gün içinde en az 10 dk. boyunca yapılan fiziksel aktivite ile ilgili soruları içermektedir. Çalışmaya alınan bireylerin sosyo-ekonomik durumlarını belirlemek için ise bilimsel çalışmalar ve uzman görüşlerinden yararlanarak oluşturulan ve 13 sorudan oluşan sosyo-ekonomik düzey belirleme anketi uygulandı. Çalışmamızın evrenini İstanbul ilinin Pendik ilçesinde bulunan ve farklı sosyo-ekonomik durumları temsil eden üç farklı bölgedeki lise öğrencileri oluşturmaktadır. 120 erkek ve 124 kız olmak üzere toplam 244 öğrenciden oluşan çalışma grubumuzun yaşları 14 ile 19 arasında değişmektedir. Çalışmadan elde edilen bulguların değerlendirilmesinde, tanımlayıcı istatistiksel metotların (ortalama, standart sapma, frekans) yanı sıra verilerin karşılaştırılmasında Ki-Kare testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tamhane's T2 testi, Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testlerinin uygulanması için SPSS istatistik programı kullanıldı. Çalışmaya katılanlarının 11'inin (%4,5) inaktif, 102'sinin (%41,8) minimum aktif ve 131'inin (%53,7) hepaaktif olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak çalışmamıza katılan lise öğrencilerinin inaktivite oranının çok düşük olduğu saptanmış ve fiziksel aktivite ile çeşitli sosyo-ekonomik değişkenler karşılaştırıldığında, fiziksel aktivitenin cinsiyet ve anne eğitim durumu değişkenleriyle anlamlı ilişkiye sahip olduğu gözlenmiştir.

- Çelik, Miray Soyupek, *Lise Öğrencilerinin Çevreyi Korumaya İlişkin Tutumları ve Çevre Konularındaki Başarı Düzeylerinin Araştırılması*, 2013, Yüksek Lisans, 159s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı liselerde öğrenim gören Biyoloji dersi almaya devam eden öğrenciler ile dersi almaya devam etmeyen 11. sınıf öğrencilerin çevre konularındaki bilgi düzeylerini ve çevre tutumlarını belirlemek; karşılaştırmaktır. Örneklem 2011-2012 Eğitim Öğretim yılında Yozgat'ta 236 lise 11. sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çevre bilgisi testi geliştirilmiştir. Çevreye karşı tutumu belirlemek amacıyla Uzun ve Sağlam (2006) tarafından geliştirilen "Çevresel Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Öğrencilerin çevresel düşünce, çevresel davranış ve çevre bilgisi ortalamaları hesaplanmıştır. Öğrencilerin çevresel düşünce ve çevre bilgisi puanları cinsiyete göre, kız öğrencilerin lehine, anlamlı bir farklılık göstermiştir. Öğrencilerin çevresel düşünce tutumu ile çevre bilgisi arasında "orta" düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır. Bağımsız gruplar (ilişkisiz) t testine göre Biyoloji dersi alan

öğrencilerin çevresel düşünce, çevresel davranış ve çevre bilgisi ortalamaları, Biyoloji dersi almayan öğrencilere kıyasla yüksek ve anlamlı bulunmuştur. Çevresel İlgi, Çevresel Duyarlılık, Çevresel Bilinç, Çevresel Görüş, Çevresel Kirlilik, Çevresel Sorunlar, Cinsiyet, Ders Durumu (Bağımsız Değişkenler) Faktörleri ile Çevre Bilgisi Puanı (Bağımlı Değişken) arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı doğrusal (çoklu) regresyon analizi ile belirlenmiştir. Çevresel İlgi, Çevresel Duyarlılık, Çevresel Bilinç, Çevresel Görüş, Çevresel Kirlilik, Çevresel Sorun, Cinsiyet (Bayan), Ders Durumu (Dersi Alan) değişkenleriyle üretilecek bir regresyon modeli, Çevre Bilgisi testinde 40 puan- üstü alan öğrencileri ve Çevre Bilgisi testinde 39 puan- altı alan öğrencileri, aldıkları puanlara göre doğru sınıflandırmayı sağlayıp sağlamayacağı lojistik regresyon analizi ile belirlenmiş olup, iki analizde de model anlamlı bulunmuştur.

- Kurt, Yasemin Üstün, *Lise Öğrencilerinin Çevre Sorunları Konusundaki Bilişsel Yapılarının ve Alternatif Kavramlarının Belirlenmesi*, 2013, Yüksek Lisans, 116s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Necmettin Erbakan Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, liselerde okuyan öğrencilerin çevre sorunları hakkında ne kadar bilgi sahibi olduklarını görmek, ayrıca çevre sorunlarıyla ilgili bilişsel yapılarında yer alan alternatif kavramları da ortaya çıkarmaktır. Araştırmaya katılan öğrenciler; Aksaray Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi ve Aksaray Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nde öğrenim gören öğrencilerdir. Öğrenciler 10., 11., ve 12. sınıflarda öğrenim görmektedirler ve rastgele seçilmişlerdir. Araştırmamızın modeli, kelime ilişkilendirme testi ve çoktan seçmeli bilgi testinden oluşmaktadır. Testte yer alan konular, hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, küresel ısınma, iklim değişikliği, sera etkisi, asit yağmuru, gürültü kirliliği, radyasyon ve erozyon ile ilgilidir. Çevre sorunları bilgi testinin geçerlilik ve güvenirlik analizi için hazırlanmış olan 25 soru önce 75 öğrenciye uygulanmıştır. Alt-üst gruplarına dayanan geçerlilik analizi sonuçlarına göre 1., 2., 4., 5., 11., 14. ve 24. sorular anlamlı olmadığı için ($p<0,05$) bilgi testinden çıkarılmıştır. Böylece soru sayısı 18'e indirilmiş ve sorular 1'den 18'e kadar yeniden numaralandırılarak son hali 98 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan çoktan seçmeli bilgi testinin güvenilirlik katsayısı 0,99 çıkmıştır. Testlere ait veriler SPSS paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Ayrıca 9 anahtar kavramdan oluşan kelime ilişkilendirme testini 100 öğrenci cevaplandırmıştır. Elde edilen cevap kelimelerin frekans tabloları hazırlanmış ve buna göre kavram ağları oluşturulmuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde öğrencilerin çevre sorunları hakkında yeterli bilgi sahibi oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Kelime ilişkilendirme testinde öğrencilerin her anahtar kavram için yazdıkları cevap kelimeler ve cevap kelimelerle ilgili kurmuş oldukları cümleler değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda öğrencilerin çevre soruları konusunda anlamlı öğrendikleri ve bilgi sahibi oldukları anlaşılmıştır. Ancak hem vermiş oldukları cevap kelimelerde hem de cevap kelimelerle ilgili kurmuş oldukları cümleler incelendiğinde bilimsel olmayan ve yüzeysel bilgiler içeren kelimeler yazdıkları da görülmektedir. Bu durum öğrencilerin bazı konularda kavram yanılgısına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Tüm bunlar ayrıntılı bir şekilde belirtilerek yapılması gerekenler öneriler başlığı altında verilmiştir.

- Uçar, Ömür, *Ankara İli Üniversite Öğrencileri Koku Profilinin Belirlenmesi,* 2013, Doktora, 225s., Eğitim Bilimleri Üniversitesi, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Koku duyusu sübjektif bir duygu olması nedeniyle diğer duyular kadar incelenememiş ve koku alma iletilerinin yorumlanma işlemi henüz tam olarak anlaşılamamıştır. Ancak koku iletilerinin ya doğrudan ya da talamus ile dolaylı yoldan beyne iletildiği bilinmektedir. Yollardan biri koku alma korteksinden geçerken diğeri de limbik sistemden geçer. Limbik sistemin duyusal iletiyi aldığı ve yorumladığına inanılır. Koku yollarından biri koku alma korteksinde sonlanırken, diğeri duyusal iletilerin yorumlandığı limbik sisteme ulaşır. Yine de bilim insanlarının koku almanın doğasını karakterize edebilecek bilgi birikimi yok denecek kadar azdır. Bu nedenle koku beğeni profilinin bireyler arasındaki farkların ötesinde toplumlar arasındaki farkların bile ortaya konulması son derece önem taşımaktadır. Bu çalışmada; Türkiye örneklemi için öznel bildirimler ile EEG verilerini anlamlandırmak, cinsiyet değişkenini göz önünde bulundurarak ortak bir payda oluşturmak ve toplumdaki koku beğeni profilini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmada, koklama ve kokular hakkında detaylı hiçbir bilgiye sahip olmayan, naif denekler seçilmiştir. 18 - 28 yaş arasındaki 84'ü kadın, 71'i erkek olmak üzere toplam 155 üniversite öğrencisinden oluşan denekler; öznel duyusal değerlendirmeye katılmıştır. Katılan öğrenciler arasından tesadüfi olarak seçilmiş; 18 - 28 yaş arasındaki 18 sağlak kız öğrenci ve 18 sağlak erkek öğrenci olmak üzere toplam 36 üniversite öğrencisinin EEG ölçümleri alınmıştır. Araştırmanın koku panelini farklı koku ailelerinden seçilmiş toplam 13 hoş koku; portakal çiçeği, yasemin, şeftali, aldehit, misk, vanilya, sandal ağacı, çimen, amber, bergamot, çam, gül ve paçuli oluşturmaktadır. Araştırmada, katılımcıların demografik özellikleri ve kokuları koklayarak oluşturdukları öznel bildirimleri ve koklama esnasındaki EEG verileri irdelenerek, Ankara İli Üniversite Gençlerinin Koku Profili ortaya konulmuş ve ulaşılan sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

- Kaya, Sefa, *Sağlık Meslek Yüksek Okullarında Eğitim Görmekte Olan Öğrencilerin Hasta Hakları Konusunda Bilinç Düzeylerinin Belirlenmesi*, 2014, Yüksek Lisans, 129s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Hava Kurumu Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma, sağlık meslek yüksek okullarında eğitim görmekte olan öğrencilerin hasta hakları konusunda bilinç düzeylerinin belirlenmesi amacı ile yapıldı. Bu araştırmanın evreni, Gülhane Askeri Tıp Fakültesi Sağlık Astsubay Meslek Yüksek Okulu (111 öğrenci) ve Hemşirelik Yüksek Okulu'nda (103 öğrenci) öğrenim gören son sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmamızda, evrenin tamamına ulaşıldı. Veriler, sosyo-demografik içerikli 14 soru ve Kibar tarafından geliştirilen, hasta haklarını kapsayan 31 soru ile toplamda 45 soruluk anket formu, sınıf ortamında öğrencilere uygulandı. Anket formu 5'li likert ölçeği kullanılarak hazırlandı. Verilerin istatistiksel analizi IBM SPSS 20.0 (Statistical Package for Social Sciences) kodlu istatistik paket programı kullanılarak yapıldı. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotları (Frekans-Sayı, Yüzde) kullanıldı. Gruplar arası farklılıklar parametrik olmayan verilerde Mann-Whitney U Testi kullanılarak incelendi. Yapılan istatistiksel analiz sonucunda $p<0,05$ olması istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Hasta hakları konusunda oluşturulan 31 soruluk anket formunun tüm sorularına araştırma grubunun %100 katılmadığı görüldü. Bu da personeli tanıma seçme ve değiştirme, bilgi isteme, mahremiyete saygı gösterilmesi, şikâyet ve dava hakkı konularında hasta haklarının ihlal edildiğini ortaya çıkardı. Fakat kişilerin sorunların farkında olmadıkları varsayıldı. Söz konusu sorunların ise temelden veya sonradan kaynaklanan bilgi yetersizliğinden kaynaklandığı tespit edildi.

- Kızılyallı, Meltem, *Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Kadınların Spor Etkinliklerine Katılımlarına İlişkin Görüşleri*, 2014, Yüksek Lisans, 180s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı Ankara Üniversitesi öğrencilerinin kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Çalışmanın evrenini, 2012-2013 akademik yılında Ankara Üniversitesi'nde öğrenim gören İletişim Fakültesi, İlahiyat Fakültesi ve Mühendislik Fakültesi Yabancı Diller Hazırlık ve 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu amaçla üç fakülteden 2397 kişilik evrenden, 750 kişiye ölçme aracı uygulanmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen beşli likert tipi bir ölçme aracı ile elde edilmiştir. Ölçme aracı 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik 8, ikinci bölümde ise kadınların spor etkinliklerine katılımlarına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik 39 madde yer almıştır. Ölçme aracının yapı geçerliliği için madde toplam korelasyon analizi ve faktör analizi yapılmış ölçekteki maddelerin faktör yük değerlerinin (, 30) ile (,80) arasında ve madde toplam korelasyon değerlerinin (, 32) ile (, 73) arasında değiştiği görülmüştür. Ölçeğin güvenirliği için hesaplanan Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısı, 769 olarak bulunmuştur. 39 madde tek faktörde toplanmıştır. Katılımcıların cinsiyete ve sınıfa göre görüşler arasında fark bulunup bulunmadığı t testi ile ve fakülte ve ailenin aylık gelir düzeyi gibi değişkenlere göre görüşleri arasında fark bulunup bulunmadığı ise Tek Yönlü Varyans analizi, Kruskal-Wallis ve Mann-Whitney U testi ile test edilmiştir. Araştırma sonucunda Ankara Üniversitesi öğrencilerinin kadınların fiziksel etkinlik ve spora katılımlarına ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Kız öğrencilerin kadınların fiziksel etkinlik ve spora katılımlarına ilişkin görüşleri erkeklere göre daha olumludur. İlâhiyat Fakültesi öğrencilerinin kadınların fiziksel etkinlik ve spora katılımlarına ilişkin görüşleri İletişim Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerine göre olumsuzdur. Ailenin aylık gelirinin ve anne babanın eğitim durumunun öğrencilerin görüşlerinin oluşmasında etkili olduğu sonucuna varılabilir.

- Sahebi, Arezou, *Üniversite Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeyleri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, 2014, Yüksek Lisans, 88s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile akademik başarıları arasındaki ilişkisinin incelenmesidir. Bu araştırma Gazi Üniversitesi'nde 2013-2014 öğretim yılında okumakta olan kız ve erkek lisans öğrencileri ile sınırlıdır. Araştırma Hukuk Fakültesinden (115 öğrenci), Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinden (101 öğrenci), Fen ve Edebiyat Fakültesinden (91 öğrenci), Gazi Eğitim Fakültesinden (111 öğrenci) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden (101 öğrenci) toplam 519 öğrenciye tesadüfi olarak uygulanmıştır. Öğrencilerin 362'si kız ve 152'si erkektir. Yaş ortalamaları 20.69±1.43 yıl, boy uzunluğu ortalamaları 168. 34±8.08 cm, vücut ağırlığı ortalamaları 60.63±10.85 kg'dır. Araştırmada üniversite öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini belirlemek için Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (International Physical Activity Questionnaire, IPAQ) kullanılmıştır. Öğrencilerin akademik başarılarını elde etmek için üniversiteye giriş puanı ve genel not ortalaması, Gazi Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığından elde edilmiştir. Tüm öğrencilerin genel not ortalaması ve fiziksel aktivite düzeyi arasındaki ilişkiye bakıldığında %-0,3'lük bir ilişki olduğu görülmüştür. Fakat istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir. Aynı şekilde tüm öğrencilerin üniversiteye giriş puanı ve fiziksel aktivite düzeyi arasındaki ilişkiye bakıl-

dığında %-1,8'lik bir ilişki olduğu ancak bu ilişkininde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmiştir. 5 fakültedeki öğrencilerin değerlerine ayrı ayrı bakıldığında, öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyi ile genel not ortalaması ve üniversiteye giriş puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. Fakülteler arası fiziksel aktivite düzeyi açısından anlamlı bir fark olmadığı söylenebilir. Fakülteler arası genel not ortalama açısından anlamlı derecede bir fark olduğu görülmüştür. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile diğer 4 fakülte öğrencilerinin arasında not bakımında anlamlı derecede farklılık olduğu ve en düşük not ortalamasına sahip olduğu belirlenmiştir. Fakülteler arasında üniversiteye giriş puanı bakımından anlamlı derecede bir fark olduğu tespit edilmiştir. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin ve Fen ve Edebiyat Fakültesi'nin diğer 3 fakülteye göre anlamlı derecede farklı olduğu görülmüştür. Genel not ortalaması ve üniversiteye giriş puanı bakımından kız ve erkek öğrencilerinin arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Fiziksel aktivite düzeyi bakımından kız ile erkek öğrencilerin arasında erkek öğrenciler lehine anlamlı derecede fark olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyi ve akademik başarıları arasında anlamlı bir ilişki olamadığı tespit edilmiştir.

- Saraç, Esra, *Finansal Okuryazarlık ve Dumlupınar Üniversitesi Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Ölçülmesi Üzerine Bir Araştırma*, 2014, Yüksek Lisans, 88s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dumlupınar Üniversitesi.

ÖZET: Son yıllarda mali kararlar alma hayati bir önem taşımaktadır. Giderek artan küreselleşme ve artan pazar riski ve finansal ürün ile hizmetlerin karmaşıklığı göz önüne alındığında bireylerin bilgili ve doğru bir şekilde karar vermeleri gerekmektedir. Sonuç olarak bireylerin finansal bilgi düzeyi ne kadar yüksek olursa ekonomik büyümeye ve kalkınmaya o oranda katkı sağlamaktadırlar. Bu çalışmada, Dumlupınar Üniversitesi öğrencilerinden oluşan 797 kişilik bir örneklem kullanılarak öğrencilerin finansal kararları nasıl aldıkları araştırılarak finansal okuryazarlık düzeyleri ölçülmeye çalışılmış ve finansal okuryazarlık düzeyinin toplum genelinde nasıl arttırılabileceği irdelenmiştir. Çalışmada, öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyleri belirlenirken frekans analizleri, T Testi ve Anova testi uygulanmaktadır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, Dumlupınar Üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlıklarının düşük olduğu ve daha önce yapılan çalışmaların çoğuna paralel olarak, öğrencilerin bu durumun farkında olmadıkları ortaya çıkmaktadır. Finans dersi alan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyi ise hiç almayanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Ülke çapında finansal okuryazarlık düzeyinin arttırılabilmesi için temel finans dersleri tüm üniversite öğrencilerine verilmelidir. Hatta temel finans eğitiminin ilköğretimden itibaren tüm öğrencilere verilmesinin toplumun finansal okuryazarlık düzeyini belirli bir şekilde arttıracağı, bu durumda da ekonomik büyüme ve kalkınmaya katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

- Sayın, Nesrin, *15-17 Yaş Grubu Gençlerin Fiziksel Aktivite Düzeyleri ile Fiziksel Uygunlukları Arasındaki İlişki*, 2014, Yüksek Lisans, 80s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Selçuk Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı 15-17 yaş grubundaki gençlerin fiziksel aktivite düzeyleri ile fiziksel uygunlukları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmaya yaş ortalaması 15,92±0,84 yıl olan 100 kız ile yaş ortalaması 15,99±0,81 yıl olan 100 erkek, toplam 200 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Fiziksel aktivite düzeyleri Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi ile fiziksel uygunluk unsurlarından

vücut kompozisyonu vücut kütle indeksi (VKİ) hesaplanması ile esneklik düzeyi V otur-uzan esnekli testi, kas kuvveti ve dayanıklılığı 30 saniyelik mekik çekme testi, hız 20 metre sürat koşusu testi, kardiyovasküler dayanıklılık 1 mil koş-yürü testi, patlayıcı kuvvet ise durarak uzun atlama ve sağlık topu atma testleri ile ölçülmüştür. Fiziksel aktivite düzeyleri MET puanları hesaplanarak, fiziksel uygunluk test sonuçları ile aralarındaki ilişki Pearson korelasyon testi kullanılarak belirlenmiştir.

- Tuna Er, Yasemin, *Ortaöğretim Öğrencilerinin Bazı Tarihsel Olaylardan Hareketle Tarihsel Önem Kavramına İlişkin Algı ve Görüşleri*, 2014, Doktora, 263s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu tezde ortaöğretim öğrencilerinin bazı tarihsel olaylardan hareketle tarihsel önem kavramına ilişkin algı ve görüşleri araştırılmıştır. Çalışmada, nitel ve nicel veri toplama yöntemleri bir arada kullanılmıştır. Bu nedenle araştırmanın modeli karma araştırma yöntemi niteliğindedir. Araştırmanın nicel boyutunda tarama modeli kullanılmıştır. Bu çerçevede, 9., 10., 11. ve 12. sınıf ortaöğretim öğrencilerinden oluşan bir gruba araştırmacı tarafından geliştirilen Tarihsel Önem Ölçeği uygulanmış ve öğrencilerin olayların tarihsel önemlerine ilişkin görüş ve algıları betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın nitel boyutu ise olgu bilim deseni özelliği taşımaktadır. Bu desen sayesinde 11. sınıf öğrencilerinin olayların tarihsel önemine ilişkin, derinlemesine ve ayrıntılı bir şekilde öğrenci görüşleri belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Tokat ili Tokat Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Nicel veriler 237 öğrencinin katıldığı Tarihsel Önem Ölçeği ile nitel veriler ise 15 öğrencinin katıldığı odak grup görüşmeleri aracılığı ile elde edilmiştir. Araştırmada veriler, nicel ve nitel araştırma tekniklerine uygun olarak toplanmış ve analiz edilmiştir. Nicel veriler araştırmacı tarafından geliştirilen Tarihsel Önem Ölçeği ile nitel veriler ise 8 hafta süren odak grup görüşmeleri vasıtasıyla elde edilmiştir. Nicel verilerin analizinde bağımsız gruplar t testi, One – Way Anova, Homogeneity testi ve Scheffe testi ve betimsel istatistik kullanılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise içerik analizi tekniği uygulanmıştır. Tarihsel Önem Ölçeği'nden elde edilen sonuçlar ile 8 hafta boyunca öğrencilerin tarihsel öneme ilişkin kriter ve görüşlerinin belirlendiği odak grup görüşmelerinden elde edilen sonuçlar incelenmiş ve iki veri grubundan elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Bu veriler ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır: i) Ortaöğretim öğrencilerinin tarihi olayların önemine ilişkin algı ve görüşlerinde; cinsiyet, sınıf, bölüm faktörü etkili olmadığı, ii) öğrencilerin, siyasi, askeri, sosyal vb. yönleri barındıran, karmaşık olayları diğer tek yönlü olaylara göre daha önemli buldukları, iii) öğrencilerin tarihi olayların önemine ilişkin kriter geliştirdikleri, iv) olayların tarihsel önemine odaklanıldığında öğrencilerin var olan bilgilerini organize ettikleri, v) olaylar arasında ilişki kurarak açıklama yaptıkları, kronolojiye, nedensellik ilişkisine dikkat ettikleri, tarihsel empati, tarihsel analiz ve yorum yaptıkları sonucu ortaya konmuştur.

- Tuzcuğlu, Soner, *Lisanslı Olarak Spor Yapan ve Spor Yapmayan Ortaokul Öğrencilerinin Üst Bilişsel Farkındalık Düzeyleri*, 2014, Yüksek Lisans, 81s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma ortaokul seviyesindeki lisanslı olarak spor yapan ve spor yapmayan ortaokul öğrencilerinin üst bilişsel farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tarama modelinde gerçekleşen bu araştırmaya, 2012-2013 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Ankara ili Çankaya

ilçesinde bulunan ve ortaokul 6., 7. ve 8. sınıf düzeyinde öğrenim gören, lisanslı olarak takım sporları yapan 87, bireysel spor yapan 44 ve aktif olarak spor yapmayan 115 olmak üzere toplam 246 öğrenci katılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Sperling, Howard, Miller ve Murphy (2002) tarafından geliştirilen Karakelle ve Saraç (2007) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan "Çocuklar İçin Üst Bilişsel Farkındalık Ölçeği B formu" ile toplanmıştır. Ölçekle toplanan veriler SPSS paket istatistik programında analiz edilmiştir. Karşılaştırmalarda 0.05 değeri, anlamlılık düzeyi olarak alınmıştır. Bu araştırmanın sonunda, spor yapma durumuna göre lisanslı olarak takım ve bireysel spor yapan öğrenciler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Araştırmaya katılan tüm öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde üst bilişsel farkındalıkları arasında anlamlı fark bulunmadığı, branş değişkenine göre incelendiğinde ise branşın üst bilişsel farkındalık düzeyine anlamlı derecede etkilediği, bu etkinin ise takım ve bireysel spor yapan öğrenciler lehine olduğu görülmüştür. Cinsiyet ve branş değişkenleri beraber incelendiğinde ise öğrencilerin üst bilişsel farkındalık düzeylerinde anlamlı derecede fark bulunamamıştır. Diğer yandan öğrencilerin haftalık spor yapma saatlerine, spor branşına göre ve lisans yıllarına göre üst bilişsel farkındalık düzeyleri arasında anlamlı fark bulunamamıştır.

- Yaran, Mahmut, *Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinde Uyku ve Yaşam Kalitesinin İncelenmesi*, 2014, Yüksek Lisans, 61s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ondokuz Mayıs Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin uyku ve yaşam kalitesi düzeylerinin incelenmesidir. Materyal ve Metot: Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde farklı fakülte ve yüksekokullarda okuyan 378 öğrenciye yüz yüze görüşme tekniği ile anket uygulanmıştır. Veriler IBM SPSS Statistics 20 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin fiziksel ve sosyolojik özelliklerine ilişkin bilgilerini sorgulayan araştırmacı tarafından geliştirmiş kişisel bilgi formu, uyku kalitesini değerlendirmek için Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ), yaşam kalitesinin değerlendirilmesinde ise Nottingham Sağlık Profili (NSP) kullanılmıştır. Bulgular: Spor yapanlar ile spor yapmayanlar arasında PUKİ değerine göre anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Spor yapanların NSP toplam değerleri ile NSP alt parametrelerinden enerji seviyesi, emosyonel reaksiyon ve fiziksel aktivite değerleri spor yapmayanlara göre anlamlı derecede düşüktür. Sonuç: Spor yapan üniversite öğrencilerinin spor yapmayanlara göre uyku kaliteleri arasında bir fark olmadığı ancak yaşam kalitelerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Üniversiteye başlayan genç yetişkinler için üniversite deneyimleri, yaptıkları seçimlere bağlı olarak, gelecekleri ile ilgili sağlıkla (veya hastalıkla) ilişkili bir yaşam tarzı oluşmasına katkıda bulunur. Üniversite öğrencilerinin yaşam kalite düzeylerinin istenilen düzeylere ulaşması için tüm öğrencilerin sportif faaliyetlere katılması teşvik edilmelidir.

- Bulut, Mehmet, *Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevresel Risk Algısı, Tutum ve Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Çalışma*, 2015, Yüksek Lisans, 100s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada, cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, okul türü, anne ve baba eğitim düzeyi, aile gelir düzeyi ve aile birey sayısı değişkenlerine bağlı olarak öğrencilerin çevreye yönelik risk algısı, tutum ve bilgi düzeylerini değerlendirmek ve öğrencilerin çevre bilgisi ile çevresel risk algısı ve çevresel tutum puanları arasındaki ilişkiyi inceleyerek çevre eğitimi açısından mevcut durumun belirlenmesi

amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini, Niğde İli, Bor İlçesi'ne bağlı ortaöğretim kurumlarında 2013-2014 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören ortaöğretim öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise, bölgede bulunan liselerin 9. ve 12. sınıflarında öğrenim gören toplam 508 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama araçları olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Çevresel Risk Algısı Ölçeği", "Çevre Bilgisi Testi" ve "Çevresel Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda çalışmaya katılan öğrencilerin, çevre sorunlarını ileri dereceye yakın bir düzeyde (X=84.41) risk olarak algıladıkları, çevresel düşünce (X=35.91) ve çevreye yönelik davranışlar açısından negatife yakın bir tutum seviyesine (X=36.90) sahip oldukları anlaşılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin çevre bilgisi ortalamaları (X=41. 19) da istenilen düzeyde bulunmamıştır. Öğrencilerin çevre bilgi testinden elde ettikleri puanları ile çevre tutum ve risk algıları arasında düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yapılan değerlendirmede öğrencilerin, çevresel risk algıları cinsiyete, öğrenim gördükleri okul türüne, sınıf düzeyine; çevre bilgileri cinsiyete, öğrenim gördükleri okul türüne, sınıf düzeyine, anne ve baba eğitim düzeyine ve aile gelir düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Tutum ölçeği çevresel düşünce alt boyutu puanlarında öğrencilerin cinsiyetlerine, öğrenim gördükleri okul türüne, sınıf düzeylerine, baba eğitim düzeylerine ve aile gelir düzeylerine göre anlamlı bir fark olduğu; öğrencilerin çevresel davranışlarının ise cinsiyete, öğrenim gördükleri okul türüne, sınıf düzeyine, anne ve baba eğitim düzeyine ve aile gelir düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Çalışmanın sonunda, elde edilen sonuçların ışığında öneriler ileri sürülmüştür.

- Makar, Emre, *Spor Eğitimi Gören Öğrencilerin, Sosyal Beceri, Fiziksel Benlik Algısı ve Fiziksel Aktivite Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, 2016, Yüksek Lisans, 87s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı; spor eğitimi gören öğrencilerin sosyal beceri, fiziksel benlik algısı ve fiziksel aktivite düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmaya toplam 453 (167 kadın, 286 erkek) Bartın Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Bu çalışmada sosyal becerinin belirlenmesinde sosyal beceri skalası kullanılırken, fiziksel benlik algısı skalası da fiziksel benlik algısının belirlenmesinde kullanılmıştır. Fiziksel aktivite düzeyinin belirlenmesinde ise fiziksel aktivite değerlendirme anketi kullanılmıştır. Spor eğitimi gören öğrencilerin sosyal beceri, fiziksel benlik algısı ve fiziksel aktivite düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde, Pearson Product Moment Correlation katsayısı kullanılmıştır. Kadın ve erkeklerden elde edilen sosyal beceri ile fiziksel benlik algısı ve fiziksel aktivite değerleri arasında pozitif ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak, çalışmadaki bulgular sosyal beceri ile fiziksel benlik algısı ve fiziksel aktivite düzeylerinin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda eğitim gören erkek ve kadın öğrenciler için önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

- Tuğrul Mevsim, Lütfü, *Üniversite Öğrencilerinde Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi: Erzincan Üniversitesi Örneği*, 2016, Yüksek Lisans, 118s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.

ÖZET: Finansal okuryazarlık, bireylerin temel ekonomik ilkeleri anlaması ve ekonomik gelişmeleri yorumlayarak daha etkin finansal kararlar alabilmesi ve doğru finansal araçlara yönelebilmesi için sahip olması gereken finansal bilgi, beceri, tutum ve davranışlardır. Finansal okuryazarlık kavramının

günümüzde yaşanan gelişmeler önemini arttırmaktadır. Toplumun geleceğini temsil eden üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyinin yüksek olması gerekmektedir. Bu çalışmada Erzincan Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Sivil Havacılık Yüksekokulu öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerinin tespiti ve finansal okuryazarlığın demografik özelliklerle ilişkisini ölçmek amacıyla öğrencilere anket uygulanmıştır. Çalışmada 476 kişilik bir örneklem kullanılmıştır. Çalışma sonunda öğrencilerin finansal okuryazarlık genel başarı düzeyi %59 olarak bulunmuştur. Erkek öğrenciler kadın öğrencilere göre daha başarılı olmuştur. Kredi kartı ve internet bankacılığı kullanımının finansal okuryazarlık düzeylerinde olumlu etkisinin olduğu ortaya çıkmıştır. Ankete katılan bölümler arasında en başarılı bölüm İşletme bölümü olurken en başarısız bölüm ise Sosyal Hizmet bölümü olmuştur.

- Aydil, Fırat, *Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Şehir Markalaşması ve Pazarlaması Boyutlarında Oluşturduğu Farklılığın Belirlenmesi*, 2016, Yüksek Lisans, 144s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzde ulusal ve uluslararası marka değerine ulaşmış büyük şirketlerin pazara sürdükleri ürün ya da hizmetlerine maksimum düzeyde avantaj sağlamak amacıyla sürdürdükleri marka olma stratejileri, aynı avantajlardan faydalanmak isteyen şehirler tarafından da taklit edilmeye başlanmış olup şehrin markalaşması ve pazar payının büyümesi adına şehir yönetimlerince hızla yeni stratejiler belirlenmeye başlanmıştır. Bilinmeyenin seçilmek için bir alternatif olmadığı düşünüldüğünde, bilinmeyen bir şehrin de öğrenciler tarafından tercih edilmeyeceği söylenebilir. "Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerinin Şehir Markalaşması ve Pazarlaması Boyutlarında Oluşturduğu Farklılığın Belirlenmesi" adlı yüksek lisans tezi ile günümüzde trend olan şehirlerin markalaşması ve pazarlanması sürecinde, Niğde iline uygulamalı olarak Niğde Üniversitesi öğrencilerinin demografik özelliklerinin farklılıklarının ortaya konulması hedeflenmiştir. Bu konuya neden olan düşünceyse, Niğde ilinin kalkınmada birinci öncelikli illerden biri olması ve Niğde'nin; Nevşehir, Adana, Konya ve Kayseri gibi markalaşmış ve kalkınmış şehirlere coğrafi açıdan komşu olmasından kaynaklanmaktadır. Tez çalışmasına konu olan Niğde Üniversitesi öğrencilerinden; eğitim sürelerinin uzun olması ve eğitim gördükleri birimin şehir merkezinde olması nedeniyle kolayda örnekleme yöntemi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi, Mimarlık Fakültesi ve İletişim Fakültesi ile Niğde Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencileri üzerinde çalışılmasına karar verilmiştir. Anket uygulanacak öğrencileri kolayda örnekleme yöntemiyle belirledikten sonra toplam 500 adet anket uygulanmış ve 446'sı değerlendirmeye alınmıştır. Anket verileri, SPSS ortamına aktarılarak yüzde analizi, faktör analizi, mann whitney u ve kruskal wallis testleri uygulanmıştır. Anketlerden elde edilen veriler neticesinde, tez çalışması ile ilgili sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

- Kutru, Zehra, *Üniversite Öğrencilerinin Doğa Algıları,* Yüksek Lisans, 146s.*, Fen Bilimleri Enstitüsü*, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin doğa algılarının belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin doğanın anlamına, yapısına, işleyişine, önemine ve insan-doğa ilişkisine yönelik düşünceleri, doğaya yönelik duyguları ve doğa deneyimleri incelenmiştir. Araştırma tarama

modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu 2010-2011 eğitim-öğretim yılında farklı üniversite ve bölümlerde okuyan 41 (31 kız, 10 erkek) üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanmış ve nitel içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, doğa öğrencilerin büyük bir kısmına canlıları çağrıştırmıştır. "Doğa" olarak görülen yerler arasında orman gibi yeşil alanlar ön plana çıkmıştır. Öğrencilerin çoğunluğu insanı hem doğanın bir parçası hem de ona zarar veren bir unsur olarak algılamaktadır. Dikkat çekici bir bulgu olarak, öğrenciler doğada bir denge olduğunu ve bu dengenin sadece insan etkisiyle bozulacağını düşünmektedir. Doğa, ağırlıklı olarak insana yararı bakımından önemli bulunmuştur. Çalışma grubunda en yaygın olarak tespit edilen doğa deneyimi, eğlenme-dinlenme amaçlı doğa deneyimidir. Bununla uyumlu olarak öğrencilerin çoğunluğu doğaya karşı olumlu duygular hissetmektedir.

1.2. Makaleler

- Tarcan, Selim Sırrı, *Türk Gençliği ve Spor,* 1928, Türk Yurdu Dergisi, 2(9), 32-33, Ankara.
- Yalçın, Hüseyin Cahit, *Gençlik ve Fizik Terbiye*, 1936, Yedigün Dergisi, 7(174), 5, İstanbul.
- Yalçın, Hüseyin Cahit, *Gençliğin Fizik Terbiyesi İçin Ne yapmalı?*, 1936, Yedigün Dergisi, 7(175), 5, İstanbul.
- Yüksel, Cemal, *Gençlik Spora Layık Olduğu Önemi Vermelidir*, 1936, Dıranaz Dergisi, (12), 5, Sinop.
- Giz, Adnan, *Türk Tarihi ve Gençlik,* 1943, Çınaraltı Dergisi, 4(89), 6-7.
- Fersoy, Orhan Cemil, *İstanbul Üniversitesi Gençliğinin Hususiyetleri*, 1950, Hukuk Yolu Dergisi (4), 2, İstanbul.
- Yazar, Veli, *Ankara-Bahçelievler Ortaokulunda Uygulanmış Test Örneklerinden*, 1952, Yeni Okul Dergisi (17/18), 23-25/ 19-21, Ankara.
- Evrimer, Rıfat Necdet, *Gençliğin Temel İhtiyaçları*, 1955, Vatan, 15(5058), 2, İstanbul.
- Peters, W., *Türk Talebeleri Üzerinde Müşahedeler I,* 1956, Türk Yurdu Dergisi, (258), 5-9, Ankara.
- Peters, W., *Türk Talebeleri Üzerinde Müşahedeler II,* 1956, Türk Yurdu Dergisi, (259), 90-94, Ankara.
- Peters, W., *Türk Talebeleri Üzerinde Müşahedeler III,* , 1956, Türk Yurdu Dergisi, (260), 169-175, Ankara.
- *Gençlik Ansiklopedisi,* 1959, Türk Dili Dergisi, 8(89), 287-289, Ankara.
- Arıkan, M. Baha, *Okul Tembelleri Üzerine Deneyli Araştırmalar,* 1963, Emekli Öğretmen Dergisi, 4(44), 18-22.
- Toğrol, Beğlan, *13-17 Yaşlarındaki 100 Erkek Çocuğunun Belirli Deney Şartlarında Kullandıkları Sıfatların İstatiksel Analizi,* 1963, Klinik Symposium Dergisi, 2(6), 418-429.
- Uysal, Şefik, *Orta Dereceli Okullarımızda Değerlendirme,* 1964, Eğitim Dünyası Dergisi, 3(2), 35.
- Çakıroğlu, Necibe, *Memleketimiz Gençlerinin İhtiyaçları,* 1965, Pedagoji Cemiyeti Dergisi, 1(3), 144-146, İstanbul.

- Çembel, Veli, *Öğrencilerimizi Toplum ve Çevre Problemlerine Yöneltme,* 1966, İlk Öğretim Dergisi, 31(536), Ankara.
- Köknel, Özcan, *Türk Toplumunda Gençliğin Yeri,* 1971, Tıp Dünyası Dergisi, 44(1/3/5), 22-29, İstanbul.
- *Ankara Tıp Fakültesi Öğrencileri Üzerinde Bir İnceleme: Ön Rapor,* 1974, *IX. Milli Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongre Kitabı*+ kitabı içinde, 83-91, Türk Nöro-Psikiyatri Derneği, İstanbul.
- *1975 Yılı Ocak Ayında Ankara'da Toplanan İkinci Yayın Kongresinde Çocuk ve Gençlik Yayınları ile İlgili Öneriler,* 1975, Milli Eğitim Dergisi, 3(23/26), 47-48.
- Çoruh, Selahattin, *Dünya Gençlik Turizm Kongresi Dolayısıyla Gençlik ve Öğrenci Turizmi,* 1975, Türkiye İktisat Gazetesi, 23(1151).
- Özinönü, Ahmet Kemal, *Fen Lisesi Mezunları Üzerinde Bir Kovuşturma Araştırması ve Bazı Gözlemler,* 1975, 5. *Tübitak Bilim Kongresi* içinde, 249-260, Ankara.
- Özoğlu, Süleyman Çetin, *Ankara Fen Lisesi Uygulamasına İlişkin Bir Araştırma: İlk ve Üçüncü Dönem Mezunlarının Fen Lisesini Bazı Değişkenlere Göre Değerlendirmeleri,* 1975, 5. *Tübitak Bilim Kongresi*+ kitabı içinde, 211-248.
- Ünal, Ömer, *Ankara Dikmen Akşam Kız Sanat Öğrencilerine İlişkin Bir Araştırma,* 1975, Mesleki ve Teknik Öğretim Dergisi, 23(274), 3-9.
- Bingöl, Dursun, *Üniversite Gençliğinin Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma,* 1976, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 2(1), 263-305, Erzurum.
- Kasnakoğlu, Zehra, *Türkiye'de 1968 Gelir Dağılımında Nesillerarası Etkileşim Üzerine*, 1978, ODTÜ Gelişme Dergisi, 34(19), 50-59, Ankara.
- Öztek, Ayşe Gülçin, *Gençler İçin Tv Haberleri Konulu Bir Tartışma,* 1978, Yayıncılık ve Haberleşme Dergisi, 4, (44).
- Kalın, Ahmet, *İktisat Eğitimini Gören Öğrencilerin Bekleyişleri,* 1980, İktisat Dergisi, 32(193), 20-26.
- *Modernleşme ile Üniversite Öğrencilerinin Otorite Figürü Karşısında Spontaneite Gösterme Özelliklerinin Değişimi,* 1980, *12. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi* içinde, 499-502, İstanbul.
- Gönül, Tayfun, *Gençlik Söylemleri*, 1981, Yeni Olgu Dergisi, 1(3), 9-10.
- Dönmez, Ali, *Kültürlerarası Bir Çevresel Psikoloji Araştırmasından Çocuk ve Ergenlere İlişkin Bazı Bulgular*, 1982, Eğitim ve Bilim Dergisi, 6(35), 32-40.
- *Gençler Ne Düşünüyor?,* 1983, Avrupa Dergisi, (87), 25-29, Ankara.
- Doğramacı, Emel, *Gençlerin Ülke Kalkınmasına Katkısı,* 1984, KA-DE-FE Dergisi, 8(3), 25-27.
- Canatan, Ömer Bedri, *Gençlik Yılından Çıkarken*, 1985, Düşün Dergisi, (21), 3-5.
- Erkal, Mustafa Esen, *Gençlik Yılı Dolayısıyla Bazı Teklifler*, 1985, Konevi Dergisi, 3(29), 17-19, Konya.
- *Gençlerle Gençlik Yılını Tartıştık (Açık Oturum),* 1985, İslam Dergisi, 2(23), 33-38.
- Gökçe, A. Ahmet, *Gençlik Yılında Gençlerle (Soruşturma),* 1985, Karınca Dergisi, 51(581), 37-41, Ankara.

- Özgül, Vecdi, *Gençlik Yılında Neler İşlenecek*, 1985, Kemalizm Dergisi, 24(271), 22-23, İstanbul.
- Pamir, Sıla, *Sorunsuz Gençlerle Sorunlu Araştırmalar [Prof. Dr. Aysel Ekşi'nin Bu Konudaki Yazısı Üzerine],* 1985, Öğretmen Dünyası Dergisi, 6(66), 13-14, Ankara.
- Sel, Ruhi, *1985 Gençlik Yılında Düşündüklerimiz*, 1985, Çağdaş Eğitim Dergisi, 10(97), 19-21, Ankara.
- Sezgin, Osman, *Gençlik Yılında (Kültür ve Eğitim Üzerine),* 1985, Türk Edebiyatı Dergisi (139), 40-42, İstanbul.
- Tan, Nail, *Ata Sözlerimiz ve Gençlik,* 1985, Milli Kültür Dergisi, (48- Özel Sayı), 50-54, Ankara.
- Yazıcı, Mustafa, *Dünya Gençlik Yılının Hatırlattıkları,* 1985, Karınca Dergisi, 51(581), 27-29, Ankara.
- Gökçe, Birsen, *Türkiye'de Gençliğin Konumu*, 1986, *Uluslararası Terörizm ve Gençlik 1985* içinde, 207-227, Ankara.
- Güçlü, Faruk ve Kaynak, Muhteşem, *Gençlik ve Ekonomik Sorunları Üzerine Bir Konuşma,* 1986, Öğretmen Dünyası Dergisi, 7(77), 13-14, Ankara.
- Karaer, Tacettin, *Gençlik Yılı ve Yerel Yönetimler*, 1986, İller ve Belediyeler Dergisi, 42(484), 45-47, Ankara.
- Özgül, M. Cemil, *Gençlik ve Doğa*, 1986, Tabiat ve İnsan Dergisi, 20(1), Ankara.
- Oğuzhan, T., *Boğaziçi Üniversitesi Öğrencilerinin Sorunları Üzerinde Bir Anket Uygulaması,* 1987, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi (12), 31-48, İstanbul.
- Çelebi, Nilgün, *Genç ve Kültürel Bütünleşme*, 1988, *1. Milletlerarası Gençlik Kongresi* içinde, 211-214, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya.
- Çongur, H. Rıdvan, *Türkiye'de Gençlik Yayınları,* 1988, *Milli Gençlik Kongresi II* içinde, 195-200, Konya.
- *Gençlik Araştırması: Dosya-Özal Kuşağı,* 1988, Nokta Dergisi, (21), 60-65, İstanbul.
- Kabaş, Özer, *Mimar Sinan Üniversitesi Heykel Öğrencilerinin Park Sergisi ve Düşündürdükleri,* 1988, Sanat Çevresi Dergisi, (118), 20-21, İstanbul.
- Özbek, Meral, *Mekânsal ve Kültürel Haritalar: İstanbullu Kadın Öğrencilerden Yaşam ve Göç Öyküleri*, 1988, Defter Dergisi, 11(32), 109-127, İstanbul.
- Erdem, E., *Liseli Gençlik Neler Düşünüyor, Neler İstiyor,* 1989, ABECE Dergisi, (41), 13-14, Ankara.
- *İkibin Yılının Gençliği Konulu Komisyon Raporu ve İlgili Görüşler*, 1989, *Gençlik Şurası* içinde, 61-103.
- Öner, Uğur, *Grup Yaşantısının Üniversite Öğrencilerinin İnsan Doğası Anlayışına Etkisi,* 1989, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 22(1), 63-85, Ankara.
- Çağlar, Adil, *Marmara Üniversitesi Öğrencilerine Uygulanan Bir Anketin Değerlendirilmesi,* 1990, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, (2), 45-66, İstanbul
- Oğultürk, Abdurrahman, *Okul Dışı Gençlikte Spor,* 1990, *Spor Şurası* içinde, 115-117.

- Güleç, Erksin ve Duyar, İzzet, *Fiziksel Yapının Bir Göstergesi Olarak Boyun Çevresi: Yükseköğrenim Gençliği Üzerinde Antropometik Bir Araştırma,* 1991, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 35(2), 131-138, Ankara.
- Tezcan, Mahmut, *Gençlik Sosyolojisi Yazıları*, 1991, Öğretmen Dünyası Dergisi, (143), 37, Ankara.
- Çelik, Ahmet ve Uçak, Nazan, *Üniversite Kütüphaneleri Üzerine,* 1993, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 10(2), 115-121, Ankara.

ÖZET: Bir ülkenin gelişmişlik düzeyi, büyük ölçüde üniversitelerinin eriştiği düzeye bağlıdır. Üniversiteler bilgi ve düşüncelerin korunması, eğitim ve öğretim, araştırma, basın-yayım, bilginin yorumlanması ve yayılması gibi etkinliklerle yükümlü kuruluşlardır (Wilsonve Tauber 1956: 15). Üniversitenin bu işlevleri gerçekleştirebilmesi gerekli alt yapı öğelerinin sağlanmasıyla olanaklıdır. Bu alt yapı öğeleri eğitim-öğretim için ders araç ve gereçleri, deney için laboratuarlar, öğretim elemanları ve kütüphanelerdir. Kütüphane, akademik kurumlarda eğitim-öğretim etkinliklerini ve araştırmalarını doğrudan destekleyen bir araçtır ve bu yüzden üniversiteyi oluşturan öğeler arasında vazgeçilmez bir yeri vardır. Bu yazıda, kütüphanenin üniversitedeki konumu gözden geçirilerek Türkiye'deki üniversite kütüphanelerinin mevcut durumu tartışılacaktır.

- Bayraktar, Meltem ve Salman, Meryem, *Üniversite Öğrencilerinin Konut ve Çevresine Yönelik Beklentileri ve Konuta İlişkin Değerleri*, 1994, Standard Dergisi, 33(387), 40-45.
- Bode, Andreas ve Özen, Osman Ümit, *Uluslararası Gençlik Kütüphanesi,* 1994, Türk Kütüphaneciliği Dergisi, 8(1), 31-40, Ankara.

ÖZET: Günümüzde de dünyanın en büyük gençlik kütüphanesi olma özelliğini taşıyan Uluslararası Gençlik Kütüphanesi (UGK), 1948 yılında Jella Lepman tarafından Almanya'nın Münih kentinde kuruldu. Bayan Lepman, bu büyük kütüphaneyi kurarken, tüm dünya çocuklarını kitaplar yoluyla bir araya getirmeyi amaçlamıştı. Kütüphane, bugün de burs programlarıyla, çocuk edebiyatı alanındaki çalışmaları destekleyecek, bu konuyla ilgili toplantılara katılarak veya ev sahipliği yaparak, bu alanda çalışan ulusal/uluslararası kuruluşlarla bu amaç doğrultusunda çalışmalarını sürdürmektedir. Fakat kütüphane, son senelerde büyük bir kısmı ekonomik sorunlar ve tanıtım sorunlarından doğan bazı problemlerle karşı karşıyadır.

- Davaslıgil, Ümit, *Yüksek Gizli Güce Sahip Lise Öğrencilerinin Yaratıcılıkları Üzerine Deneysel Bir Araştırma,* 1994, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, (6), 53-68, İstanbul.
- Mandırcıoğlu, Aliye - Özsoy, Süheyla Altuğ, *Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Hemşirelik Yüksekokulu Son Sınıf Öğrencilerinin Ötenazi Konusuna Yaklaşımları*, 1995, Kriz Dergisi, 3(1 Şub.), 307-310, Ankara.

ÖZET: Hastalarının acılarına ve tedavisi umutsuz ızdıraplarına en yakından tanık olan sağlık personelinin ötenazi konusuna bakış açıları genelde sıcak olmaktadır. Bu konuya tıp ve hemşirelik öğrencilerinin yaklaşımlarını saptamak amacıyla çalışma yürütülmüştür. 380 hekim adayından 234'üne ve

150 hemşirelik öğrencisinin 115'ine ulaşılmıştır. Öğrencilere bir vaka örneği verilerek ötanazi geniş-leri soruşturulmuştur. Tıp öğrencilerinin %59, 4'ü ve hemşirelik öğrencilerinin %513'ü ötenazinin uygulanabilmesini öngörmektedirler.

- Aydos, Latif, *13-18 Yaş Grubu Spor Yapan ve Yapmayan Orta Öğrenim Gençliğinin Fiziksel ve Fizyolojik Özelliklerinin Karşılaştırılması,* 1996, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(2), 31-38, Ankara.
- Berkay, Fügen, *Gençlik Sosyolojisi*, 1996, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (3), 191-198, Malatya.
- Güngör, D., *Ergen Araştırmalarında Öncelikler (Çeviri),* 1996, Türk Psikoloji Bülteni, 2(4), 46-50, Ankara.
- Özçelikay, Gülbin - Şimşek, Işıl - Asil, Eriş, *Üniversite Öğrencilerinin İlk Yardım Konusundaki Bilgi Düzeyleri Üzerinde Bir Çalışma,* 1996, Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dergisi, 25(2), 43-48, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin ilk yardım konusundaki bilgi düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın materyalini 1994-1995 öğretim yılında Ankara Üniversitesi'ne bağlı Eczacılık, Fen ve Eğitim Bilimleri Fakültelerinin son sınıf öğrencilerine uygulanan anket formları oluşturmaktadır. Veriler, öğrencilere yüz yüze anket yöntemi ile sorular sorularak elde edilmiştir. Anket formu, öğrencilerin ilk yardım eğitimi alıp almadıklarını, ilk yardım gerektiren konularda bilgi açıklarının olup olmadığını ve bazı temel ilk yardım uygulamalarını yapıp yapamadıklarını belirleyen soruları içermektedir. Elde edilen veriler istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, öğrencilerin %7'si ilk yardım dersinin kendileri için yararlı olacağını düşünmektedir.

- Akandere, Mehibe, *Üniversite Gençliğinde Görülen Kaygının Giderilmesinde Sporun Etkisinin Anne Baba Mesleği Açısından İncelenmesi,* 1997, Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 1(1), 48-54.
- Burcu, Esra, *Gençlik Teorilerinin Sınıflandırılmasına İlişkin Bir Çalışma,* 1998, Sosyal Araştırmalar Dergisi, 1(1 Şub.), 105-136, Ankara.
- Karaküçük, Suat, *Üniversiteler Arası Spor Organizasyonlarına Katılan Sporcu-Öğrencilerin Katılım Amaçları ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma,* 1998, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3(3), 29-38, Ankara.
- Zorba, Erdal, *Sigara İçen/İçmeyen ve Spor Yapan/Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Bazı Fizyolojik ve Antropometrik Özelliklerinin Karşılaştırılması,* 1998, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3(3), Ankara.,
- *Gençlik Araştırması Suskun Kitle Büyüteç Altında,* 1999, Ekonomik Denge Dergisi, 4(16), 26-32, Ankara.
- Taşkın, Ercan ve Zortluk, Mahmut, *Kütahya'da İkamet Eden Dumlupınar Üniversitesi Öğrencilerinin İl Ekonomisine Katkısı*, 2000, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (4), 143- 157, Kütahya.

ÖZET: Bu çalışmada Kütahya ilinde ikamet eden Dumlupınar Üniversitesi öğrencilerinin il ekonomisine katkılarını belirlemeye çalışılmıştır. Şu an Kütahya il merkezinde eğitim-öğretimi sürdürmekte olan 11.000'den fazla öğrenci olduğu tespit edilmiştir. Bu öğrencilerin tamamına yakını sürekli olarak derslere devam etmekte ve il merkezinde ikamet etmektedir. Genel olarak öğrenciler devlet yurdunda, özel yurtta ve kiralık evlerde ikamet etmektedir. Çalışmada sözü geçen bu üç zümreden tesadüfi olarak kırkar kişilik gruplar seçilmiş ve bu öğrencilere ekte örneği görülen anket formu uygulanmıştır. Sonuçta bu anket formlarından yararlanılarak öğrencilerin Kütahya'ya ekonomik katkısı tespit edilmiştir.

- Akandere, Mehibe, *Üniversite Gençliğinde Görülen Kaygının Giderilmesinde Sporun Cinsiyet Değişkenine Göre İncelenmesi,* 2001, Marmara Üniversitesi Dinamik Spor Bilimleri Dergisi, 1(3), 87-96, İstanbul.
- Altay, Figen ve Demirhan, Gıyasettin, *Lise 1. Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutum Ölçeği 2,* 2001, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 12(2), Ankara.

ÖZET: Çalışmanın amacı, 1995-96 öğretim yılında 535'i kız, 519'u erkek toplam 1054 lise birinci sınıfta okuyan öğrencilerin katılımıyla beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarını ölçmek için geliştirilen ölçeğin revizyonunun yapılmasıdır. Otuz iki (32) maddeden oluşan birinci ölçek 1998-99 öğretim yılında Ankara'daki 8 lisede öğrenim gören 339 kız, 351 erkek toplam 690 lise birinci sınıf öğrencisine 20 dakikalık sürede uygulanmıştır. Ölçeğin faktör yapısını belirlemede temel bileşenler analizinden yararlanılmıştır. Maddeler arası tutarlık ve ilişkiyi belirlemek için madde-test korelasyonları ve her bir maddeye öğrencilerin verdikleri puanların ortalamasını bulmak için tutum puanı ortalamaları hesaplanmıştır. Ölçek puanlarının güvenirliği için Cronbach Alpha tekniği kullanılmıştır. Ayrıca, asıl ölçek 15 gün arayla araştırma grubuna benzer 40 kişiye test-tekrar test şeklinde uygulanarak sınıf içi korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Ölçüt geçerliği ise Pehlivan (1998) tarafından geliştirilen tutum ölçeği ile karşılaştırma yapılarak hesaplanmıştır. Araştırmada güven aralığı olarak .05 kabul edilmiştir. Yeni ölçeğe seçilen maddelerin madde-test korelasyonları 0.49 ile 0.62, temel bileşenler analizine göre hesaplanan birinci faktör yükleri .59 ile .66, ölçek maddelerinin puan ortalaması da 3.79 ile 4,14 arasında değişmektedir. Analiz sonuçlarına göre madde-test korelasyonu anlamlı olan ($p<0.05$) ve temel bileşenler analizi birinci boyutunda yer alan 12'si olumlu, 12'si olumsuz toplam 24 madde yeni ölçeğe alınmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 120, en düşük puan 24'tür. Birinci faktör toplam varyansın %38.446'sını açıklamaktadır. Dört faktörün açıkladığı toplam varyans %54.547'dir. Ölçeğin birinci özdeğeri 9. 227, ikinci özdeğeri 1.509, üçüncü özdeğeri 1. 246, dördüncü özdeğeri 1. 110'dur. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.93, sınıf içi korelasyon katsayısı 0.85, ölçüt geçerliği korelasyon katsayısı 0,83 olarak hesaplanmıştır.

- Oral, Behçet, *Branşlarına Göre Üniversite Öğrencilerinin Zeka Alanlarının İncelenmesi,* 2001, Eğitim Bilimleri Dergisi 26(122), 19-31, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, branşlarına göre üniversite öğrencilerinin Çoklu Zekâ Kuramı açısından zekâ alanlarını belirlemektir. Araştırmanın evreni D. Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırmanın örnekle-

mi ise toplam 615 öğrenciden oluşmaktadır. İngilizceden Türkçeye uyarlaması yapılan Çoklu Zekâ Envanteri'nin güvenirliği test yarılama yöntemi ile yapılmış ve testin iki formu arasındaki korelasyon 0,79 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın sonucunda, branşlarına göre öğrencilerin sosyal/bireylerarası, mantıksal/matematiksel, sözel/dilbilimsel, görsel/uzamsal ve doğa zekâlarına ilişkin ortalama puanları arasında istatistiksel olarak 0,05 düzeyinde anlamlı fark olduğu saptanmıştır.

- Ulukol, Betül, *İki Farklı Lisede Okuyan Ergenlerin Davranış Özellikleri,* 2001, Sağlık ve Toplum Dergisi, 11(2), 111-116, Ankara.
- Birdoğan, Sevilay Yıldırım ve Berksun, Oğuz E., *Tıp Fakültesi 1. Sınıf ve 6. Sınıf Öğrencilerinde Psikiyatrik Hastaya Yönelik Tutumlar,* 2002, Kriz Dergisi, 10(2), 1-7, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci sınıf ve altıncı sınıf öğrencileri arasında psikiyatrik hastaya karşı tutumlar açısından bir fark olup olmadığını değerlendirmektir. Yöntem: Çalışmaya 50 birinci sınıf, 50 altıncı sınıf öğrencisi rastgele olarak kabul edilmişlerdir. Deneklere Akıl Hastalıkları Hakkında Kanaat Ölçeği uygulanmıştır. Bulgular: Sonuçlar hastalara karşı tutum açısından cinsler arasında bir fark olmadığını, fakat altıncı sınıf öğrencilerinin psikiyatrik hastaya karşı daha olumlu tutumlara sahip olduklarına işaret etmektedir.

- Tezcan, Ahmet Ertan - Ünal, Ahmet - Atmaca, Murad - Kuloğlu, Murat - Geçici Ömer, *Bir Grup Üniversite Öğrencisinde Renk ve Sayı Tercihi,* 2002, Düşünen Adam Dergisi, 15(1), 34-38, İstanbul.

ÖZET: Çalışmamızda bir grup üniversite öğrencisinde; cinsiyete göre ilk akla gelen (spontane) renk, favori renk ve sayı tercihlerinin değerlendirilmesi, tercihleri etkileyen etmenlerin belirlenmesi amaçlandı. Çalışma grubunu Fırat Üniversitesi'nde eğitim-öğrenim gören 604 öğrenci oluşturdu. Renk ve sayı tercihini araştırmak için, öğrencilere; ilk akıllarına gelen renk ve favori renkleri ile, 0 ila 9 arasında tercih ettikleri sayı soruldu. Favori renkleri belirlemek için, Luscher ve Scott tarafından tanımlanan; mavi, yeşil, kırmızı, sarı, pembe, siyah, kahverengi ve gri renkleri olmak üzere 8 renk resim kartonlarının 4X4 cm. boyutlarında kesilerek tek bir kartona yapıştırılmasıyla elde edilen çalışma enstrümanı kullanılırken aynı zamanda hastaların bu renkler dışında da renk seçebilecekleri belirtilerek tercih ettikleri renkler kaydedildi. Öğrenciler; ilk akıllarına gelen renk söylemeleri istenince en sık olarak kırmızı (%33,1), ikinci sırada mavi (%24,5) rengi tercih ettiler: Favori renk sorulduğunda kırmızının yerini mavi alırken (kırmızı; %16,1, mavi; %37,7), mavinin tercih edildiği sıklıkta kırmızı seçilmedi. Sayı yönünden, denekler en fazla 3 (%23,8) sayısını tercih ettiler. Diğer fazla tercih edilen sayılar 7 (%15,4) ve 1 (%13,6) idi. Yanıtların %69'u tek sayılardan oluştu. Çalışmamız, renk ve sayı tercihindeki baskın etmenlerin bireyin yaşadığı bölgedeki sosyokültürel özellikler ile ilişkili olabileceğini düşündürmektedir.

- Yılmaz, Ayhan - Morgil, F. İnci - Göbekli, İsmail - Aktuğ, Pınar, *Ortaöğretim ve Üniversite Öğrencilerinin Çevre, Çevre Kavramları ve Sorunları Konusundaki Bilgileri ve Öneriler,* 2002, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (22), 156-162, Ankara.

ÖZET: Çevre eğitimi interdisipliner özelliğinden dolayı, okul öncesi fen eğitimi programlarından başlayarak ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğretimin çeşitli düzeylerinde bireylere verilmesi gerekmektedir. Çevremizde gerçekleşen olayların, ne derecede çevre sorunu yarattığının bilinmesi ve aynı zamanda bunları önleyebilmek ve çevreyi koruyabilmek için orta ve yüksek öğretim öğrencilerinin çevre konusunda ne derece bilgi sahibi olduklarının araştırılması çevremizi korumaya yönelik eğitime katkıda bulunacaktır. Öğrencilerimizin bu konudaki bilgilerini ölçme amacıyla yürüttüğümüz çalışmalarda 1998-99 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı'nda okuyan toplam 240 öğrenciye, 2000-2001 öğretim yılında Ankara ve Beypazarı'nda 6 ortaöğretim kurumunda okuyan toplam 228 öğrenciye ve 2000-2001 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı'nda okuyan toplam 153 öğrenciye üç farklı anket uygulanmıştır. Bu uygulamaların sonuçları değerlendirildiğinde çevre konusunda verilen eğitimin yetersiz kaldığı, özellikle ortaöğretimde kimya dersini alan öğrencilerin konu hakkında daha bilgili oldukları ve öğrencilerin çevre ile ilgili bilgilerini daha fazla yazılı ve görsel medyadan edindikleri ortaya çıkmıştır. Yaptığımız üç seneyi aşan çalışmalarda çevre sorunlarının öğrencilerce tanınma oranı artış göstermiştir.

- Çabuk, Burcu ve Karacaoğlu, Cem, *Üniversite Öğrencilerinin Çevre Duyarlılıklarının İncelenmesi,* 2003, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 36(1-2), 189-198, Ankara.

ÖZET: Araştırma, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin çevre duyarlılığına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla 439 öğrenci ile yürütülmüştür. Yapılan bu araştırmada öğrencilerin bazı kişisel özelliklerinin (cinsiyet, ya, devam ettikleri program ve sınıf) çevre duyarlılıklarına ilişkin görüşlerinde fark yaratıp yaratmadığı incelenmiştir. Araştırmada literatür taraması yoluyla geliştirilen 24 soruluk anket kullanılmıştır. Bu anket aracılığıyla öğrencilerin, çevre duyarlılığı davranışlarına ve örgün eğitim kurumlarında aldıkları çevre eğitiminin yeterliliğine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Anketin geçerli için uzman görüşü alınmış ve güvenirlik çalışmaları yapılmış olup verilerin analizinde bilgisayar ortamında SPSS kullanılmıştır. Öğrenci görüşlerine göre örgün eğitim kurumlarında hava, su ve toprak kirliliği konusunda yeterli eğitimin verilmediği ve bazı kişisel özelliklere göre öğrencilerin çevre duyarlılıkları arasında fark olduğu araştırma sonuçları arasında yer almıştır.

- Ersoy, Alif Fuat ve Arpacı, Fatma, *Orta Öğretimdeki Gençlerin Konut Koşulları ve Konutun Gencin Gelişimi Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi,* 2003, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23(3), Ankara.

ÖZET: Gençlerin konut koşullarının ve konutun gencin gelişimi üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacı ile planlanan araştırma, Ankara'da ikamet eden düşük, orta ve yüksek sosyoekonomik düzeydeki orta öğretim öğrencisi kız ve erkeklerden oluşan 660 genç üzerinde yürütülmüştür. Verilerin istatistik işlemleri bilgisayarda SPSS 10.0 yazılım programı ile yapılarak, sayısal ve yüzdelik değerleri çizelgelerle verilmiş ve tek yönlü varyans analizi ile değerlendirilmiştir. Gençlerin %53,5'i kız, %46,5'i ise erkektir. Kardeş sayısı tek çocuk ile 5 çocuk arasında değişmekte olup, büyük çoğunluğunun ailesi çekirdek ailedir (%88,9). Gençlerin %69,3'ü apartman konutlarda yaşamaktadır.

- Poyraz, Tuğça - Zorlu, Abdülkadir - Şahin, Birsen - Arıkan, Gülay, *Üniversite Gençliğinin Güncel Sorunlara Bakışı: Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğrencileri Örneği,* 2003, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 20(1), 1-32, Ankara.

ÖZET: Araştırma, Hacettepe Üniversitesi, 2001-2002 öğretim yılı, sosyoloji bölümü lisans öğrencilerinin cinsiyet, sosyo-ekonomik düzey ve tamamladıkları eğitim yılı açısından siyasi kimlik tanımlamalarını, güncel sorunlara bakış açılarını, gelecek kaygıların ve gençliği, yani kendilerini nasıl tanımladıklarıyla ilgili değerlendirmelerini ilişki arama ve karşılaştırma yoluyla ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu anlamda çalışma, hem öğrencilerin genel niteliklerinin tespitine yönelik olduğundan betimleyici, hem de yukarıda belirtilen değişkenler arasında ilişki kurma çabası taşıdığından açıklayacak niteliği taşımaktadır. Betimleyici boyutuyla bir anlamda öğrencilerin genel bir profilinin çıkartıldığı çalışmada, öğrenciler hakkındaki bilgilere anket tekniği kullanılarak ulaşılmıştır. Belirtilen hususlar dahilinde ele aldığımız "üniversite gençliği"ni tanımak ve onların güncel sorunlara bakışını ortaya çıkarmak, bizim gibi gelişmekte olan ve gelişmesini tamamlamak için bu kitleye güvenmek zorunda olan bir ülke açısından daha da önem kazanmaktadır. Bu nedenle çalışmanın amaçlarından birinin de gençlik konusunda yapılan çalışmalara katkı sağlamak olduğu söylenebilir.

- Akyüz, Yahya, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Geçerken Gençliğin Düşünce ve Niteliklerindeki Dönüşümlere Bir Bakış*, 2004, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 5(56), Ankara.
- Baran, Gülen - Aydoğan, Yasemin - Oğuz, Vuslat, *Spor Yapan ve Yapmayan 12-17 Yaş Grubundaki Ergenlerin Aile Ortamlarının ve Benlik Kavramı Düzeylerinin İncelenmesi,* 2004, Mesleki Eğitim Dergisi, (642), 69-86.
- Çengelci, Banu, *Gelişimsel Olarak Kategori Yapılarının İncelenmesi: Çocuk, Genç ve Yaşlı Deneklerde Kategori Normları*, 2004, Ege Eğitim Dergisi, 5(1), 45-58.

ÖZET: Dillerdeki her sözcüğün bir kavrama ait olması dil uzmanlarını norm çalışmaları yapmaya sevk etmiştir. Bu çalışmalarda kategori üyeleri arasındaki tipiklik farklarının ortaya konması ve kullanım sıklığına göre sıralanması hedeflenmiştir. Battig ve Monteque (1969) (bkz. Rosch 1978; Peynircioğlu 1988; Çengelci 1996) Türkiye'de yapılan çalışmalarda İngilizce normlar tercüme edilerek kullanılmıştır. Ancak kültürel farklılıklar nedeniyle ciddi sorunlar yaşanmıştır. Türkçe kategori normları ile ilgili ilk çalışma Peynircioğlu (1988) tarafından sadece gençler kullanılarak yapılmış çocuk ve yaşlı örneklem kullanılmamıştır. Bu eksikliğin giderilmesi amacı ile yapılan bu araştırmaya çocuk genç ve yaşlı olmak üzere toplam 461 denek dahil edilmiştir. Çocuk grubu 10, 13 yaşları ort =1038 arasında toplam 91 kişiden genç grubu 17, 25 yaşları ort = 20 61 arasında toplam 220 kişiden ve yaşlı grup ise 55, 85 yaşları ort =68 69 arasında toplam 150 kişiden oluşmuştur. Araştırmada bir ön çalışma ile belirlenen 15 aşina ve 12 aşina olmayan üst düzey kategori deneklere sunulmuş ve kendilerinden iki dakika içinde bu kategoriye ait kavramları saymaları istenmiştir. T test analizi ile incelenen veriler ışığında aşina olan hemen hemen tüm kavramlarda gençlerin hem yaşlı gruptan hem de çocuklardan fazla tepki ürettiği saptanmıştır. Aşina olmayan kavramlarda da genellikle benzer sonuçlar elde edilmiştir. Ancak "mefruşat" ve "zücaciye" kategorilerinde yaşlıların genç ve çocuk gruplarından daha çok tepki ürettikleri görülmüştür. Peynircioğlu'nun (1988) çalışması ile karşılaştırmalar yapıldığında da kategori normlarında zamana bağlı farklılıklar olduğu saptanmıştır.

- Erkal, Sibel - Şafak, Şükran - Çoğur, Zeynep, *Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampüsü Dört Yıllık Fakülte ve Yüksekokulların Son Sınıfında Okuyan Öğrencilerin Çevre Korunmasına İlişkin Bilgi ve Davranışlarının İncelenmesi*, 2004, Sağlık ve Toplum Dergisi, 14(1), 103-109.
- Terzi, Ali Rıza, *Üniversite Öğrencilerinin Güç Mesafesi ve Belirsizlikten Kaçınma Algıları Üzerine Bir Araştırma,* 2004, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2), 65-76, Afyonkarahisar.

ÖZET: Kültürler arasında var olduğu ileri sürülen farklılaşmanın boyutlarından olan güç mesafesi ve belirsizlikten kaçınma özelliklerinin üniversite öğrencileri tarafından nasıl algılandığının belirlenmesi bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın konusu üniversite öğrencilerinin güç mesafesi ve belirsizlikten kaçınma kültürel özellikleri hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Araştırma tarama modelindedir. Araştırma Giresun Eğitim Fakültesi Sınıf öğretmenliği üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırma evreninden basit rastlantısal yöntemle örneklem alınarak 203 öğretmen adayına anket uygulanmıştır. Verilerin çözümlenmesi aritmetik ortalamalar ile yapılmış, ilişki çözümlemelerinde bağımsız t-testi, pearson momentler korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının belirsizlikten kaçınma düzeyleri "çok" düzeyinde, güç mesafesi değerleri ise "orta" düzeyde bulunmuştur. Kız öğrencilerin belirsizlikten kaçınma değerleri erkek öğrencilerden yüksek, erkek öğrencilerin ise güç mesafesine yönelik değerleri kız öğrencilere nazaran daha yüksektir. Belirsizlikten kaçınma ve güç mesafesi boyutları arasında olumlu bir ilişki vardır. Araştırma bulguları daha önceden bu konuda yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırma bulgularını desteklemektedir.

- Akandere, Mehibe - Aslan, F. - Boyalı, E., *Üniversitede Öğrenim Gören Spor Yapan ve Spor Yapmayan Gençlerin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi,* 2005, *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu* içinde, 59-60.
- Arslan, Gülşah - Eşer, İsmet - Khorshid, Leyla - Çınar, Şebnem, *Öğrencilerin Toplumdaki Hemşirelik İmajına İlişkin Görüşleri,* 2005, Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 22(Özel Sayı), 581-588, İzmir.
- Aygün, Arzu ve Uçar, Aslı, *Anket: Üniversite Öğrencileri ve Atasözleri,* 2005, Milli Folklor Dergisi, 17(67), 63-69.

ÖZET: 2005 yılının Nisan ayında 84 üniversite öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirilen atasözleri anketinden elde edilen sonuçlar iki açıdan değerlendirilmiştir. İlk olarak atasözlerinin birer sözlü kültür ürünü olarak kalıp ifadeler oldukları ve bu özellikleri dolayısıyla akılda kalıcı oldukları görülmüştür. Ayrıca, bu özellik sözlü ve yazılı kültürlerin düşünme süreçlerinin, atasözleri gibi örnekler söz konusu olduğunda ortak olması sonucunu doğurmaktadır. Bir taraftan da, sonuçlar göstermiştir ki, atasözleri gibi kalıp ifadeler birbirlerinin yerine geçmek suretiyle kullanılabilmektedir. İkinci olarak, atasözleriyle tarihsel deneyimler arasındaki olası ilişki irdelenmiştir. Kalıplaşmış ifade biçimleri olan atasözleri genel olarak kabul edilmiş belli tarihsel ve sosyal deneyimleri içerir. Anket katılımcılarının büyük bir çoğunluğun öncelikle ekonomik içerikli ve tasarrufa yönelik atasözlerini yazmalarından hareketle, ekonomik temellere dayanan cevapların oluşturduğu bu kolektif alanın Türkiye Cumhuriyeti'nin "tasarruf söylemi" ve sosyal tarihiyle ilişkisi tartışılmıştır.

- Ecevit, Mehmet Cihan ve Kasapoğlu, Müzeyyen Aytül, *A Sociological Case Study on the Attitudes and Behavior of Students in Urban Turkey*, 2005, Urban Education Dergisi 40(5).

ÖZET: This research article examines relationships between health-promoting attitudes and behaviors of students in different urban, socioeconomic settings. A quantitative survey was carried out to compare attitudes and behaviors of Turkish adolescents in eighth-grade primary school. The survey results showed that socioeconomic status might be a predictor of student attitudes and behaviors and that poverty itself might serve as a measure adolescent health. There are positive and negative affects of socioeconomic status on student attitudes and behaviors, which require further investigation.

- Polat, Coşkun, *Üniversite Öğrencilerinin Bilgi Okuryazarlığı Becerilerindeki Zorlanma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma,* 2005, Türk Kütüphaneciliği Dergisi, 19(4), 408-431, Ankara.

ÖZET: Bilgi okuryazarlığı, değişik formatlardaki bilginin bulunması, erişilmesi, değerlendirilmesi, kullanılması ve iletilmesi becerileridir. Bu becerilerin kazandırılmasında eğitim kurumları öncelikli sorumludurlar. Üniversiteler de bu becerileri öğrencilere kazandırmak için bilgi okuryazarlığı programları geliştirmelidirler. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin bilgi okuryazarlığına ilişkin konulardaki zorlanma düzeyleri araştırılmıştır. Araştırma kapsamında Hacettepe Üniversitesi'nde (HÜ) 2003-2004 öğretim yılı itibariyle yüksek lisans öğrenimlerine devam eden 262 kişiye anket uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde "t testi" ve "varyans analizi" kullanılmıştır.

- Sağlam, Serdar, *Üniversite Öğrencilerinin 2002 Dünya Kupasına Katılan Ülkelere Yönelik Tutum ve Önyargıları,* 2005, Sosyoloji Konferansları Dergisi, (31), İstanbul.

ÖZET: Bu makale üniversite öğrencilerinin 2002 Dünya Kupası'na katılan ülkelere yönelik tutum ve önyargıları üzerine yapılan bir çalışmadır. 2002 Dünya Kupası karşılaşmalarının başlamasından yaklaşık 5 gün kadar önce katılma hakkini kazanmış ülkeler arasından temsili bir seçme yapılmıştır. Bu seçmede 5 tip ülke belirlenmiştir. İlki, dünya politikasında etkili devletler; ikincisi, sanayileşmiş, fakat dünya politikasında etkisi daha az olan devletler; üçüncüsü, orta derecede gelişmiş devletler; dördüncüsü, sanayileşmemiş, gelişmemiş veya Orta Doğu ülkeleri; beşincisi ise, İsrail. Dünya Kupasına katılan ülkelerin yanında, katılamayan ülkelerden de ilaveler yapılarak hayalî 38 karşılaşma düzenlenmiştir. Bu karşılaşmalar için tek tercih yapılması istenmiştir. 100 öğrencinin katıldığı anket uygulamalarının sonuçları, SSPS programında analiz edilerek çözümlenmiştir.

- Apaydın, Zeki ve Sürmeli, Hikmet, *Üniversite Öğrencilerinin Doğal Seçim, Adaptasyon ve Mutasyon ile İlgili Görüşleri,* 2006, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (22), 31-46, Samsun.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin Evrim konusunun temel dinamiklerinden olan doğal seçilim, adaptasyon ve mutasyon konuları hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışmaya 78 Biyoloji Bölümü ve 77 Fen Bilgisi Öğretmenliği öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerin görüşlerinin saptanması için 6 maddeden oluşan çoktan seçmeli bir test (two-tier) kullanılmıştır. Çalışmadan elde

edilen sonuçlara göre üniversite öğrencilerinin doğal seçilim, adaptasyon ve mutasyon konularındaki bilimsel bilgilerinin eksik olduğu bulunmuştur. Bu konulara yönelik yanıtlar, öğrencilerin Lamark'ın evrim görüşü ve Darwin'in evrim teorisi hakkında karmaşık fikirlere sahip olduklarını göstermiştir. Çalışma evrim konusunun doğru olarak öğretimi ile ilgili önerilerle sonuçlandırılmıştır.

- Çerik, Şule ve Erkmen, Turhan, *Kurum İmajını Oluşturan Kurum Kimliği Boyutları Bağlamında Örgüte Bağlılığın İncelenmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama,* 2007, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Öneri Dergisi, 7(28), 107-119, İstanbul.

ÖZET: Kurumsal başarı, rekabet üstünlüğü ve kurumsal değerin artırılması bakımından önem taşıyan kurum imajı kavramı, tüm kurumlar için olduğu kadar üniversiteler için de önemli bir yere sahiptir. Üniversitenin nasıl bir imaja sahip olduğu ve bu imajın nasıl algılandığı kadar kurumsal bağlılık da kurumsal başarı açısından önemli bir kavramdır. İmaja bağlı olarak kurumsal bağlılık da gelişir veya kurumsal bağlılığın yüksek olması kurumsal imajın gelişimine katkılar sağlar. Yıldız Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri arasında gerçekleştirilen bu çalışmada, öğrencilerin imaj algılarını etkileyen faktörler, kuruma bağlılıkla ilişkileri çerçevesinde incelenmiş, anket yoluyla toplanan veriler değerlendirilmiştir. Öğrencilerin kurum imajını oluşturan kurum kimliği ile ilgili; bölüm yönetim davranışı, eğitim hedefleri konusunda bilgilendirilme, oryantasyon programları, bölüm öğretim üyeleri ile ilişkiler, araç-gereç ve fiziki olanaklar, üniversitenin tanınırlığı ve sosyo-kültürel olanakları gibi konulardaki algıları irdelenmiştir. Fakülte öğrencilerinin kuruma bağlılıkları ile kurum imajına ilişkin boyutları algılamaları arasında p=0,00 değerinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu konu çerçevesinde araştırma ile ilgili bulgulara yer verilmiştir.

- Kaya, Ercan - Sezek, Fatih - Doğan, Salih, *Üniversite Öğrencilerinin Kan Bağışına Karşı Tutumları ve Kan Bağışında Alan Bilgilerinin Etkisinin İncelenmesi*, 2007, Çankaya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, (7), 97-114, Ankara.

ÖZET: Araştırma, Atatürk Üniversitesi bünyesinde öğretim yapan, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi ve Hemşirelik Yüksek Okulu'nda yapılmıştır. Anket toplam 480 öğrenciye uygulanmıştır. Kan bağışı konusundaki bilgileri, tutumları ve alan bilgilerinin bu bilgi ve tutumlara ne derece etki ettiğini anlamak için frekans ve X2 testi yapılmış ve önemlilik dereceleri tespit edilmiştir.

- Kazak, M. - Saya, P. - Altıntaş, T. - Doğan, T. - Sarı, T.*, Başkent Üniversitesi Öğrencilerinin Problem Alanlarının Cinsiyet ve Sınıf Düzeyi Değişkenlerine Göre İncelenmesi,* 2007, Çağdaş Eğitim Dergisi, 32(347), 30-36, Ankara.
- Keskin, Dilara, *Üniversite Öğrencilerinin Ulaşım Tercihleri Üzerinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi: Karadeniz Teknik Üniversitesi Örneği,* 2007, Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, (28), 65-86, Kayseri.

ÖZET: Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin seyahat etme sıklığı üzerinde rol oynayan faktörler, farklı ulaşım araçları da göz önüne alınarak, En Küçük Kareler yöntemi ve Tobit modeli kapsamında incelenmiştir. Bu çerçevede, öğrencilerin seyahat sıklığını incelerken otobüs ve uçak ile Trabzon şehir

merkezinden il dışına yapılan seyahatler ele alınmıştır. Bu amaçla, Karadeniz Teknik Üniversitesi merkez kampüs bünyesindeki değişik fakülte, bölüm ve sınıflardan tesadüfi olarak seçilen 684 üniversite öğrencisi ile (ailesi Trabzon ili dışında ikamet eden) yüz yüze görüşülerek veriler elde edilmiştir. Birçok açıklayıcı değişken arasından, farklı ulaşım araçları göz önüne alındığında, üniversite öğrencilerinin otobüs ile seyahat etmelerinde mesafe, sınıf, akademik ortalama, cinsiyet ve aile büyüklüğü; uçakla seyahat etmelerinde ise mesafe, akademik ortalama, cinsiyet, aile büyüklüğü ve ortalama aylık hane halkı geliri ön plana çıkan değişkenleridir.

- Kutlu, Hüseyin Ali, *Kaliteyi Algılamadaki Farklılıklar Üzerine Kafkas Üniversitesi Öğrencileri Arasında Bir Araştırma*, 2007, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 21(1), 247-262, Erzurum.

ÖZET: Kalite arayışı insanın doğasında olan bir olgudur. Bu arayış insanlığın ilk dönemlerinden günümüze kadar kesintisiz devam etmiştir. Sonuçta rekabetin yoğunlaşmasına neden olmuş ve kalite seviyesinin yükselmesini sağlamıştır. Halen daha yanlış bir anlayış devam etmektedir; "kaliteli mal ve hizmetler pahalı olur". Çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin kaliteyi nasıl algıladığını tespit etmektir. Bu çerçevede Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Kağızman Meslek Yüksekokulu'nda yapılan araştırma sonuçları incelenmektedir.

- Şahin, Mehmet Cem, *Sanayi Toplumundan Sanayi Sonrası Topluma Farklılaşan Gençlik Hallerinin Sosyolojik Görünümü,* 2007, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 2(2), 157-177, Tokat.

ÖZET: Bu makalede sanayi toplumundan postmodern toplum veya tüketim toplumu olarak da nitelenen sanayi sonrası topluma doğru yaşanan hızlı sosyal değişme sürecinde, dünyada ve Türkiye'de gençliğin tecrübe ettiği sosyolojik yaşantılar ve bu yaşantısal deneyimlere etki eden sosyal aktörler ve eylemler analiz edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda gençliğin son yıllarda birbirini yeniden üreten hem sosyo-ekonomik hem de psikolojik iki etki arasında sıkıştığı gözlemlenmektedir. Bu söz konusu psikolojik etkinin gencin gelişim krizleri ve kimlik oluşumuna eşlik eden bir dizi psiko-sosyal soruna, sosyo-ekonomik etkinin ise küresel kapitalist kültür endüstrilerinin her türlü etkiye açık bu genç kitleyi hedef alan ticari sömürüsünün sebep olduğu sosyo-kültürel soruna işaret ettiği vurgulanmaktadır. Bu bağlamda son yıllarda yapılan gençlik analizleri 1960'lı ve 1970'li yılların yaratıcı, sorgulayıcı ve teslimiyetçi olmayan gençlik alt kültürlerinin ve yaşam stillerinin yok olduğundan ve gençlerin hazcı ve bencil tüketiciler haline getirildiğinden bahsetmektedir.

- Tan, Mehtap - Yuncu, Seçil - Şentürk, Özlem - Yıldız, Özlem, *Üniversite Öğrencilerinin Hemşireliğe Bakış Açıları,* 2007, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 10(1), 22-29, Erzurum.

ÖZET: Araştırma, üniversite öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik görüşlerini saptamak amacıyla Mart 2005 tarihinde tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın verileri Atatürk Üniversitesi, Mühendislik, İşletme, Eğitim, Eczacılık, Ziraat ve Tıp fakültelerinde eğitim gören ve çalışmanın ya-

pıldığı sürede katılmayı kabul eden öğrencilerden soru formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkenlerini demografik özellikler, bağımlı değişkenlerini ise öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik görüşlerini belirleyen özellikler oluşturmuştur. Araştırmanın istatistiksel analizi yüzdelik ve ki-kare kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin %37'si hemşireyi hastaya bakım veren kişi, %23'ü ise hekim yardımcısı olarak tanımlarken %50'si hemşirelik işlevini iğne yapma, tansiyon ölçme olarak tanımlamışlardır. Öğrencilerin %62'si hemşirelik mesleğinin toplumdaki imajının olumsuz olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlar ışığında, hemşirelik mesleğini, eğitimini ve hizmetlerini tanıtan girişimlerde bulunulması ve hemşirelerin mesleklerinin gerektirdiği işlevleri daha duyarlı olarak yerine getirmelerinin gerektiği önerilebilinir.

- Tozoğlu, Erdoğan - Şebin, Kenan - Demirel, Nurcan - Bostancı, Özgür - Yılmaz, Semih, *Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Fair Play'e İlişkin Görüşleri,* 2007, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 9(2).

ÖZET: Bu çalışmanın amacı aktif spor yapan üniversite öğrencilerinin sporda Fair Play'e ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada Atletizm, Basketbol, Hentbol, Voleybol, Puanlı Atletizm, Kayak ve Halkoyunları branşlarında spor yapan 393'ü erkek 291'i kız, yaşları 17-28 arasında olan toplam 684 öğrenci olmak üzere 36 Devlet, Özel ve Vakıf üniversitesinde okuyan sporculara araştırmacılar tarafından geliştirilen ve güvenirlik katsayısı 0.82 bulunan anket formu kullanılmıştır. Uygulamalar sonucunda elde edilen veriler, SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin analizi sonucunda cinsiyet, branş ve fakülte değişkenlerine göre öğrencilerin Fair Play'e ilişkin görüşlerinde farklılıklar olduğu saptanmıştır.

- Açıkkalın, Neriman, *Yoksulluk ve Genç Kuşakların Toplumsal Hareketlilik Olanakları: İstanbul ve Gaziantep Örnekleri,* 2008, Çalışma ve Toplum, (17), 131-154.
- Arslan, Filiz - Uzun, Şenay - Başak, Tülay, *Hemşirelik Yüksek Okulu Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerileri,* 2008, TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni, 7(5), 429-434, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmada, hemşirelik yüksek okulu öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. YÖNTEM: Tanımlayıcı olan bu çalışma, 1-31 Mayıs 2007 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, hemşirelik yüksek okulu öğrencileri oluşturmuş olup toplam 323 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Verilerin toplanmasında Zaman Yönetimi Envanteri (ZYE) kullanılmıştır. Veri analizleri için yüzdelik ölçüleri, Kruskal Wallis, Anova, Mann-Whitney, iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi ve Spearman's korelasyon analizi kullanılmıştır. BULGULAR: Öğrencilerin zaman yönetimi envanterinden aldıkları toplam puan minumum 46 maximum 127 olup, ortanca 90, ortalama ise 89.41±12, 71'dir. Öğrencilerden yaşı yüksek olan grubun diğer gruba göre ZYE toplam puanları yüksektir. Akademik başarı ile toplam ZYE puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı korelasyon bulunmuştur. SONUÇ: Öğrencilerin zaman planlama konusunda kendilerini geliştirmeye ihtiyacı vardır. Yaşı büyük olan öğrenciler daha iyi zaman yönetim becerisine sahiptir. ZYE puanı artıkça akademik başarısı puanı da artmaktadır.

- Kaşlı, Mehmet - Serel, Alpaslan, *Üniversite Öğrenci Harcamalarının Analizi ve Bölge Ekonomilerine Katkılarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma*, 2008, Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 15(2), 99-113, Manisa.

ÖZET: Bu çalışmada, bölge ekonomilerinin önemli kaynaklarından biri olan üniversitelerin ve öğrencilerinin tüketim harcamalarının analizi yapılmış ve bu harcamaların Gönen'de yerleşik firmalar üzerindeki ekonomik etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda geliştirilen anket formu, Balıkesir Üniversitesi Gönen Meslek Yüksekokulu'nda eğitim-öğretimlerine devam eden 554 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre, üniversite öğrencileri aylık bütçelerinin %34 'ünü eğlence, %23'ünü barınma-elektrik-su-gaz ve iletişim, %18' ini yiyecek-içecek, %11'ini giyim, %10'unu ulaşım ve %4'ünü ise kırtasiye harcamaları için ayırmaktadır. 2006–2007 eğitim-öğretim yılında öğrenci başına aylık harcama ise 518,86 YTL olarak gerçekleşmiştir. Araştırmaya katılan 554 üniversite öğrencisinin 2006–2007 eğitim-öğretim yılında toplam 2. 300.000 YTL harcama yaptığı görülmüştür. Üniversite öğrencilerinin film kiralama ve internet kafelerde önemli miktarlarda harcama yaptıkları ve bu nedenle bu tür işletmelerin sayısında da önemli oranda bir artış olduğu dikkate değer bir bulgudur.

- Kaya, İsmail, *Erkek ve Bayan Halkoyuncuların Psikolojik Özelliklerinin Karşılaştırılması (17-21 Yaş Örneği),* 2008, Kastamonu Eğitim Dergisi, 16(2), 451-460, Kastamonu.

ÖZET: Bu araştırmada 17–21 yaş bayan ve erkek halk oyuncularının kişilik özelliklerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu çalışmaya 18 bayan, 18 erkek olmak üzere toplam 36 halk oyuncu katılmıştır. Kendine güven-teslimcilik, saldırganlık-uysallık, riske girme–ihtiyatlı olma, başarı tutkusu-tutkusuzluk gibi kişilik özelliklerini belirleyen boyutlar seçilmiştir. Sonuçların anlamlılık dereceleri de (P>0.05) seviyesinde kabul edilmiştir. Erkek halk oyuncularının %55, 6' lise, %44, 4'u üniversite eğitim seviyesinde olduğu, bayan halk oyuncuların ise %65'inin lise, %35'inin üniversite eğitimi seviyesinde olduğu gözlenmiştir. Araştırmaya katılan her iki grubun puan ortalamalar kişilik özelliklerini belirleyen boyutlardan teslimcilik, uysallık, ihtiyatlı olma ve başarı tutkusu boyutunda bulunmuştur. İki grubun puan ortalamaları arasındaki farklar istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır (p>0.05).

- Üngüren, Engin - Ehtiyar, Rüya, *Lise ve Üniversitede Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Demografik Değişkenlerinin Umutsuzluk ve Kaygı Düzeylerine Etkilerinin Araştırılması,* 2008, Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi (2), 34-51, Ankara.

ÖZET: Yapılan araştırmalardan turizm işletmelerinde sosyal ve psikolojik sorunların yaşandığı görülmektedir. Kaygı ve umutsuzluk kavramlarının bireyin ruhsal sağlığı içersinde değerlendirilmesi ve turizm öğrencilerinin sektörden uzaklaşması, turizm eğitimi veren kurumların etkinliğiyle beraber öğrencilerin sosyo-psikolojik durumlarını incelemeyi gerektirmektedir. Araştırma lise ve üniversitede turizm eğitimi alan toplam 496 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, umutsuzluk ve kaygı arasında pozitif yönlü bir ilişki saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin ailelerinin gelir düzeylerinin, anne ve babalarının eğitim durumunun, babanın hayatta olup olmamasının ve babanın çalışma durumunun öğrencilerin umutsuzluk ve durumluk-sürekli kaygı düzeyleri üzerinde anlamlı farklılık oluşturduğu saptanmıştır.

- Yıldıran, İbrahim – Memiş, Uğur Altay, *Çocukluk ve Ergenlikteki Fiziksel Aktivite Deneyimleri ile Yetişkinlikteki Fiziksel Aktivite Düzeyleri Arasındaki İlişki,* 2008, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 13(1), 13-32, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı çocukluk ve ergenlikteki fiziksel aktivite deneyimleri ile yetişkinlikteki fiziksel aktivite düzeyi arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Araştırmaya 2005-2006 yıllarında üniversitelerin Ankara il merkezinde görev yapmakta olan tesadüfi örneklem yoluyla seçilen 752 öğretim elemanı katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Çocukluk ve Ergenlik Fiziksel Aktivite Biçimleri Anketi" ile "Cooper Anketi", verilerin çözümlenmesinde ise t testi, pearson korelasyon katsayısı ve çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Bulgulara göre, erkekler ile bayanların yetişkinlikteki fiziksel aktivite (YFA) düzeyleri arasında manidar farklılık vardır ($p<0,05$). Erkekler ilkokul yılları dışında beden eğitimi derslerine bayanlardan daha fazla katılmakta ve ergenlik çağından itibaren kız öğrencilerin beden eğitimi derslerine katılım ve tutumları azalmaktadır. Ergenlik yıllarından itibaren erkekler ile bayanlar arasında dışarıda yapılan fiziksel aktivitelere katılım puanları arasında erkekler lehine manidar farklılıklar gözlenmiştir ($p<0,05$). Üniversite yıllarındaki fiziksel aktivitelere katılım puanları ile lise ve üniversitedeki fiziksel aktivitelere katılımdan hoşlanma puanları, yetişkinlikteki fiziksel aktivite düzeyinin yordayıcısıdır. Sonuç olarak, ergenlikten itibaren özellikle beden eğitimi derslerinde bayanların katılımlarını artıracak ve de tutumlarını olumlu yönde geliştirecek etkinlikler düzenlenmelidir. Okullarda yapılan sportif faaliyetlere ve spor branşlarındaki kurslara katılanların bu aktivitelere karşı tutumları çok olumlu olduğundan öğrenciler, aileler ve öğretmenler tarafından okul içi ve dışı spor ve kurs aktivitelerine teşvik edilmelidir. Erkek ve bayan öğretim elemanlarının sağlıksız yaşam tarzından kurtulmaları için fiziksel aktivite alışkanlığını benimsemeleri ve buna zaman ayırmaları gerekmektedir. Ayrıca, öğrencilerin lise ve üniversitelerde fiziksel aktivitelere katılımları ve bu yönde olumlu tutumlar geliştirmeleri, yetişkinliklerinde fiziksel olarak aktif bireyler olmaları açısından son derece önemlidir.

- Apaydın, Zeki ve Sürmeli, Hikmet, *Üniversite Öğrencilerinin Evrim Teorisine Yönelik Tutumları,* 2009, İlköğretim Online Dergisi, 8(3), 820-842.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, lisans öğrencilerinin evrim teorisine yöneliş tutumlarını belirlemektir. Dünya alan yazınında evrim teorisine yöneliş öğrenci tutumlarıyla ilgili çok sayıda çalışma varken; ülkemizde evrim öğretimi kapsamında, evrim teorisine yöneliş tutumla ilgili detaylı çalışma sayısı kısıtlıdır. Çalışmaya Marmara Bölgesi ve Karadeniz Bölgesi'nden toplam 849 öğrenci katılmış olup bağımsız değişken olarak fakülte, bölüm, lise, evrim dersi, evrim konulu ders, evrim ile ilgili bir etkinlik, anne ve baba eğitim düzeyi, kendilerine ve ailelerine ait gelir düzeyi ile kendilerini tanımlamaları kullanılmıştır. Öğrencilerin tutumlarını ölçmek için Rutledge ve Sadler (2007) tarafından geliştirilen Likert tipi bir ölçek kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı (Cronbach) .80'dir. Çalışmanın sonucunda fakülte, evrim dersi, bölüm, kendilerini tanımlama, anne eğitim seviyesi, baba eğitim seviyesi ve kendi gelir düzeyleri bağımsız değişkenleri bakımından, tutum ölçeğinden sağlanan puanlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p < 0.05$).

- Baltacı, Gül - Düzgün, İrem, *Düzenli Spor Yapan ve Yapmayan Adolesanlarda Esneklik Test Sonuçlarının Yaş ve Cinsiyete Bağlı Değişimi,* 2009, Fizyoterapi Rehabilitasyon, 20(3), 184-189.

ÖZET: Amaç: Bu çalışmanın amacı, düzenli spor yapan ve yapmayan 13-17 yaşları arasındaki adolesanlarda esneklik test sonuçlarını yaş gruplarına ve cinsiyete göre karşılaştırmaktı. Gereç ve yöntem: Çalışmaya, 13-17 yaşları arasında düzenli spor yapan ve yapmayan 160 kız 160 erkek toplam 320 sağlıklı birey alındı. Farklı ilköğretim ve lise düzeyi okullar ve farklı spor kulüplerindeki adolesanlardan her yaş grubundan spor yapan ve yapmayan 20 kız, 20 erkek toplam 80 birey değerlendirildi. Bireylerin boy uzunluğu ve vücut ağırlığı ölçüldü ve otur-uzan testi ile esnekliği değerlendirildi. Sonuçlar: Spor yapan ve yapmayan kızların esnekliği karşılaştırıldığında tüm yaş gruplarında spor yapanların daha esnek olduğu bulunurken erkeklerde bu farkın 16 yaş grubunda ortaya çıktığı ve spor yapanların daha esnek olduğu görüldü ($p<0.05$). Spor yapan kızlar tüm adolesanlar içinde en esnek grup olarak bulundu. Spor yapmayanlarda yaşa ve cinsiyete bağlı farklılık bulunmadı. Spor yapanlarda yaşla beraber esneklikte bir artış olduğu görüldü ($p<0.05$). Tartışma: Günlük fiziksel aktivitenin azalması büyük ölçüde esnekliğin azalmasına hazırlayıcı faktördür ve okullarda beden eğitimi programlarının yeniden düzenlenmesi bu etkiyi kompanse edebilir.

- Baykan, Barış Gençer - Boyraz, Cemil - Lüküslü, Demet, *Gençlere Göre Çevre: Küresel Ama Satırarası Bir Sorun,* 2009, *Gençler Tartışıyor: Siyasete Katılım, Sorunlar ve Çözüm Önerileri* içinde, 220-233, Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı (TÜSES) Yayınları, İstanbul.
- Buyurgan, Serap, *Görme Yetersizliği Olan Üniversite Öğrencilerinin Müzelerden Beklentileri,* 2009, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 9(3), 1167-1204, İstanbul.

ÖZET: Araştırmanın amacı, görme yetersizliği olan üniversite öğrencilerinin, müze ile ilgili var olan bilgilerini öğrenmek, müzede öğrenmenin kazanımlarını belirlemek ve daha verimli müze ziyaretleri yapabilmeleri için Türkiye müzelerinden beklentilerini ortaya koymaktır. Bu amaçtan hareketle Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne, görme yetersizliği olan üniversite öğrencilerine yönelik programlı bir müze ziyareti organize edilmiştir. Araştırma, küçük bir grupla yapılan örnek olay çalışmasıdır. Nitel veriler, görüşme formları, gözlem ve müze ziyareti sonrasında öğrencilerin duygularını anlattıkları kompozisyonlardan elde edilmiştir. Araştırma verileri içerik analizi ile kodlanmış, alt temalar ve temalar oluşturulmuştur. Araştırma verilerine göre kör öğrenciler müzelerimizden, kendilerine bilgilendirme yapacak görevliler, eserlerin kopyaları, kabartma resimler ve Braille alfabesi ile açıklamalar olmasını, az gören öğrenciler de ortamın aydınlık ve ferah düzenlenmesini, sergilemelerde zıt renklerin kullanılmasını, yazıların büyük punto yazılmasını istemişlerdir. Araştırma sonucunda, görme yetersizliği olan üniversite öğrencilerine yönelik organize edilmiş müze ziyaretinin veriminin yüksek olduğu, ancak ülkemiz müzelerinde görme yetersizliği olan bireylere yönelik eğitim hizmetlerinin henüz yeterli seviyede olmadığı görülmüştür.

- Canatan, Ayşe, *Gençlerin Yaşlılarla İlgili Düşünceleri*, 2009, EKEV Akademi Dergisi (39), 179-187, Erzurum.

ÖZET: Giderek yükselen yaşam beklentisi toplumda yaşlılarla birlikte daha uzun süre yaşamayı olanaklı kılmaktadır. Bir arada yaşayan farklı kuşakların birbirlerini anlaması, olumlu yaklaşımları toplumsal uyum ve huzur için önemlidir. Yaşlıların gençlerle ilişkileri çoğunlukla kendi akrabaları olan çocukları ve torunlarıyladır. Büyük ebeveyn-torun ilişkisi yaşlı yönünden ve genç olan torun yönün-

den farklı değerlendirmeler getirir. Bu araştırmada gençlerin yaşlılarla ilişkilerine gençler yönünden bakılmıştır. Ankara'da farklı liselerde okuyan öğrencilerden oluşan örneklem 186 kişi olup 102 kız 84 erkek öğrenciden oluşmaktadır. Gençlerin yaşlılıkla ilgili düşüncelerinin ne olduğunun yanında bu düşüncelerde kızlar ve erkekler arasında bir fark olup olmadığına bakılmıştır. SPSS 11.0 ile değerlendirilen verilerin frekans tablolarına ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda genel olarak gençlerin yaşlılığa ve yaşlılara olumlu bir yaklaşım içinde oldukları tespit edilmiştir. Kızlar erkeklere göre daha yüksek oranda olumlu yaklaşım içindedir.

- Cengiz, Mehmet Ali - Murat, Naci - Terzi, Yüksel, *Genç Nüfusun Sorun Algılaması: Trabzon Örneği,* 2009, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2(7), 175-184.

ÖZET: Günümüz dünyasında, yetişkinlik eskisinden farklıdır. UNESCO tarafından 15-24 yaş grubu olarak ifade edilen gençlik bir veya iki jenerasyon öncesine göre daha farklı eğitim, aile,iş ve sağlık deneyimlerine sahiptir. Bu farklılıklar küreselleşme, teknolojik gelişimler ve dünya çapındaki ekonomik gelişmelerden kaynaklanmaktadır. Bu gelişmeler nedeniyle gençliğin sorun algılaması da değişmiştir. Bu çalışmanın temel amacı, Trabzon ili örneğinde gençlerin tavırları, algılamaları ve motivasyonları gibi deneyimleri ile hayatta başardıklarını ortaya koymaktır.

- Çetinkaya, Semra, *Endokrin Çevre Bozucular ve Ergenlik Üzerine Etkileri*, 2009, Dicle Tıp Dergisi, 36(1), 59-66, Diyarbakır.

ÖZET: Endokrin çevre bozucular ve onların insan sağlığı üzerine olası etkileri giderek tartışmaların odağı haline gelmektedir. Endokrin çevre bozan kimyasallar; plastiklerde, deterjanlarda, böcek ilaçlarında ve endüstriyel kimyasallarda bulunmaktadırlar. Bunların bazıları çevrede kalır, bazıları kalmaz. Bazıları lipofiliktir ve yağ dokusunda birikir ve süte salınır, bazıları sadece kısa bir zaman için, ama gelişimin kritik bir periyodu sırasında rol alır. Endokrin çevre bozucu; endokrin sistemin çalışmasını değiştiren ve sonunda sağlıklı organizmada veya onun nesillerinde sağlık üzerine ters etkilere neden olan, dışarıdan alınan madde veya bileşikler olarak tanımlanır. Endokrin çevre bozucu üreme sistemini etkiler ve oligospermi, sperm yapısında anormallik, testiküler steroidegenezde bozukluklar, testiküler atrofi, uterus boyutlarında artış ve erken ergenlikten sorumlu olabilir. Bu derlemede endokrin çevre bozuculara maruziyeti ve onların ergenlik üzerine etkilerini değerlendirmeyi amaçladık.

- Dönmez, Burhanettin ve Özer, Niyazi, *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Üniversite Yönetimine İlişkin Bilgi Düzeyleri,* 2009, Milli Eğitim Dergisi (184), 44-70, Ankara.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı eğitim fakültesi öğrencilerinin üniversite yönetimine ilişkin bilgi düzeylerini belirlemektir. Bu bağlamda, öğrencilerin üniversite yönetimine ilişkin bilgi düzeylerinin; cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre anlamlı fark gösterip göstermediği de incelenmiştir. Araştırmanın evrenini, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 2006–2007 öğretim yılında öğrenim görmekte olan 4271 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem, evrenden oranlı tabakalı örnekleme yolu ile bütün bölümlerden ve sınıflardan seçilen 1029 öğrenciden oluşmaktadır. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan bir anket aracılığı ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde,

frekans, yüzde ve Kay-kare teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin; genelde üniversite özelde ise fakülte yönetiminde rol oynayan kurulların yapısı, işleyişi ve görevleri hakkında yetersiz bilgi sahibi oldukları belirlenmiştir. Ayrıca üniversite yönetimine ilişkin doğru bilgi düzeyinin, erkek öğrencilerde daha yüksek olduğu, sınıf düzeyi yükseldikçe öğrencilerin yönetime ilişkin bilgi düzeylerinin arttığı belirlenmiştir.

- Düzgün, Gülergün - Ek, H. Nurcan - Kılıç, Nimet - Öğdüm, Perihan, *Adnan Menderes Üniversitesinin Farklı Akademik Alanlarında Öğrenim Gören İlk ve Son Sınıf Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumları ve Duyarlılıkları,* 2009, Kastamonu Eğitim Dergisi 17(1), 125-136, Kastamonu.

ÖZET: Araştırmanın amacı Adnan Menderes Üniversitesi'nin farklı akademik alanlarında okuyan öğrencilerin çevre sorunlarına yönelik tutumları ve duyarlılıkları ile bunlara etki eden faktörleri belirlemektir. Araştırmacılar tarafından oluşturulan sosyo-demografik anket ile "Çevresel Tutum Ölçeği" 554 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilerin %85, 3'sinin çevre sorunlarına duyarlı olduklarını belirtmesine rağmen %86, 5'inin çevre ile ilgili derneğe üyeliğinin bulunmadığını ifade etmişlerdir. Çeşitli değişkenlerin okudukları okulun, sınıfın, cinsiyetlerinin, yaş gruplarının, en uzun süre oturdukları yerin, babalarının mesleğinin çevresel tutum ölçeğinden alınan puanları etkilediği saptanmıştır. Çevre sorunlarını önlemede üniversite öğrencilerinin tutumlarını ve davranışlarını çeşitli değişkenlerin etkilediği saptanmıştır. Üniversite ve çevre örgütlerinin iş birliği sağlanarak etkinlikler düzenlenmeli ve öğrencilerin çevre sorunlarına farkındalığı arttırılmalıdır.

- Güllü, Mehmet - Tekin, Murat, *Spor Lisesi Öğrencileri ile Genel Lise Öğrencilerinin Çoklu Zeka Alanlarının Karşılaştırılması,* 2009, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3(3), 247-258, Niğde.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı spor lisesi öğrencileri ile genel lise öğrencilerinin çoklu zekâ alanlarını karşılaştırmaktır. Araştırma grubunu Malatya, Eskişehir, Trabzon ve Erzurum illerinde rastgele yöntemle seçilmiş 321'i spor lisesi öğrencisi ve 346'sı genel lise öğrencisi olmak üzere toplam 658 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Saban (2002) tarafından geliştirilen "Eğitimciler İçin Çoklu Zekâ Alanları Envanteri" kullanılmıştır. Veri analizlerinde ikili karşılaştırmalar için independent-samples T Testi ve çoklu karşılaştırmalar için one-way Anova Testi ve LSD Testi kullanılmış ve anlamlılık düzeyi α=0,05 olarak seçilmiştir. Ayrıca sosyo-demografik özellikleri belirlemek için frekans ve yüzde analizi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyetlerine göre sözel, görsel, müziksel, sosyal ve içsel zekâ alanları arasında kızlar lehine anlamlı düzeyde farklılık ($p<0,05$) olduğu; öğrencilerin sınıflarına göre sözel, mantıksal, sosyal ve içsel zekâ alanları arasında anlamlı düzeyde farklılık ($p<0,05$) olduğu; genel lise öğrencilerin sözel, mantıksal, görsel ve içsel zekâlarının spor lisesi öğrencilerinkinden daha iyi olduğu; spor lisesi öğrencilerin sadece bedensel zekâlarının genel lise öğrencilerinkinden daha iyi olduğu ($p<0,05$) bulunmuştur. Ayrıca hem genel lise öğrencilerinin hem de spor lisesi öğrencilerinin müziksel, sosyal ve doğasal zekâlarının gelişmişlik düzeylerinin aynı olduğu tespit edilmiştir.

- Karadeniz, Gülten - Uçum, Emre Yanıkkerem - Dedeli, Özden - Oran, Serap - Talaz, Deniz -Sürüm, Sevil, *Üniversite Öğrencilerinin Yaşlı İstismarına Yönelik Düşünceleri,* 2009, Aile ve Toplum Dergisi, 5(17), 77-87, Ankara.

ÖZET: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin yaşlı istismarına yönelik düşüncelerinin belirlenmesidir. Araştırma, 15 Ocak-15 Mart 2007 tarihleri arasında Celal Bayar Üniversitesi Manisa Sağlık Yüksekokulu, İktisat Fakültesi ve Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu'nun 1., 2., 3., 4. sınıflarında okuyan 140 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırma verileri öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerinin yanı sıra yaşlı istismarına yönelik soruları içeren anket formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler bilgisayarda SPSS 13.0 paket programında değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamaları 21,03 ± 1, 56 olup %85, 7'si 18-22 yaş grubundadır. Öğrencilerin %32,8'i Manisa Sağlık Yüksekokulu'ndan, %33, 5'i İktisat Fakültesi'nden, %33, 5'i Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu'ndan olup %74, 3'ü kız öğrencidir. Üniversite öğrencilerinin yaklaşık yarısı (%49, 2) yaşlılığı üretkenliğin bittiği hastalık veya sakatlık dönemi olarak tanımlamış, %57,8'i ise yaşlanma yaşını 60-65 olarak belirtmiştir. Öğrencilerin %94, 3'ü aile içerisindeki kötü alışkanlıkların yaşlıyı etkileyeceğini, % 71, 4'ü de evde çocuğa bağırılmasından yaşlının pay çıkaracağını düşünmekteydi. Çalışmada evlerinde bir yaşlı bireyle yaşayan kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre yaşlı istismarı hakkında daha duyarlı olduğu görülmüştür.

- Kaya, Ercan - Sezek, Fatih - Akıllı, Mustafa, *Lise Öğrencilerinin Çevreye Karşı Tutumlarının Cinsiyet Açısından İncelenmesi,* 2009, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(18), 43-54, Burdur.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin çevreye karşı tutumlarını cinsiyet açısından incelemektir. Araştırmanın örneklemini Erzurum ilinde farklı liselerde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında öğrencilerin çevreye karşı tutumlarını belirlemek amacıyla, güvenirlik katsayısı 0, 72 olarak hesaplanmış olan "çevresel tutum ölçeği" kullanılmıştır. Bu ölçek "çevresel davranış" ve "çevresel düşünce" alt ölçeklerinden oluşmaktadır. Ölçek Erzurum'daki yedi liseden toplam 450 öğrenciye uygulanmış ve sonuçları SPSS programı 12.0 sürümü yardımıyla değerlendirilmiştir. Sonuçta cinsiyetin çevreye karşı tutumu kız öğrenciler lehine etkilediği anlaşılmıştır. Bununla birlikte en önemli tespitlerden birisi de adayların çevresel düşüncelerini davranışa dönüştürme konusunda yetersiz olmalarıdır.

- Özbay, Ferhunde, *Türkiye'de Gençlik Nüfus ve İktidar*, 2009, *Türkiye'de İktidarı Yeniden Düşünmek* içinde, 158-196, Varlık Yayınları, İstanbul.
- Topsakal, Cem - İpek, Cemalettin, *Genel ve Mesleki-Teknik Lise Öğrencilerinin Örgütsel Kültür Algıları: Kosova Örneği,* 2009, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 15(57), 53-76, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma, Kosova'da Türkçe eğitim yapılan ortaöğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin, okullarında algılamış oldukları örgütsel kültür eğilimlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Öğrencilerin örgütsel kültür eğilimleri güç kültürü, rol kültürü, başarı kültürü ve destek

kültürü olmak üzere toplam dört boyutta betimlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada şu temel sonuçlara ulaşılmıştır: Öğrencilerin öğrenim gördükleri okullarda en çok güç kültürü eğilimi algıladıkları görülmüştür. Öğrencilerin örgütsel kültür algıları arasında cinsiyetlerine bağlı olarak istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bununla birlikte, öğrencilerin örgütsel kültür algılarının öğrenim gördükleri okul türüne bağlı olarak tüm örgütsel kültür boyutlarında; bulundukları sınıf düzeyine bağlı olarak ise destek kültürü ve başarı kültürü boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür.

- Tortop, Hasan Said - Karakuyu, Yunus, *Düşünce Deneyleriyle İlgili Problem Çözme Etkinliğinin Öğrencilerin Mantıksal Düşünme Becerileri ve Kavramsal Anlama Düzeylerine Etkisinin Araştırılması,* 2009, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (19), 42-58.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, düşünce deneylerinin fizik eğitiminde uygulanabilirliğini, öğrencilerin mantıksal düşünme becerileri ve kavramsal anlama düzeylerine etkisini araştırmaktır. Tek gruplu ön-test-sontest modelinde olan örneklem, lisede öğrenim gören 20, 11. sınıf öğrencisi üzerinde yapıldı. İşbirlikli öğrenme grupları haline getirilen öğrenciler, kendilerine verilen altı tane; güçlü adam, kavanozdaki sinek, dinamik, güneş bacası, dünyadan ortasından geçen tünel ve manyetik araba düşünce deneylerini ve Newton Hareket Kanunları ile İlgili Kavramsal Anlama Testini yapmışlardır. Bu testler, ön-test ve son-test olarak gruba uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak Mantıksal Düşünme Yeteneği Testi (MDYT) ve Newton Hareket Kanunları ile İlgili Kavramsal Anlama Testi (NHKKAT) uygulanmıştır. Yapılan bağımsız t-testi sonucunda, öğrencilerin mantıksal düşünme becerileri ve temel fizik konularındaki kavramsal anlama düzeylerinde artış gözlenmiştir. Öğrencilerin Mantıksal Düşünme Yeteneğini ve Newton'un Hareket Kanunları ile İlgili Kavramsal Anlamalarını daha da geliştirmek için, bu çalışmanın sonuçları ışığında ve bu alanda daha önce yapılmış çalışmalara göre bazı tavsiyelerde bulunulmuştur.

- Ülkeryıldız, Evren - Akış, Tonguç - Arslan, Zeynep Durmuş, *Öğrenci Zihin Haritalarında Kente İlişkin Deneyimle Değişen Çevre Algısı,* 2009, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 11(1), 72-82, Balıkkesir.

ÖZET: Bu çalışmada araştırmanın yapıldığı kentsel dokuya yabancı bir grup öğrencinin tanımlanmış bir alanın Lynch'in (1960) ortaya koyduğu temel kentsel imge çeşitlerinden faydalanarak taslak haritasını çizmeleri istenmiştir. Çalışma kapsamında öğrencilerin görsel belleklerinde öncelikli olarak hangi imaj öğelerini kullandıkları ve bu alanı hangi çizim stillerinden faydalanarak zihinlerinde kurguladıklarıincelenmiştir. Araştırma bulguları taslak haritaların ağırlıklı olarak ardışık tarzda çizildiklerini, bireylerin en çok referans noktaları ve yolları öncelikli olarak vurguladıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca çevresel algının zaman ve dokuyla kurulan ilişkiden ortaya çıkan deneyimle gelişip farklılaştığı ortaya çıkmıştır.

- Akçakanat, Tahsin - Çarıkçı, İlker - Dulupçu, Murat Ali, *Üniversite Öğrencilerinin Bulundukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003–2009 Yılları Örneği,* 2010, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, (22) 165-178, Isparta.

ÖZET: Üniversiteler herkesçe bilinen çeşitli fonksiyonlarının yanında, kuruldukları kentlerin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısı üzerinde önemli etkilere sahiptirler. Özellikle az gelişmiş ya da gelişmekte olan, ekonomisi sanayiden ziyade tarıma ve hayvancılığa dayanan illerde üniversite öğrencilerinin yapmış oldukları harcamalar kent ekonomisine canlılık kazandırmakta ve bu kurumların önemini birkaç kat daha arttırmaktadır. Bu çalışmada; Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencilerinin 2003, 2005, 2007 ve 2009 yıllarında yapmış oldukları harcamaların miktarı, bileşimi ve Isparta ekonomisine katkısı analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda 2009 yılı için bir öğrencinin ayda yaklaşık olarak 474 TL harcama yaptığı ve öğrenci harcamalarının Isparta iline yıllık bazda yaklaşık 81.000.000 TL'lik bir katkı sağladığı tespit edilmiştir. Öğrenciler toplam harcamalarının yaklaşık %60'ını barınma ve beslenme amacıyla yapmaktadır.

- Aktamış, Hilal - Yenice, Nilgün, *Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çoklu Zekâ Alanlarının Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi,* 2010, Türk Fen Eğitimi Dergisi, 7(3), 86-99.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının çoklu zeka kuramına dayalı zeka alanlarını tespit etmek ve çoklu zeka ile ilişkili etmenleri araştırarak eğitim alanında bireylerin yararlanabileceği bir kaynak ve bilgi aracı sunmaktır. Araştırma tarama modelinde olup var olan durumu betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşıma sahiptir. Araştırmanın örneklemini, Adnan Menderes Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı örgün ve ikinci öğretimde öğrenim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileri (n= 561) oluşturmaktadır. Örneklemde yer alan öğretmen adaylarının % 67 (n=376)'si örgün, % 33 (n=185)'ü ikinci öğretimde öğrenim görmektedir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Saban (2001) tarafından geliştirilen "Eğitimciler İçin Çoklu Zeka Envanteri" ile 7 sorudan oluşan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Envanter Likert tipi hazırlanmış olup on bölümden ve 80 maddeden oluşmaktadır. Eldeki araştırmada envanterin cronbach alfa güvenirlik katsayısı .88 olarak hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda; sınıf öğretmenliği anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının çoklu zeka kuramına dayalı zeka alanlarına dağılımları ve zeka alanları ile öğretmen adaylarının okumakta oldukları öğrenim türü (örgün veya ikinci öğretim), cinsiyeti, mezun oldukları okul türü, lise düzeyinde seçtikleri alan arasındaki farklılıklar belirlenmiştir. Öğrencilerin zeka alanlarına dağılımları ortalaması incelendiğinde bütün zeka alanlarında "orta düzeyde gelişmiş" şeklinde homojen bir dağılım olduğu görülmüştür. Çalışmanın sonucunda sınıf öğretmeni adaylarının çoklu zeka alanlarının çeşitli değişkenler açısından anlamlı biçimde farklılaştığı görülmüştür.

- Alnıaçık, Ümit, *Çevreci Yönelim, Çevre Dostu Davranış ve Demografik Özellikler: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma,* 2010, Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 14(20), 505-532, Konya.

ÖZET: Çevreci yönelim ve çevreye duyarlı davranış ile tüketicilerin demografik özellikleri arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda çelişkili sonuçlar elde edilmiştir. Bu nedenle, söz konusu ilişki, pazarlama yöneticileri için halen önemini koruyan bir araştırma konusudur. Çevreci pazarlama için önemli bir hedef grubu olan genç ve eğitimli tüketicilerin çeşitli demografik özellikleri ile çevreci yönelim ve çevreci davranış eğilimlerinin geniş bir örneklemde incelenmesi, konuya bir ışık tutabilir. Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin çevreci yönelimleri ve çevreci davranış eğilimlerinin, demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesidir. Veriler, Marma-

ra Bölgesi'nde yerleşik yedi ayrı üniversite okuyan 1254 öğrenciden anket yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, korelasyon ve varyans analizleri kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda cevaplayıcıların çevreci yönelimlerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve ailenin aylık gelir düzeyine bağlı olarak farklılaştığı belirlenmiştir. Cevaplayıcının çevre dostu davranış niyeti de yaş, cinsiyet ve ailenin yaşadığı yerleşim yerine bağlı olarak farklılaşmaktadır. Çevreci yönelim ile çevre dostu davranış arasında pozitif yönlü bir korelasyon bulunmaktadır.

- Ayseli, Filiz, *Gençlik Alanında Yapısal Diyalog*, 2010, Ulusal Gençlik Bülteni, (1).

ÖZET: Gençlik nedir, genç kime denir buna dair birçok sözlükte, makalede tanım yapılmaktadır. Birleşmiş Milletler gençlik yaş aralığını 15-24, Avrupa Komisyonu 13-30 yaş arası olarak belirlemiştir. Genel olarak gençlik çocukluktan ergenliğe geçiş ya da kişinin yaşama hazırlanma ve katılma dönemi olarak tanımlanabilir. Ama bütün bu tanımların dışında gençlik; dinamizmle, hayatını şekillendirebileceğin bütün duyguları, deneyimleri, öğrenme şansını en çok elde ettiğin dönem olarak da adlandırabilir.

- Bayhan, Vehbi, *İnönü Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel Özellikleri ve Sorunları,* 2010, Bilgi Çağında Eğitim ve Malatya, *Ulusal Malatya Sempozyumları 1* içinde, Malatya.
- Çalışkan, Şadan, *Üniversite Öğrencilerinin Harcamalarının Kent Ekonomisine Katkısı (Uşak Üniversitesi Örneği),* 2010, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 9(31), 169-179.

ÖZET: Üniversiteler kuruldukları kentlerin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısı üzerinde önemli etkilere sahiptirler. Özellikle üniversite öğrencilerinin yapmış oldukları harcamalar kent ekonomisine canlılık kazandıran önemli bir harcama grubunu oluşturmaktadır. Bu çalışmada; Uşak Üniversitesi öğrencilerinin yapmış oldukları harcamaların miktarı, bileşimi ve kent ekonomisine katkısı analiz edilmiştir. Ayrıca, öğrencilerin cinsiyetinin harcamalarının miktarı ve bileşimi üzerindeki etkileri de araştırılmıştır.

- Ekmekçi, Rıdvan - Arslan, Yunus - Ekmekçi, Yeter Aytül Dağlı - Ağbuğa, Bülent, *Üniversite Öğrencilerinin Spora Bakış Açılarının ve Spora Katılım Güdülerinin Belirlenmesi,* 2010, e-Journal of New World Sciences Academy, 5(2), 104-114.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin spora bakış açılarını ve spora katılım güdülerini belirlemektir. Araştırmaya, rastgele tabakalama örnekleme yöntemi ile seçilen; Pamukkale Üniversitesi'nde öğrenim gören ve seçmeli beden eğitimi dersi alan 251 erkek ve 158 kız toplam 409 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Bulgulara göre spora katılımda X =1.61±0.47 ile "arkadaşlık" en önemsiz güdü olarak bulunurken en önemli güdü ise X =1. 23±0. 31 ile "beceri gelişimi" olmuştur. En önemli güdü olarak ise erkekler X =1. 24±0. 33 ve kızlar X =1. 21±0. 26 ile "beceri gelişimini" belirtmişlerdir. Spora bakış açısında ise "spor sağlıklı olmaktır" (%89,6) görüşü en önemli görüş olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin çoğu "Sporun topluma yaygınlaştırılması önemli değildir" (%86,5) ifadesine katılmadıklarını belirtmiştir.

- Erkal, Sibel - Şahin, Hande - Yertutanş, Canan, *Üniversite Öğrencilerinin Çevreyi Korumaya Yönelik Duyarlı Davranmasında Çevre Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi,* 2010, Sağlık ve Toplum Dergisi, 20(4), 28-38, Ankara, Pdf.

ÖZET: Bu araştırma; üniversitede çevre eğitimi alan ve almayan öğrencilerin çevreyi korumaya yönelik davranışlarını belirlemek amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formunun Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Aile ve Tüketici Bilimleri Eğitimi Bölümü'nde okuyan çevre dersi almamış 1. sınıf ve çevre dersi almış 2. sınıf öğrencilerine dağıtılması ve cevaplanan formların (N=184) toplanması sonucu elde edilmiştir. Tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Verilerin belirlenmesinde SPSS 13.0 istatistik programı kullanılmıştır. Analizlerde yüzde ve frekans dağılımının yanı sıra Ki-Kare testleri kullanılmıştır. Araştırmaya alınan öğrencilerin %51, 6'sının çevre eğitimi aldığı, %48, 4'ünün ise almadığı belirlenmiştir. Çevre eğitimi alan ve almayan öğrencilerin yeşil alanları kullanırken bitki örtüsüne zarar vermeme, alışverişte daha az poşet almaya özen gösterme, ev dışında bir alanda kullandıktan sonra musluğu kapatma gibi çevreye yönelik davranışlarında önemli farklar bulunmuştur ($p>0.05$). Yeşil alanları kullanırken bitki örtüsüne zarar vermemeye çalışma, ev dışında bir alanda; kullanmadığı musluğu, elektriği kapatma, kapalı yerde ve sokakta sigara içme durumu ile cinsiyet arasındaki ilişki istatistiksel açıdan da önemli bulunmuştur ($p< 0.05$).

- Gülerik, Duygu - Gürpınar, Hayriye - Koçak, Necmettin - Kılıç, Selim - Türker, Türker, *Kız Üniversite Öğrencilerinin Organ Bağışı Konusundaki Tutumları ve Bu Tutumlarına Etki Eden Faktörler*, 2010, Gülhane Tıp Dergisi, 52(1), 36-40, İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı farklı fakültelerde eğitim gören üniversite öğrencilerinin organ bağışına karşı tutumlarını ve bu tutumlarına etki eden olası faktörleri saptamaktır. Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, Ankara Mehmet Akif Kız Öğrenci Yurdunda kalan 394 üniversite öğrencisinde 2009 yılı Mart ve Nisan aylarında gerçekleştirilmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan bir soru formu ile katılımcılara ait sosyodemografik özellikler ve organ bağışına yönelik bilgiler toplanmıştır. Katılımcıların %91,1'i (n=359) organlarını bağışlamak istediklerini belirtirken, araştırma tarihinde organ bağışı beyanında bulunmuş olanlar sadece %3,8'dir (n=15). Organlarını herhangi bir kişiye bağışlayabileceğini bildirenler %71,6 iken (n=257), tüm organlarını bağışlayabileceğini belirtenler %25,3 (n=91), sadece bir organını bağışlayacağını belirtenler %17,5'dür (n=63). Organ bağışına olumlu yaklaşanlar organ bağışını dini açıdan uygun bulan grupta daha yüksek bulunmuştur ($p<0.001$). Benzer diğer çalışmaların sonuçları ile karşılaştırıldığında, katılımcıların organ bağışı konusundaki istekliliklerinin yüksek olduğu görülmesine rağmen, organ bağışında bulunanlar çok düşük düzeyde saptanmıştır.

- Hussein, Azize Tunç - Cankül, Duran, *Üniversite Öğrencilerinin Yeşil Pazarlama Faaliyetleri Kapsamında Çevreye İlişkin Davranışlarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma*, 2010, Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi, (1), 50-67, Ankara.

ÖZET: Küresel ısınmanın etkisini giderek artırdığı günümüzde, çevreci faaliyetler de giderek hız kazanmaya başlamıştır. Çevre bilincinin oluşturulması ve farkındalığın harekete geçirilmesi konusunda üniversite öğrencilerine büyük görevler düşmektedir. Bu bağlamda bu araştırma, yeşil pazarlama faali-

yetleri kapsamında üniversite öğrencilerinin, çevreye ilişkin davranışlarını belirlemeye yönelik olarak yapılmıştır. Söz konusu çalışma, Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesinde 225 öğrenciye yönelik anket ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin ebeveynlerinin meslekleri ile yeşil satın alma davranışı arasındaki ilişki göze çarpmaktadır ($p<0.05$). Bununla beraber, öğrencilerin büyük çoğunluğu, çevrenin hızla tahrip olduğu endişesi taşımasına rağmen, bunları ürün satın alırken, kullanırken ve kullanım sonrası davranışlarına yansıtamadıkları da bir diğer önemli sonuçtur.

- Köse, Esra Özay, *Lise Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumlarına Etki Eden Faktörler,* 2010, Türk Fen Eğitimi Dergisi, 7(3), 198-211, Trabzon.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı; ortaöğretim öğrencilerinin çevreye karşı tutumları ile çevre ile ilgili genel bilgileri, onların cinsiyetleri, en uzun süre yaşadıkları yerleşim birimi, anne-babalarının eğitim düzeyi, anne-babalarının çevre korumacı davranışlarının aktifliği ve lise biyoloji öğretmenlerinin okullardaki çevre eğitimine karşı düşünceleri arasında bir ilişkinin olup olmadığını araştırmaktır. Bu amaçla, 2006–2007 öğretim yılında Erzurum merkezdeki liselerde öğrenim gören 100 lise öğrencisine 38 maddeden oluşan bir tutum testi ve 15 sorudan oluşan bir bilgi testi uygulanmıştır. Okullardaki çevre eğitiminin hangi seviyede olduğu, Erzurum merkezde görev yapmakta olan 50 biyoloji öğretmenine uygulanan 6 maddelik bir anketle belirlenmiştir. Öğrencilere uygulanan 15 soruluk bilgi testinden ise soruların yarısını doğru yapabilen öğrenci sayısı 57'dir. Öğrencilerden sadece ikisinin 10 doğru cevabı vardır. Öğretmenlere yapılan anketten öğrencilere çevre konusunda laboratuar imkânının, açık alan çalışmasının, zamanın yeterli olarak verilmediği, programların güncelliğinin eksik olduğu ve çevreye karşı bilinçli bireyler yetiştirilmesinin yeterli olmadığı gözükmektedir. Öğrencilerin tutumlarını etkileyebilecek faktörlerden bilgi düzeyleri, anne-babalarının çevreye karşı korumacı davranışları, en uzun süre yaşanılan yerleşim birimi açısından anlamlı bir fark gözlenmiştir. Öğrencilerin cinsiyetinin ve anne-babalarının öğrenim düzeyinin tutum üzerine $p= 0,05$ düzeyinde anlamlı bir etkisinin olmadığı ancak anne-baba öğrenim düzeyinin arttıkça öğrencilerin çevreye karşı tutumunda iyileşme olduğu belirlenmiştir.

- Özdemir, Oğuz - Güneş, Munise Handan - Demir, Sibel, *Üniversite Öğrencilerinin Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara (GDO'lara) Yönelik Bilgi Düzeyleri-Tutumları ve Sürdürülebilir Tüketim Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi,* 2010, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29(1), 53-68, Samsun.

ÖZET: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin genetiği değiştirilmiş organizmalara (GDO'lara) yönelik bilgi düzeyi ve tutumlarının belirlenmesini ve sürdürülebilir tüketim eğitimi açısından değerlendirilmesini konu almaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun İl Merkezi'ndeki çeşitli fakültelerin son sınıfında öğrenim gören 300 kişilik öğrenci grubuna araştırmacılar tarafından geliştirilen "GDO'lara Yönelik Bilgi Düzeyi ve Tutum Ölçeği" uygulanmış ve toplanan veriler SPSS bilgisayar paket programında analiz edilerek bulgular yorumlanmıştır. Sonuçta, araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun GDO'ların üretimi, kullanımı, yaygınlığı ve olası sakıncaları hakkında gerçek duruma yakın şekilde bilgi sahibi oldukları; diğer yandan "güvenirliği", "çevresel etkileri", "sosyo-ekonomik etkileri" ve "yönetilebilirliği" açılarından sözkonusu ürünlerin üretimi ve kullanımına karşı tutum içinde oldukları ortaya konulmuştur. Ayrıca, araştırmaya katılan-

ların GDO'lara yönelik tutumlarının kişisel özelliklerine göre anlamlı düzeyde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Çalışmanın sonunda ise, araştırmaya katılanların GDO'lara yönelik bilgi düzeyleri ve tutumları, sürdürülebilir tüketim eğitiminin temel ilkeleri açısından irdelenmiştir.

- Özdemir, Şuayip - Karaca, Yusuf, *Üniversite Öğrencilerinin Kent İmajı Üzerine Etkisi: Afyonkarahisar'da Bir Araştırma,* 2010, Üçüncü Sektör Kooperatifçilik, 45(1), 25-39, Ankara.

ÖZET: Bu araştırmada algılanan "kent, kent halkı ve üniversite" imajlarının oluşmasında üniversite öğrencilerin etkisinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen anket formu ile iki grup (kontrol grubu ve deney grubu) insandan veriler toplanmıştır. Deney grubunu Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde bir yakını öğrenci olan ve Afyonkarahisarlı olmayan kişiler oluşturmaktadır. Kontrol grubunda ise Afyonkarahisar ile herhangi bir bağlantısı olmayanlar yer almaktadır. Sonuç olarak üniversite öğrencilerinin "kent ve kent halkının imajının" oluşmasında önemli bir etkisinin olmadığı; üniversitenin imajı üzerinde olumlu etki yaptığı tespit edilmiştir.

- Sam, Neslihan - Gürsakal, Sevda - Sam, Rıza, *Üniversite Öğrencilerinin Çevresel Risk Algısı ve Çevresel Tutumlarının Belirlenmesi,* 2010, Akademik Bakış Dergisi, (20), 1-16, İstanbul.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin çevre sorunlarına ve çevresel risklere karşı ne kadar duyarlı olduklarını ölçmeye çalışmaktır. Çalışmada Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ndeki 424 gönüllü öğrenciye, 21 maddelik "çevresel tutum ölçeği" ve 23 maddelik "çevresel risk algısı ölçeği" ile birtakım sosyo-demografik sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. Araştırmaya katılanların %63'ü kız öğrencilerden %37'si erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması ise 21±1, 49'dir. Araştırma bulguları kız öğrencilerin çevreye karşı duyarlılıklarının erkek öğrencilere göre daha fazla olduğunu, öğrencilerin okumakta olduğu sınıf düzeyi yükseldikçe duyarlılığın da yükseldiğini, özellikle anne eğitim düzeyinin öğrencilerin çevre duyarlılığını anlamlı olarak etkilediğini göstermiştir. Ayrıca öğrencilerin çevresel tutum düzeyleri ile çevresel risk algısı düzeylerinin aynı yönlü ve güçlü bir ilişki içinde olduğunu ortaya koymuştur.

- Sarı, Mediha, *İlköğretim Öğrencilerinde Polis Kavramının Metaforlar Aracılığıyla İncelenmesi,* 2010, Polis Bilimleri Dergisi, 12, 43-81.
- Uysal, Arzu, *Görüntü Üreten Teknolojiler Bağlamında Öğrenci Resimlerindeki İmgelerin Değişim Süreci*, 2010, Dokuz Eylül Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi, (4), 29-38, İzmir.

ÖZET: Bu makale orijinal adı "Çağdaş Görsel Kültürde Resimsel İmge ve Sanat Eğitiminde Yeni İmge Düzenleri" adlı doktora çalışmasından yararlanılarak hazırlanmıştır. Makalede tezden yararlanılmakla birlikte bazı bilgiler eklenmiş ve yenilenmiştir. Çalışmada görüntü üreten teknolojilerin günümüz sanatında meydana getirdiği değişimler kısaca anlatılmakta, bu teknolojilerin olumlu ya da olumsuz etkileri konusu gözden geçirilmektedir. Bu çerçevede, hızla gelişen görüntü teknolojilerinin günümüz sanatını etkilemesi gibi Türkiye'deki lisans düzeyinde sanat eğitimi alan öğrencilerin resimlerindeki imgeleri de etkisi altına alması kuşkusuzdur. Çalışmanın sonunda görüntü teknolojilerinin öğrenci resimlerindeki imgelere etkileri ile ilgili bir değerlendirme yer almaktadır. Konuya ilişkin durum tespiti yapmak araştırmanın genel amacını oluşturmaktadır.

- Bayhan, Vehbi, *Türkiye'de Gençlik: Sorunlar, Değerler ve Değişimler,* 2011, *Türkiye'nin Toplumsal Yapısı* içinde, Dora Yayıncılık, Bursa.
- Bayoğlu, Ayşe Sezen - Özmete, Emine - Yıldırım, Filiz - Hablemitoğlu, Şengül, *Evde Yaşlı Bakımı Hizmetlerinde Gönüllü Olmanın Gençlerin Yaşamlarına Katkısı,* 2011, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 12(1), 33-44, Sivas.

ÖZET: Bu araştırma Ankara Büyükşehir Belediyesi "Yaşlılara Hizmet Merkezi"ne kayıtlı evde yalnız yaşayan yaşlılara yönelik alternatif bir bakım hizmeti modeli geliştirmek için gönüllü desteği oluşturmak; gençlerin yalnız yaşayan yaşlılara bakım hizmeti vermeye gönüllü olma durumlarına ilişkin tutumlarını ve bu hizmetlerde gönüllü olmanın yaşamlarına katkısına ilişkin değerlendirmelerini ortaya koyabilmek amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, yaşlılara bakım hizmeti vermeye gönüllü olan 117 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda evde yaşlı bakımı hizmetlerine katılmada gönüllü olmanın annenin öğrenim durumu, babanın öğrenim durumu ve ailedeki birey sayısı ile ilişkili olduğu; gençlerin yaşlı bakımı hizmeti vermeye gönüllü oldukları ve bu hizmetlerde gönüllü olmanın birey olarak kendilerine, ekip çalışmasına, meslek alanına, profesyonelliğe ve topluma katkı sağladığını düşündükleri belirlenmiştir.

- Bayram, Fatih - Temizel, Fatih, *Finansal Okuryazarlık: Anadolu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma,* 2011, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 12(1), 147-163, Sivas.

ÖZET: Finansal okuryazarlık, gündelik yaşamda kullanılan finansal enstrümanların seçiminde bilgi temelli kararlar verebilmeyi sağlayan yeterlilik düzeyini ifade etmektedir. Finansal okuryazarlık, aynı zamanda uzun vadeli birikim ve yatırıma dönük kararlarda finansal farkındalığı temel alır. Toplumun dinamik bir kesimi olarak geleceği temsil eden üniversite öğrencileri için finansal okuryazarlık düzeyinin yüksek olması önemlidir. Aile dışında okullarda alınacak eğitim finansal okuryazarlık düzeyini yükseltebilir. Bu çalışmada İktisadi ve İdari Bilimler öğrencilerinin temel düzeyde finansal okuryazarlık seviyesi belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrenciler finansal durumlarını yönetmede kendilerini olduğundan daha başarılı olarak algılamaktadır. Bu nedenle, finansal okuryazarlık düzeyinin yükseltilmesini sağlayacak program içeriklerinin eğitim müfredatlarında yer alması gerekmektedir. Finansal okuryazarlık konusunda yaygın bir eğitim sunabilecek internet gibi mecraların kullanılması da katkı sağlayabilir.

- Cantemir, Duygu - Canbulut, Nejla - Savaşer, Sevim - Şahin, Şeyda, *Hemşirelik Öğrencilerinin İnfluenza A (H1N1) Gribi ve Aşısına Karşı Farkındalık Durumları,* 2011, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi, 19(3), 122-128, İstanbul.

ÖZET: Amaç: Araştırma, lisans eğitimi veren bir hemşirelik yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin İnfluenza A gribi ve aşısına karşı farkındalık durumlarını belirlemek amacıyla gerçekleştirildi. Yöntem: Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın evrenini İstanbul'da üniversite düzeyinde eğitim veren bir hemşirelik yüksekokulunda öğrenim gören ve araştırmaya katılmaya gönüllü 394 öğrenci oluşturdu. Evrenin tamamı araştırma kapsamına alındığından örneklem hesabı yapılmadı.

Veriler Kasım-Aralık 2009 tarihleri arasında, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan ve uzman görüşüne sunulan soru formu ile elde edildi. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistikler ile değerlendirildi. Bulgular: Araştırma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamasının 20 ± 2, 2 yıl olduğu ve İnfluenza A virüsü ile ilgili bilgiyi en fazla görsel ve yazılı kitle iletişim araçlarından edindiği saptandı. Öğrencilerin çoğunun kendisinin/ailesinden herhangi birinin İnfluenza A virüsü aşısı yaptırmadığı, aşı yaptırmayı önermeyeceği belirlendi. Öğrencilerin İnfluenza A gribinden korunmada uyguladıkları ilk üç girişimin sırasıyla; eşyalarının temizliğine dikkat etme (%82, 5), ellerini sık yıkama (%81, 5) ve ortamı havalandırma (%78, 7) olduğu belirlendi. Sonuç: Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin İnfluenza A gribinden korunma ve grip olduklarında uygulayacakları doğru girişimlerin yüksek oranda olması olumlu bir bulgudur. Kitle iletişim araçlarında İnfluenza A gribi konusunda daha fazla yer verilmesi toplumun konuyla ilgili farkındalığını arttırarak aşı uygulama oranında artış sağlanabilir.

- Göktaş, Zekeriya, *İlk ve Orta Öğretim Okul Takımlarındaki Sporcu Öğrencilerin Faaliyet Amaçları ve Beklentileri (Balıkesir İli Örneği),* 2011, Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 13(1), 20-30, Erzurum.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı; okul takımlarında faaliyet gösteren sporcu öğrencilerin faaliyet amaçları ve beklentilerini tespit etmektir. Çalışmada 2007-2008 eğitim ve öğretim döneminde, Balıkesir İlinde 8 değişik ilköğretim ve liseden toplam 251 öğrenci gönüllü olarak katılmışlardır. Öğrencilere 20 sorudan oluşan anket uygulanmış ve değerlendirmede SPSS yüzde frekans programı kullanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda; öğrencilerin spora katılmasında kendi istekleri, sporun geniş kesimlere hitap etmesi, medyadaki spor olaylarının etkisi, öğretmenlerinin isteği gibi unsurlar teşvik edici olarak ortaya çıkmıştır. Öğrenciler spor yaparak fiziksel açıdan iyi bir vücut yapısına sahip olma, sosyal yönden kişiliği geliştirme, gelecekte beden eğitimi ve spor bölümüne girme, kişisel açıdan spor ihtiyacını giderme faktörlerini hedef olarak belirlemişlerdir. Öğrencilerin sosyo-ekonomik farklılıkları onların uğraştıkları spor dalının seçiminde ve spor yapmasındaki amacının tespitinde önemli bir etken olarak ortaya çıkmaktadır.

- Korkmaz, Özgen - Yeşil, Rüştü, *Orta Öğretim Kurumlarının Öğrencilerin Çoklu Zeka Profillerine Etkisi*, 2011, Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(40), 69-84, Adana.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, lise 1 ve lise 4. sınıf öğrencilerinin zeka profillerinde nasıl ve ne düzeyde bir gelişim olduğunu belirlemektir. Bu araştırma, betimsel nitelikli tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini 449 dokuzuncu sınıf, 420 on ikinci sınıf olmak üzere toplam 869 lise öğrenci oluşturmaktadır. Yeşil ve Korkmaz tarafından geliştirilen ve Cronbach Alpha katsayıları 0,964 olan Çoklu Zeka Öz Algı Ölçeği veri toplama olarak kullanılmıştır. Toplanan veriler üzerinde yüzde, aritmetik ortalama, Anova ve Tukey HSD testleri yapılarak elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

- Özer, Hüseyin - Yaylalı, Muammer - Dilek, Önder, *Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi ve Meslek Yüksekokulunun İlçe Ekonomisine Katkısı,* 2011, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(13), Zonguldak.

ÖZET: Bu araştırmada, Ocak 2009'da Selçuk Üniversitesi Seydişehir Meslek Yüksekokulu öğrencilerine uygulanan anketlerden elde edilen veriler kullanılarak, öğrencilerin gelir-harcama ilişkileri ve 9 adet harcama grubunun toplam harcama içerisindeki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu harcama gruplarının gelir esneklikleri engel fonksiyonları yardımıyla bulunmuştur. Barınma, ulaşım ve haberleşme harcamaları öğrenciler için zorunlu harcamalar arasındadır. Gıda, giyim, eğitim ve kişisel bakım harcamaları zorunlu harcamalar olmakla birlikte esneklikleri birim esnekliğe çok yakındır. Bununla birlikte, kültür-eğlence ve şans oyunları harcamaları ise öğrenciler için lüks mal olarak belirlenmiştir.

- Şenyurt, Arzu - Temel, Ayla Bayık - Özkahraman, Şükran, *Üniversite Öğrencilerinin Çevresel Konulara Duyarlılıklarının İncelenmesi,* 2011, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 2(1), 8-15, Isparta.

ÖZET: Amaç: Araştırma üniversite öğrencilerinin çevre sorunlarına yönelik tutumlarını etkileyen sosyo-demografik etmenleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem: Bu tanımlayıcı çalışma Ege Üniversitesinde 2007-2008 öğretim yılında öğrenim gören 250 üniversite öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Çevresel Tutum Ölçeği" ve sosyo-demografik anket formu kullanılmıştır. Bulgular: Öğrencilerin %45. 2'si çevre sorunlarını dikkat çekici boyutta bulmasına rağmen, %83. 2'sinin herhangi bir çevre kuruluşunun etkinliklerine katılmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin çevreye karsı tutumları onların cinsiyetlerine ve okul bölümlerine, daha önce çevreyle ilgili ders alıp almamalarına göre önemli farklılıklar göstermektedir. Üniversite öğrencilerinin annelerinin eğitim durumuna, ailelerinin gelir düzeyine göre önemli farklılık göstermemektedir. Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin çevre sorunlarına farkındalığı artırılmalı ve çevre konularına duyarlı olan öğrencilere çevre eğitimleri planlanmalıdır.

- Tilki, Fatma - Hergüner, Gülten - Yaman, Nigar, *Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Alan Öğrencilerin Topluma Hizmet Uygulamalarını Algılama Düzeyleri*, 2011, IIB International Refereed Academic Social Sciences Journal 1(1), 114-122.
- Türkdoğan, Turgut - Duru, Erdinç, *Üniversite Öğrencilerinde Temel İhtiyaçların Karşılanma Düzeyinin Bazı Sosyo-Demografik Değişkenler Açısından İncelenmesi,* 2011, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(22), 199-223.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin temel ihtiyaçlarının hangi düzeyde karşılanmakta olduğunu ve öğrencilerin ihtiyaç algılarının bazı sosyo-demografik değişkenler açısından herhangi bir farklılaşma gösterip göstermediğini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubu, Pamukkale Üniversitesi'nin dört yıllık eğitim veren fakültelerinde öğrenim gören 627 (350 kız, 277 erkek) üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Öğrencilerin temel ihtiyaçlar doyumuna ilişkin algıları, Üniversite Öğrencileri Temel İhtiyaçlar Ölçeği ile ölçülmüş ve sosyo-demografik değişkenler için kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde, verilerin türüne göre t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmış; F değerlerinin anlamlı olması durumunda farkın hangi gruplardan kaynaklandığını bulmak için Tukey testi uygulanmıştır. Bulgular, öğrencilerin en yüksek doyumu sevgi ve ait olma ihtiyacından algıladıklarını; öğrencilerin güç, eğlence ve özgürlük ihtiyaçlarının karşılanma düzeyine ilişkilen algıladıkları doyumun, görece daha düşük düzeyde ortaya çıktığı; fakat beş temel

ihtiyacın karşılanma düzeyine ilişkin en düşük doyumun, hayatta kalma ihtiyacından algılanmakta olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, üniversite öğrencilerinde temel ihtiyaçların karşılanma düzeyine ilişkin 7'li dereceleme ölçeği aracılığıyla elde edilen puanların, tüm ihtiyaç boyutları için nötr noktanın (4 puan düzeyi) üstünde olduğu söylenebilir. Ayrıca, öğrencilerin temel ihtiyaçlar doyumuna ilişkin algılarının bazı ihtiyaç boyutlarında, cinsiyete, sınıf düzeyine, barınma durumuna, yerleşim birimine, ailenin gelir düzeyine, algılanan ekonomik doyuma göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmektedir.

- Yılmaz, Cevdet, *Anadolu Kentlerinin Öğrencileşmesi: Başka Bir Kentleşme Deneyimi*, 2011, Sosyoloji Dergisi, 25, İstanbul.

ÖZET: Türkiye'de 1992 yılından bugüne kadar Anadolu kentlerine kurulan üniversiteler kentsel kalkınma ve toplumsal değişmenin anahtarı olarak ele alınmış, 2010 yılı itibariyle üniversitesi olmayan il kalmamıştır. Bu girişimlerde çoğunlukla üniversitelerin kentin yatırım ekonomisine sağladığı değerlere odaklanılmış ve genellikle üniversitelerin birer kalkınma ajanı olarak ele alınmıştır. Anadolu kentlerine açılan üniversiteler, yoğun bir insan hareketliliği yaratarak kentlerin değişim dinamikleri harekete geçirmiş, kentlerin öğrencileşmesini sağlamıştır. Bu çalışmada üniversitelerin kurumlarının kentlerde ortaya çıkardığı toplumsal değişimler kentlerin öğrencileşmesi kavramı odağında ele alınmıştır. Çalışmanın örneklemi Süleyman Demirel Üniversitesi örneğinde Isparta kentidir. Çalışmanın örneklemi 462 kent sakini ve 486 üniversite öğrencisidir. Araştırma verilerinin toplanması için öncelikle Likert tipi bir algılama/değerlendirme ölçeği kullanılmış diğer veriler için de görüşme formundan yararlanılmıştır.

- Aktaş, Nazan - Cebirbay, Muhammed Ali - Kaya, Duriye Gönen, *Üniversite Öğrencilerinin Türk Mutfağına Yönelik Tutum ve Tercihlerinin Belirlenmesi,* 2012, Türk İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi, 7(13), 69-78, Kütahya.

ÖZET: Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin Türk Mutfağına yönelik tutum ve tercihlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Betimsel nitelikte tarama yöntemi kullanılarak yürütülen araştırma, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi'ne devam eden rastgele örnekleme yöntemi ile belirlenen 280 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Anket formunda, öğrencilerin demografik özellikleri, Türk ve yabancı mutfaklara özgü yiyecek ve içecekleri tercih etme durumları ve Türk mutfağına yönelik tutumları belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS istatistik paket programı kullanılarak aritmetik ortalama (x), standart hata (SE), frekans (n) ve yüzde (%) gibi betimsel istatistikler hesaplanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğrencilerinin Türk Mutfağı'na özgü yiyeceklerden kebabı en yüksek oranda (%84, 6) tercih ettikleri saptanmıştır. Öğrencilerin, Türk mutfağına ilişkin tutumları arasında en yüksek tutum puanın (4.64±0.042) "yöresel farklılıkların bulunduğu bir mutfaktır" ifadesinden alındığı belirlenmiştir. Araştırmada öğrencilerin Türk mutfağının, "enerji ve besin öğesi içeriği açısından zengin olması", "düşük maliyetli ve sağlıklı yemeklerin yer alması" ve "bazı tatlıların yağlı ve şerbetli olması" konusundaki tutum ifadelerinden alınan puanların yetersiz olduğu şeklinde bir sonuca ulaşılmıştır.

- Altıparmak, Saliha, *Üniversite Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Tutumları,* 2012, Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi, 2(2), 94-106, İstanbul.

ÖZET: Araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin çevre sorunlarına yönelik tutumlarını ve etkileyen etmenleri saptamaktır. Gereç-Yöntem: Celal Bayar Üniversitesi'nin Sağlık Yüksek Okulu, Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu ve Fen Edebiyat Fakültesinde okuyan birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri çalışmanın evrenini oluşturmuştur (n= 1222). Çalışmaya araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler alınmıştır (n=1129; katılım yüzdesi %92,3). Tanımlayıcı olarak yapılan bu çalışmada veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ve öğrencilerin çevre sorunlarına yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Berberoğlu ve Tosunoğlu (1995) tarafından üniversite öğrencilerinin çevresel tutumlarını belirlemek amacıyla geliştirilmiş 21 maddeli "Çevresel Tutum Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Formlar öğrencilere araştırmacıların gözetiminde, anketin amacı ve gereklerini belirten bir ön bilgilendirme yapıldıktan sonra uygulanmıştır. Veriler, SPSS programında, Cronbach Alpha, yüzdelik, ortalama, standart sapma, Mann Whıtney U, Kruskal Wallis analizleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya katılanların %60,1'i kız öğrencilerden %39,9'u erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması ise 21. 3±2. 3 (17-34). Öğrencilerin %88,8'ı çevre ile ilgili konulara duyarlı olduğunu belirtmesine karşın, %95,2'unun herhangi bir çevre kuruluşunun çevre ile ilgili etkinliklerine katılmadığını bildirmiştir. Analizler kız öğrencilerin çevresel davranış ve tutumlarının erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğunu göstermiştir. Çevre ile ilgili eğitim alanların çevre tutumlarının daha yüksek olduğu belirlendi. Sonuç: Sonuç olarak, duyarlı olması beklenen bir toplum kesiminin konuya yeterli ilgiyi göstermediği, farkındalık ve duyarlılıkların yetersiz olduğu görülmüştür. Eğitim, çevre tutumunu pozitif yönde etkileyen önemli bir durumdur.

- Arıcı, Ali Fuat - Tepeli, Yusuf, *Lise Öğrencilerinin Atasözlerini Kavrama Düzeyleri Üzerine Nitel Bir Araştırma,* 2012, Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 2(2), 223-236, Kütahya.

ÖZET: Bireylerin sahip oldukları dili ve kültürü edinebilmesi ve bunu etkili bir şekilde kullanabilmesi için öncelikle o dil ve kültürü tanıması gerekmektedir. Türk kültürünün en önemli unsurlarından biri atasözleridir. Atasözleri söyleyişi ve fikirleri kuvvetlendirme, birkaç cümle ile etkili metinler oluşturabilme açısından konuşma ve yazma eğitiminde; ilgi ve merak uyandırma açısından dinleme eğitiminde; metinleri daha anlamlı hâle getirip vurgu ve tonlamayı kolaylaştırma açısından okuma eğitiminde kullanılabilecek ürünlerdir. Bu yüzden dil öğretiminde ve değer aktarımında atasözlerinden yararlanmanın gerekliliği kabul edilmektedir. Bu çalışmada, Türk Edebiyatı ile Dil ve Anlatım ders kitaplarında geçen atasözlerini öğrencilerin kavrama düzeyleri araştırılmış, atasözlerinin öğretiminde ortaya çıkan eksiklikler belirlenmeye çalışılmış ve bunlarla ilgili çözüm önerileri sunulmuştur. Araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunda, Kütahya il merkezinde öğrenim gören dokuz öğrenci bulunmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma bulgulara göre, lise öğrencileri atasözlerinin öğüt verici yönüne dikkat çekmişlerdir. Öğrencilerin çoğu günlük konuşmalarda -yeri geldiğinde- atasözlerinden yararlandıklarını belirtmiştir.

- Bozbayındır, Fatih - Özgan, Habib - Kalman, Mahmut, *Öğretim Elemanlarının Hesap Verebilirliklerine İlişkin Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri,* 2012, Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(2).

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, öğretim elemanlarının hesap verebilirliklerine (sorumluluk, açıklık ve yanıt verebilirlik) ilişkin üniversite öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesidir. Bu çalışma nitel bir araştırmadır. Öğretim elemanlarının hesap verebilirliklerine (sorumluluk, açıklık ve yanıt verebilirlik) ilişkin üniversite öğrencilerinin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapıldığı için nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasıdır. Çalışma grubunu 2011–2012 eğitim-öğretim yılında beş tane üniversitede öğrenim gören 93 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada görüşme yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veriler betimsel ve içerik analizi yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinde kategorisel ve frekans analizi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada, öğretim elemanlarının hesap verebilirliğinin sorumluluk, açıklık ve yanıt verebilirlik boyutlarındaki bazı davranışları gösterdikleri, bazı davranışları ise göstermedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

- İnel, Didem - Evrekli, Ertuğ - Günay, Yasemin, *Öğretmen Adaylarının İnsan Sağlığını Etkileyen Etmenlere İlişkin Görüşlerinin Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi,* 2012, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(1), 327-344, Erzurum.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının insan sağlığını etkileyen etmenlere ilişkin görüşlerini cinsiyetlerine, üniversitelerine ve bölümlerine göre incelemektir. Bu amaçla beslenmenin, teknolojinin, zararlı alışkanlıkların, ilaç kullanımının ve fiziksel aktivitelerin insan sağlığı üzerindeki etkilerine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri araştırılmıştır. Araştırmaya Dokuz Eylül Üniversitesi ve Celal Bayar Üniversitesi sosyal bilgiler öğretmenliği, sınıf öğretmenliği ve fen bilgisi öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan 756 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "İnsan sağlığını etkileyen etmenlere ilişkin görüş anketi" kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizi MANOVA ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizi sonucunda bayan öğretmen adaylarının obezitenin, alkol ve sigara kullanımının, yanlış ilaç kullanımının, radyasyonun ve spor yapmanın sağlık üzerindeki etkileri konusunda erkeklere göre daha bilinçli oldukları görülmüştür. Çalışmada dondurulmuş gıdaların kullanımı, kablosuz ürünlerin tercih edilmesi ve ilaç önerilmesi konularında bölüm değişkenine göre gruplar arasında farklılık belirlenmiştir. Ayrıca üniversite değişkeni göz önüne alındığında öğretmen adaylarının sigarayı bırakmanın zor olduğu konusundaki görüşlerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Gerçekleştirilen bu çalışmanın öğretmen adaylarının insan sağlığını etkileyen etmenlere ilişkin görüşlerinin belirlenmesi konusunda alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

- Mutlu, Birsen - Canbulat, Nejla - Çağlar, Seda - Savaşer, Sevim - Doğan, Zehra, *Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Organ Bağışına Bakışları,* 2012, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi (1), İstanbul.

ÖZET: Amaç: Araştırma, hemşirelik eğitiminin öğrencilerin organ bağışına ilişkin görüşlerine etkisini belirlemek ve sonuca göre öneriler getirmek amacıyla yapıldı. Yöntem: Araştırma, hemşirelik eğitiminin öğrencilerin organ bağışına ilişkin düşünceleri üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirildi. Araştırmanın evrenini İstanbul'daki üniversite düzeyinde eğitim

veren 5 hemşirelik okulunun son sınıfında öğrenim gören ve araştırmaya katılmaya gönüllü öğrenciler oluşturdu (n=330). Veriler Ocak-Mart 2007 tarihleri arasında araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan ve uzman görüşüne sunulan anket formu aracılığıyla elde edildi. Anket formu toplam 43 sorudan oluşmakta (6 soru sosyo-demografik özellikler diğerleri organ bağışına bakış ile ilgili) idi. Elde edilen veriler yüzdelik, ki-kare ve yates testi ile değerlendirildi. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalamaları 22. 29±1,18 yıldır. Çoğu öğrenci (%97) organ bağışına olumlu baktığını fakat eğitimleri sırasında yeterli bilgi verilmediğini belirtmişlerdir (%57,8). Öğrencilerin %68,5'i hemşirelik öğrencisi olarak organ bağışının arttırılmasında kendisinin sorumlu olduğunu bildirmiş ancak sadece %48'i organ bağışında bulunmak istediğini belirtmiştir. Katılımcıların %73'ü toplum tarafından organ bağışına katılımı artırmak amacı ile organ bağışında bulunanların yakınlarına alıcı tarafından maddi ödülün verilmemesi gerektiği, %81'i ise manevi ödülün (plaket, yazılı belge izni) verilebileceği görüşündedirler. Sonuç: Öğrencilerin organ bağışı konusundaki bilgileri yetersizdir. Bu araştırma sonuçları organ bağışı konusunda hemşire öğrencilere eğitimleri sırasında kapsamlı bilgi verilmesi görüşünü desteklemektedir.

- Salar, Burcu - Tokgöz, Mehmet - Hekim, Mesut, *15-18 Yaş Grubu Takım ve Ferdi Spor Yapan Bireylerin Duygusal Durumlarının Karşılaştırılması,* 2012, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (6), 123-135, Burdur.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı takım ve ferdi spor yapan bireylerin günlük hayattaki duygusal durumlarını tespit etmektir. Araştırmaya düzenli olarak spor yapan ve 15-18 yaş grubunda bulunan toplam 300 sporcu katılmıştır. Katılımcılara bazı demografik özellikleri ile günlük hayattaki duygusal özelliklerini belirlemek için anket uygulanmıştır. Elde edilen bulguların analizinde SPSS 15.0 for Windows programında independent t test kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda en fazla katılımın futbol ve basketbol spor dallarından olduğu ve sporcuların büyük çoğunluğunun haftada 3-4 gün antrenman yaptıkları tespit edilmiştir. Araştırmada en düşük katılımın ise taekwondo ve masa tenisi spor dallarından olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan çocukların günlük hayatta sakin, huzurlu, rahat ya da sinirli olma durumları ile katıldıkları spor dallarına göre istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir (p>0,05). Bunun yanında, günlük hayatta kendine güvenme, kendini iyi hissetme, kendini kaygılı hissetme, her şeyi ciddiye alma ve etkilenme gibi psikolojik özelliklerin her iki grupta da benzer düzeyde görüldüğü belirlenmiştir. Sonuç olarak takım ve ferdi spor dalları ile ilgilenen 15-18 yaş grubu bireylerin günlük hayattaki duygusal özellikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır (p>0,05).

- Selçuk, Gökalp N., *Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı,* 2012, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(3), 317-330, Erzurum.

ÖZET: Günümüz bilgi çağında üniversiteler, insanoğlunun faydasını artıracak biçimde bilimsel araştırmalar gerçekleştirerek kamuoyunu aydınlatmakta ve faaliyet gösterdikleri bölgelere önemli ölçüde ekonomik katkılar sağlamaktadırlar. Bu ekonomik katkıların ne olduğunun belirlenmesi yerel ekonomiler için önem arz etmektedir. Bu araştırmada, Ekim 2012'de Atatürk üniversitesi öğrencilerine yönelik uygulanan anketlerden elde edilen veriler kullanılarak, öğrenci harcamaları analiz edilmiş ve

il ekonomisine katkısının ne olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada üniversite öğrencilerinin bir ayda ortalama 744, 66 TL harcama yaptıkları tespit edilmiş ve bu veriden hareketle Atatürk Üniversitesi Yerleşkesinde eğitim gören 31. 276 öğrencinin, toplamda il ekonomisine yaklaşık bir yılda 186, 3 milyon TL katkı sağladıkları belirlemesi yapılmıştır. En çok harcama yapılan kalem ise %15, 7 oranıyla barınma ve en az harcama yapılan kalemin ise %7, 3 oranıyla sportif aktivite harcamaları olduğu belirlenmiştir.

- Aksu, Gökhan - Sebetci, Özel - Köseoğlu, Pınar, *Farklı Okullarda Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Beklenti Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi,* 2013, Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 1(3), 34-51, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin aldıkları yemek hizmetinden beklentilerinin işletmeci firma tarafından ne düzeyde karşılandığı, beklenti ve algıları arasında bir fark olup olmadığı ve toplam beklenti düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan anket Adnan Menderes Üniversitesinde farklı bölümlerde öğrenim gören rastgele seçilmiş 336 öğrenciye uygulanmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistikler (Frekans, Yüzde, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır. Hipotez testlerinin analizinde ise bağımsız örneklem t-testi, varyans analizi ve Kruskal Vallis H Testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; öğrencilerin yemek hizmetine ilişkin algıları işletmeci tarafından anlayış boyutu dışında diğer tüm boyutlarda karşılanmaktadır. Öğrencilerin alınan hizmete ilişkin beklentileri cinsiyet, öğrenim görülen okul türü ve yemek yeme sıklığına göre anlamlı bir farklılık olmamasına rağmen işletmeyle ilgili şikayetçi olma ve bu şikayetleri iletim kanalı değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varılmıştır.

- Atasoy, Ali Rıza- Ünlüleblebici, Büşra - Bayraktar, Pelin - Turan Yıldız, Türker, *Gençlik Araştırmaları Üzerine Bir Karar Destek Sistemi Önerisi: Gençlik Veri Tabanı,* 2013, Gençlik Araştırmaları Dergisi, 1(1), 210- 223.

ÖZET: Dünya nüfusunun giderek yaşlanmaya başladığı ve genç nüfusun öneminin giderek arttığı günümüzde gençlik, bulunduğu toplumun en önemli kitlesini oluşturmaktadır. Bu nedenle, Türkiye'de günümüze kadar gençliği konu alan birçok çalışma gerçekleştirilmiştir. Ancak gençlere yönelik planlama yapılırken, mümkün olan en geniş kitlenin gerçek ve güncel verileri ile çalışmanın önemine rağmen, gerçekleştirilmiş olan gençlik araştırmaları genellikle sınırlı bir ilgi grubuna veya konuya yönelik olmuştur. Bunun sonucunda da Türkiye'nin gençlik profilini elde etme konusunda yetersiz kalınmıştır. Kamuda, verilerin farklı kaynaklarda ve farklı formatlarda tutuluyor olması, kurumların veri analizinde kendi faaliyet alanını ilgilendiren noktalara odaklanması, bir bütünlük olmaması nedeniyle analiz sonuçları çok yönlü olamamaktadır. Ancak bu verilerin çok yönlü analizi, kurumların doğru zamanda doğru adımlar atması, stratejik ve taktik kararları doğru verebilmeleri, ihtiyaca yönelik projeler geliştirebilmeleri, doğru durum değerlendirmesi yapabilmeleri ve hizmet kalitesini artırabilmeleri açısından önem taşımaktadır. Bu da ihtiyaç duyulan verilerin farklı kaynaklardan ortak standartlar çerçevesinde temin edilerek tek merkezde toplanması ve araştırmaların bu veri kümesi üzerinden gerçekleştirilmesine imkan tanıyacak bir model ile mümkün olabilecektir. Bu çalışmada, yukarıda bahsedilen ihtiyaçları karşılayabilecek bir yapının önemine vurgu yapılmış ve bir model önerisi geliştirilmiştir.

- Ergen, Ahu - Baykan, Barış Gençer - Turan, Seda Gökçe, *Gençler Çevreci Davranışta Çekimser, Kız Öğrencilerden Erkeklerden Daha Duyarlı*, 2013, Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi (Betam).

ÖZET: İstanbul'da lise son sınıfta eğitimine devam eden 16-17 yaş grubunu kapsayan 1034 kişilik örneklemle yaptığımız araştırmada, öğrencilerin çevre duyarlılıkların farklı şekillerde ortaya çıktığını görüyoruz. Öğrencilerin %19'u çevreyle ilgili medya-yayın takibi yaparken %37'si çevresel inisiyatif alıyor. Öğrencilerin %59'u çevresel bilgiye sahipken %69'u çevresel farkındalık gösteriyor ve %70'i etrafına, akranlarına çevre konularında liderlik edeceğini belirtiyor. Kız ve erkek öğrencilerin çevreye yönelik davranışlarında, çevresel farkındalık ile bilgi seviyelerinde de farklılıklar gözlemliyoruz. Kız öğrenciler daha fazla çevresel inisiyatif alma eğilimindeler. Ayrıca erkek öğrencilere göre daha fazla çevresel liderlik davranışı sergiliyorlar. Çevre sorunları hakkında bilgi düzeyi konusunda da kız öğrenciler daha önde. Çevreyle ilgili medya ve yayın takibine baktığımızda ise erkeklerin kızlara göre daha fazla yayın takip ettiğini görüyoruz. Gençlerin çevresel bilgilerini artırmada, çevreye yönelik olumlu tutum ve davranış geliştirmelerinde toplumsal cinsiyetin göz önünde bulundurulması ve cinsiyet temelli nedensel araştırmaların yapılması konuya katkı sağlayabilir.

- Daştan, Murat - Bostancı Daştan, Nihal - Kıranşal, Nilüfer, *Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Kan Bağışına Yönelik Bilgi ve Tutumları,* 2013, Kafkas Tıp Bilimleri Dergisi, 3(1), 27-32, Kars.

ÖZET: AMAÇ: Bir sağlık yüksekokulu öğrencilerinin kan bağışına yönelik bilgi ve tutumlarını belirlemeyi amaçladı. YÖNTEM: Araştırma Mart-Mayıs 2009'da Kars Sağlık Yüksekokulu'nda yapıldı. Literatür incelemesi sonrası hazırlanan araştırma anket formu öğrencilerin sosyodemografik özellikler (18 madde) ve kan bağışına yönelik bilgi ve tutumunu (34 madde) belirlemek için kullanıldı. Araştırmaya 291 (toplamın %83, 14) öğrenci katılmıştır. Veriler tanımlayıcı analizler ile değerlendirildi. BULGULAR: Katılımcıların kan verme oranları (%12) Türkiye ortalamasının (%1, 5) üstündeydi. Öğrencilerin çoğunluğu (%61, 5) gelecekte kan bağışlamayı düşünüyordu ancak %17, 2'si farklı sağlık sorunları nedeniyle kan bağışı yapmaya uygun değildiler. Çoğu katılımcının kan bağışına yönelik bilgisinin orta düzeyde olduğu görüldü. SONUÇ: Sağlık yüksek okulu öğrencilerin çoğunluğunun kan bağışına yönelik olumlu tutum ve davranışları vardır. Ancak bağış oranları gerekli olan seviyeden çok uzaktadır.

- Demir, Fatih - Çalışkan, Şadan, *Celal Bayar Üniversitesi Köprübaşı Meslek Yüksek Okulu Öğrenci Harcamalarının Bileşimi ve İlçe Ekonomisindeki Yeri,* 2013, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11(3), 357-371.

ÖZET: Üniversiteler bilimsel faaliyetleri yanında bulundukları yerleşim birimlerinin iktisadi, sosyal, siyasal ve kültürel yapılarını da etkileyen önemli bilimsel kuruluşlardır. Ülkemizde özellikle üniversitelerin yerel ve bölgesel ekonomik katkıları da dikkate alınarak, tüm il merkezlerine en az bir devlet üniversitesi ve ilçelere birer meslek yüksek okulu açılması yönünde bir yüksek öğretim politikası uygulanmaktadır. Üniversitelerin yerel ekonomik katkıları arasında öğrenci harcamalarının önemli bir yeri bulunmaktadır. Bu çalışmada, Manisa ili Köprübaşı ilçesinde eğitim faaliyetini sürdüren meslek yüksek okulunda eğitim gören öğrencilerin harcamalarının ilçe ekonomisine katkısı araştırılmıştır.

Ayrıca, araştırmada öğrencilerin harcama bütçesi içinde yer alan harcama gruplarının toplam içindeki payları da belirlenmiştir. Çalışmanın verileri öğrencilere uygulanan anketten elde edilmiştir. Öğrencilerinin harcama bütçesi içinde ilk üç sırada barınma, beslenme ile haberleşme-ulaşım harcamaları yer almaktadır. Öğrenci başına harcama miktarında ve harcama gruplarının toplam içindeki paylarında cinsiyete göre farklılaşmalar görülmektedir. Erkek öğrencilerin harcama tutarı kızlardan daha yüksektir. Harcama gruplarının payında cinsiyete göre en önemli farklılaşma kişisel bakım, barınma ve beslenme harcama gruplarında ortaya çıkmıştır. Kız öğrenciler kişisel bakım için bütçelerinden yaklaşık olarak erkek öğrencilerin iki katı pay ayırmaktadırlar.

- Sayar, Filiz, *Gençlerin ve Yaşlıların Otobiyografik Bellek Özellikleri Açısından Karşılaştırılması: Betimsel Bir Çalışma,* 2013, Psikoloji Çalışmaları Dergisi, 33(1), İstanbul.

ÖZET: Bu araştırmada otobiyografik anı özellikleri (içeriği, bakış açısı ve zamanı) ergen, erken yetişkin ve yaşlı gruplar açısından betimsel olarak incelenmiştir. Araştırmaya 80 ergen, 80 erken yetişkin ve 80 yaşlı olmak üzere toplam 240 gönüllü katılmıştır. Katılımcılara İpuçlu Hatırlama Tekniğine dayanan bir otobiyografik bellek testi uygulanmış ve verilerin betimsel analizi yapılmıştır. Buna göre, yaşlılar olumlu kelimelerle ilgili olarak diğer gruplara göre en fazla sosyal takdirle ilgili anı anlatmıştır. Olumsuz kelimelerde ise, ergenlerin en çok arkadaş anlaşmazlıklarıyla, erken yetişkinlerin en çok aile ve özel ilişkilerle, yaşlıların ise hem aile içi ve özel ilişkilerle hem de hastalıklarla ilgili olumsuzlukları anlatmayı tercih ettikleri gözlenmiştir. Anıların bakış açısına bakıldığında, olumlu kelimelerde, alan bakış açısını en fazla erken yetişkinler, gözlemci bakış açısını ise en fazla yaşlılar kullanırken; olumsuz kelimelerde alan bakış açısını en fazla yaşlılar, gözlemci bakış açısını ise en fazla ergenler kullanmıştır. Bu sonuç yaşlılardaki "bilgelik eğilimiyle" açıklanmıştır. Anıların zamanı incelendiğinde hem olumlu hem de olumsuz kelimeler için, son 5 yıla ait anılarını daha çok ergenler, son 5 yıldan önceki anılarını ise daha çok yaşlılar anlatmıştır. Ayrıca, araştırmada kullanılan kelimeler semantik açıdan değerlendirildiğinde ise, tüm grupların olumlu kelimelerdeki değerlendirmeleri olumsuzlara göre daha yüksekken, yaşlılar olumsuz kelimeleri de daha fazla olumlu olarak değerlendirerek bir tür "olumluluk yanlılığı" göstermiştir.

- Tanrıkulu, Nuri - Şenkal, Özgül Akın - Aydın, Erdinç - Özlüoğlu, Levent - Tekindal, Mustafa Agah, *Üniversite Öğrencilerinin Kulaklıkla Müzik Dinleme Alışkanlıklarının İşitme Eşikleri Üzerine Etkisi: Başkent Üniversitesi Örneği,* 2013, Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi Dergisi, 21(3), 93-103, Antalya.

ÖZET: Amaç: Son zamanlarda taşınabilir dijital müzik çalarlar genç nüfus tarafından fazlaca ilgi görmektedir. Bu nedenle, erken yaşlardan itibaren yüksek ses seviyesine maruz kalma oranında artış gözlenmektedir. Kişisel müzik çalar aletlerinin getirdiği kalıcı işitme kaybı riski üzerine yayınlar giderek çoğalmakla birlikte halen önlem ve bilgilendirme konusunda eksiklik mevcuttur. Çalışmamızda kişisel kulaklıklar ile doğal olmayan bir şekilde doğrudan kulağa ulaşan yüksek şiddette sese bağlı işitme sistemindeki hasarı sorgulanmıştır. Gereç ve Yöntemler: Anket uygulaması rastgele seçilen ve Başkent Üniversitesi'nde okuyan 215 kişiden oluşmaktadır (18- 27 yaş, ort. 21 yıl). Ancak öğrencilerin 183'ü, müzik dinlerken kulaklık aracılığıyla kişisel müzik çalar bir cihaz kullanmaktadır (109'u kadın, 74'ü erkektir). Anket formunda bulunan müzik dinleme sürelerine ve ses seviyesine ilişkin

sorulara verilen cevaplar ile işitme eşikleri arasındaki ilişki değerlendirilmiştir. Anket formları (Ek 1) araştırmacı tarafından çalışma grubuna gözlem altında doldurulmuş ve katılımcıların işitme eşikleri, "Industrial Acoustics Company (IAC) Inc." ses yalıtımlı odalarında yapılmıştır. "Interacoustics" AC-40 klinik odyometre ile birlikte TDH-39 "Telephonics" ile R/80 "KOSS" kulaklıklar kullanılarak hava yolu işitme eşikleri 0, 25-16 kHz arasında saptanmıştır. Ayrıca "Radioear" B-71 marka kemik vibratör kullanılarak kemik yolu işitme eşikleri 0, 5-4 kHz oktav frekanslarında belirlenmiştir. Buna göre, müzik dinleme süresi ve ses seviyesi tercihinin işitme üzerinde etkisi araştırılmıştır. Bulgular: Çalışmada Başkent Üniversitesi'nde okuyan 215 öğrenciye müzik dinleme alışkanlıkları ile ilgili bir anket uygulaması yapılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin %85'i müzik dinlemek için kulaklıklı bir cihaz kullandığını belirtmişlerdir. Çalışırken kulaklıkla müzik dinleme oranı ise %33'dür. Öğrencilerin kulaklıkla müzik dinleme saatleri ve günleri incelendiğinde, haftanın her günü en az 2–3 saat kulaklıkla müzik dinledikleri tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan ve kulaklıkla müzik dinleyen öğrencilerin çoğu, müziği orta ya da yüksek seviyede dinlemektedir. Müzik dinleme alışkanlığı, kız ve erkek öğrenciler arasında farklılık göstermezken, kız öğrencilerin çalışmaya daha fazla katıldığı görülmüştür (109 kız, 74 erkek). Kulaklıkla müzik dinleyen öğrencilerin %76'sı kulak içi kulaklık türünü kullanmaktadır. Erkeklerde bu oran %86'ya kadar çıkarken bayanlarda %62'dir. Kişilerin cinsiyetleri ile kulaklık tercihleri arasında ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kız öğrencilerin kulak kanal içi kulaklık türünü diğer kulaklık türlerine göre daha fazla kullandığı saptanmıştır (p=0.0001). Kulaklıkla müzik dinleyen öğrenciler bazı problemlerle karşılaşmaktadırlar. En çok karşılaşılan problemler; çınlama, baş ağrısı ve kulakta tıkanıklık hissidir. Kulaklıkla müzik dinleyen ve odyolojik ölçümleri yapılan öğrencilerin, yüksek frekans işitme değerlerinde düşüş olduğu fark edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin, kümülatif sese maruz kalma süresi göz önüne alındığında, sadece sağ kulakta 14 ve 16 kHz frekanslarında işitme eşiklerinde istatistiksel olarak anlamlı düşüş gözlenmiştir. Sonuç: Yüksek frekans odyometrisi kullanımı, normal frekans odyometrisine göre, bize gürültüye bağlı işitme kaybı teşhisinde erken bilgi verebilir. Bireylerin bir haftada yüksek sesli müziğe maruz kaldığı süre dikkate alındığında, normal seviye sayılan 20 dB işitme eşiğine göre değerlendirildiğinde, sağ kulak 14 kHz ve 16 kHz frekanslarında istatistiksel olarak işitme eşiği desibel değerlerinde anlamlı düşüş gözlenmiştir. Kişisel dijital müzik çalar aleti kullanıcıları, bu cihazları yüksek ses ile uzun süre kullandıklarında, gürültüye bağlı işitme kaybı riskiyle karşılaşabilmektedir.

- Yaman, Ömer Miraç, *Türkiye'de Gençlik Sosyolojisi Çalışmalarına Dair Bibliyografik Bir Değerlendirme*, 2013, Alternatif Politika Dergisi, 5(2), 114-138, İstanbul.

ÖZET: Gençlik sosyolojisi alanında mevcut Türkçe literatüre ilişkin değerlendirme eksiğini gidermek maksadıyla yapılan bu çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 1923'ten 2012 senesine kadar Türkiye'de gençlik üzerine yapılan çalışmalara dair genel değerlendirmelere yer verilmiş, dönemsel olarak yaşanan tematik farklılaşmalar ve yayın yoğunluğu üzerinden bir okuma hedeflenmiştir. İkinci bölümde bu çalışmalar içerisinde gençlik sosyolojisinin yeri, genel eğilimleri, literatüre dair ilk bibliyografik çalışmalar, akademik üretimin genel seyri ve lisansüstü çalışmaların muhtevası hakkında özet bilgilere yer verilmiştir. Üçüncü ve son bölümde de gençlik sosyolojisi alanında öne çıkan isimler ve temalar kapsamlı ve detaylı bir şekilde analiz edilmeye çalışılmıştır. Sonuç bölümünde ise gençlik sosyolojisinin zaaf ve imkanları tartışılmış, alana dair yapılması gerekenler noktasında bir projeksiyon sunulmasına gayret gösterilmiştir. Bu açıdan gençlik sosyolojisi çalışmalarında öne çıkan başlıklar, unutulan yönler ve eksik bırakılan temalar üzerinden bir gençlik sosyolojisi değerlendirmesi yapılmaya çalışılmıştır.

- Yılar, Bayram - Ünal, Çiğdem - İlter, İlhan, *Kırsal Kesimde İkamet Eden Lisans Öğrencilerin Şehir Algıları: Nitel Bir Analiz*, 2013, Doğu Coğrafya Dergisi, 18(30), 29-46, Erzurum.

ÖZET: Türkiye'de 15–19 yaş aralığındaki genç nüfusun yaklaşık %37'si kırsal alanlarda yaşamaktadır. Üniversiteli adayı olan ve kırsal kesimde ikamet eden bu gençlerin şehir algılarının nasıl olduğu belirlemek anlamlı görünmektedir. Buna göre kırsal alanlarda yaşayan ve aynı zamanda büyük şehirlerde üniversite okumak isteyen öğrencilerin şehir kavramına ilişkin metaforları, şehir yaşamından ne anladıklarını, üniversite yaşamı, şehir zorlukları, şehir çekiciliği, şehir kazanımları, değer kayıpları hakkında bilgileri tespit etmek; ortaya çıkabilecek birçok sorunun çözümlenmesine yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Bu araştırmayla üniversiteye yeni başlayan kırsal kesimlerden gelen öğrencilerin şehir algıları nitel araştırma yöntemiyle ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmada nitel veri toplamada önemli bir veri toplama tekniği olan odak grup görüşme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada görüşmelerin gerçekleştirildiği öğrenciler (f=18) "maksimum çeşitlilik örnekleme" yöntemine göre belirlenmiştir. Araştırmada nitel verilerin çözümlenmesinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre, üniversiteli öğrencilerin şehir, şehirleşme, şehirlerde yaşam algılarının çok benzer olmadıkları görülmüştür. Yapılan nitel çözümlemeler sonucunda, şehir kavramına ilişkin gelişmişlik, çeşitlilik, sıkıntı ve iletişim zorluğu ana temalarına ulaşılmıştır.

- Zülfikar, Haluk, *İstanbul İlindeki Üniversite Öğrencilerinin Katı Atıklara İlişkin Algı & Davranışları Üzerine Ölçüm ve Analizler,* 2013, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi (64-65), 61-74.

ÖZET: İnsanoğlunun paradoksal karşı karşıya kaldığı çevre sorunlarının çözümü için gereken yüksek çevre bilinci ve doğru çevre yönetimine ilişkin çabalar giderek artmaktadır. Dünyada gerek bireysel ve gerekse toplumsal açıdan tehlike ve önem arz eden çevre sorunu Türkiye için de aynı nitelikleri göstermektedir. Bireylerin bilinçlenerek bu sorunların yönetiminde etkin rol alabilmesi temel hedef olarak tanımlanabilmektedir. Bu sebeplerle mevcut çalışmada çevre kirleticilerinden biri olarak katı atıklar irdelenmekte, yenilikçi ve yönlendirici özellikleri ile üniversite gençlerinin söz konusu atıklara ilişkin tutum ve davranışları sayısal olarak ele alınmaktadır. Katı atıklardan haberdarlık ve bilgi düzeyleri, yanı sıra atık toplama girişimlerine olan katılım düzeyleri ile okul başarıları arasındaki sebep sonuç analizleri, devlet-özel okul, eğitim görülen bilim (sosyal bilimler-fen bilimleri-güzel sanatlar) dalları ve sınıflar (ön lisans lisans ve yüksek lisans seviyeleri) bazında karşılaştırmalı olarak ele alınmaya çalışılmıştır. Çalışma örneklem yöntemi kullanılarak İstanbul ilinde 6 üniversite, 1 meslek yüksek okulundaki farklı fakülte, bölüm ve sınıflarda okuyan toplan 447 öğrenci ile yüz-yüze görüşmeler yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Ayrıca katı atıklardan biri olarak kağıt ve kağıt ürünlerine ilişkin yıllık tüketim miktar ve harcamaları da çalışma kapsamında tahmin edilmeye çalışılmıştır. Söz konusu inceleme ve analizlerde temel ve ileri istatistik teknik ve testlerden kullanılarak etkinliğin arttırılmasına ve sorunun çözümüne katkı sağlayabilecek sonuçlara ulaşılmaya gayret edilmiştir. Çalışma sonucunda katı atık ve hatta atık kavramı konusunda fikri olmayan önemli oranda bir öğrenci grubuna rastlanmıştır. Ayrıca çevre ve katı atık konusunda öğrencilerin okuduğu üniversitenin devlet ya da özel olması ile eğitim görülen bilim dalları arasında farklılıklara rastlanmıştır. Yanı sıra öğrenci başarısının okullarda uygulanan katı atık toplama uygulamalarıyla ilgilenme üzerinde negatif bir etkisinin olduğu yani bireyin derslerinde başarılı olması durumunda bu uygulamalara daha az ilgilenmeye başladığı tespit edilmiştir.

- Başbay, Alper - Bıyıklı, Cemal - Başbay, Makbule, *Orta Okul ve Lise Öğrencilerinin Bilim Kavramına İlişkin Metaforları,* 2014, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(1), 413-437, Bolu.

ÖZET: Bu araştırma, ortaokul (n=374) ve lise (n=134) öğrencilerinin bilim kavramına ilişkin ürettikleri metaforları ve bu metaforların oluşturduğu kategorileri ortaya çıkarmak amacına yönelik gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların her birinin "Bilim ... gibidir, çünkü ... " ibaresini tamamlamasıyla elde edilen ham veriler, nitel veri çözümleme teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma nitel araştırma anlayışına dayalı olarak olgubilim (fenomenoloji) deseni ile tasarlanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, ortaokul ve lise öğrencileri bilim kavramına ilişkin toplam 153 metafor üretmiştir. Bu metaforlar daha sonra ortak özellikleri bakımından bütünleştirilerek 13 farklı kavramsal kategori altında toplanmıştır. Elde edilen kategoriler ise problem çözme, dinamizm, emek, başvuru kaynağı, üretim, rehber, değer, haz kaynağı, araç, sonsuzluk, gereksinim, uygulama ve gelişim ölçütü şeklinde sıralanmıştır. Ortaokul ve lise öğrencilerinin ürettikleri metaforların sayıları ve niteliklerinde farklılaşma olduğu görülmekle birlikte hem ortaokul hem de lise öğrencilerinin ürettikleri metaforların pozitif bir yapı içerdiği görülmüştür. Öğrencilerin ifadelerinde negatif yapı içeren metafor yok denecek kadar azdır.

- Çetin, Turhan - Gürgil, Fitnat, *Üniversite Öğrencilerinin Bartın'ın Doğal ve Kültürel Turizm Değerlerine Yönelik Farkındalıkları,* 2014, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(4), 255-274, Uşak.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin yaşadıkları kentte bulunan doğal ve kültürel turizm değerlerine yönelik farkındalık düzeylerini belirlemektir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modelinde yapılandırılmıştır. Araştırma, 2012-2013 öğretim yılında Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi sosyal bilgiler, fen bilgisi, sınıf öğretmenliği ve ilköğretim matematik öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören 267 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre üniversite öğrencilerinin Bartın ilinin doğal ve kültürel turizm değerlerine yönelik tutumları cinsiyet ve öğrenim gördükleri bölümler açısından farklılık göstermektedir. Yine katılımcıların doğal ve kültürel turizm değerlerine yönelik bilgi düzeyleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliği bölümünde okuyan öğrencilerin bilgi düzeyinin fen bilgisi öğretmenliği bölümünde okuyanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan ikinci sınıf öğrencilerinin söz konusu değerlere yönelik bilgi düzeylerinin birinci sınıfta öğrenim görenlere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.

- Doğan, Derya Gümüş - Serbes, Mahir - Kıvılcım, Meltem - Kortay Canaloğlu, Sinem, *Pediatri Asistanlarının ve Tıp Öğrencilerinin "Çocuk ve Ölüm" ile İlgili Tutumlarının Değerlendirilmesi,* 2014, Güncel Pediatri, 12(3), 144-150, Malatya.

ÖZET: Giriş: Bu çalışmada pediatri asistanları ve tıp öğrencilerinin ölümle karşılaşan çocuğa ve çocuğunu kaybeden aileye yaklaşımla ilgili deneyimlerinin ve tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Gereç ve Yöntem: Çalışmaya İnönü Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı'nda

çalışan asistan ve tıp öğrencilerinden oluşan 50 kişi katılmıştır. Katılımcılara yazarlar tarafından geliştirilen çocuk ölümleriyle karşılaşma sıklıklarının, kötü haber verme konusunda yeterlilik düzeylerinin ve çocuk veya ailesine ölümün anlatılması ile ilgili tutumlarının sorgulandığı 5 bölümden oluşan bir değerlendirme formu uygulanmıştır. Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması; 26,9±4,0 yıl olup, %56'sı erkektir. Katılımcıların çocuk ölümleriyle karşılaşma oranı %92'dir. Katılımcıların yaklaşık %80'i kendilerini kötü haber verme konusunda yeterli bulmadıklarını ifade etmiştir. Asistanların %68'i, öğrencilerin %76'sı daha önce ölüm veya ölümcül hastalığa yaklaşım konusunda eğitim almadıklarını belirtmiş, katılımcıların tamamı bu konuda eğitimin gerekli olduğunu savunmuşlardır. Katılımcıların %46'sı çocukların 6-7 yaşlarında iken ölümü anlamaya başladıklarını düşünmektedir. Sonuç: Bu çalışmada, çocuk ölümleriyle karşılaşma sıklığının artmasıyla birlikte kötü haber vermede kendini yeterli bulma oranının artmadığı ve kötü haber vermede zorlanmanın ise azalmadığı saptanmıştır. Toplumlarda çocuğa ölüm kavramının anlatılması ve çocuk kaybı yaşayan ailenin teselli edilme şekliyle ilgili bir takım yanlış inanışlar mevcuttur. Çalışmanın sonuçları, hekimlerin ölümle sık karşılaşmalarının kötü haber vermede yeterliliklerinin artmasında tek başına etkili olmadığını ve eğitimin önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Hekimler tıp eğitimleri sırasında çocukta ölüm kavramının gelişimsel özelliklerini öğrenmeli ve kaybın ardından yaşanan süreci yönetme konusunda gerekli bilgi ve becerilere sahip olmalıdır.

- Kahraman, Cahit, *Türk Üniversite Öğrencilerinin "Japonca" Kavramına İlişkin Algılarının Metaforlar Yardımıyla Analizi: Namık Kemal Üniversitesi Örneği,* 2014, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18(2), 95-110, Erzurum.

ÖZET: Bu çalışma, Türk üniversite öğrencilerinin Japonca kavramına ilişkin sahip oldukları algıların, metaforlar yardımıyla ortaya çıkarılmasını amaçlamıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'deki Namık Kemal Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırmada öğrencilere "Japonca …gibidir, çünkü…" ifadesi yöneltilmiş, Japonca kavramına metaforik bir benzetme yapmaları istenmiştir. Nitel bir araştırmanın yürütüldüğü bu çalışma, öğrencilerin Japonca hakkındaki yaklaşımları ve bunun sebeplerini bulmaya yönelik gerçekleşmiştir. Araştırma sonucunda çalışma grubunu oluşturan 135 öğrencinin Japoncayı, oluşturdukları toplam 73 metaforla ifade ettikleri görülmüştür.

- Koç, Burcu - Altunçul, Havva - Filoğlu, Gönül, *Türkiye'de Veteriner Hekimlerin, Veteriner Fakültesi Öğrencilerinin ve Kanun Uygulayıcıların Hayvan Haklarına Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma,* 2014, İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi, 40(2), 147-154, İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmada veteriner hekimlerin, veteriner fakültesi öğrencilerinin ve adalet sistemi içerisinde yer alan diğer grupların (hâkim, savcı, avukat, polis, zabıta) Türkiye'de hayvan hakları konusundaki tutumlarının araştırılması amaçlandı. Bu amaçla hazırlanan elektronik anket araştırmaya konu olan hedef kitlenin içinde veteriner fakültesi öğrencilerinin de bulunması nedeniyle veteriner fakültesi bulunan 19 şehirde (Ankara, İstanbul, Bursa, Aydın, Balıkesir, Samsun, Konya, Kayseri, Afyonkarahisar, Burdur, Kırıkkale, Hatay, Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Van, Elazığ, Şanlıurfa, Kars) yaşayan hâkim, savcı, avukat, polis, zabıta, veteriner hekim ve veteriner fakültesi öğrencilerine uygulandı. Anket uygulaması sonucunda 13 şehirden (İstanbul, Bursa, Aydın, Burdur, Kırıkkale, Samsun, Ankara, Afyon, Van, Kars, Hatay, Erzurum, Elâzığ) toplam 153 adet geri dönüş sağlandı. İnternet

yoluyla toplam 153 kişiden elde edilen veriler SPSS 17.00 istatistik programı ile analiz edildi. Analiz sonucunda elde edilen veriler değerlendirildiğinde; katılımcıların hayvan haklarına yönelik tutum düzeylerinin kısmen pozitif olduğu belirlendi (Ort.=3, 71±0, 18). Cinsiyet, yaşanılan şehir, meslek, eğitim düzeyi, hayvan yetiştirme/besleme değişkenlerinin, tutum düzeylerini anlamlı düzeyde etkileyen parametreler olduğu belirlendi (P<0,05). Katılımcıların gelir düzeyleri ve yaşları ile hayvan haklarına yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamadı (P>0,05).

- Mancı, Ali Rıza - Aydoğdu, Murat - Aydoğdu, Mustafa H., *Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğrencilerinin Profili, Bakışları ve Memnuniyetleri Üzerine Bir Araştırma,* 2014, Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi, 18(2), 30-39, Şanlıurfa.

ÖZET: Tüm ülkelerde tarım ve tarıma dayalı politikalar önceliklidir. Ülkemizde tarım sektörünün yapısal sorunları vardır. Tarım politikaları, geniş bir etki alanına sahip olması nedeniyle, ülkelerin ekonomik, sosyal ve siyasi politikalarının en önemli parçalarından birisidir. Bu politikaların belirlenmesi ve sahaya uygulanması ağırlıklı olarak ziraat mühendisleri üzerinden yürütülmektedir. Bu mühendisler üniversitelerimizin ziraat fakültelerinden yetişmektedir. Bu çalışma Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin profilini, aldığı eğitime yönelik memnuniyet, bakış ve beklentilerini ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında incelenen öğrencilerin yaş ortalaması 22,28 yıl ve %88'inin doğu illerinden geldikleri belirlenmiştir. Bu öğrencilerin üçte birinden fazlası Şanlıurfalıdır. Öğrenci ailelerinin aylık gelir ortalaması 2240 TL, öğrencilerin aylık harcamalarının ortalaması ise 761 TL, %61'inin ise aylık 500 TL ve altında bir para harcadıkları tespit edilmiştir. Ekonomik yapı açısından orta ve alt gelir grubu ailelerin çocukları olup öğrencilerin üçte ikisi her şey dâhil günlük 17 TL ve altında harcadıkları belirlenmiştir. Ailelerin %28'i tarım sektöründendir. Öğrencilerin %84'ü düz lise mezunudur. Öğrencilerin %57'si bölümlerini isteyerek seçmiş ve severek okuyanların oranı %53'tür. Yapılan değerlendirmelere göre; Ziraat Fakültesi'nin fiziki tesisleri ve sosyal şartlarından memnun olmama %66, verilen derslerin içeriklerini yeterli bulma %22, mezun olunca çok sürmeden iş bulacağını düşünenler %44, alanı ile ilgili uygulamalara katılanlar %31 ve düzenli olarak tarımla ilgili etkinlikleri takip edenlerin oranı ise %28 olarak belirlenmiştir.

- Mertol, Hüseyin - Zorlu, Kuttusi - Eraslan, Selim, *Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Samsun Şehri'ne İlişkin Metaforik Algıları,* 2014, Mimar ve Mühendis Dergisi, (79), 72-75, İstanbul.
- Oriol, Anna- Charlotte - Bahçeci, Devin - Yentürk, Nurhan, *Gençlerin Gözünden Gençlerin Katılımı,* 2014, *Şebeke: Gençlerin Katılımı Projesi-Yeni Zamanlarda Genç Yurttaşların Katılımı Konferansı Bildiriler Kitabı* içinde, 53-57, İstanbul Bilgi Üniversitesi Şebeke Gençlerin Katılımı Projesi Kitapları, İstanbul.
- Saraçlı, Sinan - Kılıç, İbrahim - Türkan, Ayça Hatice - Dursun, Pınar - Doğan, İlkay - Özdemir, Şenay - Gazeloğlu, Cengiz, *Üniversite Öğrencilerinin Çevresel Bilgi ve Davranışlarının Yapısal Eşitlik Modeli ile İncelenmesi,* 2014, International Anatolia Academic Online Journal Science Journal, 2(1), 1-11.

ÖZET: İçinde yaşadığımız doğal ve sosyal çevreye karşı birey olarak hepimizin sorumlulukları vardır. Özellikle üniversite öğrencilerinin eğitimli, bilinçli bireyler olarak bu sorumlulukları özenle yerine

getirmesi, gelecek nesiller açısından da oldukça önemlidir. Çevre sorunlarının küreselleşmesi ve gezegendeki yaşamı tehdit eder noktaya gelmesi, insanların doğa ile ilişkilerini ve çevreye karşı tutum ve davranışlarını, doğaya karşı bireylerin üstlendikleri görev ve sorumluluklarını tekrar gözden geçirmeye, ekolojik kültür ve çevre bilincini tekrar tanımlamaya yöneltmiştir. Özellikle son yıllarda eğitim–öğretim ile çevre sorunları arasındaki ilişki tekrar irdelenmeye; öğretmenlerin, okulların, ders programlarının çevre duyarlılığı ve ekolojik bilinci yüksek bireyler yetiştirmeye uygunluğu tekrar sorgulanmaya başlanmıştır. Çevre sorunlarının kalıcı çözümündeki yaklaşımlarda eğitim faaliyetlerinin önemli olduğu bilinen bir gerçektir. Çevreyle ilgili olarak, tüm bireylerin hak ve görevleri bakımından çok büyük önemi olan çevre bilincinin ve duyarlılığının geliştirilmesi, bunun için de çevre eğitiminin çok ciddi bir şekilde ele alınıp uygulanması gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin çevresel bilgi ve davranışlarının belirlenerek istatistik bilimi içerisinde son yıllarda oldukça sık kullanılmaya başlanan ve büyük öneme sahip olan Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) ile modellenmesidir. YEM, ölçülen ve ölçülemeyen değişkenler arasındaki sebep-sonuç ilişkisini ortaya koyar. Yapısal eşitlik modelleri çoklu regresyon, path analizi, faktör analizi, zaman serisi analizi ve kovaryans analizi gibi birçok analiz tekniğine göre daha güçlü ve bunlara alternatif olan yöntemleri içermektedir. Bu amaçla Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde farklı fakülte, bölüm ve sınıflarda öğrenim gören öğrenciler ile yüz yüze yapılan görüşmeler sonucunda sağlıklı olarak elde edilen 1680 anket verisi derlenerek çözümleme gerçekleştirilmiştir.

- Sözen, Merve - Bolar, Mualla, *11-18 Yaş Öğrencilerin Ses Hızı ile İlgili Sahip Oldukları Kavram Yanılgılarının Belirlenmesi,* 2014, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 33(2), 505-523, Samsun.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı ilköğretim (11–14 yaş) ve ortaöğretim (15–18 yaş) öğrencilerinin ses hızı ile ilgili kavram yanılgılarının belirlenmesidir. Araştırmanın deseni bir durum çalışmasıdır. Çalışmanın örneklemini 2007/2008 eğitim-öğretim yılında araştırmacılar tarafından belirlenmiş altı ilköğretim okulundan seçilen 286 ve dört ortaöğretim okulundan seçilen 272 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı literatür taraması yapılarak fen ve teknoloji programına uygun olarak geliştirilmiş ve alan uzmanları tarafından kontrol edilmiştir. Veri toplama aracı yedi çoktan seçmeli sorudan oluşmuştur. Bu sorulardan ilk üçünde öğrencilerden, verdikleri cevabın nedenini açıklamaları istenmiştir. Öğrencilerin verdikleri çoktan seçmeli soruların cevaplarından ve ilk üç soruya verdikleri açıklamalardan yola çıkarak kavram yanılgıları belirlenmiş ve sonuçlar kısmında açıklanmıştır. Çalışmanın nitel verileri içerik analizi kullanılarak, nicel verileri ise bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda 11-18 yaş arasındaki öğrencilerin ses hızı ile ilgili kavram yanılgılarının olduğu belirlenmiştir. Bu iki yaş grubundaki öğrenciler için sorulara verdikleri cevaplar ayrı ayrı değerlendirilmiş ve yaş grupları arasında karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu karşılaştırmalar sonucunda 11–14 ve 15–18 yaş öğrencilerinin ses hızı ile ilgili kavram yanılgılarının benzer olduğu görülmektedir. Kavram yanılgılardan bazıları ise, sesin katıda yayılamayacağı, sesin havasız ortamda da üretilebileceği ve sesin gazlarda en hızlı yayılacağıdır.

- Tunç, Derya - Keskin, Gülin - Şensoy, Nazlı - Aktaş, Recep - Özdinç, Şerife - Tüfek, Yunus Emre, *Afyonkarahisar Polis Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Temel Yaşam Desteği ile İlgili Bilgi Düzeylerinin Saptanması,* 2014, Kocatepe Tıp Dergisi 15(3), 246-250, Afyonkarahisar.

ÖZET: Amaç: Temel yaşam desteği (TYD), sağlıkçı olmayanlar tarafından da bilinmesi gereken, hayat kurtaran bir yaklaşımdır. Polisler genellikle sağlık ekiplerinden daha önce olay yerinde bulunmakta ve toplumsal olaylarda görev almaktadırlar. Bu çalışmanın amacı, Afyonkarahisar Polis Meslek Yüksekokulu'nda eğitim görmekte olan polis adaylarının TYD ile ilgili bilgi düzeylerini ölçmektir. Gereç ve Yöntem: Bu cross-sectional çalışma 269 öğrenci ile yapıldı. Verilerin toplanmasında sosyodemografik özelliklerini ve TYD uygulamaları ile ilgili bilgi düzeylerini değerlendiren 31 adet sorudan oluşan anket kullanıldı. Verilerin değerlendirmesinde tanımlayıcı istatistik kullanıldı. Bulgular: Çalışmaya katılan 269 erkek öğrencinin ortalama yaşı 20±1, 6 yıl idi. Öğrencilerin %81'i (n=218) TYD uygulamalarını bilmenin meslek hayatlarında faydalı olacağını, %31, 6 (n=85) öğrenci TYD konusunda eğitim aldığını belirtti. TYD konusunda eğitim alan 85 (%31, 6) öğrencinin 45'i (%53, 2) ankette yer alan TYD uygulamaları ile ilgili 14 soruyu doğru cevaplandırdı. Öğrencilerin kalp masajı ile ilgili sorulara ortalama doğru cevap verme oranı %54, 3 olarak tespit edildi. Sonuç: Polis adaylarına yönelik TYD eğitim programları geliştirilmeli, güncellenmeli, tekrarlanmalı ve bilgi, becerileri artırılarak devamlılığı sağlanmalıdır.

- Akandere, Mehibe - Yarımkaya, Erkan - Tekin, Erdi, *Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Saldırgan ve Kendini Geliştirici Mizah Düzeylerinin İncelenmesi,* 2015, Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi, 5(15), 1-11.

ÖZET: Bu araştırma, spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin saldırgan ve kendini geliştirici mizah düzeylerini araştırmak amacıyla yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Konya ilinde öğrenim gören üniversite öğrencileri, örneklem grubunu ise Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu'nda öğrenim gören ve spor yapan 50 bayan, 50 erkek öğrenci ile Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde öğrenim gören ve spor yapmayan 50 bayan, 51 erkek öğrenci oluşturmuştur. Bayan ve erkek öğrencilerden oluşan araştırma grubundaki toplam 201 öğrenci tesadüfî yöntemle tespit edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak ''Mizah Tarzları Ölçeği" kullanılmıştır (Martin ve Puhlik-Doris, 2003). Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 15.0 istatistik paket program kullanılmıştır. Veriler yüzde ve frekans tabloları verilerek özetlenmiştir. Bu çalışmada hata düzeyi 0.05 ve 0.01 olarak alınmıştır. 19-26 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu çalışmada; araştırmaya katılan spor yapan ve yapmayan öğrencilerin saldırgan ve kendini geliştirici mizah puanlarının grup değerlerine ilişkin karşılaştırmasında, istatiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p<0.01$). Fiziksel aktivitenin bu sonucun elde edilmesinde önemli bir değişken olduğu ortaya konmuştur. Bu bağlamda, sporun üniversite öğrencilerinin saldırgan ve kendini geliştirici mizah düzeylerini olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

- Arıkan, Fatma İnci - Taşar, Medine Ayşin - Sayar, Yavuz - Dallar, Yıldız, *Ergenlerde Sportif Aktivitenin Kemik Mineral Yoğunluğu Üzerine Etkisi,* 2015, Türkiye Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Dergisi, 61(2), 120-124, İstanbul.

ÖZET: Amaç: Bu çalışmanın amacı ergenlerde düzenli spor yapmanın kemik mineral dansitesi üzerine etkisini değerlendirmektir. Gereç ve Yöntemler: Elli beş düzenli spor yapan ve 56 normal aktif ergen çalışmaya alındı. Kemik mineral yoğunluğu niceliksel ultrasonografi ile değerlendirildi. Bulgular: Düzenli spor yapan ergenlerin kemik mineral yoğunluğu düzenli spor yapmayanlara göre daha yüksek saptandı (p=0,011). D vitamini düzeyi düzenli spor yapan grupta daha yüksek bulundu.

- Bayhan, Vehbi, *Türkiye'de Gençlik Sosyolojisi Çalışmaları,* 2015, Sosyoloji Konferansları, (52), 355-390.

ÖZET: Bu makalede Türkiye'de, gençliği sosyolojik analiz ile araştırıp, tanımaya, sorunlarını tespit etmeye ve gelecek açısından bir projeksiyon oluşturma misyonunu üstlenen/üstlenmesi gereken gençlik sosyolojisinin muhasebesi yapılmaya çalışılmıştır. Dünyada ve Türkiye'de gençlik sosyolojisi çalışmaları II. Dünya Savaşı'ndan sonra başlamış ve '68 gençlik hareketleriyle yoğun bir ivme kazanmıştır. Aslında, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünü önlemek için görev yüklenen Jön Türklerden günümüze kadar gençlik, bir efsane olarak algılanmıştır. Devleti kurtarmak hedefiyle devlet tarafından inşa edilen bir gençlik kitlesi öngörülmüştür. Türkiye'nin toplumsal tarihinde ve gençlik çalışmalarında bu izlek gözlemlenebilir. Türkiye'de sosyolojideki inceleme konularındaki tematik değişim, gençlik sosyolojisi çalışmalarında da görülmektedir. Sosyolojik bağlama ve sosyal değişmelere göre araştırma konuları farklılaşmaktadır. Köy, kent, gecekondu, üniversite gençliği, gençlik hareketlerinden gençliğin kimlik araştırmalarına dönüşüm yaşanmıştır. Türkiye'deki gençlik çalışmalarının çoğunluğu özellikle üniversite gençliği üzerine yapılmıştır. Ancak, küresel ve yerel kültürün bağlamı konuları belirlemektedir.

- Çayın, Mücahit - Özer, Hüseyin, *Üniversitelerin İl Ekonomisine Katkısı ve Öğrencilerin Tüketim Yapısı: Muş Alparslan Üniversitesi Örneği,* 2015, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 30(2), 131-147, İzmir.

ÖZET: Bu araştırmanın temel amacı, Muş Alparslan Üniversitesi öğrencilerine uygulanan anketlerden elde edilen veriler ile üniversitenin gelir, istihdam ve harcama bakımından il ekonomisine yaptığı katkıyı ve öğrencilerin tüketim yapısını belirlemektir. Muş Alparslan Üniversitesi 2010-2011 eğitim-öğretim döneminde Muş iline 417 kişilik dolaysız istihdam ve 477 kişilik dolaylı istihdam olmak üzere toplamda 894 kişilik bir istihdam katkısı oluşturmuştur. Yine 11.075. 394 TL dolaysız gelir katkısı ve 29.587. 176 TL dolaylı gelir katkısı olmak üzere toplamda 40.662.570 TL gelir katkısı sağlamıştır. Genel olarak öğrencilerin ortalama tüketim eğilimi %97, 1 (ortalama tasarruf eğilimi %2,9) ile yüksek olduğu anlaşılmıştır.

- Daştan, Abdulkerim - Belikli, Uğur - Bayraktar, Yaşar, *Muhasebe Eğitiminde Etik İkilem ve Etik Karar Alma Konularına Yönelik KTÜ-İİBF Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2015, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 11(1), 75-92, Bolu.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Karadeniz Teknik Üniversitesi-İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme-Maliye ve İktisat bölümleri, dördüncü sınıf öğrencileri nezdinde etik, etik ikilem, etik karar ve muhasebe meslek etiği eğitimi konularında farkındalık düzeylerini araştırmaktır. Tam, doğru, tarafsız, zamanlı ve kaliteli muhasebe bilgisi, tüm çıkar grupları açısından son derece önemlidir. Söz konusu niteliklere haiz bilginin üretilmesi kuşkusuz kaliteli ve etik değerlere sahip bir muhasebe eğitim süreci ile sağlanabilir. Bu esaslar doğrultusunda KTÜ-İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde gerçekleştirilen araştırma, alınan muhasebe eğitiminin kalite düzeyinin, mesleki faaliyetlerde etik tutum ve davranışların belirleyicisi konumunda olduğu, kişisel çıkarların ön planda tutulmasının etik dışı davranışlara sebebiyet verebileceği sonuçlarını ortaya koymaktadır. Ayrıca cinsiyet, öğrenim görülen bölüm ve gelecekte muhasebe mesleğini tercih etme değişkenleri açısından etik değerlere bakışta farklılıklar tespit edilmiştir.

- Demir, Zeynep - Korkmaz, Nimet Haşıl - Sevil, Ümran, *Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışlarının İncelenmesi,* 2015, Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi, 5(14), 96-106.

ÖZET: Araştırma, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde "Spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının incelenmesi" amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma 01. 11. 2013-30. 11. 2013 tarihleri arasında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinin Fen bilgisi öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği, Matematik öğretmenliği, Okul öncesi öğretmenliği, PDR öğretmenliği ve Beden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise 01. 11. 2013-30. 11. 2013 tarihleri arasında, çalışmaya katılmaya gönüllü öğrenciler arasından olasılıksız örneklem yöntemi ile belirlenen 277 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin verileri düzenli spor yapan (beden eğitimi öğretmenliği bölümü 110 öğrenci), düzenli spor yapmayan (diğer bölümler167) öğrenciler olarak iki grup halinde toplanmıştır. Verilerin toplanmasında literatür bilgileri doğrultusunda geliştirilen 17 sorudan oluşan anket formu ve 1987 yılında Walker SN ve ark. tarafından geliştirilen, 1996 yılında revize edilen ve SYBD-II ölçeği olarak adlandırılan Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II kullanılmıştır. Öğrencilerin%63,9'u kız, %36,1'i erkek; %39,7'si beden eğitimi bölümünde, %60,3'ü eğitim fakültesinin diğer bölümlerinde öğrenim görmekte; %57,4'ü 17-20, %36,8'i 21-24 yaş grubunda, %59,9'u gelirlerini giderlerine eşit olarak algılamakta ve %35,4'ü evde, %32,9'u evde ailesinin yanında, %15,9'u da KYK da kalmaktadır. Öğrencilerin %53,4'ünün düzenli beslenmediği öğün atladığı ve %39,9'unun sabah, %38,5'inin öğle öğünlerini atladıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin %41,9'unun genel sağlıklarını iyi olarak değerlendirdiği ve çoğunluğunu sigara ve alkol kullanmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin SYBÖ II'den aldıkları puanlar incelendiğinde öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları toplan puan ortalamalarının 133.9639±18.639 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları puan ortalamasının orta düzeyde olduğu yani bireylerin sağlıklı yaşam biçimi ile ilgili olarak sağlığı geliştiren davranışlarının özellikle fizik aktivite alanının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu da beraberinde sağlık sorumluluğunu dolayısıyla beslenme, stres yönetimi ve kişilerarası ilişkileri olumlu yönde etkileyecektir.

- Derman, İpek - Senemoğlu, Nuray, *Ortaöğretim 9 ve 12. Sınıf Öğrencilerinin Sürdürülebilir Çevre Bilinci Düzeyleri,* 2015, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 48(2).

ÖZET: Araştırmada 9 ve 12. Sınıf öğrencilerinin sürdürülebilir çevre bilinci (SÇB) düzeylerinin cinsiyet, okul başarı düzeyi ve tercih etmek istedikleri meslek alanları bakımından incelenmesi amaçlanmıştır ve öğrencilerin SÇB davranışlarını hangi ortamlarda edindiklerine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla araştırmacı tarafından geliştirilen ve her biri 3 (üç) seçenekli 10 örnek durumdan oluşan "SÇB Ölçeği" toplam 782 öğrenciye uygulanmıştır (Cronbach α=0.87). Yapılan istatistiksel analizlerin sonuçlarına göre; öğrencilerin sürdürülebilir çevre bilinci düzeyleri 9. Sınıflar lehine anlamlı fark göstermektedir. SÇB düzeyleri okul başarı düzeyleri açısından incelendiğinde ise anlamlı fark bulunmamaktadır. Her iki sınıf düzeyindeki öğrencilerin SÇB davranışlarını edinme kaynakları için; en çok televizyon, biyoloji dersi, aile ve internet cevaplarına yer verildiği görülmektedir.

- Saatcı, Gencay - Güdü Demirbulut, Özge, *Öğrencilerin Yerel Halka Bakış Açıları ile Yöre Hakkındaki Tutumlarının Değerlendirilmesi: Harmancık Meslek Yüksekokulu Örneği,* 2015, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (21), 73-80, Denizli.

ÖZET: Çalışmanın birincil amacı, Uludağ Üniversitesi Harmancık Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin, yaşadıkları yöredeki, ulaşım, beslenme, giyim, sosyal yaşantı imkânlarını analiz ederek, yerel halka, ev sahiplerine ve esnafa karşı bakış açılarını ortaya koymaktır. İkincil amacı ise; Harmancık ilçesinin mevcut kaynakları, sosyal, çevresel, ekonomik ve kültürel etkileri ile ilçenin gelişimi için atılması gerekli adımlar konularındaki görüş ve farkındalıkların belirlenmesidir. Araştırma genel olarak, söz konusu meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin sorunlarını kapsamakla birlikte, mevcut sorunların içeriği ve niteliği hakkında bilgilendirici ve yol gösterici olmayı da amaçlamaktadır. Araştırma sonucunda, Harmancık ilçesinde duyulan mekânsal ve sosyal eksiklikler, boş zamanları değerlendirme biçimleri, öğrencilerin Harmancık halkı ile ilişkileri ve genel beklentileri sorgulanmaya çalışılarak çözüm önerileri getirilmiştir. Araştırmanın genel bulgularına göre; öğrencilerin büyük çoğunluğu Harmancık halkını yardımsever görmekle birlikte, halkın eğitimsiz ve Harmancık'ın ucuz bir yer olduğunu düşünmektedirler. Yine, öğrencilerin büyük çoğunluğu, Harmancık'ta sinema, tiyatro ve konser gibi etkinliklerin düzenlenmediğini ve bu durumdan memnuniyetsizlik duyduklarını ifade etmektedirler.

- Sezek, Fatih - Kaya, Ercan - Akman, Zehra - Erbil, Bağdat - Aslan, Büşra - Özgen, Rüya - Keleş, Özge, *Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyetinin Organ Nakli ve Bağışı Hakkında Görüşlerine Etkisi,* 2015, EKEV Akademi Dergisi, 19(62), 307-320, Erzurum.

ÖZET: Çalışmamız, cinsiyet farklılığının üniversite öğrencilerinin organ bağışına gösterdikleri ilgi ve tutumları, bunları etkileyen demografik, sosyal, dini etkiler, toplumun organ naklini kabul durumunu ve organ bağışını sınırlayan faktörler üzerine etkilerini açığa çıkarmayı amaçlamaktadır. 2012-2013 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde yapılan bu çalışmada, Atatürk Üniversitesinde eğitim-öğretim gören 1509 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket soruları likert tipi olup; kişisel bilgi, organ nakline karşı tutum, organ nakline karşı genel düşünceler ve organ bağışı ile ilgili bir durumla karşılaşılacak olunursa nasıl davranacaklarına yönelik soru ve alt testlerden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 18-25 olup bunların 539'u (%35, 7) erkek, 970'i (%64, 3) kızdır. Organlarını bağışlayanların 12'si erkek, 11'i kız olmak üzere toplam 23 kişidir (%1, 5). 20'si erkek, 29'u kız olmak üzere toplam 49 (%3, 2) kişinin ailesinde organ nakli yapılmıştır. Organ bağışına ihtiyacı olan öğrencilerin 5'i erkek, 8'i kız olmak üzere toplam 13 (%0,9) kişidir. Kız öğrencilerin organ bağışına karşı daha olumlu bir tutuma sahip olduğunu, ölen kişinin organ bağış kartının veya vasiyetinin olması durumunda organ bağışına daha olumlu baktıklarını, ancak doktorlara güvende daha şüpheci olduklarını söyleyebiliriz. Erkekler de ise yakın bir arkadaşına organ bağışında bulunma ve organ mafyasının organ bağışına aracılık etmesi ve organ bağışının dinen sakıncalı olduğu şeklindeki ifadelere daha yüksek oranda katılarak olumsuz görüş bildirmişlerdir. Yapılan analiz sonucunda cinsiyetler açısından bu görüş farklılıkları arasında istatistiksel olarak fark bulunmuştur.

- Sezek, Fatih - Kaya, Ercan - Akman, Zehra - Erbil, Bağdat - Aslan, Büşra - Özgen, Rüya - Keleş, Özge, *Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Alanlara Göre Organ Nakli ve Bağışı ile İlgili Görüşleri,* 2015, EKEV Akademi Dergisi, 19(62), 471-486.

ÖZET: Çalışmanın amacı; üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri alanlara göre organ nakli ve organ bağışına yönelik tutum ve görüşlerini tespit etmektir. Bunun için 2012-2013 yılı bahar döneminde Atatürk Üniversitesi'nde öğrenim gören 1509 öğrenciye anket uygulanmıştır. Anket dört alt bölümden oluşmaktadır ve sorular Likert tiptedir. Elde edilen bulgulara göre çalışmaya katılan 295 sağlıkçıdan 5'i, 378 fenciden 4'ü, 836 sosyal alan öğrencisinden sadece 14'ü organ bağışında bulunmuştur ve bu oranlar arasında istatistiksel olarak fark yoktur. Ancak organ bağışında bulunmama sebepleri arasında istatistiksel olarak fark vardır. Çoğu öğrenci organ bağışını düşünmek için erken olduğunu belirtmiştir. Ancak sağlıkçılar ''başka dine mensup birisine organ bağışında bulunmada" diğerlerine göre daha isteklidir. Aile fertlerinden birinin ölmesi durumunda veya kendileri hayatta iken bir başkasına organ vermeleri gerektiğinde bütün grupların benzer şekilde davranma eğiliminde olduğu görülmüştür. ''Çok yakın bir arkadaşınıza organ bağışlar mısınız?" sorusunda sosyal alan öğrencilerinin daha istekli olduğunu ve cevaplar arasında istatistiksel olarak fark olduğunu ortaya çıkmıştır. Sağlıkçılar bağışlanan organların tıbbi deneylerde kullanılmasından daha az endişe duymakta ve tıbbi deneyler için hayvanlardan insanlara organ nakline daha olumlu bakmaktadırlar. Ancak gerek sağlıkçıların gerekse diğer alanlardaki öğrencilerin doktorlara yeterince güvenemeyeceği, organ nakillerinde mafyanın aracı olabileceği gibi benzer endişeler duydukları tespit edilmiştir. Diğer yandan, alanlar açısında bütün öğrencilerde organ nakli ile ilgili en temel konularda bile bilgi eksikliklerinin olduğu belirlenmiştir.

- Uydaş, İbrahim - Genç, Salih Zeki, *Ortaöğretim Öğrencilerinin Küresel Vatandaşlık Bağlamında Çokkültürlülük Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi,* 2015, Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi, 4(1), 416-429, Erzurum.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı; "ortaöğretim öğrencilerinin küresel vatandaşlık bağlamında çokkültürlülük hakkındaki görüşlerinin" farklı değişkenler açısından değerlendirilmesidir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2012-2013 eğitim öğretim yılında Çanakkale merkez ve ilçelerinden (Ayvacık, Bayramiç, Biga ve Çan) random yöntemiyle seçilmiş toplam 12 ortaöğretim kurumunda 12. sınıfta öğrenim gören 618 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada verileri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından öğrencilere yönelik geliştirilen "Aktif Vatandaşlık Anketi" kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular SPSS 18.0 paket programıyla analiz edilmiştir. Verilerin analizinde bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, ortaöğretim öğrencilerinin cinsiyetleri, öğrenim gördükleri okul türü, ailelerinin sosyoekonomik durumları, boş zamanlarında en fazla yaptıkları etkinlikler ile küresel vatandaşlık bağlamında çokkültürlülük ile ilgili görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur.

- Açak, Mahmut - Karabulut, Recep, *Futbol Kulüp Taraftarlığı: Üniversite Öğrencilerinin Spor Sponsorluğu Hakkındaki Görüşlerinin Değerlendirilmesi,* 2016, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 214-230, Isparta.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı; üniversite öğrencilerinin spor sponsorluğu hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Bu çalışmaya; altı ayrı üniversiteden, 966 kız ve 1434'sı erkek olmak üzere toplam 2400 öğrenci katılmıştır. Anketi dolduran öğrencilerin yaklaşık %40'ı Fenerbahçe, %32'si Galatasaray ve %28'i Beşiktaş Spor Kulübünü taraftarıdır. BJK taraftarlarının %40'ı kendilerini fanatik taraftar olarak tanımlamışlardır. FB ve GS taraftarları takımlarını tutma eğilimi olarak kendilerini sadık taraftar olarak tanımlamışlardır. Sponsorlarının ismini bilme oranı BJK için %76, FB için %69 ve GS için %55'dir. Bu oran tutulan takımın sponsorlarının ürünlerini öncelikli olarak tercih etmede BJK taraftarları yaklaşık %57 ile ilk sırada yer almaktadır. Öğrencilerin taraftar oldukları takımın lisanslı ürününü alma oranlarına bakıldığında FB %69, GS %51 ve BJK %70'dir. Öğrenciler sigara ve alkol firmalarının takımlarına sponsor olmalarına karşı olduklarını belirtmişlerdir. Yapılan bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin sponsorluk ve takım arasındaki olumlu ilişki olduğunu söyleyebiliriz.

- Açıksöz Mutlu, Fülya, *Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Öğrencilerinin Güncel ve Popüler Müzikler Dersine İlişkin Görüşleri*, 2016, The Journal of Academic Social Sciences, 4(31), 210-22.

ÖZET: Bu araştırmanın konusu Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans programının müzik alan derslerinden biri olan Güncel ve Popüler Müzikler dersine ilişkindir. Öğrencilerin bu derse ilişkin görüşlerinin tespit edilmesinin amaçlandığı bu çalışma, izlenen yöntem ve elde edilen verilerin niteliği bakımından durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışmadır. Araştırma için konuyla ilgili literatür çalışması yapılmış, ayrıca anket yöntemi ile öğrencilerin Güncel ve Popüler Müzikler dersinin içerik, işleniş ve kazanımlarına ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ondokuz Mayıs Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Lisans III. ve IV. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda öğrencilerin ilgili dersin Lisans III. sınıf düzeyinde okutulmasını uygun buldukları, ancak haftada iki saat olarak işlenen bir ders olmasını yetersiz buldukları anlaşılmıştır. Öğrencilerin bu derse ilişkin kazanımlarının derste kullanılan görsel ve işitsel malzemeyle oldukça bağlantılı olduğu, teorik anlatımların ise kısmen akılda kalıcı olduğu anlaşılmıştır. Bu araştırmanın müzik eğitimi programlarının ders ve içerik bakımından iyileştirilmesi noktasında fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

- Ahi, Berat, *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Sera Etkisi Hakkındaki Düşünceleri,* 2016, Türkoloji Araştırmaları, 11(9), 15-30, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma okul öncesi öğretmen adaylarının sera etkisi hakkındaki görüşlerini yaptıkları çizimler aracılığıyla belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma Kastamonu Üniversitesi'nde Okul Öncesi Öğretmenliği Programı'nda eğitim alan toplam 196 öğretmen adayıyla yürütülmüştür. Araştırma kapsamında veriler çiz ve anlat tekniği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde resimler ve görüşme sırasındaki cevaplar betimsel analiz tekniğine uygun olarak önceki araştırmalardan elde edilen temalara yerleştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının çok büyük bir bölümü (f= 125, 63.77%) sera etkisi hakkında bir düşüncelerinin olmadığını belirtmiştir. Bu öğretmen adaylarının söz konusu kavramla ilgili hiçbir çizim veya düşünce ortaya koyamamıştır. Yalnızca 19 (9.69%) öğretmen adayı bilimsel temelli açıklamalarda bulunabilmiştir. Öğretmen adaylarının bir bölümü (f= 16, 8. 16%) sera etkisiyle ozon tabakasının seyrelmesini birbirine karıştırmış, bir bölümü de (f= 14, 7. 14%) tarımda

kullanılan sera ile karıştırmıştır. Bu sonuçtan hareketle öğretmen adaylarının eksik bilgi veya kavram yanılgısına sahip oldukları söylenebilir. Ayrıca bilimsel temelli cevap veren öğrencilerin beşi (26. 3%)de sera gazları, sera etkisinin oluşumundaki farklı etmenler hakkında sınırlı bilgiye sahip oldukları tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında genel olarak okul öncesi öğretmen adaylarının sera etkisi hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar ışığında okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarına çevre ve çevre sorunları hakkında güncel bilgi içeren ders veya derslerin eklenmesi ve fen eğitiminin program içerisindeki kapsamının arttırılması önerilmektedir.

- Akbulut, Mehmet Kadir - Aktağ, Işıl - Akpınar, Selçuk, *Takım Sporu ile Bireysel Spor Yapan Öğrencilerin Sezinleme Zamanlarının İncelenmesi,* 2016, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 26(4), 154-164, Ankara.

ÖZET: Bu çalışma Hatay ilinde okul sporlarına katılan ortaokul 7. ve 8. sınıf takım sporu (basketbolhentbol) ve bireysel spor (masa tenisi-badminton) yapan öğrencilerin sezinleme zamanlarının incelenmesi amacı ile yapılmıştır. Araştırmaya 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Hatay ilinde okul sporlarına katılan okullardan 116 erkek, 121 kız öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırma verileri, Lafayette Enstitü tarafından geliştirilen Bassin Anticipation Timer cihazı ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde SPSS (17.0) kullanılarak, takım sporu yapan öğrenciler ile bireysel spor yapan öğrencilerin gruplar arasında, cinsiyete göre, spor deneyimine göre ve yaşa göre sezinleme zamanları arasında fark olup olmadığı incelenmiştir. Verilerin analizinde t testi veya tek yönlü Anova Testi kullanılmıştır. Sonuçlara bakıldığında, bireysel spor yapan öğrencilerin daha iyi sezinleme zamanına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında ve yaşlar (12-13-14) arasında sezinleme zamanında anlamlı fark elde edilmemiştir. Öğrencilerin spor deneyimlerine göre sezinleme zamanları arasındaki farklılıklara baktığımızda, 1 yıldır spor yapan öğrencilerin sezinleme zamanlarının 2 (iki), 3 (üç) ve 4 (dört) yıldır spor yapan öğrencilere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, bireysel sporlarda sezinleme zamanının takım sporlarına göre daha önemli olabileceği ve spor deneyiminin artması ile sezinleme zamanında gelişme olabileceği söylenebilir.

- Aydın, Ayhan - Uysal, Şengül - Uslu, Fatma - Tekel, Esra, *Turkish Students' Mathematics Performance in PISA 2012 in Scope of Some Variables (Bazı Değişkenler Açısından Türk Öğrencilerinin PİSA 2012 Matematik Performansları), 2*016, The Journal of Academic Social Science Studies, (46), 331-342, Elazığ.

ÖZET: PISA sonuçları, eğitim sistemimizin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek gibi çok çeşitli yollarla ulusal başarının seviyesini analiz etmemizi sağlaması açısından anahtar rol oynar. Bu bağlamda, bu çalışma PISA 2012 verilerini kullanarak, PISA 2012 matematik sınavında Türk öğrencilerinin performanslarını en başarılı beş ülke (Çin, Singapur, Kore, Japonya ve Lihtenştayn) ve son beş ülke (Ürdün, Kolombiya, Katar, Endonezya, Peru) ile insan kaynakları (öğretmen maaşı), öğretmen-öğrenci oranı, okuldan sonra öğrenmeye ayrılan zaman ve sosyal aktiviteler açısından karşılaştırmıştır. Türkiye ve çalışmaya dahil edilen ülkelerin verileri düzenlenmiş ve ortalama, yüzde ve frekans dağılımları karşılaştırmalı olarak tablolarda sunulmuştur. Çalışmanın sonuçlarına göre tartışılan değişkenler bir bütün olarak değerlendirildiğinde Türkiye'nin öncelikli olarak öğrencilerin matematik performanslarını arttırması gerektiği söylenebilir. Böylece öğrenciler karmaşık problem çözme becerilerine ve yüksek

beceri gerektiren yönetsel, profesyonel ve teknik mesleklere sahip olabilirler. Çalışmanın sonuçlarına göre Türkiye en başarılı beş ülkeden, son beş ülkeden ve OECD ortalamasından bahsi geçen değişkenler açısından geri kalmış durumdadır. Matematik performansını arttırmak için Türkiye politika yapıcıları, matematik performansı üzerine doğrudan etkisi olan yukarıda bahsi geçen değişkenler konusunda ivedi iyileştirme adımları atmalıdır.

- Balcı, Aslı - Köse, Erdoğan - Çelik Ercoşkun, Nihal, *Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Düşünme ve Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi,* 2016, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (40), 153-170, Burdur.

ÖZET: Bu çalışmada okul öncesi ve sınıf öğretmen adaylarının yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi ve Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dallarında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçsal örnekleme kullanılmış olup, araştırmanın örneklemi söz konusu ana bilim dallarında 1. sınıf ve 4. sınıfta öğrenim görmekte olan 409 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin yaratıcılıklarını belirlemek amacıyla Whetton ve Cameron'dan (2002) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması ve geçerlik güvenirlik çalışmaları Aksoy (2004) tarafından yapılan "Ne kadar yaratıcısınız?" ölçeği ve problem çözme becerilerini ölçmek amacıyla Heppner ve Petersen (1982) tarafından geliştirilerek, Taylan (1990) tarafından Türkçeye uyarlanan "Problem çözme envanteri" (PÇE) kullanılmıştır. Bulgulara bakıldığında, öğretmen adaylarının yaratıcı düşünme becerilerinin cinsiyet, öğrenim görülen ana bilim dalı, sınıf ve mezun olunan lise türü değişkenlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülürken; problem çözme becerilerinin ise sadece cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmüştür. Ayrıca öğretmen adaylarının yaratıcı düşünme ve problem çözme becerileri arasında orta düzeyle ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

- Barış, Serap, *Finansal Okuryazarlık ve Bütçeleme Davranışı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2016, Tesam Akademi Dergisi (2), 13-38, Bursa.

ÖZET: Kişinin bütçesini yönetebilmesi konusunda bilgi temelli kararlar alabilmesi olarak tanımlanan finansal okuryazarlık; bireyin, hane halkının ve makro düzeyde toplumun refahının artmasına katkı sağlamaktadır. Bu refah artışının sağlanabilmesi finansal bilgiye dayalı olarak doğru ve yerinde finansal kararlar alınabilmesine bağlıdır. Finansal bilgi yanında olumlu tutum ve davranışlara da sahip olmak gerekir. Bu davranışların ise erken yaşta aile veya okulda öğrenilmesi hayatın geri kalanı için kazanımların daha fazla olmasına yol açar. Bu bağlamda çalışmada öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeylerinin bireysel bütçeleme davranışları üzerindeki etkisi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) öğrencilerine bir anket uygulanarak araştırılmıştır. Çalışmanın sonucunda finansal okuryazarlık düzeyi (düşük ya da yüksek olması) ile bütçeleme davranışı arasında anlamlı farklılık olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin temel düzey finansal okur yazarlıklarının düşük olmadığı, ancak ileri düzey finansal okuryazarlıklarının düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca finansal okuryazarlığın sadece cinsiyet faktörü açısından farklılaştığı, kız öğrencilerin finansal okuryazarlığının erkeklerden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

- Beydoğan, H. Ömer - Hayran, Zeynel, *Ortaokul Öğrencilerinin Kavramları Anlamlandırma Eğilimleri,* 2016, Milli Eğitim Dergisi, 45(210), 303-317.

ÖZET: Dış dünyadan gelen uyaranların duyumlar yoluyla bilişe aktarılması sayesinde nesneler ve olaylar algılanır, adlandırılır, sınıflanır ve bilişte şekillenir. Şekillenme sürecini pek çok değişken etkiler. Bu araştırmada ortaokul 5. sınıflarda "çoklu ortam"dan gelen uyaranların öğrencilerin kavramları anlamlandırma eğilimleri üzerine etkisi incelenmiştir. Araştırmada ön-test ve son-test modeline dayalı deneysel yöntem kullanılmış; deneysel yöntemden elde edilen veriler nitel karakterli betimsel yöntemle desteklenmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından kavramların kullanımdaki işlevselliğine dönük bir test geliştirilmiştir. Deney grubunda yer alan öğrencilerin ünite kavramlarıyla ilgili çağrışımlarını güçlendirecek ve zihinsel hazırlığını destekleyecek şekilde resimler, animasyonlar, fotoğraflar, kavram bulmacaları vb, öğretim materyalleri kullanılmış, kontrol grubunda ise öğretim mevcut haliyle sürdürülmüştür. Araştırmada, kontrol grubu ve deney grubu öğrencilerine olgular içinde kavramların yer aldığı metinler yazdırılmıştır. Her iki grubun olgusal metinlerde kullandıkları kavramların anlamsal işlevleri karşılaştırılmıştır. Elde dilen bulgular çerçevesinde öğretmenlere ve öğreticilere kavram öğretimindeki eksiklerinin giderilmesine, kavram öğretimi sürecinde kullanılan öğretim materyallerinin geliştirilmesine yönelik bazı öneriler getirilmiştir.

- Bingöl, Cihan - Alpkaya, Ufuk, *Spor Yapan ve Spor Yapmayan Lise Öğrencilerinin Özsaygı Düzeylerinin İncelenmesi,* 2016, Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 31-37, İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, lise düzeyindeki spor yapan ve spor yapmayan öğrencilerin özsaygı düzeylerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmaya 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Kâğıthane ilçesinde okuyan, yaşları 15–18 (16. 26 yaş ±1.02) arasında olan toplam 320 öğrenci katılmıştır. Öğrenciler spor yapan ve spor yapmayan olarak 2 gruba ayrıca her grup da kadın ve erkek olarak 2 gruba ayrılmıştır. Öğrencilerin öz saygı düzeylerini belirlemek için Coopersmith tarafından geliştirilen özsaygı ölçeği kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde, bağımsız t test yöntemi ile karşılaştırma yapılarak anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak belirlenmiştir. Sonuçlara göre spor yapan öğrencilerin, spor yapmayan öğrencilerden daha yüksek özsaygı düzeyine sahip oldukları bulunmuştur ($p<0.05$). Ayrıca cinsiyete göre karşılaştırıldığında, spor yapan erkek öğrencilerin, spor yapmayan erkek öğrencilerden ve spor yapan kız öğrencilerin de, spor yapmayan kız öğrencilerden daha yüksek özsaygı düzeyine sahip oldukları bulunmuştur ($p<0,05$).

- Birdişli, Fikret, *Güvenlik Kültürü Üzerine Bir İnceleme: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Öğrencilerinin Güvenlik Algısı,* 2016, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(43), 641-655.

ÖZET: Güvenlik politikalarının kurucu unsurlarını sosyopolitik düzlemde inceleyen çalışmalardan biri de güvenlik kültürü üzerine yapılan araştırmalardır. Güvenlik kültürü, ulusal güvenlik politikalarına yön veren, bir toplumun sahip olduğu inanç ve değerler bütünü, dış dünyayı algılama biçimidir. Toplumda bireylerin taşıdıkları bu algı, yapı/yapan ilişkisi bağlamında resmi söylemle aynı ya da farklı olabilir. Bu çalışma Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi öğrencilerinin güvenlik kültürünü saptamaya yönelik bir alan araştırmasını içermektedir. Anket sonuçlarına göre öğrencilerin güvenlik

algısı realist yaklaşımdan liberal ve idealist yaklaşıma doğru değişme eğilimindedir. Bunun yanı sıra Türkiye'nin konumu ve bölge ülkeleri ile ilişkileri bağlamında öğrencilerin düşünceleri reel politika ile uyum içindedir.

- Boztoprak, Ferhat - Tirak, Leyla – Serçeoğlu, Neslihan, *Gastronomi Turizmi ile Şehir Markalaşması İlişkisi Atatürk Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma*, 2016, Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 4(2), 94-114, Erzurum.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Erzurum'da öğrenim gören ve Erzurumlu olmayan üniversite öğrencilerinin Erzurum' a ait olan gastronomik ürünler hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarını belirlemektir. Ayrıca hangi kaynaklardan bilgi edindiklerini öğrenmek ve tanınan ürünlerin şehrin markalaşması ile ilişkisinin olup olmadığını tespit etmek de amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda düzenlenen anket formu Erzurum' a uyarlanarak geliştirilmiş ve Atatürk Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde öğrenim gören 406 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğrenciler Erzurum'un mutfak kültürüne ait logosunun Cağ Kebabı olduğunu ve Erzurum'un sahip olduğu varlıklardan kayak merkezleri ile ön plana çıktığını ifade etmişlerdir. Bunun yanında yemek ve yiyecek markası tercihlerinde de kalite ve fiyata önem verdiklerini ifade etmişlerdir. Ancak çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde Erzurum'un sahip olduğu önemli yemek potansiyeline rağmen tanıtımını yeterince yapamadığı için sadece genel ve çok bilindik konularla tanındığı, diğer potansiyellerinin keşfedilmediği fark edilmiştir. Bu nedenle Erzurum'da tüm ürünlerin tanınmasını sağlayacak şekilde tanıtım faaliyetlerinin yapılması gerekmektedir.

- Bulut, Alper - Güloğlu, Yavuz, *İklim Değişikliği Konusunda Orman Fakültesi Öğrencilerinin Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Örneği,* 2016, Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 16(2), 640-654.

ÖZET: İklim değişikliği günümüz dünyası ilgilendiren önemli sorunlardan birisidir. Dünyadaki iklim olaylarında yaşanan birçok dengesizlik bu olguya olan ilgiyi gittikçe arttırmış ve alınması gereken tedbirlere ilişkin birçok öneri ortaya konulmuştur. İklim değişikliğinin önlenmesinde sera gazlarının salınımının etkisi azımsanmayacak derecede önemlidir. Sera gazlarının salınımın azaltılması ile birlikte karasal ekosistemler içerisinde en büyük depolama kaynağı olan orman alanlarının arttırılması iklim değişikliğinin önlenmesinde büyük katkı sağlayacaktır. İleride orman ekosistemlerinin ve orman ürünleri sektörünün yöneticileri olacak orman mühendislerinin ve orman endüstri mühendislerinin konuya ilişkin bilgi düzeyleri oldukça önemlidir. Bu çalışmada Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği ve Orman Endüstri Mühendisliği öğrencilerine iklim değişikliği konusu ile ilgili anket yapılmış ve bu anketlere göre öğrencilerin konuya ilişkin bilgi düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Anket çalışması 216 orman mühendisliği, 92 orman endüstri mühendisliği öğrencisi olmak üzere toplam 308 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Anketlerin analizinde, yüzde analizi yöntemi, frekans tabloları ve ki kare testi kullanılmıştır.

- Büyükdoğan, Birol - Afşar, Bilge, *Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Şehre Ekonomik Katkıları: KTO Karatay Üniversitesi Örneği,* 2016, OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 2(3), 1 - 16.

ÖZET: Ülkemizde üniversitesiz il kalmamıştır. Böylece yükseköğretim kurumlarının ekonomiye katkısı daha çok irdelenir hale gelmiştir. Üniversiteler, sahip oldukları öğrenciler vasıtasıyla yer aldıkları kentlere ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda ciddi katkılarda bulunmaktadırlar. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde üniversiteler bacasız fabrika olarak da adlandırılmaktadır. Bacasız fabrika deyiminden de anlaşılacağı üzere üniversiteler bulundukları şehirlere ekonomik canlılık ve gelişme getirmektedirler. Bu çalışmada bir vakıf üniversitesi olan Konya KTO Karatay Üniversitesi öğrencilerinin 2012 yılı itibariyle yapmış oldukları harcamaların miktarı ve Konya ekonomisine katkıları irdelenmiştir. Bu doğrultuda geliştirilen anket formu KTO Karatay Üniversitesi öğrencilerinden 342 kişiye uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre; üniversite öğrencileri aylık bütçelerinin %24'ü beslenmeye, %21, 12'si eğlence ve sosyal faaliyetlere, %20,88'i giyime, %9, 11'i barınmaya, %8,88'i haberleşme ve internete, %5, 76'sı ise kırtasiye harcamaları için ayrılmaktadır. Araştırmaya göre, 2012 yılı için bir öğrencinin ayda yaklaşık 674, 36 TL harcama yaptığı ve KTO Karatay Üniversitesi öğrenci harcamalarının Konya iline yaklaşık 3, 776 milyon TL'lik bir katkı sağladığı tespit edilmiştir.

- Can, Dizem - Akkuş, Hüseyin - Üner, Sinem, *Ortaöğretim Öğrencilerinin Çevre Okuryazarlıklarının Belirlenmesi,* 2016, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 35(2), 23-35, Samsun.

ÖZET: Bu çalışmada kimya dersini almakta olan ortaöğretim öğrencilerinin çevre okuryazarlıklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma kesitsel tarama modeli kullanılarak yürütüldü. Çalışmanın örneklemini 2011-2012 eğitim-öğretim yılında iki farklı Anadolu Lisesinde öğrenim gören 451 ortaöğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri çevre okuryazarlığının bilgi boyutunu, tutum boyutunu, ilgi boyutunu ve kullanım boyutunu içeren Çevre Okuryazarlığı Anketi ile elde edilmiştir. Çalışma sonucunda; kimya dersini alan öğrencilerin cinsiyet açısından çevre bilgi boyutunda erkek öğrenciler; tutum, ilgi ve kullanım boyutlarında ise kız öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin çevre bilgi ve ilgi düzeyleri ile çevre kullanımına karşı olumlu davranışlarının arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak çevreye karşı tutumun sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca çevre bilgi düzeyleri ve çevreye karşı tutumlarda okul türleri açısından yüksek puanlı lise öğrencileri lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu, çevre ilgi düzeyleri ile çevre kullanımları arasında ise anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca bu çalışmada çevre okuryazarlığının boyutları olan çevre tutum, çevre ilgi ve çevre kullanım arasında orta düzeyde anlamlı pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

- Çakmak, Özlem Çamlıbel - Acay Sözbir, Senem, *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının "Müzik" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları,* 2016, The Journal of Academic Social Science Studies, 46, 269-282.

ÖZET: Metafor, bir bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu anlamada ve açıklamada güçlü bir zihinsel araç olarak tanımlanmaktadır. Metaforların kullanımına bakıldığında, somut örnekler verilerek soyutun anlatılması, mecaz, kastetme, benzeterek açıklama gibi işlevleri olduğu görülmektedir. Metaforların, gündelik yaşamda kullanımlarının yanı sıra son yıllarda bilimsel araştırmaların da konusu oldukları bilinmektedir. Bu araştırmanın amacı da okul öncesi öğretmen

adaylarının, "müzik" kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri (metaforları) metafor tekniğini kullanarak tespit etmektir. Çalışma gurubunu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Müzikle ilgili metaforik algılarını öğrenmek amacıyla öğrencilerden, "Müzik .... Gibidir. Çünkü …" cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Elde edilen veriler kategoriler altında sınıflandırılarak sunulmuştur. Araştırma sonucunda öğrencilerin müziği çok farklı metaforlarla tanımladıkları görülmektedir. Müzik kavramı en fazla hayat metaforu ile tanımlanmıştır. Üretilen elli sekiz metafor kategorilere göre incelendiğinde 11 kategori altında, duygu durumuna benzetme kategorisinde "aşk (3)" ve "hayal (3)", huzur veren kategorisinde "yağmur (2)", iyileştirici kategorisinde "terapi (3)" ve "ilaç (3)", yaşam kaynağı kategorisinde "besin(2)", neşe veren kategorisinde "çocuk (1)", doğa nesneleri kategorisinde "yağmur (2)" ve "yıldız (2)", arkadaş kategorisinde "dost (2)", hayat kategorisinde "hayat (14)", diğer kategorisinde ise "masal (2)" metaforlarını diğerlerine göre daha fazla kullandıkları görülmektedir.

- Demirtöz, Batıkan - Alpkaya, Ufuk, *Okul Çocuklarının Fiziksel Aktiviteden Hoşlanma Düzeyleri,* 2016, Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 23-30, İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı 12-14 (x=13, 21±0, 781) yaş çocukların fiziksel aktivitelerden hoşlanma düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırma grubunu İstanbul ilinde, bir özel okulda okuyan 52 kız 50 erkek toplamda 102 öğrenci oluşturmuştur. Beden eğitimi dersi içinde öğrencilere dört farklı fiziksel aktivite (oyun şekli) yaptırılarak bu aktivitelerden ne kadar hoşlandıkları, keyif aldığı ölçülmüştür. Araştırmada fiziksel aktiviteden hoşlanma düzeyini belirlemek için "Fiziksel Etkinlikten Hoşlanma Ölçeği-Kısa form" uygulanmıştır. Bu ölçekte en düşük puan 1 iken, en yüksek puan 7'dir. Öğrencilerin her aktiviteden aldıkları ortalama puanlara bakıldığında; 1. Aktiviteden 4.69 ± 1.49 puan, 2. Aktiviteden 6.07± 1. 13 puan 3. Aktiviteden 4.56 ± 1.86 puan, 4. Aktiviteden 5.09 ± 1.64 puan aldıkları görülmektedir. İstatistiksel olarak öğrencilerin tüm aktivitelerden hoşlandıkları bulunmuştur ($p<0.05$).

- Dinçsoy, Meltem Okur - Taşdemir, Özgür, *Üniversite Öğrencilerinin Ekonomik Kalkınma Algılarının Analizi,* 2016, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18(2), 307-332, Edirne.

ÖZET: Ekonomik kalkınma tarih boyunca bütün toplumlarda önemli olmuştur. Kalkınma iktisadının gelişme süreci içerisinde ortaya çıkan kavramlar toplumun farklı kesimleri tarafından farklı algılanabilmektedir. Bu çalışmada, Trakya Üniversitesi 2015-2016 öğretim yılında İktisat Bölümünde okuyan 288 öğrenciye 12 tanesi Likert tipi soru olmak üzere, kalkınma ve Türkiye Ekonomisi üzerine, toplam 38 soru sorulup anlamlı farklılıklar olup olmadığı SPSS 17.0 (Statistical Packet for Social Scieces) programı kullanılarak test edilmiştir. Katılımcıların, cinsiyet değişkeni bakımından sektör tercihinde, gelir değişkeni bakımından tarıma verilen destekler, öğretim programı değişkeni bakımından asgari ücret düzeyinde, sınıf değişkeni bakımından bölüm memnuniyeti, aile geliri değişkeni bakımından geçim sıkıntısı çekmede, yaş değişkeni bakımından asgari ücret düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Mann-Whitney U test sonucuna göre cinsiyet değişkeni bakımından mali destekler ve turizmin gelişmesinin kalkınma için önemli olduğunu düşünenler arasında bir farklılık bulunmuştur. Kruskal Wallis test sonucuna göre bireysel aylık gelir, sınıf ve aile geliri değişkenlerinde sırasıyla tarımın gelişmesi, bölgesel markalar yaratılması, sektörlerarası iş

birliği, kültürel ve sosyal gelişmenin kalkınma için önemli olduğunu düşünenler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Sonuç olarak, öğrencilerin, kalkınma ve Türkiye Ekonomisi algılarında, eğitim düzeyleri kadar demografik özellikleri bakımından da önemli farklılaşmalar saptanmıştır.

- Dirmeşe, Elif - Özdemir Kardaş, Funda - Akgün Şahin, Zümrüt, *Hemşirelik Öğrencilerinin Ağrı Yönetimine İlişkin Bilgi Düzeyleri, Kültürel Farkındalıkları ve Yeterlilikleri,* 2016, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 5(3), Gümüşhane.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerini ağrı yönetimine ilişkin bilgi düzeylerinin, kültürel farkındalık ve yeterliliklerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır. Araştırma tanımlayıcı olarak planlanmış, bir üniversitenin Sağlık Yüksekokulu'nda 01-31 Ocak 2014 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2., 3., 4. sınıfta öğrenim gören toplam 315 öğrenci oluşturmuştur. Veriler hemşirelik öğrencilerinin ağrı yönetimi bilgisi, kültürel farkındalık ve kültürel yeterliliğini değerlendirmek amacıyla hazırlanan anket ile toplanmıştır. Ankette 49 soru yer almakta ve altılı likert tipinde yanıtlanmaktadır. İstatistiksel analizlerde sayı, yüzde, ortalama, student's t testi ve varyans analizi yapılmıştır. Çalışmanın uygulanabilmesi için Yüksekokul Müdürlüğü'nden ve öğrencilerden izin alınmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21, 4 yıl; sınıf dağılımları %45, 4'ü (n=143) ikinci sınıf, %25, 7'si (n=81) üçüncü sınıf, %28,9'u (n=91) dördüncü sınıftır. Öğrencilerinin ağrı yönetimine yönelik bilgi düzeyi 73, 78; kültürel farkındalık düzeyi 64, 74; kültürel yeterlilik düzeyi 66, 79'dir. Öğrencilerin sınıf düzeyine ve çalışma durumuna göre ağrı yönetimine yönelik bilgi, kültürel farkındalık ve yeterlilik puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamsızdır. Hemşirelik öğrencilerinin ağrı yönetimi bilgisi, kültürel farkındalık ve yeterliliğinin artırılabilmesi için ağrı konusuna bir ders olarak hemşirelik müfredatında yer verilmesi ve geliştirilmesi önerilmektedir.

- Durmuş, İbrahim, *TV Reklamlarının Tüketicilerin Tutum ve Motivasyonları Üzerindeki Sosyo-Ekonomik Etkileri: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama*, 2016, Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 1(1), 28-40.

ÖZET: Çalışmanın amacı TV reklamlarında tutumun, reklamın sosyo-ekonomik (ekonomik fayda, istenmeyen değer, yanıltıcılık/sahtelik) ve tüketicilere (fiyat, materyalizm) etkilerinin üniversite öğrencilerinin motivasyonları (güdü) üzerinde etkili olup-olmadığının araştırılmasıdır. Bu açıdan çalışma Gümüşhane Üniversitesi'nde 215 öğrenciye anket yöntemi kullanılarak uygulanmıştır. Anketlerden 8 tanesi eksik doldurulduğu için 207 anket değerlendirmeye alınmıştır. Değişkenlere uygulanan Yapısal Eşitlik Modeli analizi sonuçlarına göre TV reklamlarında istenmeyen değerler (ID), yanıltıcılık/sahtelik (YAN) ve materyalizm (MAT) ile izleyici motivasyonu (MOT) arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Ayrıca çalışma sonuçlarında fiyat (FYT) ile izleyici motivasyonu arasında negatif ve anlamlı bir ilişki elde edilmiştir. Daha önce yapılan çalışmalar genellikle reklamın sosyo-ekonomik ve tüketicilere etkilerinin tutumlar üzerindeki yansımaları ayrı ayrı araştırılmıştır. Çalışmada daha önce yapılan çalışmalardan farklı olarak bu değişkenlerin tamamını bir bütün olarak incelenmiş ve izleyicilerin (üniversite öğrencilerinin) motivasyonları üzerindeki yansımaları değerlendirmeye alınarak literatüre katkıda bulunulmaya çalışılmıştır.

- Emektar, Ahmet - Mercin, Levent, *Sanatsal (Resim/Tasarım) Yarışmalarının Görsel Sanatlar Eğitimi Açısından Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi,* 2016, Turkish Studies Dergisi, 11(8), 203-212, Ankara.

ÖZET: Sanatsal (resim, grafik tasarım vb.) yarışmalar, genel olarak bir firmanın veya bir kurumun en belirgin görünen yüzünü, yani kurumsal kimliğini belirlemek (logo); çevre kirliliği, tasarruf vb. gibi sosyal içerikli konularda afiş veya resimlerle farkındalık oluşturmak ve sanatsal bir ürünü tanıtabilmek veya kullanılmasını teşvik edebilmek için bir araç olarak kullanmak amacıyla : Sanatsal (resim/tasarım) yarışmalar, genel olarak sosyal içerikli konularda afiş veya resimlerle farkındalık oluşturmak, sanatsal bir ürünü tanıtabilmek veya kullanılmasını teşvik edebilmek için düzenlenen etkinliklerdir. Yarışmaların genel amacı böyle olsa da özellikle resim/tasarım yarışmalarının düzenlendiği hedef kitle üzerinde, eğitsel bir yönünün olup olmadığını öğrenci görüşlerine değerlendirmek bu araştırmanın gerekçesini oluşturmuştur. Araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Verilere göre öğrenciler, sanat (resim/tasarım) yarışmalarının sanatın eleman ve ilkelerini kullanma ve kavrama konusunda faydalı olduğu, görsel sanatlara karşı duyarlılığı ve buna bağlı olarak ilgiyi arttırdığı, yarışma için geçen hazırlık sürecini eğlenceli buldukları görüşündedirler. Ayrıca öğrencilerin büyük çoğunluğunun yarışmaların yapılmasından yana oldukları sonucuna ulaşmakla birlikte; çok anlamlı bir sonuç olmasa da ankete katılan öğrencilerin bir kısmı, sanat (resim/tasarım) yarışmasını kaybedince üzüldüklerini ve yarışmalara katılma düşüncesinin kendilerini strese soktuğu için bu tarz yarışmaları doğru bulmadıklarını; bir kısmının ise üniversite sınavlarına hazırlanmak zorunda olduklarından sanatsal yarışmalara katılmanın anlamsız olduğunu belirtmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre, Görsel Sanatlar Öğretmenleri öğrencilere, sanatsal yarışmaların her zaman derece veya ödül kazanmak için yapılan bir sanatsal etkinlik olmadığını ifade etmelidirler. Ayrıca yarışmaların eğitim, farkındalık oluşturmak, sanatı ve sanatçıyı anlamak gibi çok önemli misyonlarından dolayı gerekli bir etkinlik olduğu belirtilmeli ve öğrenciler bu konuda yeterli düzeyde bilgilendirilmelidirler.

- Ergül, Mehmet Ali - Tınaz, Cem - Ertaç, Mefharet, *Lise Öğrencilerinin Spora Yönelik Farkındalık Düzeylerine Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi: Tenis Branşı Örneği*, 2016, Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi, 27(2), 69–83, Ankara.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin tenis sporuna yönelik genel farkındalık düzeylerini cinsiyet, okul türü, sınıf düzeyi, ailenin eğitim durumu, mesleki durumu, sosyo-ekonomik durumu ve spora olan ilgi değişkenlerine ve bilişsel, duyuşsal ve psikomotor boyutlara göre analiz etmek, buna ilaveten özel okulda ve devlet okulunda okuyan öğrencilerin benzerliklerini ve farklılıklarını incelemektir. Araştırmanın evrenini; İstanbul ili, Şişli ilçesinde okuyan öğrenciler, örneklemini ise Şişli Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Notre Dame De Sion Fransız Lisesi'nde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Bu araştırmanın örneklemini, İstanbul'da öğrenim gören lise öğrencileri içerisinden, araştırmanın amaçları doğrultusunda özel okul öğrencileriyle devlet okulu öğrencileri arasındaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koyması beklenen, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş 179'u kız ve 265'i erkek olmak üzere toplam 444 katılımcı teşkil etmektedir. Araştırmada, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında Eski (2010) tarafından oluşturulmuş olan "Kış Sporları Farkındalık Ölçeği" esas alınarak geliştirilen "Tenis Sporu Farkındalık Düzeyi Ölçeği", kişisel verilerin toplanmasında yine Eski tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20.0 programında çözümlenmiştir. Karşılaştırmalar için İki Örnek z-Testi kullanılmıştır.

Ayrıca bağımsız değişkenler için tanımlayıcı istatistikler (frekans ve yüzde) ve Spearman korelasyon katsayıları elde edilmiştir. Bu çalışmada hipotez testleri için anlamlılık düzeyi (D) 0,05 olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, öğrencilerin tenis sporuyla ilgili farkındalık düzeyine etki eden faktörlerin anlamlı farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir. Sınıf düzeyi, anne-baba eğitim durumu, gelir durumu arttıkça farkındalık düzeyinin de arttığı tespit edilmiştir. Ailesinde spor yapan ve yakın çevresinde tenis oynayanların olduğu öğrencilerde farkındalık düzeyinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin genel farkındalık düzeyi "orta düzeyde farkında" olarak bulunmuştur. Alt boyutlara göre öğrencilerin duyuşsal farkındalıkları "oldukça farkında" olarak bulunmuştur.

- Erol, Hamdullah - Uzun, Naim, *5. Sınıf Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına İlişkin Görüşleri Bir Köy Okulu Örneği*, 2016, Researcher: Social Sciences Studies, 4(1), 16-30.

ÖZET: Artan çevre sorunları karşısında etkili bir çevre eğitiminin önemi de gün geçtikçe artmaktadır. Etkili bir çevre eğitimi için küçük yaşlardan itibaren bireylerin çevre sorunlarına ilişkin mevcut görüşlerinin bilinmesi, daha sonraki öğrenim sürecinde izlenecek olan eğitimin şekillenmesinde önemli bir rol oynayacaktır. İlkokuldan ortaokula geçiş sürecinde bulunan 5. sınıf öğrencilerinin çevre sorunlarına ilişkin görüşlerinin saptanmasının amaçlandığı bu çalışma, bütüncül tek durum deseninde nitel bir araştırmadır. Çalışmada görüşme yöntemi yoluyla Aksaray iline bağlı bir köy okulunda öğrenim görmekte olan 17 öğrencinin görüşleri alınmıştır. Görüşmelerde öğrencilerden yaşadıkları köy, ülke ve dünyadaki çevre sorunlarının neler olduğunu belirtmeleri istenmiştir. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bulgulardan hareketle sonuç olarak öğrencilerin çevre sorunlarını daha çok yerel düzeyde açıkladıkları, görüşlerinin genellikle hava, su ve toprak kirliliği gibi yakın çevrelerinde gözlenebilen sorunlar etrafında toplandığı görülmüştür. Çalışmada ulaşılan sonuçların, özellikle köy okullarında görev yapacak ve yapmakta olan öğretmenlere etkili bir çevre eğitimine ilişkin planlamalarında yol göstereceği düşünülmektedir.

- Eyice Başev, Sinem, *Öğrencilerin Geri Dönüşüm Davranışları ve Bu Davranışa Etki Eden Sosyo-demografik Faktörler Üzerine Bir Çalışma,* 2016, Global Media Journal TR Edition, 6(12), 89-105, İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı öğrencilerin geri dönüşüm davranışını ve bu davranışı etkileyen faktörleri belirlemektir. Bu amaca ulaşmak için anket uygulaması yapılmış ve bu uygulamaya toplamda 66 öğrenci katılmıştır. Veriler online olarak toplanmış olup değişik ülkelerden insanlar çalışmaya katılmıştır. Çalışmanın sonuçları göstermiştir ki aile geliri yüksek olan, yüksek seviyede öğrenim gören ve evlerinde 4 kişiden fazla kişi bulunan öğrenciler daha fazla geri dönüşüm yapmaktadır. Bu anlamda çıkan sonuçlar aynı zamanda konu üzerinde yazılmış makale sonuçlarıyla uyumluluk göstermiştir.

- Fidan, Nuray Kurtdede - Konak, Seda, *Yüksek Lisans Öğrencilerinin Bakış Açısıyla Bilim ve Bilim İnsanı,* 2016, Adıyaman Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(22), 189–222.

ÖZET: Bu araştırma sınıf öğretmenliği ve sosyal bilgiler öğretmenliği yüksek lisans programlarında öğrenim gören yüksek lisans öğrencilerinin bilim ve bilim insanına yönelik görüşlerini belirlemek

amacıyla gerçekleştirilmiş nitel bir çalışmadır. Araştırma 2014-2015 öğretim yılının bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcılarını Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde sınıf öğretmenliği ve sosyal bilgiler öğretmenliği yüksek lisans programlarında öğrenim gören 13 yüksek lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Yüksek lisans öğrencilerinin görüşlerini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler nitel veri analizi tekniklerinden içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin bilim ve bilimsel yöntem konularında geleneksel görüş belirtirken; bilim insanının kişisel özellikleri, bilim-toplum ilişkisi ve bilimsel süreçlerde yaşanan problemlerle ilgili olarak çağdaş görüş belirttikleri görülmüştür.

- Göksel, Ali Gürel - Caz, Çağdaş, *Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi,* 2016, Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi 1(1), İstanbul.

ÖZET: Çalışmanın amacı; Anadolu Lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesidir. Araştırmanın evrenini İstanbul'daki Anadolu Lisesi öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemi ise rastgele örneklem yöntemi ile seçilen 212 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak; Güllü ve Güçlü (2009) tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum ölçeği" ile kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Veriler; betimsel istatistik yöntemler, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarda kız ve erkek öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Yaş değişkeni irdelendiğinde öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır.

- Göksel, Ali Gürel - Caz, Çağdaş - Gümüşdağ, Hayrettin - Yılmaz, Semih, *SporOrganizasyonlarında Gönüllü Katılımın İncelenmesi: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrenciler Üzerine Bir Uygulama,* 2016, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(43), 2557- 2564.

ÖZET: Araştırmanın amacı; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinde gönüllü katılımı spor organizasyonları açısından incelenmektir. Araştırmanın çalışma grubunu; Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda öğrenim gören 158'i erkek, 58'i kadın olmak üzere toplam 216 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; "Gönüllü Katılım Ölçeği (Palas ve Boz, 2007)" ile araştırmacı tarafından geliştirilen "kişisel bilgi formu" kullanılmıştır. Veriler; betimsel istatistik, t-testi ve Anova kullanılarak analiz edilmiştir, anlamlı farkın hangi gruplar arasında çıktığını bulmak için Tukey testi yapılmıştır. Araştırma sonucunda; kadın öğrencilerin erkek öğrencilere oranla gönüllü olarak, spor organizasyonlarında daha fazla yer aldıkları ve daha önce herhangi bir spor organizasyonunda yer alan öğrencilerin gönüllü olma noktasında daha ılımlı oldukları tespit edilmiştir.

- Görmez, Gürkan - Koçak, Mehmet Settar - Altunsöz, Irmak Hürmeriç, *Türkiye'deki Spor Liselerinde Bulunan Öğrencilerin Öğretmenlerin ve Yöneticilerin Spor Liselerini Algılayış Biçimleri,* 2016, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 10(3), 416–427, Niğde.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı Türkiye'deki spor liselerinde bulunan öğrencilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin spor liselerine yaklaşımlarının ve spor liseleri hakkındaki görüşlerin belirlenmesidir. Çalışmanın katılımcıları yedi farklı coğrafi bölgede bulunan 11 spor lisesindeki 1283 (338 Kadın, 945 Erkek), öğrenci, 50 (14 Kadın, 36 Erkek) öğretmen ve 26 (2 Kadın, 24 Erkek) yöneticiden oluşmaktadır. Spor lisesi öğrenci, öğretmen ve yöneticileri için 3 farklı ölçek hazırlanmış ve ölçekler çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Çalışmanın sonucuna göre, Türkiye'deki spor liselerinin tesis, malzeme ve personel yönünden öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin beklentilerinin tam olarak karşılayamadığı ortaya çıkmıştır. Spor lisesinde görevli öğretmen ve yöneticilerin çoğu okula aidiyet ve memnuniyet konusunda tarafsız bir yaklaşım sergilerken, öğrencilerin çoğunluğunun okullarına aidiyet ve memnuniyet konularında pozitif yaklaşım gösterdikleri bulunmuştur. Ayrıca, yöneticilerin öğretmenlere göre beklentilerinin daha olumlu olduğu söylenebilir. Fakat alt-yapı, ekipman ve branş öğretmenlerinin sayıca yetersizliğinden dolayı beklentilerinin karşılanmadığı da görülmektedir. Gelecekte yapılacak çalışmalar spor liselerindeki tesis ve ekipman problemlerinin çözülmesi için nasıl stratejiler oluşturulması gerektiği üzerine olmalıdır. Bunlara ek olarak, spor liselerindeki eğitimin kalitesinin artırılması için çalışma sayılarının artırılması gerekmektedir.

- Gülaçtı, Huri Gül Bayram - Pekaslan, Nur Elibol - Acar, Başak Şahin, *Üniversite Öğrencilerinin Sünnet Olma Deneyimlerine Dair Otobiyografik Anılarının İçerik Analizi*, 2016, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi, 56(1), 355-373, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin sünnet olmaya dair otobiyograik anıları içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmiş ve öne çıkan ana temalar sosyal ve kültürel yaşantılar, tıbbi öğeler, dini öğeler, erkeklik, duygusal olarak olumlu yaşantılar, duygusal olarak olumsuz yaşantılar, geçmişe referans verme/zaman olarak belirlenmiştir. İçerik analizi sonrasında ki-kare testleri yapılmış ve sünnet olma anıları anlatılırken anlamlı olarak en sıkça kullanılan ana temanın sosyal ve kültürel yaşantılar olduğu bulunmuştur (χ= 25. 37, p < .001). Sünnet olmanın duygusal olarak olumlu ya da olumsuz olarak değerlendirilme sıklığını karşılaştırmak amacı ile yine ki-kare testi uygulanmış ve üniversite öğrencilerinin sünnet olmaya dair otobiyograik anılarını anlatırken duygusal olarak olumsuz olan ifadeleri anlamlı olarak daha fazla kullandıkları saptanmıştır (χ=52. 32, p < .001). Sonuç olarak, katılımcıların sünnet olma anılarını sıklıkla sosyal ve kültürel yaşantılar teması çerçevesinde hatırladıkları, bu anıları genelde duygusal olarak olumsuz olarak hatırladıkları bulunmuş ve sünnet deneyiminin içerik haritası çıkartılmıştır.

- Gürbüzoğlu Yalmancı, Sibel, *Lise Öğrencilerinin Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara Yönelik Algılarının Belirlenmesi,* 2016, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 37, 89-111, Burdur.

ÖZET: Bu araştırmanın temel amacı, "Genetiği değiştirilmiş organizmalar" kavramına yönelik olarak, metafor ve sanat temelli araştırma yöntemlerinin kullanılarak, öğrencilerin bu konudaki algılarının belirlenmesidir. Araştırmada olgu bilim ve sanat temelli araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Kars Fen Lisesi'nde öğrenim gören, 121 kız, 82 erkek, toplam 203 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, nitel veri toplama araçlarıyla (çizim ve metafor) elde edilmiştir. Verilerin analizi için içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Yapılan çizimler ve üretilen me-

taforlar sonunda öğrencilerin GDO kavramına yönelik ortak algıları, GDO'nun değişime uğraması, insan sağlığına etki etmesi ve yararlıymış gibi görünüp zararlı etkiye sahip olması kavramsal kategorileri içerisinde ele alınmıştır. Bu kavramsal kategoriler ve belirlenen diğer kategoriler incelendiğinde öğrencilerin GDO'ya yönelik olumsuz görüş içinde oldukları söylenebilir. Ayrıca çalışma sonunda öğretmen adaylarında GDO'ya yönelik bazı yanlış kavramların olduğu tespit edilmiştir.

- Gürşen Otacıoğlu, Sena, *Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin Müzikal Algılama Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma,* 2016, Kesit Akademi Dergisi, 2(3).

ÖZET: Bu araştırmanın temel amacı, Okul Öncesi Anabilim Dalı'nda dört sene boyunca öğrenim gören öğretmen adaylarının aldıkları müzik eğitiminin, onların müzikal algılama düzeylerine etki edip etmediğini tartışmaya açmaktır. Bu çerçevede öğretmen adaylarının, "Müzikal Algılama" düzeyleri bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırma örneklemini, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı 4. sınıfta lisans öğrenimi görmekte olan toplam 40 öğrenci oluşturmuştur. Tesadüfî (random) örnekleme yolu ile seçilen grupta araştırmaya katılanların %95'ini bayan, %5'ini erkek ve % 55'ini çoğunlukla 23-26 yaş arasındaki öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma verileri, öğrencilerin Müzikal Algılama puanlarının farklı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan "Mann Witney U" ve "Kruskal Wallis-H" testleri ile analiz edilmiştir. Ayrıca bulgular, ölçeğe ait alt boyut değerleri açısından bazı istatistiksel farklar olduğunu da ortaya koymuştur.

- Gürdoğan Bayır, Ömür - Çengelci Köse, Tuba, *Öğrencilerin Resimlerinde Barış Algısı,* 2016, Eurasian Journal of Educational Research, (65), 181-198, Ankara.

ÖZET: Problem Durumu: Nitelikli toplumların oluşması bireylerin birbirine saygılı olması, birbirlerini anlaması, toplum için üretimde bulunması, kültürel değerlere sahip çıkması ile yakından ilişkilidir. Bunun için bu toplumlarda bireylerin barış, sevgi, saygı, hoşgörü, eşitlik gibi değerlere; empati, etkili iletişim, çatışma çözme, işbirliği yapabilme, problem çözme gibi becerilere sahip olması gerekmektedir. Bu değer ve becerilerle donanık bireyler yaşadıkları toplumun çağdaşlaşmasını, huzur ve barış içerisinde yaşamasını sağlayacaktır. Bu nedenle, toplumlar bireylerini bu yönde yetiştirmek istemektedirler. Özellikle barış tüm toplumlarda istenen bir değerdir. Barış uyum ve karşılıklı anlayışı içeren bir değerdir. Toplumlarda barış kültürünün oluşturulabilmesi için okullarda çocuklara bu eğitimin verilmesi ile olanaklı olacaktır. Barış eğitimi dinleme, yansıtma, problem çözme, iş birliği ve çatışma çözme becerileri ile güvenli bir dünyada yaşamak için gerekli bilgi, tutum ve değerleri kapsayan çok boyutlu bir süreçtir. Alanyazında barış eğitimi ile ilgili yapılan çalışmaların çeşitli konulara odaklandığı görülmektedir. Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının barış ve barış eğitimine ilişkin görüşlerini inceleyen, barış kültürünün nasıl bir eğitim ortamında olması gerektiğini ele alan, öğretim programları ve ders kitaplarını barış eğitimi bakımından değerlendiren, barış eğitimi programlarının öğrencilerin çatışma çözme stratejilerine, kültürlerarası yeterliliğine ve çatışma çözme becerilerine etkisini ele alan çalışmalar barış eğitimine ilişkin çalışılan belli başlı konulardır. Ancak alanyazında öğrencilerin barışa ilişkin algılarını resimler yoluyla belirleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle çocukların yaptıkları resimlerle dünyayı algılayış biçimlerini yorumladıkları düşünüldüğünde barışa ilişkin algılarının bu yolla ortaya konulması önemli görülmüştür. Araştırmanın Amacı: Araştırmanın

amacı, beşinci sınıf öğrencilerinin barış değerine ilişkin algılarını çizdikleri resimler aracılığıyla incelemektir. Bu genel amaç doğrultusunda öğrencilerin barış algılarını resimlerine ve yazılı görüşlerine nasıl yansıttığı incelenmiştir. Araştırmanın Yöntemi: Araştırma nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma, desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 2011-2012 öğretim yılı bahar döneminde Eskişehir il merkezinde bulunan bir ilköğretim okulunun 5. sınıfına devam eden 11'i erkek 12'si kız toplam 23 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri farklı veri toplama araçları bir arada kullanılarak toplanmıştır. Araştırma kapsamında öğrencilere iki açık uçlu sorudan oluşan bir form verilmiş ve bu formu doldurmaları istenmiştir. Formda yer alan sorular "Size göre barış ne anlam ifade etmektedir?" ve "Barış …… benziyor. Çünkü……." biçimindedir. Öğrencilerden kendilerine verilen resim kâğıdına barışla ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eden bir resim çizmeleri istenmiştir. Öğrenciler resimlerini tamamladıktan sonra resimlerinde dile getirmek istedikleri duygu ve düşünceleriyle ilgili görüşlerini öğrenmek amacıyla onlarla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Özetle araştırmanın verileri öğrenci yazıları, öğrenci resimleri ve yarı-yapılandırılmış görüşme yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın verileri tümevarım analizi ile analiz edilmiştir. Araştırmada öncelikle öğrenci resimleri ve buna ilişkin yapılan görüşmeler kodlanmış ve bu kodlardan ilgili olanlar bir araya getirilerek temalara ulaşılmıştır. Örneğin resminde farklı takımları tutan balıkların bir arada maç izlemesi sporda barış teması altına alınmıştır. Öğrencilerin açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlar da benzer biçimde analiz edilmiştir. Örneğin öğrencilere barışa ilişkin yaptıkları güvercin gibi benzetmeler simgesel olarak barış teması altında ele alınmıştır. Bu işlemden sonra verilerin uygun eşleştirilip eşleştirilmediği kontrol edilmiştir. Daha sonra yapılan bu analizler sonucunda belli temalar altında yer alan resimler ve yazılı görüşler ilişkilendirilerek yorumlanmıştır. Analiz sürecinde iki araştırmacı ile birlikte bir de alan uzmanı görev almıştır. Araştırmanın geçerliliğini sağlamak amacıyla farklı veri toplama araçlarını bir arada kullanılmıştır. Araştırmanın güvenirliğini sağlamak amacıyla araştırmacılar analizlerini ayrı ayrı yapmışlardır. Araştırmacılar bireysel olarak temalar oluşturduktan sonra temalar üzerinde tartışarak görüş birliği ve görüş ayrılığı olan temaları belirlemişlerdir. Araştırma bulgularının sunumunda öğrencilere verilen kod isimler kullanılmış; öğrencilerin yazılı ve sözlü görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Araştırmanın Bulguları: Araştırmadan elde edilen bulgular "öğrencilerin resimlerinde barış algısına ilişkin bulgular" ile "öğrencilerin yazılı görüşlerinde barış algısına ilişkin bulgular" olmak üzere iki başlık altında sunulmuştur. Öğrencilerin resimleri incelendiğinde sporda barış, ailede barış, doğada barış, sembollerle barış, kişiler arasında barış ve ülkeler arasında barış olmak üzere beş temaya ulaşılmıştır. Öğrencilerin yazılı görüşlerinde barış algısına ilişkin bulgular kavramsal olarak barış ile simgesel olarak barış olmak üzere iki tema altında sunulmuştur. Kavramsal olarak barış altında öğrenciler yazılı ifadelerinde barışı kavga etmemek, savaşmamak, anlaşma, dostluk, evrensel değerlerin gelişmesi (sevgi, saygı, hoşgörü, yardımlaşma), kardeşlik, dayanışma, mutluluk, huzur, özgürlük ve iyi geçinme olarak ortaya koymuşlardır. Simgesel olarak barış ise güvercin, kuş, kelebek, ip, aile, eldiven, arkadaş, kardeş, toprak, dünya, Türkiye ve çocuk olarak belirtilmiştir. Araştırmanın Sonuç ve Önerileri: Araştırmada elde edilen sonuçlar öğrencilerin kavramsal olarak olumlu barışla ilgili ifadeler kullandıklarını, ancak resimlerinde ve simgesel ifadelerinde barışı yalnızca «savaşmamak» ya da «şiddetin azalması» biçiminde ele aldıklarını göstermektedir. Bu bağlamda öğrencilerde olumlu barış algısının geliştirilmesi, öğrencilere planlı ve sistemli biçimde barış eğitiminin verilmesi gerekliliğinden söz edilebilir. Araştırmada elde edilen sonuçlar ışığında şu öneriler getirilebilir: Öğrencilerde olumlu barış algısı geliştirmek için disiplinlerarası etkinlikler düzenlenebilir. Barış eğitimi kapsamında kazandırılması gereken bilgi, beceri ve değerler öğretim programlarında daha fazla vurgulanabilir. Öğretmenlere, öğretmen adaylarına ve ailelere barış eğitimi konusunda bilgilendirici seminerler verilebilir. Öğrencilerin olumlu barış algısını geliştirmek için uygulamalı araştırmalar yapılmalıdır.

- Güvenç, Hülya, *Lise Öğrencileri İçin Finansal Okuryazarlık Ölçeği Geliştirme Çalışması,* 2016, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(3), 847-863, Bolu.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeylerini belirlemekte kullanılabilecek bir ölçme aracı geliştirmektir. Geliştirme çalışmaları toplam 729 lise öğrencisi katılmıştır. Bu ölçme aracı "Para Yönetim Özyeterlik Algısı" ve "Para Yönetim Davranış Algısı" ve "Finansal Bilgi Testi" bölümlerinden oluşmaktadır. Ölçme aracının "Para Yönetim Özyeterlik Algısı" ve "Para Yönetim Davranış Algısı" bölümleri likert tipi olup analizler sırasında açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizine başvurulmuş, madde ayırt edicilikleri ve Cronbach Alpha güvenirlik sayıları hesaplanmıştır. Doğru yanlış tipi maddelerden oluşan Finansal Bilgi testinin analizlerinde ise madde güçlükleri, ayırt edicilikleri ve KR-20 güvenirlik katsayısı ile hesaplanmıştır. Çalışmalar sonunda Para Yönetim Özyeterlik Algısı ölçeğinin Cronbach Alpha katsayısı .85, Para Yönetim Davranış Algısı ölçeğinin Cronbach Alpha katsayısı .81 olarak hesaplanmış, Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda her iki ölçek içinde 10 madde ve ikişer alt boyutlu modelin uygun olduğu belirlenmiştir. 33 maddelik Finansal bilgi testinin KR-20 güvenirlik katsayısı ise .83 olarak hesaplanmıştır.

- Harmandar Demirel, Duygu - Demirel, Mehmet - Gümüşgül, Osman - Üstün, Ümit Doğan - Işık, Utku, *Gelecek Zaman Algısı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerine Yönelik Bir Çalışma,* 2016, İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 6(1), İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin gelecek zaman algılarının cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri bölüm ve spor yapma durumları gibi sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesidir. Çalışmaya 458 beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formunun yanı sıra Husman ve Shell (1996) tarafından geliştirilen Türk nüfusu için geçerlik, güvenirlik çalışması Avcı ve Erden (2009) tarafından yapılan Gelecek Zaman Algısı Ölçeği (GZAÖ) kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen verilerin değerlendirilmesi aşamasında katılımcıların kişisel bilgilerin dağılımlarının belirlenmesi için ise yüzde ve frekans, verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığının belirlenmesi için One Sample Kolmogorov-Smirnov, anlamlı farklılıkların belirlenmesi için ise Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis non parametrik istatistiksel testleri kullanılmıştır. Sonuç olarak örneklem grubunun gelecek zaman algıları cinsiyet, spor yapma durumu, bölüm değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar göstermiştir, yaş değişkenine göre ise anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

- Hayta, Necdet - Karabağ, Şerifnaz Gülin - Yumak, Selim, *Yaşanılan Tarihsel Mekânın Öğrencilerin Tarihbilinci ile İlişkisi Gaziantep İli Örneği,* 2016, Gazi Üniversitesi Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi, 3(1), 100-129.

ÖZET: Tarih bilinci ve mekân ilişkisi bağlamında mekâna aidiyet duygusu, ortak bir geçmişe sahip olma, aynı zihniyet ve fikir etrafında birleşme, tarih ve kültür birliği gibi unsurlar ele alındığında, tarih bilinci ile mekânın bir ilişkisi olduğu değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, yaşanılan tarihsel mekânın tarih bilinci ile ilişkisinin olup olmadığını araştırmak amaçlanmıştır. Çalışmada veri toplamak için tarama yöntemi kullanılmıştır. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 28 lisedeki 2.060 öğrenci ile uygulama yapılmış, 1.703 öğrenciden dönüt alınmıştır. Elde edilen veriler

doğrultusunda, öğrencilerin tarih bilincinin orta düzeyde olduğu, tarihsel mekâna ilgisinin ise yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin tarih bilinci ile tarihsel mekâna ilgisi arasında bir ilişki bulunduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak, tarih bilinci düşük olan öğrencilerin tarihsel mekâna ilgisinin düşük olduğu; tarih bilinci yüksek olan öğrencilerin, tarihsel mekâna ilgisinin de paralel olarak yüksek olduğu tespit edilmiştir.

- Kartal, Tezcan - Demiral, Ümit, *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Bilimsel Düşünme Becerilerine İlişkin Görüşleri Problemler ve Çözüm Önerileri,* 2016, Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, 7(25), 332-365.

ÖZET: Bu çalışmada, okul öncesi öğretmen adaylarının bilimsel düşünme becerilerine ilişkin görüşleri ve bu becerilerin öğretiminde yaşayabileceği muhtemel problemler ve çözüm önerileri ortaya konmuştur. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket ve görüşme teknikleri birlikte kullanılmıştır. Öğretmen adaylarına anket olarak Fen Dersine Yönelik Farkındalık Ölçeği (Görüşme Formu-I) uygulanmıştır. Buradan elde edilen veriler çerçevesinde oluşturulan çalışma grubu ile Bilimsel Düşünme Becerilerine İlişkin Görüşme Formu (Görüşme Formu-II) kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesi amacıyla 126 öğretmen adayına Görüşme Formu-I rastgele uygulanmıştır. Bu formdan elde edilen puanlara göre (Fen Eğitimi Dersinin Amaçları ve Fen Etkinlikleri) amaçlı örnekleme kapsamında 9 kişi çalışma grubuna (Grup-I: Yüksek-Yüksek [f:3], Grup-II: Orta-Orta [f:3] ve Grup-III: Düşük-Düşük [f:3]) dâhil edilmiştir. Edinilen verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi birlikte kullanılmıştır. Analiz sonrasında elde edilen bulgulara ilişkin öğretmen adayları ile tekrar görüşmeler yapılmıştır. Böylece, analiz sürecine katılımcılar da dâhil edilerek elde edilen bulguların iç geçerliği arttırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının birçoğunun bilimsel düşünme becerilerine yönelik farkındalıkları ve öğretimine yönelik öz-yeterlilikleri düşük seviyededir. Öğretmen adayları bu olumsuz duruma çözüm olarak üniversitede bilimsel düşünme becerilerine yönelik eğitim verilmesi, staj eğitiminde daha sık uygulamalara yer verilmesi, lisans dönemindeki fen eğitimi dersinin uygulamaya yönelik işlenmesi gerektiğini önermişlerdir.

- Kırıktaş, Halit -Kahyaoğlu, Mustafa, *Ortaöğretim ve Üniversite Öğrencilerinin "Doğa" Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi,* 2016, Marmara Coğrafya Dergisi, (33), 58-76, İstanbul.

ÖZET: Bu araştırma, ortaöğretim ve üniversite öğrencilerinin doğa kavramına ilişkin algıları metaforlar aracılığıyla ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 198 (%70, 2) ortaöğretim öğrencisi ile 84 (%29,8) üniversite öğrencisi olmak üzere toplam 282 öğrenci katılmıştır. Araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. (1) öğrencilerin doğa kavramına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir? (2) öğrencilerin doğa kavramına ilişkin algıları eğitim durumu ve cinsiyet değişkeni bakımından farklılık göstermekte midir? Araştırmada verilerin toplanması için araştırmacılar tarafından geliştirilen bir ölçek yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre, ortaöğretim ve üniversite öğrencileri doğa kavramını orman, yeşil alan, ev, hayat, oksijen tüpü, cennet, sanat, özgürlük, gökkuşağı, canlı ve huzur olarak algıladıkları tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin doğa

kavramıyla ilgili algılarına yönelik metaforları arasında eğitim durumu ve cinsiyet değişkenlerine göre bazı anlamlı farklılıkların olduğu belirlenmiştir.

- Kiliç, Koray - İnce, Mustafa Levent, *Sporda Pozitif Gençlik Gelişimi Ölçeklerinin 8-14 Yaş Grubu Çocuk ve Genç Sporcular Tarafından Anlaşılırlığının İncelenmesi,* 2016, Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 10(2), 213–225.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı Vierimaa ve arkadaşları (2012) tarafından geliştirilen "Pozitif Gençlik Gelişimi Ölçek Paketi"nin (PGG) (Positive Youth Development Measurement Framework for Sport) Türkçe formunun anlaşılırlık ve içerik açısından çocuk ve genç yaştaki sporculara uygunluğunun değerlendirilmesidir. Farklı yaşlardan yarışma amacıyla spor yapan 12 sporcu (8 – 14 yaş; 5 kız, 7 erkek) ile "zihinsel görüşme"ler (cognitive interview) yapılmıştır. Beş farklı ölçek içeren PGG ölçek paketi ile, çocuk ve genç yaştaki sporcularda: a) yetkinlik (Sporda yetkinlik envanteri), b) kendine güven (Sporda kendine güven envanteri), c) spora bağlılık (Antrenör – sporcu ilişkisi anketi ve sporcu – akran ilişkisi anketi) ve d) karakter (Sporcu davranışı ölçeği) niteliklerinin ölçülmesi hedeflenmektedir. Zihinsel görüşmelerde, katılımcıların ölçekleri uygularken kendi düşünce süreçlerini tanımlayabilmeleri amacı ile "sesli düşünme" tekniği (think-aloud technique), ölçek maddelerini ne düzeyde anladıklarını daha ayrıntılı incelemek amacıyla da sözel sondalama (verbal probing technique) tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler ses kaydedicisi ile kayıt altına alınmış ve birebir çözümlenmiştir. Çözümleme metni tematik analiz yöntemi (Thematic analysis; Sparkes & Smith, 2014) kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular bazı katılımcıların ölçek maddelerini anlamakta ve birbirinden ayırt etmede zorlandığını göstermiştir. Özellikle 12 yaşından küçük katılımcılarda, cinsiyete bağlı olmaksızın, "baskı", "bağlı olma", "fedakarlık", "geribildirim" ve "yakın olma" kavramlarının anlaşılamadığı saptanmıştır. Piaget'in (1970) zihinsel gelişim teorisine göre bireyler somut işlem döneminden soyut işlem dönemine 11-12 yaş aralığında geçmektedir. Bu bakış açısıyla, PGG ölçeklerindeki bazı kavramlar küçük yaş grupları için soyut olabilir. Çalışma bulguları ışığında ilgili ölçeklerin en erken 12 yaşından itibaren kullanılması uygun gözükmektedir.

- Mutlu, Osman - Öntürk, Yavuz - Zorba, Ercan - Karafil, A. Yavuz - Yıldız, Mustafa - Kartal, Reşat, *Tenis Sporu ile Uğraşan Üniversite Öğrencilerinin Bazı Batıl İnanç ve Davranışlarının İncelenmesi,* 2016, Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, 6(1), 317 - 330, Batman.

ÖZET: Bu çalışmada öğrenci sporcuların algılanan bazı batıl inanç ve davranışlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya tenis branşı ile uğraşan 41 bayan, 42 erkek olmak üzere toplam 83 sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 21, 3765 olup Standart sapması 1, 60339'dur. Sporcuların algılanan batıl inanç ve davranışların belirlenmesi için H. G. Buhrmann ve M. K. Zaugg (1981) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Barut (2008) tarafından yapılan Batıl İnanç ve Davranış Envanteri kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 18.0 paket programından yararlanılmıştır. Betimleyici bilgiler için yüzde, frekans, ortalama, standart sapma değerleri, farklı grupların karşılaştırılmasında bağımsız t testi, çoklu grupların karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve fark oluştuğu durumlarda Tukey HSD post-hoc testi uygulanmıştır. Ayrıca değişkenler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için korelasyon analizi uygulanmıştır. Anlam düzeyi p0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Yine sporcu öğrencilerin çeşitli değişkenleri ile batıl inançları ile p>0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ancak erkek sporcuların batıl inanç ve davranış tutumları bayan sporculara göre daha yüksek bulunmuştur.

- Ocak, Gürbüz - Selimoğlu, Selim, *Tarih Öğretiminde Tarih Dizilerinin Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşleri Nitel Bir Analiz,* 2016, Kastamonu Eğitim Dergisi, 24(1), 431-452.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı tarih derslerinde tarih dizilerinin kullanımına ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemektir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verileri Afyonkarahisar ilinde öğrenim gören lise öğrencileriyle beş açık uçlu sorudan oluşan odak görüşme formu yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Afyon Endüstri Meslek Lisesi'nde ve Afyon Milli Piyango Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören on dört öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre: On dört öğrenciden dokuzu tarih dizilerinin tarihi gerçekleri yansıtmadığını ifade etmiştir. Altı öğrenciye göre tarih dizileri öğrencileri araştırmaya ve sorgulamaya sevk etmektedir. Sekiz öğrenci dizilerdeki karakter ve nesnelerin tarihi gerçekleri yansıtmadığını ifade etmiştir. On bir öğrenci dizilerin öğrencileri olumsuz yönde etkilediğini ifade etmiştir. Sekiz öğrenci dizilerin bu şekliyle öğretim materyali olarak kullanılamayacağını belirtmiştir. Sonuç olarak tarih dizilerinin tarih öğretiminde oldukça önemli olduğuna fakat dizilerin bu şekliyle tarih derslerinde kullanımının mümkün olamayacağı sonucuna varılmıştır.

- Öcalan, Dilek - Ceyaltekin, Yeşim, *Hemşirelik Öğrencilerinin Kültürel Farkındalığı ve Kültürlerarası Hemşirelik Dersine Yönelik Düşünceleri,* 2016, Gümüşhane Sağlık Bilimleri Dergisi, 5(4), 45-33, Gümüşhane.

ÖZET: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin kültürel farkındalığı ve kültürlerarası hemşirelik dersine yönelik düşüncelerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı tipte olan araştırma, Mayıs-Ekim 2015 tarihleri arasında Afyon Sağlık Yüksekokulu'nda öğrenim gören, kültürlerarası hemşirelik dersi almış olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 125 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma için ilgili kurumdan gerekli etik kurul izni ve öğrencilerden yazılı onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ki-kare, korelasyon analizi ve CHAID analizi kullanılmıştır. Veriler %95'lik güven aralığında, $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 19, 7±1, 32'dir. Öğrencilerin %63.4'ünün (79) maddi durumlarının iyi olduğu, %70.5'inin (88) kız olduğu, kız öğrencilerin %82. 1'inin (72) ve erkek öğrencilerin %78.8'inin (32) düz lise mezunu olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %91. 2'si (114) hasta bakımı sürecinde hastanın kültürel özelliklerini dikkate aldıklarını, %68'i (85) farklı kültüre mensup hastalarda iletişim problemleri yaşadıklarını belirtmiştir. Hemşirelik lisans programlarının kültürel farkındalık sağlayacak şekilde düzenlenmesi önerilmektedir.

- Özdemir, Elvan Elif, *Deneyimle Değişen Kentsel Mekan Algısı ve Kent İmajı: Mimarlık ve Mühendislik Öğrencileri Örneği,* 2016, Uluslar Arası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi (7), 42-54, İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmada, biri araştırmanın yapıldığı kentsel dokuya yabancı bir grup Mimarlık birinci sınıf öğrencisi, diğeri ise en az 4 yılını araştırmanın yapıldığı alanda geçirmiş Mimarlık dördüncü sınıf öğrencilerinin oluşturduğu bireylerden, tanımlanmış kentsel dokunun Lynch'in (1960) ifade ettiği temel kentsel imge çeşitlerinden faydalanarak taslak haritasını çizmeleri istenmiştir. Bu çalışma, Mimarlık öğrencilerinin yapılaşmış çevreye yükledikleri anlamların ve öğrencilerin algılarının

zamana bağlı değişimini, algıyı etkileyen faktörleri ve aldıkları eğitimin bir etkisi olup olmadığını irdelemektedir. Öğrencilerin aldıkları mimarlık eğitiminin, çevreye yükledikleri anlamla ilişkisi olup olmadığını belirlemek ve varsa farklılıkları ortaya çıkarmak için aynı çalışma bir grup Mühendislik dördüncü sınıf öğrencileri ile de yapılmıştır. Çalışma kapsamında şu sorulara yanıt aranmaktadır; Mimarlık ve Mühendislik öğrencilerinin görsel belleklerinde oluşan kentsel mekan algısını ifade etmede öncelikli olarak hangi imaj öğelerini kullanmaktadırlar? Kentsel mekanı hangi çizim stillerinden faydalanarak ifade etmişlerdir? Aldıkları eğitiminde bunda bir etkisi olabilir mi? Araştırma bulguları taslak haritaların mimarlık öğrencileri tarafından ağırlıklı olarak ardışık tarzda çizildiklerini, bireylerin en çok referans noktaları ve yolları öncelikli olarak vurguladıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca çevresel algının zaman ve dokuyla kurulan ilişkiden ortaya çıkan deneyimle gelişip farklılaştığı ortaya çıkmıştır. Bu araştırmanın, mekan algısı konusuna yaptığı en önemli katkı mekan algısı ya da bilişsel harita çalışmalarında üzerinde durulan fiziksel etmenlerin (nirengi/odak noktaları, bölgeler ve yollar) belirgin düzeylerini kişisel faktörler ve deneyimle beraber incelemektir.

- Özel, Nevzat, *Üniversite Öğrencilerinin Bilgi Okuryazarlığı Becerilerinin Değerlendirilmesi: Ankara Üniversitesi Örneği,* 2016, Bilgi Dünyası Dergisi, 17(2), 247-264.

ÖZET: Bilgi okuryazarlığı becerileri üniversitelerdeki öğrencilerin teknolojik yeniliklere ve değişime uyum sağlamaları, araştırma süreçlerini etkin bir biçimde yönetebilmeleri ve gelecekte yaşam boyu öğrenen bireyler olabilmeleri açısından oldukça önemlidir. Günümüz bilgi toplumunda bireylerin bilgi okuryazarı olması ve bu kapsamda bilgi gereksinimlerini tanımlayabilme, bilgi kaynaklarına erişebilme, bu kaynakları değerlendirebilme, yeni edinilen bilgiyi var olan bilgiyle bütünleştirebilme, bilgiyi uygun ve etik biçimde kullanabilme ve bilgiyi iletebilme/sunabilme becerilerine sahip olması beklenmektedir. Öğrencilerin bu becerilere sahip olmasında üniversite kütüphaneleri tarafından hazırlanacak bilgi okuryazarlığı eğitim programlarının önemli bir rolü bulunmaktadır. Bu araştırmada, Ankara Üniversitesi lisans öğrencilerinin bilgi arama, erişim, değerlendirme, kullanma, iletme/sunma aşamalarında sahip oldukları becerileri ve bu konuya yönelik olarak onların eğitim alma durumlarını saptamak amaçlanmıştır. Betimleme yönteminin kullanıldığı araştırma, Ankara Üniversitesi'nde öğrenim gören 39. 136 kişilik evrenden tabakalı rastgele örnekleme yoluyla seçilen 245 öğrenciden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiş ve elde edilen veriler Predictive Analytics SoftWare 18 yazılımı yardımıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin ileri seviyedeki ve daha detaylı bilgi gerektiren konularda güçlüklerle karşılaştıkları, bilgi okuryazarlığı becerilerine yönelik olarak herhangi bir eğitim almadıkları ve bu konuda düzenlenecek eğitim etkinliklerine gereksinim duydukları saptanmıştır.

- Özgüner, Mert - Özdemir, Aydın, *Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Yöreye ve Yöre Halkına Yönelik Algılarının Ölçülmesi,* 2016, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5(8), 3012 - 3032.

ÖZET: Bu çalışmada Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin Besni ve yöre halkına yönelik algılarının ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda 347 öğrenciye anket uygulanmıştır. Bu çerçevede değişkenler (cinsiyet, sınıf, Besni'de kaldığı yer, ailenin yaşadığı yer ve aylık ortalama

harcama tutarı) ile öğrencilerin yöre hakkındaki genel algıları, sosyal yaşantı imkanlarına yönelik algıları, giyim ve beslenme ürünlerine yönelik algıları, ulaşım imkanlarına yönelik algıları ve ev sahiplerinin tutumuna yönelik algıları arasındaki farklılıkları tespit etmek amacıyla farklılık testleri (İndepnedent T Testi, One-Way Anova Testi) uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda cinsiyet, sınıf ve Besni'de kalınan yer değişkenleri ile "Üniversite Öğrencilerinin Yöreye Yönelik Algıları Ölçeği" alt boyutları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

- Saçlı Uzunöz, Fatma - Demirezen, İrem Kübra - Arslan, Yunus, *İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerinin Fiziksel Etkinliğe Katılım Nedenlerinin Belirlenmesi: Nevşehir Örneği,* 2016, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15(4), 1075- 1085.

ÖZET: Araştırmanın amacı, Nevşehir il merkezinde öğrenim gören ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin fiziksel etkinliğe katılım nedenlerini belirlemek, katılım nedenlerini cinsiyet ve okul düzeyine göre karşılaştırmaktır. Araştırmaya 329 gönüllü öğrenci katılmıştır (nerkek= 165, nkız= 164, %52'si ilkokul, %48'i ortaokul). Veri toplama aracı olarak "Spora Katılım Güdüsü Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen veriler, tanımlayıcı istatistik ve bağımsız gruplarda t-testi yoluyla analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin fiziksel etkinliğe katılmalarındaki en önemli temel nedenler sırasıyla "takım üyeliği/ruhu" (1. 23±.41), "beceri gelişimi", (1. 23±.49), "arkadaşlık" (1. 24±.40), "yarışma" (1. 26±.47) ve "eğlence" (1. 28±. 39)'dir. Öğrencilerin fiziksel etkinliğe katılım nedenleri cinsiyete göre farklılık göstermekte, "başarı/statü", "yarışma" ve "eğlence" faktörleri erkek öğrenciler açısından daha önemli görülmektedir ($p<.05$). İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin fiziksel etkinliğe katılım nedenlerinin de "fiziksel uygunluk", "başarı/statü", "yarışma" ve "eğlence" faktörleri açısından farklılık gösterdiği ($p<.05$), bu faktörlerin ilkokul öğrencileri açısından daha önemli olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak, fiziksel etkinlik ve sporun geniş kitlelere yaygınlaştırılması amacıyla organize edilecek programlarda çocukların etkinliğe katılım nedenlerinin göz önünde bulundurulması önemlidir.

- Schreglmann, Sinan, *Türkiye'de Üstün Yetenekli Öğrenciler ile İlgili Yapılan Yükseköğretim Tezlerinin İçerik Analizi 2010-2015*, 2016, Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 4(1), 14-26, Kahramanmaraş.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, ülkemizde yükseköğretimde "üstün yetenekli öğrenciler" ile ilgili son 5 yılda yapılan (2010–2015) yükseköğretim tezlerini çeşitli açılardan incelemektir. Çalışmanın verileri Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi veri tabanında "Üstün Yetenekli" anahtar sözcükleri kullanılarak 2010–2015 yılları arasında zaman sınırlaması ile taranmış, erişim iznine sahip toplam 46 yükseköğretim tezidir. Bu tezler doküman incelemesi yoluyla üniversite, yıl, araştırma konusu, araştırma yöntemi, araştırma deseni, örneklem türü, veri toplama aracı, veri analiz tekniği vb. değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmada verilerinin sunulmasında SPSS 20,0 programından yararlanılmış ve frekans, yüzde vb. betimsel istatistikler araştırmanın amacına paralel olarak verilmiştir. Araştırmanın sonucunda incelenen çalışmaların büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu ve en çok ilköğretim bölümünde hazırlandığı görülmüştür. Bununla birlikte tezlerin en çok tarama/betimsel deseni kullandığı, aynı zamanda araştırma yöntemi olarak en çok nicel yöntemin tercih edildiği görülmüştür. Ayrıca tezlerin büyük çoğunluğunun veri toplama aracı olarak "ölçek" tercih ettiği, örneklem grubu olarak ortaokul öğrencilerinin baskın olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçlarına göre,

Yükseköğretim Kurumu tez veri tabanında yer alan tezlere ait veriler değerlendirildiğinde, daha çok belirli eğitim programlarına yönelik (Bilim ve Sanat Merkezi) ve belirli örneklemler(Bilim ve Sanat Merkezine devam eden ortaokul öğrencileri) üzerinde daha fazla çalışmalar yürütüldüğünden dolayı farklı örneklem gruplarının da hesaba katılması gerektiği önerilebilir.

- Sezek, Fatih - Zorlu, Fulya - Zorlu, Yusuf, *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Çoklu Zeka Alanları ile Bilimsel Süreç Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi,* 2016, Fen Bilimleri Öğretimi Dergisi, 4(1), 22-35.

ÖZET: Araştırmanın amacı; eğitim fakültesi ilköğretim bölümü (Fen Bilgisi, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Sınıf Öğretmenliği) birinci sınıf öğrencilerinin çoklu zeka alanları ve bilimsel süreç becerileri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

- Şahin, Emine - Duğan, Özlem, *Organ Bağışı Kamu Spotlarının Üniversite Öğrencileri Üzerinde Farkındalık Oluşturma Düzeyinin İncelenmesi,* 2016, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9(28), 121-146.
- Şenyuva, Emine - Bodur, Gönül, *Üniversite Öğrencilerinin Nükleer Santrallere İlişkin Görüşleri ile Çevre Okuryazarlık Düzeyleri,* 2016, Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD), 17(1), 19-37, Kırşehir.

ÖZET: Araştırma, üniversite öğrencilerinin nükleer santrallere ilişkin görüşleri ile çevre okuryazarlıkları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla ilişki arayıcı tasarım yöntemine dayalı olarak planlandı. Araştırmanın evrenini, 2010-2011 öğretim yılı güz döneminde İstanbul Üniversitesi'ne bağlı Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde (n:69), Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'nde (n:686) ve Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu'nda (n:151) öğrenim gören toplam 906 4. sınıf öğrencisi oluşturdu. Örneklemini, oransız küme örnekleme yöntemi ile seçilen ve gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 296 öğrenci oluşturdu. Veri toplama aracı olarak bilgi formu, Nükleer Santraller İle Nükleer Enerji Kullanımına Yönelik Görüşleri Belirleme Ölçeği ve Çevre Okuryazarlığı Ölçeği kullanıldı. Veri analizi, SPSS ile yapıldı. Araştırmanın sonuçları öğrencilerin; orta düzeyde Türkiye'de nükleer santrallerin kurulması ve nükleer enerji kullanımına ilişkin olumsuz tutuma sahip olduklarını, orta düzeyde çevre okuryazarlığına sahip olduklarını, Türkiye'de nükleer santrallerin kurulması ve nükleer enerji kullanımına ilişkin tutumları ile çevre okuryazarlığı arasında istatistiksel olarak pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki olduğunu gösterdi.

- Tali, Berlin - Duran Aksoy, Özlem - Temel, Sultan - Uçuk, Sultan- Yurtsal, Zeliha Burcu, *Ebelik Öğrencilerinin Anne Sütü ve Emzirme Mitleri Hakkındaki Görüşleri,* 2016, Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, (1), 33-37, İstanbul.

ÖZET: Giriş ve Amaç: Dünyada tüm kültürler, emzirme konusunda kendi mitlerine (doğru bilinen yanlışlar) sahiptirler. Emzirme mitleri, anne ve bebeğin başarılı emzirme deneyimine engel oldukları için zararlı uygulamalar arasında görülebilir. Anne sütü ve emzirme süreci hakkında ebe öğrencilerin mitlerinin bilinmesi, annelerin anne sütü ve emzirme üzerine olan olumlu veya olumsuz etkilerinin

değerlendirilmesinin, olumsuz etkilere neden olanların ortadan kaldırılmasının bebek beslenmesine ve sağlığına katkı sağlayacaktır. Araştırma, mezuniyet sonrası, gebelik ve doğum sonu dönemde kadınlara ve topluma emzirme danışmanlığı yapacak olan ebelik öğrencilerinin, anne sütü ve emzirmeye ilişkin mitler konusunda düşüncelerini saptamak amacıyla planlandı. Gereç ve Yöntem: Araştırma, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü'nde tanımlayıcı bir çalışma olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında ebelik bölümünde okuyan 256 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimi yapılmamış olup evrenin tümüne ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmaya toplam 235 öğrenci katılmıştır. Anket formları araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak 20 Şubat-7 Mart 2004 tarihleri arasında uygulanmıştır. Araştırma verileri SPSS for Windows 14.0 paket programında yüzdelik dağılım kullanılarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 21±1.5'tur. Öğrencilerin %97,4'ü bekar ve %62,1'i il merkezinde yaşamaktadır. Öğrencilerin %93,2'si yetersiz süt üretimi yorgunluk, yetersiz sıvı ve gıda alımı nedeniyledir; %81,3'ü anne bebeğini emzirmeden önce her seferinde meme uçlarını yıkamalıdır gibi mitlere inanmaktadırlar. Sonuç: Ebelik bölümlerinde okuyan öğrencilerin eğitim süresi içerisinde emzirme sürecine ilişkin kendi mitlerinin farkına varmaları, profesyonel meslek yaşantıları içerisinde bu mitlerden arınarak sağlık bakım hizmetleri vermeleri halinde anne, bebek, aile ve toplum sağlığının korunması, sürdürülmesi ve geliştirilmesine olumlu katkılar sağlanacaktır.

- Turan, Zeynel, *Üniversite Öğrencilerinin Dans Özyeterlikleri Üzerine Bir Çalışma,* 2016, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi, (16), 33-46, İzmir.

ÖZET: Bu çalışma, farklı bölümlerde öğrenim gören ve halk dansları dersi seçen üniversite öğrencilerinin dans özyeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya, Celal Bayar Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde (Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu) öğrenim gören ve Halk Dansları Dersi seçen 42'si kadın (%72, 4) ve 16'sı erkek (%27, 6) olmak üzere toplam 58 öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin tümü 2. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırma süreci içerisinde bir ölçme aracı geliştirilmeye çalışılmış ve verilerin analizinde SPSS 20.0 programı kullanılmıştır. Geliştirilen ölçeğin faktör analizinden elde edilen KMO değeri 89 ve güvenirliği için elde edilen Cronbach Alpha katsayısı .94'tür. Yapılan analizler sonucunda halk dansları dersi seçen ve farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin, öğrenim gördükleri bölümler açısından dans özyeterlik algıları yüksek düzeyde (=3, 43-3, 69) bulunmuş, gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir (p=, 397; p> 0,05). Ayrıca, yapılan analizler sonucunda cinsiyetler arasında dans özyeterlik puanları bakımından ortalamalar arasında fark olmadığı (=3, 54-3, 57) tespit edilmiştir. Alanyazın tarandığında, Türkiye'de dans özyeterlik ile ilgili yapılmış çalışmaların diğer alanlarda yapılan özyeterlik çalışmaları karşısında yok denecek kadar az durumda olmasının bu çalışmayı değerli kıldığı düşünülmektedir.

- Türkel, Levent - Şen Yavuz, *Çağdaş Türk Müziği Flüt Eserleri İcrasında Makamsal Flüt Egzersizlerinin Kullanılabilirliği ve Öğrenci Görüşleri Atatürk Üniversitesi Örneği, 2*016, İdil Sanat ve Dil Dergisi, 5(23), 909-930, Ankara.

ÖZET: Makamsal dizilere göre bestelenmiş flüt egzersizlerinin, Çağdaş Türk Müziği flüt eserlerinin icrasını hangi düzeyde etkilediğini belirleyebilmek amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırmada tek gruplu ön test-son test deneysel desen kullanılmış ve bestesi Ulvi Cemal ERKİN'e ait olan Köçekçe Orkestra

Suiti, deney eseri olarak belirlenmiştir. Deneysel desenin uygulanabilmesi için, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü bireysel çalgı flüt eğitimini veren öğretim elemanı ile yapılan görüşme neticesinde, toplam 12 lisans 3. ve 4. sınıf flüt öğrencisinden, bireysel çalgı flüt dersi akademik başarıları birbirine yakın olan 7 öğrenci, çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Ayrıca, çalışma grubunu oluşturan deney grubu öğrencilerine (n=7), ön test-son test uygulamasının ardından bir anket düzenlenmiş ve bu ankette öğrencilerin deney eserine ve makamsal dizilere göre bestelenmiş etütlere yönelik düşünceleri sorulmuştur. Verilerin analizi ile frekans ve yüzde dağılımları, bulgular ve yorum bölümünde grafikler ile gösterilerek açıklanmıştır. Araştırmanın deneysel uygulamasının sonuçları incelendiğinde; makamsal dizilere göre bestelenmiş flüt egzersizlerinin, ön test sonuçlarına göre, deney eserini (Köçekçe) seslendirmede büyük oranda etkili olduğu ve deney grubunun başarı seviyelerinin yükselmesinde anlamlı bir fark yarattığı gözlemlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin düşünceleri ve anket verilerine göre; Köçekçe isimli eserin öğrencilerin %85, 7'lik kısmı tarafından daha önce dinlenilmediği ve icra edilmediği tespit edilmiştir. Araştırma verileri sonucunda; Türk Müziği makam dizileri ve Türk Müziği usûllerini içeren etütlerin, öğrencileri çalışmaya motive ettiği ve flüt eğitiminde kullanılan diğer etütlere kıyasla severek ve istekli çalışmalarına yardımcı olabileceği söylenebilir.

- Ustakara, Fuat - Aydemir, Mustafa, *Spor Kulüpleri ve Marka: İletişim Fakültesi Öğrencileri Örneğinde Bir Araştırma,* 2016, Journal of Yasar University, 11(41), 16-29, İzmir.

ÖZET: Küreselleşmenin kazandırdığı ivmeyle büyük bir ekonomik güce dönüşen spor sektörü, spor kulüplerinin marka olma pozisyonunu da beraberinde getirmektedir. Günümüzde dünyanın her köşesinden geniş bir taraftar kitlesine sahip özellikle futbol kulüplerinin ekonomik gelişmişlikleri, bir güç göstergesi olarak marka olgusuyla açıklanabilir. Spor kulüplerinin stratejik iletişim çalışmaları, marka olgusunun yerleşmesi için önem taşımaktadır. Bu çalışma, spor kulüpleri ile marka ilişkisini kurmaya yönelik olarak yapılandırılmaktadır. İletişim Fakültesi öğrencilerine uygulanan bir anketin sonuçlarına göre, katılımcılar marka olgusunda daha çok somut değerleri ve spor kulüpleri olgusunda daha çok soyut değerleri öne çıkarmaktadır. Bir başka sonuca göre, spor kulüplerinin sosyal ağlar üzerinden takibi markaya görece daha çok yapılmaktadır. Çalışma, spor kulüplerinin marka iletişiminin önemi üzerine eğilmektedir.

- Uygun, Mutlu - Mete, Sinan - Kara, Fatma Zişan - Bağcı, Haşim, *Üniversitenin Kente Olan Ekonomik, Sosyo-Kültürel ve Çevresel Etkilerine Yönelik Yerel Halk Algısı,* 2016, Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8(4), 66-85, Aksaray.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, üniversitenin ve üniversite öğrencilerinin kente olan sosyo-ekonomik, kültürel ve çevresel etkilerine yönelik yerel halkın algısını bazı kişisel özelliklere bağlı olarak incelemektir. Bu amaçla, nicel yöntem esas alınarak, alanyazında geçerlik ve güvenirlikleri önceden sınanmış ölçeklerden yararlanılarak oluşturulan bir veri toplama aracı ile Aksaray evreninde yer alan 634 kişiden oluşan yerel halktan kolayda örnekleme yöntemine göre veri toplanmıştır. Veriler, SPSS istatistik yazılım programı yoluyla betimsel istatistiklerden, faktör analizinden, korelasyon analizinden (Pearson) ve çok değişkenli varyans analizinden (MANOVA) yararlanarak analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, yerel halkın üniversitenin ve öğrencilerin etkilerine yönelik algılarının ekonomik,

sosyal-kültürel ve çevresel olmak üzere üç boyuttan oluştuğunu ve yer yer bazı olumsuz algılar da söz konusu olmakla birlikte bu algıların genel anlamda olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca, bu algıların cinsiyet, yaş, eğitim durumu gibi kişisel özelliklere göre farklılaşabildiği de saptanmıştır.

- Uysal, Başak, *Beden Eğitimi Öğretmenliği Öğrencilerinin Drama Algılarına Yönelik Bir Değerlendirme,* 2016, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 13(35), 19-33, Hatay.

ÖZET: Bu çalışmada beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde verilmekte olan Drama dersinin katılımcıların drama kavramına yönelik algılarına etkisi araştırılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesinin kullanıldığı çalışmada ilk ve son görüşmenin olduğu haftalar arasında 12 haftalık atölye uygulaması gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 47 son sınıf öğrencisi katılmış ve görüşmeler, 5 ayrı grupla gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonunda elde edilen verilerin başlıcaları şunlardır: Katılımcılar, 12 haftalık eğitim süresi boyunca bireysel hobi edinmeye daha istekli olmuşlar ve süreç sonunda hobi sahibi olduklarını belirtmişler, hobi sahibi olanlar ise bu ilgi alanlarının yaratıcılıklarını perçinlediğini ifade etmişlerdir. Katılımcıların drama kavramına atfettikleri yeni kelimelere bakıldığında bu kelimelerin kişisel gelişim ve farkındalık ekseninde olduğu görülmüştür. Süreç başında katılımcılar, drama kavramını oyundan hareketle tanımlamıştır. Son görüşmede ise oyun kavramının içeriğine zihinsel, fiziksel, duyuşsal, eylem, beceri ve amaç kelimeleri eklenmiştir. Kelimelerin ortaklaştığı havuza bakıldığında oyunun eğitsel amacının oyun algısına dâhil edildiğini görmek mümkündür. Çalışma sonucunda Drama dersinin sadece bir yöntem ve teknik dersi değil, aynı zamanda kişisel gelişim ve farkındalık sürecine yönelik bir katkı niteliği taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

- Ünsal, Ayla - Demir, Gökçe - Biçer, Sevil, *Hemşirelik Öğrencilerinin Ötaneziye İlişkin Düşünceleri,* 2016, Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 5(1).

ÖZET: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin ötenazi hakkındaki düşüncelerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, Kasım-Aralık 2013 tarihleri arasında Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 233 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Verilerin toplanmasında, öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini ve ötenazi ile ilgili görüşlerini sorgulayan anket kullanılmıştır. Araştırma öncesinde ilgili kurumdan yazılı izin ve öğrencilerden sözel onam alınmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler bilgisayar ortamında, tanımlayıcı istatistikler kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin, yaş ortalaması 19,92±2, 10'dur. Çalışmaya katılan öğrencilerin %60, 1'i kendisi için ötenazi uygulamasını, %65, 7'si ise yakını için ötenazi uygulamasını istemediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %30,9'unun acı çeken, ölümcül bir hasta için ötenazi uygulanmasına, %43,8'inin ise ötenazi isteyen bir hastaya ötenazi uygulanmasına evet cevabını verdikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğu (%74, 7) dini inançların ötenaziyi engelleyici olabileceği, yarısından fazlası ise (%57, 1) Türkiye'de ötenazi uygulamasının yasallaşmaması gerektiğini belirtmiştir. Yine öğrencilerin çoğunun (%78, 5) yasal düzenleme yapıldığı taktirde ötenazi uygulayan ekip içinde görev almak istemediği belirlenmiştir. Öğrencilerin %38, 6'sı ötenaziyi bu konuda eğitim almış uzman tarafından uygulamasının gerektiğini belirtirken %6,0'ı hemşire tarafından uygulanması gerektiğini belirtmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin çoğunun kendisi ve yakını için ötenazi istemediği, Türkiye'de ötanazi uygulamasının yasallaşmaması gerektiğini, yine yasal düzenleme yapıldığı taktirde ötenazi uygulayan ekip içerisinde görev almak istemedikleri görülmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin ötenaziye ilişkin düşüncelerinin olumlu olmadığı görülmektedir.

- Vergili, Orhan - Tagay, Özlem, *Ortaokul Öğrencilerinin Yardım Arama Konusundaki Görüşleri,* 2016, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(16), 188-201, Burdur.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin yardım arama konusundaki görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılında Burdur il merkezinde 6., 7. ve 8. sınıfa devam eden 47 kadın ve 25 erkek olmak üzere toplam 72 öğrenciden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin yardım arama konusundaki görüşlerine yönelik olarak hazırlanan görüşme formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi ile çözümlenerek temalar ve kodlar belirlenmiştir. Elde edilen bulgular incelendiğinde öğrencilerinin yardım almak için başvurdukları profesyonel olmayan yardım kaynaklarının daha çok aileleri ve arkadaşları olduğu anlaşılmıştır. Aile bireyleri arasında yardım alma konusunda ilk tercihlerinin anne, ikinci tercihlerinin ise baba olduğu, ayrıca tercihleri arasında yakın akraba ve kendilerini iyi hissettikleri ve güvendikleri kişilerin yer aldığı görülmektedir.

- Yıldız, Kazım - Ünal, Şule, *"Örnek Olayların" Entegre Edildiği Argümantasyon Yönteminin Öğrencilerin Çevre Konularındaki Başarı ve Tutumuna Etkisi*, 2016, İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi, 1(1), 25-51.

ÖZET: Araştırmanın amacı, örnek olay inceleme ve argümantasyon yöntemlerinin, öğrencilerin biyoloji dersine karşı tutumlarına ve akademik başarılarına etkisini incelemektir. Araştırmada yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini Ankara ilinde öğrenim gören 9. sınıf öğrencileri, örneklem grubunu ise uygulama yapılan Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Uygulama aşamasında 45'i kız, 22'si erkek toplam 67 öğrenciden oluşan 9. sınıf öğrencisi ile çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak akademik başarı testi ve güncel çevre problemleri tutum ölçeği uygulanmıştır. Toplam sekiz hafta, haftada üç saat, "Güncel Çevre Problemleri" ünitesinin öğretimi yapılmıştır. Kontrol grubuna konular geleneksel yöntemlerle anlatılmış, deney grubuna ise örnek olay örneklerinin entegre edildiği argümantasyon yöntemi etkinliklerinin bulunduğu toplam yedi etkinlik uygulanmıştır. Elde edilen nicel verilerin analizi SPSS 20 paket programı ile t testi kullanılarak yapılmıştır. Başlangıçta deney ve kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarıları ve çevreye karşı tutumları benzer iken, uygulama sonrasında deney grubu öğrencilerinin akademik başarı ve çevreye yönelik tutumlarının olumlu yönde arttığı gözlenmiştir. Öğrencilerin müzakereler sırasında oluşturdukları argümanlar, Argüman Seviyeleri Değerlendirme Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Öğrencilerin argüman düzeylerinin uygulama süreci içerisinde artmış olduğu gözlenmiştir. Çalışmada ayrıca öğrencilere uygulanan öğrenci görüş formları değerlendirilmiş, öğrencilerin biyoloji dersine karşı görüşlerinin olumlu olduğu belirlenmiştir.

- Yıldız, Semahat Banu - Kılıç, Sultan Nazmiye, *Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Çevre Dostu Ürünlere İlişkin Tutum ve Davranışları,* 2016, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 13(1), 1304-1323.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin çevre dostu ürünlere ilişkin tutum ve davranışlarının belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi (BTİOYO) öğrencilerine anket uygulanmıştır. Demografik değişkenlere ilişkin verilerin yorumlanmasında frekans ve yüzde analizinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin çevre dostu ürünlere iliş-

kin tutum ve davranışlarının hangi boyutlardan oluştuğunu belirleyebilmek amacı ile ifadeler faktör analizine tabi tutulmuştur. Faktör analizinden elde edilen boyutların demografik özellikleri itibari ile farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacı ile Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis Testi uygulanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkileri ölçmek için regresyon analizi yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre turizm öğrencilerinin çevre dostu ürünlere ilişkin tutum ve davranışlarının olumlu düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çevre dostu ürünlere ilişkin tutum ve davranışlarının faktör analizi sonuçlarına göre çevre ilgisi ve çevre dostu ürün davranışı, çevre duyarlılığı, çevre dostu ürün imajı ve memnuniyet, çevre dostu ürün algısı olmak üzere dört boyut elde edilmiştir. Bu boyutlarda öğrencilerin cinsiyet, okudukları bölüm, okudukları bölümü isteyerek tercih etme, çevre dostu ürün satın alma değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Yapılan regresyon analizi sonucunda, öğrencilerin çevre ilgisi ve çevre dostu ürün satın alma davranışını etkileyen en önemli boyutların çevre duyarlılığı ve çevre dostu ürün imajı ve memnuniyet boyutları olduğu belirlenmiştir.

- Yıldız, Semahat Banu, *Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Örgüt Kültürü Algısı,* 2016, Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7(13), Bartın.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, eğitim kurumlarında örgüt üyeleri tarafından paylaşılan temel değerler, inançlar, varsayımlar, normlar, semboller ve uygulamalardan oluşan örgüt kültürünün önemini vurgulamak ve bir akademik örgütte alt kültür grubu olan öğrencilerin, örgüt kültürü algılarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi (BTİOYO) üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine anket uygulanmıştır. Demografik değişkenlere ilişkin verilerin yorumlanmasında frekans ve yüzde analizinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin örgüt kültürü algılarının hangi boyutlardan oluştuğunu belirlemek için ifadeler faktör analizine tabi tutulmuştur. Faktör analizinden elde edilen boyutların demografik özellikler açısından farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacı ile bağımsız t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerin genel olarak örgüt kültürü algılarının olumlu olduğu, beş boyuttan oluştuğu ve en fazla olumlu algılanan boyutun ise aidiyet/etkinlik boyutu olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin okuduğu sınıf, okudukları bölüm, okudukları bölümü isteyerek tercih etme ve sektörde çalışma durumları açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ayrıca örgüt kültürünün tüm alt boyutları arasında anlamlı ve pozitif ilişki vardır.

- Yılmaz Mamur, Elif, *Güzel Sanatlar Liseleri Resim Bölümü Öğrencilerinin Özgün Baskı Resim Uygulamalarına İlişkin Tutumları,* 2016, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(4), 1903-1920, Bolu.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı güzel sanatlar liselerinde eğitim gören öğrencilerin özgün baskı resim uygulamalarına ilişkin tutumlarını tespit etmektir. Araştırma 2013-2014 eğitim öğretim yılında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'deki güzel sanatlar liseleri oluştururken örneklemini Bolu Güzel Sanatlar Lisesi resim bölümünün üçüncü sınıfından küme örnekleme yöntemi ile seçilen sekizer kişilik üç öğrenci grubu oluşturmuştur. Araştırmada deneme modeli kullanılmış olup, araştırma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen beşli likert tipi tutum ölçeği ile elde edilmiştir. Araştırma verileri ışığında öğrencilerin özgün baskı resim uygulamaları ile ilgili olarak zevk alma, hoşlanma,

öğrenme ve araştırma yapma isteği gibi olumlu tutumlar sergiledikleri sonucuna varılmıştır. Aynı şekilde çok az sayıda öğrencinin özgün baskı resim uygulamaları ile ilgili olarak zevk almama, hoşlanmama, öğrenme ve araştırma yapma isteği taşımama gibi olumsuz tutumlar sergiledikleri yönünde bulgular saptanmıştır. Araştırma, bu liselerde verilen özgün baskı resim derslerinin öğrencilerin ilgisini canlı tutmayı hedeflemesi, özgün baskı resim ile ilgili yayınların ve kalitesinin geliştirilmesi, öğretmenlerin sanatçı ve sanat eğitimcisi olarak onlara mesleki rehberlik yapması ve model olması önerileri ile sonlandırılmıştır.

- Yılmaz, Mehmet - Çimen, Osman, *Lise Öğrencilerinin Geri Dönüşüme Karşı Davranış Faktörlerinin Belirleyicileri,* 2016, International Electronic Journal of Environmental Education, 6(1), 17-28, Aksaray.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin geri dönüşüm davranışlarını belirleyen değişkenlerin belirlenmesidir. Çalışma tarama modelinde tasarlanmıştır. Çalışmanın örneklemini Ankara'da bir lisede öğrenim gören 203 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan Geri Dönüşüm Davranışı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin üç boyutu vardır: geri dönüşüm davranışı, geri dönüşüme ilgi ve geri dönüşüm tercihleri. Ölçeğin güvenirlik katsayısı .90 olarak bulunmuştur. Veriler SPSS 18 paket programında Pearson katsayısı ve çoklu regresyon kullanımıyla analiz edilmiştir. Lise öğrencilerinin geri dönüşüm davranışlarıyla çevresel kaygı, geri dönüşüm bilgisi ve öğrencinin çevre kulübü üyeliği gibi değişkenler arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca, bir değişken olarak geri dönüşüm bilgisinin genel olarak geri dönüşüm davranışı ve geri dönüşüm tercihleri boyutlarının anlamlı birer yordayıcısı olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmaktadır.

- Yılmaz, İbrahim - Kaygısız, Neşe Çullu - Katlav, Eda Özgül, *Turizm Öğrencilerinin Çevre Duyarlılıkları Üzerine Bir Araştırma,* 2016, Turan-Sam, 8(2), 116–122.

ÖZET: Çevre sorunlarının giderek artığı günümüzde bireylerin çevre konusundaki duyarlılıkları oldukça önemlidir. Geniş bir tüketici kitlesi konumundaki genç ve eğitimli üniversite öğrencilerinin de bu duyarlılığa sahip olmaları gerekmektedir. Bu çerçevede, bu araştırmada lisans düzeyinde turizm öğrenimi gören öğrencilerin çevreye yönelik duyarlılıklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi öğrencilerine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Veri toplama yöntemi olarak anket formu kullanılarak toplam 227 öğrenciye anket uygulanmıştır. Verilerin analizi için frekans ve yüzde dağılımların yanı sıra, güvenilirlik, t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Öğrenciler genel olarak kendilerini çevreye duyarlı bireyler olarak görmektedir. Bayan öğrenciler erkek öğrencilere göre çevreye karşı daha duyarlıdır. Ayrıca öğrenciler, gelecek nesillere daha sağlıklı bir çevre bırakabilmek için çevresel duyarlılığın bir yaşam biçimi olması ve ağaçlandırma çalışmalarının artması gerektiğini düşünmektedir.

- Yılmaz, Selman, İlahiyat *Fakültesi Öğrencilerinin Türkiye'deki İnanç Gruplarına Bakışı,* 2016, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 57(1), 103-144, Ankara.

ÖZET: İlahiyat Fakültesi öğrencileri, dinî ilimlerle ilgili yoğun bir teorik ders yükü almakla birlikte, gerçek hayatta yaşanan din konusunda yeterli tecrübeye sahip değillerdir. Bu durum, dinî azınlıklar ve Alevilik konularında daha fazla göze çarpmaktadır. Bu makalede Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin dinî azınlıklara ve Alevilere bakışı ele alınmıştır. Yaklaşık 350 öğrenci ya bir Alevi kurumuna veya kiliseye giderek katılımlı gözlemde bulunmuş ve gözlemlerini rapor olarak yazmışlardır. Bu çalışmada söz konusu raporlar üzerinden öğrencilerin algıları ve bu algıların oluşumuna etki eden faktörler incelenmiştir. Öğrenci algılarının şekillenmesinde yaşayan dinî inançlarla ilgili teorik bilgilerin eksikliğinin ve pratik bilgi boyutunun yoksunluğunun her aşamada etkili olduğu anlaşılmaktadır.

- Yolsal, Handan, *Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Statülerinin PISA 2012 Başarıları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi,* 2016, Social Sciences Research Journal, 5(3), İstanbul.

ÖZET: Bu çalışmada Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından 2012 yılında yapılan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programına (PISA) katılan ülkelerin öğrencilerinin sınavlarda gösterdikleri başarı üzerinde sosyo-ekonomik ve kültürel statülerini gösteren değişkenlerin etkileri araştırılmıştır. İnceleme iki aşamada yapılmıştır. İlk aşamada çok boyutlu ölçekleme yöntemiyle ülkeler, öğrencilerinin sosyo-ekonomik ve kültürel statülerini gösteren değişkenlere göre sınıflandırılmıştır. Analiz sonucunda 2012 yılında değerlendirmeye katılan altmış beş ülkeden araştırma kapsamına alınan altmış iki ülkenin öğrencilerinin sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan farklılıkları üç boyutlu bir uzayda temsil edilmiştir. İkinci aşamada ise öğrencilerin PISA 2012 matematik, okuma ve fen bilimleri sınavlarında gösterdikleri başarı, OECD ortalaması esas alınarak ikili değişken haline getirilmiş ve logistik regresyon analizi kullanılarak, öğrencilerin sosyo-ekonomik ve kültürel statülerini temsil eden üç boyutun da öğrencilerin başarısı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı etkisi olduğu belirlenmiştir.

- Yumuşak, Ahmet - Erdik, Cengiz - Baltacı, Furkan - Karaardıç, Furkan - Arbatlı, Mehmed - Said, Katipoğlu - Muhammet, Büyükcengiz - Mustafa, Sargın - Seyyid Ahmet, *Öğretmen Adaylarının Çevreye Karşı Bilgi, Davranış ve Tutum Düzeylerinin Araştırılması,* 2016, NWSA-Education Sciences, 11(1).

ÖZET: Bu çalışmada, öğretmen adaylarının; çevre bilgisi, çevreye yönelik tutumları, çevresel davranışları beş farklı değişkene bağlı olarak araştırılmıştır. Araştırmada örneklem olarak, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü seçilmiştir. Bu amaca yönelik olarak dört adet ölçek testi toplam 985 öğrenciye uygulanmıştır. 2013-2014 yılları arasında yapılan anket ve analizler sonucunda, katılımcıların çevresel duyarlılıklarının yüksek olduğu, hatta çevre sorunlarının çözümüne katkıda bulunmak için alışkanlıklarını değiştirmeyi göze alabildikleri tespit edilmiştir. Çalışmada elde edilen bir diğer önemli bulgu ise ebeveyn eğitim düzeyinin bireylerin çevreye yönelik tutumları, sorumlulukları ve bilgi düzeyleri üzerinde rol oynamasıdır. Fen bilgisi, Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği adaylarının anketlerdeki doğruluk oranının yüksek çıkması gelecek adına önemli bir durumdur. Bu açıdan bakıldığında söz konusu alanlarda eğitim alan sorumlu bireyler, yetiştirecekleri öğrencilere de bu sorumluluğu aktarma adına önemli bir potansiyeldir.

- Yüksel, Hidayet Suha - Bayar Koruç, Perican, *Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Spora Katılım Güdülerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi Konya İli Örneği,* 2016, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 13(2), 121-128, Ankara.
- Zorba, Erdal - Uzuncan, Havva - Tamer, Kemal - Ziyagil, Mehmet Akif - Uzuncan, Servet, *Eurofit Test Bataryası Vasıtasıyla 1012 Yaşları Arasındaki Erkek İlkokul Öğrencilerinin Fiziksel Uygunluk ve Antropometrik Özelliklerinin Yaş Guruplarına Göre Değerlendirilmesi,* 2016, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 20-29, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, 10-12 yaşları arasındaki erkek ilkokul öğrencilerinin egzersiz yapma alışkanlıklarına ve yaş gruplarına göre fiziksel uygunluk ve yapısal özelliklerini belirlemektir. 1991 bahar döneminde Konya il merkezinde eğitim gören rastgele seçilmiş 60 öğrenci test edildi. Boy, vücut ağırlığı, skinfold ölçümleri, sağ el pençe kuvveti aerobik güç, esneklik, durarak uzun atlama, mekik, hükülü kol barfikste asılma, sürat özelliklerini kapsayan toplam 16 parametre ölçüldü. Bu çalışmanın sonuçlarına göre yaşın artışına bağlı olarak; boy, ağırlık, pençe kuvveti, aerobik güç testlerinde artış gözlenirken, diğer parametreler açısından böyle bir eğilim gözlenmedi. Egzersiz yapma alışkanlıklarına göre, spor yapan ve yapmayan öğrenciler kıyaslandığında, durarak uzun atlama, pençe kuvveti, mekik ve bükülü kol barfikste asılma, 10x5m mekik koşusu ve PWC 170 bisiklet testlerinde iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulundu. Sadece mekik ve bükülü kol barfikste asılma testleri 10, 11, 12 yaş gruplarının hepsinde farklı bulunmuştur. Diğer parametreler açısından farklılık görülmemiştir.

- Aksu, Ali - Yurttaş, Aslı - Akbaş Denkçi, Ferdane - Bağırtlak, Suzan, *Lisansüstü Öğrencilerin Bilgi Okuryazarlığı Düzeylerinin Belirlenmesi ve Bu Düzeylerinin Lisansüstü Öğrenci Yeterlilikleri Bağlamında Eleştirisi*, 2017, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 6(3), 234-242.

ÖZET: Bu araştırmada, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde lisansüstü eğitimine devam eden öğrencilerin bilgi okuryazarlığı düzeylerinin incelenmesi ve bu düzeylerinin öğrenci yeterlilikleri kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın evrenini Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde öğrenim görmekte olan ve 2016-2017 bahar yarıyılı itibariyle kayıt yenileyen 433 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ulaşılabilen ve anketi yanıtlayan 116 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri Polat (2005) tarafından lisansüstü öğrencilerinin bilgi okuryazarlığı becerilerini ölçmek üzere geliştirilen "Bilgi Okuryazarlığı Ölçeği" aracılığı ile toplanmıştır. Ölçek "bilme", "erişim", "değerlendirme", "kullanma", "etik" olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Elde edilen veriler SPSS 15.0 programında analiz edilmiş, analiz sonuçlarına göre öğrencilerin bilgi okuryazarlık düzeylerinin beklenen ortalamadan anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu fark bilgi okuryazarlığını açıklayan dört alt boyuta da yansımaktadır. Değerlendirme alt boyutu ortalama puanının ise beklenen ortalamadan anlamlı düzeyde düşük olduğu görülmüştür. Buna karşın değerlendirme alt boyutu ortalama puanı bilimsel çalışma yapan öğrencilerde anlamlı düzeyde yüksek çıkmıştır. Bilgi okuryazarlığı düzeyleri öğrencilerin kayıtlı olduğu programa göre doktora programı lehine daha yüksektir.

- Alıcı, Şule - Gökbulut, Özlem Öznur, *Süreçsel Drama Oturumlarının Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlığı Seviyelerine Etkisi,* 2017, Yaratıcı Drama Dergisi, 12(1), 47-68, Ankara.

ÖZET: Çalışma 3. ve. 4. sınıf okul öncesi öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı seviyelerine süreçsel drama yoluyla katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Bu amaca ulaşabilmek için 21 saatlik medya okuryazarlığı ile ilgili süreçsel drama oturumları oluşturulmuştur. Bu çalışma 15 kadın ve 1 erkek olmak üzere toplam 16 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırma boyunca veriler, katılımcı paylaşımları ve dokümanlar olmak üzere nitel olarak toplanmış ve çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Verilerin analizi içerik analizi yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Çalışma sonucunda süreçsel drama atölyelerinin katılımcıların medya okuryazarlığı seviyeleri üzerinde olumlu etkiler bıraktığı görülmüştür.

- Alpak, Elif Merve - Kızılaslan, Sinem - Düzenli, Tuğba, *Lise Bahçelerinin Gençler Tarafından Algısal Açıdan Değerlendirilmesi,* 2017, Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (2), 154-164, İstanbul.

ÖZET: Genç gelişiminin çok boyutlu olması (biyolojik, psikolojik, kişisel ve toplumsal) gençliğin sınırlarının net bir şekilde belirlenmesini engellemektedir. Gençlik için yaş sınırı, genelde 12-21 yaşarası kabul edilmektedir. Bu çalışmada lise gençliği ele alınarak, lise öğrencilerinin mekânın özelliklerine göre orayı algıla ve beğenme ilişkisi ortaya konmuştur. Lise gençliği üzerinde çalışma yapmak ve onların sorunlarını, ihtiyaçlarını mekânsal algılarını belirlemek için bulunulan toplumun hem mevcut durumunun hem de geleceğinin daha iyi anlaşılması önem taşımaktadır. Lise gençliği genel olarak 13-18 yaş grubunu oluşturan ve kendine özgü kültürü olan bir toplumsal kesim olarak tanımlanır. Zamanlarının çoğunu okulda geçirmek zorunda olan lise gençleri, okul ve bahçesiyle yakın ilişki içerisinde oldukları için okul bahçelerinin onların gelişimi üzerinde büyük bir etkisi vardır. Bu nedenle çalışmada önce Trabzon kentindeki farklı mekânsal özelliklere sahip iki lisenin bahçesi puantaj tablosuna göre değerlendirilerek sınıflandırılmıştır. Daha sonra gençlere sıfat çiftleri verilerek okul bahçeleri 5'li likert skalasıyla algısal açıdan değerlendirilmiştir. Bu sayede gençlerin gözünde lise bahçeleri tanımlanmıştır. Sonuçta; mekânsal özellikler iyileştikçe lise bahçeleri olumlu algısal özelliklerle tanımlanmış, bu da gençlerin o mekâna karşı beğeni düzeyini arttırmıştır.

- Banko, Çağla - Eren, Sabiha - Antakyalıoğlu, Şahin - Kardeş, Servet, *Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Çocuk Haklarına Yönelik Görüşleri,* 2017, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(54), 469-481, Elazığ.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk haklarına yönelik görüşlerini incelemektir. Araştırmada durum çalışması deseni kullanılarak çocuk haklarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının görüşleri nitel veri toplama araçlarından görüşme yöntemiyle tespit edilmiştir. Araştırmanın katılımcılarını bir devlet üniversitesinin okul öncesi öğretmenliği bölümünde eğitim gören 38 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrenciler tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yolu ile seçilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının çoğunlukla eğitim, yaşama ve barınma haklarına odaklandığı bulunmuştur. Katılımcılar katılım hakkına istenilen düzey-

de değinmemiştir. Öğretmen adayları çocukların haklarını korumada en önemli paydaşların aileler, öğretmenler, adalet çalışanları ve toplum olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları kendilerinin çocuklara karşı en fazla ihmal ve istismardan koruma ve onlara eğitim hakkını sağlama gibi yükümlülükleri olduklarını belirtmişlerdir. Son olarak öğretmen adayları çocuk hakları konusundaki mevcut uygulama ve politikaları büyük oranda yetersiz bulmaktadırlar. Araştırmanın sonuçları çerçevesinde bu alandaki uygulama ve politikaların gözden geçirilmesi ve çocuk hakları konusundaki olumsuz yargıların kırılması için çalışmalar yapılması önerilebilir.

- Başçı, Emre, *Küreselleşen Dünyada Etnosentrizm: Üniversite Öğrencileri Üzerine Yapılan Bir Saha Araştırması*, 2017, International Journal of Academic Value Studies, 3(16), 286-293.

ÖZET: Genel kabul gören bir tanıma göre küreselleşme; insan, sermaye, teknoloji ve hizmetler bakımından dünyanın giderek daha fazla bütünleşmesi anlamına gelmektedir. Küreselleşme karşıtlarını oluşturan bir alt grubun da etnosentrik (etnik merkezci) bireylerden oluştuğu iddia edilmektedir. Etnosentrik birey, diğer sosyal toplulukları kendi kültür örüntüsüne ait yaşam tarzı, gelenekler ve dinsel inanışlar gibi faktörlere göre olumsuz şekilde değerlendirmektedir. Bu çalışmada; Şırnak Üniversitesi'nde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin diğer kültürlere karşı olan etnosentrik tutumları ve bu tutumların geçirmiş olduğu evrim irdelenmektedir. Metodolojik çerçevede Neuliep ve McCroskey tarafından geliştirilen Genelleştirilmiş Etnosentrizm Ölçeği (GENE) ve derinlemesine görüşmelerden yararlanılmıştır. Araştırma temel bulgularına göre, öğrencilerin ortalama etnosentrik tutum puanları orta-alt seviyededir ve etnosentrik tutum yurtdışı deneyimi ile düşme eğilimi göstermektedir. Bu bulgular, geleceğin kuşaklarını oluşturacak olan gençlerin genel etnosentrik tutumları hakkında bilgi sağlamak ve küreselleşmenin gençler üzerindeki etkilerini ortaya koymak açısından önemlidir.

- Bayram, Arslan - Tosun, Figen Çam, *Öğrenci Koçluğuna İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri: Bayburt Örneği,* 2017, Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi, 7(1), 23-40.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, Bayburt ili ortaokullarında ve ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta olan öğrenci koçluğuyla ilgili uygulamaya katılan öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın nicel kısmında, evreni 482 öğretmen oluşturmaktadır, örneklem sayısı ise 215 olmuştur. Araştırmanın nitel kısmında, araştırmanın çalışma grubunu 22 öğretmen ve 24 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından öğrenci koçluğu ile ilgili hazırlanan bir anket ile öğretmen ve öğrencilerin öğrenci koçluğu konusundaki öznel değerlendirmesini alabilmek için yarı yapılandırılmış görüşme formları oluşturulmuştur. Anket elektronik ortamda, görüşme formları okullara gidilerek yapılmıştır. Verilerin analizinde Excel ve SPSS23.0 paket programı ile betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre öğretmenler öğrenci koçluğunu yararlı bulmakta ve öğrenciyi bütün yönleriyle (akademik, motivasyon, sosyal) desteklediğini, her kademede uygulanabilir olduğunu; fakat öğretmenlere fazladan iş yükü çıkardığını düşünmektedirler. Öğrenciler ise öğrenci koçluğu fikrini; olumlu ama uygulamayı yetersiz bulmaktadır.

- Ceylan, Hasan Hüseyin - Köse, Bekir - Aydın, Serdar, *Üniversite ve Şehir Özelliklerinin Üniversite Tercihindeki Etkisinin Cinsiyete Göre Değerlendirilmesi: Şehir Pazarlama Yaklaşımı,* 2017, Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8(20), 269-286, Gümüşhane.

ÖZET: Üniversite tercihinde üniversite özellikleri yanında şehir özellikleri de dikkate alınmaktadır. Bu nedenle konunun şehir pazarlama bağlamında, bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada aday öğrencilerin cinsiyetine göre üniversite tercihlerinde şehir ve üniversite özelliklerinin ne oranda etkili olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla özel bir dershanede üniversiteye hazırlanan toplam 200 öğrenciden yüz yüze anket yöntemi ile elde edilen verilere tümleşik hiyerarşik konjoint analizi uygulanmıştır. Elde edilen bulgular kızlar ve erkeklerin üniversite tercihinde gerek üniversite özellikleri gerekse şehir özelliklerine atfettikleri önem açısından büyük farklılıklar olmadığını göstermektedir. Bunun yanında çalışmada her iki cinsiyet için sırasıyla üniversitenin saygınlığı, şehrin güvenlik algısı ve sosyal yaşam önemli faktörler olarak bulunmuştur.

- Duğan, Özlem - Akıncı, Semra, *Marka İmajı Açısından Uşak Şehir Algısı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Saha Araştırması,* 2017, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(3), Uşak.

ÖZET: Bir şehir tarihi, turistik ve kültürel değerlerinin korunması ve geliştirmesi ile büyümektedir. Gelişen, büyüyen ve marka haline gelen şehirler vazgeçilmez hale gelmektedir. Çok sayıda turist çeken marka şehirler, aynı zamanda öğrenci tarafından eğitim amacıyla tercih edilmektedir. Marka şehirde okuyan öğrenciler, o şehrin tanıtımının yanı sıra ekonomisine de katkı sağlamaktadır. Üniversite öğrencisi eğitim aldığı süre boyunca o şehirde yaşamakta ve o şehir ile ilgili bir düşünce, kanaate sahip olmaktadır. Öğrenciler, şehrin bıraktığı olumlu izlenimler sayesinde eğitimleri sonrası şehre yerleşmekte, o şehri başkalarına tavsiye etmekte ve kendilerinden sonra o şehre gelecek öğrencileri etkilemektedir. Bir anlamda marka elçisi olan öğrenciler, şehirlere katkı sağlayan önemli misafirler olarak görülmelidir. Bu çalışma Uşak'ın marka şehir imajı potansiyel turistler olan üniversite öğrencilerinin algılarının ölçülmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışma kapsamında üniversite öğrencilerine yüz yüze anket uygulanmıştır. Anket sorularında şehrin avantajları, soyut imaj unsurları, Uşak halkına yönelik imaj algıları öğrenmek amaçlanmıştır. Uşaklı olmayan ve üniversite eğitimi almak amacıyla Uşak' a gelen 807 öğrenciye anket yapılmıştır. Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (X), standart sapma (SS), t-testi ve tek yönlü varyans analizi (One-Way Anova) uygulanmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin, %15,9 (n=128) öğrencinin ilk 10 tercihinde Uşak Üniversitesi'nin yer almadığı, okuyan öğrencilerin büyük çoğunluğunun Ege Bölgesi'nden geldiği, üniversite öğrencilerinin puanı yettiği ve memleketlerine yakın olduğu için Uşak Üniversitesi'ni tercih ettikleri, Uşak ile algılarının genelde olumsuz olduğu ve Uşak halkını çok iyi tanımadıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

- Er, Bünyamin - Mutlu, Şahin Mesut - Emre, Yunus, *Finansal Eylem ve Finansal Okuryazarlık: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma*, 2017, Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar Dergisi (54), 630.

ÖZET: Finansal okuryazarlık, bireylerin kendilerini ve ailelerini finansal acıdan güvenceye almaları için gerekli bilgi, beceri ve tutumlardan oluşan bir kümedir. Üniversite öğrencileri için ise finansal okuryazarlık, öğrenim kredisi ya da kredi kartı kullanımı gibi temel finansal eylemler açısından

önem arz etmektedir. Bu araştırmada bu iki temel finansal eylemi gerçekleştiren üniversite öğrencileri açısından finansal okuryazarlık düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. 335 öğrenci üzerinde yürütülen araştırmada, üniversite öğrencileri arasında bu kapsamda belirgin bir farklılığın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

- Göksel, Ali Gürel - Caz, Çağdaş - İkizler, H. Can - Yazıcı, Ömer Faruk, *Farklı Bölümlerdeki Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması: Marmara Üniversitesi Örneği,* 2017, Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 8(2), 123-134.

ÖZET: Çalışmanın amacı; üniversitenin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının karşılaştırılmasıdır. Çalışmanın araştırma grubunu; Marmara Üniversitesi bünyesinde yer alan Fizyoterapi ve Rehabilitasyon (44 kişi), Antrenörlük Eğitimi (89 kişi) ile Beslenme ve Diyetetik (62 kişi) Bölümlerinde öğrenim gören toplam 195 (91 kadın, 104 erkek) öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Şentürk (2014) tarafından geliştirilen ve geçerlik güvenirliği yapılan "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" ile araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırmaya katılan deneklerin verdiği cevaplar doğrultusunda öncelikle güvenirlilik çalışması yapılmıştır. Güvenirlik hesaplama aşaması faktör analizi yapılarak son halini alan tutum ölçeğinin Cronbach-alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Bu çalışmanın güvenirlilik değeri 0,907 olduğundan verilerin güvenirliği oldukça yüksektir denilebilir. Veriler; t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin sonuçları SPSS 20.00 istatistik programı ile yapılmıştır. İstatistiki sonuçlar $p<0,05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Farkın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için Tukey Testinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda; ailede amatör veya profesyonel olarak spor ile ilgilenen öğrenciler arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Ayrıca, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü ile Antrenörlük Eğitimi Bölümü öğrencileri arasında da anlamlı fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin sosyal medya kullanmaları, spora yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir. Bununla beraber, kadın ve erkek öğrencilerin spora yönelik tutumları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemesi nedeniyle, öğrencilerin spora yönelik benzer bakış açısı sergilediklerini söyleyebiliriz.

- Güllü, Mehmet - Koç, Yakup, *Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersi Sportmenlik Davranışlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi,* 2017, Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 15(1), 19-30, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı; lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi sportmenlik davranışlarının bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırma örneklemini 2013-2014 eğitim öğretim yılında Erzincan il merkezindeki devlet okullarına devam eden toplam 550 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada Koç (2013), tarafından ortaokul öğrencileri için geliştirilen "Beden Eğitimi Dersi Sportmenlik Davranışı Ölçeği (BEDSDÖ)" ile Kiper, (1984) tarafından geliştirilen "Saldırganlık Envanteri" kullanılmıştır. Öğrencilerin ölçeklerden aldıkları puanlar cinsiyetlerine, aile ekonomik durumuna, okul başarı durumuna ve en çok ilgilendikleri spor türüne göre incelenmiştir. Ayrıca sportmenlik değerleriyle, Saldırganlık Envanterinden elde edilen değerlerin ilişkisi (Pearson) test edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 15 ve LISREL 8, 7 programları kullanılmıştır. Veriler ışığında beden eğitimi dersi sportmenlik davranışlarının öğrencilerin cinsiyetlerine ve ilgilendikleri spor türüne göre

farklılaştığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin beden eğitimi dersi sportmenlik davranışlarıyla saldırganlık değerleri arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda beden eğitimi dersi için planlanacak sportmenlik uygulamalarında öğrencilerin saldırganlık davranışlarını azaltmaya ve atılganlık davranışlarını geliştirmeye yönelik etkinliklere yer verilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

- Gültekin, Mehmet Celal, *Üniversite Öğrencilerinin Çevresel Duyarlılıklarına Dair Bir İnceleme: Mardin Artuklu Üniversitesi Örneği,* 2017, Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi, 5(14), 172–185, Konya.

ÖZET: Çevre bir canlının var olduğu yer ya da koşullardır. Bu nedenle canlıların sağlıklı bir yaşam sürdürülebilmelerinin ön koşulu sağlıklı bir çevredir. Sağlıklı bir çevrenin varlığı da insanların yaşadığı çevreye duyarlı olmaları ve buna uygun davranışları sonucunda mümkündür. Bu çalışmada Mardin Artuklu Üniversitesi'nde farklı akademik bölümlerde okuyan öğrencilerinin çevresel duyarlılığı ve buna ilişkin değişkenler incelenmektedir. Araştırma betimsel bir çalışmadır. Araştırmada cinsiyet, yaş, eğitim, çevre ile ilgili programa katılma gibi faktörler ve çevresel duyarlılığa ilişkin görüşler arasındaki farklar incelenmektedir. Verileri toplamak için Likert tipi anket kullanılmış ve ilgili veriler SPSS programıyla analiz edilmiştir. Veriler Antropoloji, Felsefe, Sanat Tarihi, Siyaset Bilimi, Uluslararası İlişkiler ve İktisat bölümlerinde okuyan ve İngilizce Hazırlık Eğitimi alan 100 öğrenciden elde edilmiştir. Son zamanlarda, çevresel problemlere olan duyarlılık dünya çapında artmıştır. Bu nedenle çalışmanın Mardin gibi çevresel kirliliğin arttığı bir ilde eğitim gören öğrencilerin çevresel duyarlılıklarının tespiti açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

- Gümüş, Niyazi - Ekiz, Nihal, *Üniversite Öğrencilerinin Tüketim Harcamalarının Şehir Ekonomisine Katkısının Belirlenmesi: Kastamonu İlinde Bir Araştırma,* 2017, Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 17(3), 99-116, Kastamonu.

ÖZET: Üniversitelerin bulundukları şehirlere yönelik çok sayıda katkısı söz konusudur. Üniversitelerin bulundukları şehirlere yönelik en önemli katkıları şehrin ekonomisine yaptıkları katkıdır. Üniversiteler başta öğrencilerin, akademik ve idari personelin konaklama, gıda, giyim vb. harcamaları ile üniversitenin yapmış olduğu fiziki yatırımlar ile bu katkıyı gerçekleştirmektedir. Bu ekonomik katkının şehrin ekonomisinde gözle görünür bir canlılık, daha önce sunulmayan birtakım hizmetlerin sunulması, bölgeler arasındaki gelişmişlik farklılıkların azalması ve şehir ekonomisinin sürdürülebilirliği gibi daha birçok etkisi söz konusudur. Bu araştırma kapsamında Kastamonu Üniversitesi'nin şehir merkezindeki birimlerinde 2016-2017 akademik yılı güz döneminde eğitim gören öğrencilerin yapmış oldukları başta konaklama, gıda, giyim sosyal ve kültürel harcamalarının belirlenmesi ve bu harcamaların Kastamonu ekonomisine katkısının ortaya konulmasını amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda ihtiyaç duyulan veriler 1-30 Aralık 2016 tarihleri arasında Kastamonu Üniversitesi'nin şehir merkezindeki birimlerinde eğitim gören kolayda örnekleme yöntemine göre belirlenmiş öğrencilere yüz yüze anket yapılarak elde edilmiştir. Araştırmada Kastamonu'da genel olarak üniversitede okumanın maliyeti katılımcıların yarıdan fazlası tarafından normal olarak değerlendirilmektedir. Şehirde barınmanın maliyeti konusunda ise normal ve yüksek diyenlerin oransal çokluğu öne çıkmaktadır. Şehirdeki yiyecek/içecek fiyatları ile ilgili olarak ise katılımcıların yarıdan fazlası normal cevabını

vermektedir. Şehirdeki alışveriş imkanları ile ilgili olarak da ne yeterli ne yetersiz cevabı ile yetersiz cevabını verenlerin oranları çoğunluğu oluşturmaktadır. Kastamonu Üniversitesi öğrencilerinin en önemli harcama kalemini barınma oluşturmaktadır. Barınma harcamasının Kastamonu'ya aylık katkısı yaklaşık 5 milyon TL olurken bu rakam 1 yıl için yaklaşık 60 milyon TL olmaktadır. Öğrencilerin toplam tüketim harcamalarının Kastamonu'ya 1 aylık katkısı yaklaşık 19.5 milyon TL olurken 1 yıllık katkıları yaklaşık 173 Milyon TL olmaktadır. Elde edilen sonuçların öğrencilerin yaptıkları tüketim harcamalarının yönünü belirlemesi ve Kastamonu Üniversitesi'nin şehir ekonomisine yaptığı katkıyı ortaya koyması açısından önemli olacağı düşünülmektedir.

- Kanat, Sevtap, Lise *Öğrencilerinin Görsel Sanatlar Eğitimi Alma Durumlarına Göre Sahip Oldukları Mizah Tarzları ile Temel Değer Düzeylerinin Belirlenmesi,* 2017, Electronic Turkish Studies, 12(6), 439- 452.

ÖZET: Bu çalışmada, sanat eğitiminin bireyin hayata bakış açısına, milli ve manevi değerlerin bireye kazandırılmasında etkisinin olup olmadığı sorusuna cevap bulunmaya çalışılmıştır. Bu amaçla Malatya'da 2015-2016 eğitim- öğretim yılında öğrenim gören 148 Güzel Sanatlar Lisesi öğrencisi ile 346 genel lise öğrencilerinden oluşan gruba Schwartz ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş Demirutku tarafından Türkçe' ye uyarlama çalışması yapılmış Portre Değerler Ölçeği, Puhlik-Doris ve Martin tarafından geliştirilen ve Yerlikaya tarafından Türkçeye uyarlanmış olan Mizah Tarzları Anketi ve araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre; iki olumlu mizah türü olan kendini geliştirici mizah ve katılımcı mizahta kız öğrenciler lehine anlamlı farklılık bulunmuş, saldırgan mizah türünde ise erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgulardan bir diğeri ise; öğrencilerin toplam değer puanları ile kendini geliştirici mizah puanları arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişkinin olmasıdır. Katılımcı mizah puanları arasında ise düşük düzeyde pozitif yönlü bir ilişki vardır. Bu sonuca göre; öğrencilerin değer puanları artıkça olumlu mizah tarzlarından olan katılımcı mizah ve kendini geliştirici mizah puanları da artmaktadır. Öğrencilerin toplam değer puanları ile kendini yıkıcı mizah puanları arasında düşük düzeyde saldırgan mizah puanları arasında orta düzeyde negatif yönlü bir ilişki vardır. Buna göre öğrencilerin değer puanları artıkça kendini yıkıcı mizah ve saldırgan mizah puanları azalmaktadır.

- Kara, Tayfun, *Takım Sporu veya Bireysel Sporlarla İlgilenen Lise Öğrencilerinin Sportif Sürekli Kendine Güven Düzeylerinin İncelenmesi,* 2017, Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi, (1), 56-62.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı lisede öğrenim gören ve düzenli olarak spor yapan bireylerin sportif kendine güvenlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Çalışmada Kütahya il merkezindeki liselerden tesadüfi örneklem yoluyla seçilen 210 öğrenci gönüllü olarak yer almıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 5 soruluk kişisel bilgi formunun yanı sıra Yıldırım tarafından 2013 yılında Türkçe' ye uyarlanan sportif sürekli kendine güven alt ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde, katılımcıların sportif sürekli kendine güven düzeyleri arasındaki var olan anlamlı farklılıkların belirlenmesi amacıyla bağımsız örneklem t testi ve iki yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Sonuç olarak katılımcıların sportif güvenlerinin kadın ve bireysel sporlarla uğraşan katılımcılarda daha yüksek olduğu fakat bu düzeyin ölçekten alınabilecek puanlar göz önünde bulundurulduğunda orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Ayrıca profesyonel olarak spor yapanların lehinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

- Kaya, Oktay - Özdenk, Serhat, *Düzenli Egzersizin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerileri Üzerine Etkisi,* 2017, Sport Sciences, 12(1).

ÖZET: Beden eğitimi ve sporun insanların problem çözme becerilerine olumlu etki sağladığı düşünülerek yapılan araştırmada; öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgiler Formu" ve öğrencilerin problem çözme becerilerini belirlemek için, P. P. Heppner ve Petersen tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Şahin ve Heppner tarafından yapılan "Problem Çözme Envanteri" kullanılmıştır [26]. Araştırmanın amaçları doğrultusunda gerekli analizler SPSS 16 paket programıyla yapılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, gruplar arası karşılaştırmalarda Ttesti, Tek Yönlü Anova, Kruskal-Wallis testi ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin problem çözme düzeyi alt boyutlarından, kaçınan yaklaşımın alt boyutunda bölüm değişkenine göre farklılığın anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Öğrencilerin problem çözme düzeyi alt boyutlarından, kaçınan yaklaşım, aceleci yaklaşım ve düşünen yaklaşım alt boyutlarında sınıf değişkenine göre farklılığın anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0.05$). Öğrencilerin problem çözme düzeyi alt boyutlarından, düşünen yaklaşım ve değerlendirici yaklaşım alt boyutlarında yaş değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı saptanmıştır ($p<0.05$).

- Kepeoğlu, Abdurrahman - Tozoğlu, Erdoğan- Şebin, Kenan - Karahüseyinoğlu, M. Fatih - Yorulmaz, Mehmet, *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Okul Spor Tesislerinden ve Yönetiminden Memnuniyetlerinin Araştırılması*, 2017, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 9(1), 22-35.

ÖZET: Araştırmanın amacı; Marmara Üniversitesi Erzurum Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okullarında okuyan öğrencilerin okul spor tesislerinden ve yönetiminden memnuniyetlerinin araştırılması ve karşılaştırılmasıdır. Araştırmada bilgi ve veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Araştırma grubu içerisinde bulunan Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu öğrencilerinin bir kısmına ön anket çalışması yapılmıştır. Araştırmanın amacına yönelik hazırlanan anket çalışması, her iki üniversitenin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Spor Yöneticiliği Bölümü ve Antrenörlük Bölümü öğrencilerinden 71'i kız 152 erkek öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına alınarak istatistiki program sayesinde ki-kare analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda test verilerine göre: iki üniversitede okuyan erkek ve bayan öğrencilerin, okullarındaki spor tesislerinin yeterliliği, bakım ve onarımı, gerekli araç-gereç ve teçhizatların yeterliliği araştırılmıştır. Ayrıca dersliklerin fiziki yapısından, bu tesislerin yönetiminden ve öğrencilere internet kullanma imkanı sağlanması; soyunma odaları, wc ve duş alına gibi imkanlar sağlanıp sağlamadığı, yönetimden ve personel memnuniyetleri ile spor yapma imkanları araştırılmıştır. Bu araştırmalar % 33, 6'sını öğretmenlik, % 41, 7'sini antrenörlük, % 24, 7'sini de yönetim bölümü öğrencileri oluşturmaktadırlar. Lisanslı olarak spor yapan öğrenciler (127) spor yapmayan öğrencilere (96) göre daha fazla olduğu görülmüştür. Cinsiyet değişkenine göre: Okuldaki tesislerin her yıl bakımdan geçtiği yargısına bayan ve erkek öğrencilerin düşüncelerinde farklılık vardır. Erkek öğrenciler bayan öğrencilere göre; tesislerin her yıl bakımdan geçtiğine daha fazla katılmaktadırlar. Üniversite değişkenine göre; Marmara Üniversitesi öğrencileri, Atatürk Üniversitesi öğrencilerine göre daha fazla ders dışı aktif spor yapmaktadır. Yine üniversite değişkenine göre; Marmara Üniversitesi Atatürk Üniversitesi öğrencilerine göre öğrencilerin spor yapmaları ile daha fazla ilgilenmektedirler.

- Korkut, Gülsüm - Uysal, Meryem Tuna, *Gençlerin ve Yaşlıların Yaşlılık Sürecine İlişkin Görüşleri: Karşılaştırmalı Bir Çalışma,* 2017, Journal of Awareness (2), 565-584.

ÖZET: Çocukluktan yetişkinliğe geçiş süreci olarak ifade edilen gençlik dönemi, fiziksel ve zihinsel değişimin yanı sıra kendine özgü hayat tarzı, değerleri, toplumsal hayattan beklentileri, yaşama dair görüşleri ve sorunları olan bir süreçtir. Buna karşılık yaşamın son evresi olan yaşlılık sürecinin de kendine özgü özellikleri bulunmaktadır. Toplumda bir saygınlığı olan yaşlıların yıllar itibariyle kazandıkları deneyimlerini ve bilgilerini aktararak yeni nesillerin sosyalleşmesine katkı sağlamalarının yanı sıra bu süreçte geçirdikleri bedensel ve zihinsel değişimlerle birlikte pek çok sorun yaşlılık sürecinde karşılarına çıkabilmektedir. Dolayısıyla farklı yaş gruplarında yer alan gençlerin ve yaşlıların yaşlılık sürecine ilişkin beklentileri, değer yargıları ve görüşleri birbirinden farklı olabilmektedir. Bu çalışma yaşamın başlangıcında sayılan gençlerin ve yaşamın son evresinde yer alan yaşlıların yaşlılık sürecine ilişkin görüşleri ile ilgili durumu değerlendirmek ve karşılaştırmak amacıyla Burdur merkezde ikamet eden toplam 15 genç ve 15 yaşlı bireyle yapılan görüşmelere dayanmaktadır. Elde edilen veriler kategorik içerik analizi yöntemi ile değerlendirilerek, Burdur'da yaşayan geçlerin ve yaşlıların yaşlılık sürecine ilişkin görüşleri karşılaştırılarak analiz edilmeye çalışılmıştır.

- Köksal, Yelda - Özşen, Zeynep Sıla, *Ankara Üniversitesi Beypazarı Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İlçe Ekonomisine Katkısı, 2*017, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(59), 402-422.

ÖZET: Üniversiteler kuruldukları kentin sosyokültürel, ekonomik ve çevresel faktörleri üzerinde büyük ölçüde etkiye sahiptirler. Özellikle üniversiteler bulundukları kentin ekonomisinin gelişmesinde, sosyoekonomik eşitsizliği gidermede önemli bir görev üstlenmişlerdir. Bu anlamda üniversite öğrencilerinin harcamaları bulundukları kentin ekonomisine canlılık kazandırmaktadır. Bu nedenle çalışmada Beypazarı ilçesinde bulunan Ankara Üniversitesi Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin ilçe ekonomisine olan katkılarını belirlemek amacıyla öğrencilerin yaptıkları harcamaların tespitine yönelik analiz yapılmıştır. Çalışmada 2016-2017 eğitim öğretim yılında Beypazarı Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim görmekte olan 385 öğrenciye anket uygulanmış ve veriler SPSS 22.0 programında analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda bir öğrencinin aylık ortalama 532, 60TL harcama yaptığı ve öğrencilerin toplam olarak ilçe ekonomisine bir yılda yaklaşık 4, 316, 190TL katkı sağladığı tespit edilmiştir.

- Metin, Ensure, *Üniversite Öğrencilerinde Ölüm Algısının Gündelik Hayata Yansıması Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma,* 2017, Turkish Studies Dergisi, 12(3), 151-170.

ÖZET: Aslında tüm canlıları ilgilendiren bir olgu olmakla birlikte ölüm, tüm insanlık tarihi boyunca geçmişi anı ve geleceği zihinsel bir bütünlük içinde algılayan insan zihnini meşgul eden en önemli konulardan biri olmayı sürdürmektedir. Çünkü faniliğinin bilincinde olan insanın, yaşamı boyunca sürekli bir biçimde yüzleşmek zorunda kaldığı ölüm gerçeği karşısında nasıl bir tutum takınarak hayatı anlamlı kılacağı düşünen her insanı meşgul etmekte olan bir sorudur. Bu soruya cevap vermeye çalışan yaklaşımları ölümü yeni bir başlangıç olarak görenler ve ölümü bir son olarak görenler olmak üzere iki ana grupta ele almak mümkündür. Özellikle Antik Yunan ve aydınlanma dönemi düşünürleri, herhangi bir aşkın referans noktasına başvurmaksızın ölüm karşısında nasıl bir tutum alınacağı-

nın imkânlarını soruştururken; dinler, ölüm karşısında alınacak tutumu aşkın bir varlık ve hakikat fikrine dayanarak açıklama yoluna gitmişler. Bu çerçevede ölüm algısının, benimsenen yaklaşımla alakalı olduğu söylenebilir. Bu şekilde insanlarda oluşan ölüm algısının gündelik hayatta bir yansımasının olduğu da bir gerçektir. Toplumların gündelik hayat pratikleri insanların zihniyet dünyasından bağımsız değildir. Bu bağlamda insanların zihniyet dünyasında kaçınılmaz olarak önemli bir yer işgal eden ölüm düşüncesinin gündelik hayata yansıması ve gündelik hayat pratiklerinin oluşmasındaki etkisinin ortaya konması Gündelik Hayat Sosyolojisinin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Ancak ülkemizde ölüm algısı üzerine yapılan sosyolojik araştırma sayısı son derce sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı toplumların ölüm algıları ile gündelik hayat pratikleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak suretiyle bu konudaki eksikliğin giderilmesine katkı yapmaktır.

- Oğur, Seda - Aksoy, Aziz - Yılmaz, Zülküf, *Üniversite Öğrencilerinin Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Gıdalar Hakkındaki Bilgi Düzeyleri ve Tutumları: Bitlis Eren Üniversitesi Örneği,* 2017, Journal of Food and Health Science, 3(3), 97-108.

ÖZET: Yürütülen çalışmada, 2015 yılının Şubat ayında, Bitlis Eren Üniversitesi'nde öğrenim gören 360 öğrencinin genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) hakkındaki genel bilgi düzeylerinin ve GDO'lu gıdalara karşı tutumlarının nasıl olduğunu tespit etmek amaçlanmıştır. Kesitsel araştırma olarak planlanan bu çalışmada öğrenciler tesadüfî örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak 9 soruluk ön bilgi formu ve GDO'lar hakkındaki genel bilgi düzeylerini ve GDO'lu gıdalara karşı tutumlarını değerlendirmeyi sağlayan 14 soruluk bir anket formu kullanılmıştır. Öğrencilerin %79, 2'si Türkiye'de genetiği değiştirilmiş tohumlarla üretim yapılmasını doğru bulmamaktadır. Öğrencilerin cinsiyetleri ile "genetiği değiştirilmiş bir gıdayı tüketmekte bir sakınca görmem" ifadesine katılmaları arasındaki farkın anlamlı ($P<0.05$) ve kız öğrenciler arasında GDO'lu gıdaları tüketmek istemeyenlerin oranının (%79, 5) erkeklere kıyasla daha fazla olduğu görülmüştür. Öğrencilerin eğitim düzeyleri ile "Toplumun genetiği değiştirilmiş gıdalar hakkında yeterince bilgilendirildiğini düşünüyorum." ifadesine katılmaları arasındaki farkın anlamlı olduğu ($P<0.05$), lisans öğrencilerinde bu ifadeye katılmayanların oranının ön lisans öğrencilerinden daha yüksek (%79, 3) olduğu bulunmuştur. Yürütülen çalışma sonucunda öğrencilerin GDO'lar hakkındaki bilgi düzeyleri düşük, fakat GDO'lu gıdalara karşı hassasiyetle yaklaştıkları bulunmuştur. Konuyla ilgili eksik veya yanlış bilgilerin düzeltilmesi amacıyla ön lisans ve lisans eğitim programlarının düzenlenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

- Özdemir, Esra - Nalbant, Fatma, *Uludağ Üniversitesi Yenişehir İbrahim Orhan Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Okul, İlçe Olanakları ve Gelecek Planları ile İlgili Görüşleri,* 2017, Mesleki Bilimler Dergisi, 3(6), 352-362, Ankara.
- Öztürk, Nurhan - Eş, Hüseyin - Turgut, Halil, *Üstün Zekâlı Öğrenciler Sosyo-Bilimsel Konularda Nasıl Karar Veriyorlar? Gerekçeler, Bilgi Kaynakları ve Medyanın Oynadığı Rol,* 2017, Uluslararası Online Eğitim Bilimleri Dergisi, 9(4), 1111-1124.

ÖZET: Mevcut çalışmada üstün zekâlı öğrencilerin bazı sosyo-bilimsel konular ile ilgili iddialarının, söz konusu iddiaları oluşturan gerekçelerin ve bilgi kaynaklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel

yaklaşımın esas alındığı araştırmada çalışma grubunu Sinop İli Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenim görmekte olan 36 (21 erkek, 15 kız) ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma verileri, dört farklı sosyo-bilimsel konunun irdelendiği toplam dokuz açık uçlu sorudan oluşmuş bir form yardımıyla toplanmış ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Ulaşılan bulgular, doğası gereği tartışmalı olan sosyo-bilimsel konularda öğrencilerin sağlık, teknolojik ve ekonomik gerekçelerle olumlu ya da olumsuz iddiaları ortaya koydukları, bu süreçte bilgi kaynağı olarak en fazla medyayı, sonrasında ise sırası ile otoriteyi, eğitimi ve sosyal çevreyi dikkate aldıklarını göstermiştir. Araştırma sonuçları, alternatif programları sürdürebilme imkânı olan bilim ve sanat merkezlerinde, medya okuryazarlığı eğitimi ile sosyo-bilimsel konular eğitiminin bütünleşmesini sağlayacak etkinlikler gerçekleştirilmesinin önemli bir ihtiyaç olduğunu ortaya koymuştur.

- Özüstün Kıral, Aysu - Ünlü, Derya - Mutlu, Ercan - Yılmaz, Gülçin - Boz, Hayat - Gökçe, Nagihan - Selvi, Nurcan, *Sağlık Bilimleri Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Yaşlı Ayrımcılığına İlişkin Tutumları,* 2017, Ksatamonu Sağlık Akademisi, 2(1), Kastamonu.

ÖZET: Bu çalışma üniversite öğrencilerinin yaşlı bireylere ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma örneklemini yaşlılık ve yaşlı bakımı ile ilgili eğitim alan Sağlık Bilimleri Fakültesi ve yaşlılığa yönelik özel bir eğitim almayan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan toplamda 150 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu ve Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde T Testi ve Tek Yön Anova Testi kullanılmıştır. Ayrıca Kişisel Bilgi Formu ile elde edilen bilgiler yüzde ve frekans olarak verilmiştir. Çalışmanın sonucunda kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre ve Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin diğer öğrencilere göre yaşlı bireylere yönelik daha olumlu tutumlara sahip olduğu saptanmıştır. Ayrıca, ailede yaşlı bir bireyin olması, evde yaşlı bir bireyle birlikte yaşama ve yaşlı bireylerle yüksek oranda karşılaşma sıklığına sahip olma gibi yaşlılarla teması arttıran özelliklerin de olumlu tutumları arttırdığı bulgulanmıştır.

- Pekel, Aydın - Dallı, Mehmet, *Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Gelecek Zaman Algı Düzeyleri ile Zaman Yönetimi Davranışlarının Bazı Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi,* 2017, Journal of Human Sciences, 14(2), 1421, 1434.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Spor Bilimleri Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin gelecek zaman algı düzeyleri ile zaman yönetimi davranışlarının bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Gazi, Selçuk ve Muğla Üniversitelerinde yer alan Spor Bilimleri Fakülteleri içerisindeki, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Rekreasyon Uzmanlığı bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler (n=747) gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara sosyo-demografik bilgi formu, Husman ve Shell (1996) tarafından geliştirilen Gelecek Zaman Algısı Ölçeği ve Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilen Zaman Yönetimi Davranışı Ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen veriler "IBM SPSS 22" adlı paket program ile kayıt edilmiştir. İstatistikî işlem olarak cinsiyetlerine göre karşılaştırmada Bağımsız Örneklem t testi, yaş, üniversite ve bölümlere göre karşılaştırmada ise Oneway Anova Test istatistiği uygulanmıştır. Sonuç olarak: Gelecek zaman algısının bölüm değişkeni ile zaman yönetimi davranışının ise cinsiyet, yaş, üniversite ve bölüm değişkenleri ile ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Bu durumun Spor Bilimleri Fakülteleri'nde öğrenim gö-

ren öğrencilerin kendilerini gerçekleştirme düzeyleri, almış oldukları teorik ve uygulama derslerinin farklılığı, öğrencilerin sorumluluklarına olan bağlılığı, yaşanılan iç ve dış çevreninin sosyolojik yapısı ve karşılaşılan fırsatların farklılığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

- Sağlam, Mehmet - Altındağ, Özgür, *Üniversite Öğrencilerinin Engelli Bireyler Hakkındaki Farkındalıkları,* 2017, Ufkun Ötesi Bilim Dergisi.
- Şahin, Hande - Erdem, Yurdagül, *Hemşirelik Öğrencilerinin Yaşlılara Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi,* 2017, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, (1), 219- 232, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma, Hemşirelik öğrencilerinin yaşlılara yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla planlanmıştır. Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören toplam 321 birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin elde edilmesinde anket formu ve UCLA Yaşlı Tutumu Ölçeği kullanılmıştır. Sonuçların değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Kruskal Wallis, Mann Whitney istatistik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyeti ve sınıfı ile ölçek toplam puanı arasında anlamlı ilişkiler belirlenirken, en uzun süre yaşanılan yer, evde kendisi ile birlikte bir yaşlının yaşama durumu, büyükanne-büyükbabanın yaşama yeri, daha önceden huzurevi ziyaretinde bulunma durumu ile ölçek toplam puanı arasında anlamlı ilişkiler belirlenmemiştir.

- Şahin, Zeynep - Yılmaz, Züleyha, *Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Yeşil Muhasebe Konusundaki Algıları ve Farkındalıkları,* 2017, Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi, 3(1), 110-122.

ÖZET: Sürdürülebilirlik, temiz çevre, temiz üretim, sosyal sorumluluk, vb. gibi kavramlar günümüzde devletler kadar işletmeler açısından da bağlayıcı hale gelmiştir. Dahası çevre kirliliği konusunda işletmelerin rolünün bireylere oranla kat kat fazla olması, devletlerin dikkatini özellikle sürdürülebilirlik açısından işletmeler üzerine çekmiştir. Bu bağlamda pek çok ülkede çeşitli yasalar ve düzenlemelerle işletmelerin çevre kirliliği üzerindeki etkileri sınırlandırılmaya ve bu konuda önlemler alınmaya çalışılmıştır. İşletmeler, faaliyetleri sonucu çevre üzerinde neden oldukları olumsuz etkileri yeşil muhasebe uygulamaları ile ölçmektedir. Yeşil muhasebe, işletmelerin çevresel kaynakları kullanma şekli, bu kaynakların kullanımı sonrası ortaya çıkan artış veya azalışların ölçülmesi, çevreye verilen zararın tespit edilmesi ve işletmenin çevre ile olan etkileşimi konularında bilgi üreten ve bu bilgiyi ilgili gruplara sunan bir sistem olarak tanımlanmaktadır. Üretim ve çevre ilişkisi dikkate alındığında işletmelerin özellikle maliyetler açısından çevresel faktörlerden fazlası ile etkilendikleri aşikardır. Bu araştırmanın amacı, son yıllarda oldukça önem kazanan sürdürülebilirlik, temiz çevre, temiz üretim, vb. konularında muhasebe dersi alan öğrencilerin algılarının tespit edilmesi ve yeşil muhasebe ile ilgili farkındalık düzeylerinin ölçülmesidir. Bu amaca yönelik olarak bir anket uygulaması yapılmış ve elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak faktör analizi, Anova ve bağımsız iki örnek t-testi ile analiz edilmiştir. Analizler sonucunda staj/iş tecrübesi olan öğrencilerin yeşil muhasebe konusundaki farkındalıklarının daha yüksek olduğu ve bankacılık ve sigortacılık bölümü öğrencilerinin çevre bilinci faktörüne verdikleri yanıtların diğer bölüm öğrencilerine göre daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

- Saraç, Leyla - Toprak, Necat, *Sporcu Kimliği ve Homofobi İlişkisinin Sporcu Üniversite Öğrencisi Adayları Örnekleminde İncelenmesi,* 2017, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 15(2), 79–84.

ÖZET: Spor ortamında, farklı cinsel yönelimi olan bireylere yönelik olumsuz tutum ve davranışlar çeşitli araştırmalarla ortaya konmuştur. Bu araştırmada, beden eğitimi ve spor öğretmenliği ile antrenörlük eğitimi bölümlerine öğrenci alımı için yapılan özel yetenek sınavına başvuran sporcuların homofobi düzeyleri ve sporcu kimlikleri arasında bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya, 67 kadın 99 erkek olmak üzere toplam 166 sporcu katılmıştır. Katılımcıların yaş aralığı 18-27'dir (M= 19.58, SS= 1.82). Araştırmada veri toplamak amacı ile Öztürk ve Koca (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan "Sporcu Kimliği Ölçeği (SKÖ)" ve Gelbal ve Duyan (2006) tarafından Türkçeye uyarlanan "Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği-Kısa Formu (LGYT-K)" kullanılmıştır. Araştırmaya katılan sporcuların sporcu kimlikleri ve lezbiyen ve geylere yönelik tutumları arasında bir ilişki olup olmadığının belirlenmesi amacı ile Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Bulgular kadın sporcuların sporcu kimlikleri ile lezbiyenlere, geylere ve lezbiyen ve geylere yönelik toplam tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını ortaya koymuştur. Ayrıca bulgular, erkek sporcuların sporcu kimliği düzeyleri ile lezbiyenlere, geylere ve lezbiyen ve geylere yönelik toplam tutum puanları arasında anlamlı ve negatif yönde bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular doğrultusunda, kendilerini sporcu rolleri ile kimliklendirme düzeyi yüksek olan sporcuların lezbiyen ve geylere yönelik daha olumsuz bir tutuma sahip oldukları düşünülmektedir.

- Sönmez, Elif - Yerlikaya, Zekeriye, *Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Bilgi ve Tutumlarının Farklı Okul Türleri Açısından İncelenmesi,* 2017, Alınteri Sosyal Bilimler Dergisi, 1(1), 53-59, Kastamonu.

ÖZET: Çevre sorunları her geçen gün belirgin bir şekilde gün yüzüne çıkarken sorunların temelinde birçok farklı bakış açısı eğitim ve özelinde çevre eğitimini ön plana çıkarmaktadır. Bu nedenle sorunun temeline ilişkin araştırmaların belirli periyotlarla yenilenmesi icap etmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada farklı okul türlerinde okuyan 8. Sınıf öğrencilerinin çevre bilgi ve çevre tutumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Kastamonu il sınırları içerisinde bulunan biri özel okul, biri imam hatip ortaokulu olmak üzere toplam on bir ortaokulda isteğe bağlı olarak toplam 604 8. sınıf öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. Çalışmada ilköğretim öğrencileri için hazırlanmış Çevre Bilgi Testi (ÇBT) ve Çevre Tutum Ölçeği (ÇTÖ) kullanılmıştır (Atasoy ve Ertürk, 2005). Çalışma sonucunda Çevresel bilgi düzeyi açısından özel okul, imam hatip okulu ve klasik ortaokul öğrencileri arasında önemli düzeyde farklılık izlenmiştir. Çevresel tutum açısından ise özel okul ile imam hatip öğrencileri arasında fark bulunurken klasik ortaokul öğrencileri arasında fark izlenmemiştir.

- Taştepe, Taşkın, *Lise Öğrencileri İçin Yeniden Kazanıma Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması,* 2017, Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi, 3(2), 1-13.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, ambalaj atıklarının azaltımı, tekrar kullanımı ve geri dönüşümünü kapsayan yeniden kazanım konusunda lise öğrencilerinin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal açıdan tutumlarını belirleyecek bir tutum ölçeği geliştirmektir. Ölçeğin uygulamaları Ankara ilindeki Milli

Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi liselere devam eden ve 9., 10., 11. sınıflarda öğrenim gören toplam 380 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde konu ile ilgili alanyazın incelenmiş ve yeniden kazanım kavramına ilişkin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutları içeren maddeler yazılmıştır. Oluşturulan taslak forma ilişkin uzman görüşü alınmış ve pilot çalışma yapılmıştır. Ölçeğin güvenirlik ve geçerlik çalışmasında birden fazla yöntem kullanılmıştır. Yapı geçerliğine kanıt toplamak amacıyla açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda 10 maddelik nihai ölçeğin, "Duygusal Tepkiler Verme" ve "Farkındalık ve Uygun Davranışı Sergileme" olmak üzere iki faktörlü bir yapıya sahip olduğu ve toplam varyansın %57.955'ini açıkladığı görülmüştür. Her bir maddenin faktör yük değerlerinin .521 ile .871 arasında değiştiği görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analiziyle, ölçeğin geliştirilme aşamasında yani açımlayıcı faktör analizinde belirlenen orijinal faktör yapısının doğrulandığı belirlenmiştir. Ölçeğin güvenirliğini belirlemek amacıyla iç tutarlılık (Cronbach Alfa) katsayısı ve test-tekrar test katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin tümüne ilişkin Cronbach Alfa katsayısının .845, test-tekrar test katsayısının .773 olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, Yeniden Kazanıma Yönelik Tutum Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

- Temel, Veysel, *Lise Öğrencilerinin Spor Yapma Durumlarının Bazı Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi (Karaman İli Örneği)*, 2017, Uluslararası Anadolu Spor Bilimleri Dergisi, 2(2), 113-121, Ordu.

ÖZET: Bu araştırma; okullarda sportif aktivitelere katılan lise öğrencilerinin spor yapıp yapmama durumunun (cinsiyet, yaş, boş zaman değerlendirme ve boş zamanlarını değerlendirmede güçlük çekme) farklı değişkenleri üzerinde etkisinin olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma grubunu Karaman il merkezinde çeşitli liselerde öğrenim gören 527 ergen öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin kişisel özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Araştırmada bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki sebep sonuç ilişkisini belirlemek için çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS (Statistical package for social sciences) paket programı kullanılmıştır. Sonuçlar doğrultusunda, cinsiyet, yaş, boş zamanlarını nasıl değerlendiriyorsunuz ve boş zamanlarını değerlendirmede güçlük çekme değişkenleri ile spor yapıp yapmama puanları arasında düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları incelendiğinde cinsiyet, boş zamanlarını değerlendirme ve boş zamanlarını değerlendirmede güçlük çekme değişkenlerinin spor yapma üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu sonucuna varılabilir.

- Teyfur, Emine, *Üniversite Öğrencilerinin Çevreye Yönelik Görüşleri,* 2017, Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (11), 73-87.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin çevreye yönelik düşünme biçimlerini belirlemektir. Araştırma nicel analiz yöntemlerine göre yapılmıştır. Çalışma grubu, 2013–2014 Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'nde öğrenim gören toplam 400 öğrenciden oluşmaktadır. Veriler IBM SPSS Statistics 23 programına aktarılarak analizler tamamlanmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken kategorik değişkenler için frekans dağılımları, sürekli değişkenler için ise tanımlayıcı istatistikler (ort.±ss) verilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin genel anlamda çevre merkezli düşünme biçimine sahip oldukları fakat bu durumun okudukları bölüme ve sınıflara göre farklılaştığını söyleyebiliriz.

- Turgut, Halil - Öztürk, Nurhan - Eş, Hüseyin, *Üstün Zekâlı Öğrencilerin Bilim ve Bilim İnsanı Algısı,* 2017, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(1), 423-440.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, üstün zekâlı öğrencilerin genel anlamda bilim ve bilim insanı ile ilgili algılarının incelenmesidir. Nitel metodolojinin esas alındığı araştırmanın çalışma grubunda Sinop ili Bilim Sanat Merkezi'nde üstün zekâlı bireyler nitelemesiyle eğitim almakta olan 24 (12 kız, 12 erkek) ortaokul öğrencisi yer almıştır. Araştırmanın veri kaynağını araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve altı açık uçlu sorudan oluşmuş Bilim Algısı Formu (BAF) oluşturmuştur. Odağında öğrencilerin zihinlerindeki bilim ve bilim insanı algılarının yer aldığı BAF'ta yer alan sorulara verilen yazılı cevaplar içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmada elde edilen bulgular, öğrencilerin bilimi okul bilimi (school science) algısıyla öğrenilmesi gereken bir bilgi birikimi olarak tanımladıklarını, bilimsel bilginin üretilme sürecinde bilimi tanımlarken ortaya koydukları argümanlarla tutarlı biçimde süreçten ziyade ürüne odaklandıklarını ve deneysel kanıtlamaya vurgu yaptıklarını göstermiştir. Öğrencilerin deneysel kanıtlama vurguları, bilim insanı çizimlerinde de laboratuar ortamı ve önlük temalarıyla kendisini hissettirmiştir. Öğrencilerin bilim insanı algılarında öne çıkan diğer motifler ise gözlük ve dağınık bir dış görünüş olmuştur.

- Türkmen, Mutlu - Varol, Rukiye - Varol, Serkan, *Bartın Üniversitesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi,* 2017, International Journal of Cultural and Social Studies 3(2), 316-329.

ÖZET: Bartın üniversitesi fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin spor yönelik tutumlarının belirlemede, spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma düzeylerinin ne olduğunu amaçlayan bu çalışmanın evrenini, 2015-2016 eğitim sezonunda Bartın üniversitesi fakültelerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise 7 fakülteden 573 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin spora yönelik tutumlarını belirlemek için 25 maddeden oluşan 5'li likert tipli ve 3 alt boyutlu SYT Ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutum düzeylerinin belirlenmesinde, verdikleri yanıtların ölçek alt boyutlarına göre puan ortalamaları ile demografik değişkenler analiz edilmiştir. Araştırma sunucunda öğrencilerin "Yaş", "Fakülte" ve "Sınıf" değişkenlerinin ölçek alt boyut puan ortalamaları ile anlamlı bir farklılığa rastlanılmadığı, "Cinsiyet" değişkeni ile ölçek alt boyut puanları arasında ise anlamlı bir farklılığa rastlanılmıştır. Öğrencilerin spora ilgi duyma düzeyleri iyi seviyedeyken, sporla yaşama ve aktif spor yapma düzeyleri ise orta seviyede olduğu anlaşılmıştır. Öğrencilerin genel anlamda spora olana tutumları olumlu olduğu söylenebilir.

- Ünal, İpek - Çuhadar, Murat, *Ön Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizm Algıları Üzerine Bir Araştırma,* 2017, Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 3(2).

ÖZET: Günümüzde kalkınmanın bir aracı olarak görülen turizm, kırsal bölgelerin de kalkınmasına araç olabilecek potansiyeli oldukça yüksek bir turizm türü olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, ön lisans düzeyinde turizm eğitimi alan üniversite öğrencilerinin kırsal turizme yönelik bakış açılarının ve algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak anket uygulaması seçilmiştir. Bu amaçla, konuyla ilgili yerli ve yabancı yazın taraması yapılarak öğrencilere yönelik anket formu geliştirilmiştir. Çalışmanın ana kitlesini, Süleyman Demirel Üniversitesi bün-

yesindeki meslek yüksekokullarında aşçılık, turizm işletmeciliği ve turizm rehberliği programlarında 2014-2015 eğitim öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem hacmi % 95 güven aralığında, ± %5 yanılma payı ile 382 birey olarak belirlenmiştir. Anket formları gerekli açıklamalar yapılarak katılımcılara dağıtılmış ve doldurmaları istenmiştir. Anket formlarından elde edilen verilerin analizi, istatistik paket programı yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla öncelikle veriler bilgisayara yüklenerek veri tabanı oluşturulmuş, ardından çalışmanın amacına uygun olarak analiz aşamasına geçilmiştir. Elde edilen verilerin analizi, frekans analizleri, Mann-Whitney U ve Kruskall Wallis testleri ile gerçekleştirilmiştir.

- Ünal, Vehbi - Yıldız, Murat, *Üniversite Gençliğinin Engellilere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Sivas Örneği,* 2017, The Journal of Academic Social Science Studies, (57), 341-358.

ÖZET: Engellilik özellikle günümüz toplumlarında toplumun tüm kesimlerini etkileyen bir sorun olarak kabul edilmektedir. Engellilere yönelik toplumsal duyarlılığın artırılması için toplumun ve toplumun çeşitli kategorilerinin engellileri nasıl algıladığının araştırılması önemlidir. Toplumlarda engellilere yönelik tutumlar farklı şekillerde gözükmekle birlikte olumsuz tutumların varlığı genel olarak bilinmektedir. Ülkemizin genç bir nüfusa sahip olduğu düşünüldüğünde gençlerin engellilere yönelik tutumlarının incelenmesi ayrı bir önem taşımaktadır. Sanayileşme ve onun getirdiği yaşam şekli engellileri toplumun dışına itmiş, savaşlar, doğal afetler, terör olayları toplumdaki engelli sayısının artmasına neden olmuştur. Bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin cinsiyet, öğrencilerin ailelerinin sosyoekonomik düzeyi, dindarlık, fakülte türü ile engellilere yönelik tutumları incelenmiştir. Ayrıca üniversite gençliğinin engellilere yönelik tutumlar ile bazı değişkenler arasındaki ilişkilerin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemi Cumhuriyet Üniversitesi'nde öğrenim gören 413 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Kişisel Bilgi Formu ile Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmüş, "Toplum Özürlülüğü Nasıl Anlıyor?" başlıklı araştırma için proje ekibi tarafından geliştirilmiş Özürlülere Yönelik Tutum Ölçeği (ÖYTÖ) kullanılmıştır. Üniversite gençliğinin genel olarak engellilere yönelik tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Engellilerin toplumla bütünleşmesini sağlayan yasal düzenlemeler ve fiziksel imkânların iyileştirilmesi onların yaşamlarını kolaylaştırmaktadır. Ancak engellilere yönelik toplumsal duyarlılığın artırılması için gerek bireysel gerekse toplumsal düzeyde engellilikle ilgili farkındalığın artırılması gerekmektedir.

- Vatansever, Şerife - Özen, Güçlü, *Tenis Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Problem Çözme Becerisi Üzerine Etkisi,* 2017, Journal of Human Sciences, 14(1), 1-9, Sakarya.

ÖZET: Bu çalışma tenis eğitimi alan ve almayan öğrencilerin, problem çözme becerilerini inceleme ve karşılaştırma amacı ile yapılmıştır. Çalışmaya tenis eğitimi alan 40 öğrenci ile bu eğitimi almayan 40 öğrenci olmak üzere toplam 80 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Araştırma deneme modelinde tasarlanmıştır. Çalışmada, Hepner ve Peterson (1982) tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlaması ise Şahin, Şahin ve Heppner (1993) tarafından yapılan Problem Çözme Envanteri kullanılmıştır. Deneme grubu haftada 3 gün, günde 2 saat ve toplamda 3 aylık bir tenis eğitimi programına katılırken kontrol grubu herhangi bir düzenli çalışmaya katılmadan normal yaşamlarına devam etmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 20.0 istatistik paket

program kullanılmıştır. Deneme ve kontrol grupları arasındaki fark ve cinsiyet bağımsız değişkeninin etkisinin incelenmesi için Bağımsız-t testi yapılmıştır. Ön test-son test arasındaki farklılığın tespiti için ise, Bağımlı-t testi yapılmıştır. Araştırmada, problem çözme becerisi değişkenine göre, deney grubu ön test-son test değerleri arasında anlamlı farklılık bulunmuş ($p<0,05$), cinsiyet değişkenine bağlı olarak ön test-son test değerleri arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır $p>0,05$). Sonuç olarak, tenis eğitimi alan öğrencilerde problem çözme becerileri egzersize bağlı olumlu yönde değişiklik gösterdiği düşünülmektedir.

- Yalçın Çelik, Ayşe - Kılıç, Ziya, *Lise Öğrencilerinin Bireysel ve Grup Argümanlarının Kalitesinin Karşılaştırılması,* 2017, Kastamonu Eğitim Dergisi, 25(5), 1865-1880, Kastamonu.

ÖZET: Bu araştırmada, lise öğrencilerinin bireysel argümanlarını ile grup argümanlarının kalitesi karşılaştırmak ve farklılık varsa bunun sebebini belirlemek amaçlanmıştır. Karma araştırma desenine sahip araştırmaya 10. sınıflardan yaşları 13-15 arasında değişen 20 öğrenci katılmıştır. Araştırma; toplamda 8 hafta sürmüştür. Araştırma verileri bireysel veya grupla tamamladıkları her bir yazılı argümantasyon etkinliğinin argümantasyon seviyesi ve argümantasyon puanı rubriğine göre değerlendirilmesinden elde edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre işbirliği içindeki gruplarda gerçekleştirilen argümanların kalitesinin bireysel argümanlardan daha kaliteli olduğu ve bu farklılığa da bireysel etki ve grup etkisi olarak adlandırdığımız iki faktörün etki ettiği belirlenmiştir.

- Yenilmez, Gülhan - Açar, Mehmet Fatih - Yüksel Avcılar, Mutlu, *Marka Şehir Oluşturmada Şehirde Yaşayan Akademik Personel ve Öğrencilerin Şehirden Algıladıkları Memnuniyet Düzeylerinin Ölçümü: Osmaniye İlinde Bir Araştırma,* 2017, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 1(1), 80-103, Osmaniye.

ÖZET: Bir şehrin markalaşma sürecinde, şehirde yaşayan nitelikli insan sermayesi (entelektüel sermaye) düzeyinin artırılması oldukça önemlidir. Üniversitede çalışmak ve eğitim almak için şehirde yaşamaya karar veren akademisyen ve öğrencilerin, onlara ev sahipliği yapan şehirlerin ekonomik, sosyal ve kültürel yönden gelişmesine olumlu katkılar sağladığı bilinmektedir. Ayrıca, şehirde yaşayan akademisyenler ve öğrencilerin gerek şehirde yaşamaktan ve gerekse üniversitede eğitim almaktan algıladıkları memnuniyet düzeylerinin tespiti, şehir pazarlama ve markalaşma stratejilerinin geliştirilmesinde karar alıcılara yol göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde çalışan akademisyenler ve eğitim alan öğrencilerin Osmaniye'de yaşamaktan duydukları memnuniyet düzeyini ölçerek, şehir memnuniyet indeksi hesaplamaktır. Araştırma için gerekli olan veriler, yüz yüze anket yöntemi ile Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi'nde görev yapan akademik personel ve öğrencilerden kolayda örnekleme yöntem ile elde edilmiştir. Analizler SmartPLS 3.0 ve SPSS 18.0 paket programları yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, akademisyenlerin şehirde yaşamdan memnuniyet düzeylerinin öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

- Yıldırım, Ahmet - Altunsöz, Irmak Hürmeriç, *Spor Yapan Üniversite Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Seviyelerinin Belirlenmesi*, 2017,*Eğitim Bilimlerinde Yenilikler ve Nitelik Arayışı* içinde, 1317-1324, Pegem Akademi Yayıncılık.
- Yıldırım, Kemal - Çağatay, Kubulay - Hidayetoğlu, Mehmet Lütfi, *Lise Koridor Duvarlarında Kullanılan Renklerin Öğrencilerin Algısal Değerlendirmeleri Üzerindeki Etkileri,* 2017, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32(2), 466-479, Ankara.

ÖZET: Bu araştırmada, okul koridorlarının iç mekânında kullanılan farklı renklerin (krem, mavi ve yeşil) öğrencilerin algısal performansı üzerindeki etkilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu maksatla, Ankara'da bulunan İncirli Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi koridorları araştırma ortamı olarak seçilmiştir. Öğrencilerin üç farklı renge sahip koridorları 11 sıfat çiftinden oluşan anlamsal farklılaşma ölçeği ile değerlendirmeleri sağlanmıştır. Elde edilen veriler istatistiksel olarak değerlendirilmiş ve önemli sonuçlara ulaşılmıştır. Buna göre, farklı renklerin kullanıldığı koridorlardan; krem renkli mekânın mavi ve yeşil renkli mekâna oranla daha pozitif algılandığı tespit edilmiştir. Ayrıca, okula yeni başlayan öğrencilerin üst sınıflarda okuyan öğrencilere oranla mekân algılamalarında daha olumlu yaklaşıma sahip oldukları görülmektedir. Elde edilen verilerin, eğitim yapılarının, öğrencileri tarafından algılanan mekânsal imajının pekiştirilmesine katkı sağlayacağı ve okulları ile ilgili memnuniyetlerinin arttırılmasında kullanılabileceği düşünülmektedir.

- Yıldız, Ayşegül - Arı, Erkan - Yılmaz, Veysel, *Üniversite Öğrencilerinin Şehir Memnuniyetlerini Etkileyen Faktörlerin Araştırılması: Dumlupınar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama,* 2017, Researcher: Social Science Studies, 5(10), 36-50.

ÖZET: Üniversiteler, eğitim kurumları olarak katkıda bulunmalarının yanı sıra, bulundukları kenti ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan da desteklemektedir. Özellikle, üniversite öğrencilerinin yaptığı harcamalar, konut ve hizmet talebi yerel ekonomiye büyük oranda canlılık getirmektedir. Dolayısıyla öğrencilerin yaşam kalitesinin arttırılması ve öğrenim gördükleri şehirden olumlu kanaatlerle ayrılmaları şehrin imajı için son derece önemlidir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin bulundukları şehirden ve şehrin sunduğu hizmetlerden memnuniyetini etkileyen faktörleri araştırmaktır. Bu amaçla, Dumlupınar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi'nde eğitim gören 413 öğrenciye "Şehir Olanakları Memnuniyet Ölçeği" uygulanmış, öğrencilerin memnuniyet düzeyini etkileyen 13 faktör yapısı açıklayıcı faktör analiziyle tespit edilmiştir. Çalışmada, elde edilen faktörler ile şehir memnuniyet düzeyi arasındaki ilişki regresyon analizi ile ortaya konulurken, şehir olanakları memnuniyet ortalamaları ile demografik değişkenler arasındaki ilişki ANOVA ile incelenmiştir.

- Yılmaz, Osman - Samsunlu, Ömer - Peker, Ramazan, *Üniversite Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına İlişkin Görüşleri: Isparta İli Örneği,* 2017, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (43), 283-301, Burdur.

ÖZET: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin çevreye ilişkin algıları ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca bağlı olarak öğrencilerin Ayazmana ve Gökçay Mesire alanları hakkındaki algılarının belirlenmesi, bu mesireliklerle ile ilgili sorunların tespiti ve bu sorunları kimlerin

çözebileceğine ilişkin düşüncelerinin belirlenmesiyle kendilerinin bu sorunların çözümüne yapacakları katkılar hakkında farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Isparta Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu'nda öğrenim görmekte olan 70 Çocuk Gelişimi ve Yaşlı Bakımı öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma verileri Yalçınkaya ve Çelikbaş'ın (2013)geliştirdiği görüşme formunun ilgili alan yazın ve kaynaklar taranarak tekrar düzenlemesi ve uzman görüşü alınarak Ayazmana ve Gökçay Mesire Alanları problem durumuna uyarlanan altı açık uçlu sorudan oluşan görüşme formuyla toplanmıştır. Elde edilen veriler nitel analiz yöntemlerinden betimsel analiz ve içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda; öğrencilerin çoğunluğunun çevre sorunu kavramına ''Toplumsal yaşama verilen zarar" anlamı yükledikleri, yaşadıkları çevrede çevre sorunu olarak en çok 'Çöpler'i gördükleri, Ayazmana ve Gökçay Mesire Alanları'nın öğrencilerde en çok 'Doğal Güzelliği' çağrıştırdığı, Ayazmana ve Gökçay Mesire Alanları ile ilgili sorunlar hakkında 'Çöpler' üzerinde yoğunlaştıkları, Ayazmana ve Gökçay Mesire Alanları ile ilgili sorunları öncelikli olarak 'Belediye'nin çözebileceğine inandıkları, Ayazmana ve Gökçay Mesire Alanları'na karşı kendi sorumluluklarında ise en çok 'Sosyal Girişim'i düşündükleri görülmüştür.

- Yücel, Nevzat, *Spor ve Gençlik,* Erciyes (10), 298-301, Kayseri.

1.3. Kitaplar

- Kurtuluş, Baki, *Gençlik Ansiklopedisi,* 1962, 1100s., Kurtuluş Yayınları, Ankara.
- *Üniversite ve Yüksek Okul Öğrencilerinin Kanaat ve Tavırları Üzerine Bir Araştırma,* 1966, 24s., Sevinç Matbaası, Ankara.
- Somunoğlu, Coşkun, *Gençlik ve Spor Sorunları Seminer Tebliği, 1975*, 50s., Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Eserde gençliğin tanımı yapılmakta, sınıfları verilmekte hep sorunları anlatılmaktadır. Gençliği genelde «Okul dışı gençlik - Okuyan gençlik», okuyan gençliği ise «Orta öğretim gençliği - Yüksek öğretim gençliği» diye ikiye ayırabiliriz. Yüksek öğrenim gençliğinin en önemli sorunlarından biri toplumsal değişmenin sonucu olarak kesin değer yargılarına sahip olamamalarıdır. Yurtkur'ca yapılan araştırmaya göre, yeni örf ve adetleri kabullenmede, yeni davranışları benimsemede kararsız bir tutum içinde kalmakta ve eski kuşaklarla aralarında bir yaşam görüş farkı bulunmakta ve topluma uyum sağlamada güçlük çekmektedirler. Yüksek öğrenim gençliğinin beden ve ruh sağlığı, beslenme ve barınmaları da önem taşımaktadır. Sorunlar arasında, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisinin bozuk ve kopuk olduğu gerçeği vardır. Düzeltilmesi için danışma veya rehberlik hizmetlerine önem verilmelidir. Ayrıca öğrencilerin ucuz kitap sağlayamamaları ve spor yapma olanaklarının kısıtlı olması da yüksek öğrenim gençliğinin sorunları arasındadır, Aslında sağlıklı bir kuşağın yetişmesinde sporu ana eğitim aracı olarak kabul etmek gerekir. Ferdin refahı, beden ve ruh sağlığının tam ve devamlı olmasına, fiziki ve ruhi gelişmelerin sağlanması ise sportif faaliyetlere bağlıdır ve yine kişilerin gerek kendi toplumlarında gerekse öteki toplumlarda ilişkilerini dostluk içinde devam ettirmelerinde spor uygun bir araçtır.

- *Öğrenci Faaliyetleri Araştırma Anketi, Boğaziçi Üniversitesi Öğrenci Faaliyetleri Araştırma Anketi,* 1977, 3s., Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Kollektif, *Larousse Gençlik Ansiklopedisi,* 1979, 10 Cilt, Meydan Gazetecilik ve Neşriyat, İstanbul.
- Duruöz, Işın - Doğan, Orhan, *Türkiye Gençlik Sorunları Açıklamalı Bibliyografyası,* 1985, 168s., Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Kütüphane Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Şahin, Cemalettin, *Milletlerarası Gençlik Yılı 1985 Faaliyet Raporu,* 1984, 224s., Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara.
- Tezcan, Mahmut, *Gençlik Sosyolojisi Yazıları,* 1991, 240s., Gündoğan Yayınları, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Kitapta genel olarak; Gençliğe ilişkin kavramlar, yerleşim birimlerine göre gençlik, okuyan gençlik, çalışan gençlik, toplumsal değişme ve gençlik, kalkınma ve gençlik, gençlik hareketleri, eylemleri, gençlik alt kültürleri, gençlik ve siyaset, gençlik ve din, cinsellik ve gençlik, suçluluk ve gençlik, alkolizm ve gençlik, uyuşturucu kullanımı ve gençlik, kuşaklar arası çatışmalar, yönetime katılma ve gençlik vb. konular ele alınmakta ve incelenmektedir.

- *Rotary Gençlik 2420. Bölge Çalışma Raporu (1992-1993),* 1993, 80s.,
- Cılga, İbrahim, *Gençlik ve Yaşam Niteliği,* 1994, 389s., Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Kolektif, *Arkın Oxford Gençlik Ansiklopedisi,* 1994, 6 Cilt, Arkın Kitapevi, İstanbul.
- Tezcan, Mahmut, *Gençlik Sosyolojisi ve Antropolojisi Araştırmaları,* 1997, 196s., Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Kolektif, *İnsan Hakları Gençlik Araştırması,* 2003, 111 s., Atra Matbaası, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Avrupa Biriliği Projesi ile Herkes İçin İnsan Hakları Projesi ARI hareketleri bünyesinde faaliyet gösteren Toplumsal Katılım ve Gelişim Vakfı'nın Avrupa Birliği desteği ile yürütmekte olduğu 'Herkes İçin İnsan Hakları' projesinin hedefi, Türk gençliğinin insan hakları konusundaki farkındalığını ve hassasiyetini arttırmaktadır. Bugüne kadar ülkemizde insan hakları konusunda yapılan çalışmalarda insan haklarına ilişkin belli konularda önemli düzeyde farkındalık yaratılmıştır. İnsan haklarının unsuru olduğu halde bugüne kadar konuyla ilişkilendirilmiş olan alanlarda da farkındalığın üst düzeylere çıkarılması toplumun ve özellikle gençliğin insan hakları konusuna bir bütün olarak verdiği önemi artıracaktır. Projenin hedef kitlesi 18-30 yaş aralığındaki gençlerdir. Projenin Ana Hedefi: Türk Gençliği'nin insan haklarının kapsadığı tüm alanlarına ilişkin farkındalığın daha üst seviyelere çıkarak, gençliğin insan haklarını bir bütün olarak benimsenmesine katkıda bulunmak. Proje Kapsamındaki Faaliyetler: İnsan hakları kavramının Türkiye'deki algılanışı üzerine, saptanacak hedef kitle üzerinde kapsamlı bir araştırma yapılacak bu araştırmanın yorumlanarak yayınlanması; İnsan haklarıyla ilgili temel metinleri, ve akademik bilgileri içeren 5 adet kitabın her birinden 16.000 adet basılarak dağıtılması; 20 ilde üniversite öğrencilerinin katılımıyla forumlar düzenlenmesi; İnsan hakları ile ilgili bilgilerin yanı sıra online tartışma forumu da içeren bir web sitesinin kurulması ve yönetilmesi. Biri İstanbul'da biri de Ankara'da olmak üzere iki ulusal insan hakları konferansının projenin ikinci yılında 400, üçüncü yılında 600 öğrencinin katılımıyla düzenlenmesi.

- İstanbul Büyükşehir Belediyesi, *Sosyal Doku Projesi Araştırmaları- 3 Gençlik,* 2004, 160s., İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul.
- Tosun, Hasan, *Güncel Veriler ile Üniversitelerin Performans Değerlendirmesi ve Yeniden Yapılanma Modeli,* 2006, 170s., Köyçoy Yayınları, Ankara.
- Kazgan, Gülten, *İstanbul Gençliği/Gençlik Değerleri Araştırması 2004,* 2007, 256s., Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Bugün nüfusu 70 milyonu aşan Türkiye'de 32 ilçeye dağılmış 10 milyonluk yaşayanıyla İstanbul, ülkemizin %14'ünü taşıyor. Bunun en çarpıcı yanı da bu nüfusun %40'ının yasa dışı yapılaşmanın en çok görüldüğü yerlerde, varoşlarda yaşamakta oluşu ve varoşların da "durağan " olmayan bu nüfusunun, büyük ölçüde gençleri barındırması. İstanbul Bilgi Üniversitesi Araştırma Merkezi TESAR, yıllardır Kuştepe gençliği ile ilgili olarak yürüttüğü araştırmayı bu kez İstanbul geneline uygulayarak yeni bir çalışmayı sonuçlandırdı. Bu araştırmanın amacı İstanbul gençliğinin yeni profilini ortaya koymaktı. İstanbul Gençliği Gençlik Değerleri Araştırması adlı bu alan araştırmasını, merkezin müdürü Gülten Kazgan derledi, çalışma Arus Yumul, Nevin Ateş ve Hilal Akgül'ün değerli araştırma ve katkılarıyla kitaplaştırıldı.

- Kolektif, *Rorschach Kodlama Kitabı 1: Ergen Normları*, 2007, Bağlam Yayıncılık, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: "İstanbul Üniversitesi Araştırma Fonu'nun desteğiyle on kişilik bir ekip, daha önce diğer ülkelerde yapılan Rorschach standardizasyonları sonucunda kullanılan el kitaplarını incelemiştir. C. Beizmann'ın kendisinden önce gelen Rorschach, Beck, Bohm ve Loosli-Usteri'nin standardizasyonlarını da içeren el kitabı bu açıdan son derece yararlı ve yol gösterici olmuştur. Bu kitap, ergen normlar üzerine olup bir sonraki aşama yetişkin normlarının standardizasyonudur."

- Doğan, Enfel, *Numune-i Terakki: İlk Öğrenci Dergisi,* 2008, 285s., İstanbul Erkek Liseliler Eğitim Vakfı, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Türkiye'nin önde gelen matematikçilerinden ve eğitimcilerinden Mehmet Nadir Bey'in 1884 yılında İstanbul'un Çırçır semtinde faaliyete geçirdiği Numûne-i Terakki Mektebi, Osmanlı Devleti döneminde İstanbul'da açılmış ilk özel okullardan biri olup İstanbul (Erkek) Lisesi'nin temelini oluşturmaktadır. Modern bir eğitim anlayışının ve çağdaş öğretim yöntemlerinin uygulanması gibi sebeplerle döneminin en kaliteli mektebi olarak kabul edilen bu okulu emsallerinden farklı ve üstün kılan değerlerden biri de, okul öğretmen ve öğrencilerinin Mehmet Nadir Bey'in önderliğinde, "Türkiye'deki ilk öğrenci dergisi" olma özelliğine ve önceliğine sahip Numûne-i Terakki dergisini yayımlamalarıdır. Benzerlerinden farklı olarak yalnız eğitime, öğretime ve bilgilendirmeye yönelen Numûne-i Terakki dergisi, eğitimimize ve kültürümüze yaptığı katkılardan dolayı, kendisine Türk dergicilik tarihinde özel bir yer edinmiştir.

- Düzen, Ekrem, *Üniversite Gençliğinin İhtiyaçları Araştırması,* 2009, 50s., Toplum Gönüllüleri Vakfı Yayınları, İstanbul.

- Uğur, Latif Onur, *Üniversite Öğrencisinin Sözlüğü,* 2010, 149s., Alter Yayıncılık, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: HAYAL: Sınırların zorlandığı, insanı bambaşka diyarlara götüren imkansızlığın ve olumsuzluğun olmadığı, gerçekle düşlerin birbirine karıştığı sihirli bir eğlence parkıdır. ÖFKE: Bir anlık sinirle, içimizde kopan fırtınanın yine bir anda dışarı vurması ile açığa çıkmış bir sert tepkidir. DOSTLUK: Bir merhabanın gitgide büyüyerek hayatının her anında yanında olması... MUTLULUK: İnsanın içini kıpır kıpır yapan, yüzünü her daim gülümseten, insanı bütün olumsuzluklardan arındıran bir duygudur. GÜVENMEK: Bir insanı kalpte hissedip, onun da senin olduğun yerde olduğunu düşünmek. Güven, arkanı dönebilmektir ya da gözün kapalı olarak kritik bir yolda komutlarla yürüyebilmektir.

- Yaman, Ömer Miraç, *Türkiye Gençlik Çalışmaları Bibliyografyası 1923-2010,* 2010, 600s., Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri Daire Başkanlığı Kültür Yayınları, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Gençlik sosyolojisi alanında mevcut Türkçe literatüre ilişkin değerlendirme eksiğini gidermek maksadıyla yapılan bu çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 1923'ten 2012 senesine kadar Türkiye'de gençlik üzerine yapılan çalışmalara dair genel değerlendirmelere yer verilmiş, dönemsel olarak yaşanan tematik farklılaşmalar ve yayın yoğunluğu üzerinden bir okuma hedeflenmiştir. İkinci bölümde bu çalışmalar içerisinde gençlik sosyolojisinin yeri, genel eğilimleri, literatüre dair ilk bibliyografik çalışmalar, akademik üretimin genel seyri ve lisansüstü çalışmaların muhtevası hakkında özet bilgilere yer verilmiştir. Üçüncü ve son bölümde de gençlik sosyolojisi alanında öne çıkan isimler ve temalar kapsamlı ve detaylı bir şekilde analiz edilmeye çalışılmıştır. Sonuç bölümünde ise gençlik sosyolojisinin zaaf ve imkanları tartışılmış, alana dair yapılması gerekenler noktasında bir projeksiyon sunulmasına gayret gösterilmiştir. Bu açıdan gençlik sosyolojisi çalışmalarında öne çıkan başlıklar, unutulan yönler ve eksik bırakılan temalar üzerinden bir gençlik sosyolojisi değerlendirmesi yapılmaya çalışılmıştır.

- Eraslan, Levent, *Gençlik Temalı Lisansüstü Tez Bibliyografyası,* 2013, 442s., Gençlik ve Spor Bakanlığı, Ankara.
- Sekam, *Türkiye Gençlik Raporu- Gençliğin Özellikleri, Sorunları, Kimlikleri ve Beklentileri,* 2013, 191s., Heyet Yayınevi, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Gençlerin, değerlerle ilgili sorulara verdikleri cevaplarla, seçtikleri ve benimsedikleri kimlikleri arasında önemli tutarsızlıklar görülmektedir. Verilen cevaplara bakıldığında, gençlerde çok ciddi kavram kargaşası olduğu, kavramların muhtevasının ne olduğunu bilmedikleri ve kavramların içini boşaltarak kullandıkları gerçeği ile karşılaşmaktayız. Yayınlanmış birçok eserde, "teorik olarak tanımlanan, öngörülen gençlikle, kendisini bu kimlikle tanımlayan, pratikte var olan, yaşayan gençlik arasında nasıl bir ilişki vardır" sorusu, henüz araştırılmış değildir. Teorik olarak öngörülen nesille, pratikte var olan nesil arasındaki ilişki, ilk defa bu çalışmada, belli boyutları ile araştırılarak ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu açıdan çalışma, çok özgün bir özelliğe sahip olup, birçok ezberi bozacak, alışılagelen kalıpların kullanılmasının yanlışlığını ortaya koyacak ve bize yeni sorumluluklar yükleyecektir. Özet olarak ifade etmek istersek; araştırma, gençlikle ilgili zarf ile mazruf'un

birbirini tutmadığı gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Gençler, genel bilgiye yeterince sahip olmadıkları gibi, kendi kimlikleri için zarurî olan bilgilere de sahip değillerdir. Bu da eğitim sistemimizin toptan gözden geçirilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçlarından, gençlerin, teknolojiyi çok iyi kullandıkları, hatta bir kısmında teknoloji kullanma bağımlılığı meydana gelmeye başladığı anlaşılmaktadır. Gençler, sosyal medya ve internetten ciddi bir şekilde etkilenmektedirler. Yeni neslin en temel özelliği, benmerkezci oluşu; en vazgeçilmez değeri de özgürlüktür. Anketlerdeki din-ahlâk'ın öneminin dördüncü sırada yer alması, gelecekte çok ciddî sıkıntılarla karşı karşıya kalacağımıza işaret etmektedir. Ancak, önceki çalışmalarda birinci derecede önemli olan para ve zenginliğin, bu çalışmada altıncı sırada yer alması, geleceğe olan ümidimizi arttırmaktadır.

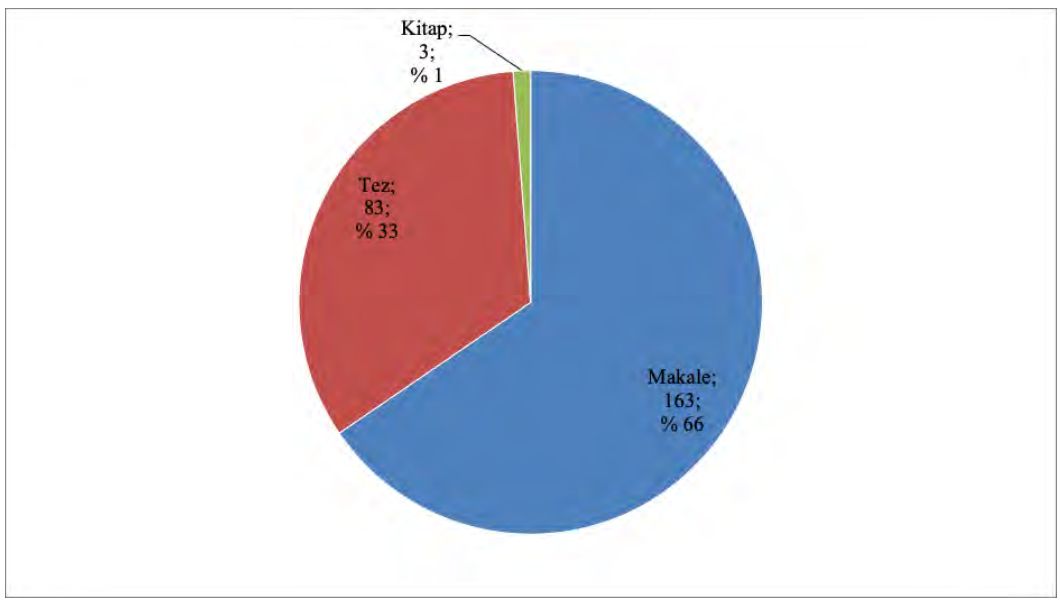
- Sargın, Sevil, *Üniversitelilerin Şehirleşmeye Etkileri/Isparta Örneği,* 2017, 221s., Fakülte Kitapevi, İstanbul Üniversitesi.

KAPAK ARKA YAZISI: Şehir ve Şehirleşme Kavramı, Şehirleşmeye Etki Eden Faktörler Şehirleşmenin Ortaya Çıkardığı Sorunlar Türkiye'de Üniversitelerin Gelişim Süreci, Isparta Şehri ve Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyo-Ekonomik Özellikler, Bir Alan Araştırması Üniversitelerin Şehirleşmeye Etkileri Öğrenci Profili, Akademik ve İdari Personel Profili, Üniversitenin Isparta Şehrine Etkileri, Öğrenci, Akademik ve İdari Personelin Görüşleri, Esnafın Görüşleri, Ticaret Alanına Etkileri, Eğitim ve Kültür Alanına Etkileri, Sağlık Alanına Etkileri

2. "Tüketim Kültürü" Teması

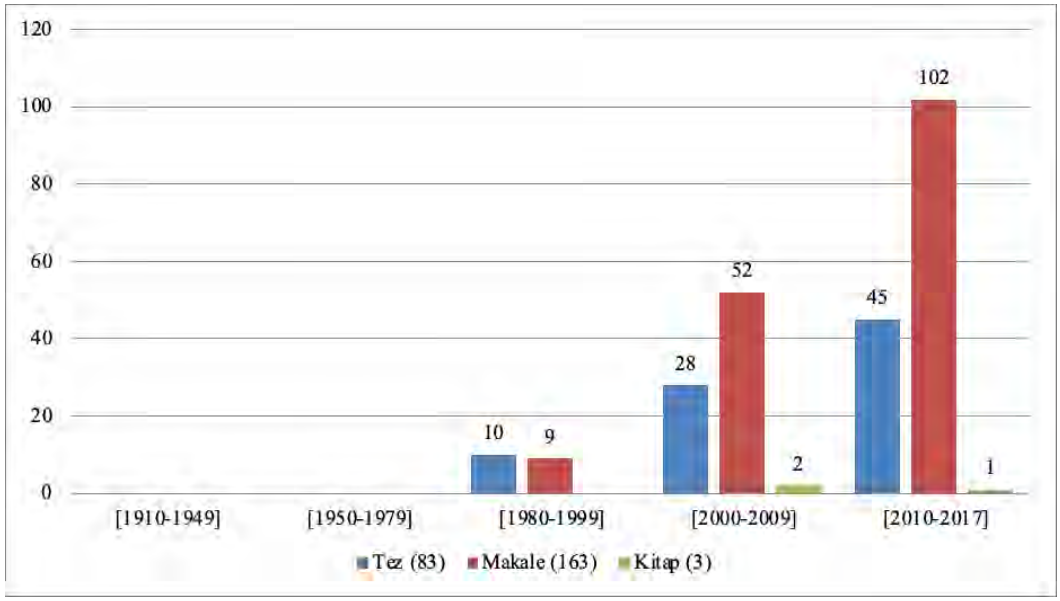
"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu teması altındaki iki yüz kırk dokuz (249) eser *"Tüketim Kültürü"* alt teması altında derlenmiştir. Bu iki yüz kırk dokuz (249) eser türüne göre seksen üç (83) tez, yüz altmış üç (163) makale ve üç (3) kitap olarak ayrılmıştır. Genel dağılımda olduğu gibi makale türü bu alt temada en çok verilen eser türü olmuştur (%66).

Grafik 19:"Tüketim Kültürü" Teması (249)

"Tüketim Kültürü" temasında verilen eserlerin dönemsel dağılımı incelendiğinde düzenli bir artış söz konusudur. 1980-1999 döneminden önce hiç eserin verilmediği bu temadaki ilk eser Yurtseven'in (1984) "Lise Öğrencilerinin Para İdaresine İlişkin Davranışları" adlı yüksek lisans tezi olurken bu temaya ilişkin ikinci eser yaklaşık 3 yıl sonra (Sezgin, 1987) verilmiştir. Bununla birlikte 1980-1999 dönemi bu temadaki ilk eserlere ulaşılan dönem olmuştur. Bu dönemde ulaşılan on dokuz (19) eserin ardından, 2000-2009 döneminde seksen iki (82); 2010-2017 döneminde yüz kırk sekiz (148)esere ulaşılmıştır. Diğer yandan 2010-2017 dönemi yüz kırk sekiz (148) eserle en çok eseri içeren dönem olarak belirlenmiştir. Nitekim son dönemde verilen bu eserler temaya ilişkin toplam eser sayısının yaklaşık %60'ını teşkil etmektedir. Dolayısıyla *"Tüketim Kültürü"* temalı eserlerin üretiminde son yıllarda belirgin bir artış yaşandığını söylemek mümkündür.

Grafik 20: "Tüketim Kültürü" Temasında Dönemsel Dağılım

Bu tema altında verilen eserlere içerik yönünden bakıldığında ise daha çok gençlerin tüketim tercihlerini/yönelimlerini ve modanın/sosyal medyanın/elektronik pazarlamanın/marka sadakatinin/çevreci tüketimin bu tercihlere etkilerini merkeze alan çalışmalar söz konusudur. Tüketim tercihlerine ilişkin olarak tüketici davranışlarını genel olarak ölçen çalışmalar olmakla birlikte tüketici yönelimlerinin moda, popüler kültür, sosyal medya kullanımı, kredi kartı kullanımı, marka sadakati, çevreci tüketim tutumları gibi değişkenlerle ilişkisini inceleyen çalışmalar da bulunmaktadır. Bu eserlere Soreh'in (1995) 187 üniversite öğrencisiyle taksitle satın alma davranışlarını incelediği tez çalışması, Nakip ve İnci'nin (1994) üniversite öğrencilerinin tüketim ve tasarruf eğilimleri üzerine yaptığı makale çalışması, Güneri'nin (1996) 350 üniversite öğrencisiyle reklamın marka tercihine ilişkin tutumların belirlenmesindeki rolü üzerine yaptığı çalışma, Ceritoğlu'nun (2004) marka bilincinin oluşması ve marka sadakati kavramlarını incelediği çalışma, Mızrakcı'nın (2011) marka bağlılığı üzerinden markaya duyulan güven ve memnuniyetin etkilerini üniversite örnekleminde araştırdığı çalışma örnek olarak sunulabilmektedir.

Öne çıkan bir diğer konu ise genel tüketim kültürünün ve satın alma davranışlarının şekillenmesinde etkili olduğu düşünülen moda, reklam, sosyal medya, elektronik pazarlama, kredi kartı kullanımı, marka sadakati ve çevreci tüketim yönelimi gibi etkenlerin ilişkisinin incelenmesi olmuştur. Bu anlamda Karaosmanoğlu'nun (1995) markanın, Güneri'nin (1996) ve Gürdin'in (2009) reklamın, Durali'nin (2002) ve Durmuş'un (2014) çevrenin tüketim kültürü ile ilişkisinin araştırıldığı çalışmaları olmuştur. Diğer konulara örnek olarak da Korkmaz'ın (2010) ve Omarlı'nın (2016) çalışmaları örnek olarak verilebilmektedir. Ayrıca eserler incelendiğinde dikkat çeken bir diğer nokta cep telefonu kullanımında marka ve gsm operatör tercihinin yoğun bir şekilde ele alınması ve bu çalışmaların son dönemlerde ağırlık kazanması olmuştur. (örn. Aydın, 2004; Yılmaz, 2009; Şahin, 2012; Durmaz ve Şerbetçi, 2016).

Çalışma grubu itibariyle lise ve üniversite merkezli araştırma çalışmalarının hem tezlerde hem de makalelerde öne çıktığı görülmektedir. Hem üniversite merkezli çalışmaların (örn. Altınay, 1989; Bayraktar ve Özkan, 1992; Tan, 1998; Şahin 2001; Alyakut, 2004; Çetinkaya 2017) hem de lise çalışmalarının (örn. Yurtseven, 1984; Ceylan ve ark., 2000; Aykol ve ark., 2007; Barutçu ve Sarıkaya, 2016) geniş dönemli olduğunu söylemek mümkün iken ağırlıklı olarak üniversite örnekleminde çalışmalar yapılmıştır. Üniversite merkezli çalışmalarda belirgin biçimde herhangi bir fakültenin öğrencileriyle çalışılmadığı görülürken özellikle tez çalışmalarının örneklem grubunun belirlenmesinde yazarın eğitim gördüğü üniversitenin etkin role sahip olduğu görülmektedir (örn. Tan, 1993, Çukurova Üniversitesi, Adana; Kara, 2006, Maltepe Üniversitesi, İstanbul; Ayasun, 2014, Niğde Üniversitesi, Niğde). Lise çalışmalarına bakıldığında öne çıkan bir okul türünden ziyade farklı sosyo-ekonomik düzeydeki semtlerde bulunan lise öğrencileriyle yürütülen çalışmalar mevcuttur. Bunların yanında Ersoy ve Nazik'in (2006) Ankara ilinin farklı sosyo-ekonomik bölgelerinde, ilköğretim 6., 7., 8. sınıflarda okuyan 12-14 yaşları arasındaki 316 öğrenciyle tüketici eğitimi konularındaki bilgi ve tutumların ölçüldüğü çalışma ve Ergin'in (2007) ön-ergen pazarı ve reklamın ön-ergen pazarı üzerindeki etkilerini Ankara ili örnekleminde ele aldığı çalışma ortaokul öğrencileriyle yapılan az sayıda çalışmalardan iki tanesidir.

Temaya ilişkin kitap çalışmalarına bakıldığında tüm dönemlerde verilen üç (3) eserin 2000-2017 dönemine ait olduğu ve bu eserlerin üniversite örnekleminde yürütüldüğü görülmektedir (Yaylalı, 2006; Bakırcı ve ark., 2009; Şahin ve Anık, 2017).

2.1. Tezler

- Yurtseven, G., *Lise Öğrencilerinin Para İdaresine İlişkin Davranışları,* 1884, Yüksek Lisans, Hacettepe Üniversitesi.
- Altınay, Hüsniye, *Ankara'daki Yüksek Öğrenim Gençliğinin İyi Giyim ve Moda Hakkındaki Görüşleri ve Bunu Uygulayabilme Olanakları,* 1989, Yüksek Lisans, 96s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Giyim; beslenme, barınma gibi insanların temel gereksinimlerindendir. İnsanların daha iyiyi, daha güzeli arama çabaları ile iyi giyim ve moda doğmuştur. İyi giyim ve moda konusu ve bunu uygulayabilme olanakları, bilinçli, dinamik, yeniliklere çabuk ayak uydurabilen insanların bulunduğu yüksek öğrenim topluluğunda yapılan anketle araştırılmıştır. Yaşları 18-25 arasında olan Ankara'daki

Yüksek Öğrenim gençliği, Türkiye'nin çeşitli il ve ilçelerinden gelmiştir. Farklı çevrelerin çocuklarıdır ve ekonomik durumları da birbirinden farklılık göstermektedir. Bilkent, G. D. T. Ü., Ankara Hacettepe Üniversitesi öğrencilerinin resmî okullar ve de bilhassa Gazi Üniversitesi öğrencilerinden daha iyi ekonomik koşullarda oldukları görülmektedir. Ekonomik durumu en iyi olan öğrenciler Bilkent Üniversitesi'ndedir. Tüm öğrencilerin kendi giyim harcamalarından daha fazlasına ihtiyaç duyduğu ve giyimi etkileyen en büyük etmen olarak ekonomik durumu gösterdiği görülmektedir. Giyim ihtiyaçlarını karşılamak için temel ihtiyaçlarından kısıntı yapmadıklarını, arkadaşları ile pek giysi yardımlaşmasına gitmediklerini belirten öğrenciler, büyüklerinin giysilerini de giymek yerine, yeni bir şeyler almayı daha çok tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Giyim ihtiyaçlarını karşılamak için alışverişlerinde, ekonomik durumu iyi olan öğrencilerin daha plansız hareket ettiği ve vitrinleri beğenemedikleri için dalaştıkları, ekonomik durumları iyi olmayanların vitrinleri, daha ucuzunu bulabilme amacıyla dolaştıkları ve alışverişe çıkmadan evvel plan yaptıkları görülmektedir. Çoğunlukla hazır giyimi, evde dikilmiş giysilere tercih ettikleri ama firma adının ekonomik durumu daha iyi olan öğrencilerde önem kazandığı görülmektedir. Öğrenciler okul kıyafeti olarak pantolon kazak gibi rahat bir kıyafeti tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Modayı, zaman içindeki beğeni devreleri alarak güren ve gerekliliğine inanan bu bilinçli öğrenciler, modadan etkilenmekle beraber onun esiri değildirler. Moda olan giysileri giyme alışkanlığında olanlar, grubun sadece %50'si kadardır ve çoğunlukla kendilerini, modayı izlemeye çalışanlar diye nitelendirmişlerdir. Öğrenciler, moda olan ürünleri daha öncekilerden daha iyi olduğu için değil de yeni ve değişik olduğu için tercih ettiklerini ve psikolojik durumlarını iyi yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Daima, modayı sınıflarına getiren belirli grupların olduğu ve bu öğrencilerin ekonomik durumlarının diğerlerinden daha iyi olduğu anlaşılmaktadır. Öğrenciler, giysilerini seçerken, giysilerin moda oluşundan çok, vücutlarına yakışması üstünde durmaktadırlar. İndirimli satışları ucuz bir şeyler alabilmek için bir fırsat bilmekle beraber fazla etkilenmedikleri ve rağbet etmediklerini, bazen de kalitesiz bulduklarını belirtmişlerdir. Ekonomik durumları ile iyi giyim, moda ilişkisini çok iyi kuran bu öğrencilerin, giyim seçiminde de bilinçli hareket ettikleri saptanmıştır.

- Dursun, Yunus, *Gençlerin Tüketicilik Rolünü Kazanmaları,* 1933, Doktora, 138s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.
- Tan, Ahmet, *Adana İli Üniversite Yurt Öğrencilerinin Gıda Tüketim Harcamalarının Yapısı ve Sorunları,* 1993, Yüksek Lisans, 71s., Fen Bilimleri Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada, Çukurova Üniversitesi Fevzi Çakmak Öğrenci Yurdu'nda barınan öğrencilerin gelir düzeyleri, tüketim harcamaları ve toplu yemek yedikleri kantin, kafeterya vb. kurumlarda karşılaştıkları beslenme sorunları incelenmiştir. Araştırmanın materyalini Çukurova Üniversitesinde öğrenim gören ve Fevzi Çakmak Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrencilerden anket yoluyla derlenen veriler oluşturmuştur. Çukurova Üniversitesinde 1991-1992 yılı itibariyle 5.677'si kız, 10.733'ü erkek olmak üzere toplam 16.410 öğrenci öğrenim görmektedir. Bu öğrencilerin %20,8'i yurtlarda barınmaktadır. Yurtlarda barınan öğrencilerin %88, 4'ü Fevzi Çakmak Öğrenci Yurdun'da kalmaktadır. Bu öğrencilerden %2, 5 örnekleme oranı ile toplam 350 kişi ile anket yapılmıştır. Anket yapılan öğrenciler tesadüfi olarak seçilmiştir. Anket çalışması 1 Ocak-15 Ocak 1993 tarihleri arasında yapılmış olup, 1992 yılını kapsamaktadır. Fevzi Çakmak Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrencilerin %65, 4'ünü erkek, %34, 6'sını ise kız öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin aileleri ortalama 5, 6 kişidir, %52, 6'sı yurtta kalmaktan memnun iken, bu oran düşük gelir grubunda %73, 3, yüksek gelir grubunda %32,

3 olarak ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin %55, 7'si yurt kantinlerindeki yiyecek hizmetlerini, %36, 3'ü içecek hizmetlerini kısmen yeterli bulmuşlardır. Öğrencilerin %84, 6'sı kahvaltıyı yurt kantinlerinde, %65, 1'i öğle yemeklerini üniversite merkezi kafeteryasında yedikleri belirlenmiştir Yine öğrencilerin %56, 7'si üniversite merkezi kafeteryasında çıkan yemeklerin yeterli derecede besin maddeleri içerdiklerini belirtmişlerdir. Ocak1993'te üniversite merkezi kafeteryasında uygulanan yemek listesine göre öğrencilerin %51,8'i Tavuk-P. Pilavı-Yoğurdu en iyi pişirilen yemek, %32,5'i Pırasa-P. Pilavı-Tatlıyı iyi pişirilmeyen yemek, %59, 6'sı Tavuk-P. Pilavı-Yoğurdu en çok beğenilen yemek, %30, 7'si Pırasa-P. Pilavı-Tatlıyı en çok beğenilmeyen yemek ve %30, 3'ü de Pırasa-P. Pilavı-Tatlıyı en çok artık veren yemek olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerin 153, 1'i üniversite merkezi kafeteryasında çıkan yemeklerin yağını, %65, 4'ü yemeklerin tuzunu ve %70, 2'si de yemeklerde kullanılan etin pişiminin normal olduğunu belirtmişlerdir. 57 üniversite merkezi kafeteryasında verilen öğle yemeklerinin saatleri öğrencilerin 893, 3'ü tarafından uygun görülmektedir. Yemek sırasında oluşan kuyruklara engel olmak için öğrencilerin %75,9'u yemek dağıtım yerlerinin çoğaltılmasını istemişlerdir. Çeşitli nedenlerden dolayı çarşıya çıkan öğrencilerin %66,9'u çarşıda yemek yemektedirler, %59, 7'sı sadece dönem sonlarında memleketlerine giderlerken, bunların %80, 7'si dönüşlerinde yiyecek getirmektedirler. Fevzi Çakmak Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrencilerin en büyük gelir kaynaklarım %67,0 ile aileleri, %20, 5 ile de aldıkları öğrenim kredileri oluşturmaktadır. Öğrenciler toplam harcamalarının %26, 2'sini gıdaya, 819, 4'ünü ulaşıma, %19,0'ı giyime, %13, 7'sini kültürel harcamalara, %11, 3'ünü içeceklere, %8, 1'im temizliğe ve % 2, 4'ünü de sağlık, gezi ve özel durumlarda yapmış oldukları harcamalara yapmaktadırlar.

- Karaosmanoğlu, Kübra, *Tüketici Satın Alma Karar Sürecinde Marka Etkinliğinin Ölçümlenmesi: Genç Giyim Üzerine Bir Uygulama,* 1995, Doktora, 168s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi.

ÖZET: Yaşamını sürdürme ve gereksinimlerini karşılama yönünde çaba gösteren insan, bu doğrultuda birçok mal ve hizmeti tüketmektedir. Tüketim eylemini gerçekleştirmek için pazarda bir takım davranışlar sergileyen tüketicinin, satın alma kararını vermesine yönelik tüm faaliyetleri diğer tüketicilerden farklı ve karmaşıktır. Pazarlamanın hedefi tüketicilerin istek ve gereksinimlerini karşılayarak kar sağlamak olduğuna göre, pazarlama faaliyetleri tüketici doyumuna yönelik olarak algılanmalı ve uygulanmalıdır. Tüketici, gereksinimlerini karşılamaya yönelik tüm davranışlarında sosyolojik, psikolojik ve demografik etmenlerden etkilenmektedir. Algılama, güdüleme, kişilik, tutum, öğrenme, sosyal sınıf, danışma grupları, aile, yaş, cinsiyet bu etmenler arasında değerlendirilmektedir. Gereksinimlerini karşılamak amacıyla seçenekler arasında bir tercih yaparak satın alma noktasına ulaşmak isteyen tüketici, mamul ve marka konusunda sağlıklı bilgilere ihtiyaç duymaktadır. Pazarlama yöneticileri bu aşamada tüketicinin satın alma karar sürecinde, hangi markalara karşı eğilimleri olduğunu ve onları nelerin güdülediğini bilmek isterler. Bu süreç üzerinde markanın varlığı, tüketici ve pazarlamacının markaya bakış açısına önem kazandırmaktadır. Tüketiciye satın alma kararında yardımcı olan ve mamulü diğerlerinden ayıran marka, ekonomik yaşamı dinamik hale getiren bir olgudur. Bu nedenle çalışmanın bir bölümünde marka kararlan ve stratejileri yer almaktadır. Algılama yolu ile markayı tanıyan tüketici, önce markanın farkındalık eşiğini yaşayacak, sonra da marka tanınmışlığı altında mevcut seçimini değerlendirecektir. Geçmiş deneyimlerinden ve referans gruplarından etkilenerek olumlu ya da olumsuz bir marka imajına sahip olan tüketici satın alma davranışını gerçekleştirmek-

tedir. Eğer satın alma kararı olumlu bir doyum ile sonuçlanmış ve davranış tekrarlanıyor ise "marka sadakati" gelişecektir. Davranış, sadakatin uzun zaman dilimlerinde tekrarlanması ile marka bağlılığının oluşmasına dönüşür. Tüketici satın alma karar sürecinde marka etkinliğinin ölçümlenmesine yönelik bazı yöntemler incelenmiştir. 17-25 yaş grupları arasında jean-pantolon satın alımında marka etkililiğinin ölçümlenmesine yönelik gerçekleştirilen uygulama ile markanın bu yaş grubu üzerindeki etkinliği ölçümlenmeye çalışılmıştır.

- Soreh, Nasrin Ahmadnejad, *Üniversite Öğrencilerinin Taksitle Satın Alma Davranışları,* 1995, Yüksek Lisans, 71s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Araştırma, üniversitede okuyan öğrencilerin taksitle satın alma davranışlarını incelemek ve bu konuda öğrencilere geçerli önerilerde bulunabilmek amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırma, Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampüsünde okuyan öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Örnek denek grubun seçiminde, cinsiyet ölçüt olarak alınmıştır. Farklı bölümlerde okuyan öğrencilere basit rastgele örnekleme metodu uygulanarak N=187 denek sayısına ulaşılmıştır. Araştırmanın verileri geliştirilen anket formuna bağlı kalınarak, araştırmacı tarafından öğrencilerle yüz yüze yapılan mülakatlar sonucu toplanmıştır. Araştırmaya katılan deneklerin 94'ü kız, 93'ü erkek öğrencidir. Öğrencilerin yaş ortalaması x=20.9 olup kız öğrencilerde x=20.5, erkek öğrencilerde ise x=21. 3 tür. Üniversite öğrencilerinin %66,8 i öğrenimleri süresince ailelerinden ayrı (yakın akrabaları ile arkadaşları ile ev kiralayarak, yurtta), %33,2'sı ise aileleri ile birlikte kalmaktadır. Öğrencilerin en fazla harcadıkları parayı temin ettikleri kaynak aileden alman harçlık + kredidir (%46,5). Üniversite öğrencilerinin yarıdan az fazlasının (%55,1) aileleri bazen peşin, bazen taksitle alışveriş yapmaktadır. Üniversite öğrencilerinin 103'ü (%55,1) belirlenen mal veya hizmet gruplarını peşin, 84'ü (%44,9) bazen peşin, bazen taksitle satın almaktadır. Belirlenen mal veya hizmet gruplarını peşin satın alan kız öğrenciler arasında eşit oranlarda (%95.7) kişisel bakım ve tatili, erkek öğrencilerde (%97. s) ise kişisel bakımı satın aldıklarını belirtenlerin oranı yüksektir (p > 0.05). Kız (%26,6) ve erkek (%28.0) öğrencilerde giyim eşyalarını taksitle satın alanların oranı yüksektir. Mal veya hizmetleri taksitle satın alan kız (%65,9) ve erkek (%65,1) öğrencilerde ödemeler açısından kolaylık 60 sağlaması nedeni ile mal veya hizmetleri taksitle satın aldıklarını belirtenlerin oranı yüksektir (p> 0.05). Her iki cinsiyet grubunda da satıcıdan fiyat indirimi konusunda talepte bulunabilme imkanı sağlaması nedeni ile mal veya hizmetleri peşin satın aldıklarını belirten öğrencilerin oranı yüksektir (kız %54. 3 ve erkek %55.9) (p > 0.05). Mal veya hizmetleri taksitle satın alan öğrencilerin yarıdan çoğu (%77,4) taksitle satın aldıkları mal veya hizmetin fiyatı ile peşin fiyatı arasındaki farkın değerlendirmesini yapmaktadır. Taksitle satın alınan mal veya hizmetlerin taksitli fiyatı ile peşin fiyatı arasındaki farkın değerlendirmesini yapan erkek öğrencilerin (%81,4) oranı kız öğrencilerin (%73,2) oranından yüksektir. Taksitle alışveriş yapan öğrencilerin %61,9'u taksitle alışveriş yaparken bir defada birden fazla alışveriş yapmaktadır. Gerek kız (%60,9), gerekse erkek (0.05) mal veya hizmetleri taksitle satın alan öğrencilerin yarıya yakını (%46,4) bir mal veya hizmetin taksitleri bitmeden başka bir mal veya hizmeti taksitle satın almaktadır. Kız öğrencilerin %43.9'u, erkek öğrencilerin %48.8 i taksitle satın aldıkları bir mal veya hizmetin taksitleri bitmeden başka bir mal veya hizmeti taksitle satın almaktadır (P > 0.05). Mal veya hizmetleri taksitle satın alan kız öğrencilerin taksitle satın alma sırasında karşılaştıkları sorunlar arasında birinci sırada eşit oranlarda (%16,7) kefil istenmesi ve ödemelerle ilgili zaman zaman endişe ve gerilime yol açması, erkek öğrencilerde %18.0 ile kefil istenmesi sorunu yer almaktadır. Mal veya hizmetleri taksitle satın alan öğrencilerin yarıdan fazlası (%63,1) taksitle satın almaya bağlı olarak bir harcama planı yapmaktadır. Taksitle alışveriş yapan kız öğrencilerin %58.5 i, erkek öğrencilerin %67.4'ü taksitle satın almaya bağlı olarak bir harcama planı yapmaktadır (P > 0.05).

- Ada, Özlem, *Actual Preference For Popular Clothing Brands in Relation to Social Behaviors and Conformity in Adolescence,* 1996, Yüksek Lisans, 55s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma, gençlerin giysi marka seçimlerini ve bu seçimlerin uyum ve sosyal davranışlarla bağlantısını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ilk iki sorusu, gençlerin gerçekten popüler giysi markalarını seçip seçmediklerini ve bu seçimlerini etkileyen referans gruplarını incelemiştir. Diğer üç soru ise sosyal davranışları, yani liderlik, sosyal ilişkiler ve popülerlikleri yüksek, orta ve düşük olan gençler arasındaki popüler giysi markası seçimlerindeki grup farklılıklarını incelemiştir. En son araştırma sorusu ise, "edilgen uyumlu," diye sınıflandırılan gençlerin "edilgen uyumsuz", "etkin uyumlu" ve "etkin uyumsuz" sınıflamalarına giren gençlerden daha çok popüler giysi marka seçimi yapıp yapmadıklarını ele almıştır. Tüm araştırma sorularında cinsiyet farklılığı olup olmadığını incelenmiştir. Gençlerin marka seçimlerini değerlendirmek üzere yapılandırılmış bir görüşme hazırlamak ve gençlerin uyumunun davranış boyutunu ölçen bir ölçek geliştirmek için ön çalışmalar yapılmıştır. Ana çalışmaya, iki özel okuldan 33 erkek ve 32 kız, lise 2 öğrencisi katılmıştır. Bu öğrencilerle giysi seçimleriyle ilgili teke tek görüşmeler yapılmış ve grup halinde MCI'ın üç ölçeği, geliştirilen uyum ölçeği ve sosyometrik derecelendirme verilmiştir. Bulgular gençlerin, özellikle de kızların, popüler giysi markalarını seçtiklerini göstermiştir. Hem kız hem de erkekler için arkadaş ve ailelerin iki temel referans grubu olduğu ortaya çıkmıştır. Farklı düzeylerde liderlik, sosyal ilişki ve popülerlik nitelikleri olan genç kız ve erkeklerin popüler marka seçimlerinin benzer olduğu görülmüştür. Bulgular gençlerin popüler giysi markalarını seçimlerinin sosyal davranışlardan etkilenmediğim göstermektedir. Aynı şekilde, farklı uyum sınıflamasına giren gençlerin marka seçimlerinin her iki cinsiyet için de farklılık göstermediği bulunmuştur. Ancak bu son sonucun, uyum ölçeğinin düşük güvenirliğinden kaynaklanabileceği düşünülebilir.

- Başaran, Fatma Nur, *Çanakkale İli Biga İlçesi Pomak El Dokumaları ve Pomak Genç Kız Kıyafeti,* 1996, Yüksek Lisans, 229s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: İnsanların, kendilerini dış etkilerden korumak amacıyla başladıktan kumaş dokumacılığı (tekstil), Anadolu kadınının ince zevkiyle şekillenmiştir. Çok yönlü bir kişiliğe sahip olan Türk kadını, savaş yıllarında Ata'sıyla, ordusuyla omuz omuza savaştığı gibi; olumsuz ekonomik ortam, doğa koşullan ve kendi gereksinimi olan giyim kuşamı karşılamak üzere, el tezgahları ile gerekli kumaşları dokumayı da bilmiştir. Yaşadığı bölgenin şartlarını ve kendi yaşam tarzını da dokumasına kattığından, yöresel giyim özelliklerini meydana getirmiştir. Araştırmaya konu olan ve el sanatlarının önemli bir bölümünü oluşturan el dokumacılığını ve geleneksel giyim tarzını günümüze kadar sürdürmeyi başaran Pomaklar, Çanakkale ili Biga ilçesi civar köylerinde yaşamaktadırlar. Yüzyıllarca gerek dokuma ve işlemelerinde gerekse kıyafetlerinde kullandıktan teknik, renk, motif ve desenlerle dikkati çeken bu geleneksel değerlerin gittikçe yok olduğu gözlenmektedir. Yörede yaşayan yaşlı bireyler, geleneksel kıyafetlerini giyinerek kültür değerlerine sahip çıkmaya ve yaşatmaya çalışmalarına rağmen yöredeki değişikliklere engel olamamaktadırlar. Bu nedenle kaybolmakta olan Pomak el dokumacılığının ve genç kız kıyafetlerinin zaman geçirmeden araştırılmasında ve belgelenmesinde yarar görülmektedir. Ancak yapılan incelemelerden, yıllardır aynı yörede yaşayan Pomaklar'ın el sanatlarını, kıyafetlerini, gelenek ve göreneklerini inceleyen bilimsel bir araştırma ile karşılaşılmamıştır. Dolayısıyla bu araştırma; ülkemizde yaşayan Pomak Türklerinin el dokumalarını ve genç kız kıyafetini teknik,

renk, desen ve sanatsal özelliklerini tespit etmek ve buna dayalı olarak yeni girişimlerin ve organizasyonların yapılmasına katkıda bulunmak üzere planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın amacını; Çanakkale ili Biga ilçesi köylerinde de yaşayan Pomaklar'ın el dokumalarında kullanılan araç gereçler ile uygulanan teknik ve kullanım alanlarının, renk ve desenlerinin belgelenmesi, Pomak genç kız kıyafetinin incelenmesi, bu yörede yapılan dokuma sanatının sahip olduğu geleneksel değerlerin korunması yanında, günümüz ihtiyaçları doğrultusunda farklı tekniklerle bütünleştirilerek turistik değeri olan, yurt içinde ve yurt dışında pazarlanabilir nitelikte ürünler elde etme olanaklarının sağlanması oluşturmuştur. Beş bölümden oluşan araştırmanın materyalini, Çanakkale ili Biga ilçesinin Işıkeli, Kaynarca, Elmalı, Ilıcabaşı köylerinde yaşayan, Pomak dokumalarını uygulayan bireylerden anket yoluyla toplanan bilgiler ile aynı yöreden alman 33 adet dokuma örneği ve 1 adet genç kız kıyafeti olmak üzere toplam 34 adet ürün ile Pomak el dokumalarının üretim tekniği, kullanılan araç-gereçler ve genç kız kıyafetleri üzerinde yapılan gözlem ve incelemelerden sağlanan bilgiler oluşturmuştur. Pomak el dokumalarını uygulayan bireylerden, karşılıklı görüşme tekniği ile doldurulan anket formlarından elde edilen veriler, uygun görülen konu başlıkları altında incelenmiştir. Pomak dokumalarının geçmişteki örneklerinde yün ipliği kullanılmakla beraber, günümüzdeki örneklerde genellikle pamuk ve sentetik ipliklere yer verildiği ve Pomak dokumalarında iki gücülü dokuma tezgahının kullanıldığı; kumaşlarda yatay ve dikey çizgili veya ekose desenlerin çoğunlukta olduğu ve bu dokumalarda bezayağı örgüsünün kullanıldığı anlaşılmıştır. Kumaşlar; hazırlık işlemleri, dokuma ve bitirme işlemleri olmak üzere üç temel aşamada tamamlanmaktadır. Dokunan kumaşların genellikle enlerinin 60-65 cm., boylarının 40-100 cm., kalınlıklarının ise 1-1, 5 mm. olduğu anlaşılmıştır. Pomak dokumalarında ağırlıklı olarak kırmızı ve pembe rengin kullanıldığı, ayrıca mavi, mor, yeşil, sarı, beyaz vb. gibi canlı renklere de yer verildiği tespit edilmiştir. Desen ve süslemeleriyle dikkat çeken Pomak el dokumalarında, renkli sentetik iplikler kullanıldığından ayrıca boyama yapılmamaktadır. Yörede dokumacılığı sürdüren bireyler, bu sanat dalını meslek edinmeden sadece ihtiyaçlarını karşılamak ve ek gelir sağlamak amacıyla devam ettirmekte, günlük çalışma süreleri ise mevsimlere göre değişiklik göstermektedir. Pomak genç kız kıyafeti ise; çorap, etek veya elbise, kolluk, entari, cepken, önlük, kuşak, kemer, boncuk, başlık, başörtüsü ve ayakkabı olmak üzere 12 parçadan oluşmakta ve zengin süslemeleriyle dikkat çekmektedir. Araştırma, el dokumaları alanında ve yöresel giysiler konusunda yapılacak uygulamalı ve bilimsel çalışmalara katkıda bulunursa, amacına ulaşmış olacaktır.

- Candan, F. Burcu, *Bir Pazarlama Yöntemi Olarak Franchising Üniversiteli Öğrencilerin Fast Food Restoranları Tercih Nedenleri Üzerine Erzurum`da Bir Saha Araştırması,* 1996, Yüksek Lisans, 66s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Atatürk Üniversitesi.

ÖZET: Franchising, bir markayı veya ürünü ortaya çıkarıp başarısını kanıtladıktan sonra bunu belli bir sistem dahilinde başkalarına satıp kontrol ederek zincir mağazalar haline getirip yatırımcısına para kazandıran bir işletmecilik sistemidir. Franchising, kurduğu dağıtım ağı ile geniş coğrafi alanlara ulaşmayı mümkün kılan bir pazarlama yöntemidir. Kendi işini yapmak ve merkezi yönetim yerine yerel yönetimin avantajlarına sahip olmak isteyen girişimciler için franchising ideal bir yöntemdir. Ülkemizdeki birçok yatırımcı son yıllarda franchising sistemine ilgi göstermektedir. Franchising, özellikle hizmet sektöründe tutulmuş bir işin en kolay ve başarılı yaygınlaşma yoludur. Franchising sistemi sayesinde kaynak israfı önlenmekte, her sermaye büyüklüğünde yatırımcı oluşturulmakta, yatırımcının sermaye ve başarısızlık konusunda riski azalmakta ve Türkiye ekonomisine olumlu bir

katkı sağlanmaktadır. Bu çalışma, teorik çerçeveden hareketle, Erzurum'daki üniversiteli öğrencilerin franchising sistemi ile çalışan fast food restoranları tercih edip etmeme sebeplerini ortaya koymaktadır. Araştırmanın sonucunda, Erzurum'daki üniversiteli öğrenciler açısından franchising sistemle işleyen fast food restoranlara olumlu bir talebin olduğu, ancak yüksek fiyat nedeni ile öğrencilerin bu tür yerlerden sıkça alışveriş edemedikleri, dolayısıyla atıl bir potansiyelin olduğu tespit edilmiştir.

- Güneri, F. Belma, *Tüketicilerin Marka Tercihine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesinde Reklamların Rolü "Jean Giyim Üzerine ve Ege Üniversitesi Gençliğine Yönelik Bir Araştırma",* 1996, Doktora, 188s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ege Üniversitesi.

ÖZET: Toplumların sosyoekonomik yapılarını etkilemekte olan sosyal, ekonomik, psikolojik, demografik ve sosyo-psikolojik kaynaklı sayısız faktöre bağlı olarak, tüketim davranışının da farklılaştığı görülmektedir. Dünya genelinde yaşanmakta olan sosyalizasyon süreci doğrultusunda değişim gösteren ekonomik ve sosyal yapılar nedeni ile de tüketicinin, özellikle ekonomik faaliyetlerin odak noktası haline geldiği izlenmektedir. Tüm bu gelişimlere bağlı olarak, gerek mevcut pazar payım korumak ve gerekse de yeni pazar dilimlerine ulaşmak hedefindeki işletmeler, tüketici tercihlerini ilgili ürün ve marka yönünde geliştirebilmek amacıyla, marka olgusunu ön plana çıkartacak nitelikteki tutundurma faaliyetlerine ağırlık vermektedir. Söz konusu tutundurma kampanyalarının en etkililerinden ve ikna edici iletişim yöntemlerinden biri olan reklamdan ise, özellikle marka imajı yaratılması ve yaratılan imajın tüketici zihninde sabitlenebilmesi amacı ile faydalanılmaktadır. Bu bağlamda hem oldukça yoğun bir rekabet ortamında faaliyetlerini sürdürmekte olan işletmelerin bu alandaki istek ve beklentilerine bir yanıt bulabilmek ve hem de halen tartışılmakta olan tutum-reklam-marka tercihi-davranış arasındaki ilişki zincirine bir açıklık getirebilmek amacı ile "Tüketicilerin Marka Tercihine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesinde Reklamın Rolü" başlıklı konu, çalışma evreni olarak belirlenmiştir. Çalışmanın birinci bölümünde, tüketici ve tüketici davranışı kavramları üzerinde durulmuştur. Aynı zamanda, bireylerin mal ve hizmetleri satın alma ve kullanımına ilişkin kararları ile bunlara dair faaliyetler bütünü olarak tanımlayabileceğimiz tüketici davranışındaki en önemli alanlardan biri olan, tüketici davranışını etkileyen faktörler ile bunu ilişkin modeller ele alınmıştır. Söz konusu faktörlerin özellikle reklam ve marka olgusu açısından değerlendirilmeye çalışıldığı bu 175 bölümden sonra, bütünlük sağlayabilmek için ikinci bölümde de reklam ve marka kavramları üzerinde durulmuştur. Özellikle de reklamın tutumları belirleme etkisinin incelendiği bu bölümde, reklam-marka- tutum arasındaki ilişki çeşitli yaklaşımcıların bakış açıları ile değerlendirilmiştir. Tezin üçüncü ve son bölümünde ise, anket ve laboratuvar çalışmasından oluşan görgü nitelikli bir araştırma yer almaktadır. Reklamın marka tercihine ilişkin mevcut tutumları belirleme etkisinin test edilmesi hedeflendiği bu bölümde, tüketici davranışı ve reklam etkinliğinin ölçümlenmesine dair araştırma yöntemleri üzerinde durulmuştur. İkinci kısımda da araştırma evrenini oluşturan ve üniversite öğrencileri arasından seçilen deneklerin sosyo-demografik özellikleri ile mevcut marka tercihlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen anket sonuçlarının değerlendirilmesine yer verilmiştir. Aynı zamanda elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan ve Hovland ile arkadaşları tarafından geliştirilen "Önce ve Sonra Modeli" dikkate alınarak gerçekleştirilen laboratuvar çalışmasının bulunduğu tez, pratik ve teorik bilgilerin değerlendirilmesi suretiyle geliştirilen bir model önerisi ile tamamlanmıştır.

- Erden, Filiz, *9-19 Yaş Grubu Genç Kızlarda Giyinme Problemleri,* 2001, Yüksek Lisans, 104s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Hazır giyim, ülkemizde 1930'lu ve 1940'lı yıllarda devlet tarafından Sümerbank bünyesinde açılmaya başlanan çeşitli fabrikalarla başlamış, 1950'li yıllardan sonra özel sektöre ait işletmelerin faaliyete geçmesiyle önemli bir dinamizm kazanmıştır. 1960 ve daha sonraki yıllarda hazır giyim sanayisinde çok çeşitli dikiş makinelerinin kullanılmaya başlanması hazır giyime olan talebin artışı ile hızlı bir gelişme göstermiştir. 20. yy. 'da hızlanan teknolojik gelişmelere bağlı olarak Türk hazır giyim sektöründe de büyük gelişmeler olmakta ve giysi tasarımı önem kazanarak giysinin vücuda uyumu göz önünde bulundurulması gereken unsurlar arasında yer almaktadır. Bu araştırmanın amacı, 9-19 yaş arası genç kızlarda (Adölesanlar) vücut gelişimlerine bağlı olarak giysi problemleri ve giysi tercihlerini etkileyen faktörleri tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmektir. Çocukluktan çıkıp olgunluğa ulaşana kadar olan dönem adölesan dönem olarak adlandırılır. Adölesan dönemi yapılan araştırmalarda 9-19 yaş grubu olarak kabul edilmiştir (Koester, 1985; Littrell, 1990; Wilson, 1998). Adölesan dönem fizyolojik ve psikolojik gelişmelere bağlı olarak üç grupta incelenmiştir. Bunlar: 9-12 yaş küçük adölesanlar 13-15 yaş orta adölesanlar 16-19 yaş büyük adölesanlardır. Ergenlik dönemi (11-21 yaş) adölesan dönemini tam olarak karşılamamaktadır. Adölesanların vücut gelişimleri ergenlik dönemini de kapsadığı için, araştırmanın kavramsal çerçevesinde adölesanın vücut yapısındaki gelişmeler ergenlik başlığı altında incelenmiştir. Araştırma materyalinin adölesanları temsil etmesine özen gösterilmiştir. Bu amaçla 1990 yılı nüfus sayım sonuçlarından Ankara ilindeki adölesanların nüfusu belirlenmiştir. Ankara'nın ilçelerinden sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik durumları göz önünde bulundurularak düşük düzeyi temsilen Altındağ, orta düzeyi temsilen Yenimahalle ve yüksek düzeyi temsilen Çankaya ilçeleri seçilmiştir. Bu ilçelerdeki adölesan nüfusunun %0,5'i 9-19 yaş grubundaki her yaşı için ayrı ayrı hesaplanarak toplam 821 katılımcıya anket uygulanmıştır. Anket formu adölesanların giyim problemlerini ve giysi tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesine yönelik hazırlanan 18 sorudan oluşturulmuştur. Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde yüzdesel analiz yöntemi ve sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan (SPSS) bilgisayar programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler frekans ve yüzdeler olarak hesaplanarak tablolar halinde sunulmuştur. Anketlerde bazı sorulara verilen cevaplar arasındaki ilişkileri görebilmek için çapraz tablolar ve grafikler hazırlanmış Ki- Kare testi uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda adölesanların vücutlarıyla giysileri arasında uyumsuzluklar olduğu tespit edilerek, adölesanlara yönelik ölçü standartları ve kalıp çizim yöntemlerinin geliştirilmesine ihtiyaç olduğu görülmüştür. Giysilerde kullanılan kumaş ve malzemelerin istenilen kalitede olmadığı, model, renk ve desen olarak adölesanların isteklerine cevap vermediği belirlenmiştir.

- Kabakçı, Şahsenem, *Tüketici Davranışını Etkileyen Bir Faktör Olarak Yaşam Tarzı: Çukurova Üniversitesi'nde Okuyan Kız Öğrencilerin Yaşam Tarzı Tiplerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma,* 2001, Yüksek Lisans, 110s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada bir pilot uygulama olarak Çukurova Üniversitesi'ndeki kız öğrencilerin farklı yaşam tarzı tiplerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Yaşam tarzının tüketici davranışım etkileyen önemli bir faktör olduğu bilinmektedir. Yaşam tarzı tipleri dikkate alınmadan üretilen ürünlerin başarı şansı oldukça düşük olacağından üreticiler ve pazarlamacılar yaşam tarzı tiplerini dikkate alarak uygun strateji geliştirmek durumundadır. Yaşam tarzı bireylerin zaman ve paralarını harcama mode-

lindeki önemli bir faktör olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin yaşam tarzı sahip oldukları değerlerden, demografik özelliklerinden, geçmişteki deneyimlerden, kişilikten ve güdülerden etkilenmektedir. Bu nedenle aynı kültürde büyümüş olan bireylerin yaşam tarzları aynı olmayacaktır. Yaşam tarzı birçok faktörden etkilendiği gibi bireyin satın alma davranışını da etkileyecektir. Bireyin nereden ne tip ürünler satın alacağı ne zaman, kiminle alışveriş yapacağı hakkındaki kararlarını yaşam tarzı faktörü önemli ölçüde etkilemektedir. Psikografi; Yaşam Tarzı Analizi veya AIO araştırmasını ifade eden, pazarlama uzmanları ve akademik araştırmacılar tarafından benimsenen bir tüketici araştırma şeklidir. Psikografik çalışmalar tüketicinin kişiliği, satın alma güdüleri, ilgi alanları, tavırları, inançları ve değerleri ile ilgili değişkenleri bulmak amacıyla yapılır. Yaşam tarzı ile ilgili olarak birçok araştırma yapılmıştır. AIO çatısı, VALS, VALS2, LOV en çok kullanılan yaklaşımlardır. AIO çatısı altında faaliyetler, ilgi alanları, fikirler ve demografi incelenmiştir. Faaliyetler bireylerin zamanlarını nasıl kullandıkları ne tip hobilerinin olduğu ne tür eğlencelere ve spor aktivitelerine katıldıkları ile ilgili soruların cevabını aramaktadır. Bireylerin boş zaman faaliyetlerindeki öncelikleri onların ilgi alanlarını yansıtır. Fikirler ise bireylerin kendileri ve çevreleri hakkındaki düşünceleridir. VALS, Amerikan halkını yaşam tarzlarına göre bölümlendirme amacıyla yapılmıştır ve sonuçta "Dokuz Tip Amerikan Yaşam Tarzı" saptanmıştır. VALS ile üçü temel olmak üzere dokuz detaylı tip ortaya konmuştur. 1-İhtiyaç duyan tüketiciler, 2-Dıştan yönlendirilmiş tüketiciler, 3-İçten yönlendirilmiş tüketiciler, 4-Bütünleşmiş tüketiciler, ihtiyaç Duyan Tüketiciler grubunda Yaşayanlar ve Umutlular vardır. Dıştan Yönlendirilmiş Tüketiciler grubunda Muhafazakarlar, Yarışçılar ve Başarılılar vardır. İçten Yönlendirilmiş Tüketiciler grubunda ise 'Ben Benim Diyenler', Tecrübeliler ve Sosyal Bilinçli tüketiciler vardır. Birçok araştırmacı tarafından, yararlı olmasına rağmen, VALS ile çalışmanın zor olduğu ortaya konmuştur. 1989 yılında tüketici davranışlarının daha açık bir şekilde ifade edilmesi için VALS2 programı oluşturulmuştur. Bu araştırmanın sonucunda ise 8 ayrı yaşam biçimi bulunmuştur. Bunlar, Gerçekçiler, Kendini Geliştirenler, Başarılılar, Tecrübeliler, İnançlılar, Çabalayanlar, Yapıcılar, Savaş Verenler olarak isimlendirilmiştir. Yapılan bir araştırmaya göre (Buğdaycı, 1995, s.93) Türkiye'de "Çağdaşlar ve Geçiştekiler" olmak üzere başlıca iki temel yaşam tarzı sınıfı olduğu görülmüştür. Çağdaşlar sınıfında "Yeni Avrupalılar, Yol Açanlar, Arayanlar" olmak üzere üç tip yaşam tarzı bulunmaktadır. Geçiştekiler sınıfında ise "Çabalayanlar, Sadeler ve Sadıklar" olmak üzere üç tip yaşam tarzı bulunmaktadır. Kadının çalışma hayatına atılması ile yaşam tarzı tercihleri ve tüketim davranışları da değişime uğramış ve uğramaktadır. Kadınlar artık zamandan tasarruf sağlayan mikrodalga fırın, otomatik çamaşır-bulaşık makineleri, çay-kahve makineleri, hah yıkama makineleri, temizlik robotları, derin dondurucular vb. gibi eşyaları kullanmayı tercih etmektedirler. Türkiye'de de kadın ev odaklı kapalı bir yaşam tarzının dışında başlamıştır. Okullarda, çalışma hayatında, sosyal hayatta, kulüplerde, sporda, eğlence ve eğlence mekanlarında kadınlar her geçen gün daha fazla ve daha aktif rol almaya başlamışlardır. Bu genel trend doğrultusunda, Türk kadının yaşam tarzı seçenekleri de değişmiş ve çeşitlenmiştir. Bu çalışma ile Türkiye'de kadın yaşam tarzlarının ortaya konulabilmesi amacıyla, bir ölçek geliştirmek amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, Çukurova Üniversitesi'nde okuyan kız öğrenciler üzerinde bir pilot çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmamızın sonucunda aynı üniversitenin farklı bölümlerinde okuyan kız öğrencilerin beş değişik yaşam tarzı tipi ortaya koyduktan tespit edilmiştir. Bunlar Bakımlı Kadın, Mutfaktaki Kadın, Entelektüel Kadın, Günü Yaşayan Kadın ve Geleneksel Kadın olarak isimlendirilmiştir. Faktör analizi sonucunda elde edilen beş değişken kümeleme analizine tabi tutulmuştur. Kümeleme analizi sonucunda birbirinden farklı üç küme olduğu ortaya çıkmıştır. Bu kümeler Mutfaktaki Kadın, Şık Kadın ve Günümüz Kadını olarak isimlendirilmiştir. Faktör ve kümeleme analizleri sonrasında yapılan ayırma analizinde ise, öğrenci geliri, ailedeki çocuk sayısı, seçilen yaşam felsefesini belirleyen tarz ve okunan gazete değişkenleri bakımından gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

- Mücen, Barış, *Tüketim Kültürü Özelinde Bir Batılılaşma Pratiği: ODTÜ Öğrencilerinin Giyim Kalıpları Üzerine Bir Çalışma, 2*001, Yüksek Lisans, 148s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Bu tez, Türkiye'nin modernleşme sürecinde Batılı kültürlerle girdiği ilişki ve etkileşim sonucunda geçirdiği dönüşümü 1980 sonrası oluşan tarihi ve coğrafi koşullar çerçevesinde tartışmaktadır. Kaynağını Batılı dünyadan alan, ama dünyanın küresel ve hiyerarşik örgütlenmesi sürecinde birçok coğrafyada etkili olan tüketim kültürünün 1980 sonrası dönemdeki etkisi göz önüne alınarak, bu kültürel formun Türkiye'nin modernleşme sürecinin yukarıdan aşağı olan yönelişini değiştirmesi ve dolayısıyla Türkiye'nin kültürel yapısına olan etkisi incelenmiştir. Buna göre, tüketim kültürü özelinde çalışılan Batılı kültürün, Türkiye'nin kültürel yapısını dışarıdan etkileyen yapay bir faktör değil, Türkiye'de yaşayan insanların onayı ve gündelik yaşam pratikleri ile yeniden anlamlandırılması ve kullanılması sonucu içeriden üretilerek Türkiye kültürünün doğal bir parçası olduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla, ODTÜ öğrencilerinin giyim kalıplan ve pratikleri incelenmiş ve bu yolla Batılı modern kültürün Türkiye'nin gündelik yaşam kalıplarında ne tür anlam kategorileri oluşturduğu ve bunların sosyal ilişkilerde ne şekillerde yeniden üretildiği gösterilmeye çalışılmıştır.

- Saraç, Özgür, *Marka Genişletme Stratejilerinin Genç Tüketicilerin Satın Alma Niyetlerine Etkileri Üzerine Pilot Bir Araştırma,* 2001, Yüksek Lisans, 137s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzün hızla değişen teknolojik ekonomik ve kültürel koşulları, tüketicilerin satın alma alışkanlıklarını etkilemekte ve buna bağlı olarak işletmelerin artan rekabetle birlikte yeni pazarlama stratejileri geliştirmesi ve etkin bir şekilde uygulaması gerekmektedir. Bundan dolayı, işletmeler için marka genişletme kararı son derece önemlidir. Marka genişletme kararı başarılı olduğu takdirde maliyet tasarrufu sağlamakta, kalite unsuru diğer ürüne aktarılmaktadır. Ancak marka genişletme kararının başarısız olması işletme için olumsuz sonuçlar getirmektedir. Bu nedenle işletmeler marka genişletme kararı üzerinde dikkatle durmalıdırlar. Bu çalışmada pazarlama stratejilerinden biri olan marka genişletme stratejilerinin tanımı yapılmış ve pilot bir araştırma yapılarak genç tüketicilerin satın alma niyetleri üzerine etkilerini belirlemek amaçlanmıştır.

- Durali, Hülya, *Pazarlama-Çevre İlişkisi ve Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin Tüketici Olarak Çevreyle İlgili Tutum ve Davranışlarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma,* 2002, Yüksek Lisans, 126s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzün önemli sorunlarından biri çevre kirliliğidir. Çevre sorunları ve çözümü, yalnızca teknik değil, ekonomik, sosyal ve hukuki yönleriyle bir bütündür. Bunun kavranması ve kirliliğin büyük boyutlara ulaşması insanları, çevreye yönelik sorunlarla ilgilenmeye itmiştir. Son yıllarda tüketicilerin de çevresel problemlere ilgisi artmış, dolayısıyla da bu durum işletmeleri yeni arayışlara yöneltmiş ve yeni pazarlama uygulamaları ortaya çıkmıştır. Tüm bu nedenlerden dolayı çevre ve pazarlama ilişkisi bu çalışmanın konusunu oluşturmuştur. Bu çerçevede, öncelikle çevre kavramı, çevre sorunları, Türkiye'de çevre ile ilgili yasal düzenleme ve örgütlenme ele alınmış, çevre ve ekonomi ilişkisi incelenmiştir. Daha sonra çevre ve pazarlama ilişkisi içinde yeni yaklaşımlardan yeşil pazarlama

ve sürdürülebilir pazarlama açıklanmaya çalışılmıştır. Son olarak, Anadolu Üniversitesi öğrencilerine yönelik olarak anket çalışması yapılarak, öğrencilerin tüketici olarak çevreye yönelik tutum ve davranışları belirlenmeye çalışılmıştır.

- Esen, Kamil, *Yeniliklerin Kabul Süreci: Çukurova Üniversitesi Öğrencileri ile Yapılan Bir Pilot Çalışma,* 2002, Yüksek Lisans, 100s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmayla, yeni ürünlerin yayılma ve kabul süreci açıklanmaya çalışılmış ve VCD filmlerinin benimseme grupları arasındaki farklılıklar araştırılmıştır. Yapılan bu çalışmada tüketiciler; yenilikçiler, erken çoğunluk ve geciken çoğunluk olarak üç benimseme grubu içerisinde incelenmiştir. Tüketicilerin sınıflandırılmasında, daha önce literatürde yapılan çalışmalarda geçerliliği test edilmiş ölçekler kullanılmıştır. Veriler, 289 üniversite öğrencisinden oluşan bir örnek grubu üzerinde, toplam 48 soru ve ifade içeren bir anket formu ile toplanmıştır. 1960'lı yıllardan bu yana, yeniliklerin yayılması ve kabul süreciyle ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Bunun temel nedenlerinden birisi, piyasaya sürülen yeni ürünlerin önemli bir kısmının başarısız olmalarıdır. Pazarlama yöneticileri firma imajını korumak, maliyetleri indirmek ve başarısızlıkları azaltmak için, hedef kitlenin davranışlarını, yeni ürünlere yönelik tutumlarını, kişisel özelliklerini öğrenmek istemektedirler. Bu açıdan, yenilikçiler ve fikir liderleri kilit bir öneme sahiptirler. Özellikle, fikir liderleri aracılığıyla, yeni ürünlerin tanıtımı konusunda toplumun diğer kesimlerine ulaşılma imkanı vardır. Kulaktan kulağa iletişim yoluyla, fikir takipçileri, fikir liderlerinden etkilenebileceklerdir. Yenilikçi tüketiciler de ürünleri ürün yaşam seyirlerinin ilk dönemlerinde satın almaları ve aynı zamanda fikir liderliği rolünü üstlenerek yeni ürünler hakkında çevrelerindeki tüketicilere bilgi aktardıklarından dolayı, pazarlamacılar açısından büyük öneme sahiptirler. Yapılan ampirik çalışmalar sonucunda da fikir liderlerinin ve yenilikçilerin, yeni ürünlerin yayılma ve kabul sürecinde önemli kişiler olduğu ortaya çıkmıştır. Ancak pazarlama yöneticilerinin, fikir liderlerini ve yenilikçileri, ürünleri hakkında diğer toplum üyelerine bilgi aktarmaları ve tavsiyede bulunmaları konusunda etkileyebilmeleri kolay değildir. Bu nedenle pazarlama yöneticileri kitle iletişim araçlarını daha çok kullanmayı tercih etmektedirler. Pazarlamacılar kitle iletişim araçlarını kullanarak hem hedef kitleyi doğrudan etkileyebilmek hem de toplumun küçük bir kesimini oluşturan yenilikçileri ve fikir liderlerini etkilemek suretiyle, hedef kitlenin tamamına ulaşmak isterler. Genel olarak yenilikçilerin ve fikir liderlerinin birbirlerine benzedikleri söylenebilir. Ancak fikir liderleri, her zaman, yeni çıkan bir ürünü ilk alanlar arasında yer almayabilir. Yenilikçiler ise risk almayı daha çok seven bireylerdir. Yapılan birçok çalışmada da fikir liderleri, yenilikçi sınıfa değil, erken benimseyenler sınıfına dahil edilmişlerdir. Fakat yenilikçiler ile fikir liderlerinin gelir düzeyi, eğitim düzeyi, medyaya maruz kalma, katılımcılık, sosyal hareketlilik yönlerinden benzerlik gösterdikleri söylenebilir. Bu çalışmada yapılan analizler sonucunda, bazı davranışsal boyutlar ve demografik özellikler açısından, yenilikçiler, erken çoğunluk ve geciken çoğunluk arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Elde edilen bulgular sonucunda, yenilikçilerin mağazaları dolaşmaktan ve VCD filmlerini incelemekten hoşlandıklarını, geciken çoğunluğun ise satıcıların tavsiyelerini almak istediklerini görmekteyiz. Yenilikçiler hem erken çoğunluğa hem de geciken çoğunluğa göre medyayı daha fazla takip etmektedirler. Yenilikçiler, ailelerinin eğitim düzeyleri ve gelir düzeyleri yönünden de daha üst seviyedirler. Ayrıca yenilikçilerin, evlerindeki teknolojik ürünlere sahiplik oranları yönünden de diğer iki gruptan üstünlükleri vardır. Bu ve benzeri çalışmaların bulgularına dayanarak, yemliklerin kabulü sürecinde tüketicilerin yenilikçiler, erken çoğunluk ve geciken çoğunluk şeklinde sınırlandırılabilmesi ve böylece her grup için farklı pazarlama stratejilerinin geliştirilmesi mümkün olabilecektir.

- Özdemir, Handan, *Üniversite Öğrencilerinin Giyim Harcamalarında Reklamın Etkileri (Ankara'daki Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Alan Çalışması),* 2003, Yüksek Lisans, 124s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Ankara merkezde okuyan üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırma, reklamların öğrencilerin satın alma davranışlarında ne derece etkili olduğunu saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamında 544 üniversite öğrencisine anket uygulanmıştır. Üniversite öğrencilerinin gelir düzeylerinin farklılık göstereceği ve bunun da satın alma davranışlarını etkileyeceği düşüncesiyle tabakalı örnekleme yapılmış ve üniversiteler devlet ve vakıf olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Ankara'da bulunan 4 devlet (Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi) ve 4 vakıf üniversitesi (Atılım Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi ve Çankaya Üniversitesi) araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmada 30 sorudan oluşan bir anket kullanılmış, elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak tasnif ve analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ki-kare yönteminden yararlanılmıştır.

- Purutcuoğlu, Eda, *Lise Öğrencilerinin Tüketici Eğitimi İhtiyacının Belirlenmesi, 2003*, Yüksek Lisans, 121s., Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma, Ankara il merkezinde farklı sosyo-ekonomik düzeydeki semtlerde bulunan liselere devam eden öğrencilerin ekonomik kaynakların yönetimi, tüketici davranışları, tüketime yönelik kavramlar ve tüketici hak ve sorumluluklarım bilme durumları ile çevreye duyarlılık gibi tüketici eğitimi kapsamının alt başlıklarına giren konulardaki bilgi düzeyleri ile tutum ve davranışları üzerinde sosyo-ekonomik düzey ve cinsiyetin etkisini saptamak amacıyla, %50'si kız, %50'si erkek olmak üzere toplam 300 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler ortalama 16. 3567±1. 3559 yaşındadırlar ve ailelerinin %41,0'ı dört; %31,7'si beş kişiden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaklaşık yarısının bütçe ve alışveriş öncesi plan yaptıkları belirlenmiştir. Yine öğrencilerin yaklaşık yarısı kaliteyi ürün seçiminde birinci derecede önemli bulmakta, bunu ürünün fiyatı izlemektedir. Öğrencilerin yarısından fazlası daha çok beklenmedik harcamalar için tasarruf yapmaktadırlar. Öğrencilerin tüketici hak ve sorumluluklarını bilmedikleri ve tüketiciyi koruyan yasa konusunda da bir bilgiye sahip olmadıkları, çevreyi koruma kavramına ilişkin bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %53,0'ı tüketici eğitimi dersinin eğitim programlan içerisinde yer almasının gerektiğini ifade etmişlerdir.

- Varli, Saadet Zeynep, *Türk Reklamlarında Marka İmajı ve Gençler Üzerine Bir Değerlendirme,* 2003, Yüksek Lisans, 110s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli Üniversitesi.

ÖZET: Araştırma, marka, imal ve bunları hedef kitleye sunmaya yarayan reklam ve potansiyel tüketici gençler üzerine kurgulanmıştır. Burada özellikle vurgulanmak istenen, herhangi bir ürünü "marka" yapan unsurlar, onu tercih ettiren irnaj ve tüm bu faktörlerin farklı bir yoldan vurgulanmasını sağlayan reklamdır. Özellikle genç nüfusun marka tercihinde imaj önem kazanmaktadır. İmaj, bizlerin yani tüketicilerin o ürün, hizmet hakkındaki görüşleri, düşünceleridir, imaj bir bütündür. Burada da kurumun öne çıkarmış olduğu güven unsuru ve geçmişten bugüne kadar bir kurum olarak geldiği yer önem kazanmaktadır. Ürünün logosu, ambalajı sunum şekli, kullandığı renkler, o ürüne bir kişilik

kazandırır. Tüketici tercih aşamasında raflardaki ürünlerle baş başa kalmakta ve hangisinin görünümü onda pozitif düşünce uyandırıyorsa ilk o ürünü tercih etmektedir. Bu ilk deneyimler için geçerlidir çünkü ürünü kullanan kişi daha sonra kalitesi, sağladığı yararlar doğrultusunda tekrar aynı ürünü tercih edecektir. Markalaşma aşamasında dünyaya açılabilmek için tüm bu faktörlerin tam olarak işletilmesi gerekmektedir, ileriyi önceden görebilmek, üretimin kaliteli olması, işletme anlayışının modern olması, bunların sunumunun, reklamının, pazarlamasının mükemmel olması gerekiyor ki dünya ortaya konan ürünü kabul etsin ve tüketsin. Çalışmada bütün bu kavramlara açıklık getirilmeye çalışırken ayrıca gençliğin markaya bakış açısı, onları tüketim aşamasında tetikleyen faktörler ve reklamların onlarda bıraktığı etkiler yapılan örnek anket çalışmasıyla ortaya konmaya çalışılmıştır.

- Ceritoğlu, Ayşe Bahar, *Genç Tüketicilerde Marka Bilincinin Oluşması ve Marka Sadakati Kavramlarının İncelenmesi ve Konu ile İlgili Bir Uygulama,* 2004, Doktora, 256s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.
- Erkan, Pınar, *Türkiye'deki Genç Kullanıcıların Cep Telefonu Kültürünün Tasarıma Yansımaları,* 2005, Yüksek Lisans, 127s., Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Bilgi Çağı olarak adlandırılan 21. yüzyılda en önemli faktörlerden biri hız haline gelmiştir. Artık sadece ulaşım ve iletişim değil, yemek, alışveriş, uyku gibi günlük aktiviteler dahi hız çağının çarkına kapılmış, vakit nakitle değerlendirilir hale gelmiştir. Böyle bir tempo içerisinde mobil teknolojilerin sunduğu her yenilik büyük önem taşımakta, farklı fonksiyonları tek bünyede toplayan cihazlar kullanıcıları vakit kaybından kurtarmaktadır. Bu tez kullanıcıları her geçen gün büyük bir hızla artmakta olan cep telefonlarının dünyadaki ve Türkiye'deki gençler üzerindeki etkisi ve bu etkilerin pazara ve tasarıma yansımaları üzerine bir araştırmadır. Tezin ilk bölümü çalışmanın amacını anlatan bir giriş niteliğindedir. İkinci bölüm cep telefonunun tarihçesini, cep telefonunu oluşturan parçalan, mobil iletişim teknolojilerini, cep telefonu aksesuarlarım, cep telefonunun ergonomik özelliklerini ve tasarım kriterlerini, küresel cep telefonu pazarında yer alan lider operatörleri ve cep telefonu üreticilerini ve son olarak mobil iletişim ve cep telefonu pazarına genç kullanıcıların etkilerini kapsayan literatür araştırması sonucu elde edilen bulgulardan oluşmaktadır. Cep telefonları ilk defa Arthur C. Clarke tarafından 1945 yılında kaleme aldığı bir makalede kurgulanmış, 1973 yılında ise Martin Cooper tarafından hayata geçirilmiştir. Birinci nesil teknolojilere sahip ilk cep telefonlarının tarih içerisinde ikinci nesil cep telefonları izlemiş, üçüncü nesile geçmeden önce kullanıcıların adapte olabilmeleri amacıyla ara nesil teknolojilerle çalışan telefonlar günümüzde kullanıma sunulmuştur. Üçüncü bölümde çalışmanın metodu anlatılmaktadır. Dördüncü bölüm 18-25 yaş arası üniversite öğrencileri üzerinde uygulanan anketin sonucunda elde edilen bulguları içermektedir. Amaç gençlerin cep telefonu teknolojilerine hakimiyetleri, cep telefonundan beklentileri, bütün bu gelişmelerden ne ölçüde etkilendikleri ve pazarı ne ölçüde etkilediklerini ortaya koymaktır. Araştırmaların sonuçlarının tartışıldığı beşinci bölüm bir sonuç niteliği taşımaktadır. Bu bölümde mobil iletişim gençler cep telefonu pazarı üçgeninde yer alan ilişkiler, etki ve tepkiler irdelenmiştir.

- Öcal, İlknur, *Giyim Sektöründeki Ürünlerde Marka Bağlılığı ve Genç Tüketicinin Tercihleri Üzerine Etkisi,* 2005, Yüksek Lisans, 118s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fatih Üniversitesi.

ÖZET: Gelişen teknolojinin de etkisiyle insanın istek ve ihtiyaçları sürekli olarak artmakta ve bu ihtiyaçların çeşitleri değişmektedir. Firmaların devamlılıklarını sağlamaları için bu istek ve ihtiyaçları doğru şekilde saptamaları ve bunları tatmin edebilecek yeni ürün ve hizmetler geliştirmeleri şarttır. Giyim sektörü tüketicinin modanın da etkisiyle değişen ihtiyaçlarını karşılamak için kendini sürekli olarak yenilemek zorunda olan alanlardan biridir. Marka bağlılığı eski bir kavram olmasına karşın nihai bir tanımı yoktur. Bu çalışmada marka bağlılığı hakkında teorik bir arka plan hazırlamak ve marka bağlılığının bu sektörde ne şekilde var olduğunu görmek için saha araştırması yapıldı. Marka bağlılığının yoğun şekilde var olduğuna inanıldığı için bu çalışmada giyim sektörü tercih edildi. Bu çalışmanın marka bağlılığıyla ilgili kavramsal desteğe ek olarak giyim sektöründe marka bağlılığının var oluşuyla ilgili göstergeler sunacağı umulmaktadır.

- Kara, Kader, *Gençlerin Satın Alma Davranışı Üzerinde Marka Bağlılığının Etkisi ve Örnek Olay İncelemesi,* 2006, Yüksek Lisans, 129s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maltepe Üniversitesi.

ÖZET: Marka, tüketicilere, hakkında bilgi edindikleri malları denemek ve bunlar arasında tatminkâr bulduklarını yeniden satın almak, tatminkar bulmadıklarını tekrar satın almaktan kaçınmak imkanı vermektedir. Ürün kişiliği, duygular ve zihinde oluşan çağrışımlar gibi tüm belirleyici unsurları içerecek şekilde ürünün açıklanması marka imajını oluşturduğundan, tüketiciler ürünleri ve markaları oluşturdukları imaja göre değerlendirmektedirler. Marka değeri ise bütün bu olumlu ve iyi niyet etkilerinin bileşimidir. İşletmelerin ulaşmaya çalıştığı marka tercihi ve marka bağlılığının özünü oluşturan, markanın tüketici tarafından olumlu karşılanan bir imaja sahip oluşu; tüketicinin markayı önceden satın alınmasından edindiği deneyimlerle, marka tercihini ve marka bağlılığını yaratmaktadır. Tüketicinin bir markayı tercih edip etmemesi birçok faktöre bağlıdır. Özellikle ele alınması gereken husus markanın tüketici tarafından bilinip bilinmediği ya da farkında olunup olunmadığıdır. Bu tüketicinin markalar ile ilgili davranışsal boyutlarından biridir. Bütün bunlara dayanılarak yapılan araştırma sonucunda; kahve içenlerin marka tercihlerini yaş, cinsiyet, eğitim, medeni durum, gelir, meslek, kalite, mekan ve fiyat belirlerken kahve kullanımında marka bağlılığının olduğunu ve marka değiştirme sebebinin ise arkadaş çevresi ve kaliteyle ilişkili olduğu ortaya çıkmıştır.

- Yıldız, Orkide, *Gençliğin Markaya Duyduğu Güven Marka Sadakati İlişkisinin Belirlenmesi,* 2006, Yüksek Lisans, 117s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi.

ÖZET: Büyük bir hızla gelişen dünyada yaşamaktayız. Hızla değişen ve gelişen çevre, teknolojik gelişmeler rekabeti de beraberinde getirmiştir. Dünya pazarında yoğun ve acımasız rekabet koşulları hakimdir ve biran bile bu gelişmeleri takip edememek firmaların yok olmasına neden olacaktır. Firmalar bu yoğun pazar şartları altında rekabet edebilmek için çeşitli pazarlama faaliyetleri geliştirmeye çalışmışlardır. Firmaların ürünler arasında farklılık yaratma isteği markalaşma kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu çalışmada, marka kavramı, marka sadakati ve markayla ilgili çeşitli yapılar ve güven unsuruyla ilgili mevcut literatür incelenmiş ve bir saha çalışması yürütülmüştür. Saha çalışması Çukurova Üniversitesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada amaç, genç nüfusun markalar hakkındaki genel görüşleri, marka sadakati ve markayla ilgili çeşitli yapıların güven unsuruyla arasındaki ilişkilerin sorgulanmasıdır. Araştırma sonuçları, gençlerin markayla ilgili yapılar olarak adlandırılan, markanın imajı, marka sevgisi, marka memnuniyeti, markanın ünü, ni-

yetsel bağlılık ve eylemsel bağlılık ile marka ve firmaya duyulan güven arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. Sonuçlara göre, niyetsel ve eylemsel olarak adlandırılan bağlılık ve marka ve firmaya duyulan güven arasında, markayla ilgili diğer kavramlara göre nispeten daha güçlü bir ilişki vardır.

- Akagün Ergin, Elif, *Ön-Ergen Pazarı ve Reklamın Ön-Ergen Pazarı Üzerindeki Etkileri: Ankara İli Örneği,* 2007, Doktora, 189s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzde üzerinde en çok konuşulan ve yoğun olarak pazarlama stratejisi geliştirilen demografik grup olan ön-ergenler, yaşları 8-12 arasında değişen kız ve erkek tüketicilerden oluşmaktadır. Ön-ergenler, küresel, şehirli, orta ve yüksek gelir düzeyine sahip ailelere sahip ve farklı markalara erişimi olan çocuklardır. Güç, bağımsızlık, eğlence ve aidiyet, ön-ergenleri motive eden başlıca güdüleyici (motivator) faktörlerdir. Ön-ergenler kendi aralarında maceracılar, ikna edenler, takip edenler ve yansıtanlar olmak üzere dört gruba ayrılırlar. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda, ülkemizdeki çocuk ve genç pazarı ile ilgili bazı konuların üzerinde durulduğu, ancak doğrudan ön-ergen tüketicilerin özelliklerini ortaya koyan, dünyadaki mevcut durum ile karşılaştıran ve tutundurma araçlarının ön-ergenler üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlayan bir çalışma yapılmadığı gözlenmiştir. Böyle bir çalışma yapmaktaki amaç, ön-ergen pazar dilimine ait olan tüketicilerin genel davranış özelliklerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini ve ilgi alanlarını belirlemektir. Ayrıca, ön-ergenler üzerinde en etkili olan tutundurma aracını saptayarak, bu pazar dilimine yönelik çalışan işletmelere ön-ergenlere en etkili ve doğru biçimde ulaşmanın nasıl mümkün olacağını göstermektir. Bu konuların incelenmesinin mevcut pazarlama literatürüne yarar sağlayacağını düşünmekteyim.

- Eru, Oya, *Marka Bağımlılığını Etkileyen Faktörler: Adnan Menderes Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Uygulama,* 2007, Yüksek Lisans, 160s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adnan Menderes Üniversitesi.

ÖZET: Modern pazarlama anlayışı ile birlikte tüketicilerin istek ve ihtiyaçlarına uygun çözümler getirmek, pazarlamacılar için oldukça önem taşıyan konuların başında gelmektedir. Tüketicilerin bu istek ve ihtiyaçlarını belirleyebilmek için, tüketici davranışları ve bu davranışları etkileyen faktörleri incelemek gerekmektedir. Tüketim insanların hayatında vazgeçemeyecekleri davranışlardan bir tanesidir. Günümüzün rekabetçi ortamında ürünler arasındaki açık ve somut farklar azalmaya başlamıştır. İstedikleri her türlü bilgiye kolaylıkla ulaşabilen tüketicilerin karar verme aşamasında etkilendikleri faktörlerden birisi de bir firmanın diğerlerine göre yarattığı farklar olmaktadır. Bu farkları yaratan unsurlardan biri olan marka, ürünün işlevsel amacının ötesinde o ürünün değerini arttıran bir isim, sembol, tasarım ya da işarettir. Marka, ürünler için ayırt edici bir özelliktir. Tüketiciler, kendilerine verdiği değer için markaları tercih etmektedirler. Markalar hem firmalar hem de tüketicilerin tercihlerini belirlemede önemli rol oynamaktadır. Kendi markalarının uzun dönemli bir satış ve kar grafiği çizmesini isteyen firmalar, var olan müşterilerini ve ileride müşteri olmasını istedikleri potansiyel tüketicileri markalarına bağımlı hale getirmeyi hedeflemektedirler. Bu açıdan bakıldığında marka bağımlılığı, firmalar için oldukça önemli bir konu halini almaktadır. Marka bağımlılığını etkileyen faktörleri öğrenmeyi amaçlayan bu çalışmada tüketicilerin marka bağımlılıklarını etkileyen faktörler nelerdir sorusuna yanıt aranmaktadır. Bu amaçla, Nazilli B. F'de okuyan 365 öğrenci üzerinde bir anket çalışması yapılmıştır. Anket sonuçları, faktör ve regresyon analizleri ile analiz edilmiştir. Araştır-

ma sonucunda, Nazilli B. F öğrencilerinin cep telefonu seçimlerinde marka bağımlılıklarını etkileyen faktörlerin, ürünün teknik özellikleri, ürünün markasına duyulan inanç ve üretici firmaya duyulan güven olduğu sonucuna varılmıştır.

- Oğuz, Zekavet Nuran, *Tüketim Kültürünün Üniversite Gençliği Üzerine Etkisi (S. D. Ü. Örneği),* 2008, Yüksek Lisans, 199s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Süleyman Demirel Üniversitesi.

ÖZET: Tüketim kültürü, tüketim ürünlerinin ve hizmetlerinin kullanımının ötesinde, toplumsal statüyü ve kimliği tanımlama biçimi olarak giderek önem kazanmaktadır. Bu kültür, özellikle gençlik tarafından daha da önemsenmekte ve yaşam biçimlerini tanımlama vasıtası olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Süleyman Demirel Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin tüketim davranışlarının ve eğilimlerinin şekillenmesinde tüketim kültürünün etkisini incelemektir. Bu amaçla çalışmada kültür ve tüketim kavramları çerçevesinde üniversite gençlerinin sosyo-demografik özelliklerinin yanında moda, reklam, marka, mekan gibi değişkenler aracılığıyla tüketimlerini nasıl anlamlandırdıkları açıklanmaya çalışılmıştır.

- Berker, Gamze, *Genç Büyük Beden Tüketicisi Bayanların Gömlek-Bluz ve Pantolonda Karşılaştıkları Model ve Kalıp Kaynaklı Sorunların İncelenmesi,* 2009, Yüksek Lisans, 68s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Günümüz sorunlarından biri olan obeziteye (şişmanlık) hayat şartlarındaki değişiklikler ve fast food alışkanlıkları sebep olarak gösterilmektedir. Şişmanlık son 10 yıl içinde dünya ülkelerinin birçoğunda %25'ten %32'ye yükselmiştir. Türkiye'deki dağılımı erkeklerde %9, kadınlarda %28'dir. Şişmanlık birçok hastalığa neden olduğu gibi kişileri psikolojik olarak da etkilemektedir. Dünya Sağlık Örgütü rakamlarına göre dünya genelinde bir milyardan fazla şişman insan bulunmaktadır ve bunların yaklaşık 300 milyonu obez olarak tanımlanan aşırı şişman gruba girmektedir. Şişman nüfusun çoğunu genç nüfus oluşturmaktadır. Genç büyük bedenler ergonomik, rahat ve konforlu giysiler giymek istemektedir ancak büyük beden çalışan firmaların yaptığı giysilerin genellikle daha ileri ki yaşlar için tasarlanmış olduğunu söylemektedirler. Bu araştırma genç büyük beden bayan tüketicilerin satın aldıkları gömlek-bluz ve pantolonda karşılaştıkları sorunları belirlemek ve değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla büyük beden tüketicisi bayanların büyük beden gömlek-bluz ve pantolonda karşılaştıkları model ve kalıp kaynaklı sorunları belirlemek amacıyla hazırlanan anket formu Ankara ilinde yaşamakta olan 18-35 yaş arası genç yaş grubuna giren bayanlara uygulanmıştır. Bu araştırma verilerine göre, genç büyük beden bayan giysilerinden gömlek-bluz ve pantolonda model ve kalıp kaynaklı sorunlar yaşandığı anlaşılmıştır. Bu sorunların yaşanmaması veya en aza indirilebilmesi için önerilerde bulunulmuştur. Öneriler arasında, genç büyük bedene yönelik üretim yapan firmaların model kaynaklı sorunları ortadan kaldırabilmeleri için, üretimden önce piyasa araştırmasına önem vererek müşteri istek ve beklentilerini dikkate almaları bulunmaktadır.

- Dal, Veysel, *Farklı Kişilik Özelliklerine Sahip Bireylerin Risk Algılarının Tüketici Davranışı Açısından İncelenmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2009, Yüksek Lisans, 229s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Süleyman Demirel Üniversitesi.

ÖZET: Bu tezin amacı farklı kişilik özelliklerine sahip bireylerin dizüstü bilgisayar satın almaya ilişkin algıladıkları risklerin farklılık gösterip göstermediğini tüketici davranışı çerçevesinde ortaya koymaktır. Çalışmada bireylerin algıladıkları riskler ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkiler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte bireylerin sosyo-ekonomik ve demografik özellikleri ile algıladıkları riskler arasındaki ilişkiler de incelenmiştir. Algılanan risk ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkilerin ve farklı kişilik özelliklerine sahip bireyler arasındaki algılanan risk farklılıklarının incelenmesi amacıyla üniversite öğrencileri ile nicel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada bireylerin kişilik özelliklerine ait veriler, Raymond B. Cattell tarafından geliştirilen ve Davranış Bilimleri Enstitüsü (DBE) tarafından Türk kültürüne uyarlanan 16PF Kişilik Envanterinin Beşinci Versiyonu (Türkçe formu) aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonuçları bireylerin algıladıkları riskler ile kişilik özellikleri arasında farklı boyut ve düzeylerde ilişkilerin varlığını ortaya koymuştur. Analiz sonuçları farklı kişilik özelliği gösteren bireylerin algıladıkları risklerin de farklı olduğunu göstermiştir. Algılanan psikolojik risk düzeyi ile ortalama aylık gelir arasında anlamlı pozitif yönlü ilişki bulunmuştur. Araştırma sonuçları erkek ve bayanların algılanan finansal risk düzeylerinin anlamlı derecede farklı olduğunu göstermiştir. Algılanan risk düzeyleri ile dizüstü bilgisayar kullanım süreleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Ürüne sahip olanlar ile olmayanlar arasında algılanan risk düzeyleri itibariyle anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

- Dereli, Aydın, *Genç Tüketicilerin Marka Sadakatlerinin Ölçülmesi ve Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma: DPÜ Örneği,* 2009, Yüksek Lisans, 127s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dumlupınar Üniversitesi.

ÖZET: Rekabetçi tutumların çok büyük önem kazandığı günümüzde, marka, işletmelerin ürettiği ürünleri diğer işletmelerin ürünlerinden ayırarak fark yaratmaktadırlar. Ancak bu fark kalite, güvenirlilik, dayanıklılık, uygunluk, prestij sağlama gibi çeşitli faktörlerin bir arada ve kurumsal yapıyla birlikte algılanması sağlar. Bu nedenle tüketiciler, satın alma kararlarında markaya oldukça fazla önem verirler. Tüketicilerin önemli bir kısmını oluşturan genç tüketicilerin de, özellikle çevrelerine uyum sağlama, moda gibi faktörlerin de etkisiyle kendilerine prestij sağlayacaklarına inandıkları markalı ürünleri tercih ettikleri yönünde yaygın kanı vardır. Ancak genç tüketicilerin markalı ürünleri tercih nedenleri elbette sadece bunlarla açıklanamaz. Markalı ürünlerin kalitesi, fiyatı da diğer tüketicilerde olduğu gibi genç tüketicilerin ürün tercihlerinde etkili faktördür. Bu çalışmanın amacı, genç tüketicilerin marka sadakatlerini Dumlupınar Üniversitesi (DPÜ) öğrencileri örnekleminde araştırmaktır. Bu çerçevede çalışmada öncelikle tüketici davranışları irdelenmiş daha sonra marka ve sadakat kavramları ve boyutları ele alınmıştır. Dumlupınar Üniversitesi Merkez Kampüste öğrenciler üzerinde anket uygulaması yapılarak genç tüketicilerin marka sadakatleri ve seviyeleri araştırılmış, cinsiyet, fakülteler ve harcama değişkenleri ile marka sadakati arasında istatistiksel ilişki araştırılmıştır. Araştırma sonucunda yapılan istatistiksel testlerle hipotezler test edilmiş ve buna göre araştırma grubunun cinsiyeti ve harcama tutarları ile marka sadakatleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olduğu buna karşın eğitim birimleri ile marka sadakatiyle arasında bir ilişki olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- Esen Karaca, Kezban, *Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğrencilerin Beslenme ve Tüketici Davranışları,* 2009, Yüksek Lisans, 155s., Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon Kocatepe Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma Afyonkarahisar ilinde bulunan 2007-2008 eğitim öğretim yılında il ve ilçe merkezlerinde Afyon Kocatepe Üniversitesi'ne bağlı değişik bölümlerde okuyan yaklaşık 23000 üniversite öğrencisinin besin tercihleri ve beslenme bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla planlanıp yürütülmüştür. Öğrencilerin çoğunluğunun (%48,5) günde 3 öğün yemek yemeyi tercih ettiği, babası yüksekokul veya üniversite mezunu olan öğrencilerin %16, 6 ile günde 4 ve üzeri öğün yemeyi tercih ettikleri, öğrencilerin kaldıkları yere göre öğün sayısına bakıldığında ise günde 3 öğün yemek yiyenlerin en fazla aile veya akrabalarının yanında kalan öğrenciler olduğu görülmüştür (%60,2). Öğrencilerin çoğunluğu %40,8 ile fast food yemekleri tercih ederken %47,9'u ev yemeklerinin tercih etmiştir. Köyde yaşan öğrencilerin en çok (%61,3) ev yemeklerini tercih ettikleri görülürken il ve ilçede yaşan öğrencilerin köyde yaşayan öğrencilere göre daha fazla fast food tarzı yemekleri tercih ettikleri görülmüştür. Devlet yurdu ve özel yurtlarda kalan öğrenciler %50 oranında fast food yemekleri tercih etmişlerdir. Yemek alışkanlıklarını etkileyen faktörlerin dağılımına bakıldığında öğrencilerin çoğunluğu kaldığı yeri bu faktörlerin başında görmüşlerdir. Öğrencilerin %48,4'ü ekmek grubunu tüketirken, %21,6'sı et grubunu, %14,7'si sebze grubunu, %9,5'i süt-yoğurt grubunu ve %5,8'i meyve grubunu tüketmektedir. Öğrencilerin %44,1'inin organik gıdalar hakkında bilgisi varken 13.9'u bilmemektedir. Genetik olarak değiştirilmiş organizmalar (GDO) hakkında ise öğrencilerin %45,2'sinin bilgisi varken %36,2'si bilmemektedir.

- Gürdin, Bahar, *Üniversite Öğrencilerinin Gıda Harcamalarında Reklamın Etkileri: Ankara ve Ardabil Örneği,* 2009, Yüksek Lisans, 156s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzde oldukça yaygın bir tutundurma aracı olan reklam; hem işletmelere hem de tüketicilere büyük faydalar sağlamaktadır. Reklamlar sayesinde tüketiciler bilgilenmekte, eğlenmekte; satıcı ve üretici işletmelerse ürünlerini tanıtabilmekte veya tüketicilere ürünlerini hatırlatabilmektedir. Ankara merkezde ve Ardabil merkezde okuyan üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırma, reklamların öğrencilerin satın alma davranışlarında etkili olup olmadığını ve iki ülke öğrencilerinin karşılaştırılıp hangi ülkede reklamların daha çok göz önünde bulundurulduğunu saptamak amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamında 800 üniversite öğrencisine anket uygulanmıştır. Üniversite öğrencilerinin bulundukları topluma ve kültüre göre farklılıklar göstereceği ve bunun da satın alma davranışlarını etkileyeceği düşüncesiyle tabakalı örnekleme yapılmış ve üniversiteler Ankara ve Ardabil üniversiteleri olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Ankara'da araştırma kapsamına alınan üniversiteler; Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Başkent Üniversitesi'dir. İran Ardabil'de ise; Ardabil Üniversitesi, Meşkin Üniversitesi, Mazenderan Üniversitesi, Özel Azad Üniversitesi'dir. Araştırmada; Ankara'da 16 soru ve Ardabil'de 15 sorudan oluşan bir anket kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programı kullanılarak tasnif ve analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ki-kare ilişki analizi uygulanmıştır.

- Maltepe, Hakan Mehmet, *Amerikalı ve Türk Üniversite Öğrencilerinin Yeni Cep Telefonu Satın Alımlarını Etkileyen Unsurlar,* 2009, Yüksek Lisans, 117s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Cep telefonlarının insan hayatı üzerindeki pozitif etkisi gün geçtikçe artmaktadır. Tüketici, cep telefonları ile tanıştığında bu cihazların en avantajlı özelliği herhangi bir kimse ile herhangi bir

zamanda ve yerde iletişimi sağlayabiliyor olmasıydı. Ancak teknoloji geliştikçe ve insanların ihtiyaçları değiştikçe cep telefonu üreticileri pazara, ekstra özellikleri olan modeller sürmeye başladı. Cep telefonlarını adeta avuca sığacak büyüklükte bir bilgisayara dönüştüren üreticiler, cep telefonu kullanıcılarının internette sörf yapmasına, birbirlerine resimli mesaj göndermelerine, müzik dinlemelerine ve daha birçok aktiviteyi yapmalarına olanak sağladı. Ancak insanların arasında kültürel, psikolojik, mental ve demografik farklar olduğundan bir ürün satın almadan önce her birey için bazı çekinceler ve motive edici unsurlar bulunmaktadır. Bu bağlamda dünyadaki cep telefonu penetrasyonunun %90' a yaklaştığı da göz önünde bulundurularak, bu çalışma yeni cep telefonu satın alımının arkasındaki nedenleri araştırmaktadır. Veriler 177 kişilik bir gruptan hem manuel hem de İnternet üzerinden anket dağıtımı yapılarak toplanmıştır. Anket 58 A. B. D., 119 Türk öğrenciye uygulanıp veriler ANOVA ve t-test analizleri kullanılarak analiz edilmiştir. Ayrıca cep telefonu operatörleri ve kullanıcıları ile derinlemesine mülakat çalışması yapılarak çalışmaya katkıda bulunulmuştur. Elde edilen sonuçlar Amerikalı ve Türk öğrencilerin yenilikçilik ve ürüne ilgi seviyelerinde, ürün özellikleri, eğlence ve fiyata duyarlılık boyutlarında farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bunun dışında, Amerikalı öğrencilerin yakın bir gelecekte cep telefonu almalarını etkileyecek olan ortak özellikleri eğlence arayışları ve cep telefonları ile yakında ilgili olmaları ile doğru orantılıdır. Türk öğrenciler ise cep telefonlarını bir eğlenceye giriş aygıtı olarak görme konusunda Amerikalı öğrencilere eşlik ederken modayı önemseyen ve ekstra özelliklere değer vermelerinden dolayı yakın bir gelecekte yeni bir cep telefonu almaya eğilimlidir. Başka bir deyişle, Amerikalı ve Türk öğrencilerin yeni cep telefonu satın alımında ortak değer ve motivasyonları olmakla beraber birbiriyle benzeşmeyen faktörler de bulunmaktadır.

- Sönmez, Ebru, *Giyimde Marka Bağlılığı ve Marka Duyarlılığı: Gençler Üzerine Bir Araştırma,* 2009, Doktora, 170s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada, Kayseri ilindeki ilköğretim, ortaöğretim okullarında ve Erciyes Üniversitesi'nde okuyan 12-19 yaş arası gençlerin marka bağlılığı ve marka duyarlılığı arasındaki ilişki ve bunları etkileyen demografik, sosyo-kültürel ve psikolojik faktörler, anket yöntemi yardımıyla oluşturulan veri setinden hareketle analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin marka bağlılığı ve marka duyarlılığı arasında olumlu bir ilişki olduğu görülmüştür. Giyimde marka bağlılığı ve marka duyarlılığını olumlu yönde etkileyen en önemli ortak tahmin edici, psikolojik faktörlerdir. Marka ismine verilen önem, marka duyarlılığını olumlu yönde etkileyen en önemli tahmin edicilerden biri iken, kullanılan markanın yeni çıkan ürününü çabuk benimseme ise, marka bağlılığını olumlu etkileyen en önemli tahmin edicilerden biridir. Ayrıca, marka bağlılığı ve marka duyarlılığını etkileyen diğer ortak değişken, giyim ürünleri tercihinde arkadaşlarla olan iletişime verilen önemdir. Arkadaşlarla olan iletişime verilen önem hem marka bağlılığını hem de marka duyarlılığını olumlu yönde etkilemektedir. Aile içi iletişim, marka bağlılığını etkileyen bir değişken olmamasına rağmen, marka duyarlılığını olumlu olarak etkilemektedir. Benzer şekilde, annenin çalışıyor olması marka duyarlılığını etkilemezken, marka bağlılığını olumlu yönde etkilemektedir. Diğer değişkenlerimiz olan, gazete okuma süresi, alınan harçlık miktarı, medya araçlarına verilen önem ve annenin eğitim düzeyi, marka duyarlılığından ziyade, marka bağlılığını olumlu olarak etkilemektedir.

- Yılmaz, Gülden, *Marka İletişim Faaliyetlerinin Genç Tüketicilerin Marka Tercihlerine Etkileri; GSM Sektöründe Bir Uygulama,* 2009, Yüksek Lisans, 136s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzde reklamların, halkla ilişkilerin, satış geliştirmenin ve kişisel satış gibi marka iletişim faaliyetleri ile daha sık karşılaşmamız nedeniyle markaların görülmesi ve duyulması daha zor bir hale gelmiştir. Yoğun rekabet ortamında markaların tüketiciye ulaşmaları ve diğer marka mesajlarının arasında kendi mesajlarını fark ettirebilmeleri başarılı bir marka iletişimden geçmektedir. Özellikle GSM sektöründe gençlerin marka iletişiminde hedef kitle olarak medyada sıkça yer aldıkları görülmektedir. Bu çalışma ile gençlerin GSM sektöründe marka tercihlerini etkileyen faktörler, uygulanan marka iletişim faaliyetlerinin gençleri ne derece etkilediği ve bu uygulanan iletişim faaliyetlerinin genç tüketicilerin marka bazında algılamaları araştırılmaya çalışılmıştır.

- Barışık, İlkay, *Tüketim Kültürü Bağlamında Üniversiteli Gençlerin Kimlik ve Yaşam Tarzı Oluşturmasında Reklamların Rolü,* 2010, Yüksek Lisans, 182s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Tüketim kültürü, piyasaya sürülen tüketim ürünlerinin kullanılıp, ihtiyaçların giderildiği bir sistemden çok, ihtiyaçların saptırıldığı ve yeni isteklerin yaratıldığı, yapay imajlarla desteklenen bir yapıdadır. Günümüzde, bu sistemin ürettiği maddi ve manevi unsurlar toplumsal statüyü ve kimliği tanımlamada önemli birer faktör olmuştur. Günümüz toplumlarında özellikle gençliğin tüketim tercihleri ile bir kimlik sergiledikleri inancı ve bu inanç ile ulaşmak istedikleri kimlik ve dahil olmak istedikleri sınıf/statüye kavuşmak üzere tüketim kalıplarını şekillendirdikleri çalışmada ortaya koyulmuştur.

- Bilsel Engin, Hande, *Bir Yaşam Deneyimi Olarak Tüketicilik: 2000'li Yılların İstanbul'unda Üniversite Gençliğinin Tüketim Dünyasına Etnografik Bir Yaklaşım,* 2010, Doktora, 384s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mimar Sinan Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma yaşamlarımızı ve yaşam tarzlarımızı şekillendirme ve deneyimleme aşamalarında önemli bir rol oynayan tüketim ve bu olgu ile birlikte değerlendirilmesi gereken tüketim kültürü ve deneyimiyle ilgilidir. Tüketim, bütün insanlık tarihinde önemli bir olgu olmasına rağmen, akademik çevrelerde bir araştırma konusu olarak, özellikle 1980'lerin ortalarından itibaren vurgu kazanmaya boyutu incelenmeye çalışılmıştır. Temel çıkış noktası olarak tüketim, modern insanın deneyimlerinden biri olarak ele alınmıştır. Bu çalışmanın temel amacı üniversiteli gençlerin başlamıştır. Bu tez çerçevesinde, sosyoloji, iletişim ve kültürel araştırmalar alanlarından disiplinler arası bir boyutta faydalanılarak ve farklı kuramsal yaklaşımlar yorumlanarak, tüketimin deneyimsel yaşamında deneyimsel bir olgu olarak şekillenen tüketim olgusuna ilişkin kalitatif sosyolojik, mikro araştırmalara farklı bir vurguyla yaklaşmaktır. Genç tüketiciye hem üretim ve sektörel odaklı geliştirilen pasif alımlayıcı tanımlaması, hem de daha ziyade kültürel çalışmalar tarafından öne sürülen ve yaşamda hedonistçe gezinen ve gerçeklerden kaçan kimlik oyuncusu kurgusu dışında bir yaklaşım amaçlanmıştır. Sanayi toplumundan iletişim toplumuna geçişi de içeren ve küreselleşme olarak adlandırılan süreçte hem toplum genelinde hem de bireysel temelde, her iki yaklaşım çerçevesinde tüketime atfedilen önem ve vurgunun giderek arttığı görülmektedir. Pazarlama ve pazarlama iletişimi sektörlerinin, üst

düzey yaşam tarzı araştırmaları ve stratejik planlamaları çerçevesinde, özellikle genç tüketici üzerinden yürüttüğü kapsayıcı markalama stratejileri, sadakat ve marka cemaatleri ya da kabileleri yaratma girişimlerinin oranı ve şiddeti gittikçe artmaktadır. Benim bu tez çerçevesinde ortaya koyduğum ve yanıtlamaya çalıştığım soru, tüketimin yaşam deneyimlerinden biri olarak yaşamları içerisine konumlanan, akan; söz konusu sektörlerin hedef tahtası olarak görülen üniversiteli gençlerin bu yaklaşımlara nasıl yanıt verdiği, tüketim kültürünü ne derece benimsediği, kapitalizmin lokomotifi olan tüketim kuşatmasına karşı herhangi bir duruşunun olup olmadığı ya da kitlesel ya da bireysel bir duruş sergileyip sergilemediği olmuştur. Üniversiteli genç tüketici, en az tüketim olgusunun kendisi kadar çelişkiler barındırmaktadır. Onu ne pasif bir kurgu kurbanı ne basit bir marka sarhoşu ve müridi, ne de tüketim kültürüne ve araçlarına meydan okuyan bilinçli ve gözü pek bir aktör, ne de simgesel kurguları tamamen kendine göre yorumlayarak onlarla oynayan hedonist bir kültürel bricoleur olarak tanımlamak olası değildir. Bu çelişki tespitini besleyen yanıtlar, sayısal verilerden ya da anketlerden ziyade bizzat onların yaşam alanlarında, onları gözleyip, onlarla söyleşerek edinilmeye çalışılmıştır. Çalışma sektörel araştırmaları kapsayan ikincil araştırmaların taranması, katılımcı gözlem, izlenim, görsel belgeleme ve söyleşiye dayalı etnografik bir yöntem çerçevesinde geliştirilen bir alan araştırması üzerine kurulmuştur. Bireysel deneyimlerin aktarımı, toplumsal tarih ve örüntüler ile farklı nitelikteki ikincil araştırma bulguları arasındaki gelgitleri ve salınımları kavramsallaştırma denemeleri çalışmanın kapsamlı bir bölümünü oluşturmuştur. Gerek sosyolojik yöntem açısından belli anlatım ve yorumlama araçlarını farklı bir yaklaşımla sınamak, gerekse üniversiteli genç tüketici kimdir? genel sorusuna farklı kampüslerde farklı tüketim kurgu ve deneyimlerini anlamak adına girişilen bu çalışmanın tüketim toplumu çerçevesinde tüketim deneyimi sorunsalına olduğu kadar, küresel kent İstanbul'un postmodern kimliği tartışmalarına da katkısı olacak ipuçları sağlayacağı umulmaktadır.

- Emel, Şenalp, *Mobil Telefonlardaki Kişiselleştirme Tercihleri: Ergenler Arasında Cinsiyet Farklılıkları Üzerine Bir Vaka Çalışması,* 2010, Yüksek Lisans, 141s., Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Yapılan son çalışmalarda, endüstriyel tasarımda kişiselleştirme çağının başladığından sıkça bahsediliyor. Bu çalışmalarda yeni teknolojiler, artan rekabet ve tüketicinin seçimiyle yapılan ürün özelleştirmelerinin öneminden söz ediliyor. Kitlesel kişiselleştirmelere uygun başarılı yapılar tasarlayabilmek için, kişiselleştirmeyle ilgili tüketici güdülerini dikkate alınması gerekmektedir. Bu noktada, daha fazla tüketici araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Tüketici araştırmalarıyla elde edilen veriler hâlâ yeterli doygunluğa ulaşmadıysa da pazardaki özelleştirilmiş ürünlerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Yapılmış tüketici araştırmalarının çoğu alışveriş tutumlarıyla ilgilenmektedir. Oysa arzulama, edinim, tüketim ve elden çıkarma tutumları da tüketici davranışlarını anlamak konusunda değerlidir. Bunun yanında, araştırmaları yaş, kültür ve cinsiyet faktörlerine göre çeşitlendirmek anlamlı örgülerin anlaşılmasında yararlı olacaktır. Bu çalışmada, röportaj esasına dayalı hem seçmeli hem de açık uçlu sorularla hazırlanmış bir anket hazırlandı. Anket, 16 ve 17 yaşlarındaki 20 kız ve 24 erkek lise öğrencisi tarafından doldurulduu ve katılımcılarının mobil telefonlarının görüntüleri kaydedildi. Katılımcı özellikleri belirlenirken sosyo-ekonomik ve eğitim seviyeleri homojen tutuldu ve kişiselleşme ihtiyacı daha yüksek olacağı için adolesan tüketiciler seçilmiştir. Araştırma sorularının üzerinden sorulacağı endüstriyel ürün olaraksa, günümüzde kişisel bir eşya, çoklu iletişim santrali ve tüketici farklılaşmasında kilit bir ürün hâline gelen mobil telefonlar seçilmiştir. Bu çalışma, kullanıcılarının mobil telefonlarını kişiselleştirirken donanıma, yazılıma nasıl ve neden müdahale ettikleri, nasıl ve

neden eklentiler uyguladıklarını ve bunlarla yaşadıkları tatmini sorgulamaktadır. Anket cevapları ve toplanan görsel dokümanlar, kalitatif ve kantitatif olarak incelenmiştir. Farklı analizlerden elde edilen farklı cevaplar, analizlerin güvenilirliğini kontrol etmek ve anlamlı genel sonuçlar çıkarabilmek için kullanılmıştır. Son değerlendirmelerde, elde edilen tüm anlamlı veriler kullanılarak anlamlı bir resim ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Başlıca sonuçlara göre, cinsiyet ve kişiselleştirme tercihleri arasında belirli farklılıklar gözlemlenmiştir. Bu çalışmayla belirlenen sonuçların, kitlesel kişiselleştirme ortamlarının ve ilgili gelecek araştırmaların tasarımına faydalı öngörüler sağlaması hedeflenmiştir.

- Korkmaz, Ömer Faruk, *Ödeme Sistemlerinde Kredi Kartının Yeri ve Üniversite Öğrencilerinin Kredi Kartı Kullanım Davranışları Üzerine Bir Araştırma,* 2010, Yüksek Lisans, 155s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Üniversite öğrencilerinin kredi kartı kullanım alışkanlıklarını araştıran bu çalışma; üç bölümde ele alınmıştır. İlk bölümde üniversite öğrencilerinin sahip olduğu kredi kartlarının, onların tüketim davranışlarına, para idaresi ve tutumlarına etkisi gibi araştırmanın amacı olan konularla, araştırmanın kapsam ve sınırlılıkları belirlenmiştir. İkinci bölümde kredi kartı hem nihai bir ürün hem de tüketime aracılık eden bir ödeme aracı olarak düşünülmüş ve iki bölümde ele alınmıştır. Öncelikle tüketim, istek, arzu, tüketici, tüketici davranışları ve tüketici davranışlarını etkileyen etmenler üzerinde durulmuş daha sonra ödeme sistemleri ve ödeme araçları üzerinde durularak, kredi kartının dünyada ve Türkiye'deki kullanımı incelenmiştir. Son olarak kredi kartının olumlu, olumsuz ve hukuksal boyutları üzerinde; iş yeri, kullanıcı ve banka açısından durularak ikinci bölüm bitirilmiştir. Üçüncü bölümde ise araştırma amaçlarına ulaşmak için İstanbul, İzmir, Ankara şehirlerinde devlet ve vakıf üniversitelerinde okuyan 685 öğrenciye uygulanan saha araştırması incelenmiştir. Buna göre anketi cevaplayan öğrencilerden elde edilen bulgular şöyledir; Anketi cevaplayan öğrencilerin %56,05'i kadın, %43,95'i erkektir. Yine anketi cevaplayan öğrencilerinin %92, 6'sı kredi kartı kullanırken, %7, 4'ü kredi kartı kullanmamaktadır. Anketi cevaplayan öğrencilerden kredi kartı kullanmayan öğrencilerin %53'ü kredi kartının satın almada sağladığı kolaylığın aşırı tüketime yönelttiği için kullanmazken, %23, 5'i gelecekteki gelirini şimdiden kullanılmasına yol açtığı için kullanmamaktadır. Anketi cevaplayan üniversite öğrencilerinin %53, 4'ü dönem borçlarını son ödeme tarihinde ve tamamını öderken, %21'i son ödeme tarihi itibariyle asgari ödeme tutarını ödeyebilmekte, %12,9'u son ödeme tarihinde bir kısmını kalanını ise sonra ödemekte ve %2, 7'isi son ödeme tarihi itibariyle asgari ödeme tutarını bile ödeyememektedir. Anketi cevaplayan bayan üniversite öğrencilerinin, erkek üniversite öğrencilerine göre kredi kartı kullanımından daha memnun oldukları tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin kredi kartı kullanım davranışları ve harcama durumları tespit edilmiştir.

- Kumbaracı, Okan, *Credit Card Literacy Among University Students (Üniversite Öğrencilerinin Kredi Kartı Okuryazarlığı),* 2010, Yüksek Lisans, 169s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin kredi kartına ilişkin bilgi düzeylerini, bu bilgiyi öğrenme şekillerini ve kredi kartı ödeme uygulamalarını incelemektir. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen Kredi Kartı Bilgi Testi (CCKT), örneklemin demografik özelliklerine

ve kredi kartı ödeme uygulamalarına ilişkin sorularla örneklemin kredi kartı bilgilerini nasıl edindiğine ilişkin yapılandırılmış sorulardan oluşan bir ölçme aracı ile toplanmıştır. Ölçme aracı, Boğaziçi Üniversitesi 2010 Yaz Okuluna kayıtlı 100 öğrenciye uygulanmıştır. Tezde nicel ve nitel çözümleme yöntemleri beraber kullanılmıştır. Görüşme verilerinin analizinde katılımcıların kredi kartına ilişkin öğrenme deneyimlerinin belirlenmesi için içerik analizi kullanılmıştır. Katılımcıların kredi kartına ilişkin bilgi düzeylerinin, kredi kartı ödeme uygulamalarının ve araştırmanın bağımsız değişkenlerinin örneklemin kredi kartı bilgi düzeyine etkisinin belirlenmesinde betimsel istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Sonuç olarak, örneklemin kredi kartına ilişkin bilgi düzeyleri düşük bulunmuştur. Katılımcıların kredi kartı bilgi düzeylerinde sadece sahip oldukları kredi kartı sayısı bağımsız değişkeninin anlamlı bir fark oluşturduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca üniversite öğrencilerinin kredi kartı bilgilerini algın öğrenme yoluyla edindikleri saptanmıştır.

- Özgür, Utku, *Tüketici Elektroniği Ürünlerinin İnternet Üzerinden Pazarlanması ve Üniversite Öğrencilerinin Tüketici Elektroniği Ürünlerini İnternetten Satın Alma Faaliyetlerine Yönelik Bir Uygulama,* 2010, Yüksek Lisans, 185s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Anadolu Üniversitesi.

ÖZET: Hızlı gelişmekte olan teknoloji ve yenilikler tüketici elektroniği ürünleri, İnternet, elektronik ticaret ve elektronik pazarlama gibi kavramlar getirmiştir. Gelişen teknoloji ile hayatı kolaylaştıran İnternet ya da cep telefonu, bilgisayar, televizyon gibi yeniliklerin kullanımı artmıştır. Bu çalışma İnternet, e-ticaret, elektronik pazarlama ve tüketici elektroniği ürünleri arasındaki ilişkiyi açıklamaktadır. Üç ana bölümden oluşan bu tez tüketici elektroniği ürünlerinin İnternet üzerinden pazarlanmasını anlatmaktadır. Birinci bölümde tüketici elektroniği ürünleri kavramının tanımı ve tüketici elektroniği ürünleri ile ilgili ürünler, pazarlama faaliyetleri, pazar yapısı, pazarlama karması, tüketici tipleri gibi temel kavramlara değinilmiştir. İkinci bölümde e-ticaret, e-pazarlama ve tüketici elektroniği ürünlerinin İnternet üzerinden pazarlanması gibi tanımlara değinilmiştir. Genellikle e-pazarlama uygulamaları ve tüketici elektroniği ürünlerinin İnternet üzerinden pazarlanmasının nedenlerine odaklanılmıştır. Tezin üçüncü bölümünde bir anket ışığında elde edilen veriler ile üniversite öğrencilerinin İnternet'ten anlık satın alma davranışları, karar verme sürecinde tüketici elektroniği ürünleri ile ilgili olan e-pazarlama uygulamalarına verdikleri tepkiler ve bu uygulamaların etkileri, hangi e-pazarlama uygulamasının tüketici elektroniği ürünlerinin tercihinde etkili olduğu araştırılmaya çalışılmıştır.

- Özübek, Tülay, *Gençlerin Tüketim Davranışlarında Televizyonun Yönlendirici Rolü: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma,* 2010, Yüksek Lisans, 164s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

ÖZET: Teknolojik gelişmeler her geçen gün hayatımıza bir yenilik katmaktadır. Buna rağmen televizyon hala toplumun her katmanına ulaşan, en etkili kitle iletişim aracıdır. Bu çalışmada, eğilimleri ve kararları toplumsal açıdan son derece önemli olan gençlerin, tüketim davranışlarında televizyonun yönlendirici gücü ele alınmıştır. Bu amaç ile üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırmanın konusu, gençlerin tüketim davranışlarında televizyonun yönlendirici rolüdür. Bu araştırma ile üniversite öğrencilerinin tüketim davranışlarında televizyonun yönlendirici rolü ile ilgili sayısal verilere ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında, gençlerin tüketim davranışlarında televizyondan ne kadar etkilendikleri ve televizyon bağı ile etkisinde kaldıkları tüketim özendiricileri araştırılmış ve tartışılmıştır. Bu araştırma ile gençlerin tüketim davranışlarında televizyonun yönlendirici rolünün ne ölçüde olduğunun ortaya konması amaçlanmıştır.

- Yavuzer, Irmak, *Tüketici Etnosentrizminin Y Jenerasyonu Satın Alma Eğilimleri ve Tüketici Karar Verme Stillerine Etkisi: Türk Üniversite Öğrencileri Üzerinde Yapılmış Ampirik Bir Çalışma,* 2010, Yüksek Lisans, 147s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeditepe Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı; Türk Y Jenerasyonunun etnosentrik davranışlarını ve bu davranışların mükemmeliyetçi tüketici karar verme ve fiyat yönlü tüketici karar verme stilleri arasındaki ilişkisini incelemek, bu doğrultuda pazarlamacılara tavsiyelerde bulunabilmektir. Çalışma için gerekli veriler anket aracılığı ile Türkiye'nin en kalabalık şehri; İstanbul'da, Yeditepe Üniversitesi'nde elde edilmiştir. Araştırma sonuçları genç Türk tüketicilerin okudukları bölüme ve yurt dışı deneyimlerine göre farklı etnosentrik eğilimlere sahip olduklarını göstermektedir. Sonuçlar, ithal mallara yönelik tüketici davranışlarını ölçmek üzere geliştirilmiş etnosentrism ölçeğinin (CETSCALE) ve tüketici karar verme stillerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş tüketici davranışları envanterinin (CSI) sağlamlığını göstermektedir. Ayrıca çalışma sonuçları; fiyat yönlü tüketici karar verme stilinin genç Türk müşterilerin etnosentrik ön yargılarıyla yakından ilgili olduğunu ortaya koymuştur. Bu çalışma müşteri etnosentrizmi ölçümleri ile birlikte müşteri karar verme stilleri hakkında literatüre katkıda bulunmaktadır. Bulgular, gelişmekte olan Türk endüstrisinde faaliyette bulunan veya girmeyi planlayan ve Türk Y Jenerasyonunu hedef kitle olarak belirleyen yerli ve yabancı pazarlamacılar için uygulamalar içermektedir.

- Yayla, Kemal, *İnternet Pazarlamasında Yeni Eğilimler: Çevrim İçi Sosyal Ağların Üniversite Öğrencilerinin Satın Alma Davranışlarına Etkisi,* 2010, Yüksek Lisans, 160s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celal Bayar Üniversitesi.

ÖZET: Elektronik sosyal ağlar iletişimi çeşitlendirmiş ve hem ticari hem de sosyal etkileşim için kullanılmasının yolu açılmıştır. Yapılmış olan çalışma ile sadece internet üzerindeki pazarlama faaliyetleri incelenmemiş aynı zamanda yeni pazarlama trendlerine ve bunların getirmiş oldukları değişikliklerde ele alınmıştır.

- Algan, Gülçin, *Üniversite Öğrencilerinin Meyve Tüketimi ve Meyve Tüketimlerinin Tatlı ve Ekşi Tat Tercihleri ile İlişkisi,* 2011, Doktora, 177s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin meyve tüketimi ve meyve tüketimlerinin tatlı ve ekşi tat tercihleri ile ilişkisinin saptanması amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcılarını, Selçuk Üniversitesi'nde eğitim görmekte olan 17-35 yaş arası 125 kız ve 185 erkek öğrenci olmak üzere toplam 310 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada veriler üç aşamada toplanmıştır; birinci aşamada bireylerin beslenme durumları ve bazı alışkanlıkları saptanmıştır. İkinci aşamada, bireylerin beslenme durumlarını değerlendirmek üzere 24 saatlik besin tüketimi kaydı yöntemi kullanılmıştır. Üçüncü aşamada ise tat tercihlerini belirlemek için duyusal değerlendirme yapılmıştır. Araştırma sonucunda, BKİ ortalamalarında cinsiyetler açısından gruplar arasında $p<0.01$ düzeyinde, fark anlamlı bulunmuştur. Obez öğrenci olmadığı görülmüştür. Araştırmaya katılanların günlük sigara tüketiminde, kız ve erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Günde bir paket ve bir paketten çok sigara içen erkeklerin oranı %51.7 iken bu oran kızlarda % 17. 2 olmuştur. Katılımcıların öğün alışkanlıklarının düzenli olmadığı ve en çok sabah öğününün atlandığı (%60.6) saptanmıştır. Genç erişkinlerin

diyetle günlük ortalama enerji ve besin öğesi tüketimleri değerlendirildiğinde, alınan enerji miktarı erkek öğrencilerde 2075.9±965.85 kkal/gün, kız öğrencilerde 1681.6±865. 36 kkal/gün olarak bulunmuştur. Erkeklerin anlamlı ölçüde kızlardan daha fazla günlük enerji aldıkları belirlenmiştir. Cinsiyete göre proteinden başka, B12 vitamini, biotin, karbonhidrat, B2 vitamini ve çinko, pantotenik asit, folat ($p<0.01$), B1 vitamini, demir ve fosfor tüketimleri arasında da istatistiksel açıdan fark anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin K vitamini ve fosfor alımının 2/3 RDA değerlerini aştığı görülmüştür. Genel olarak niasin, folat, magnezyum, kız öğrencilerin ise kalsiyum ve demir yönünden yetersiz beslendiği ve her iki grubun yarıya yakın kesiminin yetersiz enerji aldığı saptanmıştır. Kaldıkları yer neresi olursa olsun öğrencilerin toplam olarak sadece %46.5'inin, günde 3-4 porsiyon meyve tükettiği belirlenmiştir. Öğrencilerin BKI'lerine göre meyve tüketim tercihleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$). BKI şişman grubunda yer alanların %68.8'i tatlı meyveyi tercih etmişlerdir. Erkek ve kız öğrencilerin günlük ortalama meyve tüketim miktarları açısından aralarında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Erkeklerin ortalama 128.67 gram, kızların ise ortalama 125.58 gram günlük meyve tükettikleri bulunmuştur. Tat numunelerini beğenme düzeylerinde, cinsiyete göre bir fark belirlenmemiştir ($p>0.05$) Erkek ve kız öğrenciler tatlılık oranı yüksek olan tatları ekşi tatlardan daha çok beğenmişlerdir. Öğrencilerin tat tercih puanlarıyla meyve tüketim miktarları arasında bir ilişki bulunmamıştır. Cinsiyete göre yapılan doğrusal regresyon analizleri sonuçlarına göre de hem kız hem erkek öğrencilerin yine bağımsız değişken olarak alınan tat tercih puanları bağımlı değişken olarak alınan meyve tüketim miktarlarının anlamlı bir yordayıcısı değildir. Türkiye'de yaşayan bireylerin tat/besin tercihine yönelik yapılacak araştırmalar, besin sektöründeki duyusal değerlendirmelere, tatlı olan besin tüketiminin azaltılması ve çocukların ekşi tat içeren besin tüketiminin artırılması adına stratejiler geliştirilmesinde yardımcı olabilir.

- Belli, Sevinç, *Türkiye Kolalı İçecekler Pazarında 12-19 Yaş Arası Gençlerde Marka Çağrışımlarının Tüketicilerin Marka Tutumu, Marka Sadakati, Marka Tercihi ve Marka Tatmini Üzerindeki Ektisi,* 2011, Yüksek Lisans, 245s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Kola kategorisinde 12-19 yaş arasındaki gençlerde marka çağrışımları ile marka tutumu, marka sadakati, marka tercihi ve marka tatmini arasındaki ilişkiyi inceleyen bu çalışma kola kategorisinin yaklaşık %90'ını oluşturan Coca Cola ve Pepsi markaları üzerinde yapılan araştırmalara dayanmaktadır. Bu çalışmanın temeli marka değerini marka çağrışımlarını da içeren bileşenlerle açıklayan Keller (1993)'in ve Aaker (1991)'in marka değeri konsept ve çerçevelerine dayanır ve bu çalışmalardan ilham alır. Bu tez çalışmasında faktörler arasındaki ilişkiyi gösteren değişken grupları literatürdeki çalışmalar baz alınarak oluşturulmuştur. Test edilen araştırma modeli ise faktör analizi sonuçları dikkate alınarak oluşturulmuştur ve marka tutumu, marka sadakati, marka tercihi ve marka tatmini ile marka çağrışımı faktörleri arasındaki ilişki hem Pepsi hem de Coca Cola için ölçümlenmiştir. Araştırmada kolayda örneklem ile seçilen 534 kişiden alınan cevapları baz alan veriler kullanılmıştır. 534 kişinin 270'ini en çok Pepsi markasını tercih edenler 264'ünü ise en çok Coca Cola markasını tercih edenler oluşturmaktadır. Pepsi markası için belirlenen ve test edilen marka çağrışım faktörleri ürünle alakalı ve ürünle alakalı olmayan özellikler, sembolik ve fonksiyonel faydalar ve deneyimsel faydalardır. Pepsi markası örneklemi için yapılan regresyon analizine göre ürünle alakalı ve ürünle alakalı olmayan özellikler ve sembolik ve fonksiyonel faydaların marka tutumunu ve marka sadakatini etkilediğini, deneyimsel faydalar ve sembolik ve fonksiyonel faydaların marka tatminini etkilediğini ve ürünle alakalı ve ürünle alakalı olmayan özellikler, sembolik ve fonksiyonel faydalar ve deneyimsel faydaların

marka tercihini etkilediğini görüyoruz. Coca Cola markası için oluşturulan faktörler ise ürünle alakalı ve ürünle alakalı olmayan özellikler, sosyalleşme ve fonksiyonel faydalar ve zevk ile ilgili faydalardır. Coca Cola örneklemi için yapılan regresyon analizine göre ürünle alakalı ve ürünle alakalı olmayan özellikler, sosyalleşme ve fonksiyonel faydalar marka tercihini; ürünle alakalı ve ürünle alakalı olmayan özellikler, sosyalleşme ve fonksiyonel faydalar ve zevk ile ilgili faydalar ise marka tutumu, marka sadakati ve marka tatminini etkilemektedir. Araştırmanın sonunda, iki örneklemin karşılaştırması, pazarlama stratejileri bağlamında sonuçlar ve öneriler ve önerilen ileri araştırmalar sunulmuştur.

- Bodur, Fatma, *Gençlerin Giyim Tarzının Modernleşme Açısından Değerlendirilişi (İstanbul İli Arnavutköy İlçesi Mehmet Akif Ersoy Lisesi Örneği),* 2011, Yüksek Lisans, 126s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, toplumun en önemli kesimini oluşturan gençlerin ve daha özelde toplumsal değişmelerden etkilenme düzeyi en yüksek olan lise gençliğinin giyim tarzını oluştururken nelerden etkilendiğini ortaya koymaktır. Modernleşme olgusu batı dışında yer alan birçok toplumda özellikle de Türk toplumunda önemli dönüşümlerin yaşanmasına neden olmuştur. Toplumların kültürleri, var olan değerleri bu olguyla beraber yerle bir olmuştur. Türk toplumunun Batı toplumundan etkilenişi halkın tercihiyle olmaktan ziyade toplumsal tabakanın üst kısmında yer alan kişilerin istekleriyle gerçekleşmiştir. Etkilenme bu şekilde gerçekleşince durum taklitçilikten öteye gidememiştir. Batıdan, modernleşme-çağdaşlaşma söylemleriyle alınanlar bilim, tıp, matematik gibi alanlarda olmaktan ziyade giyim alanında olmuştur. Dolayısıyla da modernleşme artık giyimde Avrupalıya benzeme haline dönüştüğü için toplumda, ne kadar Avrupalı gibi giyinilirse o kadar modern görünüme sahip olunacağına dair bir kanı oluşmuştur. Bu kanıyla kendini şekillendirenler toplumun yeniliklere fazlasıyla açık olan kesimini oluşturan gençlerdir. Bu nedenle çalışmada gençler üzerine yoğunlaşılmıştır. Gençlerin tercihlerinin, zevklerinin bilinmesi toplumun genel gidişatının öngörülebilmesi adına önemli bir yere sahiptir. Bu araştırma İstanbul'un Arnavutköy ilçesinde yer alan Mehmet Akif Ersoy Lisesi'nde yapılmıştır. Araştırmada yaş ile beraber güzel görünme ve markaya dikkat etme eğiliminin arttığı, ekonomik duruma bağlı olarak bireylerin alışverişte marka tercihlerinin önem kazandığı, kızların erkeklere göre modayı daha yakından takip ettiği ve kitle iletişim araçlarının reklamlarından etkilenme düzeyinin yaşa bağlı olarak azaldığı hipotezlerinden hareket edilmiştir. Araştırma sonucunda yaşla beraber güzel görünmenin ve marka kavramının önem kazandığı görülmüş fakat alışverişte marka ürünlerin tercih edilmesi için ekonomik olarak iyi koşullarda olmanın zorunlu olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber modayı yakından takip etme davranışının cinsiyete bağlı olarak açıklanamayacağı ve kitle iletişim araçlarının reklamlarından etkilenme düzeyinin yaşa bağlı olarak değişmediği de araştırma sonucunda ortaya konmuştur. Araştırmada tarama (Survey) yöntemi uygulanmıştır. Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler SPSS programıyla değerlendirilmiştir.

- Coşkun, Burcu, *Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Ürünleri Satan Firmalara Algı Düzeyi: Teknosa Örneği,* 2011, Yüksek Lisans, 86s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bahçeşehir Üniversitesi.

ÖZET: Türkiye, özellikle 2000'li yılların başından itibaren ekonomisi liberalize olan, uluslararası düzenlemelere bağlı kalarak iş çevresi genişleyen, bu gelişmelere bağlı olarak doğrudan yabancı sermaye çekmeye başlayan ve küresel ekonomi içerisinde sürekli gelişen bir ülke konumundadır. Ekonomik

alandaki tüm bu olumlu gelişmeler, belirli sektörlere olumlu ve yoğun bir şekilde gelişme imkanı sağlamıştır. Perakende sektörü de bu gelişme kaydeden sektörlerin başında gelmektedir. Son yıllarda özellikle perakende sektörü içerisinde yer alan teknolojik ürünler pazarı bu alanda hızla büyüme kaydeden pazarların başında gelmektedir. Günümüzde teknoloji ve teknolojik ürünler, hayatımızın her alanına hızlı bir şekilde dahil olmaktadır. Özellikle genç nüfus içerisinde teknolojik ürünler tüketim alışkanlığı hızla büyümekte ve bu anlamda teknolojik ürün satan firmalara karşı bazı spesifik imaj algıları şekillenmektedir. Bu çalışmanın amacı, 20-24 yaş grubuna ait erkek üniversite öğrencisi müşterilerin günümüzde elektronik ürün perakendeciliği alanında önemli bir şirket konumunda olan Teknosa firmasına karşı şekillenen imaj algısını marka, servis, ürün ve fiyat bakımından ortaya koymaktır. Bu amaçla öncelikle, İstanbul'da faaliyet gösteren Teknosa mağazası 20-24 yaş grubu erkek üniversite öğrencisi müşterilerine anket uygulanmış ve öne sürülen hipotezler bu anket uygulaması kapsamında test edilmiştir. Çalışmanın sonucunda ortaya konan bulgulara bağlı olarak incelenen müşteri grubu açısından Teknosa imaj algısı ile ziyaret amacı, Teknosa kart sahipliği ve yıllık alışveriş düzeyi bulguları arasında aynı yönlü bir ilişki ortaya konmuştur. Ayrıca aylık gelir düzeyi, satış sonrası destek, fiyat ve ürün ve kalifiye satış danışmanı bulguları arasında ise anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

- Işıl Şener, Zehra, *Genç Tüketicilerin Cep Telefonu Kullanımına İlişkin İhtiyaç ve Motivasyonlarının İncelenmesi,* 2011, Yüksek Lisans, 171s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma, Ankara'da genç tüketicilerin cep telefonu kullanımına yönelik bilgilerinin, cep telefonu kullanarak kendilerini ifade etmelerinin ve cep telefonu kullanımına yönelik ihtiyaç ve motivasyonlarının incelenmesi amacı ile farklı sosyo-ekonomik düzeydeki semtlerden seçilen ortaokul ve liselerde öğrenim gören, 206'sı ilköğretim, 129'u lise öğrencisi olmak üzere toplam 335 genç tüketici arasından cep telefonu sahibi olan toplam 303 genç tüketici üzerinde, planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırma materyalinin toplanmasında anket tekniği kullanılmıştır. Likert tipi cümlelere verilen yanıtlar puanlanmış, yapı geçerliğini kontrol etmek için faktör analizi tekniği olan Döndürülmüş Temel Bileşenler Analizi uygulanmış, anket formunun güvenirliği için iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alpha hesaplanmıştır. Genç tüketicilerin cep telefonu kullanma biçimlerinin belirlenebilmesi için cinsiyet ve yaş değişkenleri dikkate alınarak khi-kare analizi yapılmış; genç tüketicilerin cep telefonu kullanımına yönelik ihtiyaç ve motivasyonlarında cinsiyet ve yaşa bağlı farklılığın belirlenebilmesi amacı ile t-testi uygulanmıştır. Khi-kare analiz sonuçları; genç tüketicilerin cep telefonuna sahip olma durumlarının ($p<0.01$) ve cep telefonu kullanma sürelerinin ($p<0.05$) yaş değişkenine bağlı olarak değiştiğini göstermektedir. Genç tüketicilerin, cep telefonlarını yanlarına almayı unuttuklarında hissedecekleri duygular ($p<0.001$) ve sergileyecekleri davranışlar ($p<0.05$) ise cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılık göstermektedir. T-testi sonuçlarına göre; genç tüketicilerin, cep telefonlarının kendilerini orijinal ($p<0.001$), dikkatli ($p<0.001$), enerjik ($p<0.001$), özgüvenli ($p<0.05$), insanlara odaklı ($p<0.05$), sakin ($p<0.001$), özgür ($p<0.001$), usta ($p<0.05$) yapma durumları ile telefonları varken kendilerini güvende hissetme ($p<0.05$), telefonlarını arkadaşları gibi görme ($p<0.001$), telefonları olduğunda popüler olma ($p<0.001$), havalı olma ($p<0.001$), telefonları olmadığında kendilerini kötü hissetme ($p<0.01$), telefonları olduğunda arkadaşlarının gözünde daha değerli olma ($p<0.001$), telefonları varsa birçok arkadaşı var demek olduğu ($p<0.01$), arkadaşlarının telefonu varken kendisinde de olmasının önemli bir durum olma ($p<0.001$), birinin telefonu olmadığında kendisini kötü hissetme ($p<0.001$), telefonları sayesinde yeni arkadaşlar edinme ($p<0.01$), cep telefonlarının ilgilerini çekme ($p<0.05$), telefonları olmasının hoşlarına gitme ($p<0.001$), telefonları olmadığında kendilerini

daha yalnız hissetme (p<0.01), telefonlarının fonksiyon ve kalitesinin önemli olma (p<0.05), iyi telefonların her zaman pahalı olduğunu düşünme (p<0.01), telefonlarının güzel ve moda olmasının önemli olma (p<0.01) ve ailesi ile konuşmak için cep telefonu kullanma (p<0.05) durumlarının yaş değişkenine bağlı olarak değiştiği görülmektedir. Genç tüketicilerin cep telefonlarının kendilerini sosyal (p<0.01), hızlı (p<0.001), geveze (p<0.05) yapma durumları ile sohbet etme (p<0.01), arkadaşları ile sorunları hakkında konuşma (p<0.01), dersler hakkında konuşma (p<0.001), kötü haberleri verme (p<0.001), arkadaşlarının sorunlarını dinleme (p<0.001), telefonları varken kedilerini güvende hissetme (p<0.001), telefonlarını arkadaşları gibi görme (p<0.05), telefonları olmasının hoşlarına gitme (p<0.001) ve telefonları sayesinde arkadaşları ile daha rahat plan yapma (p<0.05) durumları cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklılık göstermektedir.

- Mızırakcı, Şükran, *Gençlerin Markaya Duyduğu Güven ve Memnuniyetin Marka Bağlılığı Üzerine Etkileri: K. T. Ü. Örneği,* 2011, Yüksek Lisans, 112s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karedeniz Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Tüketicilere, hakkında bilgi edindikleri malları denemek ve bunlar arasında tatminkâr bulduklarını yeniden satın almak, tatminkâr bulmadıklarını tekrar satın almaktan kaçınmak imkânı veren markalar, sanayileşme ile birlikte önem kazanmaya başlamış ve günümüzde dünya pazarlarında yaşanan globalleşme ile ürün çeşitliliğinin artması sonucu tüketici karar verme sürecindeki etkisinden dolayı önemini her geçen gün arttırmaktadır. Tüketicinin bir markayı tercih edip etmemesi birçok faktöre bağlıdır. Özellikle ele alınması gereken husus markanın tüketici tarafından bilinip bilinmediği ya da farkında olunup olunmadığıdır. Markanın imajı, markanın ünü, markadan duyulan memnuniyet, markaya duyulan güven ve birçok unsur tüketicilerin markaya olan bağlılıklarını etkileyen en önemli faktörlerdendir. Yapılan bu çalışma ile "gençlerin markaya duyduğu güven ve memnuniyetin marka bağlılığı üzerine etkileri" incelenmek istenmiştir. Dört bölümden oluşan çalışmanın birinci bölümünde marka kavramı ele alınmış, markanın önemi, yararları ve unsurları ayrıntılı olarak anlatılmıştır. İkinci bölümde; markaya duyulan güven ve markadan duyulan memnuniyetin barka bağlılığı ile ilişkisine bakılmış ve marka bağlılığını etkileyen faktörler incelenmiştir. Üçüncü bölümde; marka bağlılığı, imajı, güveni, memnuniyeti gibi konularda literatürde yapılan araştırmalara yer verilmiştir. Dördüncü ve son bölümde ise gençlere yönelik uygulanan anket çalışmasının sonuçlarına ait bilgiler bulunmaktadır.

- Saygılı, Ali, *Gençlerin Tüketim Davranışlarını Etkileyen Sosyo-Kültürel Faktörler: Sakarya Üniversitesi ve Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Örneği,* 2011, Doktora, 568s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Modern yerini postmoderne bırakırken, kimlik ve statü sembolü, yaşam tarzı göstergesi olmak gibi yeni anlamsal boyutlar kazanan tüketim olgusu, toplumsal ve kültürel analizler için birisine qua non halini almaktadır. Bu çerçevede tüketim kültürü, toplumsal ilişkilere anlam veren değerler alanının üretiminin, kişiler arası ilişkiler bağlamından çıkarılarak, kişilerle nesneler arası ilişkiler sürecine aktarıldığı, toplumsal ilişkilerin tüketim ilişkileri çerçevesinde anlam kazandığı bir kavramı ifade etmekte ve tüketim ürünlerinin ve hizmetlerinin kullanımının ötesinde, toplumsal statüyü ve kimliği tanımlama biçimi olarak giderek önem kazanmaktadır. Endüstrinin kitleselleştirdiği bu kül-

tür, gençler tarafından da önemsenmekte ve yaşam tarzlarını tanımlayan bir araç olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışma, çağdaş toplumsal analizlerde önemi gittikçe artan tüketim olgusu ve bu olgu ile birlikte değerlendirilmesi gereken tüketim kültürü ve davranışlarıyla ilgilidir. Bu çerçevede başta sosyoloji olmak üzere, pazarlama, iletişim bilimleri ve kültürel çalışmalar alanlarından disiplinler arası bir boyutta faydalanılarak tüketim ve tüketim davranışları ile bu davranışları etkileyen sosyo-kültürel değişkenler incelenmeye çalışılmıştır. Psikolojik, sosyal, kültürel, yapısal ve ekonomik kategorilerde değerlendirilen bu değişkenlerin üniversiteli gençlerin tüketim pratiklerini ne ölçüde etkilediği çalışmanın özellikle odaklandığı ve yanıt aradığı alan olmuştur. Bu değişkenler ele alınırken temel çıkış noktası tüketimin, günümüz toplumlarında gençlerin gerek kendi yaşamlarını anlamlandırmalarında gerekse dışarıdan bir gözle onların yaşamlarını anlamada işlevsel bir zenginlik içermesidir. Bu çalışmanın temel amacı tüketici davranışlarını sosyolojik açıdan, üniversite gençliğinin tüketim dünyaları bağlamında irdelemek; üniversiteli gençlerin tüketim pratiklerinin sosyo-kültürel parametrelerce nasıl şekillendiğini anlamaya ve açıklamaya çalışmaktır. Çalışma, birincil kaynakların ve ikincil araştırmaların taranması ve Türkiye'de ve Kırgızistan'da gerçekleştirilen nicel ve karşılaştırmalı bir alan araştırması (anket) üzerine kurgulanmışsa da tamamlayıcı olması açısından her iki ülkede üniversiteli gençlerle aynı zamanı ve mekanı paylaşmanın bir getirisi olarak katılımlı gözlemlerden ve izlenimlerle deneyimlerin bir bileşkesinden de bağışık değildir. Araştırma sonuçları, tüketim davranışlarını etkileyen faktörler bakımından üniversite öğrencisi Türk ve Kırgız gençler arasındaki benzerliklerin, farklılıklardan daha fazla olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuç, hem her iki toplumun kültürel değerler paydasındaki ortaklığın, hem de küresel süreçlerin gençlerin tüketim davranışlarını benzeştirici etkilerinin bir fonksiyonudur. Bu çerçevede küresel tüketim kültürünün, gençlerin tüketim eğilimleri üzerinde lokal kültürel formasyonu dönüştürücü etkisi, gençler tarafından da kabul edilmektedir. Bununla birlikte araştırmaya katılan gençlerin tüketim davranışlarını etkileyen sosyo-kültürel faktörler arasında özellikle yaşam tarzı, kültür ve aile faktörleri öne çıkmaktadır. Cinsiyet bakımından genç kadınların psiko-sosyal, genç erkeklerin sosyo-kültürel faktörlerin etkisine daha açık oldukları görülmüştür. Sonuç itibariyle üniversite öğrencisi gençlerin, gerek Türkiye'de gerekse Kırgızistan'da tüketim tercih, tutum, davranış ve eğilimleri açısından onları daha çok tüketmeye koşullayan popüler, bireyci, materyalist ve hazcı kültürel değerlerle, tüketimi sınırlayıcı lokal, dayanışmacı ve geleneksel kültürel değerler arasında gelgitler yaşadıklarını, ancak yoğunlukları farklı da olsa gençlerin bireysel deneyimlerinin, karşıt sayılabilecek bu iki tür etkinin diyalektik bir sentezini içerdiğini söyleyebiliriz.

- Türkay, Ayşegül, *Satın Alma Davranışları Açısından Üniversite Öğrencileri Arasında Marka Bağımlılığının Önemi: Batı Akdeniz Üniversiteleri Üzerinde Bir Uygulama,* 2011, Yüksek Lisans, 138s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Süleyman Demirel Üniversitesi.

ÖZET: Günümüz piyasalarında ürünlerin arzı yanında tüketici beklentilerinin de çeşitlilik göstererek sürekli artması, rekabeti her geçen gün daha da arttırmaktadır. Yoğun rekabet ortamında işletmelerin yaşamlarını sürdürebilmeleri için rakiplerine karşı üstünlük sağlamaları ve farklı olmaları gerekmektedir. Firmaların ürünler arasında farklılık yaratma isteği markalaşma kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu çalışmada, satın alma davranışları, marka kavramı, marka bağımlılığı ile ilgili literatür incelenmiş ve bir araştırma yürütülmüştür. Yapılan araştırmada, üniversite öğrencilerinin cep telefonu marka tercihleri ve marka bağımlılıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Üniversite öğrencilerine ait cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri okul, gelir özellikleri gibi bazı demografik özelliklerine göre, üniversite öğrencilerin cep telefonu ve GSM operatörleri marka tercihlerinin ve marka bağımlılıkla-

rının farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmektedir. Araştırma, Akdeniz Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler arasından, tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen 460 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir.

- Baran, Tamer, *Marka Konumlandırma ve Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Tercihinde Konumlandırmanın Etkisi Üzerine Bir Araştırma,* 2012, Yüksek Lisans, 145s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Pamukkale Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzün şiddetli rekabet koşulları ve tüketici istek, ihtiyaç ve beklentilerindeki değişiklikler karşısında firmalar, pazarda kendileri için rekabet avantajı sağlamanın yollarını aramaktadırlar. Günümüz şartlarında firmalar açısından rekabet gücünün anahtarı olarak farklılaşma görülmektedir. Marka, farklılaşmaya yardımcı olur. Firmalar markalarını kullanarak, tüketicilerin zihninde farklılık noktalarına ilişkin bir konum edinmeye çalışırlar. Bu açıdan firmaların konumlandırmadaki başarıları bir anlamda pazardaki başarılarını belirlemektedir. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin cep telefonu tercihlerinde marka konumlandırmanın etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca ulaşmak için üniversite öğrencileriyle uygulama gerçekleştirilmiş, ortaya çıkan sonuçlar algılama haritaları ile görselleştirilerek yorumlanmıştır. Yapılan çalışma sonucunda üniversite öğrencisi cep telefonu kullanıcılarının tercihlerinin cep telefonunun kullanım kolaylığından, teknolojik özelliklerinden, fiyatından, satış sonrası hizmetlerinden, tasarımından ve çok kullanılan bir cep telefonu olmasından etkilendikleri ancak reklamının çok yapılmasından ve cinsiyetten etkilenmediği sonucu ortaya çıkmıştır. Yapılan çalışma sonucunda ortaya çıkan algısal haritalar, Nokia'nın en yüksek algılama düzeyine sahip marka olduğunu, Nokia'yı sırasıyla Samsung, Sony Ericsson, LG ve General Mobile (GM) takip ettiğini göstermektedir. Ayrıca algısal haritalar, üniversite öğrencisi cep telefonu kullanıcılarının birbirinden en farklı algıladığı markaların Nokia-GM, birbirinden en az farklı algıladığı markaların Sony Ericsson-LG olduğunu göstermektedir.

- Onat, Elif Canan, *Gençlerin Otorite Algısı İle Otorite Figürü Yer Alan Reklamlara Yönelik Tutumu Arasındaki İlişki,* , 2012, Yüksek Lisans, Bahçeşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÖZET: Bu çalışmada üniversite öğrencisi olmaya aday günümüz gençlerinin otorite algısı ile onların otorite figürü kullanılan üniversite reklamlarına yönelik tutumu arasındaki ilişkiyi incelenmiştir. Araştırmada günümüz gençlerinin otorite figürü kullanılan üniversite reklamlarına yönelik tutumunun daha olumlu olacağı varsayılarak günümüz gençlerinin otorite algısının reklama yönelik tutumunda belirleyici bir rolünün olup olmadığı incelenmiştir. Deneysel olarak tasarlanan bu araştırma, tesadüfî olmayan örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen, 1992-1996 yılları arasında doğmuş, 16-20 yaş aralığında üniversite öğrencisi olmaya aday 145 katılımcı ile İstanbul Uğur Dershaneleri Beşiktaş Şubesi'nde yürütülmüştür. Bu araştırmanın bulguları, literatür taramasındaki araştırmaların bulgularına paralel olarak, Türkiye'de günümüz gençlerinin otorite algısının yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmanın sonuçları günümüz gençlerinin bu otorite algısı ile onların otorite figürü yer alan üniversite reklamlarına yönelik tutumu arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Türkiye'de günümüz gençlerinin otorite figürü kullanılan üniversite reklamlarına yönelik tutumunun daha olumlu olacağını varsayan bu araştırmanın savı doğrulanmaktadır. Bu araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlik değerleri yüksektir. Bu yüksek değerler araştırmada kullanılan ölçeklerdeki maddelerin ölçülmek istenen olguyu başarıyla ölçtüğünü göstermektedir.

- Şahin, Elif Tuğba, *Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Marka Tercihinde Etkili Olan Unsurların Belirlenmesi: Ufuk Üniversitesi ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Öğrencileri Arasında Bir Karşılaştırma,* 2012, Yüksek Lisans, 138s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ufuk Üniversitesi.

ÖZET: Ürün ile tüketici arasındaki iletişimi sağlayan en temel kavramlardan birinin marka kavramı olduğu düşüncesinden hareketle, marka tercihinde etkili olan unsurların belirlenmesinde tüketicilerin o markaya ait tutumları yadsınamayacak bir olgudur. Bu sebepten ötürü bu çalışma markanın müşteri odaklı ölçülmesine yönelik olup, çalışmanın uygulamasına tüketici satın alma sürecinde marka kavramının önemli bir faktör olduğu cep telefonu sektöründe gidilmiştir. Ankara Ufuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde ve Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde okumakta olan öğrenciler rastgele seçilmiş ve seçilen öğrencilere 26 sorudan oluşan bir anket yapılmıştır. Anketin kapsamı iki üniversitedeki öğrencilerin cep telefonu marka seçiminde etkili olan unsurları belirlemeye ve iki üniversite öğrencilerinin tercihlerinde etkili olan unsurlar arasındaki farklılıkları belirlemeye yönelik olmuştur. Yapılan bu araştırma sonucunda iki üniversite öğrencilerinin tercihlerine etki eden demografik faktörler, psikolojik faktörler, sosyal faktörler, pazarlama karması kararları ve marka değeri unsurları belirlenmiş ve farklılık ve benzerlikler ortaya konulmuştur.

- Barulay, Veli, *Mobil İletişim Sektöründe Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Markası-GSM Operatörlerini Tercih ve Kullanımları Üzerine Bir Araştırma,* 2013, Yüksek Lisans, 136s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dumlupınar Üniversitesi.

ÖZET: Mobil iletişim sektörü günümüzde dünyanın en büyük sektörleri arasında yer alırken, mobil iletişim sektörünü oluşturan cep telefonu ve GSM firmaları bu sektörle birlikte gelişimlerini göstermektedirler. Cep telefonu fikrinin hayata geçirilmesinden bu yana kullanıcıların günlük yaşamlarını ceplerine sığdırabilecek kadar geliştiği ve bireylerin cep telefonlarını yanlarından ayırmadığı, bütçesi ne olursa olsun herkesin sahip olduğu cihazlar haline gelmişlerdir. Ülkemizde 1994 yılında giren cep telefonu kullanıcılarına iletişim sağlayan GSM firmaları ilk başlardan 80 bin aboneye sahip olurken şimdilerde 67 milyonu aşkın abone profiline sahiptir. Günümüzde abone sayısı artış oranının düşmesi ile birlikte pazar olgunluk dönemine girmiş ve GSM firmalarının yeni müşteri kazanmasının giderek zorlaştığı bir pazar haline gelmiştir. Türkiye genç nüfus potansiyelinin yüksek olduğu bir ülke olarak mobil iletişim sektöründe hedef kitle olarak gençlerin önemli bir potansiyele sahip olduğu görülmektedir.

- Benli, Müzeyyen, *Genç Tüketiciler Açısından Hedonik-Faydacı Satın Alma Davranışının Marka İmajı, Kişiliği ve Güveni Açısından İncelenmesi,* 2013, Yüksek Lisans, 144s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Genç tüketiciler açısından hedonik (hazcı) ve faydacı satın alma davranışının marka, imajı, marka güveni ve marka kişiliği açısından incelenmesi adlı bu çalışma, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilimdalı'nda yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır Araştırma sonucunda marka imajı ve marka güveni, marka kişiliği ve satın alma davranışı konularında yapılan faktör

analizi neticesinde marka imajı ve marka güveni konusunda 2 faktör elde edilmiştir. Bunlar; marka güveni ve marka imajı faktörleridir. Satın alma davranışı konusunda 4 faktör elde edilmiştir. Bunlar: estetik görünüş nedeniyle satın alma, elit olması nedeniyle satın alma, rahatlık ve sağlık nedeniyle satın alma, anatomik özellikler nedeniyle satın alma faktörleridir. Marka kişiliği konusunda 6 faktör elde edilmiştir. Bunlar: canlı ve enerjik, tutarlı (ayakları yere sağlam basan), yetkin, geleneksel, elit, feminen faktörleridir. Çalışmaya 253 üniversite öğrencisi katılmış ve katılımcılara 102 soruluk bir anket uygulanmıştır. Yapılan analizlerin sonucunda marka imajı ve marka güveni ve marka kişiliği faktörlerinin satına alma davranışı faktörlerinden Rahatlık ve Sağlık Nedeniyle Satın Alma üzerinde marka kişiliği faktörlerinden yetkin, canlı ve enerjik ve elit faktörlerinin, Anatomik Özellikler Nedeniyle Satın Alma üzerinde marka kişiliği faktörlerinden yetkin ve geleneksel faktörlerinin, Estetik Görünüş Nedeniyle Satın Alma üzerinde, marka kişiliği faktörlerinden elit, canlı ve enerjik ve yetkin faktörlerinin, Elit Olması Nedeniyle Satın Alma üzerinde, marka kişiliği faktörlerinden elit, feminen ve geleneksel faktörlerinin doğru orantılı olarak etkili olduğu, Elit Olması Nedeniyle Satın Alma üzerinde marka imajı ve marka güveni faktörlerinden marka imajı faktörünün ise ters orantılı olarak etkili olduğu ortaya çıkmıştır.

- Bikari, Somayyeh, *Üniversite Öğrencilerinin Satın Alma Tarzları ile Sanal Mağazalara Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkileri,* 2013, Yüksek Lisans, 111s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Atatürk Üniversitesi.

ÖZET: Tüketici satın alma davranışı, karmaşık ve değişken bir süreçtir. Pazarlara en uygun ürünleri sunmak, tüketici tatminini sağlamak ve dolayısıyla kar elde ederek rekabete karşı koyabilmek için işletmelerin üzerinde durması gereken önemli konulardan birisidir. Tüketici, satın alma eylemini gerçekleştirirken birçok iç ve dış faktörün etkisiyle karar verme aşamasına gelir. Tüketicinin satın alma şekli ve seçtiği yöntem kendine has bir tarz geliştirmesini sağlar. Geliştirilen bu tarz, tüketicinin temel satın alma kararına yönelik tutumlarını açıklar. Günümüz pazarlarında görülen değişimlerden birisi sana mağazalarındaki yoğun ilgidir. Tüketiciler geleneksel alışveriş yanında hızlı, kolay ve eğlenceli alışveriş imkanları sunan sanal mağazaları tercih etmektedirler. Bu tez çalışmasında tüketicilerin alışveriş sitelerine yönelik tutumları ve sanal mağazalardan alışverişleri ile satın alma tarzları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre satın alma tarzı ile sanal mağazaları yönelik tutum arasında ilişki vardır.

- Demir, Neslihan, *Genç Tüketicilerin Demografik Özelliklerinin Marka Tercih Etme Nedenlerinde ve Marka Sadakatlerinde Oluşturduğu Farklılığın Belirlenmesi,* 2013, Yüksek Lisans, 155, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde Üniversitesi.

ÖZET: İnsanların doğa koşullarından korunma ve örtünme ile başlayan giyim serüveni günümüzde artık farklı bir boyut kazanmıştır. Bu nedenle giyim sektörü tüm dünyada artan bir hızla büyüyerek sürekli gelişme göstermektedir. Giyimin hayatımızda bu kadar vazgeçilmez oluşu, tüm dünyada markalaşmanın ve moda olgusunun da günümüz pazar koşullarının vazgeçilmezi haline gelmesine neden olmaktadır. Genç tüketicilerin toplam nüfus içindeki payı, satın alma güçleri, aileleri üzerindeki etkileri gençlere yönelik pazarların oluşturulmasının önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenledir ki gençlerin farklı ihtiyaçları ve tercihleri tüketimi büyük ölçüde şekillendirmektedir. Genç tüketi-

cileri iyi tanımak ve gereksinimlerini belirleyebilmek, tüketici memnuniyeti sağlamada ve markaya sadakat oluşturmada vazgeçilmez bir gerekliliktir. Genç tüketiciler üzerinde yapılan bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin kot pantolon marka tercih etme nedenleri ve marka sadakatleri belirlenmeye çalışılmıştır. Üniversite öğrencilerine ait cinsiyet, yas, medeni durum, öğrenim gördükleri fakülte/yüksekokul, gelir özellikleri, üniversiteye başlamadan önce yaşadıkları yerleşim birimi ve memleketleri gibi demografik özelliklerine göre, üniversite öğrencilerinin kot pantolon marka tercihlerinin ve marka sadakatlerinin farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma, 2011-2012 bahar döneminde Niğde Üniversitesi'nde okuyan öğrenciler arasından seçilen 469 üniversite öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma modeli çerçevesinde hipotezleri test edebilmek için oluşturulan alt hipotezler, öncelikle nonparametrik testler olan Mann-Witney U ve Kruskal-Wallis H ile ardından da güvenirliğini artırmak amacıyla parametrik test olan T-Testi ve Anova testi ile test edilmiştir. Anlamlı farklılıkların çıkması halinde, farklılığın hangi gruptan kaynaklandığı da belirlenmiştir. Yapılan analizler doğrultusunda; genç tüketicilerin, markadan memnun kalırsa diğer ürünlerini satın aldığı, üründen memnun kalırsa da tavsiye ettiği aynı zamanda markayı önceden belirleyip bilinçli şekilde satın aldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Çoğunluk kötü deneyimle karşılaşınca markaya olan güvenini kaybetmekte, alternatif markaların promosyonlarından etkilenip tercih ettiği markayı değiştirmektedir. Ürün model tasarımının ve marka tasarımlarının çekici olması, markanın bilindik, tanınmış olması, markanın güvenilir olması, markanın diğer ürünlerinden memnun kalınması, ürünün kumaş özelliğinin iyi olması, satış noktasında yapılan özel promosyonlar, ürün satış noktasında etkili sergilenmesi, bütün satış noktalarında aynı fiyat olması, kredi kartı ve diğer ödeme kolaylıklarının olması ve marka fiyat aralığının genel olarak sabit olmasının, genç tüketicilerin marka tercih etme nedenlerinde önemli gördükleri konular olduğu belirlenmiştir. Genç tüketicilerin sahip olduğu demografik özellikler ile marka tercih etme nedenleri ve marka sadakatleri arasında anlamlı farkın olup olmadığının belirlenmesi için yapılan analizler sonucunda, aralarında anlamlı bir farkın olduğu görülmüş ve hipotezler doğrulanmıştır.

- Doğan, Cihad, *Üniversite Öğrencilerinin Marka Bağlılıkları Üzerine Bir Araştırma: Şehirlerarası Ulaşım Sektöründe Bir Uygulama,* 2013, Yüksek Lisans, 94s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.

ÖZET: "Yeni Dünya" ifadesi ile adlandırılan günümüz piyasalarında, bilgi teknolojilerin ilerlemesi ve ürün çeşitliliğinin artması ile beraber yoğun bir rekabet ortamı yaşanmaktadır. Yaşanılan bu durum, ekonomik sistemin iki önemli tarafı olan işletmelere ve tüketicilere risk ve tehdit oluşturmaktadır. Tarafların rekabette üstünlük ve zaman konularında avantajlı olabilmelerinde marka ve marka bağlılığı önemli bir faktör olarak görülmektedir. Bu çalışmada, tüketici dünyasının genç kesimini oluşturan üniversite öğrencilerinin karayolu seyahat firmalarına karşı göstermiş oldukları marka bağlılıkları ve marka güveni olgularının satın alma davranışlarına etkilerini ölçerek, demografik faktörlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma, Bursa Uludağ Üniversitesi'nde okuyan 744 üniversite öğrencisi ile yapılmıştır. Toplanılan veriler istatistiksel analiz programı ile değerlendirilmiştir.

- Korkmaz, Banu, *Genç Tüketicilerin Eğlence Pazarlaması Faaliyetlerine İlişkin Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma,* 2013, Yüksek Lisans, 84s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beykent Üniversitesi.

ÖZET: Çalışmanın amacı, lisans programında okuyan öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirme biçimleri hakkında, tutum ve davranışlarını incelemek; boş vakitlerinin tespiti ve eğlence anlayışını etkileyen faktörlerin neler olduğunu belirlemektir. Tanımlayıcı model çerçevesinde gerçekleştirilen araştırmada veriler, yüz yüze anket ile toplanmıştır. Çalışmanın evrenini Beykent Üniversitesi'nde lisans öğrenimini sürdüren tüm öğrenciler oluşturmuş olup kolayda örnekleme yoluyla örneklem seçilmiştir. 15-22 Mart 2013 tarihleri arasında toplanan veriler, SPSS programında t testi ve varyans analizi ile analize alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, araştırma kapsamına giren öğrencilerde boş zamanı değerlendirmede etkili olan faktörler, çeşitlilik arayışı, teknoloji yönelimi ve spor yönelimidir. Söz konusu faktörlerin çeşitli demografik faktörler itibariyle farklılık testleri de ilgili bölümlerde yer almaktadır. Araştırmada lisans öğrencilerinin eğlence deneyimlemelerinde parayı önemsemedikleri, aileleri ile yaşayan öğrencilerin daha fazla çeşitlilik arayışına girdiği, heyecan ve farklılık faktörlerinin boş zaman değerlendirmede daha aktif rol oynadığı saptanmıştır.

- Kurt, Gizem, *Duygusal Süreçler Bağlamında Tüketici Davranışları: Genç Tüketicilerin Teknolojik Ürün Kullanımı Üzerine Bir Araştırma,* 2013, Doktora, 134s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi.

ÖZET: Bu tez araştırmasının amacı, performans (fayda, kullanım kolaylığı), tasarım (görsel çekicilik, sıra dışılık) ve iletişim (benlikle uyum, sosyal iletişim) gibi teknolojik ürün özelliklerine yönelik tüketici algıları ile teknolojik ürün kullanımı sonucunda ortaya çıkan tüketici duyguları (keyif, heyecan) arasındaki ilişkilerin belirlenmesi ve tüketici duygularının memnuniyet, tavsiye etme ve sadakat gibi tüketici davranışları üzerindeki etkilerinin ortaya konulmasıdır. Teknolojik ürün özellikleri, tüketici duyguları ve tüketici davranışları arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacı ile Uyarıcı-Organizma-Tepki kuramı (Mehrabian ve Russell, 1974) çerçevesinde kavramsal araştırma modeli oluşturulmuştur. Araştırma modelinde, uyarıcı olarak teknolojik ürün özellikleri, organizma olarak teknolojik ürün özelliklerinin deneyimlenmesi sonucunda ortaya çıkan tüketici duyguları ve tepki olarak da tüketici davranışları ele alınmıştır. Bu kurama göre, bireylerin çevresel uyarıcılar ile karşılaştığında elde ettiği duygusal ve bilişsel durumlar çevresel uyarıcılar ile birey davranışları arasında ara bulucu rol oynamaktadır. Araştırma verileri, 2012-2013 eğitim öğretim yılında, İzmir ve Aydın illerinde bulunan 2 devlet ve 1 vakıf üniversitesinde öğrenim görmekte olan akıllı telefon sahibi üniversite öğrencilerine uygulanan anket formu aracılığı ile toplanmıştır. Bu kapsamda, Dokuz Eylül Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi ve Adnan Menderes Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan 491 üniversite öğrencisine kota örneklemesi yöntemi kullanılarak ulaşılmıştır. Ulaşılan lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine, öncelikle akıllı telefon sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. Akıllı telefon sahibi olduğu öğrenilen öğrencilere, araştırmada kullanılan değişkenlere ait ölçekleri içeren anket formu yüz yüze görüşme yöntemi ile uygulanmıştır. Araştırma sonuçları, teknolojik ürün özellikleri, tüketici duyguları ve tüketici davranışları arasında anlamlı ilişkiler olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçlarının, genç tüketicilerin teknolojik ürünlere yönelik tutum, duygu ve davranışlarını ortaya çıkararak, başta akıllı telefon üreticisi ve pazarlayıcısı işletmeler olmak üzere, Türkiye pazarında faaliyet gösteren ya da göstermek isteyen teknolojik ürün/hizmet üreticisi işletmelerin pazarlama stratejileri için yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmektedir.

- Göksel, Gözde, *Marka Genişletmesinde Marka Topluluklarının Rolü: Marka Topluluklarının Üniversite Öğrencileri Arasında Yeni Ürünlerin Bilinmesi Üzerindeki Rolüne Yönelik Bir Araştırma,* 2013, Yüksek Lisans, 207s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ege Üniversitesi.

ÖZET: Yeni bir marka yaratmanın zorluğu karşısında zaman içinde çeşitli marka stratejileri geliştirilmiştir. Mevcut markanın gücünü kullanarak yeni ürünleri pazara sunarak gerçekleşen marka genişletmesi, bu stratejiler içinden en çok kullanılan strateji olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde marka genişletmeleri aracılığıyla geniş ürün yelpazesine ve pazarın farklı kategorilerinde pazar payına sahip olan firmalarla müşterileri arasındaki ilişki boyut değiştirerek müşteri-firma-müşteri ekseninde bir duygusal bağa dönüşmüştür. Bu noktada artık marka topluluklarından bahsedilmektedir. Son yıllarda, marka tüketicilerinden oluşan marka toplulukları pazarlamacılar için gittikçe daha büyük önem kazanmaya başlamıştır. Literatürde konuyla ilgili sayıları gittikçe artan araştırmalar, marka topluluklarındaki marka kullanıcılarının marka genişlemelerine ve yeni ürünlere yönelik tutumlarını anlamanın ve öngörmenin, firmaların stratejileri için son derece önemli olduğunu kanıtlar niteliktedir. Bu bağlamda, marka kullanıcıların yeni ürünlere dair bilgilere erişim yollarını çözümlemek gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, üniversitelerde öğrenim gören Apple markası kullanıcılarının, üyesi oldukları marka topluluğu Apple'ın yeni ürün bilinirliği kaynaklarının üzerindeki etkisini anlamaktır. Araştırmada konuyla ilgili analizlerde kullanılacak istatistiklerin elde edilebilmesi için bir anket düzenlenmiş ve anket sonuçları sayısal olarak inceledikten sonra marka topluluklarındaki yeni ürün bilinirliğine dair üç adet hipotez sunulmuştur.

- Kadıoğlu, Deniz, *Türkiye'de Eğitimli Genç Mobil Telefon Kullanıcılarının Satın Alma Davranışlarına Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi ve Önceliklendirilmesine Yönelik Bir Karar Modeli,* 2013, Yüksek Lisans, 163s., Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma, Türkiye'de eğitimli ve genç tüketici kitlesinin cep telefonu kullanımına ilişkin genel alışkanlıklarının belirlenmesi ve kişilerin cep telefonu satın alma davranışlarında etkili olan kriterlerin ve faktörlerin belirlenerek önem derecelerinin saptanmasını içermektedir. Buna ek olarak, pazar bölümlendirmesi yapılarak kullanıcı grupları oluşturulmuş ve bu kullanıcı gruplarının temel özellikleri belirlenmiştir. Çalışmada satın alma davranışlarını etkileyen faktörlerin ve önem derecelerinin belirlenmesinde, çok değişkenli veri analizi ile çok kriterli karar verme tekniğinin bütünleşmesinden oluşan bir karar modeli önerilmektedir. Bu amaçla, açımlayıcı faktör analizi ve analitik ağ süreci tekniklerinden faydalanılmıştır. Kullanıcı gruplarının belirlenmesi amacıyla da kümeleme analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, 15-35 yaş grubundaki ve en az lise seviyesinde eğitim almış olan cep telefonu kullanıcılarının satın alma davranışlarını etkileyen 5 temel faktör ve önem dereceleri belirlenmiştir. Bunun yanında 3 farklı kullanıcı grubu tanımlanmıştır. Ayrıca çalışma sonuçları kullanılarak, kullanıcılara satın alma kararına yardımcı olması için bir cep telefonu değerlendirme ölçeği sunulmuştur.

- Kayantaş, İdris, *Üniversite Öğrencileri Arasında Enerji İçeceği Tüketiminin ve Bilincinin Araştırılması,* 2013, Yüksek Lisans, 69s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma, Bingöl Üniversitesi bünyesindeki Fen Edebiyat, Sosyal Bilimler, Meslek Yüksek Okulları, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Mühendislik ve Mimarlık Fakülteleri

olmak üzere bu fakülteler bağlı bölümlerde okuyan öğrencilerin enerji içeceği tüketimi ve bilinci tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu yolla üniversite öğrencileri arasında enerji içeceği tüketimi ve bilincini geliştirmeye katkı sağlaması umulmaktadır. Araştırma için çeşitli alt problemler oluşturulmuştur. Üniversite öğrencilerinin enerji içeceği tüketim oranı, enerji içeceklerinin içeriği ile ilgili üniversite öğrencilerinin bilgi düzeyleri, hangi amaçla ve hangi zaman aralığında kullandıkları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu durumu tespit etmek amacıyla Ova ve arkadaşlarının (2011) geliştirmiş oldukları ''Enerji İçecekleri Tüketimi ve Bilinci" ölçeği 500 kişiye uygulanmıştır. Araştırmanın istatistiksel analizleri, SPSS 14.0 For Windows paket programından yararlanılarak frekans, yüzde, kümülatif yüzde gibi tanımlayıcı tekniklerden yararlanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin çoğunluğu enerji içeceği tüketmemektedirler. Tüketenlerin ilk kez tüketme nedenlerine bakıldığında çoğunluğu meraktan tüketmektedir. Tüketme nedenlerine bakıldığında; enerji ihtiyacını karşılamak, lezzet ve spor yapmak için tükettiklerini belirtmişlerdir. Öğrenciler genellikle, enerji içeceklerini 12-18 saatleri arasında sade olarak tüketmektedirler. Enerji içeceği tüketen öğrencilerin büyük çoğunluğunun marka tercihi yoktur. Büyük bir çoğunluğu enerji içeceklerini bilinçsiz olarak tüketmekte, enerji içeceklerinin içeriği hakkında yeterli bilgiye sahip olamadıkları görülmektedir. Bu içeceklerle ilgili tüketim bilincinin geliştirilmesine yönelik önlemler alınmalıdır.

- Tan, Okan, *İdeoloji Olarak Reklam: Turkcell'in GNCTRKCLL Reklam Kampanyasında Gençliğin Yaşam Tarzı ve Tüketim Kültürü,* 2013, Yüksek Lisans, 126s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Bu tez çalışmasının ana maksadı, Türkiye'de faaliyet gösteren mobil operatörlerin, piyasada gençlik segmenti olarak tabir edilen kitleyi hedef alan reklam kampanyaları aracılığıyla tüketim olgusu etrafında şekillenen bir kültürel formun oluşumuna nasıl etki ettiğini, söylem düzeyinde incelemektir. Türkiye'nin en büyük mobil operatörü olan Turkcellin reklamlarında karşımıza çıkan gençlik imajına bakılarak, firma tarafından hizmete sunulan ürünlerin ve servislerin kullanımının insan ilişkilerinin en temel düzenleyicilerinden bir tanesi olarak sunulduğu gözlemlenmiştir. Bu bağlamda, reklamın ideolojik boyutu ele alınmış ve Turkcell reklam kampanyalarının söz konusu gençlik imajının oluşumuna nasıl etki ettiği incelenmiştir.

- Tursun, Dilara, *Farklı Kültürdeki Üniversite Öğrencilerinin Global Markalı Ürünlerdeki Marka Bağımlılığının Karşılaştırılması: Urumçi-Ankara (Çin-Türkiye) Örneği,* 2013, Yüksek Lisans, 172s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Farklı kültürdeki üniversite öğrencilerinin Global markalı ürünlere karşı oluşturdukları marka bağımlılığının herhangi bir fark gösterip göstermediğinin ortaya konulması tezin amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini Çin ve Türkiye'de faaliyet gösteren global firmalardan alış veriş yapan tüm üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Ancak gerek Çin'in çok büyük bir nüfusa sahip ve coğrafi olarak çok geniş bir alana sahip olması ve bunun karşısında Türkiye'nin daha küçük bir nüfus ve coğrafi alana sahip olması nedeniyle evren Çin'in Urumçi şehriyle Türkiye'nin Ankara ili üniversite öğrenciyle sınırlandırılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına bakınca, Çin ve Türk öğrencilerin arasında pek fazla farkı görünmüyorsa da aslında birkaç detay dikkat çekicidir. Yaş, eğitim seviyeden dolayı iki ülke öğrenciler global marka ile ilgili bazı görüşleri benzerlik sağlamakta. Ama yaşam sitili ve sosyokültürlerden dolayı global markaya olan tercih ve sadakati Çin uyruklu öğrenciler Türk öğrencilere göre daha çok olumlu.

- Acar, Adan, *Yerli ve Yabancı Fastfood Ürünlerinin 17-25 Yaş Gençlerin Tercih Nedenlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Alan Çalışması: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği,* 2014, Yüksek Lisans, 105s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde okuyan öğrencilerin yerli ve yabancı fastfood ürünlerinin tercih nedenlerini etkileyen faktörleri belirlemektir. Ayrıca fastfood beslenme tarzının günlük yaşamdaki yeri hakkında bilgi almak, yerli ve yabancı fastfood ürünlerinin tercihi noktasında farklılaşan unsurları belirlemek çalışmanın amaçları arasında sayılabilir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde okuyan yaklaşık 35847 aktif öğrenci evreni üzerinden yapılan bu çalışmanın verileri anket formu kullanılarak araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 14.0 istatistik paket programından yararlanılmıştır. Verilerin önce sayı ve yüzde değerlerini gösteren frekans değerleri verilmiş, daha sonra fastfood tüketim eğilimleri ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Değişkenler arası ilişkileri incelemek üzere, t-testi, Tek Yönlü Varyans analizi (Oneway ANOVA), Ki kare, Kruskal-Wallis testi yapılmıştır. Örneklem büyüklüğü n=381 olarak hesaplanmış fakat çalışmanın güvenirliliğini arttırmak adına daha fazla sayıda öğrenciye ulaşmak için 600 anket formu çoğaltılmış ve uygulanmıştır. Hatalı ve eksik veri girilen anket formları veri setinden çıkartılarak toplamda n=532 kullanılabilir anket formu elde edilmiştir. Katılımcıların %66, 4'ü (n=353) fastfood türü yiyecek tükettiklerini, %33, 5'ü (n=178) ise bazen fastfood türü yiyecek tükettiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu fastfood türü yiyeceği öğle (%34 n=181) ve ikindi (%46,8 n=249) vakti tükettiklerini belirtmişlerdir. Fastfood tüketimi genellikle yerinde yiyerek (%52, 4 n=279) gerçekleşmiştir. En fazla tüketilen fastfood ürünü olarak yerli fastfood işletmelerinde döner, dürüm, lahmacun pide çeşitleri iken bu yabancı fastfood işletmelerinde ise burger, patates cipsi, pizza, kumpir çeşitleri olarak tespit edilmiştir. Tüketilen fastfood cinsinin türüne göre içeceklerin de şekillendiği görülmüştür. Genellikle yerli fastfood türü ürünler ile birlikte ayran, yabancı fastfood türü ürünler ile ise genellikle asitli içecek türlerinin (kola, fanta, gazoz) tüketildiği görülmektedir. Katılımcıların yerli ve yabancı fastfood ürünlerini tercih etme nedenleri arasında, yabancı fastfood işletmelerinin popülerlik, standart lezzet ve kaliteye sahip olması ve fiziksel mekan özellikleri etkenlerine göre anlamlı farklılıklar belirlenmiştir.

- Ayasun, Hicran, *Üniversite Öğrencilerinin Kullandıkları Cep Telefonu ile Cep Telefonu Marka Kişiliği Arasındaki Farklılığın Belirlenmesi,* 2014, Yüksek Lisans, 150s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde Üniversitesi.

ÖZET: Günlük yaşamın vazgeçilmezlerinden biri olan cep telefonu, gün geçtikçe kullanıcıların özelliklerini açığa çıkartmaktadır ve onların kullandıkları bir araç haline dönüşmektedir. Cep telefonu şirketleri, piyasaya çıkardıkları ürünlerin teknolojik özelliklerini her gün geliştirmeye çalışmalarının yanı sıra, kendi marka kriterlerini ve özelliklerini de yansıtmaktadırlar. Kullanıcılar cep telefonu satın alırken artık, telefonun iletişim özelliğinden başka kriterlere de bakmaya başlamışlardır. Ürünü satın alırken telefonun özelliklerine, rakip firmalara göre üstünlüklerine, çevresindeki kullanım oranına, markanın imajına ve yansıttığı faktörlere de önem vermeye başlamışlardır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin kullandıkları cep telefonu ile cep telefonu marka kişiliği arasındaki farklılığın belirlenmesi amaçlanmıştır. Bulunan sonuçlara göre araştırmaya katılan öğrencilerin kullandıkları cep telefonu markalarını sağlam, güvenli, kaliteli, orijinal ve başarılı olarak niteleyerek kişileştirdikleri anlaşılmıştır.

- Durmuş, Kübra, *Markaların Çevre Dostu Uygulamalarının Üniversite Öğrencilerinin Yeşil Ürünleri Kullanma Eğilimlerine Etkisi: İnönü Üniversitesi Uygulaması,* 2014, Yüksek Lisans, 85s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fırat Üniversitesi.

ÖZET: Sanayileşmenin ve teknolojinin hızlı gelişmesi ile birlikte ortaya çıkan çevre sorunları özellikle 1970'lerden itibaren çevreye duyarlı pazarlama anlamı taşıyan "yeşil pazarlama" yaklaşımını doğurmuştur. Yeşil pazarlama anlayışı, tüketici istek ve ihtiyaçlarını karşılarken, ekolojik dengeye en az zararı vermeyi hedefleyen, çevre dostu pazarlama faaliyetlerini içerir. İşletmelerin pazarlama faaliyetlerini yürütürken, sosyal sorumluluk çerçevelerini belirlemelerine neden olan bu yaklaşımla birlikte işletmeler ve tüketiciler içinde yaşadıkları çevreye her açıdan daha duyarlı davranma gereğini hissetmişlerdir. Özellikle de tüketiciler çevreyi koruma konusunda sadece kurumların sorumlu olmadığını, tüketici olarak kendilerinin de satın alma kararlarıyla çevrenin korunmasına katkı sağlayabildiklerini fark etmişlerdir. Bu bağlamda markaların hem fiziksel (yeşil ürün, temiz teknoloji, kullanılan hammadde vs…)hem de sosyal sorumluluk(doğa dostu kampanyalar, çevreye dost kuruluşlarla işbirliği gibi)çerçevesinde sergiledikleri yaklaşımlar tüketicilerin satın alma kararlarında olumlu bir etki yaratmakla birlikte işletmeye rekabet avantajı ve kar sağlayacaktır. Bu çalışma, anket tekniği kullanılarak markaların uyguladıkları çevreci uygulamaların üniversite öğrencilerinin algısı ve marka tercihleri üzerindeki etkisinin belirlenmesine yönelik bir çalışma olup tüm veriler istatistiksel olarak analiz edilip yorumlanmıştır.

- Ezzatirad, Haleh, *Ağızdan Ağıza Pazarlamanın Müşteri Satın Alma Karar Sürecinde Etkisi: Ankaradaki Devlet Üniversitelerinin İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri Öğrencileri Arasında Bir Uygulama,* 2014, Yüksek Lisans, 145s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, "ağızdan ağıza pazarlama ile müşterinin cep telefonu ürününü satın alma karar sürecinin aşamaları arasında ilişki olup olmadığını" araştırmaktır. Bu doğrultuda ağızdan ağıza pazarlamaya belirlenmiş altı boyutun satın alma karar sürecinin aşamalarına etkisi olup olmadığı da araştırılmıştır. Araştırmanın amaçları dikkate alınarak, belirlenen ağızdan ağıza pazarlamanın altı boyutu ve satın alma karar sürecinin beş aşaması ile ilgili bir araştırma modeli ve araştırma hipotezleri geliştirilmiştir. Çalışmada öncelikle detaylı ve çok aşamalı bir ölçek geliştirme/uyumlaştırma süreci takip edilmiş, ölçme araçları çeşitli analizlerle güvenilirlik ve geçerlilik açısından incelenmiş, tatmin edici sonuçlara ulaşılmıştır. Çalışmanın örneklem çerçevesini, Ankara ilinde olan dört devlet üniversitesi, yani Gazi, Hacettepe, Ankara ve ODTÜ üniversitelerinin iktisadi ve idari bilimler fakülteleri öğrencileri oluşturmaktadır. Bu kapsamda örneklem sayısı 400 kişi belirlenmiştir. Uygulama bölümünde, ağızdan ağıza pazarlamanın satın alma karar sürecinin aşamaları ile ilişkisi ve etkisini belirlemek için anket uygulaması yapılmıştır. Seçilen denek grubuna ait anket uygulaması yapıldıktan sonra elde edilen anket formlarındaki cevaplar kodlanarak SPSS programı ile analiz edilerek, çalışmada Güvenilirlik Analizi, Korelasyon Analizi ve Regresyon Analizi yapılmıştır. Araştırmada toplanan verilerin analiz edilmesiyle elde edilen bulgulara göre, ağızdan ağıza pazarlama ile satın alma karar sürecinin beş aşaması arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca araştırmanın beş hipotezinde de bu ilişki istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır.

- Gider, Abdurrahman, *Mobil Pazarlama ve Üniversite Öğrencilerinin Mobil Pazarlama Algısı: Nazilli'deki Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma,* 2014, Yüksek Lisans, 139s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adnan Menderes Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzde teknoloji hızlı bir şekilde gelişmekte ve bunun bir doğal sonucu olarak hayatımızı daha fazla etkisi altına almaktadır. Özellikle taşınabilir cihazlar; başta cep ve akıllı cep telefonu olmak üzere dizüstü bilgisayarlar, tablet PC'ler, gibi mobil cihazlar, yaşamımızın vazgeçilmez bir parçası olmaya başlamıştır. Teknolojik gelişmelerle beraber tüketicilerin çoğu, başta teknolojiyi etkin olarak kullanan hedef kitle mobil cihazları da aynı etkinlikte kullanmaktadır. Alışverişten, finansal işlemlere, gündem takibinden haberleşmeye kadar birçok işini bu cihazlar vasıtasıyla gerçekleştirmektedir. Özellikle cep telefonlarının her zaman yanlarında ve açık olmasından dolayı marka ve içerik sağlayıcılar hedef kitleye her zaman ve her yerde ulaşabilmektedir. İşletmeler, minimum maliyetle ve daha hızlı geri dönüş elde edebilmek, müşterilerin ürünler hakkındaki görüşlerini değerlendirebilmek, hedef kitleye uygun mesajı doğru zamanda doğru yerde ulaştırabilmek gibi sebeplerden dolayı mobil pazarlama uygulamalarından aktif bir şekilde yararlanmaya başlamıştır. Bu bağlamda, özellikle genç hedef kitleleri içerisinde barındıran üniversite öğrencilerine ulaşmak, öğrencilerin bu yönteme bakış açıları, iki taraf arasındaki sinerji ve bu kanalın etkinliği önem arz etmektedir. Bu çalışmada, mobil pazarlama kavramı ve tüketicilerin mobil pazarlama algısı araştırılmıştır. Bu amaçla hedef kitlenin merkezinde olan gençler ele alınmıştır. Aydın ili Nazilli ilçesinde öğrenim gören fakülte ve yüksekokul öğrencileri ana kütle seçilerek bu konuda uygulama gerçekleştirilmiştir. 650 öğrenciden elde edilen anket verileri doğrultusunda, öğrencilerin mobil reklamlara karşı olumlu bir algıya sahip oldukları ve mobil reklamların satın alma davranışlarında etkili olduğu belirlenmiştir. Diğer başlıca sonuçlar, mobil reklamların kısmen eğlendirici ve güvenilir bulunduğu, memnuniyet verici oluşu, bilgilendirici ve kullanışlı bulunduğudur.

- Tokmak, Gizem, *Marka Sadakatini Etkileyen Faktörler ve Markaya Bağlılık Noktaları: Bülent Ecevit Üniversitesi İ. İ. B. F Öğrencileri Üzerinde Bir Uygulama,* 2014, Yüksek Lisans, 153s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bülent Ecevit Üniversitesi.

ÖZET: Küreselleşmeyle birlikte artan rekabet koşulları göstermektedir ki, markalar ancak sadık müşterilere sahip oldukları sürece ayakta kalabilmektedir. Bu durumun ayrımına varmış olan markalar ise marka sadakati oluşturmak için çeşitli stratejiler geliştirmektedir. Markaların, etkin bir strateji geliştirmek için marka sadakatini etkileyen faktörlerin bilincinde olmaları gerekmektedir. Marka sadakatini etkileyen faktörler ve bu faktörlerin etki dereceleri, sektörel anlamda farklılaşabileceğinden, markaların öncelikle bulundukları sektörde etkili olan marka sadakati öncüllerinin bilincinde olması ve bu doğrultuda strateji geliştirmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, marka sadakatinin bir hayli önemli olduğu futbol endüstrisinde marka sadakati incelenmiş ve araştırma alanı olarak, Türkiye Ligi'nin marka değeri en yüksek olan ve Dört Büyükler olarak isimlendirilen Beşiktaş, Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor taraftarları seçilmiştir. Araştırmanın ana kütlesi, Bülent Ecevit Üniversitesi İ. İ. B. F. öğrencilerinden oluşmaktadır ve bu öğrencilerle anket çalışması yapılmıştır. Futbolda marka sadakatini etkilediği düşünülen demografik değişkenler, özdeşleşme ve marka çağrışımları değişkenlerinin marka sadakati üzerindeki etkisi çoklu doğrusal regresyon ile analiz edilmiş, ayrıca futbol kulüplerine olan bağlılık noktalarının kulüp ve cinsiyet açısından farklılaşıp farklılaşmadığının tespiti amacıyla, parametrik olmayan testlerden Kruskal Wallis ile Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Marka sa-

dakatinin, demografik değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığının tespiti amacıyla da yine Kruskal Wallis ve Mann-Whitney U testleri uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, marka sadakati faktörlerinden psikolojik bağlılık üzerinde en çok etkili olan değişkenler olarak, özdeşleşme ile marka çağrışımlarından faydalar değişkeni; davranışsal sadakat üzerinde en çok etkili olan değişkenler olarak ise psikolojik bağlılık ile faydalar değişkeni bulunmuştur.

- Akyüz, Mürsel, *Tüketici Davranışlarını Etkileyen Faktörler; Gösteriş Amaçlı Tüketim Eğilimi ve Sembolik Tüketim Eğiliminin Genç Tüketiciler Açısından Değerlendirilmesi,* 2015, Doktora, 185s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Süleyman Demirel Üniversitesi.

ÖZET: Değişen tüketim kültürü ve tüketim toplumu ile beraber tüketim, insanların sadece fiziksel ihtiyaçlarını karşıladıkları bir süreç olmaktan çıkmıştır. Yeni tüketim toplumunda tüketiciler fiziksel ihtiyaçlarının yanında sosyal, kültürel ve psikolojik ihtiyaçlarını da belli başlı ürünleri ve hizmetleri tüketerek gidermeye çalışmaktadırlar. Çalışmada, tüketicilerin fiziksel olmayan ihtiyaçlarını gidermek için yaptıkları tüketimlerini anlatan gösteriş amaçlı tüketim ve sembolik tüketim araştırılmıştır. Bu tür tüketim şekilleri gençler arasında daha yaygın olduğundan genç tüketiciler incelenmiştir. Süleyman Demirel Üniversitesi'nde 437 öğrenci ile yapılan anket çalışması sonucunda elde edilen veriler kullanılmıştır. İstatistiki analizler SPSS programı yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre; genç erkek tüketiciler, üst gelir grubundaki genç tüketiciler ve kendisini "üst kesim" olarak ifade eden genç tüketiciler gösteriş tüketimi eğilimi göstermektedirler. Genç kadın tüketiciler, orta gelir grubundaki genç tüketiciler ve kendisini üst kesim olarak nitelendiren genç tüketiciler ise sembolik tüketim eğilimi göstermektedirler.

- Kireçci, Ayşe Nil, *Giyim Modasında "Yeni Lüks" ve Genç Tüketicilerin Davranışlarına Etkisi,* 2015, Doktora, 346s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Çağdaş tüketim kültüründe nelerin lüks olarak tanımlanabileceği ve lüksün kimler tarafından tüketildiğine dair bir değişim süreci yaşanmaktadır. Bu bağlamda, "lüksün demokratikleşmesi" söylemi, lüks ürün ve markaların daha fazla kişi için ulaşılabilir olduğuna dikkat çekmektedir. Ekonomik göstergeler, artan refah seviyesine bağlı iyileşmeyi müjdelese de bireylerin lüks tüketim nesneleri karşısında eşitliği fikrinin ideolojik açıdan değerlendirilmesi gerekmektedir. Tezimizin amaçlarının önemli bir kısmını meydana getiren bu değerlendirmeye göre; günümüzde "lüks" olgusu, niteliksel ve niceliksel bakımdan oldukça esnek bir biçimde tanımlanmaktadır. Bu gelişmeyle ortaya çıkan "yeni lüks" kavramı; üretim, dağıtım ve fiyatlandırma stratejileri açısından kitlesel ürün özellikleri taşıyan, bununla birlikte konumlandırma ve tutundurma stratejilerinde tüketiciye daha iyi bir deneyim sunma noktasında farklılık gösteren yeni bir ürün/marka segmentini ve tüketim davranışını ifade etmektedir. Bu durumun en açık biçimde izlendiği alan ise toplumsal statünün belirgin göstergeleri olan giysiler; yani, giyim modası tüketim davranışlarıdır. Teknoloji sayesinde "lüks"ün belirli niteliklerine sahip olan ve "lüks" stratejileriyle konumlandırılan daha özellikli ürünler düşük fiyatlarla daha fazla tüketiciye ulaşmaktadır. Tezimiz, lüksün tüketiciler tarafından nasıl algılandığını sorgulamış ve "yeni lüks" ürün ve marka uygulamalarının tüketicilerin satın alma davranışları üzerindeki etkisi ölçülmüştür. Araştırmamızda tüketici tutum ve davranışlarını ölçmeyi amaçlayan niceliksel bir araştırma yöntemi kullanılmış ve modaya en duyarlı tüketici grubunu oluşturduğu için araştırma evreni genç

tüketiciler ile sınırlandırılmıştır. Tüketiciler lükse ilişkin tutumları bağlamında giyim modası tüketim davranışları açısından anlamlı bölümlere ayrılmış ve Elitistler, Tutumlular, Reddedenler ve Deneyim Odaklılar olmak üzere dört segment tanımlanmıştır.

- Omarlı, Sevınj, *Elektronik Pazarlamanın Tüketicilerin Satın Alma Davranışları Üzerine Etkisi, Türkiye ve Azerbaycan'da Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama*, 2016, Yüksek Lisans, 173s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Son dönemler teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler dünyada internet kullanımının yaygınlaşmasına neden olmuştur. Bununla da yeni alışveriş olgusu ortaya çıkmış ve işletmelerin pazarlama araç ve yöntemlerinde değişim yapmalarını gerekli kılmıştır. Değişen şartlarda tüketicilerin elektronik pazarlarda alışveriş yapma davranışlarında çok önemli farklılıklar ortaya çıkmaktadır. İşletmeler rekabet üstünlüğünü sağlamak için elektronik pazarlarda bulunan tüketicileri iyi anlamalı, onların satın alma davranışlarına hangi elektronik pazarlama faaliyetlerinin daha çok etki ettiğini araştırmalıdırlar. Bu çalışmada, elektronik pazarlamanın tüketicilerin satın alma davranışları üzerine etkisi incelenmiş, elde edilen bulgular iki ülke; Azerbaycan ve Türkiye açısından değerlendirilmiştir. Anket çalışması toplamda 400 üniversite öğrencilerine uygulanmıştır. Türkiye'de Gazi Üniversitesi'nden 315 ve Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi'nden 185 öğrenci katılmıştır. Veriler SPSS 22 istatistiksel programlar kullanılarak analiz edilmiş ve elde edilen sonuçlar iki farklı ülkedeki üniversite açısından karşılaştırılmıştır. Yapılan istatistiksel teste göre, elektronik pazarlama boyutlarında ülke değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuştur. Ortalamalar incelendiğinde boyutlarda Türkiyeli öğrencilerin cevaplarına ait ortalamaların Azerbaycanlı öğrencilere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Elektronik pazarlara yönelme nedenleri ve elektronik tutundurma faaliyetlerinin tüketici davranışları üzerindeki etkisi doğrusal regresyon modeli ile analiz edilmiştir. Her iki değişkenin tüketici davranışlarına olumlu yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

- Ökten, Büşra, *Sanal Tesettür Mağazalarının Sosyal Bir Olgu Olarak Tesettür Alışkanlıklarındaki Değişime Etkisi: İstanbul'da Üniversite Okuyan Kız Öğrenciler Örneği,* 2016, Yüksek Lisans, 139s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük Üniversitesi.

ÖZET: Küreselleşme bağlamında özellikle 1980 sonrası dönemde dünya konjonktüründe gelişen ekonomik gelişmeler, değişen ekonomi politikaları ve muhtelif gelişmeler Türkiye'nin kültürel değişimini etkilemiştir. Türkiye'de liberalleşme, ekonomik kalkınmadan ekonomik büyümeye doğru yapılan atılımlar her kesimin gelir seviyesini değiştirdiği gibi özellikle yeşil sermaye denen dindar kesimin gelir seviyesinde de belirgin artışa neden olmuş bu artış neticesinde kapitalizmin ürettiği İslami tatil, yeşil pop, tesettür giyim ve modası gibi kavramlar da İslamcı kesimin hayatına girmiştir. Özellikle tüketim nesnesi haline gelen tesettürün algısındaki değişimin sanal mağazalar ekseninde değerlendirildiği çalışmamızda, tesettürün 80'lerden bu yana ekonomik, siyasi ve kültürel evrimi incelenmiş, başörtü sorunu ile kazandığı ivmenin sanal mağazaların yaygınlaşması ile nasıl hızlandığı, sanal mağazaların tesettür modasına olan direk ve dolaylı etkileri, sosyal paylaşım sitelerinin tesettür modasına etkisi irdelenmiş, konuyla ilgili yazılmış olan kitap, tez, katalog, dergi vb. çalışmalar literatür taraması yoluyla kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. İstanbul'da yaşayan 399 kız öğrenciye 49 soruluk bir anket uygulanarak araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışmamız neticesinde birçok hipotez doğrulanmış, sanal tesettür mağazalarının tesettür algısındaki değişime etkisi gözlemlenmiştir.

- Başdağ, Sedat, *Tüketici Satın Alma Karar Süreci: Üniversite Öğrencilerinin Özel Yurt Seçimleri ve Memnuniyetleri,* 2016, Yüksek Lisans, 104s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük Üniversitesi.

ÖZET: Üniversite eğitimine dahil olan öğrencilerinin büyük çoğunluğu ailelerinden uzakta başka bir kentte öğrenimlerini sürdürmek durumundadırlar. Bu durumun sonucunda öğrenciler yeni ve tanımadığı bir çevreye adapte olma, yeni insanlarla ilişkiler geliştirme, barınma, beslenme, ekonomik zorlukları aşma, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılama ve kültürel farklılıklardan kaynaklanan toplumsal baskılar şeklindeki sorunlarla mücadele etmektedirler. Bununla birlikte üniversite öğrencilerinin ilk olarak karşılaştığı sorun, barınma sorunu olmaktadır. Türkiye'de üniversite öğrencilerinin barınma sorunu çözmede başvurdukları yollar özel konut kiralama, yakın akrabaları ile birlikte kalma, kamusal yurtlar, üniversite yurtları, misafirhaneler ve özel yurtlar şeklinde sıralanmaktadır. Bu araştırmada üniversite eğitimi sürecinde barınma yeri olarak özel yurtları seçen öğrencilerin özel yurt satın alma davranışlarının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Karabük ilinde özel yurtlarda kalmakta olan 445 üniversite öğrencisinden Şubat-Haziran 2015 döneminde anket tekniği kullanılarak veri elde edilmiştir. Anket verileri, satın alma kararı (fiziksel imkanlar, sosyokültürel imkanlar, ekonomik imkanlar) ve satın alma memnuniyeti (yemek memnuniyeti, sosyokültürel memnuniyet, yönetsel memnuniyet, çevresel memnuniyet) ilişkisi kapsamında "bağımsız örneklemler için t-testi", "tek faktörlü varyans analizi", "Tukey (HSD) testi" ve "korelasyon" analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları kapsamında özel yurtta kalmakta olan üniversite öğrencilerinin satın alma kararına yönelik düşünceleri ile satın alma sonrası memnuniyetleri arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki (r=0, 622; p<0,001) bulunmuştur. Öğrencilerin özel yurt satın alma kararlarında yurdun sahip olduğu fiziksel imkanlar ilk sırada yer alırken, satın alma sonrası memnuniyetlerinde yönetsel memnuniyet beklentileri öne çıkmıştır. Bu sonuçlar kapsamında gelecekte potansiyel öğrencilere konaklama hizmeti satmayı düşünen özel yurtların kendilerini bu yönlerde geliştirmeleri yararlı olacaktır.

- Ulucan, Dilek, *Genç Nesil Tüketici Satın Alma Sürecinde Sosyal Paylaşım Sitelerinin Rolü: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma,* 2017, Yüksek Lisans, 147, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bahçeşehir Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma, pazarlama iletişimi, sosyal medya, sosyal paylaşım siteleri, tüketici davranışları ve satın karar alma sürecini kapsamaktadır. Birinci bölümde girişe yer verilmiştir. İkinci bölümde pazarlama iletişimi, sosyal medya ve sosyal paylaşım sitelerine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde tüketici davranışları ve satın alma karar süreci başlıkları altında literatür taraması yapılmıştır. Dördüncü bölümde sosyal paylaşım sitelerinin lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin satın alma sürecine etkisini ölçmek için bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada anket yöntemi kullanılmış, veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak, genç nesil tüketicilerin satın alma sürecinde sosyal paylaşım sitelerinin etkin bir şekilde kullanıldığı ortaya konulmuştur.

- Garipova, Chulpan, *Gençlerin Tüketici Olarak Sosyalleşmesi ve Tataristan'da Bir Araştırma,* Yüksek Lisans, 116s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma gençlerin tüketici olarak sosyalleşmelerini, diğer bir değişle tüketici özelliklerini kazanmalarını ve bu süreci etkileyen faktörleri incelemektedir. Gençlerin, tüketici olarak sosyalleş-

mesi, gençlik döneminde tüketimle ilgili tutumların ve davranışların gelişmesidir. Gençlerin sosyalleşmesini etkileyen birçok faktör vardır. Bunlardan en önemlileri aile, arkadaş grubu ve kitle iletişim araçlarıdır. Bunların yanı sıra kültür, ekonomik ve politik durum gibi makro etkenler de gençlerin tüketici rolü kazanmalarında önemli derecede etkide bulunmaktadırlar. Çalışmanın ilk bölümünde tüketici davranışlarını etkileyen aile, kültür, sosyal sınıf ve arkadaş grubu gibi dış etkenler ile birlikte güdüler, öğrenme becerisi, yaş, cinsiyet, yaşam tarzı ve kişilik gibi bireysel faktörler de incelenmiştir. Her genç ya da gençler grubu tüketici becerilerini kazanırken farklı yollardan geçmektedir. Bunun nedeni ülkedeki ekonomik durum, toplumun sosyal sorunları ve gelişim seviyesidir. Bu çalışmada Tataristan gençlerinin tüketici özellikleri ele alınmıştır. Çalışmada Tataristan'ın tarihi gelişmesi, bugünlerdeki ekonomik durumu, politik konumu, sanayileşme seviyesinden kısaca bahsedildikten sonra, ülkedeki gençlerin özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada gençlerin reklamlara, tezgahtarlara, markalara, fiyat ve kaliteye yönelik tutumları ve sosyal sorumluluk gibi bağımlı değişkeler ve aile, arkadaş grubu, kitle iletişim araçları, yaş ve cinsiyet gibi bağımsız değişkeler kullanılmıştır. Araştırma anket yardımıyla Tataristan'ın başkenti Kazan'da gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda gençlerin büyük yaşlara kadar ailelerinin sıkı denetimi altında olduklarını ve aile alışverişlerine katıldıklarını görmekteyiz. Fakat araştırmanın sonuçları gençlerin alışveriş karalarını ailelerinden çok arkadaş gruplarının etkilediklerini göstermektedirler. Bununla birlikte gençlerin birçoğu reklamlara güvenmekte ve reklamların daha kaliteli ürünleri seçmekte yardımcı olduklarını belirtmişlerdir.

- Hançerlioğulları, Meltem, *Büyük Bedenli Genç Kızların Giysi Tercihlerinde Tasarımdan Beklentileri (15-20 Yaş Arası),* Yüksek Lisans, 84s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Temel ve fizyolojik ihtiyaçlardan biri olan giyinme, vücudu iç ve dış etkenlerden koruma ve rahatlık sağlamanın yanında bireyin kendini topluma kabul ettirmesi ve beğeni kazanması açısından da önem taşımaktadır. İnsanların imkanları doğrultusunda gerçekleştirmeye çalıştıkları iyi ve özenli bir giyim, işlevsel olduğu kadar, vücuda uyum sağlayan ve güzel bir görünüm sergileyen giysilerle mümkün olmaktadır. Giysiler, bireylerin duygularının, kişilik özelliklerinin, düşüncelerinin ve yaşam tarzlarının aynasıdır. İnsan yapısı; genetik yapıları, yaşam bölgeleri, beslenme düzeyleri ve diğer sosyo-ekonomik koşulların etkisi ile toplumlara göre farklılık göstermektedir. Bu farklılıklar vücut ölçülerini etkilediği için hazır giyimle de doğrudan ilgilidir. Büyük beden giysi tasarımı, obez insanların modaya uygun işlevsel, estetik ve ergonomik özellik taşıyan giysilere yönelik talepleri hazır giyim üreticileri tarafından saptanması ile büyük gelişme göstermiştir. Aynı zamanda büyük beden giysi üretimi, tüketici talebinin karşılanması ve pazarın karlılığı bakımından önem taşımaktadır. Büyük bedene yönelik üretim yapan firmaların, tüketicilerin ihtiyaçlarına cevap verebilmek için, büyük bedendeki fiziksel farklılıkları ve farklı vücut tiplerini göz önüne alarak tasarımlarına ve tüm üretim sürecine yansıtması gerekmektedir. Taleplerin tam olarak karşılanabilmesi için büyük bedenin ergonomik yapı ve ölçülerinin iyi bilinmesi ve tasarımlarda doğru olarak kullanılmasının uygun olduğu ifade edilebilir. Bu çalışma betimsel bir araştırma olup büyük bedenli genç kızların giysi tercihlerinde tasarımdan beklentileri araştırılmıştır. Büyük beden giysi tüketicisi genç kızların karşılaştıkları sorunları belirlemek amacı ile hazırlanan anket formu Ankara ilinde yaşamakta olan 15- 20 yaş arasındaki genç kızlara uygulanmıştır. Anket formundan elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılarak SPSS paket programında verilerin frekans ve yüzde değerleri ve alınmıştır. Sonuçlar incelendiğinde büyük beden tüketicisi genç kızların alt ve üst giysi gruplarında model ve kalıp kaynaklı problemler yaşadığı görülmektedir. Bu sorunların yaşanmaması ve sorunların asgariye indirilebilmesi için önerilerde bulunulmuştur.

- Özata, Fatma Zeynep, *Yüksek Teknoloji Yeniliği Olarak Akıllı Telefonların Genç Tüketiciler Tarafından Benimsenmesinde Etkili Olan Faktörler,* Doktora, 282s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Anadolu Üniversitesi.

ÖZET: 1970'li yıllarda yaşanan dijital devrim ile birlikte gerek ülkelerin gerekse teknoloji sektörlerinin gelişimi, piyasaya sundukları yüksek teknoloji yeniliklerine bağlı hale gelmiştir. Gelişmenin sürdürülebilmesi ise yüksek teknoloji yeniliklerinin yayılmasına bağlıdır. Bu noktada, teknoloji sektörlerinin birincil hedef kitlesi durumundaki genç tüketicilerin yüksek teknoloji yeniliklerini nasıl benimsedikleri, giderek daha önemli bir konu haline gelmiştir. Bu çalışma, akıllı telefonlardan hareketle, yüksek teknoloji yeniliklerinin genç tüketiciler tarafından benimsenmesinde etkili olan faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaca ulaşabilmek için Yeniliklerin Yayılması, Planlı Davranış Teorisi ve Teknolojinin Kabulü Modelleri'nin üstün yönlerini sentezleyen Parçalara Bölünmüş Planlı Davranış Teorisi temel alınmıştır. Model, çalışma amaçları ve tasarımı ile uyumlu bazı değişkenlerin eklenmesi suretiyle genişletilmiştir. Araştırma, Anadolu Üniversitesi öğrencilerinden seçilen bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ölçme modelinin testi ve yapısal model içindeki nedensel ilişkilerin tahmininde, Yapısal Eşitlik Modellemesi'nden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçları, genç tüketicilerin yüksek teknoloji yeniliklerini benimserken, rasyonel karar süreçlerini kullandıklarını göstermektedir. Gençlerin yüksek teknoloji yeniliklerini benimsemesinde, uyum oldukça önemli bir faktördür. Maliyet ise, gençler ile yüksek teknoloji yenilikleri arasındaki en önemli engel durumundadır. Diğer taraftan, yüksek teknoloji yeniliklerinin benliği temsil ve genişletme fonksiyonları genç tüketiciler üzerinde toplumsal bir baskı yaratmaktadır. Bu yeniliklerin kullanımı ise gençler için standart bir beceri halini almaktadır. Çalışmanın bir diğer bulgusu da gençler açısından, teknolojinin toplumsal cinsiyetin etkilerini kaybetmeye başladığı bir alan haline gelmesidir.

- Sezgin, İlke, *Çanakkale Kırsal Bölgesinde Ergenlik Dönemindeki Gençlerin (13-19 Yaş Grubu) Giysilerinde Renk Tercihleri,* Yüksek Lisans, 2013, 99s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beykent Üniversitesi.

ÖZET: Renk algısı insanın anlama ve ilişki kurma konusundaki yansımasıdır. Dış etkenler ekonomik, kültürel ve sosyolojik durum gibi faktörler giysi renk algısının farklı değerlendirilmesine yol açar. Ergenlik dönemindeki gençlerde giyside renge olan ilgi önemli yer tutar. İnsan psikolojisi ile giysi renk seçimi yakından ilişkilidir, özellikle fırtınalı bir dönem olarak tanımlanan ergenlik döneminde bireyin renk algısı ve giysi seçiminin de bir psikolojik dışavurum olacağı şüphesizdir. Giysi tasarımında renk bütünü giysinin algılanmasında, değişiklikler yaratmakta, tasarım yalnızca renk değişimi ile çok farklı algılanabilmektedir. Renk farklılıklarını ve etkisini incelemek için öncelikle algılanmasında rengin insan üzerindeki psikolojik etkisini belirlemek gerekir. İnsanların sosyo-kültürel yapısı ve psikolojik durumu bu algıyı değiştirmektedir. Renklerin birbiri ile uyumu dışında renk tonları arasındaki farklılıklar giysi tasarımında değer kazanmaktadır. Rengin duygusal anlamları ve ifadeleri, ergen gençlerin kişilik gelişimlerinde karakteri ile özdeşleşmektedir. Yerel çevrelerin, etkileşimlerine kültür yapılarına bağlı olarak tipolojik farklar ve benzerlikler olduğu izlenmektedir. Bu nedenle Çanakkale kırsal bölgesinin, geleneksel giyim tarzına bağlı olarak ergenlik dönemindeki gençlerin giyimlerindeki değişim eğilimleri ve yönelimleri araştırılmıştır.

2.2. Makaleler

- Sezgin, Mualla, *Türkiye'de Giyim ve Gençlik,* 1987, *Milli Gençlik Kongresi I* içinde, 125-130, Konya.
- Yazıcıoğlu, Yahşi - Altınay, Hüsniye, *Ankara'daki Yüksek Öğrenim Gençliğinin İyi Giyim ve Moda Hakkındaki Görüşleri ve Bunu Uygulayabilme Olanakları,* 1990, Tekstil ve Makina Dergisi (Özel Sayı), 182-185, Ankara.
- Kardeş, Semra, *Gençliğin Spor Ayakkabı Satın Almasında Tercihlerinin Belirlenmesi,* 1991, Pazarlama Dünyası Dergisi, (26), 20-27, İstanbul.
- Bayraktar, M. - Mert Özkan, Yasemin, *Üniversite Öğrencilerinin Giyim Eşyası Tüketimine İlişkin Davranışları,* 1992, Standar Dergisi, 31(59), 22-26, Ankara.
- Çınar, Recai, *Genç Pazarın Banka Hizmetlerini Tercihleri Üzerine Bir Saha Araştırması,* 1993, Pazarlama Dünyası Dergisi, 7(37), 6-22, İstanbul.
- Nakip, Mahir - İnci, Varinli, *Erciyes Üniversitesi Öğrencilerinin Tüketim ve Tasarruf Eğilimleri Üzerine Ekonometrik Bir Çalışma*, 1994, Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi, (103), 50-56, Ankara.

ÖZET: KEYNES'in "Temel Psikolojik Yasa"sına göre, gelir arttıkça tüketim de artar. Ancak tüketimdeki artış, gelirdeki artış kadar olmaz (1). Buna dayanarak gelir ile tüketim arasında C=f(Y) şeklinde fonksiyonel bir ilişki kurmak mümkündür (2), burada C tüketimi Y de geliri göstermektedir. Bu fonksiyon doğrusal bir denklem olarak C=a+bY şeklinde gösterilmektedir (3). Burada b marjinal tüketim eğilimini göstermekle olup 0 < b < 1 arasında pozitif bir değere sahiptir. Bu teori ülkeler bazında uygulanabildiği gibi, bir ülkenin iki ayrı şehri arasında karşılaştırmalı olarak da uygulanabilir. Bu araştırmada, kişisel gelirleri büyük ölçüde aile gelirlerine bağımlı olan öğrencilerin marjinal tüketim ve tasarruf eğilimleri bulunacaktır. Kız ve erkek öğrencilerin marjinal tüketim ve marjinal tasarruf eğilimleri arasında önemli bir farkın olup olmadığını ortaya çıkarmak amacıyla model, kız ve erkek öğrencilere ayrı ayrı uygulanarak aralarındaki farklar test edilmiştir.

- Tüylü, V., *15- 22 Yaş Arası Gençlerin Giyim Konusundaki Satınalma Alışkanlıkları ve Davranışları,* 1995, Pazarlama Dünyası Dergisi (51), 32-38.
- Kavak, Bahtışen - Tuncer, Doğan, *15- 22 Yaş Arası Gençlerin Giyim Konusundaki Satınalma Alışkanlıkları ve Davranışları,* 1996, Pazarlama Dünyası Dergisi, 10(60), İstanbul.
- Tan, Ahmet, *Üniversite Öğrencilerinin Tüketim Harcamalarının Yapısı Üzerine Bir Araştırma,* 1998, Pazarlama Dünyası Dergisi, 12(70), 28-32, İstanbul.
- Alyakut, Ömür, *18-25 Yaş Gençliğinin Beslenmesinde Süt ve Türevlerinin Yeri,* 2000, Gıda Dergisi, 6(11), 65-73, İstanbul.
- Candan, F. Burcu, *Üniversiteli Öğrencilerin Jean Satın Alırken Yerli-İthal Tercihleri Üzerine Bir Araştırma,* 2000, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 14(1), 325-336, Erzurum.

ÖZET: Ülkemizde genç nüfusun hızla olması onların tüketim alışkanlıklarının incelenmesini gerekli kılmaktadır. Bu genç pazarı çeşitli yönlerden ele alan çok sayıda araştırma yapılmıştır. Jean tüketiminde en büyük payın gençlere ve özellikle öğrenci kitlesine düştüğü tahmin edilerek bu konuda bir araştırma yapılmıştır. Dünyada büyük bir pazara sahip olan jean sektörü yerel piyasada da gittikçe büyümektedir. Bu yüzden araştırmamız üniversiteli öğrencilerin jean satın alırken yerli-yabancı marka tercihlerinin belirlenmesine yöneliktir. Yine bu araştırmada üniversiteli gençlerin jean satın alma nedenleri üzerinde etkili olan faktörler ortaya konulmaya çalışılmıştır.

- Gönen, Emine - Özgen, Özlen - Babekoğlu, Yasemin - Ufuk, Hatun, *Gençlerin Tasarruf ve Tüketim Davranışları Üzerinde Bir Araştırma,* 2000, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 4(1), 179-204, Ankara.
- Sürücüoğlu, Metin Saip - Çakıroğlu, Funda Pınar, *Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin Hızlı Hazır Yiyecek Tercihleri Üzerinde Bir Araştırma,* 2000, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Bilimleri Dergisi, 6(3), 116-121, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma, Ankara Üniversitesi'nde lisans öğrenimi yapan öğrencilerin batı tarzı ve geleneksel hızlı hazır yiyeceklerin tercih durumlarını saptamak için toplam 886 öğrenci (414 erkek, 472 kız) üzerinde yürütülmüştür. Araştırmaya alınan erkek öğrencilerin ortalama yaşları 21.63±2. 27 yıl, kız öğrencilerin ise 20.62±1.85 yıldır. Öğrencilerin hızlı hazır yiyecek restoranlarına gitme sıklıkları irdelendiğinde öğrencilerin daha çok geleneksel restoranlara gittikleri belirlenmiştir. Her iki öğrenci grubunda da ilk sırada tercih edilen ürün etli pidedir. İkinci sırada kız öğrencilerde patates kızartması, erkek öğrencilerde ise et döner olup, üçüncü sırada her iki cinste de hamburger gelmektedir. İçecek olarak da en çok tercih edilenin kola olduğu belirlenmiştir.

- Toksöz, Perran - Çelik, Fatma - Ceylan, Ali - Gökçe, Şeniz, *Lise Öğrencilerinin Fast-Food Türü Yiyecek Tüketim Durumu,* 2000, Dicle Tıp Dergisi, 27(2), 141-150, Diyarbakır.

ÖZET: Son yıllarda toplumumuzun hızla değişen günlük yaşam şekline bağlı olarak insanlar beslenmelerine daha az zaman ayırmakta ve hızlı-hazır (fast-food) sistemi giderek yaygınlaşmaktadır. Bu çalışma lise öğrencilerinin fast food türü yiyecek tüketim sıklığını ve bunun beslenmeye olan etkilerini araştırmak amacıyla planlanıp yürütülmüştür. Araştırma, yiyecek temini açısından aynı mekanda bulunduğu halde sosyo-ekonomik düzeyi farklı olan ve tam gün eğitim yapan okullarda yürütülmüştür. Sosyo ekonomik düzey (SED) bakımından iyi durumda olan liselerden 329, düşük sosyo-ekonomik düzeyde bulunan iki okuldan 426 öğrenci olmak üzere toplam 755 kişi araştırma kapsamına alınmıştır. Beden kitle indeksine göre öğrencilerin %16.43'ü zayıf bulunmuştur. Bu bakımdan iki grup arasındaki farklılığın önemsiz olduğu saptanmıştır. Araştırma bulguları öğrencilerin %25. 22'sinin öğün atladığını, %47.7'sinin yemeklerini üç öğünde tükettiklerini göstermiştir. SED yüksek çocuklarının %52.6'sı,düşük SED'deki öğrencilerin %39.4'u öğün atlamadıklarını belirtmişlerdir. SED bakımından iyi durumda olanlann %71.4'ü öğle yemeğini büfe ve kantinde yerken, diğer grupta oran %29.9 olarak bulunmuştur. Düşük SED'deki okul çocuklarının % 25.87'si iyi durumdaki öğrencilerin % 3.65'i evden yiyecek getirdiklerini belirtmişlerdir. Her gün süt-ayran ve kolalı içecek tüketen çocuk oranı (% 46. 2, % 40. 1) SED'i yüksek grupta önemli ölçüde yüksek bulunmuştur. Fast-food türü yiyecek tüketim sıklığı, SED'i iyi olan grupta oldukça yüksektir.

- Gönen, Emine - Özgen, Özlem - Babekoğlu, Yasemin - Ufuk, Hatun, *Gençlerin Tüketici Davranışlarının Bir Model Yaklaşımı ile İncelenmesi,* 2001, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 19(1), 137-166, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma, genç tüketicilerin davranış modellerini belirlemek amacı ile Ankara'da 786 genç üzerinde yürütülmüştür. Soru formu farklı sosyo-ekonomik düzey, cinsiyet ve yaş kategorilerindeki deneklere uygulanmıştır. Likert tipi cümlelere verilen yanıtlar puanlanmış, faktör analizi yapılarak faktör yükü 0.40'dan düşük olan cümleler hesaplamalara dahil edilmemiştir. Araştırmada kullanılan cümlelerin güvenirliği "Kuder-Richardson Güvenirlik Analizi" ile test edilmiş, alfa değeri 0.75 olarak bulunmuştur. Ortalamalar arasındaki fark, t testi ile değerlendirilmiştir. Ayrıca, doğrudan basit, dolaylı basit, doğrudan karmaşık ve dolaylı karmaşık tüketici becerileri ile bilinçli tüketici davranışlarına sahip olma durumu arasındaki ilişkinin belirlenebilmesi için Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, genç tüketicilerin bilinçli tüketici davranışlarına sahip olma durumları ile materyalizm, sosyal motivasyonlar ve ekonomik motivasyonları kapsayan dolaylı karmaşık becerileri arasında önemli bir ilişki olduğunu; reklamlara, markalara, mağazalara, fiyatlara ve satış personeline ilişkin tutumlarını kapsayan doğrudan basit becerileri, temel ekonomik terimlere ve tüketici hak ve kolaylıklarına ilişkin bilgilerini kapsayan dolaylı basit becerileri ile finans yönetimi ve bilgi arama davranışlarını kapsayan doğrudan karmaşık becerileri arasında ise istatistik anlamda önemli bir ilişki olmadığını göstermektedir.

- Kurtuluş, Sema, *Gençlerin Hazır Giyimde Markalı Mağazaları Değerlemelerine İlişkin Bir Pilot Araştırma,* 2001, Pazarlama Dünyası Dergisi, 15(6), 14-18, İstanbul.
- Şahin, Ayşe, *İnternet Reklamlarının Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencilerinin Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisi,* 2001, Yönetim ve Ekonomi Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7(1), 43-52, Manisa.

ÖZET: Birbirine bağlı bilgisayarlar arasında bilgi alıverişi sağlayan internet, 1970'lerde sadece araştırma, eğitim vb. alanlarda kullanılırken, 1990'lı yıllardan sonra herkesin yer alabileceği bir alan haline gelmiştir. İnternet üzerinde pazarlama faaliyetlerinin gelişmesi ile reklamcılık alanında da klasik reklam araçlarından web üzerinde reklamcılığa doğru bir kayma başlamıştır. İnternet üzerinde ilk reklam, 1994 yılında Hotwired sitesinde banner reklam olarak yayınlanmıştır. Bundan sonra internet reklamcılığı, yeni bir reklam çeşidi olarak pazarda yerini almıştır. O yıllarda Web in kendisi tanıtım da beraberinde getiriyordu. İnternetin gelişmesi ile birlikte internet üzerinde yayınlanan reklamlar da çeşitlenmiştir. İnternette reklamcılık, diğer tüm reklamcılık çeşitleri gibi satıcı ve alıcı arasındaki etkileşimi sağlamaktadır. Diğer reklam çeşitlerinden farklı olarak, burada tüketici, reklamla iletişim kurabilmektedir. İnternet kullanıcısı daha fazla bilgi için reklama tıklayabilir ve bir adım ötesinde ürünü satın alabilir. İnternet kullanımının hızlı bir biçimde yaygınlaşması ile birlikte, internet reklamlar da özellikle genç kuşakların tüketim eğilimleri üzerinde büyük etkiler yaratmaya başlamıştır.

- Halhallı, Mebrure, *Genç Tüketiciler Tarafından Bakım Etiketi Sembollerinin Anlaşabilirliği,* 2002, Standard Dergisi, 41(492), 81-85, Ankara.

ÖZET: Bakım etiketleri, tekstil mamullerinin en uygun biçimde bakımının yapılması için üzerilerine kalıcı şekilde konulan grafik semboller sisteminden oluşur.

- Hasipek, Seniha - Sevenay, Nimet Kaleli, *Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinin Yurtta Kalan Kız ve Erkek Öğrencilerinin Süt ve Süt Ürünleri Tüketim Sıklığı Üzerinde Bir Araştırma*, 2002, Tarım Bilimleri Dergisi (3), 204-207, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinin yurtta kalan kız ve erkek öğrencilerinin süt ve süt ürünleri tüketim sıklığını belirlemek amacıyla toplam 200 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre; öğrencilerin %50.00'si kız, %50.00'si erkektir. Öğrencilerin %97.50 gibi büyük bir çoğunluğu süt tüketmektedir ve %36.51'i sütü soğuk ve şekersiz olarak tükettiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin en çok tercih ettikleri sütlü tatlılardan muhallebi (211 puan), yoğurt çeşitlerinden tam yağlı yoğurt (382 puan), peynir çeşitlerinden tam yağlı beyaz peynir (418 puan) ilk sırada yer almaktadır. Okul döneminde öğrenciler en yüksek oranda her gün peynir (%50.00), haftada 2-3 kez süt (%45.13) ve yoğurt (%48.50) tüketmekte olup peynir tüketimi ile cinsiyetler arasındaki ilişki istatistiksel olarak önemlidir (P<0.05). Okul dışı dönemde ise en yüksek oranda her gün yoğurt (%49.00) ve peynir (%81.50), haftada 2-3 kez süt (%37.95) tüketilmektedir ve istatistiksel olarak süt, yoğurt, peynir tüketimi ile cinsiyetler arasındaki fark önemli (P<0.05) bulunmuştur.

- Madran, Canan - Kabakçı, Şahsenem, *Tüketici Davranışını Etkileyen Bir Faktör Olarak Yaşam Tarzı: Çukurova Üniversitesinde Okuyan Kız Öğrencilerin Yaşam Tarzı Tiplerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma, 2*002, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 17(1), 81-94, İzmir.

ÖZET: Türk kadının yaşam tarzı seçenekleri son birkaç on yılda değişmiş ve çeşitlenmiştir. Bu çalışma ile Türkiye'de kadın yaşam tarzlarının ortaya konulabilmesi amacıyla, bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Çukurova Üniversitesi'nde okuyan kız öğrenciler üzerinde bir pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda aynı üniversitenin farklı bölümlerinde okuyan kız öğrencilerin beş değişik yaşam tarzı tipi ortaya koydukları tespit edilmiştir. Bunlar Bakımlı Kadın, Mutfaktaki Kadın, Entelektüel Kadın, Günü Yaşayan Kadın ve Geleneksel Kadın olarak isimlendirilmiştir. Kümeleme analizi sonucunda birbirinden farklı üç küme olduğu ortaya çıkmıştır ve öğrenci geliri, ailedeki çocuk sayısı, seçilen yaşam felsefesini belirleyen tarz ve okunan gazete değişkenleri bakımından gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

- Akbay, Aysel Özdeş - Özçiçek, Celile, *Üniversite Gençliğinde Hazır Yiyecek Tercihleri: Çukurova Üniversitesi Örneği,* 2003, Dünya Gıda Dergisi, 8(1), 74-79, İstanbul.
- Arslan, Cengiz - Mendeş, Bekir, *Üniversite Öğrencilerinin Günlük Sıvı Tüketimlerinin Araştırılması*, 2003, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5(1), 1-9.

ÖZET: Bu araştırma ile, üniversitelerin farklı bölümlerinde okuyan erkek ve bayan öğrencilerinin günlük sıvı tüketim bilgi düzeyleri ile aralarında sıvı tüketimi yönünden bir farklılık bulunup bulun-

madığının incelenmesi ve karşılaştırılması amaçlandı. Türkiye'de bazı üniversitelerin (Fırat, Çukurova, 18 Mart, 19 Mayıs ve Kafkas Üni.) farklı bölümlerinde okuyan öğrencilerin, üç hafta içi gün, iki de hafta sonu gün olmak üzere toplam beş günlük sıvı tüketimleri araştırıldı. Çalışmaya 445 erkek, 233 bayan olmak üzere toplam 678 öğrenci katıldı. Araştırmaya katılan tüm öğrencilere günlük sıvı tüketimlerini belirlemek üzere hazırlanan anket uygulandı. Değerlendirmelerde student's t testi SSPS İstatistik Programı yardımıyla yapıldı. Genel bir değerlendirme yapıldığı zaman, fiziksel aktivitenin yoğun olduğu Beden Eğitimi Bölümleri (2114±184 cc) ile bu yoğunluğun yaşanmadığı diğer bölümler (1848±144 cc) arasındaki farklılığın istatistiksel açıdan önemli ($p<0.05$) olduğu tespit edildi ($p<0.05$). Bununla birlikte, erkekler (1992±210 cc) ile bayanlar (1970±223 cc) arasında sıvı tüketimi bakımından önemli ($p>0.05$) bir farklılık olmadığı gözlendi. Günlük su tüketiminin erkek ve bayanlarda ortalama 4, 5-4,8 bardak (913-9, 27 cc) arasında, BESYO'larda 4, 5-5, 3 bardak (910-1071 cc) ve diğer gruplarda 3,8-4, 4 bardak (760-881 cc) arasında olduğu ve bu değerlerin normal miktarlara göre (günlük 8-10 bardak) oldukça düşük olduğu belirlendi. Cinsiyetin çay tüketimi üzerinde az da olsa bir etkisinin olduğu ve çay tüketiminin erkeklerde daha fazla (%27, 43) olduğu bulundu. Deneklerin %58, 7'si sıvı tüketiminin "sadece günlük sıvı kayıplarının karşılaması açısından önem arz ettiğini" belirtirken, % 21, 2'si "bilinçli sıvı tüketmediklerini", %14,9'u "yaşam fonksiyonları için gereklidir" derken, %3, 4'u de "susuzluklarını gidermek amacıyla su içtiklerini belirtmişlerdir. Sonuç olarak; üniversite öğrencilerinin sıvıların vücut için anlam ve önemini bilmelerine rağmen, günlük sıvı alımını önemsemedikleri anlaşılmaktadır. Bayan ve erkek üniversite öğrencileri günlük toplam sıvı tüketim miktarlarının, tüm araştırma gruplarında günlük asgari değerlerden daha düşük olduğu gözlendi. Ayrıca cinsiyetin sıvı tüketimi üzerine önemli bir etkisinin bulunmadığı kanısına varıldı.

- Arslan, Fatma Müge, *Spor Ayakkabısı Satın Alma ve Kullanım Amaçlarına İlişkin Pazar Bölümlerinin Oluşturulması: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2004, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 19(1), 251-276.

ÖZET: Bu çalışma, etkin bir spor ayakkabısı pazarlama stratejisi oluşturabilmek için tüketici bölümlerinin oluşturulmasında çok boyutlu bir yaklaşım uygulanmasını önermektedir. Ampirik olarak tüketici bölümlerini tanımlayabilmek için spor ayakkabısı satın alırken dikkat edilen unsurlar ve spor ayakkabısından beklenen yararlar ile ilgili 172 üniversite öğrencisi üzerine anket çalışması yapılmıştır. Elde edilen verilere kümeleme analizi ve ayırma analizi uygulanmış ve bu sayede tüketici bölümleri oluşturulmuştur. Spor ayakkabıları pazarı büyüyen bir pazar olduğu için hemen hemen her gün yeni bir marka pazarda yer almaktadır. Bu sebeple, pazara yeni giren işletmeler pazarda başarılı olmak istiyorlarsa tüketicilere farklı şekillerde ulaşmaya çalışmalıdır. Bu çalışmanın amacı spor ayakkabı satın alırken dikkat edilen unsurlar ve spor ayakkabılarından beklenen yararlar temel alınarak üniversite öğrencileri tarafından oluşturulan tüketici bölümlerini tanımlamaktır. Çalışmanın sonuçları pazara yeni girecek olan işletmelere yol gösterecektir. Çünkü elde edilen sonuçlar sayesinde mevcut işletmeler henüz ulaşmamış oldukları tüketici bölümlerini tespit etme fırsatı bulacaklardır. Araştırma sonucunda üniversite öğrencileri, spor ayakkabısı satın almada dikkat edilen unsurlara göre beş farklı küme, spor ayakkabısı kullanım amaçlarına göre ise altı farklı küme oluşturmuşlardır. İşletmeler, çalışmada tespit edilen pazar bölümlerinden birini veya birkaçını seçerek onlara en uygun pazarlama stratejisini tasarlama şansına sahip olacaktır.

- Aydın, Kenan, *Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Kullanımı ve Gsm Operatörü Tercihleri Üzerine Bir Çalışma,* 2004, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9(1), 149-164, Isparta.

ÖZET: İletişim alanındaki gelişmeler dünyadaki fiziki mesafeleri adeta ortadan kaldırmakta ve küreselleşmenin de temel belirleyicisi olmaktadır. İletişim teknolojisindeki en önemli gelişmelerden birisi de cep telefonudur. Çoğu kez ekonomik gelişmişlik seviyesine bağlı olmaksızın toplumların cep telefonu kullanımlarında hızlı artışlar gözlenmektedir. Türkiye'de de benzer şekilde ekonomik gelişmişlik seviyesi ile pek de uyumlu olmayan bir biçimde cep telefonu kullanımı görülmektedir. Böylece bu teknolojik gelişmeden yararlanmanın arkasında farklı sosyal ve psikolojik nedenlerin bulunduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı ise üniversite gençliğinin cep telefonu kullanımları ile bunun nedenlerini ortaya çıkarmaya yöneliktir.

- Gönen, Emine - Özmete, Gönen, *Üniversite Öğrencilerinin Satın Almaya İlişkin Karar Verme Biçimleri,* 2004, TSE Standard Ekonomik ve Teknik Dergi, 43(509), 42-50, Ankara.
- Altıntaş, M. Hakan, *Türk Üniversite Öğrencileri ile Ebeveynlerinin Tüketici Olarak Önem Verdiği Değerler ve Diğer Ülke Tüketicileri ile Karşılaştırılması,* 2005, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2), Eskişehir.

ÖZET: Kişilerin sahip oldukları değerler hayatlarındaki davranışları etkilemektedir. Bu anlamda tüketicilerin sahip olduğu değerler de satın alma davranışları üzerinde etkide bulunmaktadır. Ayrıca, kişisel değerler pazarlama alanında psikografik bölümlendirme tekniklerinden biridir. Değer bir kültürün birincil parçasıdır ve hayatta kişilere rehber olan prensiplerdir. Pazarlamacılar kişisel değerleri hedef pazara mal ve hizmetleri daha hızlı satmak için kullanabilirler. Bu kapsamda kişisel değerler mal ve hizmet konumlandırma da kullanılırlar. Çeşitli değer ölçekleri tüketicilerin en önemli değerlerini belirleyebilmek için kullanılabilir. Bu ölçekler; değer ve hayat tarzı ölçeği (VALS), Rokeach'ın değer ölçeği, Schwartz'ın değer ölçeği ve Kahle'nin değerler listesidir (LOV). Çalışmanın amacı değerler listesini kullanarak Türk tüketicileri için hangi değerin öncelikli olduğunu belirlemek ve diğer ülkelerle bir karşılaştırma yapmaktır.

- Ersoy, Seher, *Ergenlikte Tüketici Sosyalizasyonu,* 2005, Standard Dergisi, 44(521), 46-53, Ankara.
- Torlak, Ömer - Özdemir, Şuayip, *Markanın Algılanan Sembolik Boyutları: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2005, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 23(1), 225-239, Ankara.

ÖZET: Tüketicilerin satın alma kararlarında marka önemli bir araçtır. Pek çok tüketici ürünün fonksiyonel yararları yanında markaya dayalı bir tercihte bulunmaktadır. Bu nedenle markanın tüketiciler tarafından nasıl algılandığının bilinmesi, işletmeler açısından önemli bir konu haline gelmiştir. İşletmeler kendi marka imajlarını güçlendirmek amacıyla, marka stratejilerine gittikçe daha fazla ağırlık vermektedirler. Bu çabalarda markanın sembolik boyutlarının öne çıkarıldığı gözlenmektedir. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin markanın sembolik boyutlarını nasıl algıladıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçları, markanın algılanmasında belirli boyutlar oluşabileceğini göstermiş-

tir. Araştırma sonuçlarına göre ayrıca, markanın algılanan sembolik boyutlarının cevaplayıcıların cinsiyetlerine ve eğitim gördükleri üniversiteye göre farklılık gösterdiği de ortaya çıkmıştır.

- Torlak, Ömer - Uzkurt, Cevahir, *Kola Markası Kişiliklerinin Üniversite Öğrencileri Tarafından Algılanması,* 2005, Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 6(2), 15-31, İzmir.

ÖZET: Marka ürünün ayrılmaz bir parçası olarak algılanmaktadır. Bu yüzden tüketiciler satın alma kararlarında markaya oldukça fazla önem verirler. Ürünün kullanım faydası yanında sembolik faydası da tüketiciyi etkiler. Bu etkilenme tüketicileri markaları insani özelliklere benzer şekilde algılamaya yönlendirir. Nitekim bugün pek çok markanın marka kişiliğinden söz edilmektedir. Bu çalışmanın amacı, iki kola markasının marka kişilik özelliklerinin nasıl algılandığını belirlemektir. Coca Cola ve Cola Turka markalarının üniversite öğrencileri tarafından farklı kişilik özelliklerinde algılandığı anlaşılmıştır. Marka kişilik algılamalarının cinsiyet, tercih edilen marka, ürün kullanma sıklığı ve aylık gelir düzeyine göre de bazı farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

- Çeğindir, Neşe Y. - Ağaç, Saliha, *Üniversite Öğrencilerinin Giyim İhtiyaçlarını Karşılama ve Moda Konusundaki Görüş ve Davranışları,* 2006, Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar Elektronik Dergisi, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma, üniversitelerde öğrenim gören kız öğrencilerin giyim ihtiyaçlarını karşılama konusundaki düşüncelerini, modaya bakış açılarını ve modayı ne derece izleyebildiklerini belirlemek amacıyla planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın materyalini, Ankara ilindeki Hacettepe, Gazi, Ankara, Başkent ve Çankaya Üniversitelerinde öğrenim görmekte olan kız öğrenciler arasından rastlantısal olarak seçilen ve ölçme aracına cevap vermeyi kabul eden 340 kişiden elde edilen veriler ve konu ile ilgili literatür taraması sonucunda ulaşılabilen kaynaklar oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Üniversitelere göre verilen cevapların ilişkisi ki-kare (Chi-Square) testi ile $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin giyimde bireyselliğe önem verdikleri, giysi satın alırken öncelikli olarak tarzlarını yansıtmasına dikkat ettikleri, daha sonra kalite unsurunu aradıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğunlukla moda ürünleri giyme alışkanlığında olmadıkları, modası geçse bile beğendikleri taktirde giysilerini giymeye devam ettikleri ve kişisel beğenilerini ön planda tuttukları görülmektedir.

- Ersoy, Seher - Nazik, M. Hamil, *Ergenlerde Tüketicilik Bilinç Düzeyi Üzerine Bir İnceleme,* 2006, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16, 313-328, Konya.

ÖZET: Bu araştırmada, Ankara ilinin farklı sosyo-ekonomik bölgelerinde, ilköğretim 6., 7., 8. sınıflarda okuyan 12-14 yaşları arasındaki 316 öğrencinin tüketici eğitimi konularını ilişkin bilgi ve tutumlarını ölçmek amacıyla planlanıp yürütülmüştür. Bu amaçla araştırmacılar tarafından "Tüketici Eğitimi Bilgi Testi" ve "Tüketici Eğitimi Tutum Ölçeği" geliştirilmiştir. Bilgi ve tutum puanlarına göre öğrencilerin tüketici eğitimi bilinç düzeyleri; aile geliri, cinsiyet, sınıf ve ebeveynin eğitim durumu bağımsız değişkenlerine bağlı olarak ölçülmüş ve tartışılmıştır. Yapılan çalışma ile önemli bir tüketici grubu olarak görülen ergenlere örgün eğitim kurumları tarafından tüketici eğitimi verilmesinin gerekliliği açığa çıkarılmıştır.

- Kavak, Bahtışen - İbrahimoğlu, Nurettin, *Benlik Algısı ve Kendini Kurgulama Düzeyinin Marka Sadakati Üzerindeki Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma,* 2006, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 24(2), 109-126, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, tüketicilerin 'Benlik Algısı ve Kendini Kurgulama' düzeylerinin davranışsal ve tutumsal marka sadakatini etkileyip etkilemediğini araştırmaktır. Bu amaçla 189 üniversite öğrencisinden anket tekniği ile veri toplanmıştır. Ulaşılan sonuçlara göre, her iki değişkenin de davranışsal sadakati arttırdığı, ancak tutumsal sadakati etkilemediği görülmüştür. Ayrıca, bu iki değişkenin birlikte etkilerinin ayrı ayrı etkilerinden daha yüksek olduğu bulunmuştur.

- Oktay, Erkan - Özer, Hüseyin - Özçomak, M. Suphi, *Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Cep Telefonu Abonelik Türünü Tercih Etmeleriyle İlişkili Faktörlerin Tespiti,* 2006, EKEV Akademi Dergisi, (27), 275-296, Erzurum.

ÖZET: Bilimsel çalışmalarda incelenen konuya ilişkin değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin tespiti çoğu kez yeterli olmamakta, bu ilişkinin derecesinin ve yönünün de bilinmesi gerekmektedir. Bu yapılırken değişkenler arasındaki ilişkinin ölçülmesinde kullanılacak ilişki ölçüleri doğru olarak tespit edilmelidir. Bu çalışmanın temel amacı, uygun ilişki ölçülerini kullanarak üniversite öğrencilerinin cep telefonu kullanımında kontörlü/faturalı abonelik tercihi ile bunu etkileyen çeşitli demografik, sosyal ve ekonomik faktörler arasındaki muhtemel ilişkiyi araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda, çalışmada öncelikle ilişki ölçüleri kısaca tanıtılmış ve Atatürk Üniversitesi öğrencilerine uygulanan bir anketten elde edilen verilere dayalı olarak bir uygulama yapılmıştır.

- Oktay, Erkan - Özer, Hüseyin - Özçomak, M. Suphi, *Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Hat Tercih Olasılığının Belirlenmesi: Atatürk Üniversitesi Örneği,* 2006, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7(2), 39-52, Ankara.

ÖZET: Bilinçli bir tüketici grubunu oluşturan üniversite öğrencilerinin cep telefonu kullanırken kontörlü veya faturalı hat tercihini etkileyen demografik, sosyal ve ekonomik faktörlerin neler olduğunun ve bu faktörlerin söz konusu tercih olasılığını hangi yönde ve ne kadar etkilediğinin belirlenmesi bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için Atatürk Üniversitesi öğrencilerine uygulanan bir anketten elde edilen yatay kesit verilerine dayalı olarak ikili tercih modellerinden logit model tahmin edilmiştir. En yüksek olabilirlik yöntemi ile elde edilen tahmin sonuçlarının önsel beklentilerle uyumlu ve istatistik bakımdan anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

- Özgören Solak, Cansu - Ağaç, Saliha, *Üniversite Öğrencilerinin Online Giysi Alışveriş Davranışlarının İncelenmesi,* 2006, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (36), 142-151, Adana.

ÖZET: Gelişen teknoloji ile iletişim ağının büyümesi dünya sınırlarını görünmez kılmıştır. Anlık iletişimler ve bilgi paylaşımı dünyanın insan elinde gittikçe küçülmesine ve küresel bir yapının oluşmasına ortam hazırlamıştır. Buna yardımcı olan ve hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelen internet kullanımı, ihtiyaçlar hiyerarşisinde temel ihtiyaçlar kadar önemli bir pozisyona yükselmiştir. Bireylerin alışveriş için mağazaya gitmeye gerek kalmadan, diledikleri zaman ve mekânda, ihtiyaç

duydukları ürün ve hizmetleri satın almalarına imkân tanıyan internet ortamı hem üreticileri hem de tüketicilere çeşitli kolaylıklar sunmaktadır. Üreticilerin sanal ortamda reklamlarını kolayca yapabilmeleri de online alışverişi her geçen gün yaygınlaşmaktadır. Online alışverişe konu olan ürünlerden biri de giyimdir. TÜİK' in 2014 yılı Nisan ile 2015 yılı Mart aylarını kapsayan on iki aylık dönem verilerine göre; internet üzerinden alışveriş yapan bireylerin satın aldıkları ürünlerin %57, 4'ü giyim ve spor malzemesi oluşturmaktadır. Bu araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinin giyim ihtiyaçları karşılamada online alışveriş yapma sıklıklarını, karşılaştıkları problemleri, online alışverişi tercih etme nedenlerini, online alışverişin avantajlarını ve dezavantajlarını belirlemektir. Araştırmada amaca ulaşmak için genel tarama modeli, ölçme aracı olarak ise araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini; Ankara'daki devlet üniversitelerinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubu seçiminde basit rastlantısal yöntem kullanılmış ve ölçme aracı Ankara İlindeki ODTÜ, Ankara Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Gazi Üniversitesinde öğrenim gören, 400 öğrenciye uygulanarak veriler toplanmıştır. Veriler SPSS 16.0 Programında analiz edilmiş, cinsiyetlere göre çapraz grafiklere aktarılmış ve yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda; üniversite öğrencilerinin online alışverişte en çok giyim ürünleri satın aldıkları, ödeme için banka/kredi kartı kullandıkları, online alışveriş yapmanın zaman ve mekan kısıtını ortadan kaldırdığı için öğrenciye avantaj sağladığı görülmüştür.

- Sezen Taş, Ayşe - Özgen, Özlen, *Üniversite Öğrencilerinin Paraya İlişkin Tutumları,* 2006, Ekonomik Yaklaşım Dergisi, 17(59), 115-138, Ankara.

ÖZET: This research was carried out to determine the state of affected by inflation, the attitudes towards money, evaluations on spending money of university students on 300 voluntary university students, in Ankara. Data were collected by using interview technique. Findings were analized depending on gender, age and family type variables. In the analysis of the questions, chi-square analysis was used. Moreover, in order to determine attitudes towards money of university students, answers given to sentences typed Likert were scored. Average scores were calculated to determine differences depending on the variables, t-test was applied. Results showed that attitudes towards money of university students were connected to selected demographic variables, especially age. Findings can be useful for financial planning and counseling services.

- Torlak, Ömer - Özmen, Müjdat, *İki Farklı Kola Markası Tercih Eden Üniversite Öğrencilerini Ayıran Özelliklerin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma,* 2006, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 20(2), 359-371, Erzurum.

ÖZET: Marka alıverişlerde önemli ve ayırt edici bir unsurdur. Pek çok tüketici ürün tercihinde markayı ön plana almaktadır. Bu nedenle, marka değerini artırma amaçlı pazarlama çabaları ön plana çıkmaktadır. Bugün pazarda markası ile aranan çok sayıda ürün bulunmaktadır. Son yıllarda çok sayıdaki marka arasında tercih edilen marka olmak ise kolay olmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, Coca Cola ve Cola Turka kola markalarının üniversite öğrencileri tarafından tercih edilme nedenlerini ortaya çıkarmaktır. Çalışmada ayrıca, iki farklı kola markasını tercih eden öğrencileri birbirinden ayıran kimlik tanımlamaları olup olmadığına da bakılmıştır. Araştırma sonuçları, iki farklı kola markasını tercih etme nedenleri ile kimlik tanımlamalarının farklılaştığını göstermektedir.

- Çelik, Candan - Pirtini, Serdar - Tığlı, Mehmet, *Sosyal Sorumluluk Kampanyalarının Genç Tüketicilerin Marka Farkındalığı Üzerindeki Etkisinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma,* 2007, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Öneri Dergisi, 7(27), 83-93, İstanbul.

ÖZET: İşletmelerin sosyal sorumluluğu bir kuruluşun eylemleriyle toplumu, kendi gruplarını ya da çevresini etkilemesini ifade eder. Sosyal sorumluluğa sahip olmak ekonomik misyonu elden bırakmak demek değildir. Bir işletmenin sosyal sorumlu olması onun diğerlerine kıyasla daha az kar ettiği anlamına gelmez. Sosyal sorumluluk; işletmeler için önce bir görev, ardından gelecek için bir yatırım olmalıdır. Sosyal sorumluluk kampanyaları topluma sosyal fayda kazandırma amacına dönük olarak gerçekleştirilmelidir. Bu tür kampanyalar samimi olarak gerçekleştirildiği tüketici tarafından kabul görmekte ve satın alma davranışlarına da yansıyabilmektedir. Bu makalede sosyal sorumluluk kavramı tartışılmaya çalışılacak, daha sonra bir anket çalışmasıyla sosyal sorumluluk kampanyalarının marka farkındalığı üzerindeki etkisi tespit edilmeye çalışılacaktır.

- Güler, Çağatay - Kayıkçıoğlu, Erkan - Neprevista, Ervin - El-Hatou, Hassan - Simavlı, Hüseyin - Maunsour, Naim - Üner, Sarp - Alp, Serap - Aynur, Acar -Vaizoğlu, Songül, *Lise Öğrencilerinin Tüketici Hakları Konusunda Bilgi ve Tutumlarının Değerlendirmesi,* 2007, Toplum Hekimliliği Bülteni, 26(2), 16-22, Ankara.

ÖZET: Amaç: Çalışma tüketici konumunda olan gençlerin tüketici hakları konusundaki bilgi ve tutumlarını değerlendirmek amacıyla Ankara'da bulunan iki lisede yapılmıştır. Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini iki lisenin bir ve ikinci sınıflarından rastgele seçilen şubeler (bütün şubelerin ¼'ü) oluşturmaktadır. Gözlem altında anket uygulanan öğrencilerin verileri SPSS paket programı kullanılarak girilmiş ve verilerin frekans dağılımları ve gruplar arası farklar ki-kare testi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Çalışmaya katılan 353 öğrencinin %58, 6'sı erkek, %47,0'ı 16 yaşında ve %63, 2'si lise 1'de okumaktadır. Öğrenciler mal grupları arasında en çok gıda, temizlik malzemeleri ve giyimden, hizmet gruplarında ise sağlık, şehir içi toplu taşıma ve eğitimden şikayetçidirler. Evrensel tüketici haklarından "Temel ihtiyaçların karşılanması hakkı" en çok, "Tazmin edinme hakkı" ise en az bilinendir. Mal satın alırken tercih kriterleri arasında en önemlisi olarak garantiyi işaret eden katılımcıların %85'i aldıkları ürün ayıplı çıktığında ilk başvuracağı yer olarak satın aldığı yeri göstermiştir. Öğrencilerin tüketici hakları ile ilgili herhangi bir davranışının olması, gıdadan, kitap/kırtasiyeden, beyaz eşyadan, turizm ve eğlence hizmetlerinden şikayetçi olmaları, kusurlu malda şikayet edilecek yeri bilmeleri ve diğer tüketicileri bilgilendirme için hak arama ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır.

- Güz, Nükhet Gündeş - Er, Seher, *Moda, İçgiyim, Renkler, Reklam ve Gençler...,* 2007, İstanbul Kültür Üniversitesi Dergisi, 5(1), 1-13, İstanbul.

ÖZET: İç giyimin çağrışımsal alanı, renkler ve reklam başlıklı bir alan araştırması yapılmıştır. Alan araştırmasından elde edilen sonuçlara içerik çözümlemesi uygulanarak verilen yanıtlara göre metnin dayattığı sınıflandırmalar yapılmıştır. İç giyimin çağrışımsal alanı "biçimsel ve anlamsal" bağlamda saptanmış olup, tarihsel süreç içinde moda, giyim, iç giyim bağlantısını kurarak, gösterge bilimsel açıdan giyimin anlamlandırması yapılmaya çalışılmıştır. Daha sonra iç giyimde seçilen renkler ve

renklerin yeğ tutulma nedenleri saptanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar cinsiyete göre karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

- Güzel, Mehmet, *Küreselleşme, Tüketim Kültürü ve İnternet'deki Gençlik Siteleri*, 2007, *Yeni Medya Çalışmaları* içinde, Dipnot Yayınları.
- İlter, Burcu - Özgen, Özge - Aykol, Bilge, *Lise Öğrencilerinin Alışveriş Merkezi Gereksinimlerinin Kano Modeli ile Sınıflandırılması: İzmir İli Uygulaması,* 2007, Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 8(2), 141-162, İzmir.

ÖZET: Son yıllarda sayıları giderek artan alışveriş merkezleri, özellikle büyük şehirlerde toplumsal yaşamın bir parçası haline gelmektedir. Bu çalışma, alışveriş merkezleri için önemli bir pazar bölümü olan ve ülkemiz nüfusunun en büyük bölümünü oluşturan 15-19 yaş grubunun alışveriş merkezleri ile ilgili gereksinimlerinin memnuniyetlerini ne düzeyde etkilediğini ortaya çıkararak bir sınıflandırma yapmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, İzmir ilinde 359 lise öğrencisinin alışveriş merkezleri ile ilgili gereksinimleri Kano modeli ile sınıflandırılmıştır. Sonuçlar, 41 gereksinimden 13'ünün beklenen/doğrusal, diğerlerinin ise fark yaratmayan gereksinimler olarak tanımlandığını göstermektedir. Çalışmanın sonuçlarının alışveriş merkezi yönetimlerine geleceğin tüketicileri olarak tanımlanan bu pazar dilimi için pazarlama stratejileri geliştirmede katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

- Kanıbir, Hüseyin - Saydan, Reha, *Üniversiteli Tüketicilerin 'Çevreci Tüketim' Tutumları ve Satın Alma Davranışlarına Etkileri,* 2007, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 25(2), 213-242, Ankara.

ÖZET: Bu çalışma, tüketicilerin 'çevreci tüketime' yönelik tutumlarını oluşturan yapıyı incelemektedir. Tüketim toplumundan 'çevreci tüketim toplumuna geçiş, ancak, çevreci tüketicilerle mümkün olabilecektir. Bu çalışmada çevreci tüketicileri ortaya çıkaran belirleyiciler sorgulanmaktadır. Çevreci tüketime yönelik tutumu oluşturan bileşenlerin bilinmesi, söz konusu geçiş sürecini etkinleştirme çabalarına yardımcı olacaktır. Bu çalışmanın alan araştırması üniversiteli tüketicileri ele almaktadır. Araştırma kapsamında, iki ayrı üniversitede toplam 780 öğrenciden sağlanan veriler Faktör ve Regresyon analizleri yoluyla incelenmiştir. Ulaşılan sonuçlara göre; tüketicilerin sahip oldukları çevreci kültür, çevrecilik anlayışının tüketiciler tarafından içselleştirilme düzeyi, tüketicinin çevreci kimliğe sahip olması durumunda bunun yapacağı etki düzeyine ilişkin algılamalar ve tüketicilerin sahip olduğu çevrecilik yönlü inanışlar/bilgiler, çevreci ürün satın almaya yönelik tutumu belirleyen temel bileşenlerdir.

- Karalar, Rıdvan - Kiracı, Hakan, *Marka Değeri Bileşeni Olarak Marka Bağımlılığı: Kolalı İçecekler Üzerine Bir Araştırma,* 2007, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(2), 205-225, Eskişehir.

ÖZET: Marka değeri; marka bağımlılığı, marka adının bilinirliği, algılanan kalite ve marka çağrışımları gibi çok sayıda etkenden etkilenmektedir. Bu etkenlerden marka bağımlılığı, marka değerinin

önemli bir bileşenidir. Bu araştırmada, içecek sektöründe yer alan kolalı içecek tüketicilerinin marka tercihlerinde en fazla önem verdikleri etkenler, tüketicilerin marka bağımlılık düzeyleri ve marka bağımlılığını oluşturan öğeler incelenmiştir. Bu amaçla Dumlupınar Üniversitesi İİBF'de okuyan 4725 öğrenci arasından katmanlara göre örnekleme yöntemiyle seçilen 500 öğrenci üzerinde uygulama yapılmıştır. Çalışmada betimsel ve bağıntısal araştırma yöntemi kullanılmıştır. 31 sorudan oluşan anket yardımıyla toplanan veriler SPSS 10.0 programında analiz edilmiş ve ortaya çıkan bulgular frekans ve çapraz tablolarla birlikte sunulmuştur. Analiz sonucunda, pazara yeni giren ulusal bir markanın (Cola Turka) küresel kola markaları karşısında önemli bir performans gösterdiği ortaya çıkmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, Cola Turka markasının marka bağımlılık düzeyi öbür markalardan (Coca Cola ve Pepsi Cola) daha yüksektir. Ulaşılan sonuçlar Cola Turka markasını tercih eden tüketicilerin marka seçimini etkileyen ana etkenin öbür markalardan farklı olduğunu göstermektedir. Ancak, pazara yeni giren bu markanın zaman içerisindeki gelişimi gözlemlenerek, marka bağımlılık düzeyinin ölçülmesi gerekmektedir.

- Hançer, Murat - Biçici, Fırat - Tanrısevdi, Abdullah, *Fiyat Sonu Yazım Stratejileri: Kafe ve Restoran Menü Fiyatlarının Öğrenci Algıları Üzerindeki Etkisini Belirlemeye Yönelik Nitel Bir Çalışma,* 2007, Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi, 18(1), 21-32, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, psikolojik fiyatlandırma yöntemlerinden birisi olan fiyat sonu yazım stratejisinin, kafe ve lüks restoranlardaki uygulama biçimlerini araştırmak ve bu stratejiyle oluşturulmuş menülerin algılamalarda ucuz ve yüksek kalite imajını yansıtıp yansıtmadığını incelemektir. Çalışmanın yöntem kısmı iki aşamadan oluşturulmuştur. Birinci aşamada Ankara'da bulunan kafe ve lüks restoranlardan 70 adet menü toplanmış ve fiyat sonu yazım stratejisinin yiyecek-içecek işletmelerindeki uygulamaları araştırılmıştır. İlk aşamada lüks restoranların menülerinde yüksek kalitenin simgesi olarak kabul edilen .00'lı (örn 7.00) fiyat sonlandırması ve küsuratsız fiyat yazımının (örn. 7) ağırlıklı olarak tercih edildiği görülmüştür. Araştırmanın ikinci aşamasında, fiyat sonu yazım stratejisinin müşteri algılamalarını nasıl etkilediğini belirlemek üzere senaryolar oluşturulmuş ve bu senaryolar üzerinden örneklem kapsamına alınan öğrencilerin tercihleri incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre .00'lı fiyat sonu yazım stratejisinin ve küsuratsız fiyat yazım şeklinin, yüksek kalite imajını yansıttığı anlaşılmıştır. Ancak ucuz imajının nasıl algılandığını araştırmak için kullanılan .99'lu ve .00'lı fiyat sonlandırmalarının herhangi bir etki yaratmadığı ortaya çıkmıştır.

- Ünal, Sevtap - Erciş, Aysel, *Genç Pazarın Satın Alma Tarzlarının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma,* 2007, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 21(1), 321 - 336, Erzurum.

ÖZET: Tüketici satın alma davranışı oldukça karmaşık bir süreçtir. Satın alma eylemini gerçekleştirirken tüketici, birçok iç ve dış etkenin katılımı ile kararlarını alır. Tüketicinin satın alma şekli ve seçtiği yöntem bir tarz geliştirmesini sağlar. Geliştirilen bu tarz, tüketicinin temel satın alma kararına yönelik tutumlarını açıklar. Gençler tüketici olarak pazarda önemli bir paya sahiptirler. Çünkü gençler, halihazırda bir pazardır ve geleceğin de yetişkin pazarını oluşturacakları için üzerinde hassasiyetle durulması gereken gruplardan birisidir. Bu çalışmada gençlerin satın alma tarzları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın ana kitlesini Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören gençler oluşturmuştur. Yapılan analiz sonucu gençlerin satın alma tarzlarının 6 faktörden oluştuğu tespit edilmiştir.

- Aksu, Ece Armağan - Okursoy, Algın - Eru, Oya, *Genç Tüketicilerin Cep Telefonunda Marka Bağımlılığını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma,* 2008, Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi, 43(2), 107-127, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmada çeşitli sektör ve müşteri gruplarında farklı bakış açılarıyla incelenen bir konu olan marka bağımlılığı, dayanıklı tüketim malları arasında sayılan cep telefonu markalarında gençlerin önem verdiği faktörlerin belirlenmesi yönüyle incelenmiştir. Çalışmada, öğrencilerin cep telefonu markalarına bağımlılığını ölçmek üzere marka bağımlılığını etkilediği düşünülen markanın tanınmışlığı, cep telefonunun sahip olduğu teknik özellikler, markaya duyulan inanç ve üretici firmanın müşterinin gözünde sahip olduğu güven olmak üzere dört faktör belirlenmiştir. Regresyon analiz sonucunda bulunan modelde markaya duyulan inanç ve üretici firmaya duyulan güvenin marka bağımlılığı değişkeni üzerine pozitif etki yaptığı ortaya konmuştur.

- Ayyıldız, Hasan - Kurtuluş, Yılmaz, *Çevreye Duyarlı Pazarlama: Üniversite Öğrencilerinin Çevreye Duyarlı Pazarlama Uygulamaları ile İlgili Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma,* 2008, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(2), 505-527, Erzurum.

ÖZET: Bu çalışmada öncelikle yeşil pazarlamaya ilişkin literatürden derlenen bilgiler sunulmuştur. Yeşil pazarlama kavramının anlamı ve içeriği, geleneksel pazarlama anlayışından farkları, katkıları, pazarlama karmasının yeşil pazarlama açısından değerlendirilmesi, yeşil pazarlamanın düzeyleri gibi konular ele alınmıştır. Çalışmanın alan araştırması bölümünde Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmanın sonuçlarına yer verilmiştir. Araştırma, çevre ile ilgili deneyimleri, çevresel tutumları ve çevre sorunlarına ilişkin düşünceleri ortaya koymaya yönelik sorulardan oluşan bir anket formu ile 155 öğrenci üzerine gerçekleştirilmiştir.

- Çivitçi, Şule - Terli, Arzu, *Ergenlik Dönemi Gençlerin Satın Alma Davranışları,* 2008, e-Journal of New World Sciences Academy, 3(2), 192-203.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, ergenlik dönemindeki gençlerin giysi alışveriş davranışını anlamak, kırsal ve kentsel bölgede yaşayan gençlerin giysi satın alma davranışları arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymaktır. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi, kırsal ve kentsel bölgede yaşayan ergenlik dönemindeki gençlerden seçilmiştir. Araştırma verileri, 16, 17 ve 18 yaşlarındaki lise öğrencileri olmak üzere toplam 215 kişiden elde edilmiştir. Verileri toplamak için hazırlanan anket, ergenlerin giyim satın alma davranışlarının belirlenmesine yönelik 15 sorudan oluşmaktadır. Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde SPSS yazılımı kullanılmıştır. Elde edilen veriler yüzde ve frekans olarak kırsal ve kentsel farklılıkları ortaya koymak için çapraz Grafiklar halinde sunulmuştur. Bu araştırmada, kırsal ve kentsel bölgelerdeki ergenlerin giysi satın alırken psikolojik olarak benzer satın alma davranışlarını gösterdikleri; ekonomik olarak ise tamamen birbirlerinden farklı kriterleri tercih ettikleri gözlemlenmiştir.

- Dülgeroğlu, İsmail, *Tüketici Değerlerinin Pazarlamadaki Yeri ve Genç Tüketiciler Üzerine Bir Araştırma,* 2008, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 27(2), 71-92, Bursa.

ÖZET: Araştırmanın amacı blue jean satın alan ve kullanan 18-25 yaş grubundaki gençlerin sahip oldukları değer yapılarını tespit etmektir. Bu sayede gençlere yönelik pazarlama faaliyetleri şekillendirilebilir. Örnekleme yöntemi kota örneklemesidir. Ön araştırma yapılmıştır. Ön araştırmada tespit edilen değerler ile araştırma yapılmış ve veriler anket yöntemi ile toplanmıştır. Pazar bölümlendirmesi çalışması yapıldığından kümeleme analizi tercih edilmiştir. Kümeleme analizi sonucunda tüketici değerlerinin altı ayrı kümede toplandığı tespit edilip, bu kümeler bulundurdukları değerlere göre incelenip yorumlanmıştır. Pazarlama açısından bu kümeler incelendiğinde her kümenin farklı değerlerden meydana geldiği gözlemlenmektedir. Kümelerin içinde bulunan değerlerin küme içinde birbirleri ile anlamlı ilişkileri vardır. Her kümenin bulundurduğu farklı değerler itibariyle farklı talep yapıları vardır. Bu farklı talep yapılarına göre pazarlama karması düzenlenebilir.

- Girginer, Nuray - Çelik, Arzum Erken - Uçkun, Nurullah,*Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Kredi Kartı Kullanımlarına Yönelik Bir Araştırma*, 2008, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (1), 193-208, Eskişehir.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin kredi kartı kullanımına yönelik tutumlarını boyutlandırmak ve söz konusu bu boyutların çeşitli demografik özelliklere göre (cinsiyet, gelir, kredi kartına sahip olup olmama, sahip olunan kredi kartı sayısı vb.) farklılıklarını belirlemektir. Harcama ve ödeme kalıplarının tespitine yardımcı olabilecek bu ve benzeri çalışmaların, finansal firmaların kredi kartı hizmetlerini şekillendirmelerinde, pazarlama ve reklam stratejilerini oluşturmalarında; kredi kartı ile satış yapan firmaların satış ve nakit akış planlarını hazırlamalarında yardımcı olabilecek verileri sunabileceği açıktır. Çalışma kapsamında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nin yaz okulunda işletme ve finans derslerine katılan 210 öğrenciye anket uygulanmıştır. Kredi kartı kullanımına yönelik tutumları ölçmek amacıyla oluşturulan 16 maddenin faktör analizinden elde edilen 5 ayırt edici boyutun (davranışsal, duygusal, kavramsal, kaygısal, güvenirlilik) demografik özellikler bakımından farklılıklarının analizinde bağımsız örneklemler t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Yapılan analizler, kredi kartı kullanımına yönelik tutumlarda duygusal ve güvenilirlik boyutlarında kredi kartı kullanan ve kullanmayanlar arasında anlamlı farklar bulunduğunu ve geliri düşük öğrencilerin daha düşük düzeyde kaygısal tutum sergilediklerini göstermiştir.

- Koca, Emine, *Farklı Ülkelerdeki Üniversite Öğrencilerinin Modaya Bakış Açılarının Karşılaştırılması,* 2008, Ege Üniversitesi Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi, 18(3), 174-184.

ÖZET: Çalışmanın amacı farklı kişilik özelliklerine sahip bireylerin dizüstü bilgisayar satın almaya ilişkin algıladıkları risklerin farklılık gösterip göstermediğini tüketici davranışı çerçevesinde ortaya koymaktır. Bu amaçla üniversite öğrencileri (n:170) ile nicel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları bireylerin algıladıkları riskler ile kişilik özellikleri arasında farklı boyut ve düzeylerde ilişkilerin olduğunu ve aynı zamanda farklı kişilik özelliği gösteren bireylerin algıladıkları risklerin de

farklı olduğunu göstermiştir. Algılanan psikolojik risk düzeyi ile ortalama aylık gelir arasında anlamlı negatif yönlü ilişki bulunmuştur. Araştırma sonuçları erkek ve bayanların algılanan finansal risk düzeylerinin anlamlı derecede farklı olduğunu göstermiştir. Algılanan risk düzeyleri ile dizüstü bilgisayar kullanım süresi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Ürüne sahip olanlar ile olmayanlar arasında algılanan risk düzeylerinin anlamlı olarak farklı olduğu anlaşılmıştır.

- Koç, Fatma, *Gençlerin Markalı Giysilere Karşı Tutumunun Sosyo-Kültürel Açıdan Değerlendirilmesi,* 2008, Ege Üniversitesi Tekstil ve Konfeksiyon Dergisi, 18(2), 103-113.

ÖZET: Araştırma farklı ülkelerde öğrenim gören lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin markalı giysilere karşı tutumunun sosyo-kültürel açısından değerlendirilmesi ve ülkeler arasındaki farklılıkların karşılaştırılması amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini Türkiye'de Ankara, Kıbrıs'ta Lefkoşa, İngiltere'de Liverpol şehirlerinde ve Türk Cumhuriyetlerinden gelerek Ankara'da üniversite öğrenimi gören üniversite öğrencileri arasından tesadüfi örnekleme sonucunda seçilen 406 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu ile toplanan veriler Sosyal Bilimler İstatistik Paketi (SPSS) kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, farklı sosyo-kültürel değerlere sahip olduğu belirlenen ülkelerde öğrenim gören öğrencilerin markalı giysileri benimsemelerine rağmen fiyatının yüksek olmasından dolayı markalı giysi edinmekte güçlük çektikleri sonucuna varılmıştır. Markayı üreten ve satan batı ülkelerinde yaşayan öğrencilerin diğer ülkelerin öğrencilerine göre daha az marka tutkunu oldukları, öğrencilerin markalı giysiler giyen kişileri lider, ekonomik durumu iyi ve çok zevkli olarak tanımlandıkları belirlenmiştir. Markalı giysilere karşı tutum puanları açısından cinsiyet ve eğitim düzeyleri arasında fark görülmezken, ülke, aile geliri, yaş grupları arasında farklılıklar görülmüş ve değerlendirilmiştir.

- Pektaş, Pelin, *Gençlik, Marka ve İmaj,* 2008, Diyanet Dergisi, (208), 33-35, Ankara.
- Yenidoğan, Tuğba Güçraylılar, *Pazarlama Araştırmalarında Çok Boyutlu Ölçekleme Analizi: Üniversite Öğrencilerinin Marka Algısı Üzerine Bir Araştırma,* 2008, Akdeniz Üniversitesi İİBF Dergisi, (15), 138-169, Antalya.

ÖZET: Bir algısal haritalama tekniği olarak çok boyutlu ölçekleme (ÇBÖ) analizinin kullanımını konu alan çalışma, (1) ÇBÖ analizinin teorik zeminde incelenmesi, (2) analizin pazarlama araştırmalarındaki önemi ve kullanımını örneklendirme olmak üzere iki temel amaca hizmet etmektedir. Spor ayakkabıları üzerine yapılan marka algısı araştırması, çarpıcı sonuçları yansıtmakta ve işletmelerin, ilgili pazarda, gelecek stratejilerini belirlemelerinde önemli bir yol haritası sunmaktadır. ÇBÖ analizi çıktıları, işletmelere, gerek rekabet yarışında ayrıcalıklı bir konum kazanmada gerekse pazardaki boşlukları tespit ederek, bu boşluklarda da konumlanmanın avantaj sağlayıp sağlayamayacağını değerlendirmede önemli bakış açıları kazandırmaktadır.

- Akturan, Ulun, *Tüketicilerin Cinsiyetlerine İlişkin Olarak İçgüdüsel Alışveriş Eğilimlerindeki Farklılıkların Belirlenmesi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Pilot Bir Araştırma,* 2009, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme İktisadı Enstitüsü Yönetim Dergisi, 20(64), 62-77.

ÖZET: Cinsiyet, tüm toplumlarda önemli bir sosyal kategoridir ve tüketici davranışında farklılaştırıcı bir etkiye sahiptir. Tüketici davranışı literatüründe cinsiyet farklılıkları biyolojik, sosyolojik, tutumsal ve özellik-temelli olarak açıklanmaktadır. Bu çalışmanın amacı tüketicilerin cinsiyetlerine ilişkin olarak içgüdüsel alışveriş eğilimlerinde farklılık olup olmadığını belirlemektir. Literatürde cinsiyet ve içgüdüsel alışveriş eğilimleri arasındaki ilişkiye yönelik yürütülen çalışmalar olmakla beraber, bu çalışmalarda çelişkili sonuçlar bulunmuştur. Bu bağlamda bu çalışma ile iki temel katkı sağlanması hedeflenmektedir. Bunlardan birincisi çelişkili sonuçları içeren literatüre ek bir bulgu sağlamaktır. İkincisi ise yönetsel açıdan uygulamalarda araştırma sonuçları temelinde öneriler geliştirmektir. Araştırmada üniversite öğrencilerinden anket tekniği kullanılarak veri toplanmıştır. Araştırma hipotezlerini test etmede t-testi kullanılmıştır. Araştırmada sonuç olarak kadınların erkeklere nazaran daha fazla içgüdüsel alışveriş eğilimi içerisinde oldukları tespit edilmiştir. Buna ek olarak kadın ve erkeklerin temelde plan yapmama ve alışverişten keyif alma faktörlerine göre farklılık gösterdiği saptanmıştır.

- Ayhan, Ahmet, *Üniversite Gençliğinde Marka-Tüketim Bağlamında Bilinç-Biliş Düzeyi,* 2009, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (26), 27-45, Kayseri.

ÖZET: Yirminci yüzyılın son çeyreğinde başlayan yaşadığımız çağla ilgili pek çok tanımlama var. Çağı tanımlama çabalarına tüketim çağı nitelemesini eklemenin sakıncası yok. Böylesi tanımlamalar rahatsız edici görünmese de ürettiğinden fazlasını tüketen toplumlar için tüketim çağı çok doğru bir tanımlama olarak görünmemektedir. Bu bakış açısından yola çıkarak yaptığımız tüketim davranışı kapsamında araştırma üniversitede öğrenim gören 454 denek üzerinde marka-tüketim ve bilinç-biliş düzeyiyle ilgili bir anket yoluyla gerçekleştirildi. Elde edilen bulgular, deneklerde psikolojik bir egoizmin baskın olduğunu göstermektedir. Daha geniş bir bakış açısıyla irdelendiğinde deneklerin toplumsal duyarlılık konusunda az çok bilinçli oldukları gözlemlenmiştir. Buna karşın tüketim tercih ve davranışlarında bu duyarlılığa koşut bir anlayış içerisinde olmadıkları gözlemlenmiştir. Televizyon ve internet deneklerin bilgi kaynağı olarak en önemli kitle iletişim araçlarını oluşturuyor. Ağır tüketimi körükleyen reklam-moda ilişkisi ve medyada kanaat önderi olarak algılanan sanatçı, sporcu v. s. gibi rol model oluşturan kişilerin taklit edilir olması, genç kuşaklarda marka tüketiminin öne çıkan nedenlerinden bazıları olarak öne çıkıyor. Özellikle grup dinamiği içerisinde ön plana çıkma, dışlanmama, kendini tükettiği metalarla mutlu etme güdüleri, mantıktan daha çok duyguların ağır bastığı bir Grafik ortaya koyuyor. Bu duruma bağlı olarak; ebeveynlerinin desteğiyle öğrenim gören gençler, daha kolay tüketen ve küreselleşen ilişkiler için de en uygun ve kolay potansiyel tüketici profilini oluşturuyor.

- Özpınar, A. Şansel - İkizoğlu, Musa - Özpınar, Ömer, *Üniversite Gençlerinin Tüketim Pratikleri Açısından Sosyal Dışlanma Olgusu,* 2009, *2009 Sosyal Hizmet Sempozyumu* içinde.
- Şahin, Şafak - Onurlu, Özlen - Pirtini, Serdar, *Bütünleşik Pazarlama İletişimi Yaklaşımı Açısından Gerilla Pazarlama Faaliyetlerine Yönelik Genç Tüketicilerin Algısı Üzerine Kültürlerarası Bir Uygulama,* 2009, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Öneri Dergisi, 8(32), 51-59.

ÖZET: Gerilla pazarlama kullandığı sıra dışı yöntemlerle müşterilerinin yaşam alanına girerek düşük pazarlama yatırımlarıyla hedef kitlenin dikkatini çekmeyi başaran bir stratejiler bütününü ifade eder.

Gerilla pazarlama uygulamaları, müşteriyi etkileyebilmek amaçlı, rakibin kolaylıkla taklit edemeyeceği işletmenin yaratıcı, şaşırtıcı bütünleşik pazarlama iletişimi stratejileri üzerine kurulmaktadır. Gerilla pazarlama stratejileriyle işletme, müşteri zihninde yakalamak istediği pazar konumu itibariyle, beklenmedik metotlarla hedef kitlenin tutumlarını değiştirmeye çalışmaktadır. Bu makalede, bütünleşik pazarlama iletişimi yaklaşımı açısından gerilla pazarlama kavramı tartışılmaya çalışılacak, daha sonra odak grup çalışmasıyla genç tüketicilerin gerilla pazarlama faaliyetlerine yönelik algısı tespit edilmeye çalışılacaktır.

- Üstün, Gülçin - Çeğindir, Neşe, *Ön Ergen Çocukların Marka Tercihlerinin İncelenmesi,* 2009, Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar Elektronik Dergisi, (1), 1-15, Ankara.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, 9-14 yaş arası çocukların markayı nasıl algıladıklarını belirlemek ve en fazla tercih ettikleri hazır giyim markalarını tespit etmektir. Araştırmanın materyalini, Ankara'da yaşayan 9-14 yaş arasındaki çocuklar oluşturmaktadır. Veriler 400 çocuktan görüşme formu yardımıyla elde edilmiştir. Betimleyici araştırma tekniklerinin kullanıldığı bu çalışmada cinsiyete göre verilen cevapların ilişkisi ki-kare (Chi-Square) testi ile $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, markanın önemine çocukların %44'ünün inandığı, markanın çocukların %35'ine saygınlığı, %30'una kaliteyi ifade ettiği, giysi satın alırken markanın isminden çocukların %63'ünün etkilenmediği, markaların logosundan çocukların %37'nin etkilendiği, %39'un etkilenmediği, çocukların bir markayı seçmedeki en önemli unsurun aileleri (%26) ve kendi tercihleri (%24) olduğu belirlenmiştir. Çocukların ilk tercih ettikleri hazır giyim markalarının sırasıyla LCW, Adidas ve Nike olduğu tespit edilmiştir.

- Zortuk, Mahmut, *Cinsiyet Değişkeni Bağlamında Harcama Alt Grupları ve Gelir İlişkisi: Dumlupınar Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama,* 2009, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (23), 25-33, Kütahya.

ÖZET: İktisat biliminin en önemli konuları arasında yer alan gelir ile tüketim ilişkisi her dönem güncelliğini korumuş ve birçok çalışmaya konu olmuştur. Bu çalışmada tüketim yapısı itibariyle özel tüketici konumunda olan üniversite öğrencilerinin harcama yapıları tahmin edilmeye çalışılmıştır. Dumlupınar Üniversitesi öğrencilerine uygulanan anketlerden elde edilen veriler yardımıyla cinsiyet faktörünün tüketim tercihleri üzerinde etkili olup olmadığı araştırılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin tüketim (harcama) bütçesi içinde yer alan 9 ayrı harcama grubunun Engel fonksiyonları tahmin edilmiştir.

- Cankorkmaz, Zühal, *Üniversite Öğrencilerinin Bilgi Teknolojilerini Kullanma Düzeyleri ve İnternetteki Tüketim Eğilimleri,* 2010, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 11(2), 111-131, Sivas.

ÖZET: Bilgi iletişim teknolojileri; cep telefonu, bilgisayar ve internet hayatımızın tüm alanlarında, her yaş grubundan kişiler tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Küreselleşme nedeniyle, ülkeler arasındaki sınırlar ortadan kalkmıştır. İnternet aracılığıyla, her birey kişisel olarak bütün dünyadan haberdar olacak sınırsızlığa sahiptir. İnternet, mal ve hizmetler için bir pazar halini almıştır. İnsanlar

birbirlerini internet aracılığı ile etkilemekte, internet üzerinden ortak tüketim eğilimleri oluşturmaktadırlar. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin bilgi teknolojilerini kullanma düzeylerini ve internetteki tüketim eğilimlerini ölçmektir. Bu çalışmada 650 üniversite öğrencisine anket uygulanıp, 606 anket değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmanın, bilgi teknolojilerini sunan ve internetten ürün pazarlayan işletmelere, önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

- Çakır, Fatma - Usta, Gülşah - Çakır, Mesut, *Üniversite Öğrencilerinin Tüketim Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi,* 2010, Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 2(2), 87-94.

ÖZET: Tüketicilerin tüketim alışkanlıkları ve kararları çeşitli faktörler tarafından etkilenmektedir. Bu faktörler tüketici profiline göre değişiklik gösterebilmektedir. Müşteri odaklı pazarlama anlayışı, işletmelerin mevcut ve potansiyel müşterilerin tüketim eğilimi ve alışkanlıklarını daha iyi anlamaya çalışmalarını gerektirmektedir. Günümüzün daha bilinçli ve seçici müşteri kitlesi karşısında işletmeler bireysel tüketim kararlarını ve bu kararları etkileyen faktörleri iyi belirlemelidir. Zaman, aile, marka tercihi, ürün çeşitliliği, internet kullanımı, reklamlar, renkler, moda vb. gibi faktörler tüketim tercihlerinde etkili olabilmektedir. Bu çalışmada Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İİBF'de okuyan öğrencilerin tüketim tercihlerini ne şekilde gerçekleştirdikleri sorusunun cevabı anket çalışmasıyla araştırılmıştır. Çalışmada, marka tercihi, ürün çeşitliliği, reklamlar, renkler vb. faktörlerin tüketim tercihlerinde ne derecede etkili olduğu araştırılmıştır. Bu amaçla çalışmada istatistiksel analizlerden yararlanılmıştır.

- Demirel, Hüsne, *Üniversite Öğrencilerinin Elektronik Alışveriş Hakkındaki Görüşleri,* 2010, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 12(3), 119-134, Ankara.

ÖZET: Bu çalışma üniversite öğrencilerinin interneti kullanma amaçlarını, elektronik alışveriş yapma durumlarını ve elektronik alışveriş hakkındaki görüşlerini belirlemek amacı ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara Üniversite'sinin farklı fakültelerinde öğrenim gören 519 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında anket kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin interneti en fazla araştırma yapmak için kullandıkları, öğrencilerin sadece dörtte birinin elektronik alışveriş yaptıkları, cinsiyetin elektronik alışveriş yapma ve elektronik alışveriş hakkındaki görüşlerde etkili olduğu, erkeklerin kızlara göre, daha fazla elektronik alışveriş yaptıkları ve elektronik alışveriş hakkında daha fazla olumlu görüşe sahip oldukları saptanmıştır. "Elektronik alışveriş kolay ve zahmetsizdir", "ürünlerin fiyatı piyasaya göre daha uygundur" ve "yeni ürün ve hizmetler hakkında daha çabuk bilgi sahibi olunur" ifadesine katılan erkek öğrencilerin oranının kız öğrencilerin oranından fazla olduğu ve gruplar arasındaki farkın önemli olduğu bulunmuştur.

- Enginkaya, Ebru - Ozansoy, Tuğçe, A*lışveriş Değeri ve Mağaza Seçim Kriterlerinin Belirlenmesinin Hazcı ve Faydacı Alışveriş Değerleri ile İlişkisi: Lise Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2010, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(1), 141-155, Adana.

ÖZET: Günümüzde hızla artan yeni ürünler, yeni hizmet alanları kişileri tüketime yönelik bir davranış içerisine sokmaktadır. Bu durumun farkına varan işletmeciler, girişimciler, üreticiler var olan ürün

ve hizmetlere her gün yeni bir şey eklemektedir. Kapitalizmin yaygınlaşması ile birlikte tüketim çılgınlığına dönüşen alışveriş faaliyeti kişilerin geleneksel satın alma tarzlarından uzaklaşmalarına ve bu faaliyetin bir keyif aracı olarak görülmesine sebep olmuştur. Bu çalışmanın amacı genç tüketicilerin alışveriş sırasındaki tutumlarını ve mağaza değerlendirme kriterlerini hazcı ve faydacı değer açısından incelenmesidir. Bu çalışmada tüketicilerin alışveriş sırasındaki tutumlarını ve mağaza değerlendirme kriterlerini içeren bir anket uygulanmıştır. Bu tutum ve kriterlere bağlı olarak kişilerin satın alma davranışları incelenmiştir.

- Ersoy, Ali Fuat - Quadır, Seher Ersoy - Sarıabdullahoğlu, Aybala, *Ailelerin Tüketim Davranışlarına Ergenlerin Etkisi,* 2010, Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 14(20), 35-53, Konya.

ÖZET: Bu çalışma, ailenin tüketim davranışlarına ergenlerin etkisini belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, Ankara il merkezindeki ilköğretim okullarında ve liselerde öğrenim gören, çalışmaya katılmaya gönüllü olan 11-18 yaş arası toplam 300 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma tarama modelinde olup çalışma aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler çapraz tablolar haline getirilerek x2 analizi ile değerlendirilmiştir. Ergenin, kendi satın alma alanlarından spor malzemeleri, eğlence/serbest zaman faaliyetleri, kırtasiye malzemeleri, kaset, Cd, oyun, oyuncak ve kişisel bakım ürünleri kategorilerinde ağırlıklı etkiye sahip olduğu bulunmuştur. Ailenin harcama alanlarında ise ergenin sadece tüm ailenin ortak kararından sonra eğlence/serbest zaman faaliyetleri kategorisinde etkili olduğu saptanmıştır. Satın alma aşamaları arasında ise ergenin en çok marka seçiminde etkili olduğu görülmüştür. Genel olarak ergenin yaşı ve aile geliri arttıkça aile satın alma kararlarına daha çok katıldığı, satın alınacak ürünün fiyatı arttıkça babanın kararlarda daha etkili olduğu, annenin ekonomik gücünün artmasıyla da kararlardaki etkisinin arttığı görülmüştür. Elde edilen bulgular doğrultusunda anne babalara, ergenin kendi kullanacağı mal ve hizmetlerin kalite, fiyat, marka gibi özelliklerini değerlendirmesinde yol göstermeleri ancak son kararı ona bırakmaları, aile kararlarında da ona söz hakkı vermeleri önerilmiştir.

- Kaya, Kamil - Nuran, Zekavet Oğuz, *Üniversite Gençliğinin Alışveriş Tercihlerinde Tüketim Kültürünün Rolü,* 2010, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, (22), 147-164, Isparta.

ÖZET: Tüketim, toplumsal yapıya, döneme ve kültüre göre değişkenlik gösteren sosyal bir olgudur. Özellikle modernleşme süreci ile birlikte, üretim sürecine paralel olarak tüketim faaliyetlerinde de büyük bir dönüşüm yaşanmaktadır. Bu durum toplumsal grupların tüketim eğilimlerinde de farklılaşmaya yol açmaktadır. Tüketim kültürü, tüketim ürünlerinin ve hizmetlerinin kullanımının ötesinde, toplumsal statüyü ve kimliği tanımlama biçimi olarak giderek önem kazanmaktadır. Bu kültür, özellikle gençlik tarafından daha da önemsenmekte ve yaşam biçimlerini tanımlama vasıtası olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, Süleyman Demirel Üniversitesi örneği dikkate alınarak üniversite gençliğinin alışveriş tercihlerinde tüketim kültürü ve bu kültürün ürünlerinin etkisi incelenmiş ve analiz edilmeye çalışılmıştır.

- Koporan, Emrah - Keskin, H. Dilara, *Üniversite Öğrencilerinin Kredi Kartı Sahipliğini Belirleyen Faktörler,* 2010, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 5(1), 111-129, Eskişehir.

ÖZET: Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin sosyoekonomik ve demografik faktörlerinin kredi kartı sahipliği üzerindeki etkileri Logit modeli kapsamında incelenmiştir. Birçok açıklayıcı değişken arasından; öğrencinin cinsiyeti, yaşı, sınıf düzeyi, ailesinin ikamet ettiği şehir ile üniversitenin bulunduğu şehir arasındaki uzaklık, kendisi dışındaki kardeş sayısı, hane halkının aylık geliri, öğrencinin aylık harcama tutarı ve nerede kaldığı değişkenleri kredi kartı sahipliğini belirleme üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

- Özer, Hüseyin - Akan, Yusuf - Çalmaşur, Gürkan, *Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir-Harcama İlişkisi,* 2010, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 11(1), 231-249, Sivas.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Atatürk Üniversitesi öğrencilerinin gelir-harcama ilişkisini, toplam harcamanın harcama grupları itibariyle dağılımını ve üniversite öğrencilerinin il ekonomisine katkısını araştırmaktır. Bu amacı gerçekleştirebilmek için 900 öğrenciye anket uygulanmıştır. Harcama gruplarının gelir esneklikleri engel fonksiyonları yardımıyla bulunmuştur. Gıda, giyim-ayakkabı ve barınma harcamaları öğrenciler için zorunlu harcamalar; ulaşım, haberleşme, kişisel bakım, eğitim-öğretim, eğlence, sosyo-kültürel, alkollü içecekler, sigara ve tütün mamulleri ve diğer harcamalar ise zorunlu harcamalar olmakla birlikte esneklikleri birim esnekliğe çok yakındır. Bununla birlikte, şans oyunları harcaması ise öğrenciler için lüks mal olarak belirlenmiştir.

- Özgüven, Nihan - Karataş, Ezgi, *Genç Tüketicilerin Marka Kişiliği Algılamalarının Cinsiyete Göre Değerlendirilmesi: McDonald's ve Burger King,* 2010, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(11), 139-163, Isparta.

ÖZET: Günümüzde marka kişiliği yaratmak işletmelerin en önemli rekabet aracı haline gelmiştir. Geçmişte işletmeler için sadece yeni bir ürün yaratmak önemli iken bugün, yeni ürün yaratmanın yanı sıra marka kişiliği oluşturmak da önemli hale gelmiştir. Tüketiciler, kullandıkları ürünler ile kendi kişiliklerini özdeşleştirmekte ve kendilerini markaları ile ifade etmektedirler. Güçlü bir kişiliğe sahip marka ile tüketici arasında kurulan duygusal bağ, tüketicinin memnuniyetini arttırmaktadır. Çalışmada, McDonald's ve Burger King hızlı tüketimi restoranları markalarının gençler tarafından cinsiyete göre farklı kişilik özellikleri ile algılandığını ortaya çıkmaktadır. Çalışma sonucunda, Aaker marka kişiliği ölçeğinin tanımlanması yapılmakta ve ölçeğin bundan sonra yapılacak çalışmalara temel oluşturacağı düşünülmektedir.

- Sönmez, Ebru, *Giyimde Marka Bağımlılığı ve Marka Duyarlılığı: Gençler Üzerine Bir Araştırma,* 2010, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (28), 2010, 67-91, Kayseri.

ÖZET: Çalışmanın temel amacı, gençlerin marka bağlılığını ve marka duyarlılığını etkileyen faktörlerin belirlenmesidir. Bu amaçla, Kayseri ilindeki 12–19 yaş arası 1164 öğrenciden oluşan örnek

kitleden veriler toplanmıştır. Araştırma için geliştirilen model ve hipotezler, bu verilerden yararlanılarak test edilmiştir. Korelâsyon, t testi ve regresyon analizleriyle test edilen hipotezler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin marka bağlılığı ve marka duyarlılığı arasında olumlu bir ilişki olduğu görülmüştür. Giyimde marka bağlılığını ve marka duyarlılığını olumlu yönde etkileyen en önemli ortak tahmin edici, psikolojik faktörlerdir. Ayrıca, marka bağlılığını ve marka duyarlılığını etkileyen diğer ortak değişken, giyim ürünleri tercihinde arkadaşlarla olan iletişime verilen önemdir. Arkadaşlarla olan iletişime verilen önem, hem marka bağlılığını hem de marka duyarlılığını olumlu yönde etkilemektedir. Aile içi iletişim, marka duyarlılığını olumlu olarak etkilemektedir. Annesi çalışan gençlerin marka bağlılık ve marka duyarlılık düzeyleri ile annesi çalışmayan gençlerin marka bağlılık ve marka duyarlılık düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

- Akdoğan, Mehmet Şükrü - Karaarslan, Mustafa Halid, *Gençlerin Kendilerinin ve Ailelerinin Giysi Tüketimi Alışkanlıklarını Değerlendirmeleri: Nevşehir Üniversitesi İİBF Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2011, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (30), 373-395, Kayseri.

ÖZET: Giysi alışverişleri çocukluk döneminin aile ile birlikte yapılan en önemli sosyalleşme faaliyetlerinden biridir. Bu sebeple çocukların ebeveynleri ile birlikte yaptıkları alışverişler üzerine çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Ancak genç yaştaki kişilerin aile fertlerini giysi tüketim alışkanlıkları açısından nasıl değerlendirdikleri konusunda literatürde boşluk bulunmaktadır. Bu çalışma, araştırmaya katılmayı kabul eden Nevşehir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde birinci sınıf derslerine devam eden 18-26 yaşları arasındaki öğrencilere anket olarak uygulanmıştır. Öğrencilerden kendilerini, annelerini, babalarını, kız kardeşlerini ve erkek kardeşlerini modayı takip, sahip oldukları giysi miktarı, giysi satın almak için harcadıkları zaman, giysi için ayrılan bütçe ve sosyal beğeni açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Öğrencilerin bu boyutlar açısından kendilerini genellikle ailenin ortasına konumlandıkları görülmüştür. Ayrıca giysi tüketiminin tanımlanması ile ilgili sıralama sorularında kendilerini kardeşlerinden daha çok ebeveynlerine benzer olarak tanımladıkları görülmüştür.

- Aksoy, Hasan, *Küreselleşme Sürecinde Tüketicilerin Marka Tercihleri, AB Üyeliğinin Üniversite Öğrencilerinin Marka Tercihleri Üzerindeki Etkisi,* 2011, Alatoo Academic Studies, 6(1), 172-178, Bişkek.

ÖZET: Küreselleşme, ülkeler arasındaki ekonomik, siyasal ve sosyal ilişkilerin gelişmesi ve ülkelerin bu alanlarda birbirine benzemesi sürecidir. Günümüzde bütün dünyayı etkileyen bu değişim ve gelişmeler işletmeleri ve tüketicileri de doğrudan etkilemektedir. Tüketiciler; kalite, hız, fiyat ve ürün farklılaştırması gibi unsurlara bağlı olarak marka tercihlerini yaparken ürünlerin yerel marka veya küresel marka olması da tüketici tercihlerini belirleyen diğer etkenlerdir. Bununla birlikte tüm dünyadaki siyasal gelişmeler tüketicilerin marka tercihlerinin küresel markalardan yerel markalara doğru bir değişim göstermesine sebep olmuştur. Bu çalışmayla Konya'daki ve AB üyesi Polonya'daki üniversite öğrencilerinin tüketim tercihleri üzerindeki sözü edilen gelişmelerin etkisi araştırılmıştır.

- Peşken Akça, Raziye – Baran, Gülen - Bıçakçı, Müdriye Yıldız, *15–18 Yaş Grubu Ergenlerde Giysi Şeçimini Etkileyen Faktörler,* 2011, e-Journal of New World Sciences Academy, 6(2), 175-186, Kayseri.
- Çivitçi, Şule, *Kırgızistan ve Türkiye Gençlerinin Giysi Satın Alma Davranışlarının Karşılaştırılması,* 2011, Bilgi/Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, (59), 96-122.

ÖZET: Giyim davranışları konusunda gerçekleştirilen araştırmalar, tüketicilerin giyim konusunda değişik davranışlara, değerlere ve beklentilere sahip olduklarını göstermektedir. Bu araştırma, farklı kültürlerde yetişen Kırgız ve Türk gençlerin giysi satın alma davranışlarını, giysi tercihlerini, düşüncelerini, moda ve markaya bakış açılarını belirlemek amacıyla planlanıp yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, Ankara ilindeki çeşitli üniversitelerde öğrenim görmekte olan gençlerden rastlantısal olarak seçilen 127 Kırgız uyruklu ve 191 Türk uyruklu, toplam 318 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ve üç bölümden oluşan veri toplama aracı ile toplanmış ve gerekli istatistiksel analizler yapılarak her iki ülke gençlerinin giysi satın alma davranışları ve moda-marka ile ilgili görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, gençlerin kültürel ve sosyal düzeyleri farklı olsa da giyinme konusunda benzer davranışlar sergilediği ve onlar için ürün kalitesinin önemli olduğu gözlenmiştir.

- Dinçer, Banu, *Tüketicilerin Alışveriş Merkezi Ziyareti ve Davranışı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2011, Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 15(21), 317-331, Konya.

ÖZET: Alışveriş merkezlerinin gelişmesi ve tüketicilerin günlük yaşamında daha çok yer alması ile perakende stratejileri ve perakende anlayışı değişiklikler göstermiştir. Bu çalışmada genç, üniversite öğrencisi tüketicilerin alışveriş merkezi ziyareti ve davranışları değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırma verileri, Türkiye'de perakende sektörü açısından en gelişmiş şehirlerden biri olan İstanbul'da yaşayan gençlerden elde edildi. Anket yöntemi ile üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilen çalışma ile tüketicilerin alışveriş alışkanlıkları ve alışveriş merkezi ziyaretlerini açıklamada rol oynayan boyutlar hakkında, batılı ülkelerde yapılmış çalışmaların sonuçlarına benzer bulgulara ulaşılmıştır. Sonuçlar, alışveriş alışkanlıklarının yanı sıra bazı alışveriş merkezine gitme sebeplerini ön plana çıkarmıştır. Bu çalışma, perakende sektörü ve alışveriş merkezi yönetimlerine faydalı çıkarımlar sağlamıştır.

- Gökaliler, Ebru - Aybar, Ayda Sabuncuoğlu - Gülay, Göker, *Bir Statü Tüketimi Göstergesi Olarak Iphone Markalı Akıllı Telefon Algısı: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2011, Selçuk İletişim Dergisi, 7(1), 36-48, Konya.

ÖZET: Dünyada ve Türkiye'de mobil medya uygulamalarına paralel olarak akıllı telefon kullanımı da hızla artmaktadır. Akıllı telefonların Türkiye'de özellikle genç kullanıcılar arasındaki yaygınlığına rağmen, ürünlerin algılanması farklılaşabilmektedir. Bu çalışmada, günümüzde dijital çağın yeni statü sembollerinden biri olma özelliğiyle diğer markalardan farklılaşan iPhone marka akıllı telefonların, örnek kitle kabul edilen üniversite gençliği tarafından bir statü tüketimi olarak nasıl algılandığını ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Çalışmada elde edilen verilerin analizi yapılarak, örneklem grupla-

rının sosyo-demografik değişkenlere göre dağılımları ve bu değişkenlerin gruplar arasında fark yaratıp yaratmadığı incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, iPhone sahibi olan kullanıcılar ile olmayanlar arasında statü tüketimi eğilimi bağlamında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

- Hassan, Azize - Bayhan, Isa - Yayla, Özgür, *Üniversite Öğrencilerinin Bilinirliği Yüksek Markalı Ürünlere Yönelik Bilgi, Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma,* 2011, İşletme Araştırmaları Dergisi, 3(4), 104-120.

ÖZET: Günümüzde marka, pazarlama yazınında önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüketicilerin eğitim seviyelerinin yükselmesi ile birlikte mal ve hizmetlere yönelik tutumları da daha duyarlı hale gelmiştir. Birçok marka için ise gençler asıl kitle konumundadır. Bu noktada gençlerin markalara yönelik tutum, bilgi ve davranışlarının belirlenmesi önemlilik arz etmektedir. Bu önemden hareketle, Gazi Üniversitesi'nin Gölbaşı yerleşkesinde öğrenim gören 384 lisans öğrencinin bilinirliği yüksek markalı ürünlere yönelik bilgi, tutum ve davranışları ölçülmeye çalışılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda çalışmaya katılan öğrencilerinin bilinirliği yüksek markalı ürünleri tercih ettiği görülmüştür. Buna göre öğrenciler tarafından bilinirliği yüksek markalı ürünleri çoğunlukla güvenilir, tüketiciye korunma imkânı sağlayan, raflarda kolay bulunan ve promosyonları fazla bulunan ürünler olarak değerlendirilmektedir. Ancak her yerde fiyatının aynı olmadığını düşünmektedir.

- Kükrer, Özlem, *Üniversite Öğrencilerinde Hedonik Tüketimin Cinsiyete Göre Farklılaşması,* 2011, Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi, 1(1), 78-87, Trabzon.

ÖZET: Günümüzde tüketimin yalnızca temel ihtiyaçların giderilmesi amacıyla gerçekleştirilmediği bilinmektedir. Bu bağlamda araştırmada, tüketimin değişen tüketici dünyasında kazandığı farklı bir boyut olan hedonik tüketim üzerinde durulmuştur. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin hedonik tüketim gerçekleştirmelerinin cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğinin ortaya konulmasıdır. Bu amaçla Akdeniz Üniversitesi'nden 197 öğrenci ile bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda cinsiyet değişkeni ile hedonik tüketim arasında anlamlı bir farklılık olduğu; kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre tüketimlerini daha fazla hedonik güdülerle gerçekleştirdiği saptanmıştır.

- Şentürk, Berrin, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrencilerinin Hayvansal Ürün Tüketim Harcamalarının Analizi,* 2011, Veteriner Hekimler Derneği Dergisi, 82(2), 71-78, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrencilerinin hayvansal ürünleri tüketim eğilimlerini belirleyerek bu ürünler tüketim miktarlarına bağlı maksimum ve minimum harcamalarını ortaya koymaktır. Bu amaçla üniversitenin 2010-2011 akademik yılı birinci sınıf öğrencilerine anket uygulaması yapılmıştır. Çalışmaya 83 öğrenciden 78'i gönüllü olarak katılmıştır. Anketten elde edilen tüketim verileri 20 hayvansal ürüne ait piyasa fiyatları ile analiz edilmiştir. Her bir öğrencinin bu ürünleri tüketim miktarları ürünlerin maksimum ve minimum fiyatları dikkate alınarak aylık harcama olarak hesaplanmıştır. Elde edilen veriler Microsoft Excel ve SPSS for

Windows 12 programları ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin aile geliri ile asgari ve azami hayvansal ürün harcamaları arasındaki korelasyon hayvansal ürün orijinli gıdalar için sırasıyla %32 (p< 0,01) ve % 31, 7 (p< 0,01) olarak bulunmuştur. Öğrencilerin aile geliri seviyesi 553-4133 TL arasında değişmekte olup hayvansal gıdalar için olan harcamaları 114-418 TL arasında değişmektedir. Aile gelirinden öğrencilere ayrılan pay ise aile gelirinin %26'sı ile %28'i arasında değişmektedir. Öğrencilerin bireysel gelirleriyle asgari ve azami hayvansal ürün harcamaları arasındaki korelasyon sırasıyla %32, 1 (p<0,05) ve %32, 7 (p<0,05) olarak bulunmuştur. Sonuç olarak, öğrencilerin hayvansal ürün harcamaları aile gelirine bağlı olarak ile önemli ölçüde değişmektedir. Öğrencilerin hayvansal ürün tüketim tercihinde ise yoğurt, yumurta, peynir ve tavuk gibi nispeten daha düşük fiyatlı ucuz ürünler yer almaktadır.

- Turkut, Ahmet - Yayar, Rüştü - Karaca, Süleyman Serdar, *Üniversite Öğrencilerinin Kredi Kartı Sahibi Olmaları Üzerinde Etkili Olan Faktörler: Gaziosmanpaşa ve İnönü Üniversitelerinden Ampirik Bulgular,* 2011, Akademik Yaklaşımlar Dergisi, 2(1), 152-169, Malatya.

ÖZET: Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin sosyoekonomik ve demografik faktörlerinin kredi kartı sahipliği üzerindeki etkileri Logit modeli kapsamında incelenmiştir. Bu amaçla, hazırlanan anket, Gaziosmanpaşa ve İnönü Üniversitesi'nden tesadüfi olarak seçilen 788 öğrenciye uygulanmıştır. Kullanılan çeşitli açıklayıcı değişkenler arasından, öğrencinin yaşı, öğretim türü, annenin çalışma durumu, ailenin aylık geliri, öğrencinin aylık geliri, öğrencinin aylık harcama tutarı değişkenleri kredi kartı sahipliğini belirleme üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

- Akagün, Elif Ergin - Akbay, Handan Özdemir - Özsaçmacı, Bülent, *Satın Alma Eğilim ve Davranışlarında Rol Modellerin Etkisi,* 2012, Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi, 47(1), 58-68, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, atanmış veya seçilmiş rol modellerinin üniversite öğrencilerinin satın alma eğilimleri ve satın alma davranışları üzerindeki etkisini incelemektir. Veriler, Ankara'da iki ayrı üniversitede okuyan ve yaşları 18-23 arasında değişen toplam 173 öğrenciden oluşan bir anket örnekleminden elde edilmiştir. Atanmış (assigned) rol modellerinin (aileler) genç tüketicilerin satın alma eğilimlerinde ve davranışlarında etkili olduğu belirlenirken, sporcuların ve ünlülerin sadece satın alma davranışı üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Türk kültürü kolektivist bir kültür olduğundan, kişisel veya ünlülere odaklı sosyal ilişkilerin genç tüketicilerin satın alma eğilim ve davranışlarında önemli bir rol oynaması beklenmektedir.

- Armağan, Ece - Taşdelen, Mehmet, *Üniversite Öğrencilerinin Giyim Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma,* 2012, Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 4(1), 85-95.

ÖZET: Giyim sektörü değişen tüketici profili, satın alma davranışı vealışkanlıklarından fazlasıyla etkilenmektedir. Bu nedenle firmalar, değişen tüketici tercihlerini izlemeli ve hedef kitlelerini daha yakından tanımalıdır. Bu çalışmada, Adnan Menderes Üniversitesi, Karacasu Memnune İnci MYO

öğrencilerinin giyim tercihlerini etkileyen faktörler incelemiş, 352 öğrenciye anket uygulanmış, sonuçlar SPSS ile değerlendirilmiş, tanımlayıcı istatistikler frekans ve yüzde tablolarıyla verilmiş, giyim tercihini etkileyen faktörler, faktör analizi ile gruplandırılmıştır. Buna göre giyim tercihini etkileyen temel faktörler; psiko-sosyal faktörler, moda odaklılık, ürün özellikleri, fiyat, ödeme kolaylığı, personel, alışveriş ortamı ve diğer unsurlardır.

- Çakmal, Ali Çağlar - Çakır, Merve, *12-18 Yaş Arası Gençlerin Hedonik Tüketim Davranışlarının İncelenmesi: Kocaeli Şehir Merkezinde Bir Araştırma,* 2012, Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi, 1(4), 171-189, Karabük.

ÖZET: Günümüzde tüketiciler sadece ihtiyaçlarına yönelik alışveriş yapmayıp, duygusal anlamda haz duyabileceği ya da alışveriş esnasında zevk alabileceği alışverişler yapmaktadırlar. Modern tüketim toplumlarında tüketim olgusunun duygusal veya hissi boyutu ön plana çıkmış, satın alma sürecinde geleneksel anlayıştan belirgin derecede farklılıklar gösteren hedonik (hazcı) tüketim tüketici davranışları açısından giderek daha fazla oranda inceleme konusu olmaya başlamıştır. Pazarlama iletişiminde de firmaların hedef kitleleri genç tüketiciler olarak belirmektedir. Bu çalışma, genç tüketicilerin alışverişe bakışlarında gittikçe önemli bir yer alan hedonik tüketimin nedenlerini incelemeyi amaçlamaktadır.

- Quadır, Seher Ersoy, *Materyalist Değer Eğiliminin Gelişiminde Tüketici Sosyalizasyonunun Rolü, 2*012, Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama, 3(6), 31-50.

ÖZET: Çağımızın hastalığı olan materyalizm, ihtiyacı olmadığı halde aşırı satın alma isteği ya da lüks tüketim mallarını elde etme arzusu ile kendini göstermekte ve maddi mallara aşırı düşkünlükle eşdeğer görülmektedir. Bireyler tüketici olarak satın alma davranış normlarını ve beraberinde materyalizmi; çocukluktan itibaren ebeveynlerini, yaşıtlarını ve rol modeli olarak görev yapan diğer referans gruplarını gözlemleyerek öğrenmektedir. Dolayısıyla materyalizm; sosyal eğilimli aile etkileşimiyle, tüketim hakkında yaşıtlarla sık iletişim kurmakla, televizyona uzun süre maruz kalmakla ve televizyon reklamlarını seyretmekle pozitif ilişkili görülmektedir. Ayrıca materyalist eğilimlerin gelişiminde sosyal sınıfı ve kültürü içeren sosyal faktörler ve bireysel farklılıklar (yaş, cinsiyet) da rol oynamaktadır. Bu makalede bireylerin tüketici sosyalizasyonu sürecinde ortaya çıkan materyalist değerlerin nasıl geliştiği ve materyalizmin tüketici davranışlarına olumsuz etkileri, bu konuda yapılmış çalışmalardan yola çıkarak incelenmiştir.

- Uzgören, Ergin - Şengür, Mehmet - Yiğit, Ümit, *Öğrencilerinin Cep Telefonu Talebini Etkileyen Faktörler Dumlupınar Üniversitesi Öğrencilerine Yönelik Uygulama*, 2012, Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14(1), 55-72, Afyon.

ÖZET: Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de GSM operatörü abonelerinin önemli bir kısmını gençler dolayısıyla da üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Dolayısıyla cep telefonu üreticilerinin hedef kitlesi halini alan üniversite öğrencilerini temsilen Dumlupınar Üniversitesi öğrencileri bu çalışmanın ana kütlesini oluşturmaktadır. Çalışmada Dumlupınar Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin

cep telefonu ilk talebi ile yenileme talebini etkileyen faktörler anket uygulaması yoluyla belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin cep telefonu ilk talebini kesinlikle önemli derecede etkileyen faktörler telefonun dayanıklılığı, artırılabilir hafızası ve kamera kalitesi gibi teknik özelliklerdir. Yenileme talebini ise özellikle mevcut telefonun arızalanması, marka güvenirliliği, model, kullanım kolaylığı ve teknolojik yenilikler gibi faktörlerin etkilediği belirlenmiştir. Hem ilk hem de yenileme talebi bakımından fiyat ve gelir değişkenlerinin etkisinin sınırlı kaldığı görülmektedir.

- Yaylı, Ali - Helvacı, Engin - Aysen, Esin, *Üniversitelerin Marka Kişiliği Algısının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma,* 2012, İşletme Araştırmaları Dergisi, 4(4), 182-204.

ÖZET: Üreticilerin güçlenmesi ve rekabet ortamının artması ile birlikte ürünlerin farklılaştırılması ihtiyacı da artmıştır. Bu ihtiyaç, marka kullanımını doğurmuş ve marka ile ilgili çalışmalar, literatüre yeni kavramlar kazandırmıştır. Bu kavramlardan biri olan marka kişiliği, bu çalışmada ele alınmıştır. Yanı sıra, üniversitelerin markalaşması ve üniversitelerin öğrenciler tarafından algılanan marka kişilikleri araştırılmıştır. Çalışmada yer alan bir diğer konu, pazarlamada tüketici etnosentrizmi olarak bilinen birtakım milliyetçi düşünüşlerin, öğrencilerin üniversite marka kişiliği algısını etkileyip etkilemediğidir. Yapılan çalışmalar, etnosentrizmin, tüketici satın alma davranışlarını etkilediğini göstermektedir. Eğitim alanında da öğrencilerin vatansever, milliyetçi eğilimlerinin, üniversitelere yönelik bir marka kişiliği benimsemelerinde ve üniversite seçimlerinde belirleyici olabileceği, çalışmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Bu araştırma sonucunda, devlet ve vakıf üniversitesi öğrencileri tarafından algılanan marka kişiliklerinin birbirinden farklı olmadığı, etnosentrik eğilimlerin üniversite seçimlerini etkilemesi noktasında devlet ve vakıf üniversitesi öğrencileri arasında önemli düzeyde faklılık olmadığı ve öğrencilerdeki etnosentrik eğilimlerin, devlet ve vakıf üniversitelerine yönelik marka kişiliği algılarını etkilediği belirlenmiştir.

- Akıncı, Güliz Muğan, *Gençler ve Alışveriş Merkezleri (AVM'ler): AVM Kullanım Tercihleri Hakkında Bir Alan Çalışması,* 2013, Megaron Dergisi, 8(2), 87-96, İstanbul.

ÖZET: Alışveriş merkezleri (AVM'ler) günümüz modern kent yaşamında tüketim anlayışı ve kültürünün geçirdiği dönüşümün mekan boyutunu yansıtan önemli örneklerdir. Türkiye'de 1980'leri takiben yerleşen liberal ekonomi ve değişen küresel etkenler, AVM'leri kentsel kimliğin bir parçası haline getirmede etkili olmuştur. AVM'lerin gençlerin sosyal dünyalarının önemli bir parçası olduğu düşünüldüğünde, 'AVM ve gençler' üzerine yoğunlaşmak önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, bir taraftan 13-19 yaş grubundaki gençlerin kent yaşamındaki boş zaman ve boş zaman mekan kullanımı irdelenirken, diğer taraftan AVM'lerin bu mekanlar içerisinde nerede durduğunu sorgulamaktır. Bunun yanı sıra, AVM'lerin fiziksel ve sosyal çevrelerinin ve bunların tasarımla olan ilişkilerinin gençler tarafından nasıl algılandığı sorusu da çalışmanın temel hedefi olarak belirlenmiştir. Bu amaçla, Ankara Migros Alışveriş Merkezi'nde bir alan araştırması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verisi gözlem ve 13-19 yaş grubundaki 104 gençle yapılan derinlemesine görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, 13-19 yaş grubu için en çok tercih edilen boş zaman mekanı AVM'lerdir. AVM'nin konumu ve evlerinden AVM'ye ulaşım kolaylığı gibi fiziksel çevre etkenleri gençler için AVM tercihlerinde öncelikli nedenler olarak belirlenmiştir. Değerlendirme yüzdelerine ve görüşmeler sırasında yapılan gözlemlere bakıldığında, 13-19 yaş grubu gençlerin etraflarını saran fiziksel çevre

ve fiziksel çevreyle ilgili unsurlara çok da dikkat etmedikleri ve fiziksel çevreyi oluşturan bileşenlerin neler olduğuna dair detaylı ve derinlemesine bilgi sahibi olmadıkları gözlemlenmiştir. Bu bağlamda düşündüğümüzde, gençlerin fiziksel çevre, ona ilişkin sorunlar ve tasarıma ilişkin ilgisizlikleriyle, sosyal çevre ve toplumsal konulara verdikleri öncelikleri daha detaylı araştırmalarla incelenmesinde fayda olduğu tespit edilmiştir.

- Erciş, Mehmet Serdar, *Pazarlama Halkla İlişkileri (Mpr) Araçlarının Genç Tüketicilerin Marka Değerini Etkileme Düzeyi ve Atatürk Üniversitesinde Bir Uygulama,* 2013, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(2), 325-345, Erzurum.

ÖZET: Çalışmanın amacı, Pazarlama Halkla İlişkilerinin (MPR) kullandığı araçların gençlerin marka değeri algıları üzerindeki önemi ve rolünü belirleyerek, bu araçların her birinin gençlerin marka değeri algıları üzerinde ne ölçüde etkin olduğunu ortaya koymaktır. Araştırmanın ana kitlesini Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada, 375 tüketiciye yüz yüze anket yöntemi uygulanmıştır. Veriler SPSS 20 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde ortalamalar, standart sapma, frekans dağılımları, korelasyon ve regresyon analizinden yararlanılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre, genç tüketicilerin büyük bir çoğunluğunun (%79) satın alma kararlarında marka tercihi yaptığı ve genç tüketicilerin marka değeri üzerinde, televizyon ve radyo reklamları, sponsorluklar, promosyonlar, tanıtım kampanyaları ve elektronik mesajların etkili olduğu buna karşın, fuarlar ve festivaller, gazete ve dergi reklamlarının etkili olmadığı gözlenmiştir.

- Erdal, Gülistan - Erdal, Hilmi - Uzundal, Hatice, *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Öğrencilerinin Marka Giyim Konusundaki Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma,* 2013, Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi, (4), 49-56, Tokat.

ÖZET: Bu çalışmada, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde eğitim gören öğrencilerin marka giyim konusundaki tutum ve davranışları incelenmiştir. Çalışmada üniversitenin farklı fakülte ve bölümlerinde okuyan 253 öğrenci ile anket yapılmıştır. Bu anketlerden elde edilen sonuçlara göre öğrencilerinin sosyoekonomik ve demografik özellikleri tanımlanmış, giyim konusundaki tutum ve davranışları belirlenmiş ve markaya ilişkin yargı ve düşünceleri test edilmiştir. Araştırmada elde edilen bazı bulgular, öğrencilerin %53, 3'ünün kıyafet satın alırken markalı olmasına dikkat etmedikleri, %86, 1'inin markadan çok kaliteye önem verdiği şeklinde tespit edilmiştir.

- Işın, Alper - Koç, Burcu - Yazıcıoğlu, İrfan, *Üniversite Öğrencilerinin Fast Food Ürünleri Tercih Etme Nedenleri,* 2013, Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 1(1), 36-41, Ankara.

ÖZET: Hızlı hazır yemek sistemi; az zamanda çok sayıda tüketiciye hizmet veren, standart yöntemlerle hazırlanmış besinlerin üretildiği ve satıldığı bir yemek sistemidir. İnsanların zamanlarının eskiye oranla daha kısıtlı hale gelmesi, teknolojik gelişmelerin sonucunda dünyanın farklı yerlerinde meydana gelen yeniliklerin eskiye oranla daha hızlı bir şekilde geniş bir alana yayılması ve yaşam şekilleri arasındaki etkileşim, son yıllarda fast food ürünlere olan talebi artırmıştır. Söz konusu talep artışı,

günümüzde dünyanın hemen her ülkesinde tercih edilen fast food ürünlerin tüketimine etki eden faktörlerin önemle ele alınmasını gerekli kılmıştır. Dış kaynak temelli fast food tüketim alışkanlığı genellikle gençler ve çocukların tercih ettiği bir türdür. Bu durum, geniş bir kitleye hitap eden bu yiyecek tüketimi türünün gençler açısından değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Araştırmanın amacı da Gazi Üniversitesi öğrencilerinin fast food ürünleri tercih etmelerinde etkili olabilecek değişkenleri önem derecelerine göre saptamak ve sınıflandırmaktır.

- Kaban Kadıoğlu, Zeynep, *Teknoloji Çağında E-Tüketim ve Genç Tüketicilerin Değişen Tüketim Algıları,* 2013, AJIT-e Bilişim Teknolojileri Akademik Dergisi, 4(13), 109-114, Pdf, İstanbul.

ÖZET: Toplumsal hayattaki değişimler ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler insanların tüketim algılarını da değiştirdi. Yepyeni pazar ortamları ve yepyeni satın alma biçimleri ortaya çıktı. Bu yeni rekabet ortamında başarılı olmak isteyen işletmelerin yeni neslin tüketim alışkanlıklarını dikkatle takip etmeleri ve ürün içeriklerinden pazarlama yöntemlerine kadar değişen tüketim kalıplarına uygun çözümler geliştirmeleri gerekiyor.

- Korkmaz, Sezer - Sertoğlu, Ayşegül Ermeç, *Genç Tüketicilerin Sürdürülebilir Gıda Tüketimi Davranışının Güven ve Değerlere Dayanan Planlı Davranış Teorisi Kapsamında Tartışılması, 2*013, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 31(1), 127-152, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın temel amacı, genç tüketicilerin sürdürülebilir gıda ürünlerini satın alma niyetini açıklamada, tutumların, algılanan tüketici etkinliğinin, algılanan elde edilebilirliğin ve sosyal normların etkisini ortaya koymaktır. Çalışmanın bir diğer bir amacı da davranışsal niyet oluşum sürecinde güven ve insani değerler gibi bireysel özelliklerin etkisini araştırmaktır. Belirlenen bu amaçlar doğrultusunda, 319 genç tüketiciye anket uygulanmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur. Yapılan analizlerde tüketici tutumunun, sosyal normların, algılanan tüketici etkililiğinin ve algılanan elde edilebilirliğin davranışsal niyet üzerindeki etkisine bakılmıştır. Yapılan istatistiksel analizler sonucu, tutum, sosyal norm ve algılanan tüketici etkinliği ile niyet bağımlı değişkeni arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde korelasyon olduğu, bunun yanı sıra elde edilebilirlik değişkeni ile niyet değişkeni arasındaki korelasyonun pozitif olmakla birlikte istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulunmuştur. Ayrıca güven düzeyi ne olursa olsun sürdürülebilir ürünleri satın alma niyetinin önemli göstergesinin tutum olduğu saptanmıştır.

- Sayılı, Murat - Gözener, Bilge, *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Öğrencilerinin Fast-Food Tüketim Alışkanlıklarının Değerlendirilmesi,* 2013, Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(2), 11-28, Çankırı.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, psikolojik fiyatlandırma yöntemlerinden birisi olan fiyat sonu yazım stratejisinin, kafe ve lüks restoranlardaki uygulama biçimlerini araştırmak ve bu stratejiyle oluşturulmuş menülerin algılamalarda ucuz ve yüksek kalite imajını yansıtıp yansıtmadığını incelemektir. Çalışmanın yöntem kısmı iki aşamadan oluşturulmuştur. Birinci aşamada Ankara'da bulunan kafe ve lüks restoranlardan 70 adet menü toplanmış ve fiyat sonu yazım stratejisinin yiyecek-içecek işletme-

lerindeki uygulamaları araştırılmıştır. İlk aşamada lüks restoranların menülerinde yüksek kalitenin simgesi olarak kabul edilen .00'lı (örn 7.00) fiyat sonlandırması ve küsuratsız fiyat yazımının (örn. 7) ağırlıklı olarak tercih edildiği görülmüştür. Araştırmanın ikinci aşamasında, fiyat sonu yazım stratejisinin müşteri algılamalarını nasıl etkilediğini belirlemek üzere senaryolar oluşturulmuş ve bu senaryolar üzerinden örneklem kapsamına alınan öğrencilerin tercihleri incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre .00'lı fiyat sonu yazım stratejisinin ve küsuratsız fiyat yazım şeklinin, yüksek kalite imajını yansıttığı anlaşılmıştır. Ancak ucuz imajının nasıl algılandığını araştırmak için kullanılan.99'lu ve .00'lı fiyat sonlandırmalarının herhangi bir etki yaratmadığı ortaya çıkmıştır.

- Cömert, Menekşe, *Gençlerin Fast Food Tüketim Alışkanlıkları,* 2014, Asos Journal The Journal of Academic Social Science, (6), 423-427, Elazığ.

ÖZET: Bu çalışma, turizm öğrencilerinin fast food tüketim alışkanlıklarını tespit etmek amacıyla düzenlenmiştir. Yaşları 17-29 arası değişen 400 üniversite öğrencisi araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırma Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi öğrencilerine anket tekniği kullanılarak uygulanmıştır. Anket formu; demografik bilgileri ve gençlerin fast food yiyeceklerin tüketimi ile ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla hazırlanan sorulardan oluşmaktadır. Araştırmanın verileri SPSS 17.0 İstatistik paket programına aktarılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda gençlerin %63.5'i fast food yiyecekleri tükettiklerini ve %59.5'inin hızlı olması sebebiyle bu yiyecekleri tükettiklerini belirtmişlerdir. Bu nedenle, sağlıklı ve bilinçli genç nesiller için ilköğretim çağından başlayarak önlemlerin alınması gerekmektedir.

- Çakır, Fatma - Demir, Neslihan, *Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Satın Alma Tercihlerinin Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma,* 2014, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 29(1), 213-243, İzmir.

ÖZET: Gelişen teknolojinin etkilediği tüm sektörlerde olduğu gibi sosyal hayatta da teknolojinin beraberinde getirdiği bütün araçlara talep gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle değişimlere karşı adaptasyonu daha kolay olan üniversite öğrencilerinin, iletişim ve bilişim teknolojilerine duyduğu merak ve ilgi, akıllı telefon gibi işlevselliği daha yüksek olan araçların tüketimini gittikçe arttırmaktadır. Bu bakış açısıyla, araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin akıllı telefon satın alma tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesidir. Araştırma kapsamında anket uygulaması yapılmış ve elde edilen veriler ışığında faktör analizi, korelasyon analizi ve regresyon analizi yapılarak analizler gerçekleştirilmiştir. Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin akıllı telefon satın alma tercihlerini; ürün özellikleri, marka ve reklam çabalarının etkilediği ortaya çıkmıştır.

- Gültekin, Beyza - Erol, Özge, *Ergenlerin Ürün Yerleştirmeye Yönelik Tutum ve Yerleştirilen Ürünlere Yönelik Davranışlarının Sosyalleşme Araçları ile Açıklanması,* 2014, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 32(1), 113-141, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, sosyalleşme araçlarından ebeveyn ve akranlarla iletişim sıklığı ile televizyondaki dizi ve eğlence programlarını seyretme sıklığının ergenlerin ürün yerleştirmeye yönelik tutumuna ve yerleştirilen ürünlere yönelik davranışlarına etkisini araştırmaktır. Ayrıca, bu çalışma

kapsamında, ergenlerin ürün yerleştirmeye yönelik tutumunun yerleştirilen ürünlere yönelik davranışlara etkisi de incelenmektedir. Bu kapsamda önerilen model Ankara'da öğrenim gören 15-19 yaş aralığındaki lise öğrencilerinde test edilmektedir. Uygulanan doğrusal regresyon analizleri sonucunda ergenlerin ebeveynleri ve akranları ile satın alma konularındaki iletişim sıklığı ürün yerleştirmeye yönelik tutumu etkilemektedir. Ancak televizyondaki dizi ve eğlence programlarını seyretme sıklığının ürün yerleştirmeye yönelik tutuma etkisi bulunmamaktadır. Ayrıca yapılan lojistik regresyon analizine göre, sosyalleşme araçlarından ebeveynler ve akranlar ile satın alma konularındaki iletişim sıklığı, televizyondaki dizi ve eğlence programlarını seyretme sıklığı ve ürün yerleştirmeye yönelik tutum ergenlerin yerleştirilen ürünlere yönelik davranışlarını etkilememektedir.

- Köroğlu, Muhammet, *Tüketim Kültürünün Gençliğe Etkisi Üzerine Bir Değerlendirme,* 2014, Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 2(4), 254-269, Gümüşhane.

ÖZET: Gençlik, insan hayatının en önemli dönemlerinden birisidir. Bu dönem, gerek fizyolojik gerekse psikolojik ve sosyo-kültürel özellikleri bakımından diğer yaşam dönemlerinden önemli farklılıklar göstermektedir. Bu dönemde bireylerin tüketim tercihleri de toplumun geneline göre oldukça farklı olabilmektedir. Bu dönemin kendine özgü farklılıkları nedeniyle, günümüz toplumlarında gençlik, tüketim kültürünün hedef aldığı önemli kitlelerden biri olarak görülmektedir. Aynı zamanda özellikle gençlik döneminde tüketim davranışının bir kültür haline gelmeye başladığı pek çok araştırma sonucunda da tespit edilmektedir. Bu kültür neticesinde tüketim davranışına ihtiyaç gidermenin dışında farklı anlamlar yükleyen, tüketim davranışını yalnızca haz almak için gerçekleştiren genç bir nesil ortaya çıkmaktadır. Bu genç nesil, aynı tarz yiyecekler yemekte, aynı tarz giyinmekte, aynı tarz müzik dinlemekte ve aynı bilgi kanallarından beslenmektedir. Kullandıkları dil ise yine tüketim kültürünün üretmiş olduğu moda ve reklamların dilidir. Bu durum, benzer kalıpların dışına çıkamayan, aynı düşünce tarzına sahip, üretmekten ziyade hazır olarak verileni sürekli tüketmeye alışan bir gençlik ortaya çıkarmaktadır. Bu durumun önüne geçilmesi, ancak bazı değerlerin vurgulanması ve bu değerlerin mevcut eğitim sistemi içerisine yerleştirilmesi ile mümkündür. Bunlar arasında gelecek nesilleri düşünme, kanaatkârlık, elindeki ile yetinme bilinci büyük önem taşımaktadır.

- Özdinç, İsmail Yalım, *Üniversite Öğrencilerinin Fast Food Tüketim Alışkanlıkları ve Tüketim Noktası Tercihlerini Etkileyen Faktörler,* 2014, Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi, 15(1), 71-79, Ankara.

ÖZET: Bu çalışma Çukurova Üniversitesi'nde lisans ve lisansüstü öğrenim görmekte olan 357 öğrenciye yüz yüze uygulanan anketlerden elde edilen verilere dayanmaktadır çalışma kapsamında üniversite öğrencilerinin fast food tüketim alışkanlıkları ve tüketim noktası tercihlerine etki eden faktörler belirlenmeye çalışılmış, konu ile ilgili çeşitli hipotezler oluşturularak bunların geçerlilikleri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda üniversite öğrencilerinin %87, 7'sinin fast food türü gıda tükettiği %12, 3 günün ise bu tür ürünleri kesinlikle tüketmediği ortaya konmuştur. Öğrencilerin aylık harcama miktarı ortalama 210 milyon TL iken bu miktar içerisinden fast food ürünlerine ayırdıkları ortalama pay ise %42, 33'tür. Öğrencilerin aylık harcama miktarı arttıkça fast food tüketimleri de artmaktadır. Çalışmada öğrencilerin fast food tüketim noktası tercihlerinin incelenmesi amacıyla 32 adet duygusal (effective) ve bilişsel (cognitive) faktör belirlenmiş; bunlar arasından en anlamlı olanlarını özetlemek için faktör analizi uygulanmış ve çalışmanın son bölümünde bu bulgular değerlendirilmiştir.

- Şener, H. Yelda - Tunçbilek, Sinan, *Genç Tüketicilerin Referans Gruplara Üyeliklerinin Sembolik Tüketime Etkisi,* 2014, Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, (40), Calalabad.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, genç tüketicilerin kullandığı ve/veya arzuladığı akıllı cep telefonu markasına ilişkin sembolik tüketim davranışlarının gönüllü katılım yoluyla belirli bir referans gruba üyeliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemektir. Çalışmamızın bu amacı doğrultusunda Ankara'da beş ortaöğretim okulunun dokuzuncu, onuncu, on birinci ve on ikinci sınıflarda okuyan toplam 306 öğrenci üzerinde uygulama yapılmıştır. Elde edilen veriler, frekans dağılımlarıyla değerlendirildikten sonra gönüllü katılımla referans gruba üyeliğin sembolik tüketim davranışlarına etkisi t- testiyle analiz edilmiştir. Bu çalışma sonucunda, öğrencilerin sembolik tüketim davranışlarının özellikle gönüllü katılım yoluyla bir referans gruba üyeliklerine göre farklılık gösterdiği ve sembolik tüketimden beklenen faydanın daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

- Akyüz, Mürsel - Eroğlu, Ömer, *Toplumsal Sınıfın, Ortalama Gelir Düzeyinin ve Cinsiyet Farklılığının Sembolik Tüketim Eğilimi Üzerindeki Etkisi, Genç Tüketiciler Üzerine Bir Araştırma,* 2015, Akdeniz Üniversitesi İ. İ. B. F. Dergisi, 15(32), 98-128.

ÖZET: Değişen tüketim kültürü ve tüketim toplumu ile beraber tüketim, insanların sadece fiziksel ihtiyaçlarını karşıladıkları bir süreç olmaktan çıkmıştır. Yeni tüketim toplumunda tüketiciler fiziksel ihtiyaçlarının yanında sosyal, kültürel ve psikolojik ihtiyaçlarını da belli başlı ürünleri ve hizmetleri tüketerek gidermeye çalışmaktadırlar. Çalışmada, tüketicilerin fiziksel olmayan ihtiyaçlarını gidermek için yaptıkları tüketimlerini anlatan sembolik tüketim eğilimi ele alınmaktadır. Bu tür tüketim şekilleri gençler arasında daha yaygın olduğundan genç tüketiciler incelenmektedir. Araştırmanın temel amacı toplumsal sınıfın, ortalama gelir düzeyinin ve cinsiyet farklılığının, genç tüketicilerin sembolik tüketim eğilimleri üzerinde bir etkiye sahip olup olmadığını belirlemektir. Süleyman Demirel Üniversitesi'nde 437 öğrenci ile yapılan anket çalışması sonucunda elde edilen veriler kullanılmaktadır. İstatistiki analizler SPSS programı yardımıyla gerçekleştirilmektedir. Elde edilen sonuçlara göre, genç kadın tüketiciler, orta gelir grubundaki genç tüketiciler ve kendisini üst kesim olarak nitelendiren genç tüketiciler sembolik tüketim eğilimi göstermektedirler. Bu sonuçlardan hareketle toplumsal sınıfın, ortalama gelirin ve cinsiyet farklılığının genç tüketicilerin sembolik tüketim eğilimleri üzerinde anlamlı bir etkisi vardır denilebilir.

- Aydoğmuş, Hacer Yumurtacı - Can, Melih - Babayiğit, Ali - Aydoğmuş, Ufuk, *Öğrencilerin Online Alışveriş Davranışlarının Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi: Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Örneği,* 2015, Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 4(1), 211-222, Antalya.

ÖZET: Günümüzün en fazla tercih edilen ve birçok alanda pazarlama aracı olarak da kullanılan internet, teknolojideki hızlı gelişmeyle birlikte, dünyada firmaların birçok müşteriye ulaşmasını mümkün kılmakta ve müşterilerin alışveriş alışkanlıklarını değiştirmektedir. Bu değişim dünya çapında küresel firmaların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. İnternet dünyadaki coğrafi sınırları ortadan kaldırmakta, bunun neticesi olarak da satıcılar ve alıcıların buluşma noktası olan pazarlara farklı boyutlar kazandırmaktadır. Bu değişim neticesinde satıcılar ticari faaliyetlerini global hale getirerek

bütün dünyayı kapsayacak şekilde internet tabanlı hizmet sunmaktadır. Tüketiciler ürün ve hizmetler hakkında bilgi toplamak, mal ve hizmet satın almak amacıyla hatta zevk için göz atarak online alışverişe yönelmektedirler. Bu bakımdan online alışveriş ortamları, pazarlamacılar ve tüketiciler arasındaki ilişkide daha fazla role sahip olmaktadır. Bu çalışmada Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilere yönelik olarak hazırlanan anket ile öğrencilerin online alışveriş davranışları ile demografik özellikleri arasındaki dağılım incelenmiş ve online alışveriş tercihlerinin demografik özelliklerin etkisiyle anlamlı farklılıklar gösterdikleri gözlenmiştir.

- Dal, Veysel - Eroğlu, Ahmet Hüsrev, *Farklı Kişilik Özelliklerine Sahip Bireylerin Risk Algılarının Tüketici Davranışı Açısından İncelenmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2015, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20(2), 361-385, Isparta.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin kredi kartı kullanımına yönelik tutumlarını boyutlandırmak ve söz konusu bu boyutların çeşitli demografik özelliklere göre (cinsiyet, gelir, kredi kartına sahip olup olmama, sahip olunan kredi kartı sayısı vb.) farklılıklarını belirlemektir. Harcama ve ödeme kalıplarının tespitine yardımcı olabilecek bu ve benzeri çalışmaların, finansal firmaların kredi kartı hizmetlerini şekillendirmelerinde, pazarlama ve reklam stratejilerini oluşturmalarında; kredi kartı ile satış yapan firmaların satış ve nakit akış planlarını hazırlamalarında yardımcı olabilecek verileri sunabileceği açıktır. Çalışma kapsamında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nin yaz okulunda işletme ve finans derslerine katılan 210 öğrenciye anket uygulanmıştır. Kredi kartı kullanımına yönelik tutumları ölçmek amacıyla oluşturulan 16 maddenin faktör analizinden elde edilen 5 ayırt edici boyutun (davranışsal, duygusal, kavramsal, kaygısal, güvenirlilik) demografik özellikler bakımından farklılıklarının analizinde bağımsız örneklemler t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Yapılan analizler, kredi kartı kullanımına yönelik tutumlarda duygusal ve güvenilirlik boyutlarında kredi kartı kullanan ve kullanmayanlar arasında anlamlı farklar bulunduğunu ve geliri düşük öğrencilerin daha düşük düzeyde kaygısal tutum sergilediklerini göstermiştir.

- Dayan, Volkan, *Üniversite Öğrencilerinin İnternet Üzerinden Yaptıkları Alışverişlerde Bankaların Çağdaş Ödeme Araçlarının Kullanımının ve Bilgi Düzeyinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma,* 2015, Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 7(2), 143-153, Antalya.

ÖZET: Günümüz teknoloji dünyasında internet üzerinden yapılan alışveriş hayatımızın sıradan bir parçası haline gelmiştir. Özellikle üniversite öğrencileri internet üzerinden yapılan alışverişe çabuk uyum sağlamıştır. İnternet üzerinden yapılan alışverişlerde ödeme birçok araçla gerçekleştirilmektedir. Bu ödeme araçları kapıda ödeme, havale, EFT gibi klasik peşin ödeme araçları olduğu gibi daha teknolojik olan kredi kartı, sanal kart, banka kartı ve diğer para yerine geçen dijital araçlardır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin çağdaş ödeme araçları konusunda bilgi ve kullanım düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Muğla Üniversitesi Milas Sıtkı Koçman Meslek Yüksekokulu'nda eğitim ve öğretim gören 370 öğrenciye anket uygulaması yapılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda, değişkenler dört faktör ve 13 soru altında toplanmıştır. Çalışmanın sonucuna göre öğrencilerin internet üzerinden yapılan alışverişlerde güvenlik konusunda şüphelerinin olmadığı

fakat kredi kartı kullanımının orta düzeyde, sanal kart kullanımının düşük olduğu banka kartı kullanımından ise haberdar olmadıkları gözlenmiştir.

- Dere, Hurşit Ertuğrul - Koçak Şen, İlknur - Şen, Levent, *Üniversite Öğrencileri Arasında Enerji İçeceği Tüketim Davranışlarının Araştırılması: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği,* 2015, Türk Tarım-Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi, 3(6), 394-401.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin enerji içeceği tüketim davranışlarının ve tüketim bilinçlerinin araştırılmasıdır. Çalışma için gerekli veriler Afyon Kocatepe Üniversitesi'nde öğrenim gören 750 öğrenciden anket yoluyla elde edilmiştir. Anketteki sorular makalenin yazarları tarafından hazırlanmıştır. Araştırma sonunda gerekli testler SPSS programı kullanılarak yapılmıştır. Öğrencilerin enerji içeceği tüketim davranışlarıyla cinsiyet, yaş aralığı, mezun olunan lise türü, aylık harcama, sigara ve alkol kullanımı, gün içinde en çok tükettikleri içecek türleri ve okudukları lisans seviyeleri arasındaki ilişkiler incelenmiş ve %95 güven aralığında ki-kare testleri yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; enerji içeceği tüketim davranışlarının farklı yaş aralıklarına göre değişmediği; buna karşılık erkeklerin kızlara göre, kolej mezunlarının diğer lise türlerine göre, aylık 701 TL ve üzeri harcama yapanların alt gelir gruplarına göre daha fazla enerji içeceği tükettiği belirlenmiştir. Ayrıca, alkol kullananların kullanmayanlara göre, sigara kullananların kullanmayanlara göre, kahve içenlerin diğer içecek türlerini içenlere göre, lisans öğrencilerinin ön lisans öğrencilerine göre daha fazla enerji içeceği tükettiği sonucuna varılmış ve bu farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Enerji içeceği tüketim bilincini ölçen sorulara verilen cevaplar incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin enerji içeceği konusunda yeterli düzeyde tüketim bilincine sahip olmadıkları sonucuna varılmıştır.

- Göv, Sabiha - Akçı, Yavuz, *Üniversite Öğrencilerinin Marka Konusundaki Düşüncelerinin İncelenmesi,* 2015, Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 13(2), 255-271.

ÖZET: Benzerlerinin birbirinden ayrımının yapılması için doğan ve zamanla gelişerek ticari faaliyetlerin en önemli olmazlarından biri olan marka günümüzde rekabet aracı olmaya başlamıştır. Marka ile ilgili yapılan birçok çalışmada tüketicinin satın alma davranışını etkileyen önemli bir faktör olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin marka konusundaki düşünceleri çeşitli betimsel ölçülere göre belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla oluşturulan anket formu yanlı örnekleme ile seçilen Kilis 7 Aralık Üniversitesi öğrencilerine yüz yüze uygulanmıştır. Üniversite öğrencilerinin yaklaşık %10'unun temsil eden 786 (%99 güven aralığında %4, 35 hata payında) geçerli anket istatistiksel analizlere tabi tutulmuştur. Analizler sonucunda marka ile ilgili olarak verilen çeşitli ifadelere öğrencilerin genel olarak katıldıkları, cinsiyetlerinin ve aylık harcama miktarlarının marka algılarında anlamlı farklılıklar oluşturduğu görülmüştür. Araştırma sonuçlarından hedef kitlesi üniversite öğrencileri olan firmaların faydalanması ve ürün konumlamalarını gözden geçirmeleri beklenmektedir. Bu konuda çalışma yapacak araştırmacıların da kişilik özellikleri, yaşam tarzı ve tüketim alışkanlığı gibi çeşitli faktörleri de içerecek şekilde marka algısını incelemeleri farklı sonuçların elde edilmesini sağlayacaktır.

- İskender, Hatice - Özçelik, Eda - Kanbay, Yalçın, *Artvin Çoruh Üniversitesi Öğrencilerinin Tavuk Eti Tüketim Tercihleri,* 2015, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Veteriner Dergisi, 29(1), 9-13.

ÖZET: Sağlığın sürdürülmesi ve yaşam kalitesinin artırılmasında, yeterli ve dengeli beslenmede tavuk eti önemli role sahiptir. Bu araştırma, Artvin Çoruh Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin tavuk eti tüketim durumu ve tercihlerinin ortaya konması amacıyla yapılmıştır. Eylül- Kasım 2013 eğitim-öğretim yılı içerisinde yapılan çalışmanın materyalini, toplam 301 öğrenci ile gerçekleştirilen anketten elde edilen veriler oluşturmuştur. Çalışmanın verileri sosyo-demografik özellikler anket formu ve öğrencilerin tavuk eti tüketim özelliklerini belirlemeye yönelik olarak literatür taramaları sonucu oluşturulmuş tavuk eti tüketim özellikleri formu kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin haftalık ortalama tavuk eti tüketiminin 1,3 kg olduğu ve tavuk etinin tercih edilen kısmının en fazla göğüs (%27,9) olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, tavuk eti dışında kanatlı hayvan tüketmeyenlerin oranı %71,8 gibi yüksek bir oran olarak belirlenirken, öğrencilerin %77,1 oranında köy tavuğunu tercih ettiği, tavuk etini satın alırken öncelikle son kullanma tarihine dikkat ettikleri (%32.8), marka tercihinin (%28.8) ikinci sırada yer aldığı, işlenmiş tavuk eti tüketim oranının (%82. 1) olduğu ve işlenmiş tavuk eti olarak döneri (%36. 2) tercih ettikleri belirlenmiştir. Sonuç olarak, ankete katılan öğrencilerin tavuk eti tüketiminin yüksek olması ümit verici bir gelişmedir. Tavuk etinin tüketiminin arttırılması için, yeterli ve dengeli beslenme açısından diyet içerisinde bulunmasının önemi vurgulanmalı ve toplumun bilinçlendirilmesi için çeşitli çalışmalar yapılmalıdır.

- Kadı, Filiz - Öztunç, Hakan, *Üniversite Öğrencilerinin Aylık Harcamaları ile Cep Telefonu Kullanımları Arasındaki İlişki Üzerine Ampirik Bir Çalışma,* 2015, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (44), 168-178.

ÖZET: Ülkemizde cep telefonu kullanımı gün geçtikçe artmakta özellikle üniversite gençliği için neredeyse zorunlu tüketim maddesi olarak algılanmaktadır. Bu çalışma üniversite gençliğinde cep telefonunun zorunlu bir unsur olup olmadığının yanı sıra üniversite gençliğinin cep telefonu kullanımında kendi ekonomik harcama düzeylerine uygun davranıp davranmadıklarını araştırmaktadır. Ayrıca GSM operatörlerinin üniversitelilere uygun konuşma ve mesajlaşma gibi paketlerinden de yararlanarak ekonomik harcama düzeylerinden bağımsız kullanımda bulunup bulunmadıklarını incelemektedir. Cep telefonu konuşma süresi, gönderilen cep telefonu mesajları, telefon cihazının maliyeti, cep telefonu kullanım yılı ve telefon fatura ve kontör harcamaları faktörlerine bakılarak gençlerin üç farklı harcama grubuna ayrıştığı diskriminant analizi kullanılarak ortaya koyulmuştur. Analiz sonuçlarına göre aylık harcama açısından sırasıyla telefon fatura ve kontör masrafları, telefon cihazı, konuşma süresi ve SMS sayısında farklılık vardır.

- Karakaş, Ayhan - Şengün, Halil İbrahim - Çemberlitaş, İbrahim - Kıngır, Said, *Üniversite Öğrencilerinin Fast-Food Tercih Etme Sebeplerinin Belirlenmesi: Dicle Üniversitesi Örneği,* 2015, Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 12(3), 102-119, İzmir.

ÖZET: Araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin fast food ürünleri tercih etmelerinde etkili olabilecek değişkenleri önem derecelerine göre saptamak ve demografik değişkenlere göre farklılık olup olmadığın ortaya koymaktır. Çalışmanın amacına yönelik değerlendirmelerin doğru bir şekilde yapılabilmesi için veri toplama aracı olarak anket tekniğine başvurulmuştur. Araştırmanın evrenini Dicle Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini kolayda örnekleme yöntemi ile

belirlenen 406 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizinde demografik özellikler ile ilgili yüzde-frekanslar değerleri alınmış olup, yapılan analizler neticesinde hızlı yiyecek tüketimine etki eden faktörlerin ortalamaları ve standart sapmaları belirlenmiştir. Katılımcı öğrencilerin fast food tüketimlerine etki eden en önemli nedenlerin başında ürün özellikleri, daha sonra hız ve fiyat politikası gelmektedir. Fiziki unsurlar ve işletmenin tanıtım faaliyetleri ile imajı faktörlerinin, kullanılan 6 faktör içerisinde en az öneme sahip 2 faktör olarak nitelendirilmesi mümkündür.

- Özer, Hüseyin, *Bingöl Üniversitesi Öğrencilerinin Gelir Tüketim İlişkisi,* 2015, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15(3), 71-84, Eskişehir.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Bingöl Üniversitesi öğrencilerinin gelir-tüketim ilişkisini, toplam harcamanın harcama grupları itibariyle dağılımını tespit etmektir. Bu amacı gerçekleştirebilmek için 600 öğrenciye Kasım- Aralık 2013 tarihinde anket uygulanmıştır. Uygulanan anketlerden elde edilen veriler kullanılarak, öğrencilerin gelir-tüketim ilişkileri ve 8 adet harcama grubunun toplam harcama içerisindeki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu harcama gruplarının gelir esneklikleri engel fonksiyonları yardımıyla bulunmuştur. Yapılan analizde tüm harcama gruplarında yer alan harcamalar öğrenciler için zorunlu harcamalar olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca harcama grupları için tespit edilen en uygun fonksiyonel kalıplarının cinsiyet gölge değişkenli modelleri de tahmin edilmiştir. Bu modellere göre kız ve erkek öğrencilerin gıda, giyim-ayakkabı, barınma, ulaşım, haberleşme, kişisel bakım ve sigara ve alkollü içecek harcama gruplarının birbirinden farklı olduğu, eğitim-öğretim harcamaları için ise birbirinden farklı olmadığı tespit edilmiştir.

- Polat, Cihat - Maksudunov, Azamat, *Mobil Telefon Tercihindeki Etki Faktörleri-Kırgızistan'daki Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma,* 2015, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, 13(2), 187-208, Manisa.

ÖZET: Mobil telefon pazarı bir yandan hızla büyürken, diğer yandan yoğun bir rekabet ile karşılaşmaktadır. Karmaşık bir ürün olan mobil telefonlar eş zamanlı olarak çok sayıda ihtiyacı karşılamakta ve yalnızca bir iletişim aracından daha fazlasını ifade etmektedir. Özellikle genç tüketiciler ve onların istek, ihtiyaç ve arzuları, hem mevcut markalar arasındaki rekabetin artmasında hem de pazarın şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle, genç tüketicilerin mobil telefon tercih kararlarını nasıl verdikleri hem akademik hem de endüstriyel bakış açısından ilgi ve merak konusudur. Bir örnek olay incelemesi niteliğindeki bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin mobil telefon tercih kararlarını etkileyen faktörleri tespit etmektir. Çalışma, Kırgızistan'daki bir üniversitenin öğrencileri üzerine uygulanan bir anket çalışmasından elde edilen bulguları sunmaktadır. Buna göre genç tüketiciler mobil telefonu öncelikli olarak internet, mp3 ve radyo dinleme, resim çekme ve kablosuz araçlar arasında bağlantı amacıyla kullanmakta ve buna bağlı olarak telefonlarını daha kullanışlı hale getiren unsurlara daha fazla önem vermektedirler. Üniversite öğrencileri için bir mobil telefonda fiziksel olmayan özellikler kapsamında ürün kalitesi, marka, model, fiyat ve garanti daha önemli gözükürken; fiziksel özellikler olarak estetik ve görünüm, pil ömrü, renkli ekran, ekran çözünürlüğü ve ekran büyüklüğü gibi özellikler daha önemli gözükmektedir.

- Sönmez, Bülent - Vardar, Erdal - Bahadırlı, Nil Banu, *Üniversite Öğrencilerinde Enerji İçeceği Tüketim Sıklığının Araştırılması,* 2015, Bağımlılık Dergisi, 16(9), İstanbul.

ÖZET: Enerji içecekleri, bileşimlerinde kafein, taurin, B vitaminleri, ginseng, guarana gibi bitkisel türevler içeren uyarıcı etkilerine vurgu yapan meşrubatlardır. Enerji içeceği tüketiminin üniversite öğrencileri arasında popüler bir şekli alkolle karıştırarak tüketmektir. Dürtüselliğin alkol ve madde kullanım bozukluklarının gelişimi için yordayıcı bir etken olduğu bilinmektedir. Bu durum, enerji içeceği tüketimi ile alkol-madde kullanımı arasındaki ilişkide, bireyin heyecan arama ve dürtüsellik gibi kişilik özelliklerinin belirleyici olabileceğini göstermektedir. Bu çalışmamızın hedefi üniversite öğrencilerinde enerji içeceği tüketiminin alkol-madde kullanımı, dürtüsellik ve heyecan arama ile olan ilişkisini araştırmaktır.

- Tatlı, Halim, *Akıllı Telefon Seçiminin Belirleyicileri: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama,* 2015, Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 5(2), 549-567, Çankırı.

ÖZET: Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon seçimi üzerinde etkili olan faktörlerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, Bingöl Üniversitesi'nde okuyan öğrencilere uygulanan bir anketten elde edilen veriler kullanılmıştır. Bu anket, Ekim-Kasım 2014 tarihlerinde 400 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilerin akıllı telefon seçimi cevap değişkeni, yaşın logaritması, aylık gelirin logaritması ve öğrencilerin akıllı telefona ilişkin bakış açılarının puanın logaritması açıklayıcı değişken olarak alınmıştır. Analizlerde lojistik regresyon kullanılmıştır. Tahmin edilen lojistik regresyon analizi sonucunda; öğrencilerin akıllı telefona ilişkin bakış açılarının puanın logaritması ve aylık gelirin logaritması anlamlı bir şekilde akıllı telefonu seçme olasılığını artırdığı tespit edilmiştir. Yaşın logaritması ile öğrencilerin akıllı telefon seçimi arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Araştırmanın sonuçları, aylık gelir ve öğrencilerin akıllı telefona ilişkin bakış açıları, akıllı telefon seçiminin önemli belirleyicileri olduğunu göstermiştir.

- Yücel, Nurcan - Gülter, Erkan, *Spor Pazarlamasında Marka Değeri ve Taraftar Sadakatinin İncelenmesi: Fırat Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama,* 2015, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 25(1), 145-161, Elazığ.

ÖZET: Son yıllarda, spor endüstrisindeki gelişmeler ile birlikte, spor pazarlaması kavramının da önemi gittikçe artmıştır. Bu alan üzerine yapılan çalışmaların sayısı da bu duruma bağlı olarak artış göstermiştir. Bu çalışmanın amacı; Fırat Üniversitesi öğrencileri arasından seçilen örnek kütle ile yapılan anket çalışması neticesinde, taraftarların takımlarına olan sadakatlerinin analiz edilmesidir. Çalışmanın bağımsız değişkenleri olan; pazarlama karması elemanları (ürün, fiyat, dağıtım ve tutundurma) ve marka değeri bileşenlerinin (marka farkındalığı, marka çağrışımları ve algılanan kalite), çalışmanın bağımlı değişkeni olan taraftar sadakati üzerindeki etkileri Chaid analizi yordamı ile ölçülmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak bu değişkenlerin, taraftar sadakati üzerinde pozitif etkilere sahip oldukları saptanmıştır.

- Acar, Adnan - Bulduk, Sıdıka, *Yerli Ve Yabancı Fastfood Ürünlerinin Gençlerin Tercih Nedenlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Alan Çalışması Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Örneği*, 2016, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi, 17(38), 1-20.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde okuyan öğrencilerin yerli ve yabancı fastfood ürünlerinin tercih nedenlerini etkileyen faktörleri belirlemektir. Ayrıca fastfood beslenme tarzının günlük yaşamdaki yeri hakkında bilgi almak, yerli ve yabancı fastfood ürünlerinin tercihi noktasında farklılaşan unsurları belirlemek çalışmanın amaçları arasında sayılabilir. Katılımcıların yerli ve yabancı fastfood ürünlerini tercih etme nedenleri arasında, yabancı fastfood işletmelerinin popülerlik, standart lezzet ve kaliteye sahip olması ve fiziksel mekan özellikleri etkenlerine göre anlamlı farklılıklar belirlenmiştir (p< 0,01; p<0,05). Yerli fastfood işletmelerinin fiyatının uygun olması, sunulan yiyeceklerin damak zevkine hitap etmesi etkenine göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir (p< 0,01; p<0,05).

- Altaş, Aysu - Demirçivi, Burak Murat, *Üniversite Öğrencilerinin Baharatlara İlişkin Bilgileri ve Tüketim Tercihleri: Aksaray Üniversitesinde Bir Uygulama,* 2016, Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 4(4), 88-112, Ankara.

ÖZET: Baharat, Türkçeye Arapçadaki 'baharat'tan geçtiği ifade edilen ve Arapçada koku anlamına gelen 'bahar' kelimesinin çoğulu olan bir kelimedir. Aynı zamanda, Hindistan'ın Hintçe'deki ismi de 'Baharat'tır (Baharat Ganarajya = Hindistan Cumhuriyeti). Eski Çağlardan beri yiyecek muhafazası, hastalıklara şifa kaynağı olması gibi çeşitli amaçlarla ve dinî törenlerde kullanılan baharatların günümüzdeki kullanım amaçları kısmen değişmekle birlikte hâlen yaygın olarak tüketilmektedir. Türkiye, konumu itibariyle pek çok baharatın yetişmesine uygun bir coğrafyadır. Bazı baharatlar (kakule, karabiber, tarçın) Türkiye'de yetişmemesine rağmen ithalatı yapılarak mutfaklarda kullanılmaktadır. Bu çalışmada Aksaray Üniversitesi öğrencilerinin baharatlara ilişkin bazı bilgileri ve tercihleri irdelenmeye çalışılmış ve 400 öğrenciyle bir anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler, bilgisayar programı vasıtasıyla analiz edilmiş ve bulgular yorumlanmıştır. Günümüzde en pahalı baharat olan safranı araştırmaya katılanların yalnızca %15'i bilmiştir. Safranın araştırmanın yapıldığı dönemdeki geçerli fiyatı olan 4.000 TL'yi ise net olarak bilen olmamıştır. Katılımcıların %59'u tuzun bir baharat olmadığını belirterek bu konuda doğru bilgi sahibi olduklarını göstermişlerdir.

- Aslan, Recep - Zincirkıran, Mustafa, *İnovasyon ile Tüketim Eğilimleri ve Reklam İlişkisi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma,* 2016, DOAJ Directory of Open Access Journals, 8(1), 2016, 265-281.

ÖZET: Bu araştırma, inovasyon, reklam ve tüketicilerin tüketim eğilimleri arasındaki ilişkinin tespiti amacıyla yapılmıştır. Bu çerçevede, inovasyonun tüketim eğilimleri üzerindeki etki düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca yeni ürün, mal ya da hizmetler tüketicilere ulaşırken reklamın etkisinin ne ölçüde olduğu ve inovasyon, reklam ve tüketim eğilimleri arasındaki ilişki çalışmanın genel çerçevesini oluşturmaktadır. Araştırmada, bilimsel araştırma yöntemlerinden literatür taramasının yanı sıra örneklemi oluşturan üniversite öğrencilerine yönelik alan araştırması yapılmıştır. Alan araştırması sonucunda elde edilen veriler SPSS analiz programı ile ttesti ve Anova analizi, faktör analizi, regresyon ve korelasyon analizleri yapılarak ortaya atılan hipotezler tespit edilmeye çalışılmıştır.

- Ayaz, Nurettin - Başdağ, Sedat, *Üniversite Öğrencilerinin Özel Yurt Satın Alma Davranışı: Karabük İli Örneği,* 2016, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (2), 79-98, Zonguldak.

ÖZET: Bu araştırmada üniversite eğitimi sürecinde barınma yeri olarak özel yurtları seçen öğrencilerin özel yurt satın alma davranışlarının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda Karabük ilinde özel yurtlarda kalmakta olan 445 üniversite öğrencisinden Şubat-Haziran 2015 döneminde anket tekniği kullanılarak veri elde edilmiştir. Anket verileri, satın alma kararı (fiziksel imkanlar, sosyokültürel imkanlar, ekonomik imkanlar) ve satın alma memnuniyeti (yemek memnuniyeti, sosyokültürel memnuniyet, yönetsel memnuniyet, çevresel memnuniyet) ilişkisi kapsamında analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre özel yurtta kalmakta olan üniversite öğrencilerinin satın alma kararına yönelik düşünceleri ile satın alma sonrası memnuniyetleri arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin özel yurt satın alma kararlarında yurdun sahip olduğu fiziksel imkanlar ilk sırada yer alırken, satın alma sonrası memnuniyetlerinde yönetsel memnuniyet beklentileri öne çıkmıştır.

- Balce, Andım Oben - Yardımoğlu, Pakize Büşra, *Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Tercihlerinin İncelenmesi,* 2016, Pamukkale University Journal of Eurasion Socioeconomic Studies (PJESS), 3(1), Pamukkale.

ÖZET: İşletmeler hem ürettikleri hem de üretecekleri ürün ve hizmetlere tüketicilerin verdiği/vereceği tepkileri bilmek istemektedirler. Tüketicilerin cinsiyet, eğitim ve ekonomik durumları gibi demografik özellikleri bu tepkilere yön verebilmektedir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin akıllı telefon tercihleri, çok değişkenli istatistiksel ve pazarlama araştırması yöntemi olan konjoint analizi ile incelenmiştir. Öğrencilerin öğrenim program türü (sayısal ya da sözel), cinsiyet ve kullandıkları mevcut telefon markasına göre konjoint analizi yapılmıştır. Son olarak, elde edilen sonuçlara göre alternatif akıllı cep telefonları tasarlanmış ve bunların olası pazar payları tahmin edilmiştir.

- Bayrak Meydanoğlu, Ela Sibel, *Türk Ünivesite Öğrencilerinin Kare Kod Pazarlamaya Karşı Tutumları,* 2016, Journal of Yasar University, 11(44), 291-301, İzmir.

ÖZET: Kare kodlar, mobil reklamcılık çerçevesinde kullanımı son yıllarda popüler olan yeni bir teknolojidir. Kare kod reklam kampanyalarının başarılı olabilmesi için tüketicilerin kare kod reklamlara karşı tutumu önemli bir unsurdur. Reklama karşı tüketicinin tutumunu belirleyen önemli bir unsur ise reklamın algılanan değeridir. Mevcut çalışmada, söz konusu bu ilişki ve reklamın algılanan değerini etkileyen faktörler (eğlendirme, bilgilendirme, iritasyon, güvenilirlik) modellenmiş, geliştirilen model İstanbul'da iki farklı üniversitede öğrenim gören öğrencilere uygulanan anket sonuçları kullanılarak yapısal eşitlik modeli ile test edilmiştir. Beklendiği gibi eğlendirme ve bilgilendirme faktörlerinin, kare kod reklamcılığının değeri ile ilgili Türkiye'de öğrenim gören gençlerinin algılarını pozitif yönde etkilediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca kare kod reklamcılığının algılanan değerinin Türkiye'deki gençlerinin kare kod reklamcılığa karşı tutumlarını da pozitif yönde etkilediği tespit edilmiştir. Beklenenin aksine iritasyon ve güvenilirlik kare kod reklamların değerini negatif yönde etkilemektedir.

- Bozacı, İbrahim, *Geçici Pazarlamama (Demarketing) Algılamaları ile Müşteri Tutumları İlişkisi Genç Tüketiciler ile Gerçekleştirilen Bir Saha Çalışması,* 2016, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(43), 2548–2556.

ÖZET: Bu çalışma hedef müşteriler haricindeki müşteriler için pazarlama karmalarının olumsuz yönde farklılaştırılması olarak ifade edilen seçici pazarlamama faaliyetleri ve sonuçlarını konu almaktadır. Çalışma yaygınlıkla başvurulan bir pazarlama faaliyeti olarak seçici pazarlama faaliyetlerinin müşteriler bakımından olumsuz sonuçlarını ortaya koyması bakımından önemlidir. Bu doğrultuda seçici pazarlamama faaliyetleri hakkındaki müşteri algılamaları ve bunların müşteri tutumları ile ilişkileri incelenmektedir. Pazarlamama faaliyetleri, nedenleri ve türlerinin teorik olarak açıklanmasından sonra, pazarlamama algılamaları ile bunların müşteri memnuniyeti, güveni ve sadakati ile ilişkileri bir saha çalışması ile araştırılmaktadır. Bu doğrultuda, Kırıkkale Üniversitesi Keskin Meslek Yüksekokulu öğrencileri ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında elde edilen birincil veriler istatistiki analize tabi tutulmuş ve sonuçlar yorumlanmıştır. Araştırma bulgularına göre, pazarlamama faaliyetlerinin algılanma düzeyi ile müşteri güveni, müşteri memnuniyeti ve müşteri sadakati gibi değişkenlerle olumsuz yönde, düşük ve anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Ayrıca, erkeklerin ve geliri yüksek olanların pazarlamama algılamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak araştırma bulguları yorumlanmakta ve işletmelere öneriler geliştirilmektedir.

- Canbolat, Eren - Çakıroğlu, Funda Pınar, *Üniversite Ögrencilerinin Fast Food Tüketim Alışkanlıkları,* 2016, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, (26), 473-481, Elazığ.

ÖZET: Bu araştırma yaşları 17–29 yıl arasında değişen 382 kız ve 63 erkek olmak üzere toplam 445 gönüllü üniversitesi öğrencisinin hızlı hazır yiyecek (fast-food) tüketim alışkanlıklarını ve etkileyen faktörleri belirlemek için yapılmıştır. Öğrencilerin, sosyo demografik özelliklerini ve hızlı hazır yiyecek tüketme alışkanlıklarını belirlemek için anket formu uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler SPSS 18.0 (Statistical Package For Social Sciences 18.0) paket yazılımından yararlanılarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%99, 6) fast-food tükettiği görülmüştür. Öğrencilerin en çok haftada 2-3 kez ve öğle yemeğinde fast-food tükettiği saptanmıştır. Tercih nedeni olarak ise ilk sırada "sevdiğim için" seçeneği yer almaktadır. Yapılan istatistik testleri sonucunda öğrencilerin fast-food tüketim alışkanlıklarından sadece tüketim sıklığı ile cinsiyet ($p<0,01$), kaldığı yer ($p<0,05$) ve maddi kaynak ($p<0,05$) arasındaki ilişki anlamlı bulunmuştur.

- Çakmak, Ali Çağlar - Özkan, Bekir, *Üniversite Öğrencilerinin Ekolojik Farkındalıkları ile Yeşil Tüketim Alışkanlıklarının Farklı Değişkenler Perspektifinden Karşılaştırılması: İnteraktif Bir Uygulama,* 2016, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5(8), 3144-3170, Kastamonu.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin ekolojik farkındalıklarının ve ekolojik ürün satın alma niyetlerinin belirlenmesidir. Bu amaç ile yaklaşık 100 farklı üniversiteden öğrenciler ile sosyal medya aracılığıyla anket yapılmıştır. Toplamda 768 öğrenci araştırmaya katılmıştır. Öğrencilerin çevresel farkındalıkları, yeşil tüketim konusundaki hassasiyetlerinden daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca, öğrenciler ambalajlar üzerinde bulunan geri dönüştürülebilir işareti hakkında geri dönüştürülmüş işaretine göre daha fazla bilgi sahibidir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre çevresel

farkındalıklarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anket sorularına verdikleri cevaplara göre öğrenciler, çevresel farkındalığı yüksek ve düşük olarak iki gruba ayrılmış ve bu iki grubun yeşil tüketim alışkanlıkları MANOVA analizi ile değerlendirilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, çevresel farkındalığı yüksek olan öğrenciler, çevresel farkındalığı düşük olan öğrencilere göre daha fazla yeşil tüketim eğilimi göstermektedirler.

- Çavuşoğlu, Selçuk Bora - Ayancı, Hande, *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Marka Algı Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma,* 2016, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (6), 388-398.

ÖZET: İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 1. ve 4. Sınıf öğrencilerine özgü yapılan bu araştırmanın amacı; spor markaları hakkında müşteri odaklı marka değerini oluşturan kaynakların belirlenip ölçümlenmesidir. Sporun içinden gelen öğrenciler olduklarından dolayı diğer bölümlerde öğrenim gören öğrencilere göre spor malzemelerindeki marka algılarının daha profesyonelce oluştuğuna inanılmıştır. Çalışmaya 77'si 1. sınıf, 67'si 4. sınıf olmak üzere toplam 150 kişi katılmıştır. Tanımlayıcı araştırma modeline göre yapılan bu çalışmada bilgiler anketler ile toplanmıştır. Genel anlamda marka algılarının, ünlü sporcu stratejisine bağlı olarak oluştuğu ancak satın alma davranışını büyük ölçüde etkilemediği görülmüştür. Spor markası reklamlarında rol alan kadın ve erkek sporcularının satın alma davranışında cinsiyetlere göre anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

- Demir, Ayça Kangal - Yalçın, Bilal, *Genç Tüketicilerin İçecek Tercihlerinin Basamaklama Yöntemi ile Belirlenmesi,* 2016, Business and Economics Research Journal, 7(1), 139-160, Bursa.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı tüketici davranışları konusunda yabancı literatürde sıklıkla kullanılmasına rağmen yerli literatür sınırlı sayıda var olan basamaklama yöntemine dair bir uygulama gerçekleştirmek ve yerli literatüre katı sağlamaktır. Çalışmada basamaklama yönteminin ortaya çıkaracağı, genç tüketicilerin içecek tercihleri altında yatan, neden–sonuç zincirlerinin belirlenmesi ve hiyerarşik değer haritasının çizilmesi hedeflenmektedir. İçecek tüketimiyle ilgili bilimsel değerler ve ilişkili değişkenler, genç tüketicilerin içeceklere ilişkin tüketim alışkanlıkları ve atfettikleri değerler irdelenmiştir. Çalışmada sırasıyla içecek tüketimi, içecek tüketimiyle ilişkili değişkenler, basamaklama yöntemi ve yapılan uygulama ele alınmıştır. Çalışmada elde edilen bulgular mevcut literatür ile örtüşmektedir. Çalışma sonucunda mutluluk, gruba ait olma, rahatlama ve başarı değerleri elde edilmiştir.

- Durmuş, İbrahim, *TV Reklamlarında Tutumun Reklamın Sosyo-Ekonomik ve Tüketicilere Etkilerinin Motivasyonla İlişkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama,* 2016, Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 1(1), 28-40.

ÖZET: Çalışmanın amacı TV reklamlarında tutumun, reklamın sosyo-ekonomik (ekonomik fayda, istenmeyen değer, yanıltıcılık/sahtelik) ve tüketicilere (fiyat, materyalizm) etkilerinin üniversite öğrencilerinin motivasyonları (güdü) üzerinde etkili olup olmadığının araştırılmasıdır. Bu açıdan çalışma Gümüşhane Üniversitesi'nde 215 öğrenciye anket yöntemi kullanılarak uygulanmıştır. An-

ketlerden 8 tanesi eksik doldurulduğu için 207 anket değerlendirmeye alınmıştır. Değişkenlere uygulanan Yapısal Eşitlik Modeli analizi sonuçlarına göre TV reklamlarında istenmeyen değerler (ID), yanıltıcılık/sahtelik (YAN) ve materyalizm (MAT) ile izleyici motivasyonu (MOT) arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Ayrıca çalışma sonuçlarında fiyat (FYT) ile izleyici motivasyonu arasında negatif ve anlamlı bir ilişki elde edilmiştir. Daha önce yapılan çalışmalar genellikle reklamın sosyo-ekonomik ve tüketicilere etkilerinin tutumlar üzerindeki yansımaları ayrı ayrı araştırılmıştır. Çalışmada daha önce yapılan çalışmalardan farklı olarak bu değişkenlerin tamamını bir bütün olarak incelenmiş ve izleyicilerin (üniversite öğrencilerinin) motivasyonları üzerindeki yansımaları değerlendirmeye alınarak literatüre katkıda bulunulmaya çalışılmıştır.

- Dülgeroğlu, İsmail - Başol, Oğuz - Başol, Rüveyda Öztürk, *Genç Tüketicilerin Yeşil Tüketim Davranışı Uluslararası Algı Farklılıkları,* 2016, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8(15), 1-16, Burdur.

ÖZET: Çevreye duyarlı ya da sürdürülebilir tüketim kavramı olarak da tanımlanan yeşil tüketim; iş çevreleri, devletler ve kar amacı gütmeyen kurumlar tarafından dikkatle izlenen bir konudur. Yeşil tüketim davranışının gerek coğrafi gerekse de kültürel olarak farklı yönlerinin araştırılması önem arz etmektedir. Mevcut araştırma, belirli akademik dönemler içerisinde Erasmus öğrenim ya da staj hareketliliği programı ile değişim gerçekleştirmiş öğrencilerin yeşil ürün tüketim eğilimlerini ve Türk öğrenciler ile Avrupa Birliği vatandaşı olan öğrencilerin yeşil tüketim farklılıklarını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler internet üzerinden anket yöntemi ile tamsayım hedeflenerek toplanmıştır. Hedeflenen ana kütlenin büyüklüğü 263 öğrencidir ancak ankete 52'si Türk ve 56'sı Avrupa Birliği vatandaşı olan toplam 108 öğrenci yanıt vermiştir. Araştırma sonuçlarına göre; Avrupa Birliği vatandaşı öğrenciler ile Türk öğrencilerin çevrenin kirletilmesinde bireysel sorumluluk alma (M-W U: 1390, 50; p>0,05), yeşil ürün ya da hizmet tüketme eğilimi (M-W U: 1198, 50; p>0,05) ve yeşil ürün ya da hizmet satın alma davranışları (t: 1, 568; p>0,05) arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu durum ise farklı ülkelerdeki genç tüketicilerin birbirlerine yakın yapılarını ortaya koymaktadır.

- Ergin, Taylan Deniz - Esen, Selin Küçükkancabaş - Tuzla, Hayri, *Genç Tüketicilerin Karar Verme Stilleri ile Sms Reklamlarına Yönelik Tutumları Arasındaki Farkların İncelenmesi,* 2016, Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 14(2), 18-40, Balıkkesir.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı Türkiye'deki genç tüketicilerin, SMS reklamlarına yönelik tutumlarını incelemek ve Sproles ve Kendall (1986) tarafından geliştirilen Tüketici Stilleri Envanterini test etmektir. Araştırma, gençlerin SMS reklamlarına yönelik tutumlarının cinsiyet ve gelir seviyesine göre değişip değişmediğine de cevap aramaktadır. Araştırmanın analizleri, İstanbul'da yaşayan 175 öğrenciden toplanan verilere dayanmaktadır. Veriler, kümeleme analizi, t-testi ve varyans analizi (ANOVA) kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada 3 homojen tüketici grubu tanımlanmıştır: Eğlence-haz odaklı tüketiciler, rasyonel tüketiciler ve ihtiyaç odaklı tüketiciler. Araştırmanın bulguları, farklı karar verme tarzına sahip tüketicilerin SMS reklamlarına yönelik farklı tutumlara sahip olduğunu onaylamaktadır. Ayrıca, SMS reklamlarına yönelik tutumun 4 boyutunda da anlamlı cinsiyet farklılıkları bulunmuştur. Son olarak, araştırmanın bulguları gelir düzeyinin, SMS reklamlarına yönelik tutumda farklılaştırıcı bir faktör olmadığını ortaya koymaktadır

- Eskiler, Ersin - Küçükibiş, Fatih - Soyer, Fikret, *Genç Tüketicilerin Satın Alma Davranışları Üzerine Rol Model Etkisi: Marka Duyarlılığı Aracılık Rolü,* 2016, *ERPA International Congresses on Education* içinde, 709-715.

ÖZET: Genç tüketicilerin satın alma davranışlarının şekillenmesinde sosyal çevrenin (aile, arkadaş, ünlü kişiler) önemli bir etkisi olduğu ve ergenliğin ilk dönemlerinde genç tüketicilerin satın alma davranışlarını gerçekleştirirken, kendilerine rol model aldıkları kişi(ler)den etkilendikleri görülmektedir. Ayrıca teknolojik gelişmeler nedeniyle; tüketicilerin maruz kaldığı bilgi miktarı her geçen gün artmakta ve tüketicilerin dikkatini çekme konusunda pazarlamacıların işi zorlaşmaktadır. Bu nedenle birçok işletme yönetimi ve pazarlama uygulayıcısı hedef tüketici gruplarının dikkatini çekebilmek için ünlü sporculardan yararlanmaktadır. Bu bağlamda genç tüketicilerin ünlü sporcuları rol model alma davranışlarıyla satın alma niyetleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi ve bu ilişkide marka duyarlılığının aracılık etkisinin analiz edilmesi araştırmanın temelini oluşturmaktadır. Araştırma verileri, gönüllülük esasına bağlı kalınarak kolayda örnekleme yöntemi ile 461 kişiden elde edilmiştir. Verilerin analizinde, SPSS 20.0 paket programı kullanılmış olup tanımlayıcı istatistiksel analizlerin yanı sıra değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için, korelasyon ve regresyon analizlerinden yararlanılmıştır. Sonuçlara göre ünlü sporcuları rol model alma, marka duyarlılığı ve satın alma niyeti arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ünlü sporcuları rol model alma ile satın alma niyeti arasındaki ilişkide marka duyarlılığının kısmi aracılık etkisinin olduğu ortaya konulmuştur.

- Kırkbir, Fazıl - Kara, Mehmet - Türkel, Mustafa, *Pazarlama İletişimi Açısından Marka Sloganlarının Önemi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Uygulama,* 2016, Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, (56), 290-302, Calalabad.

ÖZET: Rekabetin devasa boyutlara ulaştığı günümüz dünyasında tüketiciler her gün yüzlerce marka mesajına maruz kalmaktadır. Bu durum ise gönderilen mesajların bir kısmının çöpe gitmesine sebep olmaktadır. Böyle bir ortamda da ürün ya da markayla ilgili anlatılmak isteneni kısa ve etkileyici biçimde tüketiciye duyuran sloganların önemi ortaya çıkmaktadır. Ancak, literatürde sloganlar konusunda sınırlı sayıda çalışmalar bulunmaktadır. Daha çok marka ve reklam konuları içinde dar bir şekilde tanımlanmaktadır. Bu makalede slogan konusu daha kapsamlı bir şekilde ele alınmış ve iletişim açısından önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır. İyi bir sloganda bulunması gereken özelliklere, slogan geliştirmede dikkat edilecek noktalara, slogan değişikliğine ve çevirisine değinilerek kavramsal çerçeve çizilmeye çalışılmıştır. Ayrıca sloganların iletişim etkisini ölçmek için televizyon reklamlarında uzun süredir tekrarlanan 10 marka sloganı üzerinde bir araştırma yapılmış ve hatırlanma düzeyleri ölçülmeye çalışılmıştır. Alınan sonuçlar, sloganların iletişim açısından oldukça etkili olduğunu göstermiştir.

- Külahlı, Aycan - Özbek, Volkan, *Tüketici İlgileniminin Müşteri Memnuniyeti Üzerindeki Etkisi Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma,* 2016, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16(4), 111-130, Bolu.

ÖZET: Bu araştırmanın temel amacı, tüketicilerin ürün ilgilenim düzeylerinin müşteri memnuniyeti üzerindeki etkisini parfüm ürünü özelinde ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşmak için, Balıkesir

Üniversitesi Burhaniye Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu öğrencileri arasından kolayda örnekleme yöntemi ile araştırmaya dâhil edilen 665 öğrenci üzerinde yüz yüze anket yöntemiyle bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Farklı pek çok ürün kategorisine yönelik önceki çalışmalarda tüketici ilgileniminin müşteri memnuniyeti üzerindeki etkisi kanıtlanmıştır. Ancak bu etkinin parfüm üründe nasıl gerçekleştiğinin ortaya konduğu bir çalışmaya literatür araştırması sırasında rastlanmamıştır. Bu çalışmayla bu etki tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçları, tüketici ilgilenimi boyutlarından ilgi ve hedonik değerin memnuniyet üzerinde pozitif; hata olasılığının ise negatif bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgulardan hareketle araştırma sonuçları yorumlanmış; yöneticilere ve akademisyenlere önerilerde bulunularak araştırma tamamlanmıştır.

- Marangoz, Mehmet, *Tüketicilerin Marka Fonksiyonu Algılamaları ile Satın Alma Sonrası Davranışları Arasındaki İlişki,* 2016, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 21(2), 107-128, İzmir.

ÖZET: Tüketicilerin satın alma davranışlarında önemli bir faktör olan "Marka" kavramının önemi günümüzde giderek artmaktadır. İşletmeler stratejilerinde uzun vadeli olarak markayı tüketicini hafızasına yerleştirmeli ve marka imajını güçlendirerek marka bağlılığı yaratmalıdır. Bunun içinde öncelikle marka kavramının nasıl algılandığının ve tüketiciler açısından hangi fonksiyonlara sahip olduğunun saptanması, markanın gerçek konumunun saptanması açısından önem taşımaktadır. Özellikle tüketiciler açısından algılanan kalite ve güvence, kişisel kimlik, sosyal statü gibi fonksiyonlar bu önemi daha da arttırmaktadır. Bu çalışma ile üniversite öğrencilerinin marka fonksiyonu algılamalarının satın alma sonrası davranışlarına (tekrar satın alma ve değiştirme) etkileri araştırılmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre müşterilerin marka fonksiyonu algılamalarından kalite ve güvence fonksiyonu hem tekrar satın alma hem de değiştirme davranışlarına etkilidir.

- Öz, Abdullah - Arslan, Baran - Dursun, Tolga, *Materyalist Eğilimin Kompulsif Satın Alma Davranışına Etkisi: Üniversite Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma,* 2016, Ekonomik Toplumsal ve Siyasal Analiz Dergisi (ETSAD), 1(7), 2-20, İstanbul.

ÖZET: Materyalizm, yaşam memnuniyetine ve kabul edilebilir bir sosyal statüye ulaşabilmek için bireyin hayatının merkezine mülkiyet edinimi ve para kazanımını koymasıdır. Bununla beraber bireylerin materyalist eğilimleri onların ani, dürtüsel ve takıntılı satın alma eylemlerini yani kompulsif satın alma davranışlarını etkileyebilmektedir. Nitekim uluslararası birçok çalışmada materyalist algının kompulsif tüketimi pozitif yönde etkilediği belirtilmiştir. Bu çalışmanın amacı ise Harran Üniversitesinde eğitim gören öğrencilerin materyalist eğilimlerinin kompulsif satın alma davranışlarına etkisini belirleyerek ortaya koymaktır. Bu amaçla hazırlanan anket 702 öğrenciye uygulanmıştır. Yapılan istatistiki analiz sonucunda öğrencilerin materyalist eğilimlerinin kompulsif satın alma davranışlarını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

- Öztürk, Abdülkadir - Nart, Sima, *Materyalizm - Moda Giyim İlgilenimi-Plansız Satına Alma İlişkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2016, Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 2(3), 45-55, 2016.

ÖZET: Moda giyim ilgilenimi ve satın alma kararları tüketici davranışları alanında ilgi çeken araştırma konularıdır. Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin materyalist değerleri, moda giyim ilgilenimi ve plansız satın alma davranışları arasındaki ilişkileri incelemektedir. Araştırma sorularına cevap bulmak in gerekli veriler hazırlanan anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Veri toplama sürecinde 462 üniversite öğrencisi ile görüşülmüştür. Bulgular öğrencilerin materyalist değer düzeylerinin yüksek düzeyde olmadığını, moda giyim ilgilenimi ve plansız satın alma davranışında kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha pozitif olduğunu göstermektedir. Ayrıca, moda giyim ilgilenimi, materyalist eğilim ve plansız satın alma davranışı arasında aracı role sahiptir.

- Öztürk, Abdulkadir - Nart, Sima, *Üniversite Öğrencilerinin Perspektifinden Politik Tüketime Katılım,* 2016, Küresel İktisat ve İşletme Çalışmaları Dergisi, 5(9), 62-73, Gümüşhane.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, politik tüketim davranışı gösteren tüketicilerin bu sürece katılımını belirleyen faktörleri incelemektir. Son yıllarda pek çok ülkede, politik tüketim olgusunun farklı biçimleri gözlenmektedir. Bu davranışı sergileyen tüketiciler işletmelerin etik uygulamalarına duydukları tepki, çevreye zarar veren uygulamalara yönelik duyarlılıkları, politik görüşleri ya da yabancı ürün/marka karşıtlığı gibi farklı sebepler ile satın alma miktarlarını azaltmakta ya da arttırabilmektedirler. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin politik tüketime katılım niyetini etkileyen belirleyiciler tespit edilmeye çalışılmaktadır. Bu çerçevede tanımlayıcı araştırma yaklaşımı kapsamında bir araştırma modeli tasarlanmıştır. Modelde yer alan ilişkileri incelemek üzere veri toplama aracı olarak anket tercih edilmiştir. Örneklem, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İİBF öğrencisi 258 katılımcıdan oluşmaktadır. Elde edilen bulgular, üniversite öğrencilerinin politik tüketim davranışlarından boykot (satın almayı kesme), buycott (satın alma miktarını arttırma) ve ağızdan ağza iletişim davranışlarını sergilemelerinde, işletmelerin etik ve çevresel değerler ile ilişkili uygulamalarının belirleyici olduğunu, etnosentrik eğilimler ve öğrencilerin sahip oldukları politik ideolojilerin belirleyici olmadığını göstermiştir.

- Sandallıoğlu, Arzu - Seçer, Arzu- Kokoçya Duvan, Emine, *Üniversite Öğrencisi Gençlerin Hazır Gıda Ürünlerini Tüketim ve Satın Alma Davranışlarının Kır Kent Ayrımına Göre Karşılaştırılması Çukurova Üniversitesi Örneği,* 2016, Gençlik Araştırmaları Dergisi, 4(1), 101-123, Ankara.

ÖZET: Türkiye'de meydana gelen yapısal ve sosyal değişim, toplumun beslenme alışkanlıklarının değişmesinde ve hazır gıda tüketiminin yaygınlaşmasında etkili olmuştur. Bu çalışmanın amacı, Çukurova Üniversitesi'ne bağlı meslek yüksek okullarında öğrenim gören öğrencilerin hazır gıda ürünlerini tüketim alışkanlığı ve satın alma davranışları ile bu ürünleri tüketmelerinde etkili olan unsurları, kır-kent karşılaştırması yaparak belirlemektir. Araştırma bulgularına göre Adana ilinde, kır ve kentte öğrenim gören öğrenciler arasında beslenme ve hazır gıda tüketim alışkanlığı açısından önemli farklılıklar bulunmasına rağmen tüketimi etkileyen unsurlar açısından belirgin farklılıklar yoktur.

- Saygılı, Murat - Uğur, Uğur, *Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Ağları Kullanım Alışkanlıklarının Viral Pazarlama Kapsamında Değerlendirilmesi Cumhuriyet Üniversitesinde Bir Araştırma,* 2016, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(44), 1241-1249.

ÖZET: Ağızdan ağza iletişim, bir hedef nesne (firma, marka gibi) hakkındaki bilginin, bir kişiden diğerine kişi ya da diğer iletişim aracıları vasıtasıyla transferi olarak tanımlanmaktadır. Ağızdan ağza iletişim farkındalığı, algılamayı, beklentileri, tutumları ve davranışları etkileme özelliğine sahiptir. Ağızdan ağza iletişimin internet üzerinden yapılması "viral pazarlama" olarak tanımlanmaktadır. Tüketicilerin ya da çalışanların yaşadıkları olumsuzluklar hakkındaki bilgi paylaşımları ve bu bilginin hızla yayılması, etkili bir viral iletişim örneğidir. Gerçekten de bugün, tüketiciler birbirlerine sormakta ve satın alma kararlarını etkilemektedirler. Sosyal ağ siteleri pazarlamacılar açısından bir veri tabanı niteliğindedir. Günümüzde sosyal ağlar, işletmelerin markaları, imajları ve satış gelirleri için dikkate aldıkları birer platform haline gelmiştir. Araştırmada, firmaların çoğunun hedef kitlesi haline gelmiş olan genç kuşak içerisinde önemli bir kesimi temsil eden üniversite öğrencilerinin sosyal ağları kullanım alışkanlıkları incelenip viral pazarlama kapsamında değerlendirilmiştir. Öğrencilerin sosyal ağlardaki paylaşım, olumlu/olumsuz yorum okuma/yazma, firma/ürün karşılaştırma, şikâyet ve tavsiye gibi pazarlama yönlü davranışlarının firmalar açısından önemi ortaya konmuştur.

- Sevinir, Serap Dengin - Koç, Fatma, *Kültür Endüstrisi Bağlamında Moda ve Gençlerin Modayı Kullanma Durumları,* 2016, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 20(1), 203–222, Ankara.

ÖZET: Kültür endüstrisi, bireyselliği tehdit eden, bireyi edilgin bir kültür tüketicisi durumuna getiren, sanat, eğlence, boş zamanlarını değerlendirme gibi yaşam pratiklerini tüketim eylemine dönüştüren bir kavramdır. Eleştirel Kuram ile özdeşleştirilen kültür endüstrisi terimi, ilk olarak 1947'de Adorno ve Horkheimer'ın "Aydınlanmanın Diyalektiği" kitabında bir bölüm başlığı olarak kullanılmıştır. İlk küresel kültür biçimlerinden biri olan moda hem toplumsal eşitlenme eğilimini hem de toplumsal farklılaşma güdüsünü somutlaştırmaktadır. Geleneksel olarak moda giysiler, önceki yıllarda farklılık yaratan, özel, seçkin olarak düşünülürken; günümüzde seri üretim, taklit ve erişimdeki teknolojik kolaylıklar neticesinde neredeyse herkesin ulaşabileceği bir unsur haline gelmiştir. Bu durum, ihtiyaçların manipüle edilerek, gereksinimlerin birer arzu nesnesi haline getirildiği tüketim toplumunda modanın kültür endüstrisinin karşı konulamaz bir gerçeği haline geldiğinin bir göstergesi olarak görülebilir. Bu noktadan hareketle yapılan bu araştırmada; geleneksel moda anlayışının farklılaştırma çabası ile kültür endüstrisindeki aynılaştırma çabasının bir çatışma halinde olduğu günümüzde, kültür endüstrisi ürünü olarak moda ve gençlerin modayı kullanma durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel yöntemin kullanıldığı araştırmanın örneklem grubunu, Ankara'daki vakıf ve devlet üniversitelerinde öğrenim gören, basit rastlantısal yöntem ile belirlenen 302 kız ve erkek öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmış, elde edilen bulgular, SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; gençlerin moda giysi tercihlerinde marka unsurlarından etkilendikleri, ancak medyadan etkilenmedikleri, satın aldıkları giysilerde herhangi bir değişiklik yapmaya gereksinim duymadıkları, gençlerin farklı olmak adına özel bir çaba göstermedikleri sonucuna ulaşılmış, bu durum moda tercihlerinde kültür endüstrisinin önemli düzeyde etken olduğu yönünde yorumlanmıştır.

- Seyrek, Halil İbrahim - Sürme, Metin, *Üniversite Öğrencilerinin Taklit Ürün Satın Alma Niyetlerine Etki Eden Faktörler,* 2016, Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 14(3), 111-123.

ÖZET: Taklit ürünlerin yaygınlaşması ve önemli bir ekonomik sorun haline gelmesi, tüketicilerin bu ürünleri neden tercih ettiğini araştırmayı önemli bir hale getirmiştir. Bu çalışmada, taklit ürün satın alma davranışının gerçekleşeceğinin bir işareti ve tahminleyicisi olan taklit ürün satın alma niyeti ile ilgili faktörler 411 üniversite öğrencisinden toplanan veriler kullanılarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda, taklit ürün satın alma niyeti ile ilişkili olduğu düşünülen faktörlerden cinsiyet, "pahalı ise kalitelidir" inancı ve riskten kaçınma değişkenlerinin taklit ürün alma niyeti üzerinde etkili olmadığı görülmüştür. Diğer yandan, taklit ürünlerle ilgili risk algısı, öznel norm, dürüstlük algısı ile daha önceden taklit ürün almış olma tecrübesinin taklit ürün satın alma niyeti üzerinde etkili olduğu görülmüştür. Öğrencilerin taklit ürün alma nedenleri, en çok hangi taklit ürünleri aldıkları ve bu ürünleri nereden aldıkları ile ilgili istatistikler verilmiştir.

- Tösten, Rasim - Anık, Sabri - Kayan, Mehmet Selman, *Siirt Üniversitesi Öğrenci Profili ve Harcama Analizi,* 2016, Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4(6-7), 41-58, Siirt.

ÖZET: Bu çalışmada Siirt Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin aylık gelir ve harcamalarını belirlemek ve bu sayede şehir ekonomisine olan katkısını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın öğrenci harcamalarını konu edinmiş olmasından KOBİ'lere de yatırım rehberliği bağlamında katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırmada nicel desenli betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni, 2015-2016 öğretim yılında Siirt Üniversitesi'nde kayıtlı 10.040 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu Siirt Üniversitesi'ne kayıtlı öğrenciler arasından basit random örnekleme yöntemiyle seçilen 317 öğrenci oluşturmaktadır. Belirlenen amaçlara ulaşmak amacıyla araştırmada anket formu kullanılmıştır. Ölçme aracının oluşturulmasında Selçuk'un (2012) "Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı" adlı çalışmasında kullandığı ve Tösten, Çenberlitaş ve Gökoğlan'ın (2013) Dicle Üniversitesi örneğinde kullanmış olduğu anket formundan yararlanılmıştır. Araştırmanın veri analizinde betimsel istatistikler kullanılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan 317 verinin tamamı analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda; öğrencilerin Siirt Üniversitesi'ni memleketlerine yakın olduğundan dolayı seçtikleri, öğrencilerin büyük çoğunluğunun Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesinden oluştuğu, en fazla harcamanın gıda ve barınmada olduğu, kültürel/sosyal etkinliklere çok fazla harcamanın olmadığı, şehrin yaşanabilir, ekonomik bir şehir olduğu görüşleri ortaya çıkmıştır. Son olarak, öğrencilerin şehre olan mali katkısı aylık yaklaşık 6.532.500₺, yıllık ise yaklaşık 78. 390.000″ olarak hesaplanmıştır.

- Türkmen Barutçu, Merve - Sarıkaya, Nilgün, *11-14 Yaş Arası İlk Dönem Çocuk Ergen Tüketicilerin Alışveriş Davranışlarında Ünlü Kişi Etkisi,* 2016, Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi, (17), 43-64, İzmir.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, 11-14 yaş arası ilk dönem çocuk ergenlerin alışveriş davranışlarında ünlü kişilerin etkisi olup olmadığını incelemektir. Saha çalışması Sakarya ilinde 11-14 yaş arası 507 ilk dönem çocuk ergen ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, ilk dönem çocuk ergenlerin alışveriş davranışlarında ünlü kişi etkisi demografik özellikler açısından cinsiyete, yaşa, öğrenim gördüğü sınıf düzeyine göre değişmektedir.

- Yavuz, Selahattin - Karabulut, Turgut, *Markov Analizi İle Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Marka Tercihlerinin Belirlenmesi*, 2016, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3(17), 221–235, Diyarbakır.

ÖZET: Markov zincirleri zaman içerisinde tamamen önceden kestirilemeyen stokastik süreçlere uygulanır. Markov zincirleri kesikli zamanlı stokastik süreçlerin özel bir türüdür. Markov zincirleri eğitim, pazarlama, sağlık hizmetleri, muhasebe ve üretim gibi birçok alana uygulanabilmektedir. Bu çalışmada Markov zincirleri üniversite öğrencilerinin kullandıkları cep telefonu marka tercihlerine uygulanmıştır. Cep telefonu marka tercihlerinin Markov zincirleri ile analizi için Erzincan Üniversitesi'nde okuyan 278'i kız ve 242'si erkek öğrenci olmak üzere toplam 520 öğrenciye anket uygulanmıştır. Çalışma neticesinde, mevcut durumda en fazla kullanılan ilk üç cep telefonu markasının sırasıyla Samsung (%43, 5), Apple (%15, 2) ve LG (%10,8) olduğu belirlenmiştir. Bu markaları kullanan öğrenciler, aynı zamanda bu markalara sadık da kalmışlardır. Kız öğrencilerde sadık olunan marka sıralaması Apple (%70), Samsung (%51) ve LG (%22) olarak gerçekleşirken, erkek öğrenciler için bu durum Apple (%47), Samsung (%45) ve LG (%30) olarak gerçekleşmiştir. Kız-erkek öğrenci ayırımı yapılmaksızın genel olarak sadık olunan marka sıralaması ise Apple (%55), Samsung (%49) ve LG (%26) olarak gerçekleşmiştir.

- Yücel, Nurcan, *Viral Pazarlamanın Sosyo-Ekonomik Özellikler Açısından Değerlendirilmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2016, Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi, 3(1), 57-75, Elâzığ.

ÖZET: Güncel pazarlama yaklaşımlarının önem kazandığı son günlerde, dünyada ve ülkemizde ağızdan ağza pazarlama yaklaşımı ile viral pazarlama yaklaşımları da dikkat çekmeye başlamıştır. Viral pazarlama; ağızdan ağza pazarlamanın internet üzerinden yapılmasıdır. İnternet ortamında pazarlama mesajlarının diğer insanlara aktarılmasını teşvik etmektedir (Argan ve Argan, 2006:231-233). Araştırmanın amacı; tüketicilerin sosyo-ekonomik özellikleri ile viral pazarlamanın tüketicinin satın alma kararlarını etkileme düzeyi arasındaki ilişkileri ve farklılık düzeylerini belirlemektir. Söz konusu amaca ulaşmak için 2014 yılında Fırat Üniversitesi, Bingöl Üniversitesi, Tunceli ve İnönü Üniversitelerinde öğrenim gören üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Araştırma sonucunda; öğrencilerin sosyo-ekonomik özellikleri ile viral pazarlama uygulamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

- Açıkalın, Sezgin - Yaşar, Mine, *Hedonik ve Faydacı Tüketim Bağlamında Tüketici Davranışlarının İncelenmesi: Gençlerin Hedonik Tüketim Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma,* 2017, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10(48), 570-585.

ÖZET: Tüketim, günümüzde yalnızca biyolojik yaşamı sürdürmek için veya yalnızca iktisadi sistemin işleyişi için önemli olmanın çok ötesine geçmiştir. Toplumun büyük bir kısmı artık ihtiyaçlarından ziyade isteklerini karşılamak için de tüketmeye başlamıştır. Yapılan çalışmalar tüketicinin kullandığı maldan direk ve görünen bir fayda elde etmesinin yanı sıra, psikolojik ve sosyal bir tatmin de elde ettiklerini destekler niteliktedir. Tüketici davranışları üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde, tüketim davranışlarının çoğunlukla "Hedonik" ve "Faydacı" sebepler üzerinden ele alındığı

görülmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı; tüketicinin direk fayda elde etme amacı yanında, psikolojik ve sosyal fayda elde etmek için de tüketimde bulunduğuna dair destekleyici veri ve analizler sunmaktır. Bu çalışmanın uygulama bölümünde Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nde yaklaşık 1000 öğrenciye uygulanan ve Faydacı Tüketim, Hedonik Tüketim, Plansız Satın Alma Davranışı ve Gösterişçi Tüketim davranışlarını ölçmeye çalışan anket ile elde edilen veriler ve bu verilere dayalı istatiksel anlamlı bulgular derlenmiştir. Düşük gelirli grubun tüketimde diğer gruplardan daha rasyonel davrandığı sonucuna ulaşılabilir. Plansız Satın Alma ve Hedonik Tüketim eğilimlerinin kadınlarda, erkeklerden daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Gösterişçi Tüketim ve Faydacı Tüketim eğilimlerinde ise erkeklerin kadınlardan daha eğilimli oldukları görülmektedir.

- Akçakale, Nurettin, *18-23 Yaş Genç Erkeklerin Ayak Ölçülerinin Ayakkabı Tasarımında Kullanılan Ölçüler ile Karşılaştırılması*, 2017, Technological Applied Sciences, 12(1), 1-8.

ÖZET: Ayakkabı üretiminde ayak sağlığı ve ayak konforu için gerekli belli ölçüler bulunmaktadır. Bu ölçülere dikkat edilmeden üretilen ayakkabılar belli ayak rahatsızlıklarına yol açabilmektedir. Bolu'da İzzet Baysal Üniversitesi'nde okuyan 18-23 yaş aralığında 100 erkek öğrencinin ayak ölçüleri alınmıştır. Çalışmada Türk Standartları Enstitüsü tarafından 1988 yılında yayınlanan TS 5553 standardına göre Türkiye'nin değişik illerinden Bolu'da Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde okuyan vücut gelişimini tamamlamış 18-23 yaş aralığındaki öğrencilerin antropometrik (yaş, boy, kilo, sağ ve sol ayak) ölçüleri alınarak aralarındaki farklılıklar belirlenmiştir. Türkiye'de Fransız ayak ölçü sistemini esas alan "Paris Point Sistemi" ve bu sisteme göre tasarlanan ayakkabı kalıpları kullanılmaktadır. Bulunan değerler Paris Point Sistemi ile karşılaştırılarak bu sitemin Türk insanının ayak ölçülerine uygun olup olmadığı araştırılmıştır. Elde edilen veriler ışığında 18-23 yaş grubu genç erkelerin ayak ölçüleri için standardizasyon çizelgeleri hazırlamıştır.

- Akın, Murat, *Cep Telefonu Markalarına Yönelik Memnuniyetin Genç Tüketicilerin Marka Sadakatine Etkisi,* 2017, Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 10(1), 98-110, Niğde.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, cep telefonu sektöründe genç tüketicilerin markaya yönelik memnuniyetlerinin marka sadakatlerine etkisinin olup olmadığının belirlenmesidir. Çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır. Kavramsal çerçevenin çizilmeye çalışıldığı literatür taraması bölümünde müşteri memnuniyeti ve marka sadakati tanımları yapılmış, marka sadakatinin işletmeler için önemine değinilmiştir. Kavramsal çerçevesinde ortaya konan müşteri memnuniyetini oluşturan faktörlerin, marka sadakatine olan etkisini test edecek hipotezler cep telefonu olan 416 katılımcının oluşturduğu bir örneklem ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; cep telefonu sektöründeki markalara yönelik olarak ortaya çıkan memnuniyetin hem davranışsal hem de tutumsal marka sadakatine anlamlı etkileri olduğu ortaya çıkmıştır. Memnuniyetin tüketicilerin davranışsal sadakatleri üzerinde daha yüksek bir etkiye sahip olması benzer ihtiyaçların yeniden ortaya çıkması durumunda tüketicilerin benzer markaları yeniden satın alacağına işaret etmektedir. Araştırmanın sonuç bölümünde söz konusu etkiler değerlendirilerek işletme yöneticilerine, pazarlamacılara ve pazarlama araştırmacılarına öneriler sunulmuştur.

- Arslan, Baran - Dursun, Tolga, *Üniversite Öğrencilerinin Çevreci Reklamlara Yönelik Tutumlarını Etkileyen Demografik Faktörlerin Belirlenmesi: Ampirik Bir Çalışma,* 2017, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 13(1), 161-172, Bolu.

ÖZET: Pazarlama anlayışındaki gelişmelere bakıldığında üretici odaklı bir yaklaşımdan tüketici odaklı bir yaklaşıma geçildiği görülmektedir. Tüketici odaklı yaklaşım ekseninde firmalar tüketicilerin içinde yaşadığı çevre ve çevresel sorunlarla da yakından ilgilenmeye başlamışlardır. Artan çevre kirliliği, doğal kaynakların hızlı bir şekilde yok olmaya devam etmesi gibi nedenler tüketicileri ve dolayısıyla üreticileri de çevresel konulara duyarlı hale getirmiştir. Üreticiler pazarlama faaliyetlerini çevre dostu bir anlayışla gerçekleştirmektedir. Bu pazarlama faaliyetlerinden biri de hiç kuşkusuz çevreci reklamlardır. Bu çalışmanın amacı tüketicilerin çevreci reklamlara karşı tutumlarını etkileyen demografik faktörlerin belirlenerek bu alandaki uygulayıcılara ve akademisyenlere gerekli bilgileri sağlayabilmektir. Bu amaçla hazırlanan anket İstanbul'da yaşayan 427 öğrenciye uygulandı. Frekans dağılımları, güvenirlilik analizi, faktör analiz, t-testi ve anova testi yapıldı. Yapılan analizler sonucunda tüketicilerin cinsiyeti, yaşı, anne ve baba eğitim durumları ve aile gelir durumları çevreci reklamlara yönelik tutumlarında farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

- Ayhan, Bünyamin - Aktaş, Hasret - Çelik, Fatih, *Lisanslı Taraftar Ürünlerinin Kullanım Motivasyonları: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma,* 2017, Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 5(2), 548-573, Gümüşhane.

ÖZET: Spor endüstrisi dünyada büyük bir hızla büyümeye devam etmektedir. Bu endüstri içerisinde lisanslı ürünler önemli bir yer tutmaktadır. Tüketiciler bu lisanslı ürünleri kimi zaman kendi için kimi zaman da çevresindeki insanlara hediye etmek için satın alıp kullanmakta, bu sayede spor kulüpleri lisanslı ürün satışından milyarlarca dolarlık gelir elde etmektedir. Bu çalışma, kullanımlar ve doyumlar perspektifinden hareket ederek, Konya Selçuk Üniversitesi'nde eğitim-öğretimlerine devam eden üniversite öğrencilerinin destekledikleri takımın lisanslı ürünlerini kullanma motivasyon düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Üniversitenin Alâeddin Keykubat Kampüsü'nde yer alan bölümlerden (sosyal, fen ve sağlık) tesadüfi örneklem yoluyla seçilen 412 katılımcı üzerinde yapılan araştırmada, üniversite öğrencilerinin lisanslı ürün kullanımında etkili olan beş motivasyon tespit edilmiştir. Bu motivasyonlar önem sırasına göre; "takıma destek, takımla özdeşleşme, kullanım hazzı, sosyal cazibe ve alışveriş hazzı"dır.

- Bayrak, Akif Ziya - Cihan, Kezban - Mirasedoğlu, Mustafa Uğur - Dilek, Önder, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fındıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Öğrencilerinin Kredi Kartı Kullanımına Yönelik Bir Araştırma,* 2017, Uluslararası Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 3(2), 223-239.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fındıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu'nda okuyan öğrencilerin kredi kartı sahiplilik oranlarını ve kredi kartı kullanmaya yönelik motivasyonlarını incelemektir. Özellikle çalışma iki soruya cevap aramaktadır: Bir üniversite öğrencisinin kredi kartı sahibi olmasındaki ve kullanmasındaki sebep nedir, kredi kartı kullanımında bölüm, sınıf veya demografik farklılıkların etkisi var mıdır? Bu amaçla öncelikle öğrencilerle yüz yüze anket yöntemi ile veriler elde edilmiştir. Daha sonra bu veriler ışığında, öğrencilerin bölüm ve sınıflarına göre kredi kartı tercih nedenleri ve kullanım amaçları arasında farklılığın olup olmadığına

varyans analizi ile test edilmiştir. Son olarak da öğrencilerin cinsiyet, yaş grubu, burs durumu, öğrenim gördüğü program, ikamet durumu ve ailenin aylık geliri düzeyi ile kartı kullanımları ve sahipliği arasındaki ilişkiler Ki-kare testi ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda öğrencilerin kredi kartı sahipliğinde, kredi-burs aldıkları bankanın ek olarak kredi kartı vermesinden dolayı oranın yüksek çıkmıştır. Öğrencilerin öğrenim kredi durumu, ailenin gelir seviyesi ve sınıfı kredi kartı kullanımını etkilemektedir. Öğrenciler kredi kartını taksitli alışveriş imkanı sağladığı için kullanmaktadır. Kredi kartını faydalı ve güvenli gören öğrencilerin kredi kartı sahiplik oranı daha yüksek çıkmıştır. Bu araştırmanın pratik bir sonucu da banka yöneticileri ve kredi kartı pazarlamacıları, çalışmadaki verileri değerlendirebilir ve özellikle üniversite öğrencisi hedef pazarlarında stratejilerine ve tutundurma taktiklerine temel oluşturabilir.

- Çal, Betül - Erdem, Aytaç, *Genç Tüketicilerin Ürünün Yenilik Derecesi Algısının Algılanan Kalite Üzerindeki Etkisi,* 2017, Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi, (22), 197-208, Trabzon.

ÖZET: Bu çalışmada amaçlanan, yeni cep telefonu satın alımı kapsamında, tüketicilerin ürünün yenilik derecesi algısına yol açan faktörlerin belirlenmesi, yenilik derecesi algısının algılanan kalite üzerindeki etkisinin incelenmesi ve bu ilişkilerin cinsiyetin düzenleyici etkisi göz önünde bulundurularak araştırılmasıdır. Araştırmanın ana kütlesini 18-25 yaş arası genç tüketiciler oluşturmaktadır. Araştırmanın sonuçları, tüketicinin fiyat algısının ve olumlu ağızdan ağza iletişimin, ürünün yenilik derecesini artırdığını, yenilik derecesinin ise algılanan kaliteyi olumlu etkilediğini göstermektedir. Kadın ve erkek örneklem üzerinde farklılaştığı gözlenen bulgular, kadın tüketicilerin yenilik derecesi konusunda fiyata ve olumlu ağızdan ağıza iletişime, erkeklerin ise sadece fiyata duyarlı olduklarını göstermiştir. Ayrıca kadın tüketiciler için ürüne yönelik yenilik algısı, kalite algısının önemli bir göstergesi iken, erkek tüketiciler için böyle bir bulguya rastlanmamıştır. Bu sonuçta etkili olan temel faktörün, kadın ve erkek tüketiciler arasında teknolojik ürünlere yönelik ilgilenim düzeyi farkı ile sosyal ve rasyonel faktörlerin satın alma kararlarındaki farklı derecedeki ağırlıkları olduğu düşünülmektedir.

- Çetinkaya, Cihan - Özceylan, Eren, *Üniversite Öğrencilerinin Yeşil Satın Alma Tutumlarının İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma: Gaziantep Üniversitesi Örneği,* 2017, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16(1), 289-302, Gaziantep.

ÖZET: Çevreye duyarlı, doğayı kirletmeyen, doğal kaynaklara zarar vermeyen, geri dönüştürülebilen ürünlere çevreci ürün veya yeşil ürün denmektedir. Yeşil ürün özelliklerine bakıldığında insan ya da hayvan sağlığı için tehlikeli olmamak, yaşam döngüsü boyunca çevreye zarar vermemek, aşırı miktarda enerji ya da alternatif kaynakları tüketmemek, çevreye zarar verecek zararlı materyaller barındırmamak gibi maddeler ön plana çıkmaktadır. Tüketiciler yapacakları bilinçli tercihlerle, doğal kaynakların korunmasını ve çevreye verilen zararın azaltılmasını sağlayabilirler. Yeşil ürün satın alma isteği, işletmelerin özellikle üretim ve pazarlama faaliyetlerinde değişiklik yapmalarına sebep olmuştur. Bu bağlamda yeni nesil tüketiciler olan gençlerin, yeşil satın alma davranışlarının incelenmesi özellikle işletmelerin pazarlama ve ambalajlama faaliyetlerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Bu çalışmada Gaziantep Üniversitesi'nde öğrenim gören lisans ve lisansüstü toplam 380 katılımcının yeşil satın alma davranışlarına göre tüketici profilinin analizi yapılmıştır. Yüz yüze anket yoluyla yapılan araştırma sonucuna göre tüketicilerin yeşil satın alma davranışları ile demografik özellikleri arasında anlamlı ilişkiler olduğu istatistiki olarak tespit edilmiştir.

- Çetinkaya, Şahin, *2016 Yılı Yüksek Öğrenim Öğrenci Burs Artışlarının Öğrenci Harcamaları Üzerine Etkileri: Uşak Üniversitesi Örneği,* 2017, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(1), 71-89, Uşak.

ÖZET: Seçim dönemlerinde partilerin kampanyalar boyunca seçim vaatleri olur. Bu durum seçim ekonomisini ve olumsuz sonuçlarını da ortaya koyar. 1 Kasım 2016 seçimlerinden sonra hükümet programında yer alan seçim vaatlerinden biri de öğrenci burs artışlarıydı. Bu çalışma da burs artışlarının öğrenci harcamaları üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi üzerine yapılmıştır. Marjinal tüketim eğilimi yüksek bir kesim olan öğrencilerin gelir artışlarının tamamını harcamaya aktarmaları beklenmektedir. Bu durum MG artışına da sebep olacaktır. 2016 yılında öğrenci burslarında meydana gelen artışın öğrencilerin harcama kalemlerinden hangilerinde artış, hangilerinde azalış meydana getirdiği veya hangi harcama kalemlerin de değişiklik yaratmadığı anket uygulaması ile araştırılmıştır. Yapmış olduğumuz anket çalışması ankete katılan öğrencilerin bölümleri bazında değerlendirilmiştir. Anket sorularının hazırlanmasında ve harcama kalemlerinin belirlenmesinde 10 öğrenci baz alınarak öğrencilerden aylık harcama kalemlerini yazmaları istenmiş ve bu kapsamda alınan cevaplar ile belirlenen harcama kalemlerine anket çalışmasında yer verilmiştir.

- Ermeç Sertoğlu, Ayşegül - Çatlı, Özlem- Açıkel, Zeynep, *Uluslararası Ticaret Bölümü Öğrencilerinin Yabancı Marka İsimlerinin Ülke Menşeilerine İlişkin Farkındalıklarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma,* 2017, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (Özel Sayı), 109-131, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, tüketicilerin satın alma kararı vermesi aşamasında, oldukça etkili olan ülke menşei kavramının, bu kavrama aşina olan "Uluslararası Ticaret Lisans Bölümü" öğrencileri tarafından ne kadar bilindiği ve nasıl algılandığının belirlenmesidir. Bu amaçla, literatürdeki çalışmalardan hareketle belirlenen dört ürün kategorisiden, her biri için üçer tane olmak üzere, toplam 12 Türk markası için ülke menşei, marka ismini beğenme ve uygun bulma ve markanın kalite çağrışımı ile ilgili soruların yer aldığı bir soru kâğıdı hazırlanmıştır. Seçilen markaların çoğunluğu Türkçede anlamca karşılığı olmayan veya yabancı dilde isimlere sahiptir. Bununla birlikte katılımcılardan, çoğunluğunu Türk markalarının oluşturduğu 25 markanın ülke menşelerini belirtmeleri de istenmiştir. Yapılan bu araştırma sonucunda 131 kişiden elde edilen verilere göre, işletmelerin markalarını yabancı dilde isimlendirmeleri, ürünlerinin tüketiciler tarafından yabancı menşeili olarak algılanmasını sağlamaktadır. Katılımcıların genel olarak, ürün kategorisine ve hedef kitleye uygun, zihinlerinde belirli çağrışımlar yapan, anlamlı marka isimlerini daha olumlu olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir.

- Gürce, Merve Yanar - Benli, Müzeyyen, *Online Tüketici Yorumlarının Satın Alma Niyetine Etkisi: Genç Tüketicilere Yönelik Bir Araştırma,* 2017, Journal of Current Researches on Business and Economics, 7(1), 133-150.

ÖZET: Günümüzde insanlar ürünler ve markalar hakkındaki tecrübelerini elektronik ağızdan ağıza iletişim sayesinde diğer insanlarla paylaşabilmektedirler. eWoM iletişimi sayesinde kişiler deneyim ve tecrübelerini online bir platformda değiş tokuş edebilmektedirler. Bloglar, forumlar, sosyal ağlar ve sanal topluluklar internet kullanıcılarına birbirleriyle iletişime geçme, fikir ve tecrübelerini paylaşma

imkanı sunmaktadır. Özellikle bilgi paylaşımı ile birlikte; ürünler, markalar ve firmalar hakkında hem pozitif hem de negatif yönde tavsiyelerde bulunabilmektedirler. İnternette bulunan yorumların bir sonucu olarak tüketiciler tutumlarını ve satın alma davranışlarını şekillendire bilmektedirler. Bu bağlamda çalışmada, tüketici davranışı, eWoM iletişimleri, sosyal medya ve sanal topluluklar kavramları ele alınmıştır. Veri toplama aracı olarak yüz yüze anket yöntemi uygulanmış ve veriler İstanbul'da bulunan bir vakıf üniversitesi öğrencilerinden elde edilmiştir.

- Hoş, Safa - Bağcı, Buğra - Demirer, Ömür, *Coğrafi Bölgelere ve Demografik Özelliklere Göre Öğrencilerin Tüketici Özelliklerinin Karşılaştırılması: Hitit Üniversitesi Öğrencilerine Yönelik Ampirik Bir Çalışma,* 2017, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10(2), 1687-1703, Çorum.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, tüketici özelliklerini ölçmek için geliştirilmiş olan ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu sınamakla beraber, öğrencilerin tüketici özelliklerinin coğrafi bölgelere ve demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Çalışmada belirlenen amaca ulaşmak için, Steenkamp ve Olivares' in (2015) tüketici özelliklerindeki kararlılığı ölçmede kullandıkları ölçekten faydalanılmıştır. Tüketici özelliklerinden mağaza bağımlılığı, marka bağımlılığı, kalite bilinci, fiyat bilinci, pazar araştırması ve satın alma duygusu üzerinde durulmuştur. Çalışmada Hitit Üniversitesi'nde eğitimine devam eden 234 öğrenciden toplanan veriler analiz edilmiştir. Verilerin yapı geçerliliğini ölçmek için açıklayıcı faktör analizi (Exploratory Factor Analysis) kullanılmıştır. Ayrıca soruların birbirleri ile tutarlılığını ve ölçeğin güvenilirliğini test etmek için güvenilirlik analizi (Reliability Analysis) uygulamasına da yer verilmiştir. Tüketici özelliklerinin coğrafi bölgelere ve demografik özelliklere göre farklılık gösterip göstermediğine ise "Anova Testi ve İki Bağımsız Örneklem T Testi" sonucunda karar verilmiştir.

- İzbudak, Leyla - Kılıçarslan, Emine, *Anlam İnşası Bağlamında Medya Kültürü ve Televizyonlarda Yer Alan Moda Programlarının Üniversite Kız Öğrencileri Üzerinde Etkisi,* 2017, The Meriç Journal, 1(2), 14-42.

ÖZET: Yaşadığımız yüzyılda ekonominin canlanması ve genç bireylerin mutluluğu için modayı takip etmek bir ihtiyaç haline dönüşmüştür. Günümüzün genç tüketici toplumu modanın dışında kalmaktan kaçınır. Çünkü iç dünyalarındaki sorunları modaya yönelerek gidermek ister. Gençler bu yolla sürekli bir yenilenme süreci yaşadığına inanır. Modayı takip etmediğinde topluma uyum sağlamakta güçlük çekeceğini düşünür. Bu sebeplerle moda son yıllarda hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Bu nedenle bu çalışmada; televizyonlarda yayınlanan Moda Programlarının, Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören kız öğrencilerinin tüketim alışkanlıkları ve giyim tercihlerini oluşturmadaki etkileri araştırılmıştır. 300 kız öğrenci üzerinde yapılan bu çalışma aynı zamanda, tüketimin altın kuralı olan ihtiyaç duyduğu şeyler dururken, ihtiyacı olmayan ürünleri satın almaya yöneltme eğilimi de ölçülmüştür.

- Kılıçer, Tuğba - Çelik, Eda Paç, *Akran Sosyalleşmesinin Tüketici Yenilikçiliğindeki Rolü: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma,* 2017, ICPESS International Congress on Politic Economic and Social Studies, (2), Sakarya.

ÖZET: Akran grupları genç tüketicilerin gündelik yaşamlarının önemli bir parçasıdır. Genç bir tüketici dahil olduğu akran grubuyla birlikte vakit geçirir, sosyalleşir, tüketim aktivitelerinde bulunur. Bu sosyalleşme anlarında akranların kullandığı markalar, yeni ürünlere ilgisi genç tüketicilerin dikkatini çekebilir. Bunun yanı sıra akranların ürünlerle ilgili tavsiyeleri de sohbetlerin konusu olabilir. Genç tüketiciler akran grubu içerisindeki konumunu sağlamlaştırmak istediğinde genç tüketicilerin ürün tercihlerinde akran tavsiyelerinin etkisi daha da artmaktadır. Bu bağlamda çalışmada akran sosyalleşmesinin üniversite öğrencilerinin tüketici yenilikçilik düzeyleri üzerindeki etkisi araştırılacaktır. Veriler bir devlet üniversitesindeki İşletme bölümü öğrencilerinden anket tekniği ile toplanacaktır. Araştırmada normatif ve bilgilendirici akran etkisinin tüketicilerin yenilik arayışında rolünü belirlemek için regresyon analizinden yararlanılacaktır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygulamacılara ve gelecekte yapılacak araştırmalara yönelik öneriler tartışılacaktır.

- Kırcova, İbrahim - Köse, Şirin Gizem, *Televizyon Dizileri ve Filmlerde Ürün Yerleştirmeye Yönelik Genç Tüketicilerin Tutumlarına İlişkin Bir Nitel Araştırma,* 2017, Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi, 10(19), 51-77, İzmir.

ÖZET: Pazarlama iletişimi araçlarının artması, tüketicilerin pek çok kanalla etkileşim halinde olmasını sağlayarak seçenekleri çoğaltmıştır. Bu durum, potansiyel müşterilerle verimli iletişim kurmanın da zorlaşmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla rekabet avantajının korunabilmesi için pazarlama iletişiminde yeni araçları kullanma arayışı devam etmektedir. Bu yeni ve gelişmekte olan yöntemlerden birisi de ürün yerleştirmedir. Bu çalışmada, dizi ve filmlerde ürün yerleştirmeye yönelik genç tüketicilerin tutumları incelenmiş ve kategorilendirilmiştir. Çalışmada nitel veri kullanılmış ve veriler içerik analiziyle betimsel analiz yöntemleriyle analiz edilmiştir Elde edilen kategoriler ürün yerleştirmenin hissettirdikleri, ürün yerleştirme etkisi, etik ve satın almaya dair görüşlerdir. Tüketici tutumlarının olumlu ve olumsuz yönlerinin birlikte ele alındığı çalışmada, her bir tema için alt kategoriler de belirlenmiştir.

- Özcan, Barış - Akıncı, Zeki, *Sosyal Medyanın Üniversite Öğrencilerinin Tüketici Davranışları Üzerinde Etkisi: Turizm Fakültesi Örneği,* 2017, Vizyoner Dergisi, 8(18), 141-154, Isparta.

ÖZET: Gelişen teknolojiyle birlikte rekabetin artması işletmeleri tüketici odaklı yaklaşımlar göstermeye yöneltmiştir. Sosyal medya tüketici davranışlarına yön vermekle beraber tüketicilerin satın aldıkları ürün ve hizmetler hakkında geri bildirimde bulunabilmelerini de sağlamaktadır. Sosyal medyanın geniş kitlelere ulaşabilmesi ve tüketicilerin satın alma kararlarını etkilemesi, işletmeleri de bu teknolojik gelişimlerden faydalanmaya yöneltmiştir. Sosyal medyanın satın alma öncesi ve sonrası tüketici davranışlarına etkisini belirlemek amacıyla Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Konaklama İşletmeciliği ve Seyahat İşletmeciliği Bölümü öğrencilerinden 250 kişiye anket tekniği uygulanmış ve elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Bu çalışmada yapılan anketlerin sonuçlarının değerlendirilmesinde nicel araştırma yöntemlerinden faktör analizi, korelasyon analizi, t-testi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Yapılan çalışmada, öğrencilerin yüksek düzeyde sosyal medya araçlarını kullandıkları saptanmıştır. Sosyal medya kullanımında öğrencilerin satın alma öncesinde çoğunlukla satın almak istedikleri ürünü araştırdıkları ve ilgili ürün hakkında tavsiyeleri dikkate aldıkları, satın alma sonrasında ise daha çok satın alınan üründen memnun kalmadıkları zaman şikâyet ve önermeme ile ilgili paylaşımda bulundukları belirlenmiştir

- Serap Atakan, Mukaddes Gül - Eker İşçioğlu, Tutku, *Türk ve Alman Gençlerin Giyim Motivasyonu, Marka Duyarlılığı ve Moda Yönelimi: Karşılaştırmalı Bir Araştırma,* 2017, İşletme Araştırmalar Dergisi, 9(3), 300-325, Ankara.

ÖZET: Genç tüketicilerin giyim ve marka tercihlerindeki etkenlerin saptanması, uluslararası pazarlama stratejilerinin geliştirilmesinde büyük önem taşımaktadır. Uluslararası pazarlarda yerel kültürün araştırılması ve o kültüre özel pazarlama kararlarının alınması önerilmektedir. Öte yandan, uluslararası pazarlarda yer alan işletmeler, tüketici tercihlerindeki benzerlikleri dikkate alarak ortak pazarlama faaliyetlerinde bulunmayı ve maliyet azaltmayı hedeflemektedirler. Araştırma kapsamında Almanya'da yaşayan 12-18 yaş aralığındaki 153 gencin giyim motivasyonu, marka duyarlılığı, moda yenilikçiliği, moda fikir liderliği ve moda ilgilenimi seviyeleri araştırılmıştır. Bulgular, gençlerin Türk veya Alman uyruklu olmaları bazında farklılık göstermediğini, buna karşılık farklılıkların cinsiyet ve yaş gibi demografik özelliklerden kaynaklandığını ortaya koymuştur. Bu araştırmanın özellikle Almanya'da faaliyet gösteren Türk hazır giyim firmalarının pazarlama stratejilerine yön vereceği düşünülmektedir.

- Sertoğlu, Ayşegül Ermeç - Çatlı, Özlem, *Genç Tüketicilerin Yabancı ve Türk Ürünlerine İlişkin Tutum ve Tüketici Etnosentrizm Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma,* 2017, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi (Özel Sayı), 1-23, Ankara.

ÖZET: Tüketici etnosentrizmi yabancı ürünleri tüketmenin etiğe uygunluğunu tartışan bir kavram olup tüketicilerin yerli ürünleri yabancı ürünlere tercih etme eğilimi olarak tanımlanabilir. Bu çalışmada genç tüketicilerin yerli ve yabancı ürünlere ilişkin tutumlarının ve tüketici etnosentrizm düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada kullanılan veriler, kolayda örneklem yoluyla Gazi Üniversitesi İİBF öğrencilerinden seçilen katılımcılardan anket yöntemiyle toplanmıştır. Yapılan analizler neticesinde, Tüketici Etnosentrizmi ölçeğinin (CETSCALE) tek boyutlu yapısı desteklenmiş olup, katılımcıların etnosentrik eğilimlerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların, genel olarak, yabancı ürünleri/markaları yerli olanlara kıyasla daha güvenilir ve sağlam olarak algıladıkları saptanmıştır. Bulgulara göre, etnosentrizm eğilimi yüksek olan katılımcıların, yabancı ürünlere ödenen paranın karşılığını bulduklarını ve bu ürünleri ülke menşei açısından güvenilir olarak değerlendirdikleri söylenebilir. Bununla birlikte bu katılımcıların yerli ürünlerin tüm özelliklerini de daha olumlu olarak algıladıkları saptanmıştır. Ayrıca, katılımcıların yiyecek ve içecek satın alırken Türk mallarını tercih ettikleri, spor ayakkabıları ve bilgisayar kategorileri için Türk malları istenmediği ortaya koyulmuştur. Son olarak çalışmada, ürün kategorisi ve ülke çağrışımları da sorulmuş ve bazı ülkelerin belli ürün grupları ile özdeşleştiği, süt ve süt ürünleri kategorisi için de akla gelen ilk ülkenin Türkiye olduğu belirlenmiştir.

- Şahinöz, Saime - Özdemir, Merve, *Üniversite Öğrencilerinin Süt ve Süt Ürünleri Tüketim Alışkanlıkları ve Etkileyen Faktörler*, 2017 Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 6(4), 106-112, Gümüşhane.

ÖZET: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin süt ve süt ürünleri tüketim alışkanlıklarını ve bu alışkanlıkları etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma kesitsel bir araştırmadır.

Araştırmada, veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket çalışması 120 öğrenciyle yapılmıştır ve her bir öğrenciye 21 soru yöneltilmiştir. Araştırma sonucu elde edilen veriler paket yazılımı kullanılarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin %41, 7'sinin düzenli süt içme alışkanlığının olduğu ve % 30'unun hiç süt tüketmediği belirlenmiştir. Ankete katılan öğrencilerin %59, 1'i süt içme alışkanlığını 0-6 yaş döneminde kazandığını ifade ederken %44, 5'i üniversite hayatının süt ve süt ürünleri tüketimlerini azalttığını düşünmektedir. Öğrenciler süt ve ürünleri tüketiminin teşviki amacıyla yapılan reklam ve propaganda çalışmalarının yetersiz olduğunu ve tüketimin artmasında da en önemli aracın aile ve aileden gelen alışkanlıklar olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin gelir düzeyi ile süt tüketme sıklıkları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

- Şanlıer, Nevin - Uzunlar, Elif Adanur - Uyar, Gizem Özata - Elibol, Emine - Coşkun, Ayfer Beyaz - Erdoğan, Rukiye - Bozbaş, Esra, *Gençlerin Beslenme ve Gıda Güvenliğine İlişkin Bilgi ve Davranışlarının Değerlendirilmesi,* 2017, Kastamonu Eğitim Dergisi, 25(3), 941-956, Kastamonu.

ÖZET: Bu çalışma Gazi Üniversitesi'nin farklı fakültelerinde okuyan öğrencilerin beslenme ile gıda güvenliği bilgisi, alışkanlıkları öz yeterlilik ve fiziksel aktivite durumlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya Gazi Üniversitesi'nin sağlık bilimleri (n=140), sosyal bilimler (n=46) ve fen bilimlerinde (n=64) öğrenim gören 68'i erkek, 182'si kız toplam 250 öğrenci dahil edilmiştir. Öğrencilere Turconi ve arkadaşlarının (2003) geliştirdiği toplam 9 bölüm ve 84 sorudan oluşan bir ölçek uygulanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programıyla değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 19.74±1.84 yıldır. Şişmanlığın belirlenmesinde kullanılan beden kütle indeksi (BKİ) değerinin ortalaması erkeklerde ve kızlarda sırasıyla 22.55±2.75 ve 21. 25±2.99 kg/m 2 'dır. Sağlık bilimlerinde okuyan öğrencilerin beslenme alışkanlığı (BA), sağlıklı/sağlıksız beslenme alışkanlıkları ve besinler (SSBAB), beslenme bilgisi (BB) ve gıda güvenliği bilgisi (GGB) puanları fen ve sosyal bilimlerde okuyan öğrencilerden anlamlı derecede yüksektir. Bütün alt gruplar cinsiyete göre değerlendirildiğinde kız öğrencilerin puanlarının erkeklerden yüksek olduğu ve bu farkın öz yeterlilik haricinde diğer bütün alt gruplarda anlamlı olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sadece erkeklerin fiziksel aktivite puanları kızlara göre daha yüksektir ($p<0.05$). Öğrencilerin BKI değerleri artıkça gıda güvenliği bilgisi (GGB) ve sağlıklı/sağlıksız beslenme alışkanlıkları bilgisi (SSBAB) puanlarının düştüğü saptanmıştır ($p<0.05$). Araştırmada sağlık bilimlerinde okuyan öğrencilerin beslenme bilgi ve alışkanlıklarının diğer bilimlerde okuyan öğrencilerden daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3.3. Kitaplar

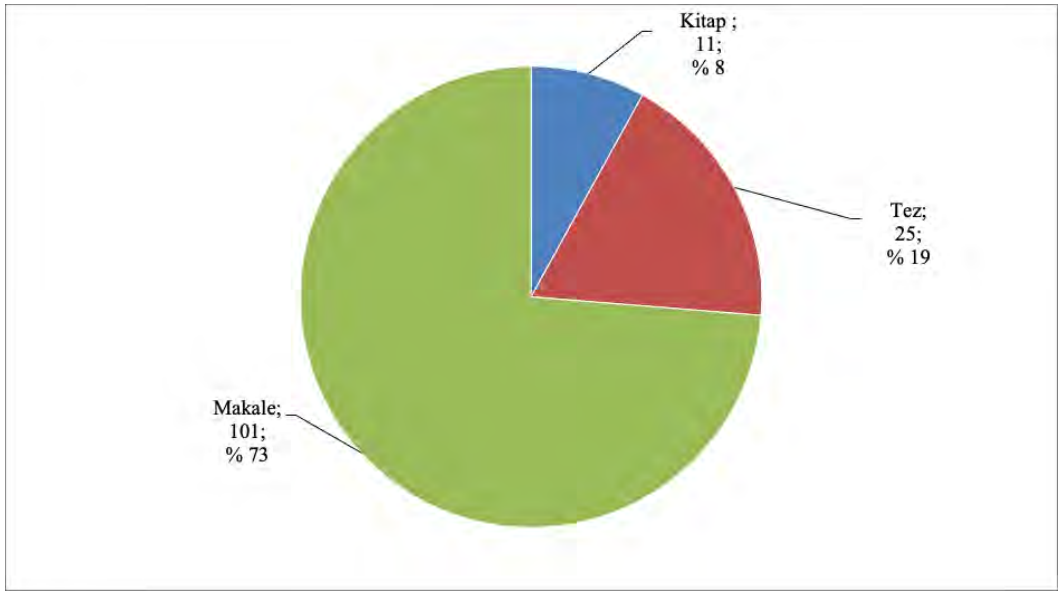
- Yaylalı, Muammer, *Üniversite Gençliğinin Gelir - Harcama Kalıpları Araştırması,* 2006, 654s., Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.
- Çimen, Bilge Sevim - Aslan, Emre - Bakırcı, Fehim - Sadaklıoğlu, Hümeyra - Şentürk, İsmail, *Üniversite Öğrencileri Gelir ve Harcama Eğilimleri Araştırması 2007-2008,* 2009, 373s., Tübitak Yayınları, Tokat.
- Şahin, Kamil - Anık, Mehmet, *Tüketimin Sosyolojisi: Gösteriş Amaçlı Tüketim ve Gençlik,* 2017, 179s., Gazi Kitapevi, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Giriş Üretim Toplumundan Tüketim Toplumuna Geçiş Süreci Üretime Dayalı Değerlerin Sonu ve Tüketim Toplumunun Yükselişi Toplumsal Beğeni ve İtibar Arayışı Olarak Gösteriş Amaçlı Tüketim Gösteriş Amaçlı Tüketim ve Gençlik Gençlerde Sosyalleşme, Sosyal Çevre ve Modayla İlişki Gösteriş Amaçlı Tüketimin Temel Göstergesi- Lüks Tüketim Eğilimleri Gösteriş Amaçlı Tüketim Boyutunda Yeni Ürün Satın Alma Sebepleri Ürün Alırken Dikkat Edilen Hususlar Satın Alınan Üründen/Hizmetten Beklenen Fayda Gösteriş Amaçlı Tüketim ve Cinsiyet

4. "Gençlik Kültürü" Teması

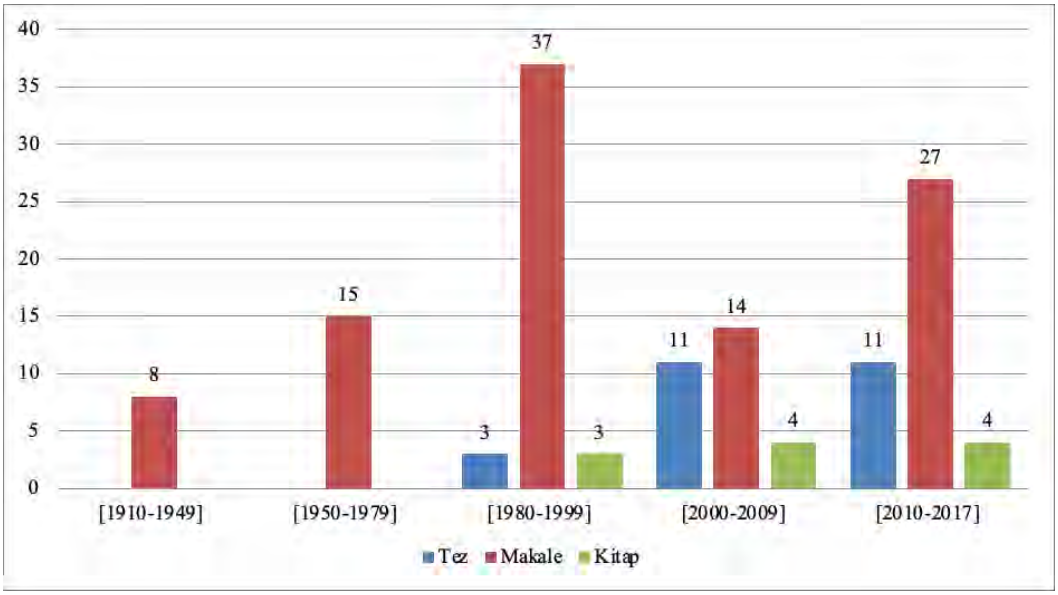
"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu olarak hazırlanan eserlerden yüz otuz yedi (137) tanesi *"Gençlik Kültürü"* temasında tasnif edilmiştir. Toplamda on bir (11) kitap, yirmi beş (25) tez ve yüz bir (101) makale türünde eser verilmiştir.

Grafik 21: "Gençlik Kültürü" Teması (137)

"Gençlik Kültürü" altında tasnif edilen eserlerin dönemsel dağılımı ise aşağıdaki grafikte gösterildiği gibidir. Bu temada üretilen eserlerin dönemsel dağılımına bakıldığında 1980-1999 dönemindeki ilk tez çalışmalarıyla birlikte yayın sayısında artış olduğu görülmektedir. Nitekim bu dönemden önce konuya ilişkin yalnızca makale türünde eser yayınlanmıştır. Tez çalışmalarının ilk kez görüldüğü 1980-1999 dönemiyle birlikte bu alanda ilk kitap çalışmasının da kaleme alındığı görülmektedir. Bu dönemde üretilen üç(3) tez çalışmasını takiben 2000-2009 döneminde on bir (11), 2010-2017 döneminde on bir (11) eser verilmiştir. Özellikle son dönemde bir önceki döneme göre makale sayısının artış gösterirken tez sayısında artışın görülmemesiyle birlikte alandaki eğilimin makale türüne kaydığı belirgin biçimde görülmektedir.

Grafik 22: "Gençlik Kültürü" Temasında Dönemsel Dağılım

Makaleler açısından bakıldığında makalelerin her dönemde üretilmiş olan tek eser türü olduğu dikkat çekmektedir. Buna ilişkin dönemsel olarak dağılıma bakıldığında ilk üç dönemde temaya ilişkin eserlerin sistemli bir şekilde arttığı görülmektedir. Nitekim 1910-1949 döneminde temaya ilişkin sekiz (8) makale bulunurken devam eden 1950-1979 döneminde on beş (15) makale üretilmiş ve en fazla makaleyi içeren dönem olarak da dikkat çeken 1980-1999 döneminde (37) makale çalışmasına ulaşılmıştır. Daha sonraki dönemlerde ise sistematik olmasa da belirgin bir düşüşün yaşandığı görülmektedir.

Tez türünün dönemsel dağılımı incelendiğinde belirgin bir eğilimin olduğu söylenememekle birlikte dikkat çeken nokta ilk tez örneğinin 1989 yılında görülmesidir (bkz. Açıkalın, 1989). Sonraki iki (2) tezin ise iki yıl arayla 1997 ve 1999 dönemlerinde yazıldığı görülmektedir. 2000-2009 döneminde bir önceki dönem ile kıyaslandığında sekiz (8)adet tez olmak üzere bir artış yaşandığı görülürken son döneme gelindiğinde tez türünde herhangi bir artışın olmadığı dikkat çekmektedir.

Kitaplar açısından dönemsel olarak dağılım incelendiğinde belirgin bir eğilimin olduğu söylenememekle birlikte dikkat çeken bir nokta ilk iki dönemde kitap türünde hiç eser verilmemişken sonraki üç dönemde kitap türünde benzer sayıda eser üretilmişti.

Çalışmaların içeriğine yönelik bakıldığında özellikle ilk dönemlerde gençlerin sanat, tiyatro, sinema ve müzikle ilişkisinin incelendiği eserler görülürken gençliğin yaşam tarzının, gençlik yazınının söylemsel analizlerinin, mizahın, arabesk /rock /hip-hop'ın 2000'li yıllardan sonra ele alındığı görülmektedir. Ayrıca kavram olarak "gençlik kültürü" ifadesi de ilk olarak 1987 yılında Koçkuzu tarafından "Gençliğin Kültür ve Ruh Yapısının Teşekkülünde İlahiyat Fakültelerinin Görevleri" isimli makale çalışmasında kullanılmıştır.

"Gençlik Kültürü" konusuna ilişkin olarak daha çok tez ve makale türünde eserler olduğu görülürken bu eserlerin daha çok eski tarihli olması dikkat çekicidir. Bu anlamda Özlem Erol'un2000

tarihli "Ankara'da ve Balıkesir'de İlköğretim 8. Sınıf ve Lise 2. Sınıf Öğrencileri Üzerine Gençlik Kültürünün Karşılaştırılması" ismindeki çalışmayla, Özdayi'nin (2001) "İstanbul İlindeki Lise Öğrencilerinin Yaşam Tarzları ile Lise Öğretmenlerinin Yaşam Tarzları Arasındaki Farklılıklar" isimli çalışması bu konudaki tez çalışmalarına örnek verilebilirken; Asutay'ın (2001) "Gençliğin Dili" isimli çalışması, Güzel'in (2006) "Küreselleşme, İnternet ve Gençlik Kültürü" adlı çalışması ve Çakı ve Kızıltepe'nin (2017) "Üçüncü Yerler Olarak Kafeler ve Gençlik: Balıkesir Örnek Olay İncelemesi" eseri konuya ilişkin makale türünde verilmiş eserlerdir.

3.1. Tezler

- Açıkalın, Işıl, *Speech Variation In Turkish Teenagers,* 1989, Yüksek Lisans, 55s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Dil kültürle etkileşim içinde olan, iletişimi sağlayan bir araçtır. Sosyo dilbilim ise dili bireyin davranış biçimini yansıttığı, gerçek ve somut yaşamın bir ifadesi olarak inceler. Konuşma dili toplumsallaşmanın bir aracı olup, bireylerin sosyal durumlarını, sosyal davranışlarını ortaya koyduğu gibi, konuşma davranışları da (speech behavior) sosyal konumları ile özdeştir. Bütün bireyler en az bir dil topluluğuna aittir. İnsanların ve grupların konuşma dilinde farklılık göstermelerinden dolayı bilişsel davranış (cognitive behavior) budun bilimsel (ethnografic) incelemelere neden olmuştur. Diğer taraftan davranışın kalıtımsal (expressive) incelenmesi konuşma dilinin bireyin kişiliğinin bir yansıması olarak kabul edilmesidir. Dil devamlı değişim içindedir. Yeniliklere karşı yeni sözcükler veya bileşimler üretilmektedir. Dil değişimi toplumsal değişim ile paralel gitmektedir. Birey de kendi kelime dağarcığını meydana getiren kodlara sahiptir. Her kişinin kelime dağarcığı nitelik ve nicelik açısından farklılıklar gösterir. Konuşma dilindeki bu farklılıkların birçok nedenleri vardır. Bunların başında bireyler arasındaki cinsiyet farkı ve yaş durumu gelmektedir. Gençlerde bu konuşma değişikliği daha belirgin bir şekilde göze çarpmaktadır. İçinde bulundukları yoğun heyecanlar, cinsel ve toplumsal gelişmeleri ile ilgili problemler, onları kendi yaş grupları içinde değişik konuşmaya ve kullandıkları bu değişik konuşma ile grup içinde kendilerini kabul ettirmeye yöneltmektedir. 17-19 yaş grubu Türk gençleri üzerinde yapılan bu çalışmada, gençlerin aile içinde konuştukları dilden ve ölçümlü dilden farklı, özel bir konuşma biçimi (special parlances) kullandıkları gözlenmiştir. Gençlerin bu konuşma biçiminin farklı yapısal özelliklerinin olduğu bilinmektedir, ancak bu çalışma gençlerin kullandıkları biçimleri sözcük düzeyinde ele almaktadır. Toplanılan verilerin anlamlarının doğruluğunu saptayabilmek için çoktan seçmeli anket türünde test uygulanmış ve bulgular dilbilim ve sosyo dilbilim açısından değerlendirilmiştir. Dilbilim açısından veriler "ses bilimsel değişkenlik" (naaber, nossun), "anlambilimsel değişkenlik" (kafayı yemek, dolma vermek), İngilizceden ödünç alınan sözcüklerle (borrowings) yeni şekiller" (çöm down, feyk atmak), "standart Türkçe'de kaynağı bulunmayanlar" (kayızlanmak), "genelde kullanılan argo sözcükler" (subap) ve "gençler tarafından türetilen yeni sözcükler" (bakız etmek) gibi başlıklar altında incelenmiştir. Sosyo dilbilimsel incelemede ise alan çalışması yapılmış ve gençler arasında kullanılan sözcükler, konuşma bütünlüğünü bozmadan toplanmıştır ve kullanılış biçimlerine göre açıklanmıştır. Gençlerin konuşma biçimleri bazen Türkçedeki argo tekniklerine, bazen de klişeleşmiş söz biçimine uymaktadır. Sonuçta, 17-19 yaş grubu Türk gençlerinin, standart Türkçe bilgisine sahip oldukları halde, kendi aralarında çok farklı bir dil kullandıkları ve bu konuşma dili ile kendilerini sosyal olarak bir grup ile özdeşleştirmek için grup içinde bu konuşma dilini kullanmaya çalıştıkları ortaya çıkmıştır.

- Altun, Ganime, *Kentli Gençlik ve Yeni Müzik Ankara Belediyesi'nin Uluslararası Yeni Müzik Festivali,* 1997, Yüksek Lisans, 192s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Bu tezde, 6-24 Ocak, 1993 tarihlerdeki "Ankara Belediyesi 3. Yeni Müzik Festivali" sırasında yapılmış bir alan çalışması değerlendirilerek, dönemin sosyo-ekonomik koşulları ile, aynı dönemin kültür etkinlikleri arasındaki etki leşim incelenecektir. Kendine "yeni" sıfatını uygun gören bir kültür etkinliği belirli bir toplumsal değişim dönemiyle özdeşleşme çabasında olduğunu yansıtmaktadır. Bu tür etkinlikler, özellikle saptanmış bir izleyici kitlesine, belirli ölçütlere göre belirlenmiş özel bir seçkinler grubunun kültürel ürünlerini sunarlar. Bu sunuşta, amaca uygun bir üslup kullanmaya özen gösterirler. Etkinliklerin finansmanını sunulan ürünlerin genel kimliğine uygun bir "iktidar"dan elde etmeye çalışırlar. Yeni bir akımı başlatan bir seçkinler grubu, başlangıçta, bir marjinalleşme sürecinden geçecektir. O yüzden, post-modern müzik kültürünü ülkede yaymaya çalışan seçkinlerin gene kendileri gibi marjinal durumda olan "kentli gençlik" kitlesine ulaşmaya çalışması kaçınılmazdır. Ankara Yeni Müzik Festivallerinin yer aldığı 80li ve 90lı yıllar, yeryüzünde soğuk savaşın bittiği, küreselleşme sürecinin başladığı döneme rastladıklarından, kendilerine özgü bir dizi marjinal toplumsal davranışa sahne olmuşlardır. Festivaller dolayısıyla bir araya toplanan grupların etkinlikler hakkındaki izlenim ve yargılarım açıklamaya, birbirleriyle iletişim kurmaya teşvik edilmeleri bu özel döneme uygun bir üslup olarak belirmiştir. Yeni müziğin özgür yaratıcılığa öncelik veren niteliği yüzünden, merkezi otoritenin tutuculuğunu temsil eden Kültür Bakanlığı'ndan uzak kalınmış, festivalin bir yerel yönetim tarafından finanse edilmesi tercih edilmiştir. Her yönüyle marjinalliği arayan bu festivalin karşıtları, "kitlenin şu andaki ivedi gereksinimleri dururken, müzik olup-olmadığı bile belli olmayan bu tür bir etkinliğe kamu ödenekleri ayrılmasını eleştirmişlerdir. Bu tezde, uzun erimli bir kültürel hizmet olan Yeni Müzik Festivali'nin, Türkiye'nin şu andaki gündeminde, ne ölçüde önem taşıdığı araştırılmaktadır. Alan çalışmalarının sağladığı veriler 6 denencenin irdelenmesi için kaynak olarak kullanılmaktadır: 1- Türkiye'de, seçkinler büyük bir marjinalleşme içindedirler. Türk seçkinleri hem kendi toplumları içinde hem de yeryüzünün kültürel ortamı için de sorunlarını paylaşacak bir çevreden yoksundurlar. Gene de bu durumun salt Türkiye'ye özgü olduğu söylenemez. Her ülkede seçkinler benzer bir durumdadır. Tek çözümün küreselleşme olduğu anlaşılmaktadır. 2- Türkiye'de, gençliğin bir özelliği güçlü bir kentleşme sürecine girmiş oluşudur. Kırsallığın göstergelerinden olan, "bireyin üzerinde ağır bir aile baskısı olması", "evliliklerin hemşerilerle, hatta akrabalarla yapılması", "belirli bir coğrafi bölgeye bağlı kalma", "belirli bir aile mesleğine bağlı kalma", "müziği ciddi olmayan, hatta, bazı yönleriyle zararlı, bir etkinlik olarak görme" gibi davranışlar yok olmaktadır. 3- Yeni müzik Türkiye'de fazla bir geçmişi olmayan kent kültürünün simgelerinden biri olmaya adaydır. Sosyo-ekonomik sınıflar, bölgesel kökenler, meslek grupları gibi ayrımlara bağlı olmadan, her çeşit kent insanı yeni müziğin değerleriyle kendini özdeşleştirebilmektedir. 4- Kültür alanında özgür yaratıcılığa yönelen Yeni Müzik Festivali dinleyicilerinin yarıya yakını merkezi yönetimin özgür yaratıcılığa iyi bir sponsor olmadığı görüşündedirler. Devletin denetimi ile yönlendirilmemiş kültür etkinliklerinin patronage'ı için, yerel yönetimlerden beklentileri vardır. 5- Kentli gençlik postmodernizme, yeni müziğe, derin bir ilgi ve merak duymaktadır. Bu konularda bilgilendirilmek istemektedir. 6- Kentli gençlik Türkiye'deki müzik etkinliklerinin, müzik yaratıcılığı yolundaki çabaların, mesafeli bir izleyicisi değil, feed-back veren, bu etkinliklerle iletişim kuran, katkıda bulunan bir öğesi olma tavrını benimsemektedir. Toplanan verilerin denenceleri doğruladığı gözlenmiştir. Tezin dayandığı hipotez "kentli gençliğin gereksindiği yeni kent kültürünün önemli bir parçası olan yeni müziğin kent yönetimlerince finanse edilmesinin doğru olacağı yolundadır. Alan çalışmasında toplanan veriler bu var sayımı doğrulamaktadır. Yeni müzik gerek içeriğinin gerekse bunu iletmekte kullandığı araçların,

yakın gelecekte egemen olacak toplumsal gerçeğe uygun düşmeleri açısından, günümüz Türkiye'sinde yaşamsal öneme sahiptir. Gereksindiği patronage daha önceki dönemlerde müziğe sağlanan devlet korumacılığından farklı nitelikteki kaynaklardan gelmeli, daha fazla sayıda, geniş tabanlı ve çeşitli toplumsal güçlerden kaynaklanmalıdır. Bu güçlerden en önemlileri yerel yönetimler olacaktır.

- Çelik, Reşit, *Popüler Bir Kültür Olarak Arabesk ve Bu Kültürün Fırat Üniversitesi Gençliğine Etkileri,* 1999, Yüksek Lisans, Fırat Üniversitesi.
- Ocakcı, Nilgün, *Kentleşme, Kuşaklar ve Müzik-Üsküdar İlçesinde 1980 Doğumlu Lise Öğrencilerinin Müzik Beğenilerinin Ailelerinden Farklılaşması,* 2000, Yüksek Lisans, 213s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzde, nüfusun büyük çoğunluğunun yaşadığı kentler, sadece nüfus yoğunluğuyla değil, ayırt edici sosyal-kültürel yaşam karakteristikleriyle de ifade edilirler. Kentler, heterojen ve dinamik yapılarıyla, her zaman toplumdaki değişimin odak noktası olmuşlardır. Tarihsel bir kent olduğu halde, nüfusunun çoğunluğu göçmenlerden oluşan İstanbul, doğu ile batının, geleneksel ile modernin buluştuğu-bazen çatışıp, bazen örtüştüğü- bir dünya kentidir. Yoğun bir yatay ve dikey sosyal hareketliliğe sahne olan İstanbul, bütün büyük kentler gibi, heterojen yapıya sahiptir. Kentteki çeşitli alt kültür grupları, kültürel biçimlenmelerle kendilerini ifade ederler ve kimliklerini oluştururlar. Göçmenler için, kültürel kimlik edinme süreci kentlileşme süreci ile eşdeğerlidir. Farklı kentlileşme süreçlerindeki insanların farklı kültürel değerleri olması da, doğal bir sonuçtur. Bu araştırmada, "kentlileşme sürecindeki konumlan farklı olduğu için, lise öğrencilerinin müzik beğenileri ile annebabalarının müzik beğenilerinin farklı olacağı" yolundaki bir hipotez kullanılmıştır. Tezin evreni olarak seçilen Üsküdar ilçesinde, 25.383 lise öğrencisi vardır; kız ve erkek öğrenciler hemen hemen eşit orandadırlar. Okulların çoğunda, erkekler yarıdan biraz fazla iken, dinsel liselerde kızların çoğunlukta olduğu gözlenmektedir. Alan çalışmasında, a) anket tekniği, b) röportaj tekniğinden yararlanılmıştır. Örneklemin oluşturulmasında tabakalı yöntem kullanılmıştır; anketi yanıtlayan grup Üsküdar'daki 4 farklı türdeki lisenin, ilçe çapında temsil ettikleri oranlara uygun olarak, a) rastlantısal olarak seçilmiş 103 öğrencisini ve b) onların anne-babaları olan 203 kişiyi, yani, toplam 306 kişiyi içermektedir. Anket verilerinin sınıflandırılmasında kullanılan bir parametrede hem erkek hem de kız öğrenciler en fazla pop müziğine değer verirken, anne-babalarının halk müziğini tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Başka bir parametrede ise, anne-babalarının %78, 2'lik bir çoğunluğu İstanbul'da birinci kuşak iken, öğrencilerin %78, 6'lık bir çoğunluğunun İstanbul'da doğmuş oldukları saptanmıştır. İki parametre arasındaki süreklilik hipotezi doğrulamaktadır. Yani, kentsel köken ile kırsal kökenin müzik beğenisinde belirleyici rol oynadığı, yapılan araştırmada, kanıtlanmaktadır. İki cinsiyet grubunun da müzik beğenisini koşullayan öğeler oldukları görülmektedir; erkek öğrencilerin %25'sinin ikinci tercihi arabesk müziği iken, kız öğrencilerin %14'ünün ikinci tercihi rock müziğidir. Aslında, kız öğrencilerin ikinci tercihi bir tek tür üzerine fazla yoğunlaşmamakta, çeşitlilik göstermektedir. Örneklemde öğrenci sayılarına orantılı olarak temsil edilen dört lise türünün, her birinin kendine göre müzik beğenisi profilleri vardır: 1) Dinsel liselerde ve yüksek yetenek liselerinde, pop müziğine eğilim, öteki iki lise türünde olduğundan dikkat çekecek derecede daha azdır. Bu lise türlerinden, ikincisinde pop müziğini beğenen kimse çıkmamıştır. Birincisinde ise, pop müziği %50'ye ulaşamazken, arabesk müziğinin, tüm liseler arasında en yüksek oranda, dinlendiği gözlemlenmektedir. 2) Kitle liseleri ve özel liselerde, pop müziği çok revaçtadır; Kitle liselerini ayırt eden bir özellikte, 13 değişik müzik türünü

daha sevenlerin varlığı ile ortaya çıkan, çeşitliliktir. Anne-babalarda, kitle liseleri grubunda Türk halk müziği en yüksek oranda benimsenmekte, dinsel liselerde ise, en yüksek ilgiyi arabesk müziğinin gördüğü anlaşılmaktadır (bu açıdan, dinsel liselerde öğrenci/ana-baba farklılaşmasının biraz daha az olduğu düşünülebilir). Yüksek yetenek liselerinin anne-babalan en fazla Türk halk müziği dinlerken, ikinci tercihte, dini müzik ve pop müziği eşit oranlarla ortaya çıkmaktadırlar. Türk sanat müziği ise, üç lise türünde ikinci tercih iken, yüksek yetenek liselerinde hiç yer almamaktadır. Araştırmada, bir de "örnek olay" incelemesi yer almıştır. Anket sonuçlarında beliren tabloyu bireysel profiller düzeyinde gözlemleyebilmek için, çoğunluk gruplarını temsilen, bir erkek, bir de kız öğrenci seçilmiş ve bu ikisiyle, bireysel yönden derinleşen sorular içeren röportajlar yapılmıştır.

- Bişgin, Şule, *Halk Oyunlarının Üniversite Öğrencileri Üzerine Psiko-Sosyal Etkileri,* 2001, Yüksek Lisans, 122s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dumlupınar Üniversitesi.

ÖZET: Günümüzde Türk Halk Oyunlarının yerini ve önemini kavramayan kurum ve kuruluş yok gibidir. Fakat bu kurumlar Türk Halk Oyunlarının kültürü aktarma tarihi sosyal anlamda aksettirme gibi işlevlerini gelecek nesillere aktarırken tam bir bütünlük arz edememektedirler. Şöyle ki: Kimileri halk oyunları etkinliklerini sadece eğlence ağırlıklı yönüyle ele alırken, kimileri arkadaş ve çevre edinme, seyahat etme, değişik yerleri görme gibi yönleriyle tanımaktadırlar. Halk oyunları kültürel ve sosyal bütünleştiricilik görevi görürken, gelişmiş ülkeler kalkınmada kültürün önemini fark edip bu konuda çalışmalarım geliştirip derleyerek, sağlıklı kültür politikaları üreterek gelişmelerini hızlandırmışlardır. Ülkeler arasındaki rekabet bugün şekil değiştirmiştir. Sömürgeciliğin şekli ve muhtevası değişmiştir. Teknolojik alanda ileri seviyede olan ülkelerin hem maddi hem de manevi alanda gelişmekte olan ülkeleri baskı altında tutmaları sömürgeciliğin devamının kanıtıdır. Bu ülkelerin teknolojiden çok ürün satmaları bunun ispatlayıcısıdır. Türkiye sosyo-kültürel değişme sürecinde bir yandan dış dünyaya entegre olmaya çalışırken, bir yönden de kendi kültürel değerlerini koruyup geliştirme gayreti içinde olmalıdır. Halk oyunlarımızın iyi analiz edilmesi derlenmesi ve arşivlenmesi son derece uzmanlık isteyen bir konudur. Halk oyunlarımızın gelecek nesillere aktarımında öğreticilerin bu konuyu daha iyi değerlendirmesi, öğrencilerin ise, bunun şuurunda olması gerekir. Toplum üzerinde birtakım etkilere sahip olan halk oyunları, üniversite gençliği üzerinde de fizyolojik, psikolojik, sosyolojik ve kültürel alanlarda etkiler bırakmaktadır. Üniversiteler, yarınlara emanet edilen ülkenin geleceğe açılan kapılarıdır. Parçadan bütüne teorisinde halk oyunları faaliyetlerinin, üniversite öğrencilerinin üzerinde etkileri dikkate değer bir araştırma konusudur. Bu nedenle yaptığımız araştırma da "halk oyunlarının üniversite öğrencileri üzerinde psiko-sosyal etkileri" konusunu değerlendirmeye çalıştık. Araştırmamız, Antalya ilinde yapılan üniversiteler arası 2001 halk oyunları yarışmasına katılan 226 öğrenci (128 Erkek, 98 Bayan) üzerinde yapılmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde, SPSS for Windows 9.01 paket programı kullanılmış. Elde edilen bilgilerin frekans ve present değerleri alınarak aritmetik ortalamaları yorumlanmıştır. Çalışmamızda Halk Oyunları faaliyetlerine katılan üniversite öğrencilerinin tamamı halk oyunları kültürünün bir öğesi olarak görmektedir. Faaliyetlere katılanların %48,2'sinin severek, %3 8. 1 'inin boş zamanlan değerlendirmesinde etkili olduğunu düşündüklerinden, %27,4'ünün toplumda yer edinme, %30,5'inin kültür farklılıklarını görme, %54,4'ünün değişik kültürleri tanıma, %27,4'ünün ise öz güvenlerini geliştirme oldukları yapılan anket değerlendirilmesinde ulaştığımız sonuçlardır.

- Özdayi, Filiz, *İstanbul İlindeki Lise Öğrencilerinin Yaşam Tarzları ile Lise Öğretmenlerinin Yaşam Tarzları Arasındaki Farklılıklar,* 2001, Yüksek Lisans, 218s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada İstanbul'daki devlet liselerinde görev yapan öğretmen ve bu liselerdeki öğrencilerin yaşam tarzlarındaki farklılıkların belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırmanın evreni 1999-2000 öğretim yılında İstanbul'daki devlet liselerinde okuyan lise öğrencileri ve bu liselerde ders veren lise öğretmenleridir. Araştırmanın örneklemini, İstanbul'un 7 ilçesindeki 9 devlet lisesinde görev yapan 101 öğretmen ve 300 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya ilişkin veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan anket yolu ile toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde, İki Boyutlu Varyans Analizi ve t Testi teknikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular aşağıdadır: Öğrencilerin ve öğretmenlerin müzik dinleme sıklığının yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Ancak öğrenciler, öğretmenlerden daha sık müzik dinlemektedirler. Opera, bale hatta tiyatro ile karşılaştırıldığında sinemaya gitme sıklığı her iki grup için de oldukça yüksek düzeydedir. Televizyon izleme sıklığı hem öğrencilerde hem de öğretmenlerde oldukça yüksek düzeydedir. Öğretmenler, ders kitapları dışındaki kitapları öğrencilerden daha sık okumaktadırlar. Gazete okuma sıklığı hem öğretmenlerde hem öğrencilerde yüksek düzeyde olmakla beraber, öğretmenler öğrencilerden daha sık gazete okumaktadırlar, öğrenciler derslere hazırlanırken internetten nadiren de olsa yararlanırken, öğretmenlerin bu yöntemi hiçbir zaman kullanmadıkları bulunmuştur. Öğretmenler siyasetle öğrencilere nazaran daha sık ilgilenmektedirler. Ancak hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin aktif bir siyasi çalışmanın içinde bulunma sıklığı oldukça düşük düzeydedir, öğrencilerin öğretmenlerden daha sık ibadet ettiği ve daha sık spor yaptığı bulunmuştur, öğrencilerin öğretmenlere göre daha sık modaya uygun giyindikleri, giyimlerine daha çok önem verdikleri belirlenmiştir. Bütün bu bulguların ışığında, öğretmen ve öğrencilerin yaşam tarzları arasında önemli farklılıklar olduğunu söyleyebiliriz.

- Demirkol, Nazlı Yener, *Amasya'da Yaşayan 15 Yaş Üzeri Nüfusun Dinlediği Müzik Türlerinin Sosyokültürel Faktörlere Göre Dağılımı,* 2002, Yüksek Lisans, 89s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Araştırmada, Amasya'da yaşayan 15 yaş üzeri nüfusun dinlediği müzik türlerinin yaş, eğitim, gelir durumu ve meslek gibi sosyokültürel faktörler ile ilişkisi incelendi. Sosyokültürel faktörlerin müzik tercihlerini ne kadar etkilediği konusuna ek olarak deneklerin dinlediği müzik türlerinin Türkiye'deki popüler müzik piyasası ile bağlantısının olup olmadığı araştırıldı. Anket tekniğinin uygulandığı araştırmada Amasya nüfusunun %1'i örneklem olarak kullanıldı. Anketlerden elde edilen bilgiler doğrultusunda ilk aşamada müzik türleri ile sosyokültürel faktörler arasındaki ilişki SPSS programı yoluyla çapraz tablolarda karşılaştırıldı. İkinci aşamada, araştırmanın yapıldığı dönemde popüler olan müzik türlerinin kişilerin müzik tercihleri ile olan ilişkisi ele alındı. Araştırmanın sonuçlarına göre yaş ve eğitim, insanların müzik tercihlerini etkileyen en önemli sosyokültürel faktörlerdir. Bununla birlikte Türkiye'deki popüler müzik piyasası da Amasya'da yaşayan 15 yaş üzeri nüfusun dinlediği müzik türlerini büyük ölçüde etkilemektedir.

- Şenoğuz, Hatice Pınar, *Boğaziçi Üniversitesi'de Toplumsal Mekân, Boş Zaman ve 1970'lerden Bu Yana Değişen Gençlik Kültürleri,* 2004, Yüksek Lisans, 151s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Bu tez Türkiye'de yüksek öğrenimin neo-liberal politikalar doğrultusunda yeniden yapılandırılmasına ilişkin tartışmalara bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Neo-liberal yapılanma sadece kurumsal değişimlerle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda üniversitelerdeki toplumsal mekânı ve gündelik hayat ilişkilerini de dönüştürmektedir. Burada, yüksek öğrenimin yeniden yapılandırılmasına ilişkin güncel tartışmaların, bu tür bir dönüşümün öğrencilerin gündelik hayatındaki yansımalarını kavramsallaştırmayarak sınırlı kaldığı iddia edilmektedir. Üniversiteler ticarileştikçe, hakim toplumsallık biçimleri ve yaşam tarzları da değişmektedir. Gençlik kültürlerinin incelenmesi, ortaya çıkan toplumsallık biçimlerinin ve yaşam tarzlarının, öğrencilerin yeni iktidar ve denetim ilişkilerine uyum sağlamasına nasıl vesile olduğunu açıklayabilir. Tezin temel konusu Boğaziçi Üniversitesi'nde 1970'lerden bu yana, gençlik, boş zaman ve mekâna ilişkin değişen kültürel temsillerin izini sürmektir. Bu kültürel temsillerin farklı dönemlerde ortaya çıkan toplumsallık biçimlerinin ve yaşam tarzlarının nasıl önünü açtığını anlamak için 1970'ler kuşağı ile 1990'lar kuşağı arasında karşılaştırma yapılmaktadır. Tezde, bu iki dönemde, gençlik kültürlerinin ana hatlarını biçimlendiren kültürel parçalanma ve gündelik hayatın estetikleşmesi anlatılmaktadır. 1970'lerin gençlik kültürleri tüketim kültürünün ortaya çıkışını sergilemekle birlikte, bu kültürler sınıf kimliklerinin ve anti-emperyalist mücadele doğrultusunda ulusalcılık ve kalkınmacılık sorunların altını çizen bir politik söylem tarafından da belirlenmiştir. Dolayısıyla, 1970'lerin gençlik kültürler aynı zamanda üniversitedeki bireyci kültüre direnen bir karşıkültür eğilimini de oluşturmaktadır. Aksine, 1990'ların gençlik kültürleri toplumsal kimlikleri daha akışkan hale geldiğini ve kültürün çözüldüğünü göstermektedir. Bu kültürler boş zaman ve tüketim etkinlikleriyle birleşen yeni yaşam tarzları tarafından belirlenmektedir. Tezde farklı mekan kullanımlarına ve bu kullanımlara eşlik eden gençlik kimliklerinin oluşumuna içkin estetik ve kültürel süreçler de işlenmektedir. Üniversitedeki mekanın 1990'larda giderek ikonografik bir karakter kazandığı, kiralanan ve üniversitenin imgesi olarak pazarlanan bir metaya dönüştüğü gösterilmektedir. Bu süreçler şirketlere ve kültürel tüketim tarzlarına görünürlük kazandırmaktadır. Bu kültürel tüketim tarzları beğenilerin bedensel teşhirini öne çıkarmaktadır. Mekânın karşılıklı bakışların değişildiği bir ortama dönüşmesiyle birlikte, ortaya çıkan gösteri mekânları öğrencileri sadece yeni beğenilerin teşhirine maruz bırakmakla kalmayıp, aynı zamanda seyretmekten alınan hazzı ve tatmini de sağlamaktadır. Tezde bu süreçlerin aynı zamanda sembolik direniş biçimlerini de şekillendirebileceği gösterilmektedir.

- İmik, Nural, *2000-2005 Arası Türkiye'de Televizyon Dizilerinde Kullanılan Müziğin Genç İzleyicilere Etkileri,* 2006, Yüksek Lisans, 122s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fırat Üniversitesi.

ÖZET: Müzik, insanları derinden etkileyen sanat dallarından biridir. Çoğu zaman kelimeler ile ifade edilemeyen duygu ve düşünceler, müzik ile ifade edilmeye çalışılmıştır. Müziğin bu sihirli gücünden sinema da faydalanmak istemiştir. Sinemanın doğduğu ilk yıllarda karşımıza çıkan film ve müzik ilişkisi zaman içerisinde gelişmiştir. Sinemanın yanı sıra, televizyon programlarında da müzik kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu programların en önemlilerinden biri de dizi filmlerdir. Bu tez çalışmasında, televizyon dizilerinde kullanılan müziklerin genç izleyicilere etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Kullanılan anket yöntemi ile genel olarak genç izleyicilerin televizyon dizilerinde yer alan müzikten etkilendiği ve başarılı bir dizi filmin, filmde kullanılan diğer öğeler ve müziğin uyum içerisinde olmasıyla elde edileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

- Saltuk, Sinem, *Üniversite Öğrencilerinin Mizah Tarzları,* 2006, Yüksek Lisans, 140s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi.

ÖZET: Üniversite Öğrencilerinin Mizah Tarzları, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006. Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin mizah tarzlarının cinsiyet, yaş, algılanan kişilik yapısı ve algılanan popülerlik değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Ayrıca üniversite öğrencilerinin mizah tarzları, yaşları, cinsiyetleri öznel iyi oluş, sürekli kızgınlık ve sürekli kaygılarını doğrudan etkileyip etkilemediği araştırılmıştır. Araştırmanın evreni 2004-2005 öğretim yılı güz döneminde Hacettepe Üniversitesi Fen, Eğitim, İktisadi ve İdari Bilimler, Mühendislik ve Edebiyat fakültelerinde okuyan 15133 öğrencidir. Örneklem ise tabakalı örnekleme yöntemi ile belirlenen 759 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmada öğrencilerin mizah tarzları Yerlikaya (2003) tarafından uyarlanan Mizah Tarzları Ölçeği; öznel iyi oluş Dost (2004) tarafından geliştirilen Öznel İyi Oluş Ölçeği; sürekli kızgınlık Özer (1994) tarafından uyarlanan Sürekli Kızgınlık Ölçeği; sürekli kaygı öner ve LeCompte (1997) tarafından uyarlanan Sürekli Kaygı Ölçeği ile belirlenmiştir. Bağımsız değişkenlerle ilgili bilgi almak için araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda F değeri anlamlı bulunduğunda farkın kaynağını saptayabilmek için varyansların homojen olduğu durumlarda Tukey HSD testi; olmadığında Tamhane testi uygulanmıştır. Ayrıca mizah tarzları, yaş ve cinsiyet değişkenleri ile öznel iyi oluş, sürekli kızgınlık ve sürekli kaygı arasındaki ilişkileri belirlemek için Yapısal Eşitlik Modelinden yararlanılarak Path Analizi yapılmıştır. Bulguların değerlendirilmesinde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular şöyle özetlenebilir: Üniversite öğrencilerinin mizah tarzları cinsiyet, algılanan kişilik yapısı ve algılanan popülerliğe göre farklılıklar gösterirken; yaşta anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Üniversite öğrencilerinin öznel iyi oluş puanlarının %31'i katılımcı, kendini geliştirici, saldırgan ve kendini yıkıcı mizah tarzları tarafından açıklanmaktadır. Sürekli kızgınlık puanlarının %16'sı kendini geliştirici, saldırgan mizah tarzları ve sürekli kaygı tarafından açıklanmaktadır. Sürekli kaygı puanlarının %28'i ise katılımcı, kendini geliştirici, kendini yıkıcı mizah tarzları, sürekli kızgınlık ve yaş tarafından açıklanmaktadır. Araştırmada elde edilen bulguların tartışma ve yorumu yapılmış ve bulgulara dayalı olarak önerilerde bulunulmuştur.

- Yerlikaya, Nurdan, *Lise Öğrencilerinin Mizah Tarzları ile Stresle Başaçıkma Tarzları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi,* 2007, Yüksek Lisans, 94s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın temel amacı lise öğrencilerinin mizah tarzları ve stresle başa çıkma tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu amaçla Mizah Tarzları Ölçeği (MTÖ) ve Stresle Başaçıkma Tarzları Ölçeği (SBTÖ) 248'i kız 299'u erkek toplam 647 lise öğrencisine uygulanmıştır. Çalışmanın ikincil bir amacı da MTÖ'nün geçerlik ve güvenirliğinin lise öğrencileri üzerinde sınanmasıdır. Bu amaçla MTÖ ana çalışma öncesinde 229'u kız, 242'si erkek toplam 471 lise öğrencisine uygulanmıştır. Sonuçlar MTÖ'nün lise öğrencileri ile yürütülen çalışmalarda kullanılmaya uygun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymuştur. Bulgular mizah tarzları ve başa çıkma tarzları arasında anlamlı ilişkiler olduğunu göstermiştir. Katılımcı mizah tarzının, `sosyal destek arama' ile pozitif yönde, `çaresiz yaklaşım' ile negatif yönde ilişkili, kendini geliştirici mizah tarzının da `kendine güvenli yaklaşım' ve `iyimser yaklaşım' ile pozitif yönde `çaresiz' ve `boyun eğici yaklaşım' ile negatif yönde ilişkili olduğu görülmüştür. Bununla birlikte saldırgan mizah tarzının `kendine güvenli' ve `iyimser' yaklaşımla negatif yönde `boyun eğici' yaklaşımla ise pozitif yönde ilişkili, kendini yıkıcı

mizah tarzının ise `boyun eğici' yaklaşımla pozitif yönde ilişkili olduğu bulunmuştur. Her bir mizah tarzından düşük ve yüksek puan alan gruplar oluşturulduktan sonra öğrencilerin SBTÖ alt ölçek puanlarına uygulanan 2 (mizah tarzı düşük-yüksek) X 2 (cinsiyet) MANOVA sonuçları mizah tarzı ve cinsiyet temel etkilerinin anlamlı düzeyde olduğunu ancak mizah tarzı ve cinsiyet ortak etkisinin anlamlı düzeyde olmadığını göstermiştir. Bulgular katılımcı mizah tarzına yüksek düzeyde sahip olan öğrencilerin düşük düzeyde sahip olan öğrencilere oranla `kendine güvenli yaklaşım' ve `sosyal destek arama' tarzlarına daha çok `çaresiz yaklaşım' tarzına ise daha az sahip olduğunu göstermiştir. Benzer şekilde kendini geliştirici mizah tarzına yüksek düzeyde sahip olan öğrencilerin de düşük düzeyde sahip olan öğrencilere oranla `kendine güvenli yaklaşım' ve `iyimser yaklaşım' tarzlarına daha çok `çaresiz' ve `boyun eğici yaklaşım' tarzlarına ise daha az başvurdukları görülmüştür. Saldırgan mizah tarzına yüksek düzeyde sahip olan öğrencilerin düşük düzeyde sahip olan öğrencilere oranla `boyun eğici yaklaşım' tarzını daha fazla `kendine güvenli' ve `iyimser' yaklaşım tarzlarını ise daha az tercih ettikleri bulunmuştur. Benzer şekilde kendini yıkıcı mizah tarzına yüksek düzeyde sahip olan öğrencilerin de düşük düzeyde sahip olan öğrencilere oranla `çaresiz' ve `boyun eğici' yaklaşım tarzlarına daha fazla sahip oldukları görülmüştür. Mizah tarzları ve stresle başa çıkma tarzlarının cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaştığı görülmüştür. Bulgular erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla `kendine güvenli' ve `iyimser' yaklaşımları daha çok tercih ettiklerini, kız öğrencilerin ise erkeklere oranla `çaresiz' yaklaşıma daha fazla sahip olduklarını ortaya koymuştur. Mizah tarzları açısından da saldırgan ve kendine yıkıcı mizah tarzlarının erkek öğrenciler tarafından kız öğrencilere göre daha fazla tercih edildiği görülmüştür.

- Özkarslı, Soner, *Türk Gençliğini Etkilemek Amacıyla Yeni Çıkan Rock Müzik Produksiyonlarının Pazarlanma Stratejilerinin Geliştirilmesi,* 2008, Yüksek Lisans, 121s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Rock Müzik, 90'lardan bugüne kadar büyük ilerleme kaydederek Türkiye'deki altın çağını yaşıyor. Yeni tarzlar, yeni oluşumlar, sound ve imajlar önceki dönemlere nazaran çok daha etkileyici ve başarılı olmakla beraber, Türk müzik dinleyicisi de Rock müziğe ilgi, alaka ve bağlılığını arttırmış, Rock müzik kimliğini fazlasıyla benimsemeye başlamıştır. Ekonomik şartlar ve dinleyicinin tüketim davranışları, korsan ve İnternet'in de etkisiyle, albüm satışlarını düşürmüş, müzik endüstrisinin şeklinin biraz daha değişmesine neden olmaya başlamıştır. Dinleyici, albüm almaktan çok İnternet'ten indirmeyi veya korsan albüm almayı tercih etmiş, bunun sonucunda da plak şirketleri müzisyenler ile yaptıkları kontratların seklini değiştirmiş ve organizasyon boyutundan kazanılan gelirleri arttırıcı çalışmalar ağırlık verilmeye başlanmıştır. Bu çalışma, Türk Rock müzik dinleyicisin kimliği, duygu ve düşünceleri, beklentileri ve gözlemlerini ele alarak, `tüketici davranışlarını analiz etmektedir. Türk Rock müziğinin önde gelen eksperlerinin; dinleyici profili, korsan ve internet, müzikte medyanın rolü, sound&imajlar, reklam&promosyonlar gibi müziğin pazarlanmasında etkili olan konular üzerindeki fikir ve gözlemleri, yeni çıkan rock müzik produksiyonlarini etkili pazarlama stratejilerinin geliştirilmesini amaçlayan bu çalışmada önemli rol oynamıştır. Türk Rock müzik dinleyicisinin zayıf tüketim alışkanları nedeniyle, albüm almak yerine konser ve organizasyonlara karşı ilgisinin artması, `Win-win' anlaşmalarının yapılmasına ve artık plak şirketlerinin, organizasyon ve menajerlik görevlerini de içlerine alarak, bir bütün şeklinde "360 derece" adı verilen bir kurumsal yapıya dönüşmeye başlamasına neden olmuştur. Türkiye'de Rock müzik bu yönde ilerlemeye başlamış, albümün satış ve dinleyicinin satın alma kaygısının olmaması dolayısıyla, yeni tarzlara, oluşumlara, imajlara yönelik

ilgi ve beğeni artmış, organizasyonlar da bu ilgi ve bağlılık sayesinde kazançları arttırmaya başlamıştır. Son 10 yılda, Türkiye'de hızlı tüketilen Rock müzik, Anadolu ve yabancı müzik tarzlarının harmanlanması, farklı ve yabancı soundların yakalanması ile daha da gelişmiş, "globalleşme" ve "globalleşme" müzikte de kendini göstermeye başlamıştır.

- Ulutürk, Nihal, *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Dinlemeyi Tercih Ettikleri Müzik Türleri,* 2008, Yüksek Lisans, 81s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin dinlemeyi tercih ettikleri müzik türleri ile bu türlerde tercih ettikleri besteci ve yorumcuların; bu türleri tercih sebeplerinin, tercihlerini hangi değişkenlerin belirlediğinin ve tercihlerinin cinsiyet ile öğrenim türüne göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Türkiye'nin Kuzeybatı illerinde bulunan 7 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinin Müzik Bölümünde okuyan son sınıf öğrencileriyle sürdürülmüştür. Gerekli verileri toplayabilmek için, öğrencilere kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. Verilerin işlenmesinde, SPSS 15.0 kullanılmıştır. Tanımsal istatistiklerden dağılım ve yığılım ölçüleri olan frekans (f) ve yüzde (%); bazı bulgular arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını tespit etmek için ise parametrik olmayan testlerden Ki-Kare Bağımsızlık testi yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin dinlemeyi tercih ettikleri ilk üç müzik türü Avrupa Sanat Müziği, Türk Halk müziği ve Türk Pop Müziği olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin, ailelerinin ve arkadaşlarının dinlemekte oldukları müzik türlerinden önemli ölçülerde etkilendikleri saptanmıştır. Bunun yanı sıra müziksel tercihlerde cinsiyete ve yatılı-gündüzlü ikamet durumuna göre anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

- Üzüm Tan, Emine, *Kentli Gençlik ve Sokak Kültürüne Sosyal Antropolojik Bir Yaklaşım: Grafiti ve Sokak Kültürü,* 2010, Yüksek Lisans, 113s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Grafiti kültürü 1970'lerin başında New York'ta ortaya çıkmıştır. 80'lerde tüm dünyaya yayılmaya başlayan bu kültür Türkiye'ye 90'larda gelmiştir. Bu çalışma gençlerin oluşturduğu grafiti kültürünü analiz etmeye ve yorumlamaya çalışır. Çalışmada grafiti yazarlarının motivasyonları, dinamikleri, kişisel tarihleri ve anlamlandırma biçimleri incelenmiş ve alt kültür çözümlemesi yapılmıştır. Ayrıca yazarların şehirde kullandıkları alanlar ve otoriteyle ilişkileri Certeau'nun gündelik yaşam kültürü kuramında yer alan oyun kavramı ve taktikler- stratejiler bağlamında analiz edilmiştir.

- Bayrak, Merve Betül, *Muhafazakâr Gençliğin Bir İfade Biçimi Olarak Türkçe Rap ve Türkiye'de Hip-Hop Kültürü,* 2011, Yüksek Lisans, 146s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Hip-hop kültürünün Türkiye'de yaşayan muhafazakâr gençlik ile olan ilişkisini ele alan bu çalışma, küresel nitelikteki bir gençlik fenomeninin yerel kimlikleri yeniden biçimlendiren bir araç haline gelirken, aynı zamanda kendisinin de dönüşüme uğrayarak yeniden tanımlanması sürecini incelemektedir. Türkiye'de Türkçe rap ve hip-hop, bir yandan toplumun yapısı paralelinde belli bir forma bürünürken, diğer yandan gençlerin özelliklerine göre farklılaşan heterojen bir yapı arz etmek-

tedir. Muhafazakâr gençler de kendi arka planları bağlamında hip-hop'ı anlamlandırarak benimsedikleri değerler çerçevesinde hayatlarına aktarmaktadır. Araştırmanın amacı, bilhassa modernleşme sürecinde yaşanan değişimler bağlamında karşılaştıkları problemleri dile getirmek için rap müziği geçerli gördükleri bir araç haline getiren muhafazakâr gençliğin kimlik oluşumundaki hip-hop etkisini anlamaya çalışmaktır. Bu minvalde teorik tartışmaların yanı sıra, hip-hop kültürü ile irtibatlı gençlerle yapılan görüşmeler, çeşitli etkinliklerde gerçekleştirilen gözlemler ve şarkı sözleri analizleriyle bütünsel bir yaklaşımla mesele ele alınmaya çalışılmıştır. Bütün bunlar paralelinde gençliğin, küreselleşme sürecinde basit bir özentilikle şekillenen pasif alıcılar konumunda değil, toplumsal ve bireysel arka planları ve değerleriyle aktif bir biçimde kültür inşa eden katılımcılar olduğu tespit edilmiştir.

- Ertekin, Ayşegül, *Genç Kız Dergilerinde Kimliğin İnşası ve Bu Bağlamda Heygirl Dergisi,* 2011, Yüksek Lisans, 146s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Angela McRobbie 1978 yılında kaleme aldığı makalesinde o yıllarda İngiltere'de en çok satan genç kız dergisi Jackie'yi incelemiş, Jackie'nin sadece eğlencelik bir dergi olmaktan çok, genç kız kimliğinin inşasında çok önemli bir yer tutan kadınsılık kavramının dayandırıldığı bir ideolojiler sistemi olduğunun altını çizmiştir. Bir başka deyişle Jackie dergisi, genç kızlara toplumda varolan baskın toplumsal cinsiyet değerlerini empoze eden ve bir şekilde bu değerlerin kabul edilmesi için genç kızların rızasını alan bir mesajlar sistemidir. Bunu yaparken de genç kızları tüketime teşvik etmektedir. Bu çalışmada, McRobbie'nin söz konusu makalesinde kullandığı inceleme yöntemi kullanılarak, Türkiye'deki Heygirl dergisinin 2010 yılı boyunca çıkarmış olduğu 12 sayı incelenmiştir. Çağımızın postmodern tüketim ortamında Heygirl dergisinde genç kız kimliğinin temsil ediliş şekli, genç kızlardan ne gibi roller beklendiği veya genç kızlara ne tür mesajlar verilerek kimliklerinin nasıl şekillendirilmeye çalışıldığı incelenmiştir. Heygirl dergisinin içeriği ile toplumdaki baskın tüketim davranışları ve erkek egemen toplumsal cinsiyet rollerinin nerelerde kesiştiği araştırılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak, Heygirl dergisinin kimlik, toplumsal cinsiyet ve tüketim konularını günümüzün postmodern toplumunda varolan baskın değerlere uygun olarak işlediği ortaya çıkmıştır. Heygirl dergisindeki çağa uygun olarak var olan baskın söylem, erkek egemen toplumsal cinsiyet kodlarını empoze etmekte ve ayrıca tüketime teşvik eden kodları da bu kodların beraberinde kullanmaktadır.

- Kayhan, Kerem, *Üniversite Öğrencilerinin Klasik Müzik ile İlgili Beğeni Tutumları,* 2011, Yüksek Lisans, 68s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Başkent Üniversitesi.

ÖZET: Bu tez, klasik müziğin üniversite öğrencilerinin eğitim ve sosyal hayatlarındaki yerini, klasik müziğe bakış açılarını, klasik müziğe yönelik beğeni tutumlarını, ilgi ve bilgi düzeylerini edinmeye yönelik olarak yapılmıştır. Tezde kullanılan anket kapsamı 273 üniversite öğrencisiyle sınırlandırılmıştır ve yüz yüze/bire bir uygulanan yöntemle veriler elde edilmiştir. Elde edilen verilerin SPSS 17. veri analiz programı ile uygun istatistikleri çıkartılmış ve ilişkili tabloların oluşturulması ile yoruma uygun hale getirilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğu klasik müziğe yönelik olumlu tanımlamalar yapmakla birlikte bu müzik hakkında daha fazla bilgi edinme isteğindedirler. Klasik müzik hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıklarının bilincinde olup eğitimlerinde muhakkak bu müzikle ilgili bir derse dahil olma düşüncesindedirler.

- Ryzhkova, İrina, *Çağdaş Rusça'da Gençlerin Kullandığı Jargon Kelimeler,* 2011, Yüksek Lisans, 164s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada Çağdaş Rus Dili'nde gençlik jargonu konusu incelenmiştir, özellikle XX-XXI yüzyılların gençliğine ait jargon dili ve bu dilin günlük iletişimde, edebi ve sosyo-politik dilde, kitle iletişim araçlarında aktif şekilde yayılımı ele alınmıştır. İncelemede «gençlik jargonu» sosyal diyalekt olarak betimlenmiştir ve ayrıca Çağdaş Rus Dili'ndeki fonksiyonunun analizi verilmiştir. Yaşayan dil bünyesindeki gençlik jargonunun kelime ve deyim haznesinin sistematik yapı-anlam ve kelime oluşum niteliği bu çalışmanın hedefini oluşturmaktadır. Çalışmada şu sorular cevaplanmıştır: 1. «Sosyal diyalekt», «jargon», «argo», «sleng», «gençlik jargonu» kavramlarının tanımı; 2. Jargonun Çağdaş Rus Dili'ndeki yerinin saptanması ve jargonun, normatif Rus Diline ait özelliklerden ayırt edici işaretlerinin belirlenmesi; 3. Toplanan materyaldeki gençlik jargonunun kelime haznesinin günümüzdeki durumunun tanımlanması; 4. Gençlik jargonunun tematik gruplarının meydana çıkarılması ve tasviri; 5. Gençlik jargonunda kelime türetmenin leksik-semantik yöntemlerinin ortaya koyulması; 6. Gençlik jargonunun leksik içeriğinin beslenme kaynaklarının belirlenmesi;7. Gençlik jargonunda deyimlerin tanımlanması. Araştırmanın sonucunda şu çıkarımlara varılmıştır: 1. Gençlik jargonu belirli yaş çerçeveleri ile sınırlı değildir; 2. Gençlik jargonu dil varoluş şekillerinden biridir ve organize bir kelime haznesine ve yapıya sahiptir; 3. Gençlik jargonu çok çeşitli bir yapıdadır, okul, üniversite, ordu, gençlik grupları gibi yayılma alanlarından ve ayrıca meslek, kriminal çevre, müzik, spor gibi çevrelerden bağımsız olarak pek çok katmana sahiptir; 4. Dilde ekonomi ve çarpıcı şekilde ifade edilen ekspresiflik gençlik jargonu için karakteristik özelliklerdir; 5. Gençlik jargonu ekspresif, konspiratif, özdeşleştirici ve nominatif fonksiyonları yerine getirmektedir; 6. Gençlik jargonu heterojen bir oluşumdur, çekirdeği ve çekirdek etrafında bir halkası vardır, aktif kullanımda olan ve arkaik (eskimiş) jargonlar mevcuttur. İncelemenin malzemesi olarak televizyon programlarından, reklamlardan, gazetelerden, gençlik dergilerinden ve 12-35 yaş arası gençlerle yapılan direk konuşmalardan toplanan jargon kelime ve deyimlerden faydalanılmıştır. Bu çalışmada derlenen materyal hazırlık sınıflarında Rus Dili öğrenen yabancı öğrenciler için «Rus Dili Pratiği» dersinde kullanılabileceği düşünülmektedir.

- Angı, Çiğdem Eda, *Lise Öğrencilerinin Demografik Özellikleri ile Dinledikleri Müzik Türleri Arasındaki İlişki,* 2012, Doktora, 169s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin demografik özellikleri ile dinledikleri müzik türleri arasındaki ilişkiyi saptamaktır. Araştırmanın evrenini Ankara'daki M. E. B.'e bağlı liseler, örneklemini ise her bir lise türünden random yöntemi ile farklı ilçelerden seçilen 7 liseden 634 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan anketin 1. bölümü öğrencilerin demografik özelliklerini belirleyecek 33 sorudan, 2. bölümü ise dinledikleri müzik türlerini belirleyecek 27 sorudan oluşmuştur. Hazırlanan ankette ilk olarak Kolmogorov-Smirnov testi ile verilerin normal dağılıma uyup uymadığı incelenmiştir. Maddeler normal dağılıma sahip olduğundan iki grubun karşılaştırılmasında Independent Sample t testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise One-Way ANOVA kullanılmıştır. Grupların birbirinden farklı olduğunun tespit edilmesi için Scheffe testi uygulanmış, grupların karşılaştırılmasına ilişkin testler varyans homojenliği varsayımı Levene testi ile incelenmiştir. Çalışmada yer alan analizler için IBM SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; lise öğrencilerinin dinlemeyi en çok tercih ettikleri müzik türünün Pop müzik olduğu belirlenmiştir.

Farklı demografik özellikteki öğrencilerin, dinledikleri müzik türü arasında belirgin farklar olduğu görülmüştür. Müzik türlerini tercih düzeylerinin; yaşa, cinsiyete, okudukları okula, ailenin eğitim durumuna ve mesleklerine, gelir düzeyine, aile ilişkilerine, sosyal hayatlarına, ek iş yapmalarına, sigara/içki kullanmalarına, enstrüman çalma ve kitap okuma durumlarına, hayata karşı bakış açılarına ve beklentilerine göre karşılaştırıldığında anlamlı farklar olduğu saptanmıştır.

- Oğuz, Tarkan, *Gençlik Kültürünün Yeniden Üretilmesi Sürecinde Popüler Gençlik ve Müzik Dergilerinin Dönemsel Perspektiften İncelenmesi: Hey ve Blue Jean Dergileri Örneği,* 2013, Doktora, 289s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: İnsanoğlunun tarih sahnesinde göründüğünden beri gereksinimlerini karşılayan teknolojinin üretim araç ve biçimlerinin gelişmesi ve değişmesi ile birlikte toplumsal yaşamı oluşturan kültürel öğeler de değişmeye başlamıştır. Başka bir açıdan da ekonomiyi içinde barındıran alt yapının değişimine bağlı olarak toplumsal ilişkiler bütününü oluşturan üst yapı da değişerek toplumsal kurumların değişim ve dönüşümü gerçekleşmiştir. Bu değişimler Türkiye'yi de kendi tarihsel sürecinde etkilemiş ve buna paralel olarak oluşturduğu, güncellediği değerler sistemi üzerinden toplumsal kurumlarını oluşturmuştur. 1980 yılı Türkiye için önemli bir dönem olarak görülmüş ve değişimin açıklanmasında bir dönüm noktası olarak kabul edilmiştir. Ekonomik yapılanmanın değişmesi siyasal, toplumsal ve kültürel değerler sistemini de etkilemiştir. Bu süreçte kitle iletişim araçları hem üzerinde anlaşma sağlanan değerleri topluma yayma hem de yeni değerlerin toplum üyeleri tarafından benimsenmesinde önemli bir rol üstlenmiştir. Bu bakış açısından yola çıkarak, bu çalışma Türkiye'de yayınlanan ve dönemleri açısından önemli bir misyona sahip Hey ve Blue Jean gençlik ve müzik dergilerinde ilgili süreçlerin nasıl yansıdığını ortaya çıkarmaktır. Bir durum saptaması olan bu çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veriler 1971 - 1980 yılları arasında yayınlanan 50 adet Hey dergisi ile 2000 - 2009 yılları arasında yayınlanan 30 adet Blue Jean dergisinden elde edilmiştir. Bu çerçevede araştırmada elde edilen sonuçlar, dergilerin yer aldığı iki dönemde de kendi değerler sistemi içinde kurgulanan ya da yaratılan bir gençlik tipi üzerinden, gençlik alt kültürlerinin oluşturulma sürecinin detaylı betimlemesi üzerinde birleşmiştir. Bu bağlamda Hey dergisi gençliği mekanik dayanışmanın hakim olduğu toplumsal bir yapı içinde yer alırken, Blue Jean dergisi gençliği organik dayanışmanın hakim olduğu toplumsal bir yapı içinde yer almaktadır.

- Turhan, Büşra, *Küresel Gençlik Kültürü Bağlamında Bir Gençlik Dizisi Analizi,* 2013, Yüksek Lisans, 133s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Richard Kahn ve Douglas Kellner'ın 'Küresel Gençlik Kültürü'nden yola çıkılarak ele alınan bu çalışmanın kuramsal çerçevesinde 'kürelleşme' kavramının ekonomik siyasal ve kültürel etkileri incelenmiştir. Küreselleşme ve yerelleşme olgularının da ele alındığı bu çalışmada artık yaşam tarzı haline gelmiş olan McDonaldslaştırma kavramına da değinilmiştir. Çalışmanın ikinci kısmında konumuza örnek teşkil eden küresel gençlik kültürü çalışılmıştır. Bu kısımda gençlik, gençlik ve alt kültürler, popüler kültür ve gençlik ile yeni medya teknolojileri arasındaki ilişki tartışılmıştır. Çalışmanın araştırma kısmında, son yıllarda medyada büyük yankı uyandıran 'Gossip Girl' dizisinin bütün bölümleri incelenmiş olup, programda kullanılan mekan, izleyici davranışları ve izlenen insan ilişkilerinin betimsel analizleri yapılmıştır. Araştırmaya ek olarak, Türkiye'nin Marmara bölgesinde

bu diziyi izlemiş olan 17-25 yaş arası öğrencilerle açık uçlu standart görüşmeler yapılarak, dizinin bu kişiler üzerindeki etkileri incelenmeye çalışılmıştır.

- Konuksever, Seden, *Üniversite Öğrencilerinin Batı ve Türk Müziğine Yönelik Betimleyici Sözel Davranışları ve Beğenileri*, 2016, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin Batı ve Türk müziği türlerine yönelik betimleyici sözel davranışlarını ve beğeni düzeylerini, mesleki müzik eğitimi alıp almama, cinsiyet ve müzik dinleme sıklığı gibi değişkenlerle ilişkili olarak ortaya koymaktır. Araştırmanın evrenini, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde, 2011-2012 Eğitim-Öğretim yılında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemini ise 115 Müzik Eğitimi, 55 Fen Bilgisi Eğitimi, 43 Resim-İş Eğitimi, 28 İşitme-Engelliler Eğitimi ve 19 Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalında okuyan toplam 260 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin istatistiksel analizi; SPSS 17.0 paket programıyla, frekans ve yüzde analizleri, bağımsız gruplar için t-testi, ikiden fazla grubu içeren değişkenlerin karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak öncelikle Batı ve Türk müzik kültürü içinde bulunan, farklı dönem ve türleri kapsayan 18 örnek eser uzman görüşü alınarak seçilmiştir. Seçilen bu müziklerin, dinleyicilerde uyandırdığı betimleyici sözel davranışlarını karşılayacak, Kate Hevner'ın (1936) betimleyici sıfatlar listesinden Türkçeye uygun olan 10 adet niteleme sıfatı seçilmiştir. Bununla beraber yine her bir esere yönelik, dinleyicilerin beğeni düzeylerini belirlemek amacıyla "Çok beğendim, Beğendim, Kararsızım, Beğenmedim, Hiç beğenmedim" şeklinde 5'li likert tipi ölçek hazırlanmıştır. Belirlenen eserler, oluşturulan sıra ile dinleyicilere yaklaşık iki dakika dinletilmiş ve ardından da onlara, dinledikleri her bir eser için betimledikleri sıfatı ve beğeni düzeylerini işaretlemeleri için 20 saniye süre verilmiştir. Bütün eserler aynı şekilde örneklem grubuna dinletilerek ölçme aracı uygulanmıştır. Tüm çalışmanın sonucunda, üniversite öğrencilerinin Batı müziği ve Türk müziği türlerine yönelik betimleyici sözel davranışlarının, mesleki müzik eğitimi alıp almamalarına ve cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı; beğenilerinin ise mesleki müzik eğitimi alıp almamalarına, cinsiyetlerine ve müzik dinleme sıklıklarına göre farklılaştığı saptanmıştır.

- Yurga, Mehmet Cem, *Lise Öğrencilerinin Dinledikleri Müzik Türlerinin Duygu Durumlarına Göre İncelenmesi,* 2017, Yüksek Lisans, 130s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İnönü Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada, lise (9., 10., 11., 12. Sınıf) öğrencilerinin duygu durumlarına göre en çok dinledikleri müzik türlerinin belirlenmesi ve bu iki değişken arasındaki ilişki durumunun tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma, betimsel ve korelasyonel modeller temel alınarak oluşturulmuştur. Araştırmanın evrenini, 2015-2016 yılında Türkiye'deki lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmış, bu bağlamda örneklemin sosyo-demografik çeşitliliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Bu örnekleme yöntemi kullanılırken, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü'nün 2011 tarihli "İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE)" adlı raporu dikkate alınmıştır. Çalışmanın örneklemini; Marmara Bölgesi, İstanbul, Başakşehir Birikim Temel Lisesi; Doğu Anadolu Bölgesi, Malatya, Yeşiltepe Anadolu Lisesi ve Doğu Anadolu Bölgesi, Muş, İbni Sina Anadolu Lisesi öğrencileri (N=317) oluşturmak-

tadır. Araştırmada veri toplama aracı; uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmış, sosyo-demografik değişkenlere, duygu durumlarına ve müzik dinleme tercihlerine yönelik sorulardan oluşan bir anket-tir. Duygu durumlarına ilişkin sorular, Parrott'un (2001) "birincil duygu durumları" temel alınarak hazırlanmıştır. Analiz işlemleri için SPSS 24.0 paket programı kullanılmıştır. Betimsel analiz işlemleri için; frekans (f) ve yüzde (%) değerleri tespit edilmiş, bulgular grafik ve grafikler ile görselleştirilmiş-tir. Duygu durumlarına göre en çok tercih edilen müzik türleri ile cinsiyet, yaşantının geçirildiği yer, sınıf, müzik dinlemeyi sevme düzeyi, ne sıklıkla müzik dinlendiği ve okul dışında müzik eğitimi alma durumu değişkenleri arasındaki ilişki analizi için tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Kay-kare ve Welch testleri uygulanmıştır. Etki büyüklüklerinin tespit edilmesi için Cramer's V değerleri hesaplan-mıştır. Araştırma sonucunda; lise öğrencilerinin müzik dinlemeyi sevme düzeylerinin yüksek olduğu, her gün müzik dinleyenlerin, müziği en çok akıllı telefon kullanarak dinleyenlerin, okul dışında müzik eğitimi almamış olanların çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Türk Pop-Rock türünün ve Ahmet Kaya'nın en çok dinlenen müzik türü ve seslendirici olduğu saptanmıştır. Sevgi-aşk, eğlence-mutluluk, şaşkınlık duygu durumlarında en çok Türk Pop-Rock; üzüntü duygu durumunda Arabesk-Fantezi; korku duygu durumunda dini ve öfke durumunda Türk Rap-Hip Hop müzik türlerinin en çok tercih edilen türler olduğu sonucuna varılmıştır. Cinsiyet, yaşantının geçirildiği yer ve müzik dinleme sıklığı değişkenlerine göre en çok tercih edilen müzik türlerinde anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Kız öğrencilerden en çok Türk Pop-Rock, erkek öğrencilerden ise Arabesk-Fantezi türlerini en çok tercih edenlerin dağılım içerisinde öne çıktıkları saptanmıştır. İstanbul'da Türk ve Ya-bancı Pop-Rock; Malatya'da Türk Pop-Rock, Muş'ta ise Arabesk-Fantezi müzik türlerini dinleyenlerin dağılımda en yüksek oranlara sahip oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca bütün müzik türlerinde her gün müzik dinleyen öğrencilerin çoğunlukta olduğu sonucuna varılmıştır. Etki büyüklüklerinin ise orta düzeye yakın olduğu belirlenmiştir. Bütün ilişki analizi işlemleri her duygu durumu için gerçekleşti-rilmiş ve elde edilen bulgular grafikler aracılığı ile sunulmuştur.

- Erol, Özlem, *Ankara'da ve Balıkesir'de İlköğretim 8. Sınıf ve Lise 2. Sınıf Öğrencileri Üzerine Gençlik Kültürünün Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans, 190s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.
- Mercimek, Esin, *Gençlik Grup Folkloru ve Kültürel Mekân: Ankara Kızılay Semtinde İki Pasaj Örneği,* Yüksek Lisans, 123s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Gençlik Grup Folkloru ve Kültürel Mekân: Ankara Kızılay Semtinde İki Pasaj Örneği adlı bu çalışmada, Ankara'nın Kızılay semtinde faaliyet gösteren pasajlardaki ürünlerden hareketle, 2009 yılı içinde Ankara'da görülen gençlik kültürü araştırılmaya çalışılmıştır. Pasajlarda satılan ürünlerin kö-kenleri incelenmiş, ne anlam taşıdıkları saptanmaya çalışılmıştır. Gençlerin beğenileri doğrultusunda sergilemiş oldukları imajlar üzerinde durulmuş, bunların gençlik alt kültürleriyle ilişkisine değinil-miş ve bu imajları yansıtan ürünlerle pasajlarda satılan ürünler arasındaki ilişki ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Ayrıca gençlerin beğenileri ve değer yargıları ve toplumsallaşma süreçlerinde etkili olan unsurlar tespit ederek, toplumsal değişmenin yönü ve nedenleriyle ilgili de çıkarımlar yapılmıştır. Buna göre gençlerin kimlik arayışı içinde oldukları, yabancı kaynaklı kültürlerin ve özellikle imaj yaratırken, ABD kökenli gençlik alt kültürlerinin özelliklerini model aldıkları tespit edilmiştir. Bu-nun içinde hem pasaj çalışanlarına hem de 14-23 yaş aralığındaki gençlere anket, mülakat ve gözlem tekniği uygulanmış, ankette yer alan veriler SPSS programı uygulanarak grafik halinde özetlenmiştir. Diğer çıkarımlar da yazılı olarak ifade edilmiştir.

3.2. Makaleler

- Hacıeminoğlu, Necmettin, *Klasik Türk Musikisi ve Türk Gençliği, 1*905, Türk Edebiyatı Dergisi, (160), 6-7.
- Karatay, Namdar Rahmi, *Sanat ve Gençlik,* 1927, Yeni Fikir, (27), Konya.
- Çağatay, Tahir, *Türk Gençliği İçin Hatırlanacak Bir Gün*, 1936, Yaş Türkistan Dergisi, (74), 16-22.
- Ertuğrul, İbrahim, *Türk Dili Karşısında Yürüyen Gençlik*, 1936, Dıranaz Dergisi, (5), 1-2, Sinop.
- Tankut, Hasan Reşit, *Gençlik, Sanat ve İnkilap,* 1937, Yücel Aylık Sanat ve Fikir Mecmuası, 6(33), 98-100, İstanbul.
- Boratav, Pertev N., *Gençlik ve Sanat Hayatımız,* 1943, Yurt ve Dünya Dergisi, 4(26/27), 84-89, Ankara.
- Özdoğan, M., *Gençler ve Hayat,* 1944, Hatay Halkevi Dergisi, (2), 13-14, Hatay.
- Yumuturuğ, Sevim - Heperkan, Yaşar, *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesine 1971-1972 Ders Yılında Kayıt Edilen Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Durumları ve Başarı Dereceleri Hakkında Bir Anket*, 1947, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası, 1(3), 610-623, Ankara.
- Dayan, C.*, Gençliğin Nümayişi,* 1948, Zincirli Hürriyet Dergisi, (1), İzmir.
- Atilla, Osman, *Gençlik ve Sanat,* 1953, Merhem Dergisi, (10), 5, Ankara.
- Kaynardağ, Arslan, *Genç Kalemler'in Sesi,* 1960, Türkçe Dergisi, (8), 9.
- Mimaroğlu, İlhan K., *Gençliğe Müzik,* 1961, Varlık Dergisi, (550), 13, İstanbul.
- Ertuğrul, Muhsin, *Tiyatro ve Gençlik*, 1964, Oturum Dergisi, (1), 14.
- Çoruh, Selahattin, *Gençlik ve Öğrenci Turizmi,* 1968, Türkiye İktisat Gazetesi, 26(1260), Ankara.
- Solak, Mehmet Adem, *Gençlik ve Kültür Boşluğu,* 1968, Varlık Dergisi, 36(727), 13, İstanbul.
- Tongur, Hikmet, *İstanbul Konservatuarı'da Öğrenciler ve Öğrenci Sanat Toplulukları*, 1968, Orkestra, 6(62).
- Yılmaz, İsmail, *Genç Kuşağın Güçlü Oyunu; Güneşte On İkişi*, 1968, Çele, 6(65), 14-17, Bolu.
- Cem, İbn-t Tayyar Semahaddin, *Gençliğin Musikî Terbiyesi,* 1969, İslam Medeniyeti Dergisi, 2(18), 40-41.
- Nutku, Özdemir, *Gençlik ve Tiyatro,* 1969, Yeni Dergi, 5(56), 5000-5006.
- Nefesli, Nazmi, *Hıdırellez ve Genç Kızların Mani Eğlenceleri,* 1972, Türk Folklor Araştırmaları, 14(274).
- Ay, Lütfi, *Tiyatro ve Ünivesiteler,* 1975, Devlet Tiyatrosu, (61), 23-25, Ankara.
- Reiss, Hanss S., *Gençlerimizin Gözünde Klasikler Değerlerini Yitiriyor mu?,* 1977, Varlık Dergisi, 44(842), 26.
- Toygar, Kamil, *Bazı Orta Dereceli Okullarda Kullanılan Argo Sözcükler*, 1977, Sivas Folklorü, 5(49), Sivas.

- Öcal, Mustafa, *Roman ve Hikayelerin Gençliğe Tesirleri,* 1978, Nesil Dergisi, 1(10), 70-76, İstanbul.
- Şevket, Haluk, *Tiyatro ve Gençlik ya da Tiyatro,* 1981, Hürriyet Gösteri Dergisi, 1(10), 66.
- *Gençlerin Sanat-Edebiyatla İlgisinin Yeterliliği,* 1983, Hürriyet Gösteri Dergisi, 3(33), 79-81, İstanbul.
- *Gençlik ve Sanat [Üzerine Görüşler],* 1983, Töre Dergisi, 13(151), Ankara.
- Kongar, Emre, *Gençler Sanatı Nasıl Görüyor,* 1983, Hürriyet Gösteri Dergisi, 3(33), 79-81, İstanbul.
- Öngören, Mahmut Tali, *Gençlerle Sinema Arasındaki İlişkilere Soyut Bir Yaklaşım,* 1983, Milliyet Sanat Dergisi, (64), İstanbul.
- Tunalı, Yağmur, *Bir Yılan Hikayesi: Gençlik ve Sanatı,* 1983, Töre Dergisi, 13(151), 18-21, Ankara.
- Cömert, Erhan, *Gençliğimizi Böyle Yaşıyoruz,* 1984, Yarın Dergisi, (36), 13-14, Ankara.
- Erdost, Muzaffer İlhan, *Gençlik ve Kültürü,* 1984, Yarın Dergisi (33), Ankara.
- Ersoy, Osman, *Gençlik ve Kütüphane,* 1984, Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni, 34(2), 68-71, Ankara.
- Karaca, İbrahim, *Gençlik ve Kültürel Etkinlikleri,* 1984, Yarın Dergisi (38), 25, Ankara.
- Özer, Fahri - Sayani, Serdar, *Gençlik Filmleri,* 1984, Yarın Dergisi, (33), 18-19, Ankara.
- Öztürk, Raif, *Gençlik ve Sanat,* 1984, Töre Dergisi, 13(152), 67-68, Ankara.
- Ural, Taceddin, *Bira, Arabesk ve Çalgılı Filmler (Gençlik Üzerine),* 1984, Boğaziçi Dergisi, (28), 17, İstanbul.
- Acay, Sefai, *Gençlik ve Müzik,* 1985, Selçuk Üniversitesi Selçuk Dergisi, (1), 95-100, Konya.
- Akan, Mehmet, *Gençliğe Nasıl Bir Tiyatro?*, 1985, Varlık Dergisi, 52(934), 18-19, İstanbul.
- Dorsay, Atilla, *Sinema ve Gençlik,* 1985, Gelişim Sinema Dergisi, (6), İstanbul.
- Erhan, Ahmet - Telli, Ahmet - Eroğlu, Mehmet - Batur, Metin, *70'li Yıllara Bakış ve Gençlik Sanat İlişkisi (Üzerine Bir Konuşma),* 1985, Sanat Olayı Dergisi, (36), 16-19.
- Ersoy, Ayla, *Sanat ve Gençlik,* 1985, Düşün Dergisi, (19), 47-48.
- Evren, Burçak, *Gençlik ve Sinema,* 1985, Hürriyet Gösteri Dergisi, (51), 72-73, İstanbul.
- *Gençler İçin Dergi Çıkaran Gençlerle Sohbet*, 1985, Milli Eğitim Dergisi, (113), İstanbul.
- Öz, İzzet, *Gençliğin Müzikten Beklentisi,* 1985, Hürriyet Gösteri Dergisi, (52), İstanbul.
- Özgen, Gökhan, *Genç ve Sinemasever Olmak,* 1985, Milliyet Sanat Dergisi, (115), 26-27, İstanbul.
- Özil, Şeyda, *Gençlik Dergileri,* 1985, Hürriyet Gösteri Dergisi, (85), 96-98, İstanbul.
- Öztürk, Handan, *Sinemanın Gençlik Üzerindeki Etkileri (Soruşturma),* 1985, Gelişim Sinema Dergisi, (6), 30-31, İstanbul.

- Toygar, Kamil, *Folklor ve Gençlik,* 1985, Türk Folkloru Dergisi, 6(68), 3, İstanbul.
- Kızıltuğ, Fırat, *Gençlerimiz ve Müzik,* 1986, Türk Edebiyatı Dergisi, (147), 6, İstanbul.
- Küçük, Hasan, *Gençlik ve Kültürel Bütünleşme,* 1986, Milli Gençlik Kongresi I içinde, 255-265, Konya.
- Sergen, Semih, *Tiyatro ve Gençlik,* 1986, *Milli Gençlik Kongresi I* içinde, 123-131, Konya.
- Tural, Sadık Kemal, *Millî Kültürümüzün Meselelerinden Biri Olan Telaffuz Hatâları ve Gençlerin Bu Konudaki Durumu,* 1986, Türk Kültürü Dergisi, 24(273), Ankara.
- Ergün, Mustafa - Arıcı, Mürsel - Işık, Şenay, *Üniversite Öğrencilerinde Dil ve Anlatım Bozuklukları,* 1987, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (1), 223-239.
- Karadağ, Hasan, *Çocuk ve Gençlik Yayınları Alanında İşbirliği Yapılmasının Yararları*, 1987, *Çocuk Yayınları Sempozyumu* içinde, 77-82, Ankara.
- Koçkuzu, Ali Osman, *Gençliğin Kültür ve Ruh Yapısının Teşekkülünde İlahiyat Fakültelerinin Görevleri,* 1987, *Milli Gençlik Kongresi I* içinde, 197-207, Konya.
- Alkan, Ahmet, *Gençlik ve Şehir,* 1988, *Milli Gençlik Kongresi II* içinde, 291-297, Konya.
- Çelebi, Nilgün, *Genç ve Kültürel Bütünleşme*, 1988, *1. Milletlerarası Gençlik Kongresi* içinde, 211-214, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya.
- Göçgün, Önder, *Gençlik ve Edebiyat,* 1988, *Milli Gençlik Kongresi II* içinde, 153-157, Konya.
- Hatipoğlu, Mehmet Tahir, *Gençlik ve Kitap,* 1988, Çağdaş Türk Dili Dergisi, 1(2), 82-83, Ankara.
- Yaşar, Şefik, *Gençlerin 2000'li Yıllara Hazırlanmasında Kütüphanelerin Rolü,* 1990, Kurgu Açıköğretim Fakültesi İletişim Bilimleri Dergisi, (8), 639-645, Eskişehir.
- Köker, Emrah, *Alacakaranlık Kuşağının Puslu Bir Muhasebesine Giriş: Gençlik Bölü Sınıf Çarpı Kültür,* 1998, Mürekkep Dergisi, 10(11), İstanbul.
- Asutay, Hikmet, *Nedir Postmodernizm? Gençlik Yazını Bağlamında Postmodernist Özellikler,* 2000, Dil Dergisi, (87), Ankara.
- Asutay, Hikmet, *Gençliğin Dili,* 2001, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3(2), İzmir.

ÖZET: Gençliğin dili, kendi diliyle ürettiği yazın ve kendi alt-kültürüdür. Bu çalışmada belli başlı gençlik ruhbilim ve gençlik toplumbilim verileri ve görüşleri ışığında gençlik ve gençlik alt-kültürleri ile gençlik yazını incelenmeye çalışılmıştır. Bu irdelemelerin amacı gençlik dünyasını daha yakından tanıyarak onları ve dillerini yani yazınlarını anlamaya çalışmaktır. Bunun için de gençlik dünyasının en önemli parçası olan ve olması gereken gençlik yazınına kültürlerarası bir yaklaşımla ağırlık verilmeye çalışılmıştır. Günümüze dek gençlik yazını terimi Türk yazınbiliminde kullanılmamıştır. Çocuk ya da gençlik yazını genel olarak yazının içerisinde yer almış, ayrıca sınıflandırılmamıştır. Ancak tüm dünyadaki gençlik yazın bilimsel gelişmelere paralel olarak Türk yazınbiliminde de gençlik yazını terimi kullanmaya ve gençlik ya da ergenlik kitapları sınıflaması yapmaya gereksinim duyulmuştur. Gençlik yazınının eğitim ve özellikle de yazın eğitimi bağlamında da yazın ve okuma derslerinde gençliğin asıl kendisine söz hakkı verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yazın derslerinde gençlik ya-

zınından yararlanmak, gençliğin kendi dünyasını ders ortamına taşımak demektir. Böylelikle çok daha sağlıklı iletişim kurulabileceği, gençlik sorunlarına çok daha yapıcı ve olumlu yaklaşılabileceği düşüncesindeyim. Zira bir toplumun geleceği demek olan gençlik ne kadar iyi tanınır ve geliştirilirse, geleceğe dair o kadar sağlıklı ve güzel hazırlık yapmış oluruz.

- Asutay, Hikmet, *Gençlik Yazını Gençliğin Yazını,* 2001, Dil Dergisi, (106), Ankara.
- Üstünova, Kerime, *Üniversite Öğrencilerinin Argoya Bakışı -Argoda Kuşak Farkı*, 2001, Türk Dili Dergisi, (594), 697-700, Ankara.
- Başoğlu, İbrahim - Kalkan, M. Tunaya - Sarı, Nil, *Klasik ve Pop Müziklerinin Liseli Kız Talebeler Üzerindeki Fizyolojik ve Psikolojik Etkileri,* 2004, Yeni Symposium Dergisi, 42(2), 82-90, İstanbul.

ÖZET: Amaç: Müzik tarihin ilk dönemlerinden beri tedavi amacı ile kullanılmasının yanı sıra bir sanat dalı olarak gelişmiştir. Son yıllarda da müziğin insanlar, hayvanlar ve bitkiler üzerindeki etkileri yoğunlukla araştırılmaktadır. Değişik müzik türleri canlılarda farklı tepkiler oluşturmaktadır. Bizde 14-16 yaş grubu 17 kız öğrencide klâsik ve pop müziğin etkilerini karşılaştırmayı amaçladık. Yöntem: Deneklerin nabız, sistolik ve diyastolik kan basıncı, ışığa ve sese karşı tepki süreleri, endurans testi ile kas yorgunluğu ve precision testi ile istemli hareketin dakikliği gibi fizyolojik parametrelerini ölçtük. Ayrıca kısa süreli hafıza, durumluk kaygı testi ile psikolojik durumlarını da değerlendirdik. Çalışmaya başlamadan önce denekler hakkında genel bilgiler edinmek için bilgi formu doldurttuk. Testleri deney odasına tek tek alınan deneklere aynı sırayla verilmek üzere A) Müziksiz ve klâsik müzik dinlerken B) Müziksiz ve pop müzik dinlerken uyguladık. Elde edilen verileri Student's-t ve Wilcoxon-t testi ile karşılaştırdık. Bulgular: Elde ettiğimiz bulgular; müzik öncesine göre müzik dinlerken 1. Sistolik ve diyastolik kan basıncı ve nabız sayısında bir değişme olmamıştır. 2. Işığa karşı tepki süreleri azalırken, sese karşı tepki süreleri artmaktadır. 3. Kısa süreli hafıza azalmaktadır. 4. Kas hareketinde ritmik vuruş temposu artmaktadır. 5. İstemli hareketin dakikliği pop müzikte azalmakta, klâsik müzikte artmaktadır. Tartışma: Nabız, sistolik ve diyastolik basınçta bir değişimin olmamasının nedeni, deneklerin müzik öncesi ve müzik dinlerken rahat, deney ortamından dolayı heyecansız ve hareketsiz olmalarıdır. Deneklerin sese karşı tepki sürelerinin kısa olması gerekirken, ışığa kaşı daha kısa süreli olmasının nedeni, müziğin deneklerin sese karşı tepkilerini engellemesindendir. Aynı şekilde müzik deneklerin dikkatlerini dağıttığı için hafızayı olumsuz yönde etkilemektedir. Müzik öncesine göre pop müzik dinlerken deneklerden elde edilen dakikliğin azalması ve müzik öncesine göre klasik müzik dinlerken elde edilen dakikliğin artması yönündeki değerler bize dikkat gerektiren işlerde hızlı ritimli müziğin başarıyı olumsuz etkilediğini göstermektedir. Sonuç: Müzik, deneklerin sese karşı› tepkilerini engellemekte ve tepki sürelerini uzatarak olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle sese karşı tepki süreleri artmaktadır. Hızlı ritimli müziğin kısa süreli hafızayı ve istemli hareketlerdeki başarıyı azalttığı, kas hareketi gerektiren eylemlerde de arttırıcı bir eylem olduğu görülmektedir. Ayrıca, sevilen müziğin kişileri stresten uzaklaştırdığını, kendilerini daha rahat ve huzurlu hissetmelerine yol açtığını söyleyebiliriz.

- Demir, Nesrin Kula, *Genç Kız Dergilerinin Söylemsel Çözümlemesi: İktidar, İdeoloji ve Kimlik,* 2004, Kadın/Woman 2000 Dergisi, 5(1-2), 93-116, Kıbrıs.

ÖZET: As we study a language, we unconsciously internalize the value judgments, interpersonal communication methods, hierarchical order and roles that different individual play within a speech community. Post-structural feminists, who claim that gender is constructed by language, often determine that language is phallocentrically constructed. As a result, it is more difficult for women to construct themselves as a subject within a language system than it is for men. Discourse analysis examines the ways in which hierarchy is constructed through language; who claims the power, and the various ways in which constructions such as "us" versus "the other" or "subject" versus "object" are coded. In view of this theory, in this study two bimonthly magazines (Hey Girl and Cosmo Girl) intended for a readership of young girls are subjected to discourse analysis. The study examines the issues of the magazines published between January and June 2004. Although the two journals seem at first to promote a liberal and liberated identity for the readers, the analysis in the study will show that they in fact encourage the readers to internalize a patriarchic discourse within a consumer's society.

- Gülmez, Mustafa - Kitapcı, Olgun, *Üniversite Öğrencilerinin Gazete Okuma ve Gazete Satın Alma Davranışları: Cumhuriyet Üniversitesi'nde Bir Uygulama,* 2004, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 33(2), 133-149, İstanbul.
- Adalı, Bilgin, *Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Üzerine Bir Sohbet,* 2006, Hürriyet Gösteri Dergisi, (278), 36-39, İstanbul.
- Güzel, Mehmet, Küreselleşme, *İnternet ve Gençlik Kültürü,* 2006, Küresel İletişim Dergisi, (1), Kocaeli.

ÖZET: Bu çalışmada İnternet, küreselleşme süreciyle birlikte başat kültürel formların ve kimliklerin oluşturulduğu kültürel bir ortam ve bunların hızlı bir şekilde dolaşıma sokulduğu teknolojik bir sistem olarak ele alınacaktır. Çalışmanın temel amacı, küreselleşme süreciyle ortaya çıkan başat kültürel formların, kimliklerin İnternet ortamında nasıl kurgulandığı ve yayıldığına dair çeşitli analizler ortaya koymaktır. Bu amaçla öncelikle, 1970'lerde hız kazanan teknolojik gelişmelerin ekonomik yapıda ortaya çıkardığı değişiklikler ele alınacak ve bu değişikliklerin kültürel alanla, iletişim ve bilgisayar teknolojileriyle olan ilişkisi vurgulanacaktır. Özellikle, İnternet ve iletişim teknolojilerinin oluşturduğu küresel ağlar ve küresel kültürün başat kültürel formlar olarak nasıl şekillendiği üzerinde durulacaktır. İnternet'in kültürel ve teknolojik özellikleri, yapısı, sanal mekan, sanal gerçeklik gibi kavramlarının açılımı yapıldıktan sonra, başat kültürel formlar, İnternet kültürü, gençlik kültürü ve kimliği arasında bir bağ kurularak www.bizlergenciz.com adlı internet sitesi analiz edilmeye çalışılacaktır. Burada amaç, yeni, sınırsız ve özgürleştirici bir alan olarak lanse edilen internette, başat kültürel öğelerle gençlik kültürü arasındaki ilişkinin nasıl kurulduğunu bulgulamaktır. Bu ise yöntem kısmında www.bizlergenciz.com adlı gençlik sitesinin yapısı, dili, gençliği nasıl kurguladığıyla ilgili sunduğu formların ve kimliklerin analiziyle mümkün olacaktır.

- İnanır, Samet, *Vitrindeki Gençlikler*, 2006, Birikim Dergisi, (211), 90-100, İstanbul.
- Binark, Mutlu, *Yeni Medya, Gençlik ve Gündelik,* 2007, Yaşam Evrensel Kültür Dergisi, (187), 18-21, İstanbul.
- İri, Murat, *Küresel Medya Ürünlerinin Yerelleştirilmesiyle Ulusaşırı Gençlik Kültürlerinin İnşası: Rolling Stone/Türkiye Örneği,* 2009, Kültür ve İletişim Dergisi, 12(2), 159-178, Ankara.

ÖZET: Bu yazıda bir küresel kitle kültürü ürünü olarak Rolling Stone (RS) müzik dergisini inceliyorum. İncelemede, ABD ve Türkiye'de yayınlanan RS dergisinin aynı dönem sayılarını karşılaştırdım. Bunun için medya ve kültürel çalışmalar yöntemlerinden yararlandım. Batı ürünü imgeler, semboller, değerler nasıl yerelleştirilmekte ve anlamlar nasıl oluşturulmakta sorularını cevaplamak için metin analizi yöntemini uyguladım. Ayrıca Türkiye editörü Mehmet Tez ile derginin ekonomi politiği, editoryal üretim süreci ve yayın politikası üzerine bir görüşme yaptım. Rolling Stone/Türkiye, Haziran 2006'da üç farklı kapak/aynı içerikle Ciner Medya Grubu çatısı altında yayın hayatına başladı. Dergi günümüzde ABD dışında 16 farklı ülkede yayınlanmaktadır. Ulus aşırı sermayenin bir ürünü olarak bu kadar geniş alana yayılan bir küresel markayı incelemek, hitap ettiği hedef kitlenin "gençlerin" hayatını, diğer bir deyişle bazı yaşam biçimlerini nasıl dönüştürdüğünü ve homojenliğinin boyutlarını sorgulayabilmeyi tartışmaya açıyor.

- Metreş, Özlem - Balcı, Serap - Özdinçer Arslan, Sevda - Savaşer, Sevim, *Lise Öğrencilerinde Pirsing Uygulamaları,* 2009, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi, 17(2), 69-75, İstanbul.

ÖZET: Amaç: İngilizce'de "delmek" anlamına gelen "piercing (pirsing)" cilt, cilt altı tabakasının ya da kıkırdağın delinmesi ile vücuda takı takılmasıdır. Gençler arasında moda olan pirsing, cinsel organ dahil vücudun her bölgesine yapılabilmektedir. Pirsing uygulamalarının, kaş ya da kulakta sinir zedelenmesi, Hepatit B ve C, HIV, tetanoz başta olmak üzere birçok hastalığa neden olduğu belirtilmektedir. Yöntem: Adolesanların pirsing ile ilgili bilgi ve uygulamalarını belirlemek amacı ile tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından oluşturulan soru formu ile İstanbul'da rastgele belirlenen 7 lisede öğrenim gören 1726 öğrenciden elde edildi. Veriler SPSS 11.0 programında frekans dağılım, yüzdelik ve ki-kare testleri ile değerlendirildi. Bulgular: Öğrencilerin; yaş ortalamasının 17. 2±0.6 yıl, % 87.5'inin kız olduğu, %82.6'sının uygulama riskleri hakkında bilgi sahibi olmadığı, %16.6'sının (287 öğrenci) pirsing yaptırdığı, yaptırmayanların (1439 kişi) %14. 2'sinin yaptırmayı düşündüğü saptandı. Öğrencilerin; kulak (%88.5), burun (%10.5), göbek (%7.7), dudak (%4.9), cinsel organ ve meme ucu (%4. 2), kaş (%3.5), dil (%2. 1) gibi bölgelerine pirsing yaptırdıkları; arkadaş (%66. 1), aile üyesi (19.6) ve sanatçıları (%14.3) örnek aldıkları belirlendi. Uygulama sırasında steril iğne kullanılmadığını belirtenlerin oranı %28.2, riskleri hakkında bilgi verilmediğini belirtenlerin oranı %78.0 idi. Araştırmaya katılanların çoğunluğu (%66.9) tekrar pirsing yaptırmayı düşündüğünü ifade etti. Sonuç: Öğrencilerin pirsing riskleri konusunda bilgilerinin yeterli olmadığını, çoğunlukla kulağa pirsing yaptırdıkları, eğitim düzeyi ve gelir durumu yüksek olan ailelerde pirsing uygulamalarının daha fazla olduğu saptandı. Her ortamda görev yapan, toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesinde önemli yeri olan hemşirelerin, gençlere, ailelere ve öğretmenlere pirsing ve riskleri konusunda eğitim yapması önerilebilir.

- Zorlu, Abdulkadir, *Yaşam Tarzı, Tüketim Kültürü ve Gençlik, 2*009, Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi, 1(1), 53-66.

ÖZET: Makalenin temel amacı yaşam tarzı, tüketim kültürü ile gençlik arasındaki bağlantıları/bağlantısızlıkları değerlendirmektir. Temel yaklaşımımız tüketim kültürünün gündelik yaşam ile kültür endüstrisi arasındaki etkileşimle oluştuğudur. Bu bağlamda önce, popüler kültür, yüksek kültür ayrı-

mı üzerinde durulmuş, ardından da geleneksel yaşam tarzı, entelektüel, maddi, hedonist gibi kavramlar bağlamında Türk gençliğinin tüketim kültürü eğilimleri kategorileştirilmiştir.

- Boyacıoğlu, Ümit, *Yaşanmamış Gençlik*, 2010, Eğitim Yazıları Dergisi, 1(18), 111-113, İstanbul.
- Gündoğdu, Mehmet Hakan, *Üniversite Öğrencilerinde Yaşam Yönelimi,* 2010, Eğitim ve Bilim Dergisi, 35(157) 192-199.

ÖZET: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeylerinin, beden imgelerinin, akademik başarılarının ve sınıf, fakülte, cinsiyet, yaş değişkenlerinin yaşam yönelimi düzeylerini yordayıp yordamadığı incelenmiştir. Araştırma, Mersin Üniversitesi'nin dört fakültesinden seçilen 214 kız ve 213 erkek, toplam 427 öğrenci ile yapılmıştır. (134 kişi Eğitim Fakültesi, 150 kişi Fen-Edebiyat Fakültesi, 52 kişi Mühendislik Fakültesi ve 91 kişi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencisi; 120 birinci sınıf, 144 ikinci sınıf, 128 üçüncü sınıf ve 35 dördüncü sınıf). Araştırma grubunun yaş ortalaması 21. 26 ve standart sapması 2. 17'dir (17 ile 33 arasında değişmektedir). Yaşam yönelimi ile ilgili veriler Scheier ve Carver (1987) tarafından geliştirilen ve Aydın ve Tezer (1991) tarafından Türkçeye uyarlanan Yaşam Yönelimi Testi ile; yalnızlıkla ilgili veriler, Russel, Peplau ve Ferguson (1978) tarafından geliştirilen ve Demir (1989) tarafından Türkçeye uyarlanan UCLA Yalnızlık Ölçeği ile; beden imgesi ile ilgili veriler ise Offer, Ostrov, Howard ve Atkinson (1989) tarafından geliştirilen ve Şahin (1993) tarafından Türkçeye uyarlanan Offer Benlik İmgesi Ölçeği, beden imgesi alt ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Öğrencilerin yalnızlık düzeyleri, beden imgesi, sınıf, fakülte, cinsiyet, yaş ve akademik başarılarının yaşam yönelimi düzeylerini yordayıp yordamadığını incelemek amacıyla aşamalı çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Bu analizin sonucunda üç ayrı anlamlı model elde edilmiştir. Beden imgesi (F=70.595; sd=399;1, p=0.000), cinsiyet (F=38. 272: sd=399;2, p=0.000) ve sınıf (F=27. 271, sd=399;3, p=0.000)]. Beden imgesi yaşam yönelimindeki değişimin %15.1'ini yordarken, bunu sırasıyla %1. 1 ile cinsiyet, %0.9 ile sınıf izlemektedir. Beden imgesi olumlu yönde arttıkça yaşam yönelimi puanları artmaktadır (t=8.402; p=.000). Ayrıca, kızların yaşam yönelimi puanları erkeklerden daha yüksektir (t=-2. 156; p=.02) ve sınıf seviyesi arttıkça yaşam yönelimi puanları azalmaktadır. Fakülte, yaş, akademik başarı ve yalnızlığın, yaşam yönelimini yordamadığı gözlenmiştir. Bulgular, cinsiyetler arası farklılaşma ve eğitim sürecinin davranışlara etkisi yönünden tartışılmıştır.

- İşeri, Kamil, *Türk Üniversite Öğrencilerinin Deyimleri Tahmin Etme Durumları,* 2010, Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi, 15(27), 385-405, Niğde.

ÖZET: Dilin sözvarlığında önemli yere sahip olan deyimler, genel olarak eşdizimli (collocation) sözcükler içeren, sözdizimsel sınırlılıkları olan, kalıplaşmış sözler olarak kabul edilmektedir. Deyimlerin hem biçimsel hem de kavramsal özellikleri bulunmaktadır. Son yıllarda yapılan çalışmalarında, anlambilimsel özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, deyimlerin söz konusu sınırlılıklardan bağımsız dilsel birimler olduğu ortaya konmaktadır. Her dilde olduğu gibi Türkçenin sözvarlığında da önemli bir yere sahip deyimlerin edinimi ve öğreniminin dil kullanımında önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Bu çalışmada, Türkçe Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının dilin sözvarlığında önemli yere sahip deyimlerin anlamsal açıdan tahmin edilebilirliklerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada, öğrencilerin hangi türdeki deyimlerin anlamlarını tahmin edebildikleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda beşli likert tipi bir ölçek üzerinde öğrenci-

lerin deyimlere ilişkin bilgileri sınanmış ve hangi türde deyimlerin anlamlarını tahmin edebildikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın sonucunda örneklemde yer alan deyimler çerçevesinde öğrencilerin genelde deyim bilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı ortaya çıkmıştır. Birinci dereceden üçüncü dereceye doğru tahmin etme düzeyleri yükselmektedir. Bu çalışmada birinci derece deyimlerin en az doğru tahmin edilen, üçüncü derece deyimlerin ise en fazla doğru tahmin edilen deyimler olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin deyimin anlamını tahmin ederken deyim bileşenlerinden birinin anlamını ipucu olarak kullandıkları görülmüştür. Bu durum öğrencilerin ikinci ve üçüncü derece deyimlerin anlamlarını tahmin etme düzeylerini artırdığını ortaya koymuştur.

- Kırımlı, Bilal, *Üniversite Öğrencilerinin Orhan Pamuk ve Elif Şafak'ı Algılama Düzeyleri*, 2010, Turkish Studies Dergisi,0 5(4), 1320-1337.

ÖZET: Günümüz Türk romanının önemli iki ismi olan Orhan Pamuk ve Elif Şafak gerek eserleriyle gerekse kişilikleriyle en fazla konuşulan ve toplumda tartışmalara sebep olan isimlerdir. Orhan Pamuk ve Elif Şafak isimleri eserleriyle birlikte, toplumsallıkla iç içe birer edebiyat olguları olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışmada bu tanınmış yazarların, toplumun önemli bir kesitini oluşturan üniversite öğrencilerince nasıl tanınıp algılandığı araştırılmaya çalışılmıştır. Ortaya çıkan sonuçlarla, bu iki yazarımızın, dolayısıyla da çağdaş Türk edebiyatının toplumla, toplumun kesitleriyle nasıl bir ilişki içinde olduğunun anlaşılmasına katkı sağlamak amaçlanmıştır. Bunun için Türkiye'deki 10 üniversiteden rastgele seçilen sınıflarda 550 öğrenciye anket uygulanarak toplanan veriler SPSS 11.5 programında memleket değişkenine göre frekans, yüzde ve Chi-square analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin, bu yazarları algılamasında sosyal ve siyasal dinamiklerin etkili olduğu görülmüştür.

- Koca, Emine - Koç, Fatma, *Gençlerin Dinledikleri Müzik Türlerinin Giyim Tarzlarına Etkisi,* 2010, e-Journal of New World Sciences Academy, 5(2), 37-49.

ÖZET: Gençlerin dinledikleri müzik türünün giyim tarzları üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla planlanıp yürütülen araştırmanın örneklemini Ankara'daki 18-22 yaş grubu gençler arasından rastlantısal olarak seçilen 493 genç oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ve dört bölümden oluşan veri toplama aracı ile toplanmıştır. Toplanan veriler Sosyal Bilimler İstatistik Paketi (SPSS) kullanılarak analiz edilmiştir. Gençlerin dinledikleri müzik türü ile giyim tarzları arasında ve giyim tarzları ile müzik akımına özgü saç şekli, aksesuar ve ayakkabıları kullanma durumları arasındaki ilişki ki-kare (<0,05) anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda, kendine özgü giyim tarzlarıyla tanınan müzikleri (Hip-hop, rock ve pop müzik) dinleyen gençlerin giyim tarzlarının bu müzik akımlarından etkilenmelerine rağmen, alternatif müzik dinleyenlerin önemli bir kısmının punk tarzı giyimi tercih ettikleri görülmüştür. Özel bir giyim tarzı olmayan müzikleri dinleyen gençlerde ise bu etkinin görülmediği belirlenmiştir.

- Tarcan, Ahmet, *Üniversite Öğrencilerinin Selamlaşma Alışılmışları Olarak "Nasılsınız" Sorusuna Verdikleri Yanıtlar: Dicle Üniversitesi Örneği,* 2010, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 9(32), 350-371.

ÖZET: Bu çalışmada, Türkiye Türkçesinde günlük selamlaşmada kullanılan "nasılsın/nasılsınız" sorusu sosyo-kültürel açıdan değerlendirilerek, dünyada farklı kültürlerde bu ifadenin kullanılış şekilleri karşılaştırılmıştır. Türkçede "nasılsınız" sorusunun kullanımı ve verilen yanıtlar irdelenerek bu bağlamda üniversite öğrencilerinin bu soruya ne tür yanıtlar verdiği gözlenmiştir. Öğretim elemanının öğrencilere bir sözlü mülakat öncesinde yönelttiği "Nasılsın" sorusuna verilen yanıtlar çözümlenerek, bu yanıtların çeşitli değişkenlerle (cinsiyet, not ortalaması, vize notu) bir korelasyonunun bulunup bulunmadığı irdelenmiştir. Araştırmanın verileri D. Ü. Eğitim Fakültesi öğrencileri ile yapılan görüşmelerden elde edilmiştir.

- Yentürk, Nurhan, *Gençlik ve Türkiye: Alan Raporundan Çıkarımlar,* 2010, *Üniversite Gençliği ve Sosyal Haklar* içinde, 157-175, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Erdem, Cenk, *Ergenin Müzik ile İletişimi,* 2011, Türk Pediatri Arşivi, 46(1), 19-21.

ÖZET: Ünlü Yunan Filozof nbsp; Platon ldquo; Cumhuriyet rdquo; adlı ünlü eserinde genç insanların bedenleri için jimnastiğe ve ruhları için müziğe ihtiyaç duyduklarını söyler nbsp; ve ergenlerin davranışlarını gözlemleyen herhangi bir yetişkin ergenlerin müzik ve sporla çok fazla vakit geçirdiklerini görebilir. Lull müziğin genç ergenler için özdeşleşme bütünleşme ve kendini ifade etme şeklinde işlediğini ortaya koyar. Bu yüzden ergenlerin müzik tercihleri iç dünyaları ve kişilik özellikleri hakkında bazı ipuçları verebilir; üstelik bu fenomen üzerindeki sosyal araştırmalar ergenlerin müzik tercihleri ve benlik kavramı arasında bağıntılar göstermektedir. Sonuç olarak ergenlerin müzik tercihlerini anlamaya çalışarak iletişim kurmak yetişkinlere yardımcı olabilir.

- Lüküslü, Demet, *Ulusaşırı Bir Gençlik Kültürü ve Toplumdan Saygı Talebi Olarak Hip-Hop,* 2011, Toplum ve Bilim Dergisi, (121), 201-222, İstanbul.

ÖZET: 1970'lerden itibaren Amerika Birleşik Devletleri'nden yolculuğuna başlayan ve farklı coğrafyaları dolaşan göçmen bir kültür olarak hip-hop kültürü Türkiye'de büyük kitlelere buluşması Almanya'da yaşayan ikinci kuşak genç Türkler aracılığıyla olmuştur. Bu makale çerçevesinde öncelikle hip-hop kültürü gibi gençlik kültürleri üzerine çalışırken sosyal bilimcinin yaşadığı sınırlılıklar, klasik sosyolojinin sınırları ve görsel ve işitsel arşiv oluşturma ihtiyacı üzerine durulmakta, ardından ise gençlik kültürü gibi sadece ''yerel" öğeleri bulundurmayan bir konuda ulusal/yerel saha araştırmaları yapmanın sınırlılıkları tartışılmaktadır. Bu metodolojik tartışmanın ardından Türkçe hip-hop kültürünün Almanya'da ortaya çıkışı, ne ifade ettiği, Türkiye'ye göçü irdelenmekte ve de bu göç tarihinin bir sonucu olarak iletişim teknolojilerinin de etkisiyle oluşan ulusaşırı bir hip-hop kültürü üzerine durulmaktadır. En son olarak Türkçe hip-hop kültürünün parçası olan gençler için bu kültürün bir ''saygı talebi çığlığı" olarak da okunabileceği tartışılmaktadır. Makalede hip-hop gençlik kültürünü anlamak için Haziran-Eylül 2008 tarihleri arasında İstanbul ve İzmir'de 42 kişiyle, Ekim-Aralık 2008 tarihleri arasında Almanya'da Münih, Berlin, Frankfurt ve Nünberg'de 33 kişiyle olmak üzere toplam 75 kişiyle gerçekleştirilen derinlemesine görüşmelerin bulguları kullanmaktadır.

- Yılar, Ömer, *Erzurum'da Erkeklerin Bekarlığa Veda Partisi "Kısır Gecesi",* 2011, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, (45), 137-158, Erzurum.

ÖZET: Folklorun işlevlerinden biri de hoşça vakit geçirme, eğlenme ve eğlendirmedir. Türk kültür hayatında halk eğlenceleri, yörelere göre farlılık göstermekle birlikte, oldukça büyük bir yer işgal eder. Günümüze değin yapılan halk bilimi çalışmalarında bu eğlencelerden genellikle yüzeysel olarak bahsedilmiştir. Derinlemesine araştırmaların sayısı sınırlıdır. Diğer folklor ürünlerinde olduğu gibi halk eğlenceleri de bir kültürün anlaşılması için önemli veriler sunar. Bu sayede bir topluluğun hayat felsefesini, inanç sistemini, yaşayış biçimini, değer yargılarını vs. anlamak mümkündür. Evlilik ile ilgili gelenekler içerisinde eğlence kültürü, oldukça önemli bir yer işgal eder. Bunlar da yöreden yöreye gerek içerik gerekse adlandırma bakımından farklılıklar göstermektedir. 'Kısır gecesi' geleneği, Erzurum'da, düğünden bir gece önce, yani kadınların ve genç kızların kına gecesi yaptığı esnada damadın, yoğunlukla yakın arkadaşları ve akranlarının katılımıyla bir araya gelerek eğlenmeleri şeklinde yer alan eğlence ağırlıklı bir törendir. Müziğin önemli bir yer tuttuğu, bir takım sürprizli oyunların, şakalaşmaların ve seyirlik oyunların yer aldığı bu kısır gecelerindeki gösterilerde özellikle erotik unsurların ağır bastığı görülür. Bundan dolayı bu gecelerde küçük çocuklar, yaşlılar ve kadınlar yer almaz. Bu çalışmada, bugüne kadar gerek ismi gerekse içeriği açısından yeterince irdelenmemiş olan Erzurum yöresine ait 'Kısır Gecesi' eğlenceleri incelenmeye ve tanıtılmaya çalışılacaktır.

- Asutay, Hikmet, *Yaşasın Uçan Halı Türk-Alman Çocuk ve Gençlik Yazınında Fantastik Kavramının İrdelenmesi*, 2013, Sözelti Çocuk ve Gençlik Edebiyatı İnceleme Araştırma Eleştiri Dergisi, İstanbul.

ÖZET: İnsanın düş gücüyle birlikte doğmuş denebilecek olan fantastik kavramı, yazın dünyasının da temel ve en önemli taşlarından biridir, denebilir. Yazın dünyasında fantastik yazın olarak ayrıca sınıflanan bu yazın türünün örnekleri hemen her kültürde kendi masallarından başlamak üzere vardır. Fantastik öğeleri barındırdığı için destan, söylence ve masallardan yola çıkan bu kavram, aslında masallardan ayrılarak kendi türünün tekniğini ve çeşitlerini de oluşturmuştur. Günümüzde modern teknolojiler ile birlikte hemen her tür metin biçiminde görebileceğimiz fantastik yazınının dünya, özelde de Avrupa'daki yazın tarihsel gelişimine yer verdikten sonra Türk yazın dünyasındaki yeri ve geçmişine değinilecektir. Çalışmanın asıl konusu, çocuk ve gençlik yazınında fantastik kavramıdır. Zira çocuklarda temel gereksinimler olan yeme, içme ve sevgiden sonra en önemli unsur sayılabilecek olan oyun kavramı içerisinde her zaman fantastik bir unsur bulunmaktadır. O yüzden her çocuk masal dinler ve sever, diyebiliriz. Çalışmamızın amacı; Türk ve Alman çocuk ve gençlik yazınında bir alt tür olarak çocuk ve gençlik fantastik yazınına yazın bilimsel bir bağlamda bakabilmektir.

- Kabaş, Bülent - Pekman, Cem - Güney, Serhat, *Sokaklardan "Club"lara: Alman-Türk Gençliğinin Müzik Serüveni,* 2013, Sosyoloji Dergisi, 3(27), 251-271, İstanbul.

ÖZET: Bu çalışma genç kuşak Alman-Türklerin Berlin'deki müzik üretiminin dinamiklerini ele almaktadır. Çalışmanın temel sorusu, bağdaştırıcı kültür yaklaşımı çerçevesinde, kültürel dönüşümün genç kuşağın müzik üretimini nasıl etkileyip değiştirdiğidir. Araştırma, özellikle 2000'ler ertesinde genç Türk göçmen kuşağın, Berlin'in çokkültürlü müzik sahnesinde daha görünür hale geldiğini;

önceki kuşakların anavatan odaklı müziğinden ayrışarak özellikle hiphop ve elektronik müzik alanlarında farklı üretimlere doğru gittiğini ortaya koymaktadır. "Eski" göçmen müziğinin katı diyasporik tonu ile karşılaştırıldığında; yeni kuşakların müziği esnek, açık, farklılıkları hazmeden ve sentezci bir karakter taşımaktadır.

- Şentuna, Murat, *Gençlik, Pop-Spor Kültürü ve Olimpiyatlar,* 2013, Gençlik Araştırmaları Dergisi, 1(1), 112-121, Ankara.

ÖZET: Toplumun ayırt edici niteliklerinden olan kültür, insanların hayatlarının her aşamasını kuşatırken tutum ve davranışlarını da biçimlendirerek yüksek kültür ve popüler kültür isimlendirmesi ile birbirine zıt ama zaman içerisinde öğrenilerek dönüşebilen yapıya bürünür. Popüler kültür, insanların gündelik hayatlarındaki sıkıntılarının oluşturduğu boşluklardan beslenir ve rahatlatıcı, yatıştırıcı yanı onu tercih edilen davranış haline dönüştürür. Teknoloji ve medya tarafından oluşturulmuş popüler kültür, egemen toplumsal ve ekonomik ilişkileri her zaman destekler, haklı çıkarır ve bu kültürün sürekli hale dönüşmesine yardımcı olur. Günümüzde gençlik kendine özgü bir kültüre sahip olma sürecine girmiştir. Bu bir bakıma gençliğin kendini ifade etme ihtiyacından doğmuştur. Çünkü gençlik dönemi kimlik kazanma ihtiyacının en yoğun yaşandığı dönemdir. Spor ise cumhuriyet tarihi boyunca sadece gençlerin yapması gerektiği düşünülen bir etkinlik türüdür. Ülkemizde sporun popüler kültür ürünü olarak ele alındığı ve kitlelerin onayı alınarak kitle iletişim araçlarından sunulduğu görülmektedir. Pazar ekonomisi anlayışının, kitle iletişim araçlarına da egemen olması, sporun sosyo-kültürel yapıya uygun kullanılabilmesi ihtimalini doğurmuştur. Yüksek kültür özellikle daha geniş bir kültürün parçasıdır ama nüfusun göreceli olarak daha küçük bir parçasını bağlar. Olimpizm yaşam anlayışı da olimpiyat oyunlarından doğan ancak o yok olsa bile sonsuza kadar devam edecek yegâne yüksek kültür örneğidir. Bu nedenle Türk gençliğinin olimpiyat oyunlarını yüksek kültürel bir olgu olarak algılaması sporun yaygınlığını arttıracak, spor kültürünü çoğaltacak ve pop-spor kültürünün azalmasına yol açacaktır. Bu çalışma Türk gençliğinin sporu hangi türden kültürel bir değer olarak algılaması gerektiği hakkındaki düşüncelerin aydınlatılmasını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

- Umar Çakır, Dilek - Öğce, Filiz - Çakır Koçak, Yeliz - Baykal Akmeşe, Zehra, *Üniversite Öğrencilerinin "Piercing"e Yönelik Bilgi ve Tutumları,* 2013, Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi, 2(3), 153-159, Balıkesir.

ÖZET: Amaç: Çalışma üniversite öğrencilerinin piercing hakkındaki bilgi, tutum ve davranışlarını belirlemek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Yöntemler: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini Ege Üniversitesi Yabancı Diller Bölümünde İngilizce hazırlık sınıflarına kayıtlı 3392 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcılar, araştırmacılar tarafından ilgili literatür incelenerek hazırlanan veri formu ve değerlendirme formu ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Araştırmaya Ege Üniversitesi'nin 13 bölümünden 171 kız ve 151 erkek olmak üzere toplam 322 öğrenci katılmıştır. Yaş ortalaması 19.3±0.98'dir. Tüm grupta piercing yaptırma oranı %20.5 ve piercingi olanların %84.5'i kızdır. Piercing varlığı ile yaş, cinsiyet ve üniversite öğrenimi esnasında kaldığı yer arasında anlamlı fark bulunmuştur.

- Akışlı, Tahir, *Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Hümanizm Kavramı ve Şafakta Yanan Mumlar Örneği*, 2014, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(2), 60-69, Aydın.

ÖZET: Çocuklar ve gençler için oluşturulmuş edebî yapıtların, muhataplarına edebî zevk vermelerinin yanında eğitici, yetiştirici ve hayata hazırlayıcı işlevleri de vardır. Bu işlevlerin gerçekleşebilmesi için eserler, belirli anlayışlar çerçevesinde kaleme alınmaktadır. Hümanist anlayış da bu çerçevenin içine girmektedir. Hümanizm, insanı özgürleştirme amacını taşıyan, merkezine insana fayda ve insan hoşnutluğunu koyan bir anlayıştır. Bunun yanında hümanizm, evrensele açılan kapıdır. Çocuk ve gençlik edebiyatı yazarlarının ulaşmak istediği amaçlardan biri de evrenselliktir. Sıraladığımız nitelikler hümanizmin çocuk ve gençlik edebiyatı ürünlerinde kullanılma sebeplerindendir. Biz, bu çalışmamızda hümanizm kavramının çocuk ve gençlik edebiyatındaki yerini ve önemini Serpil Ural'ın Şafakta Yanan Mumlar adlı romanından ve bu romandaki kurgudan yola çıkarak incelemeye çalışacağız.

- Akman Karakaş, Ayşe - Çakıl, Ayşe - Arı, Burcu - Bilim, Büşra - Turgut, Ebru - Açıkgöz, Gizem - Murat, Nazlı - Erkek, Nesrin - Başak, Saniye - Çağlayan, Utku - Şenol, Yeşim, *Üniversite Öğrencilerinin Dövme ve "Piercing" Konusunda Bilgi, Tutum ve Davranışları,* 2014, Türk Dermatoloji Dergisi, (3), 141-146, Ankara.

ÖZET: Amaç: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde beş yıl önce özel çalışma modüllerinin uygulanmasına başlanmıştır. "Dövme ve "piercing" gibi deri süsleme sanatları" özel çalışma modülünde, deriyle ilgili temel kavramların öğrenilmesi, bilimsel sunu hazırlanması, deri süslemeleri ile ilgili bilgilenme, toplumu bilgilendirici broşür hazırlaması amaçlanmıştır. Yöntem: Açılan çalışma modülüne 2008-2009 eğitim öğretim yılında dört öğrenci, 2009-2010 eğitim öğretim yılında ise yedi öğrenci başvurmuştur. Öğrenciler bu konu hakkındaki bilgi gereksinimini ortaya çıkarmak için Tıp Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi ve Eğitim Fakültesi öğrencilerine "dövme" ve "piercing" ile ilgili anket formu uygulanmıştır. Anket formu ile ortaya çıkan gereksinimler doğrultusunda sunum yapılmış ve hazırlanan broşürleri öğrencilere dağıtılmıştır. Bulgular: Toplam öğrenciler arasında "dövme ya da piercing" sıklığı %12, 3 olarak bulunmuştur (%47, 6'sı (n=10) sadece dövme, %42,9'u (n=9) sadece "piercing" ve %9, 6'sı (n=2) her ikisi). Tıp Fakültesi öğrencilerinin %6, 3'ü, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin %10, 5'i, Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin %25, 5'i "dövme ya da piercing"inin bulunduğunu belirtmiştir. Tıp Fakültesi öğrencileri diğer fakülte öğrencilerine göre "piercing" ve "dövme" ile ilgili bilgilere daha çok doğru yanıt vermiştir. "Piercing" ya da "dövme" yaptırmaktan en fazla oranda hoşlananlar ise Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileridir. Yine bu öğrencilerin bu uygulamaları en fazla oranda yaptırdıkları saptanmıştır. Uygulama yaptıranların işlem sonrası komplikasyonlar ile ilgili bilgi seviyelerinin yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Sonuç: Çalışmamız deri süsleme sanatı ile ilgili bilgilendirilme çalışmalarının yapılması gerekliliğini vurgulamaktadır.

- Asutay, Hikmet, *Çocuk ve Gençlik Yazınında Fantastik Kavramı,* 2014, Türk Dili Dergisi, 17(756), 642-652.
- Eker, Metin - Bedel, Serap - Yanbeyi Beşer, Serap, *Genç Kültür ile Gençlik Kültürü Etkileşimi: Kültür Savaşlarının Tutsak Gönüllüleri,* 2014, *Gençlik ve Kültürel Mirasımız Uluslararası Kongre* içinde, 13-20, Samsun.

ÖZET: Zamane gençler ile zamane kültür tabirlerinin paralelliği üzerine temellendirilen her tartışmanın memnuniyet verici sonuçları olacağı ihtimalini bile olumsuz gördüğümüz bir çağ yaşıyoruz. Gerekçelerini de beraberinde ürettiği bir kültür savaşları çağıdır aynı zamanda bu. Savaşın aktörleri ve teçhizatları yeni kültürel cephelerin ve çatışmaların uzaylarını biçimlendirmektedirler. Söz konusu aktörler çok merkezli bir yapılanmadan merkezsiz bir yapılanmaya yönlendirilen kültürün seçkinciliğini, normatifliğini ve konformizmini aşındırmaktadırlar. Kültür savaşları; toplumsal, kültürel, sanatsal, ekonomik, politik ve ekolojik kalıp ideolojileri biçiminde yeni bir endüstrinin genetiğini icat ettiklerini savunmaktadırlar. Ama icatları altında ezilen mucitler, "önce kültür" demeden geri duramamışlardır. Gerekçelerine hapsolmuş bir kültür ve dolayısıyla sanat, yeniden itibar ve nüfuz kazanımı mücadelesi için stratejik hamleler ve pozisyonlar arayışındadır. Bu noktada yeni kültürel formlar, üretimler ve konformizm odaklı tanımlamada kültür, genç bir kültürdür. Yeni ve dinamik olgusuyla güncellenebilir ve mobilize edilebilir bu genç kültür, toplumun da en dinamik jenerasyonunu gençleri kendine hedef seçmektedir. Genç kültür ile gençlik kültürünün etkileşimi süreçlerinde öncelikli olarak yeni kültürel bakış açıları ve paradigmaları çerçevesinde kültür kavramının sol tarafına getirilen kültür kalıplarını gündem yaparak yeni gençlik kültürü yaratımının kültür savaşları çağının doğal çabası olduğu, yeni kültür kalıplarının yarattığı yeni gençlik profillerinin medya ile olan ilintisinde tasarlanmasına tepki geliştirme gerektiği, kendilerini bilinçli kültürel direnç ve stratejilere konumlandırma gayreti sergileyemeyen yeni gençlik için farkındalık sağlamanın önemli görüldüğü, etkili, itibarlı ve şuurlu bir sosyolojik gençlik modeli için kültürel miras ve kültürel genetiğin sanat ile olan bağının güçlü tutulduğu, gibi benzer birçok konunun tartışılması gerekmektedir.

- Erdoğan, Meltem - Açıkalın, Sezgin, *Türkiye'de Üniversite Öğrencilerinin Seyahat Türü Tercihlerinin İncelenmesi,* 2014, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14(3), 101-112, Eskişehir.

ÖZET: Artan seyahat olanakları ve ulaşımında düşen fiyatlarla beraber, seyahat etmek her geçen gün çok daha kolay hale gelmiştir. Yaşanan bu gelişmeler üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri şehirlerden evlerine ve dünyayı keşfetmek için seyahat yapma olanaklarını arttırmıştır. Bu anlamda üniversite öğrencilerinin seyahat davranışlarını anlamak hem piyasa oyuncuları hem de araştırmacılar için önemli olmuştur. Bu çalışma Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin seyahat tercihlerini belirleyerek, bu tercihlerin demografik özellikler ve sosyo-ekonomik etkenlerle olan ilişkisini ortaya koymayı amaçlamıştır. Çalışma sonuçları; cinsiyet, yaş, gelir, otomobil sahipliği, öğrencinin şehirde yaşadığı yer ve kayıtlı olunan üniversitenin devlet ya da vakıf üniversitesi olması gibi faktörlerin seyahat türü tercihlerini farklılaştırdığını göstermektedir.

- Perasovic, Benjamin, Bahçesi, Devin, Yılmaz, Volkan, *Güncel Bağlamda Gençlik Kültürü Kavramı,* 2014, *Gençlerin Siyasi Katılımı* içinde, 89-98, Şebeke Gençlerin Katılım Projesi.
- Uslu Üstten, Aliye, *Çocuk Edebiyatı Gölgesinde Kendine Yer Arayan Gençlik Edebiyatı Eserlerinin Nitelikleri,* 2015, International Journal of Languages' Education and Teaching, 155-162.

ÖZET: Gençlik edebiyatı, konu ve biçim bakımından Birleşmiş Milletler'in standart tanımında belirttiği 15 ile 24 yaşları arasındaki gençlerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun, eğitici ve eğlendirici özelliklerinin yanı sıra gençlerin edebî zevklerinin gelişmesine katkı sağlayacak eserlerdir. Türk edebiyatında

19. yüzyılın sonuna kadar çocuk ve genç ayrımına gidilmemesi, gençlik edebiyatının yeni bir kavram olarak karşımıza çıkmasında en önemli etkendir. İnsan hayatında böyle bir çağın olması, çocuk edebiyatından bağımsız bir gençlik edebiyatı kavramının ortaya çıkmasını gerekli kılmıştır. Duyguların ve muhakeme yeteneğinin henüz gelişmediği gençlik çağında, gençler için hangi niteliklere sahip eserlerin uygun ve faydalı olacağı hakkında farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Gençler için yazılmış ürünlerde bulunan cinsellik ve vahşet barındıran öğeler, eserlerin dil ve anlatım yönünden zorluğu, edebî değerden yoksunluğu çoğu zaman eleştirilmektedir. Bunun en önemli nedeni, gençlik edebiyatına dahil edilen eserlerin özellikleri noktasında ortak bir görüşün olmayışı ve bu edebiyatın sınırlarının tam olarak çizilmeyişidir. Gençlere yönelik yazılmış eserler, geçmişe kıyasla daha canlı ve özgün olmakla birlikte fantastik ve gerçeğe ait unsurların iç içe olduğu bir kurguyla yazılanlar, gençlerin roman ve hikâyeye karşı olan tutumlarını da değiştirmiştir. Bu çalışmada, gençlik edebiyatı hakkında belirlenen sınırlar çerçevesinde genç insanların kişisel ve akademik yeteneklerinin gelişiminde etkili olan kitaplarda bulunması gereken özellikler tartışılacaktır.

- Bahar, Emre, *Gençlik Turizminin Sorunları, Gelişmesine Yönelik Çözüm Önerileri,* 2016, Ekonomi Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 1(1), 45-58, İstanbul.

ÖZET: Yurdumuz geniş bir turizm potansiyeline sahiptir. Turizm, günümüzde ülke ekonomisine önemli ölçüde döviz girdisi sağlayan ve istihdam sorununun çözümüne önemli katkılar getiren önemli sektörlerden biridir. Turizmin Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişimine sağladığı katkılar bilinen bir gerçektir. Türkiye'nin doğal güzellikleri, uygun doğa koşulları, arkeolojik değerleri, tarihi ve kültürel zenginliklerinin yanında, turizmin etkinliğini arttıracak pek çok özelliğe sahip olması, bu fırsatların en iyi biçimde değerlendirilmesini gerektirmektedir. Türkiye genç nüfusun yoğun olduğu bir ülkedir. Bu genç nüfusa ve dünyadaki gençlere yönelik turizm etkinliklerinin ülkemizde uygun bir şekilde düzenlenmesi, "Gençlik Turizmi" kavramının geliştirilmesi ülke turizminin geliştirilmesi için önem taşımaktadır. Çalışma, gençlik turizmi literatüründen derleme şeklinde yapılmıştır. İlk bölümünde, turizm faaliyetlerine katılan kişilerin yaşına göre turizm sınıflandırması üzerinde durulmuştur. Gençlik turizminin yaş gruplarına göre turizm kavramı içerisindeki yerine dikkat çekilmiştir. İkinci bölümde ise çalışmanın ana konu başlığı olan gençlik turizmi ve özellikleri, amacı, hedefi ve Türkiye'de gençlik turizmi etkinlikleri konularına yer verilmiştir. Bu bağlamda, Türkiye'de gençlere ucuz tatil yapma olanağı veren konaklama tesislerine, kamplara ve ucuz seyahat olanağı sağlayan kuruluşlara yer verilmiştir. Bu kuruluş ve tesislerin gençlik turizmi uygulamaları hakkında bilgiler verilmiştir. Dünyadaki gençlik turizmi ve gençlik turizmi eğilimlerden söz edilmiştir. Son olarak Türkiye'de gençlik turizminin sorunları ele alınarak, geliştirilmesine yönelik çözüm önerileri tartışılmıştır.

- Bulut, Sibel, *Üniversite Öğrencilerinin Edebiyat Klasiklerini Okuma Eğilimlerinde Sinema-Dizi Film Uyarlamalarının Etkisi,* 2016, Journal of International Social Research, 9(42), 1196-1207.

ÖZET: The aim of this research is to identify the impact of movies and TV series adaptation from World and Turkish literature on reading motivation of university students who are studying in the Turkish Language and Literature Department. By a questionnaire which was applied to 100 university students in the first and fourth class. it is disclosed to how movies and TV series adaptations affect the reading trend of these two groups. For the research a survey has been developed. Data frequency

and percentage values have been presented. At the end of the research, it's been found that book adaptation movies have an impact on fourth class students' reading habits much more than first class students.

- Kaya, Ayhan, *Rap Pedagojisi Aracılığıyla Eleştirel Bir Eğitim Yöntemi: Alman-Türk Hip-Hop Gençliği,* 2016, *Değerler Eğitimi: Eğitimde Farklılık ve Katılım Hakkı* içinde, 201-222, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları İstanbul.
- Üstten, Aliye Uslu, *Gençlik Edebiyatı Eserlerinde Gençlik Sorunlarının Yansıtılış Biçimi Üzerine Bir Değerlendirme,* 2016, Turkish Studies, 11(20), 605-616.

ÖZET: Bu çalışmada gençlik edebiyatı eserlerinde gençlik sorunlarının işleniş biçimi değerlendirilmiştir. Günümüz sorunları, geçmişe nazaran benzer olmakla birlikte teknolojinin ve modern dünyanın getirdiği yenilikler, gençlerin farklı sıkıntılar yaşamalarına neden olmaktadır. Gelecekte de bu sorunlara yenilerinin ekleneceği muhakkaktır. Gençler, aile ve arkadaş ilişkilerindeki problemler dışında boşanma, okulu terk etme, şiddet, işsizlik, fiziksel görünüş, yeme bozuklukları, depresyon, cinsel ve duygusal istismar, erken evlilik, intihar, uyuşturucu ve alkol kullanımı gibi sıkıntılarla mücadele etmektedirler. Gençlik edebiyatı eserlerinde bu sorunlar, gençlerin zihinsel ve psikolojik gelişimlerini olumsuz yönde etkilemeden; onların karar verme ve problem çözme becerilerini geliştirecek kurgu ve kahramanlarla işlenmelidir. Çalışmada, Tanzimat döneminden itibaren gençleri konu edinen ve günümüzde gençler için yazılan eserlerden ranstlantısal seçme ile (random yöntem) bir değerlendirme yapılmıştır. Eserlerde işlenen konular yanlış Batılılaşma, aile ve toplum içi çatışma, aşk, evlilik, boşanma ve eğitim başlıkları altında ele alınmıştır. Tanzimat dönemi eserlerinin bazılarında gençlere ve yetişkinlere mesaj verilirken, günümüz eserlerinde gençlere çözüm yollarının da gösterildiği sonucuna varılmıştır. Çocuk ve gençlerin en çok karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ve önem derecesine göre bu sorunların üstesinden gelecek devlet ve özel kurumların yayınlarında bu konulara ağırlık vermeye özendirilmesi gerekir. Gelişmiş ülkelerde yapılan çalışmalar takip edilerek eğitim sistemimizde ve gençlik edebiyatı temalarında farklılık yaratılabilir.

- Kahraman, Cahit - Toksöz, Levent, *Türk Üniversite Öğrencilerinin Emoji Algısı,* 2017, Humanitas, 5(9), 247-256, Tekirdağ.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı Türk üniversite öğrencilerin emoji (pictogram) algısını ortaya çıkarmaktır. Japonca resim anlamına gelen 'e' ile harf anlamına gelen 'moji' kelimesinin birleşiminden meydana gelen emoji kelimesi; yazılı mesajlarda duyguları ya da bir takım kavramları ifade etmede kullanılan görsel simge olarak tanımlanır. Emoji ilk olarak 1998 yılında, Japonya'da bir cep telefonu firmasında çalışmakta olan Shigetaka Kurita tarafından 176 adet olarak tasarlanmıştır. 2010 yılında Apple'ın iPhone cihazları üzerinde emojileri desteklemeye başlamasından sonra emoji kullanımı evrensel bir popülerlik kazanmıştır. Yazılı mesajlarda emoji kullanımı yaygın bir hâl alırken, bu konuda ülkemizde yapılan çalışmaların son derece sınırlı olduğunu görmekteyiz. Bu az sayıdaki çalışmalarda, özellikle genç kuşağın emojiye yönelik olumlu bir tutuma sahip olduğu vurgulanmaktadır. Bu çalışmada Türk üniversite öğrencilerin emoji algısı cinsiyet faktörü göz önünde bulundurularak incelenmiştir. Namık Kemal Üniversitesi'ne mensup 60 erkek ve 60 kadın katılımcıya, "kişisel emoji ilişkisi"

ve "emoji yarar algısı" üzerine sorular sorulmuştur. Analiz yöntemi olarak, her bir madde için kadın ve erkek öğrencilerin ortalamaları ayrı ayrı hesaplanarak t testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda emoji kullanım sıklığının orta seviyede olduğu, emoji kullanımının olumlu karşılandığı belirlenmiştir. Emoji kullanımının duyguları ifadede ve mesajları eğlenceli bir hâle getirmede yarar sağladığına yönelik güçlü bir yargı gözlemlenmektedir. Ayrıca, kadınların erkeklere göre emoji kullanımının faydalarını daha fazla takdir ettikleri görülmüştür.

- Kızıltepe, Betül - Çakı, Fahri, *Üçüncü Yerler Olarak Kafeler ve Gençlik: Balıkesir Örnek Olay İncelemesi,* 2017, Akademik İncelemeler Dergisi, 12(1), 173- 202.

ÖZET: Bu makalede; kafeler üçüncü yerler, sosyal ve sembolik sermayenin temel tartışmaları bağlamında ele alınacaktır. Araştırma, toplumsal değişimlerle üçüncü yerlerde sosyal ve sembolik sermaye ve mekânsal ayrışma arasındaki karşılıklı ilişkiyi kafeler olgusu içinde incelemeyi amaçlamaktadır. Makale kapsamındaki araştırma, Balıkesir/Altıeylül ve Karesi ilçelerindeki kafeler üzerine inşa edilmiş, 18 kafede 40 gözlem yapılmış ve 40 kişi ile mülakat gerçekleştirilmiştir. Makale kafedeki eylemler ve anlamlar bağlamında lise ve üniversite öğrencileri arasında bir karşılaştırma yapmayı amaçlamaktadır. Makalede, internetin ve sosyal medyanın hayatın her alanına yayılmasıyla bireylerin pratiklerini ve algılarını değiştirdikleri incelenecek ve kafelerin zevk ve beğeni ayrımı ile desteklenen sembolik sermayenin mekânsal ayrışmanın temelini oluşturduğu tartışılacaktır.

3.3. Kitaplar

- Atılgan, Halil - Yaşar, Necmi, *Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma: Neden Arabesk?,* 1993, 58s., Kültür Eğitim Tesisleri Yayını, Adana.

KAPAK ARKA YAZISI: İster yaşayış ister düşünce tarzı isterse müzik olsun, arabeskin ortaya çıkış yerinin gecekondular ya da gecekondu gerçeği olduğu kabul edilmektedir. Kentin kozmopolit yapısı kırsal kesimden gelen kişinin yaşam biçimini yozlaştırmakta, kent kültürüyle bütünleşemeyen kırsal kesim kültürü zamanla yozlaşarak arabeski doğurmaktadır. Ergenlik döneminde ilk gençlik aşklarına ve çıkmazlarına bağlı olarak arabesk müzik dinleyen genç üniversite sıralarına gelince arabeskten uzaklaşmakta, onun yerini pop müzik ve diğer türlere olan eğilim almaktadır. Buna rağmen yine de arabeskin en yetkin müzik olduğunu savunmaya devam edenler görülebilmektedir. Arabesk müziğin geneline egemen olan şarkı sözlerindeki kadercilik ve ıstırap çıkmazı aynı zamanda öğrencilerin hayata bakışını da ortaya koymaktadır. Şarkı sözlerindeki kelime fakirliği ise işin bir başka yönüdür. Aman aman, vay vay, of of, öldüm, bittim, eridim, yandım, aşığım, kara sevdam, canım benim, gülüm benim, batsın bu dünya... ve benzeri kelimeler bu kelime hazinesi hakkında bir fikir verilebilecek örneklerdir. Yarınımızın aydınları olan üniversite gençliği, arabesk olgusundan ne denli etkilenmektedir? "Neden arabesk"te yazarlar bu sorunun cevabını araştırmış, geleceğin yönetim kademelerinde yer alacak olan bu gençlerin konu hakkında görüş ve düşüncelerini çarpıcı bir biçimde ortaya koymuşlardır.

- Görgü, Tuğrul, *Öğrenci Muziplikleri,* 1996, 119s., Papirüs Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Öğrencileri öğretmenlere şaka yapmaya iten her zaman salt bir kızgınlık ya da basit bir baskı değildir. Keskin bir varolma savaşıdır bu aynı zamanda... Yağmurlu bir akşam üzeri etrafta hiç arkadaşınız yok. Aptal ve sonsuz ödevlerin başına oturmuşsunuz. Birden bıçak gibi bir ağrı... Kalbiniz parçalanıyor sanki. Eziyet altındaki öğrenci ruhunuzun insani tarafı harekete geçmek için yanıp tutuşuyor. Artık öğretmeninize, sizin düğmesine basılınca saçmalıkları yutan bir öğrenme makinası olmadığınızı göstermenin vakti gelmiştir! (Ininınıın!) Matematik sınavı gelip çatmıştır. Kesinlikle çuvallayacaksınız. Öyle ya, matematik derslerinde lakaytlığın tatlı uykusunu uyudunuz. Öğretmenin büyük zahmetlerle tahtaya işlediği formülleri dekorasyonun bir parçası (süs) olarak gördünüz. Şimdi de tüm öğrenim geleceğiniz aptalca bu bir tek sınava bağlıdır... Durum bu denli çıkmazdayken ne yapmalı?

- Alpagut, Uğur, *Kim Kapattı Şu Müziği: Gençlerin Müzik Üzerine Yazıları,* 1998, 95s., Müzik Ansiklopedisi, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi'ndeki 1988-1994 yılları arasında çeşitli fakültelere servis dersleri kapsamında açılan "Müzik Tarihi ve Teorisi" dersinde öğrenci merkezli eğitsel yaklaşımla, öğrencilerin kendi seçimi ile belirlenen araştırma, inceleme, deneme ve değerlendirme tarzındaki müzik yazılarından bir kısmı bu kitapta yer almaktadır.

- Jöntürk, *Bir Gençlik Çığlığı Hiphop Kültürü*, 2003, 346s., Akyüz Yayıncılık, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Bu şehrin çocukları. Bir gençlik çığlığıyla. Hiphop ritmiyle. Kaldırımlarda, sokaklarda. İstanbul'dan selam gönderiyorlar Anadolu'ya... Yüreklerindeki aşk yarasını gösteriyorlar; Yunus Emre'ye, Pir sultan Abdal' a. Bir feyz alıyorlar. İnsanlığın dergahı için... Düşüyorlar yollara dağların peşi sıra.

- Asutay, Hikmet, *Dil Kültür ve Gençlik: Dünyada Gençlik Hareketleri, Gençliğin Dünyası, Alt-Kültürleri, Medyalar ve İlkgençlik Romanları,* 2004, 165s., Türk Kütüphaneciler Derneği Edirne Şubesi, Edirne.
- Kırçık Kazan, Şengül - Kazan Şevkiye, *Dünden Bugüne Burdur'da Oynanan Çocuk ve Genç Oyunları,* 2006, 97s., Burdur Valiliği İl Özel İdaresi, Burdur.

KAPAK ARKA YAZISI: Amacımız Türk kültürünü yaşatma çabalarına azıcık da olsa katkıda bulunabilmektir. Bunu yaparken de büyüklerimizden aldığımız bilgilerle eski ve geleneksel oyunları öğrenmeye çalıştık. Eski oyunlarımızın teknolojiden uzak ama dostluk, sosyal ilişkiler ve duygusal yaklaşımlar bakımından çok zengin olduğunu; teknoloji çağımızda çocuklarımızın daha yalnız, ürkek ve sosyal ilişkiler yönünden daha yapay gelişmekte olduğunu gördük... Burdur çocuk oyunlarının kaynağına baktığımızda; aile yapısı, çevre özellikleri, meslekler, coğrafî şartlar, akraba ilişkileri, yetişme tarzı ve ortamı, örf ve adetler ile günlük olayların oyunların doğmasında, gelişmesinde ve şekillenmesinde en önemli etkenler olduğunu görmekteyiz. Geleneksel çocuk oyunlarının gelişmesinde, Burdurlunun espri gücü ve müzik merakı da etkili olmuş ve Burdur folklorunun en zengin bölümlerinden birini teşkil etmiştir. Burdur geleneksel çocuk oyunlarının en önemli özelliklerinden

biri, birçok oyunun büyüklerle birlikte oynanmasıdır. Özellikle baba-çocuk, ağabey-küçük kardeş veya anne- çocuk ilişkilerinde bu oyunların apayrı yerleri vardır. Tespit ettiğimiz iki yüze yakın oyun sayısı, alan araştırması sonucunda bir kat daha artacaktır. İşbirliği içinde yapılacak çalışma, derleme ve incelemelerin belli bir sentezden geçirilerek verilmesi oyun ve oyuncak için yeni şeylerin yaratılmasını sağlayacak geleceğimizin teminatı olan varlıklarımızın daha iyi yetişmelerini sağlayacaktır.

- Çalışlar, Reşat, *Arabesk Anarşi,* 2008, 324s., Güncel Yayıncılık, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Arabesk anarşi dönemindeyiz... Postmodern-alaturkalığı yaşıyoruz... Avrupa'nın çoktan rafa kaldırmış olduğu "iyi" ve "kötü" gibi kavramlar üzerinden her tür ticaretin yürütüldüğü bir iklimdeyiz. Aylaklığın getirdiği psikolojik derinliğin içindeyiz. Kendini kültürel elit olarak gören birileriyle sonradan görme olarak etiketlenen birilerinin, piyanistlerle esnafların, "Sade Türkçe" ile İngilizce katkılı Türkçe'nin, rockçılık ile tikiliğin, "İçimizdeki Arapla rüyamızda ki İsveçlinin, "Açık Gri Türkiye" ile "Koyu Gri Türkiye'nin, ekranlarla kitapların, Facebook'la Ekşi Sözlük'ün, Bizimsivas.net'le Youporn'un, nerdlerle garibanların, online playboylarla reel playboyların, 1980 doğumlularla 1990 doğumluların, global tv kültürüyle yerel tv kültürünün, milliyetçi sokak kültürüyle sol-ulusalcıların, sol-ulusalcılarla Cihangir entelijensiyasının yarıştığı/kapıştığı, yer yer de birbirine karıştığı bir dönem bu... Türkiye'nin kendi özgün popüler kültürünü ve özgün anarşisini yarattığı, "Bu Watan Bisimm" diyerek her şeyin içinden çıkabilen yeni bir kuşağın yükseldiği bir dönem... "Tespit insanı" olarak bilinen Reşat Çalışlar'dan, tespitlerle dolu bir kitap... Ayşe Hatun Önal'ın Ceza'dan daha sıkı bir rapçi olduğu, gerçek Türk rockının Hande Yener ve Serdar Ortaç şarkılarından oluştuğu gibi tezleri sakin karşılayabilecek, Polat Alemdar'ı Türkiye'nin Harry Potter'ı olarak kabul edebilecek, kendini doğu-batı sentezi değil doğu-doğu sentezi olarak tanımlamaya cesaret edebilecek "gevşek" ruhlar için...

- Asutay, Hikmet, *Gençlik Kültürleri Gençlik Edebiyatı ve İlk Gençlik Romanları,* 2013, Paradigma Akademi Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Çalışmanın birinci bölümünde kavramın tarihsel ve gençlik ruhbilimsel gelişimi ele alınarak, betimlenmeye çalışılmıştır. Yine birinci bölümde gençliğin alt-kültürleri incelenmiş, özellikleri tanımlanarak yapılanması irdelenmiştir. İkinci bölümde, kavramın alman yazınındaki tarihsel gelişimi üzerinde durularak, ergenlik kuramının batı yazınlarındaki tarihsel gelişimi araştırılmış, tanımlama ve betimleme tartışmaları ile diğer türlerle bağları ele alınmış ve böylelikle kavramın gelişimi irdelenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda yer alan iki ergenlik romanı, ergenlik yazını açısından değerlendirilerek yorumlanmıştır. Üçüncü bölümde kavramın özelliklerinin Türkiye'deki bulguları araştırılmış, bu amaçla Türk romanının gelişimi, gençlik romanı bağlamında incelenmiş, böylece gençlik yazınına ilişkin verilerin elde edilmesine çalışılmıştır. Bunun yanı sıra Türk yazın tarihinde ergenlik romanının gelişimi konusunda da bir fikir oluşturmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda örnek olabilecek iki metin çözümlenerek ve değerlendirilerek ergenlik romanı açısından yorumlanmıştır. Dördüncü bölümde ise, ergenlik romanlarının, yazın eğitimi, okuma ve yazınsal toplumsallaşma sürecindeki yeri ve önemi ile yazın-dil eğitimi ve derslerinde uygulanabilirliği sorgulanmıştır.

- Kesik, Rabia, *Moda ve Arkadaşlık Dövme Kitabı,* 2013, 32s., Bahçeşehir Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Kız çocuklarının sevdiği moda ile içerisinde 24 moda dövmesi olan eğlendirici, moda ve arkadaşlık hakkında bilgilendirici bir kitaptır.

- Ersan, Adnan, *Öğrenci Esprileri,* 2014, 111s., Arkadaş Yayıncılık, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Öğrenci Esprileri kitabında renkli ve eğlenceli karikatürlerle süslenmiş yüzlerce komik espri, özellikle genç okurlara hoşça vakit geçirtecek. Ersan'ın yıllar süren çabalarıyla derlediği ve Öğrenci Duvar Yazıları, Öğrenci Bahaneleri, Öğrenci Sözlüğü, Öğrenci En'leri, Öğrenci Bilmeceleri, Öğrenci Bedduaları, Öğrenci Rüya Tabirler gibi başlıklar halinde grupladığı esprileri okurken çok eğleneceksiniz.

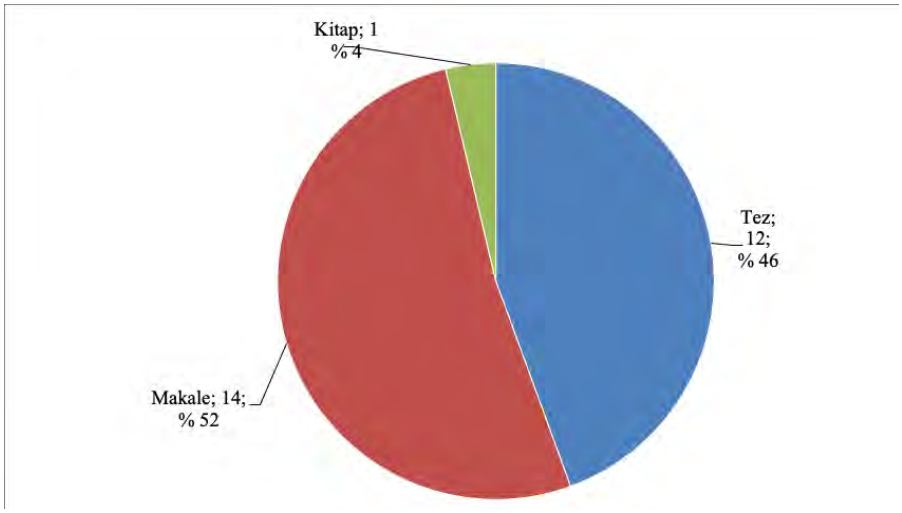
- Tezcan, Mahmut, *Gençlik, Kültür ve Toplum,* 2015, 290s., Anı Yayıncılık, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: "Gençlik, Kültür ve Toplum" isimli bu kitabımız, çeşitli kaynaklarda yayınlamış olduğumuz konuyla ilgili araştırmalar ve kısmen de derleme yazılarından oluşmaktadır. Daha önceden bu yazıların bazılarını "Gençlik Sosyolojisi" isimli kitabımızda yayınlamıştık. Oysaki gençlik sosyolojisi, toplum ve gençlik ilişkisi ile ilgilenmektedir. Gençlik Antropolojisi (Gençlik ve Kültür İlişkileri) ise, "Gençlik ve Kültür İlişkileri"ni ele almaktadır. Bu nedenle ikisi birbirinden farklıdır. Şimdi ise bunları ayrı bir kitap halinde bir araya getirdik. Ayrıca, Gençlik Sosyolojisi konularına da yer verdik. Konu, ülkemiz üniversiteleri antropoloji bölümlerinde ayrı bir ders olarak ele alınmamaktadır. Sadece "geçiş törenleri" içerisinde kısmen işlenmektedir. Oysaki klasik sosyal antropolojide ilkel toplumlarda gençlik konusu, kültürlenme, cinsellik, toplumsal cinsiyet, ergenlik dönemleri, yetişkinliğe geçiş açılarından araştırmalara konu olmuştur (Malinowski örneğinde olduğu gibi). Gençlik Antropolojisi, tamamen gençliğin toplumdaki rolünü ele almaktadır.

4. "Popüler Kültür" Teması

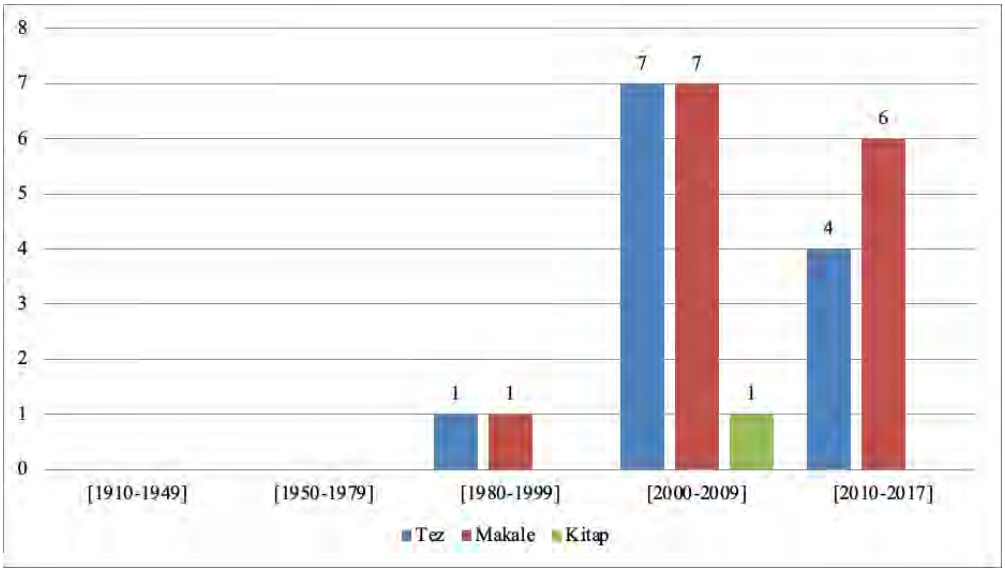
Toplamda on iki (12) tez ve on dört (14) makalenin tasnif edildiği popüler kültür temasında kitap türünde yalnızca bir (1) eser verilirken toplam eser sayısı yirmi yedi (27) olarak belirlenmiştir:

Grafik 23: "Popüler Kültür" Teması (27)

"Popüler Kültür" temasında üretilen eserlerin dönemsel dağılımına bakıldığında tüm dönemlerde üretilen tez ve makale türlerinin sayısının eşit olması dikkat çekmektedir. 1980-1999 döneminden önce temaya ilişkin herhangi bir esere rastlanılamamıştır. Nitekim kaleme alınan ilk eser Metin'in (1994) "Futbol, Popüler Kültür ve "Geyik Muhabbeti" isimli makale çalışmasıdır. Genel olarak tez çalışmalarının arttığı 1980-1999 döneminden sonra bu alanda yayın sayısında artış olduğu görülmektedir. Bu dönemde üretilen bir (1) tez çalışmasını takiben 2000-2009 döneminde yedi (7), 2010-2017 döneminde ise dört (4) tez çalışması hazırlanmıştır. Kitap türü incelendiğinde ise temaya ilişkin tek eserin Aydoğan'ın (2004) "Medya ve Popüler Kültür: Düşlerimizi Artık Televizyon Kuruyor" isimli çalışması olduğu görülmektedir.

Grafik 24: "Popüler Kültür" Temasında Dönemsel Dağılım

"Popüler Kültür" alt temasında çalışılan konulara bakıldığında popüler kültürün oluşmasına olanak sağlayan faktörlerin ve popüler kültürün gençler üzerindeki etkilerinin incelendiği çalışmaların öne çıktığı görülmektedir. Popüler kültürün oluşmasına olanak sağlayan faktörlerin çalışıldığı eserlerde özellikle medyanın ve televizyon programlarının popüler kültürle ilişkisinin incelendiği görülmektedir (bkz. Kızıldağ, 1997; Aydoğan, 2004; Çetintaş, 2012; Özer, 2013). Bu çalışmalara örnek olarak verilen "Medyanın Popüler Kültüre Etkisi ve Yükselen Pop Müzik" isimli yüksek lisans çalışmasında Kızıldağ (1997), medyanın Türk toplumunda hiçbir toplumsal kurumun gösteremediği bir güç ile toplumun her kesimini etkisi altına almakta olduğunu ve özellikle toplumsallaşmanın şekillendiği ve sosyal kimliğin ağırlıklı olarak kazanıldığı 15-25 yaş arası gençlere yönelik mesajları ile geleneksel kültürü bozarak yerine yeni bir kültürü inşa etmekte olduğuna dikkat çekmektedir.

Bu çalışmaların dışında tez, makale ya da kitap türlerinden yalnızca birinde çalışılmış konulara bakıldığında ise makale türünde özellikle popüler kültür ile müzik, resim, sanat ilişkisi incelenirken; tez türünde daha çok popüler kültürün medya, televizyon, dizilerle ilişkisinin incelendiği tespit edilmiştir.

Popüler kültürün etkilerinin incelendiği çalışmalara bakıldığında ise Ersöz'ün (2002) "Popüler Kültür Ürünlerinden Müzik Videolarının Gençler Üzerindeki Olumsuz Etkileri" isimli makale çalışması; Aydoğmuş'un (2006) "Popüler Kültürün Lise Gençliğine Etkileri" isimli tez çalışması; Akkay'ın (2008)"Üniversite Öğrencilerinin Popüler Kültür Etkinlikleri ve Boş Zaman Alışkanlıkları" isimli tez çalışması; Şahin'in (2009) "Popüler Kültürün İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Yaşam Stilleri Üzerindeki Etkisi" isimli makale çalışması örnek verilebilir.

Çalışmalarda genellikle lise ve üniversite düzeyinde öğrencilerle çalışmalar yapıldığı dikkat çekmiştir (bkz. Yüksel, 2007; Gültekin, 2009; Demirci ve Güleryüz, 2013; Polat ve Sölpük, 2014). Bunlardan farklı olarak, Isparta ilköğretim okullarının II. kademesinde okuyan öğrencilerin sosyalleşmesinde popüler kültürün ve bu kültür ürünlerinin etkisini tespit etmek amacıyla Tuna (2008) tarafından yapılan yüksek lisans çalışması farklı bir grupla yapılan ve ilgi çekici bir araştırmaya örnek olarak verilebilir araştırmadır.

4.1. Tezler

- Kızıldağ, Şaban, *Medyanın Popüler Kültüre Etkisi ve Yükselen Pop Müzik,* 1997, Yüksek Lisans, 109s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Medya Türk toplumunda hiçbir toplumsal kurumun gösteremediği bir güç ile toplumun her kesimini etkisi altına almakta ve özellikle toplumsallaşmanın şekillendiği ve sosyal kimliğin ağırlıklı olarak kazanıldığı 15-25 yaş arası gençlere yönelik mesajları ile geleneksel kültürü bozarak yerine yeni bir kültürü inşa etmektedir. "Popüler kültür" olarak adlandırdığımız bu yeni kültür biçiminde, toplum homojenleşmiş, zevkler, değerler benzer ve basit bir hal almıştır. Türk toplumunda gençler günde 3-6 saatlik bir zaman dilimini medya ile iç içe geçirmektedirler. Türkiye'de popüler kültüre verilebilecek en somut örnek ise; radyo ve televizyonlardaki artışla yükselişe geçen "pop müzik " gerçeğidir. Bugün Türk gençliğini etkisi altına alan bu müzik türü, dili, müziği, sanatçılarıyla popüler kültürün homojen, basit ve yozlaştırılmış tüm örneklerini sergilemektedir. Pop müzik medya ile yükselişe geçmiş ve günde binlerce saatlik müzik yayını ile Türkiye'nin yükselen müziği olmuştur. Türkiye'deki kültür değişimi devam etmekte, medyada bu değişimi önemli ölçüde etkilemektedir. Kendilerini çok açık biçimde tanımlayamayan gençlik ve popüler kültür bir sosyolojik olgu olarak uzun yıllar üzerinde çalışılacak bir alan olacaktır.

- Aşlamacı, Hulusi, *Fırat Üniversitesi Örneğinde Popüler Kültür ve Üniversite Gençliği,* 2004, Yüksek Lisans, Fırat Üniversitesi.
- Aydoğmuş, Hülya, *Popüler Kültürün Lise Gençliğine Etkileri,* 2006, Yüksek Lisans, 143s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Anadolu Üniversitesi.

ÖZET: Herkes için erişilebilir bir içeriğe sahip olan ve geçiciliği içinde barındıran popüler kültür, eğlence ile tüketimi hızlandırır ve toplumun değer yargılarını etkiler. Gençler, toplumda boş zamanları değerlendirme ve tüketim alışkanlıkları açısından popüler kültürden en fazla etkilenen kitledir. Bu çalışmanın amacı, Eskişehir il merkezinde yaşayan ve farklı genel liselerde okuyan öğrencilerin popüler kültürden etkilenme düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemektir. Elde edilen bulgulara göre, öğrenimlerine devam eden gençlerin ailelerinin sosyo-ekonomik düzeyleri ve televizyon izleme

alışkanlıklarıyla bu gençlerin popüler kültür değer yargılarını benimseme, tüketim alışkanlıkları ve gelecekten beklentileri arasında ilişki bulunmuştur.

- Yüksel, Reyhan, *Genel Lise ve İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Popüler Müziğe Yaklaşımı,* 2007, Yüksek Lisans, 91s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Popüler müzik, sanayi devrimi sonrası `halk kültürü' anlamından uzaklaşarak nitelik açısından farklılaşan popüler kültürün en etkili görünümlerinden biri olarak ele alınmıştır. Popüler müzik, belirli müzik türlerinin belirlenip incelenmesi anlamında kullanılmamış, kültürel değişim süreci içerisinde şekillenen ve değişen kültürel bir görünüm olarak incelenmiştir. Bu çalışmanın araştırma amacı, genel lise öğrencileri ile imam-hatip lisesi öğrencilerinin popüler müziğe yaklaşımını ölçmek olarak belirlendi. Dini eğitim alan öğrencilerle genel eğitim alan öğrencilerin müziğe yaklaşımlarında farkın olup olmadığı tespit edilecektir. Bu amaç doğrultusunda popüler müziğe yaklaşımı belirleyeceği düşünülen ifadelerin yer aldığı anket formu hazırlandı. İlk olarak müzik dinleme ile ilgili olgusal durumu tespit etmek amaçlandı. Öğrencilerinin müzik dinleme alışkanlıkları nasıldır ve ne tür müzik dinlerler? Anketin geri kalan kısmı yargı ifadelerinden oluşmuştur. Anket formundaki ifadeler aşağıdaki amaçlar doğrultusunda belirlendi; a) Kültürel açıdan müziğe yaklaşımları nasıldır? b) Müziğin insana etkisi ile ilgili kanaatleri nedir? c) Bireylerin hayatında müzik ne ifade ediyor? d) Müzik türleri ile ilgili kanaatleri nedir? e) Şarkı dinlerken dini duyarlılık gösteriyorlar mı? f) İmam-hatip ve genel lise öğrencilerinin anketteki ifadelere katılıp katılmama durumu nasıldır? İki gruba ait sonuçları karşılaştıracaktır. Böylece müziğe yaklaşımlarında farklılık olup olmadığını anlaşılacaktır. Bu amaçlar doğrultusunda hazırlanan anket formu İstanbul ili, Eyüp ilçesindeki üç genel lise ve imam-hatip lisesinde uygulanmıştır. Anket verilerinin yorumlanabilmesi için amacımıza uygun analiz testleri uygulandı. Öğrencilerin, müzik dinleme eğilimlerinin yüksek olduğu görüldü. Dinlenen müzik türlerinin belirlenmesinde bireylerin psikolojik durumu, ruh halleri ve kendilerini nasıl hissettikleri en etkili durumdur. Genel lise ve imam-hatip lisesi öğrencilerinin müziğe yaklaşımlarında; özellikle kültürel açıdan ve insana etkisi bakımından farklılık olduğu görülüyor. İki grubun yaşamlarında, müziğe atfettikleri önem de farklıdır. Dinlenen müzik türleri ve müzik türleri ile ilgili kanaatlerinde açık bir farklılık yoktur. Şarkı dinlerken dini hassasiyeti gösterenler arasında imam-hatip öğrencileri çoğunluğu oluşturmuştur.

- Akkaya, Serenay, *Üniversite Öğrencilerinin Popüler Kültür Etkinlikleri ve Boş Zaman Alışkanlıkları,* 2008, Yüksek Lisans, 181s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Anadolu Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı üniversitesi öğrencilerinin boş zaman alışkanlıkları ve popüler kültür etkinlikleri arasındaki ilişkiyi anlamak ve analiz etmektir. Bu doğrultuda Eskişehir Anadolu Üniversitesi öğrencilerini temsilen seçilen örneklem üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Öğrencilerin ve ailelerinin sosyo-ekonomik özellikleri, ebeveynlerinin eğitimi ve meslekleri ile boş zaman alışkanlıkları, popüler kültür alışkanlıkları ve popüler kültüre karşı tutumları arasındaki ilişki çözümlenmeye çalışılmıştır. Özellikle popüler kültür etkinliklerini olumsuz olarak değerlendiren birçok öğrencinin, popüler kültürden etkilendikleri ve günlük yaşamları içinde bir şekilde bu etkinliklerin içinde yer aldıkları bu çalışma çerçevesinde yapılan araştırmanın analizlerinde ortaya çıkan önemli bir sonuçtur.

- Selve, Engin, *Kitsch Olgusunun Lise Öğrencilerinin Estetik Algı ve Beğenilerine Etkileri,* 2008, Yüksek Lisans, 161s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada, Ankara ili merkezinde yaşayan ve farklı liselerde okuyan öğrencilerin estetik algı ve beğenilerinin, kitsch olgusundan etkilenme düzeyleri ve öğrencilerin kitsch ürünleri benimsemelerinin altında yatan faktörler belirlenmektedir. Her geçen gün kültürün yozlaşması ve popüler kültürün hızla yayılması ile ortaya çıkan kitsch olgusu ve ürünleri toplumun her kesiminden insanları ve dolayısıyla eğitim sistemimizdeki öğrencilerimizi olumsuz yönde etkilemektedir. Araştırmada; öğrencilerin estetik algı ve beğeni gelişimlerinin, kültür endüstrisinin ideolojisi doğrultusunda ticari amaçlarla üretilen, kitsch ürünler tarafından etkilenmesindeki nedenlerin ortaya konulması ve öğrencilerin bu olumsuz etkilerden kendilerini nasıl koruyabilecekleri sorusuna yanıtlar bulunması amaçlanmıştır. Çünkü öğrencilerimizin, hiçbir sanatsal değeri olmayan ve tamamen ticari kaygılarla sisteminin işleyişine ve devamlılığına hizmet etmesi için üretilen aldatıcı ve ikiyüzlü yoz sanatı benimseyip etkilenmeleri, geleceğimizi oluşturacak olan toplumun yapısını ve sağlığını olumsuz yönde etkileyecektir. Elde edilen bulgulara göre, öğrenimlerine devam eden lise öğrencilerinin ailelerinin eğitim düzeylerinin; öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını, televizyon izleme alışkanlıklarını, sanata olan ilgilerini ve kitsch ürünleri benimsemelerini etkilediği görülmüştür. Araştırma sonunda, ortaya çıkan sorunlara dayalı olarak araştırmacı tarafından ortaya konulan önerilere yer verilmektedir.

- Şahin, Mehmet Cem, *İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Popüler Kültür Unsurlarına İlişkin Yaklaşımları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma,* 2008, Doktora, 232s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: İlahiyat Fakültesi öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiş olan bu betimsel araştırma, Türkiye'de din işlerinde hizmet vermek üzere yetiştirilen ve yüksek din eğitimi alan gençlerin, seküler yaşama ilişkin bakış açıları ve tutumları hakkında ipuçları verebilecek bir alan olan popüler kültür unsurlarına ilişkin yaklaşımlarını belirleyen sosyolojik süreçlerin neler olduğunu anlama amacına yönelik olarak tasarlanmıştır. Araştırma, Türkiye'de en fazla öğrenci kontenjanı bulunan beş ilahiyat fakültesinde (Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi) öğrenim görmekte olan birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinden 400 kişi üzerinde, 2007 yılı Mart, Nisan, Mayıs aylarında gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulguları, ilahiyat fakültesi öğrencilerinin popüler kültürün tüketim (alışveriş), müzik, sinema, TV ve hayran kitlesi alt kültürü gibi çeşitli alt boyutlarına ilişkin yaklaşımlarını biçimlendiren en temel sosyo-kültürel gerçekliğin din ve gelenek olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Ayrıca araştırma sonuçları bu öğrencilerin popüler kültür unsurlarına ilişkin yaklaşımlarının cinsiyet, sosyo-ekonomik düzey, barınma yeri türü ve öğrenim gördükleri fakülteler gibi değişkenler açısından önemli farklılıklar göstermediğini de ortaya koymuştur. Araştırma sonucunda, ilahiyat fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin popüler kültür unsurlarına ilişkin yaklaşımlarının dini duyarlılıklar çerçevesinde şekillendiği ve bu gençlerin hazcı tüketime dayalı popüler kültür unsurlarına karşı mesafeli bir tutum sergiledikleri anlaşılmıştır.

- Tuna, Meryem, *İlköğretim Çağındaki Çocukların Sosyalleşmesinde Popüler Kültürün Rolü (Isparta Örneği),* 2008, Yüksek Lisans, 217s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Süleyman Demirel Üniversitesi.

ÖZET: Sosyalleşme yaşam boyu süren bir öğrenme sürecidir. Çocuk, doğduğu andan itibaren sürekli bir sosyalleşme süreci içerisindedir. Günümüzde kitle iletişim araçları çocuğun sosyalleşmesini etkileyen ve çocuk üzerindeki etkisini günden güne arttıran bir sosyalleşme aracıdır. Bugün kitle iletişim araçları yardımıyla popüler kültür ve bu kültürün ürünleri her yaş grubunu etkisi altına alabilmektedir. Bu çalışmanın amacı Isparta ilköğretim okullarının II. kademesinde okuyan öğrencilerin sosyalleşmesinde popüler kültürün ve bu kültür ürünlerinin etkisini tespit etmektir. Bu çalışmada, kültür ve sosyalleşme kavramlarından hareketle, ilköğretim çağındaki çocukların sosyalleşme süreci ve bu süreci etkileyen faktörler ele alınmış, özellikle alan verilerinden de yararlanılarak popüler kültürün ve ürünlerinin kitle iletişim araçları vasıtasıyla çocukların sosyalleşmesindeki rolü üzerinde durulmuştur.

- Özden, Ömer, *Üniversite Öğrencilerinin Popüler Kültür ve Popüler Müzikle İlgili Görüşleri,* 2010, Doktora, 177s. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Selçuk Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin popüler kültür ve popüler müzikle ilgili görüşlerinin Selçuk Üniversitesi bağlamında değerlendirilmesinden oluşur. Herkes için erişilebilir bir içeriğe sahip olan ve geçiciliği içinde barındıran popüler kültür, eğlence ile tüketimi hızlandırır ve toplumun değer yargılarını etkiler. Gençler, toplumda boş zamanları değerlendirme ve tüketim alışkanlıkları açısından popüler kültürden en fazla etkilenen kitledir. Bu çalışmanın amacı, Konya Selçuk Üniversitesi'nde farklı fakültelerde okuyan öğrencilerin popüler kültürden etkilenme düzeyleri ile popüler kültür ve popüler müzikle ilgili görüşlerini belirlemektir. Bu amaçla, Selçuk Üniversitesi'nde öğrenimlerine devam eden 170 üniversite öğrencisinden nicel ve nitel yöntemlerle veri toplanır. Elde edilen bulgulara göre, öğrenimlerine devam eden üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet durumları ile bu gençlerin popüler kültür değer yargılarını benimseme durumları arasında ilişki olup olmadığı incelenir. Öğrencilerin popüler kültüre ve popüler müziğe olan ilgilerinde, kız ve erkekler arasında cinsiyete göre belirgin bir değişiklik olmadığı görülür. Öğrenciler, bir yandan popüler kültür ve popüler müzik kavramlarını bir sosyalleşme aracı olarak görürken, diğer yandan popüler kültürün toplum değerleri üzerinde olumsuz etkileri olduğunu düşünürler.

- Çetinbaş, Tuba, *Popüler Kültür ve Medya Ekseninde Dizi Analizi: Küçük Sırlar'ın Türk Gençliği Üzerindeki Sosyo-Kültürel Analizi,* 2012, Yüksek Lisans, 204s., Yurtdışı Enstitü, Girne Amerikan Üniversitesi.

ÖZET: KİA, büyük kitlelere ulaşabilme özelliğinden dolayı sosyal bilimlerdeki birçok tartışmada da konu edildiği gibi, insanları kolaylıkla etkileyebilmekte ve kamuoyu oluşumunda etkin rol oynayabilmektedir. Görsel ve işitsel yönden insanlara hitap eden TV, Türkiye'de 1990'lı yıllarda özel kanalların yayın hayatına başlamasıyla diğer KİA'ya göre daha popüler bir araç haline gelmiştir. 4. kuvvet olarak görülen medya, zamanla kendi kültürünü yaratmıştır. Günümüzde KİA, kültür üreten ve yayan bir sanayi haline gelmiştir. Özellikle, modem kapitalist sistemin ürünü popüler kültürün de yaşama girmesiyle bireyler, popüler olanı kullanma ve popüler olana ulaşmaya güdülenmiştir. Toplum, hegemonik ilişkiler doğrultusunda KİA'dan sunulan kültür ve popüler kültürle beslenmeye başlamıştır. Popüler kültür, ideolojiktir ve bu kültürün, değişik göstergelerle bireyleri çeşitli tüketimlere yönlendirdiği söylenebilir. Yapılan araştırmalara göre, Türkiye'de popüler gençlik dizileri, genç kitle tarafından ilgiyle seyredilmektedir. Bu çalışmada, medyada popüler kültür ekseninde sunulan ve 2010-2011

arası TV'de yayımlanan, zenginlik, alkol tüketimi, cinsellik, entrika unsuru içeren gençlik dizisi "Küçük Sırlar" ele alınmıştır. Dizi içeriği, karakterlerin yaşamı, giyim dili eleştirel yaklaşımla incelenmiş, Medya Tava sitesinde de belirtildiği üzere en çok reyting alan 4 bölüm gösterge bilimsel yöntemle analiz edilmiş, dizinin kamuoyuna yansıyış biçimi sunulmuş olup; TV ekseninde diziler ve Küçük Sırlar dizisinin gençler üzerindeki sosyo-kültürel etkisi anket yöntemiyle aktarılmaya çalışılmıştır.

- Erginbaş, Oğuzhan, *Bir Popüler Kültür Ürünü Olarak Kavak Yelleri Dizisinin Lise Gençliği Üzerinde İmaj Oluşturma Etkisi,* 2012, Yüksek Lisans, 139s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Selçuk Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmada "Kavak Yelleri" dizisinin lise gençliği üzerine imaj oluşturma etkisi incelenmiştir. Bunun yanında Kavak Yelleri dizisinin gençler üzerinde bir kültür şoku yaratıp yaratmadığı; dizinin gençleri sınırsız ve özgür yaşama özendirip özendirmediğine değinilmiştir. Eğer gençleri sınırsız ve özgür bir yaşama özendirmişse; bunun sonucunda yaşanabilecek durumlar;(aileden ayrı ve bağımsız yaşama, her türlü konuda kendi kararlarını kendi verme gibi) araştırılmıştır. Dizideki aile modellerinin, gençlerin aileleriyle olan ilişkilerine etkisine değinilerek, bunun yanında dizideki kahramanların, gençlerin ve arkadaşlarının davranışlarına etkisi olup olmadığı; karşı cinsle ilgili alınan kararları etkileyip etkilemediği araştırmanın önemli bir boyutunu oluşturmuştur. Dizinin gençleri üniversiteyi kazandırma açısından etkilerinin olup olmadığı da bir başka bakış açısını oluşturmuştur. Araştırmanın asıl amacı da Kavak Yelleri dizisinin, lise gençliği üzerinde yarattığı etkiler ve bu etkilerin gençlere ve ailelerine hangi açılardan yansıdığıdır. Kavak Yelleri dizisinin öğrencilerin davranışlarına yansımasını ve imaj oluşturma etkisini saptamayı amaçlayan bu araştırma, genel tarama modelinin bir türü olan ve değişkenler arasında karşılaştırmalı incelemeyi içeren İlişkisel Tarama modelinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Karaman il merkezindeki ortaöğretim kurumları oluşturmaktadır. Örneklem ise; 2011-2012 öğretim yılında Abdullah Tayyar Anadolu Lisesi, Fatih Lisesi, Nefise Sultan Kız Teknik ve Meslek Lisesi, Endüstri Meslek Lisesi, Turizm ve Otelcilik Meslek Lisesi, Bifa Lisesinde eğitim gören öğrencilerden seçilmiştir. Ancak örneklem seçilirken "Amaçlı Örneklem" tekniği ile örneklem belirlenmiştir. Yani öğrencilere, Kavak Yelleri dizisini takip edip etmedikleri sorulup, diziyi takip eden öğrenciler tespit edilmiştir. İlgili öğrencilere bireysel olarak araştırmanın ölçme araçları uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini oluşturan öğrencilerin demografik özellikleri incelendiğinde 161 kız öğrenci, 139 erkek öğrenci olmak üzere toplam 300 öğrenciden oluşmuştur. Elde edilen verilerin analizinde; değişkenler arasındaki ilişkiyi görmek için frekans dağılımı ve betimsel istatistikler kullanılmıştır. İki ya da daha çok değişkene ilişkin frekans dağılımı için çapraz grafikler kullanılmıştır. Aritmetik Ortalama ve Standart Sapmaya göre sıralamalar yapılmıştır. Cinsiyete göre T-Testi yapılmıştır. Ayrıca veri analizinde SPSS 16.00 paket programı kullanılmıştır. Anketin güvenirliği Cronbach Alpha ile ölçülmüştür.

- Özer, Hatice, *Bir Popüler Kültür Yaratma Aracı Olarak Televizyon Programlarının Üniversite Gençliği Üzerindeki Etkisi: İnönü Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi Uygulaması,* 2013, Doktora, 406s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnönü Üniversitesi.

ÖZET: Çalışmanın amacı, toplumsal hayatta bir popüler kültür yaratma aracı olan televizyon programlarının üniversite gençliği üzerindeki etkilerini ortaya koymaktır. Bu doğrultuda yapısal fonksi-

yonalizm yaklaşımı ve Frankfurt Okulu teorisinden yola çıkılarak üniversite gençliğinin televizyon programlarını izleme eğilimleriyle ilgili tutumlarının ne olduğu değerlendirilmiştir. Bu çalışma, betimsel ve açıklayıcı bir araştırmadır. Çalışmada, İnönü Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi'nde öğrenim gören 1330 üniversite öğrencisine anket uygulaması yapılmış, elde edilen veriler frekans, ki- kare testi, bağımsız örneklem t-testi ve anova testi analiz teknikleriyle değerlendirilerek, televizyon programlarının üniversite gençliği üzerindeki etkisi tespit edilmiştir. Bu çerçevede her iki üniversitede öğrenim gören gençliğin, televizyon programlarım izleme eğilimleriyle ilgili tutumlarım oluşturan düşünce, duygu ve davranışları ele alınmıştır. Araştırmada, üniversite gençliğinin sosyo-kültürel özelliklerine göre televizyon programlarını izleme eğilimleri arasında ilişki olduğu temel hipotezinden hareket edilmiştir. Gençlerin toplumsal cinsiyeti, öğrenim gördüğü üniversitesi, bölümü, ailesi, sosyal tabakası, siyasi kimliği, şiddete ilişkin değerlendirmesinin televizyon programlarım izleme eğilimlerinde etkili olduğu noktasından hareketedilmiştir. Araştırma sonucunda üniversite gençliğinin en çok takip ettiği kitle iletişim aracının televizyon olduğu görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre, üniversite gençliğinin en çok güvendiği kitle iletişim aracı sıralamasında televizyon üçüncü sırada olmasına rağmen, en çok takip edilen kitle iletişim aracı olması dikkat çekicidir. Gençler, televizyonu eğlence, günlük sıkıntılardan kurtulma, psikolojik destek sağlama, bilgilenme amacıyla izlemektedir. Gençlerin en çok haber programları ve yerli dizileri izledikleri, hafta sonu televizyon izleme sürelerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Gençler, şiddet içerikli sahnelerden rahatsızlık duygusu içinde olmalarına rağmen bu tür yayınları izlemeye devam etmektedir. Her iki üniversitenin öğrencileri arasında televizyon izleme oranı, televizyon karşısında geçirilen zaman benzerdir. Toplumsal cinsiyete dayalı farklılıklar, üniversite gençliğinin televizyon programlarını izleme eğilimlerini etkilemektedir. Üniversite gençliğinin televizyon izleme eğilimlerinin; öğrenim gördükleri sınıfı, sosyal tabakası, aile yapısı, gelir düzeyleri, yerleşim yerleri gibi değişkenlere göre de farklılık gösterdiği gözlenmiştir. Üniversite gençliğinin televizyonla ilgili düşünce ve duyguları televizyon izleme davranışını etkilemektedir. Popüler kültür yaratma aracı olarak televizyonun, gençler üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri vardır. Üniversite gençliğinin bir yandan televizyonun bilgilenme, haber alma gibi açık işlevleri ve eğlence ve hoşça vakit geçirme, rahatlama ve dinlenme, gündelik sıkıntılardan ve yalnızlıktan kurtulma, sorunları unutma gibi gizli işlevlerinden faydalanırken; diğer yandan da onun bozuk işlevlerinin (disfonksiyonların) etkisiyle karşı karşıya olduğu sonucuna varılmıştır. Televizyonun bozuk işlevleri; sosyal iletişimi azaltma, bağımlılık yaratma, şiddet içerikli davranışları arttırma, kitap okuma alışkanlığını azaltma, boş zamanları faydalı kullanmayı engelleme, tüketimi arttırması, kültür, örf, adet ve gelenekleri olumsuz etkilemesidir.

4.2. Makaleler

- Metin, Gökhan, *Futbol, Popüler Kültür ve "Geyik Muhabbeti",* 1994, Birikim Dergisi, (62), 91-93, İstanbul.
- Günindi Ersöz, Aysel, *Popüler Kültür Ürünlerinden Müzik Videolarının Gençler Üzerindeki Olumsuz Etkileri,* 2002, Aile ve Toplum Dergisi, 2(5), 61-68, Ankara.

ÖZET: Kitle iletişim araçları içinde en çok televizyon kullanılmakta, dolayısıyla da insanları en çok televizyon etkisi altına almaktadır. Kitle iletişim araçları konusunda çalışanların üzerinde hemfikir olduğu konu, bu araçların insanlar üzerinde mutlak bir etkisi olduğu yönündedir. Yapılan araştır-

malar bu etkinin çoğu zaman olumsuz yönde olduğunu göstermiştir. Popüler kültür ürünlerinden müzik videoları hedef kitle olarak gençleri almakta ve gençlerin tüketim kalıplarından, duygusal ilişkilerine kadar olan yaşam pratikleri üzerinde olumsuz etki yapmaktadır. Müzik videoları mesajları çoğu zaman şiddet, saldırganlık öğeleri içerirken, toplumsal cinsiyet rolleri de yeniden üretilmektedir. Hatta daha da ileri gidilerek, intihar olgusu dahi tanımlanarak müzik videolarında işlenebilmektedir. Müzik videolarının bu olumsuz etkilerine de çoğu zaman magazinsel yaklaşılmakta, uzun dönemli etkileri ise, tamamen görmezden gelinmektedir. Bu çalışma, masum birer eğlence aracı olarak görülen müzik televizyonlarının, dolayısıyla müzik videolarının gençler üzerindeki olumsuz etkilerine ilgili çevrelerin dikkatini çekmek ve bu konuda yapılacak araştırmalar için öneride bulunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

- Polat, Tayfun, *Adidas, Puma ve Club Kültürü,* 2003, İstanbul Dergisi, (45), 110-112, İstanbul.
- Şahin, Mehmet Cem, *Türkiye'de Gençliğin Toplumsal Kimliği ve Popüler Tüketim Kültürü,* 2005, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 25(2), 157-181, Ankara.

ÖZET: Bu makalede özellikle medya tarafından oluşturulan popüler kitle kültürünün gençlik açısından ne ifade ettiği ve bu kültürün gençliği nasıl kuşattığı analiz edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, Türkiye'de popüler kültürün gençler arasında yükselen değer haline gelmesinde hangi etkenler rol oynamaktadır sorusuna yanıt aranmış ve bu bağlamda, popüler kültürün gençlerin gündelik yaşamlarında olup bitenlere etkisinin hangi boyutlarda gerçekleştiği, popüler kültürün gençlerin dünyaya, toplumsal yaşama, insanlığa ve kendi öz varlıklarına ilişkin bakışlarını, tutum ve davranışlarını, değer, duygu ve düşüncelerini nasıl biçimlediğine, değiştirdiğine veya dönüştürdüğüne ilişkin saptamalarda bulunulmuştur. Hızlı toplumsal değişmeyle birlikte gençlerin zamanlarının çoğunu ailelerinin dışında geçirmeye başlamaları, aile içindeki doğal eğitim sürecinin yerini çeşitli kurumlara bırakmasına neden olmuştur. Günümüz gençliği açısından, sosyalizasyon sürecinde ebeveynlerin ve öğretmenlerin sosyalleştirici rolleri, özellikle televizyon ve internet aracılığıyla yayılan, eğlence ve gösteri endüstrisi tarafından oluşturulan ve pazarlanan popüler görsel kültür unsurlarının sunduğu modeller karşısında daha az etkide bulunur hale gelmiştir.

- Gültekin, Metin, *Bir Popüler Kültür Araştırması: Dicle Üniversitesi Örneği,* 2006, EKEV Akademi Dergisi, (26), Erzurum.

ÖZET: Bu çalışma, Dicle Üniversitesi öğrencilerinin popüler kültüre yönelik eğilimlerini değerlendirmeyi amaçlayan bir alan araştırmasıdır. Çalışmada önce popüler kültürün teorik taslağı ortaya konulmuştur. Ardından araştırma alanına ait verilerin yorumlamasına geçilmiştir: Yapısal düzeyde şehirleşme oranının yüksek, ancak gelir seviyesinin düşük ve gelenekselliğin yoğun olduğu bir ortamla karşılaşılmıştır. Bireylerin sosyal ilişkilere yükledikleri vurgular düzeyinde ise ideolojik tutumların, bilgi ve kültür düzeyinin ve ortak beğenilerin merkezi önemde olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmanın ana konusuyla ilgili veriler, araştırma alanında genel düzeyde popüler eğilimlerin baskın olduğunu göstermiştir. Sonuç bölümünde öğrencilerin küresel sorunlara karşı duyarlılıkları sorgulanmıştır. Buradan ve çalışmanın genelinden elde edilen sonuçların birleşimi, araştırma alnındaki ilişkiler yapısının popüler kültür teorisiyle bütünleştiğini göstermiştir.

- Hökelekli, Hayati, *Gençlik ve Popüler Kültür,* 2006, Diyanet Dergisi, (191), 37-39, Ankara.
- Vona Kurt, Esra - Baysal, Hatice - Kaya, Kamil, *Popüler Kültür Bağlamında Müzik Yarışması ve Magazin Programlarının Üniversite Gençliği Üzerindeki Etkileri,* 2007, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 12(3), 35-52, Isparta.

ÖZET: Popüler kültürün, gerçekte halkın ürettiği bir kültür olup olmadığı önemli bir tartışma konusudur. Bununla birlikte bu kültür, gündelik olarak yaşanmakta, kullanılmakta ve ürünleri yoğun olarak tercih edilip tüketilmektedir. Günümüzde kitle iletişim araçları ve özellikle televizyon, popüler kültür ile ilgili yayınlara giderek artan düzeyde daha çok yer vermektedir. Bu çalışmada, televizyonlarda yayınlanan ve bir popüler kültür ürünü olarak değerlendirilebilecek müzik yarışmaları ile magazin programlarının üniversite gençliği üzerindeki etkileri araştırılacak, alan verilerine dayalı olarak sosyolojik analizler yapılmaya çalışılacaktır.

- Şahin, Mehmet Cem, *Popüler Kültürün İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Yaşam Stilleri Üzerindeki Etkisi,* 2009, Toplum Bilimleri Dergisi, 1-3(1-6), 167-200, Ankara.

ÖZET: The influence of popular culture on the life styles of faculty of divinity students. In this study, the effects of popular culture elements on the life styles of undergraduate students of theology are examined. The analysed variables are as follows: how their everyday experiences are shaped; TV watching routines of them; their use of Internet; their interest in music, movies and plays; reading behavior; comsumptions preferrences: attitudes towards dressing and fashion; sparetime activities, topic shared by peers and friends; the features of their favourite figures in the fields of music, sports or popular domains; and sociocultural and socio-economic factors that determine their perspectives on social problems experienced in Turkey and on the world, life and events in general. These variables are analysed following an approach based on popular culture criticism. Based on the findings it is safe to argue that destructive effects of various social change processes leading to negative psychological and sociological consequences such as hedonist approaches and extremely individualistic life styles are not influential on the subjects' life styles and preferrences.

- Acer, Fatih, *Popüler Roman ve Gençler Üzerindeki Etkileri-Bursa Örneği,* 2013, Turkish Studies Dergisi, 8(4), Ankara.

ÖZET: Bu makalenin amacı öncelikle gençlerin popüler romanları tercih sebeplerini tespit etmektir. Tercih edilen popüler romanların gençlerin hayatına nasıl bir anlam kattığı ve bu türün estetik romanlara oranla çok okunmasının altında yatan sebepler ortaya konmuştur. Giriş bölümünde popüler romanın genel özellikleri verilmiştir. Bu bölümde popüler romanın çok da kayda değer bir tür olmadığı algısının yaygın olduğu belirtilmiştir. Yazarı açısından estetik gaye güdülmeksizin kaleme alınan; yayılıp yazılmasında başta ticari kaygı olmak üzere, sanat dışı sebepler bulunan; okurun fikrinden çok duygu ve heyecanlarını harekete geçirmeyi hedefleyen; çok sayıda okura ulaşan, kolay anlaşılıp rahat çözümlenen; okurda belli bir seviye aramayan basma kalıp bir yapı arz eden; birçoğu filme alınarak okur dışında sinema ve televizyonda da çok sayıda izleyiciye ulaşmış nitelikteki romanlardır. Bunun yanında yazarı tarafından estetik bir gaye ile yazılan, yine yazarı tarafından ciddi bir uğraş olarak kabul edilen, yayınlanması sadece ticari sebeplere dayanmayan, okuru hazır duygu ve düşünce kalıpla-

rından sıyırıp onu her şeyi sorgulayıcı bir konuma getiren, yine okurda belli bir seviye estetik birikim arayan, bu yüzden az sayıda okura ulaşan, kurgusu ve anlatım tekniği açısında orijinallik arz eden nitelikte romanlara da estetik roman denir. Bu çalışmada gençlerin popüler romanları yukarıdaki tanımdaki gibi algılamadığı ortaya çıkmıştır. Giriş bölümünde belirtildiği gibi estetik roman karşısında olumsuz değerlendirmelere maruz kalsa da bu durum popüler romanın çok okunan bir tür olduğu gerçeğini değiştirmemektedir. Bu gerçekten yola çıkarak bu çalışmada gençler arasında popüler romanın niçin bu kadar rağbet gördüğü, gençlerin dünyasına neler kattığını, aile ve çevrenin bu roman tercihlerindeki faktörü, estetik romanlara geçiş için bir basamak teşkil edip etmeyeceğini, gençlerin gözünde popüler romanın anlamını, okul türünün seçilen romanlara etkisi gibi birçok konu yapılan anketler ve bu anketlerin çıkarımlarıyla ortaya konulmuştur. Araştırma alanı Bursa iliyle sınırlandırılmıştır. Anket 2011-2012 eğitim ve öğretim yılında Bursa'da bulunan orta öğretim kurumlarının her birinden bir örnek okulda uygulanmıştır. Bu okullarda edebiyat öğretmenlerinin tespit ettiği popüler roman okuyan 421 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Bu çalışmada çapraz grafikler SPSS 15. programı kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmanın sonuç ve öneriler kısmında grafiklerde yapılan mukayeselerden elde edilen çıkarımlar halinde sunulmuştur.

- Demirci, Barış - Güleryüz, Şebnem, *Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Popüler Müziğe İlişkin Görüşlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi Atatürk Üniversitesi K. K. E. F Örneği,* 2013, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6(6), 421-432, Elazığ.

ÖZET: Bu araştırmada, sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, müzik dersi öğretim programında, Türkiye'de ve dünyada müzik türleri ve biçimleri konu kapsamı içerisinde yer alan popüler müziğe ilişkin görüşlerinin; cinsiyet, dersi alma ve henüz almamış olma değişkenlerine göre farklılık gösterme durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Evrenini Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, örneklemini ise, Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören gece 1 2, gündüz 1-2. sınıflar olmak üzere dört şube de yer alan toplam 261 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, tarama modeline dayalı betimsel bir çalışmadır. Veriler; "Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Popüler Müziğe İlişkin Görüşleri Anketi" ile elde edilmiştir. Bulgulara göre; cinsiyet, dersi alma ve dersi henüz almamış olma değişkenlerine göre öğrencilerin popüler müzik hakkındaki görüşlerinin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Popüler müziğe ilişkin görüşlere ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ışığında; popüler müziğin geçici ve sürekli değişmekte olduğu, ortaya çıkmasında ve gelişiminde teknolojinin etkili olduğu ve insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğu sonuçlarına varılmıştır. Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğu ve popüler müziğin bir ifade aracı olduğu görüşlerine kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Anketin geriye kalan on bir maddesinin sekizinde kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca taranan literatür, popüler kültür kavramına yönelik görüşlerin çeşitliliği kadar, popüler müziğe ilişkin benzer ve zıt görüşlere de rastlandığını göstermektedir. Türkiye'de genel ve mesleki müzik eğitimi veren kuruluşların öğretim programlarında popüler müzik örneklerinin ve dersinin yer aldığı görülmektedir.

- Çerezcioğlu, Aykut Barış, *Popüler Müzik ve Gençlik Kültürü,* 2014, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 18(2).

ÖZET: Müzik ve tarz (style) merkezli gençlik kültürleri (youth cultures) küresel ölçekte yayılmış sosyal bütünlükler olarak günümüz gündelik yaşamında oldukça tanıdık kavramlar halini alır. 1950'ler ve 1960'ların müziksel ve tarza dayalı (stylistic) buluşları, Kuzey Amerika, Batı Avrupa, Avustralya ve Japonya gibi dünyanın gelişen endüstriyel bölgelerinde, gençlik üzerinde büyük bir etki yaratır ve "müzik ve tarz", tüm dünya gençliği için önemli bir kültürel kaynak halini alır. Güney Amerika, Afrika'nın bir kısmı ve Asya'daki genç insanlar popüler ve müzik ve popüler müziğe eklemlenmiş olan tarza dayalı imajları sahiplenirler. Benzer biçimde 1970'ler ve 1980'ler boyunca müzik ve tarza dayalı gençlik kültürleri, kolektif temsilin önemli gösterenleri haline gelir. Küresel olarak kabul gören gençlik kültürü ve popüler müzik arasındaki ilişki sosyoloji, kültürel çalışmalar ve medya çalışmaları alanlarında, akademik anlamda ilgi görür (Bennet 2000: 1). Bu çalışmanın amacı, gençlik kültürleri olarak tanımlanan ve tarihsel akış içerisinde Karşıt Kültür (Counter Culture), Alt Kültür (Subculture) gibi isimler alan kültürel gruplara ilişkin yapılan çalışmaları gözden geçirmek, bu grupların tarihsel süreç içerisinde birbirleriyle ilişkili olarak oluşturdukları kültürel pratikleri anlamaya çalışmak ve gençlik kültürlerine getirilen teorik yaklaşımları tartışmaktır. Çalışma içerisinde öncelikle Bennet'ın (2000, 2001) "popüler müzik ve gençlik kültürleri" üzerine yaptığı çalışmalardan hareketle gençlik kültürü kavramının şekillenişi ve çalışmalardaki karşılığı anlatılacaktır. Ardından Karşıt Kültür (Counter Culture), Alt Kültür (Subculture) gibi kavramların, gençlik kültürlerinin anlaşılması çabasında nasıl iş gördüğü ve hangi açıkları dolayısıyla kullanım dışı kaldığı tartışılacaktır. Çalışma aynı zamanda Beat Kuşağı, Hippiler, Rock'n Roll, Rock ve Punk gibi, gençlik kültürü çalışmalarında önemli teorik argümanları sağlayan kültürel oluşumları da tarihsel bağlamda açıklamayı amaçlar.

- Özgan, Habib - Kara, Mevlut - Arslan, Mustafa Cüneyt, *Popüler Kültürün Öğrenci Davranışları Üzerinde Algılanan Etkileri,* 2014, EKEV Akademi Dergisi, 18(58), 469-484, Erzurum.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, popüler kültürün ortaöğretim kurumlarındaki öğrenciler üzerinde meydana getirdiği etkileri belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Gaziantep ilinde görev yapan 24 ortaöğretim öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemek için amaçlı örnekleme yöntemlerinden "maksimum çeşitlilik" örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çeşitliliği sağlayabilmek için, araştırmada farklı üç lise türünde çalışan öğretmenler seçilmiştir. Nitel araştırma desenlerinden "durum çalışmasıdır". Araştırma verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Popüler kültürün öğrenciler üzerindeki etkilerini velilere, öğretmenlere, okul yönetimine ve okul çalışanlarına göstermesi açısından önemlidir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre popüler kültür, öğrenci davranışlarında, olumlu ve olumsuz birçok etki oluşturmaktadır.

- Polat, Murat - Sölpük, Nihan, *Popüler Kültürün Lise Öğrencileri Üzerindeki Etkileri,* 2014, Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 3(2), 163-169, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, okul kültüründen bağımsız lise düzeyinde trendlerin ne olduğu değil, hangi trendlerin nasıl ortaya çıktığını gözlemlemektir. Araştırmada, yüz yüze görüşmelerden elde edilen sözel veriler kullanılmış ve lise düzeyinde eğitimine devam eden 10 kız ve 10 erkek katılımcıdan faydalanılmıştır. Nitel araştırma deseni olan durum çalışması çerçevesinde araştırma yapılmış ve araştırma sorularının geliştirilmesi, araştırmanın alt problemlerinin geliştirilmesi, analiz biriminin

saptanması, çalışılacak durumun belirlenmesi, araştırmaya katılacak bireylerin seçimi, verinin toplanması ve toplanan verinin alt problemlerle ilişkilendirilmesi, verinin analiz edilmesi ve yorumlanması ve durum çalışmasının raporlanması safhaları uygulanmıştır. Çalışma kapsamında verinin analiz edilmesi ve yorumlanmasında, lise öğrencileriyle yapılan görüşmelerin deşifresinde betimsel kodlama yapılmıştır. Bulgular, okul kültüründen bağımsız lise düzeyinde müzik, televizyon ve internetteki yeniliklerin öğrenci grupları arasındaki trendlerin ortaya çıkış sebebi olma ihtimali taşıdığını, sanılanın aksine katılımcıların sosyal olay ve haberlere karşı önemli ölçüde duyarlı oldukları ve gündemi takip ettikleri yapılan sözel görüşmeler neticesinde ortaya çıkarılmıştır.

- Alakuş, Ali Osman - Mamur, Nuray - Dilli, Rukiye, *Sanat ve Tasarım Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Popüler Görsel Kültüre Yönelik Eleştirel Yaklaşımları,* 2016, Milli Eğitim Dergisi, (211), 188-209.

4.3. Kitaplar

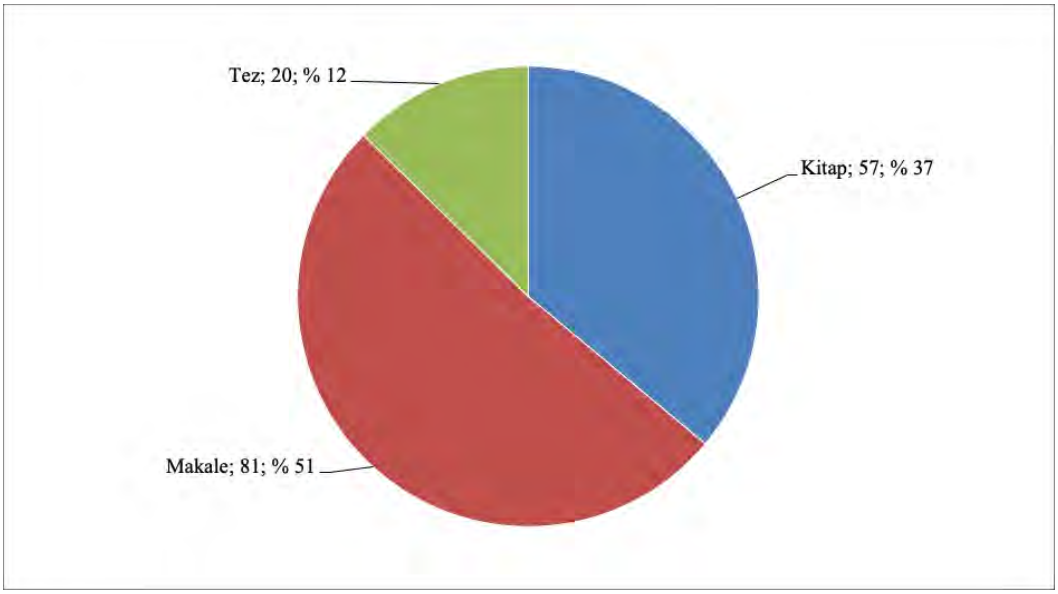
- Aydoğan, Filiz, *Medya ve Popüler Kültür: Düşlerimizi Artık Televizyon Kuruyor,* 2004, 189s., Mediacat Akademi, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: İnsanoğlu özgürleşme mücadelesini aklının üzerine kurmaya çalışsa da bu mücadeleyi tetikleyen şey arzulardır ve arzular düşlerden doğar. Düşler özgürleşme mücadelesinin yeterli olmamakla birlikte zorunlu koşuludur. Özgürleşmiş insan bir düşü olan ve bu düşü gerçekleştirmiş insandır. İnsanlığın özgürleşme tarihinin büyük küçük tüm adımları düşlerin verdiği cesaretle atıldı. Günümüzün atomize olmuş ve yabancılaşmış insanı ise düş kurmaktan tümüyle vazgeçmiş durumda. İçinde yaşadığı yıldırıcı ve düş kırıklıklarıyla dolu atmosfer nedeniyle düş kurma işini televizyona bırakıyor. Televizyon ise paketlenmiş düşler ve yalancı bir özgürlük hissiyle günümüz insanını gerçek düşlerden uzak tutuyor ve esaretini kemikleştiriyor.

5. "Gençlik Profili" Teması

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu olarak hazırlanan eserlerden yüz elli sekiz (158) tanesi *"Gençlik Profili"* temasında tasnif edilmiştir. Tematik dağılımda en fazla eseri içeren alt temalardan biri olan *"Gençlik Profili"* temasında eserler, türlerine göre yirmi (20) tez, seksen bir (81) makale ve elli yedi (57) kitap olarak ayrılmıştır. Bu dağılıma göre *"Gençlik Profili"* teması, önceki gençlik araştırmaları ve tüketim kültürü temalarına kıyasla en az eserin üretildiği türün tez olması açısından dikkat çekmektedir.

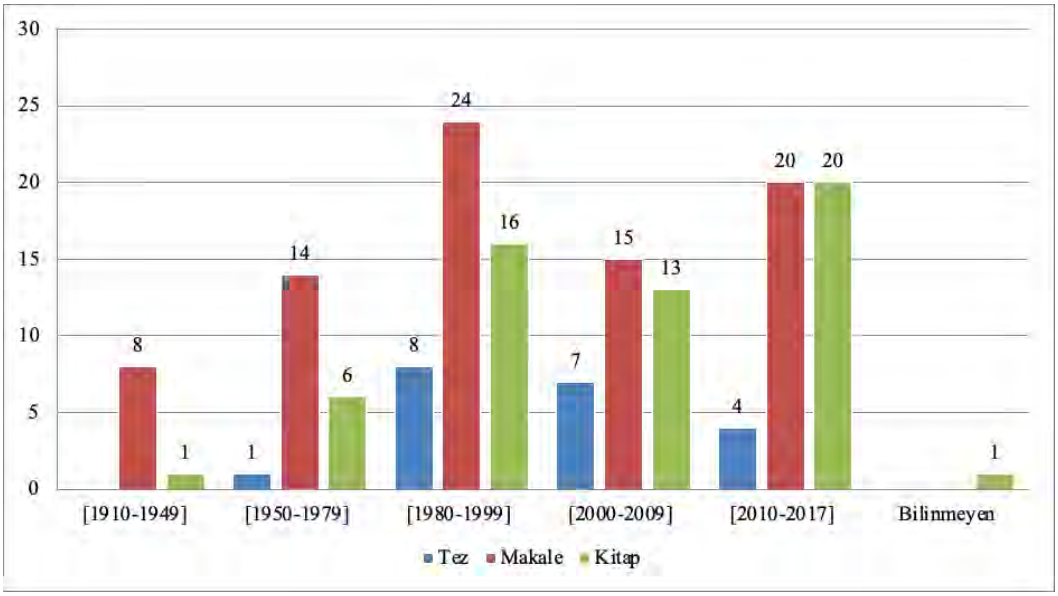
Grafik 25: "Gençlik Profili" Teması (158)

Bu tema altında tasnif edilen eserlerin dönemsel dağılımı ise aşağıdaki grafikte gösterildiği gibidir. Buna göre ilk tez çalışmasının üretildiği 1980-1999 dönemi, aynı zamanda en çok tez çalışmasının yapıldığı dönemlerden biri olmuştur (8 tez). Bu dönemi 2010-2017 dönemi ile kıyasladığımızda bir azalış söz konusudur (4 tez). Bu anlamda *"Gençlik Profili"* temasındaki ilk tez çalışması 1985 yılında Belkıs Yedi yıldız tarafından hazırlanan "Dokuz Eylül Üniversitesi Muğla İşletmecilik Yüksek Okulu 1983-1984 Öğretim Yılı Öğrencileriyle İlgili Araştırma" isimli çalışma iken; son tez çalışması Sayın'ın (2016) "Y Kuşağı Üniversite Öğrencilerinin Beş Faktör Kişilik Özellikleri ve Liderlik Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi" isimli çalışması olmuştur.

Tema altındaki eserlerin türlerine göre dönemsel dağılımına ilişkin grafik aşağıda sunulmuştur. Buna göre *"Gençlik Profili"* temasında en çok verilen eser türü olan makale, her dönemde üretilmiş bir eser türüdür. Nitekim bu temaya ilişkin verilmiş ilk eser de yine makale türündedir (Bkz. Örfi, 1913). Tezler açısından bakıldığında da genel dağılımda olduğu gibi ilk tez çalışmaları 1980-1999 döneminde verilmiştir. Bu dönem, üretilen sekiz (8) tez çalışmasıyla dönemsel dağılımda tez türünde en fazla eserin üretildiği dönemlerden biri olmuştur. Bunların yanında *"Gençlik Profili"* temasına ilişkin olarak kitap türünde üretilen eser sayısı ise diğer tüm temalarda kitap türünde üretilen toplam eser sayısından daha fazla olması açısından dikkat çekmektedir.

Grafik 26: "Gençlik Profili" Temasında Dönemsel Dağılım

Makaleler açısından bakıldığında özellikle 1985 yılının gençlik yılı olması sebebiyle temaya ilişkin eserlerin bir önceki döneme kıyasla on (10) adetlik bir artış göstermiştir. Daha sonraki dönemde neredeyse yarı yarıya bir düşüş gözlenirken, 2010-2017 dönemi ise yirmi (20) makale ile tüm dönemlerde üretilen makale sayısı sıralamasında ikinci olmuştur. Bu anlamda *"Gençlik Profili"* temasındaki ilk makale çalışması 1913 yılında Safvet Örfi tarafından hazırlanan "İstanbul'da Gençlik" isimli çalışma iken son makale çalışması Karaçayır ve ark.'ın (2017) "Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Profilinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Örneği" isimli çalışması olmuştur.

Kitap türü incelendiğinde ise her dönemde eser üretildiği dikkat çekmektedir. Buna ilişkin, dönemsel olarak dağılımda belirgin bir artışın olduğu görülmektedir. Daniş Remzi Korok tarafından 1937 yılında "Delikanlılık ve Sefahet" isimli ilk çalışma 1910-1949 döneminde üretilen tek çalışmadır. Bu anlamda son kitap çalışması ise Çevik ve arkadaşlarının 2017 yılında yazdığı "Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Profili" isimli çalışmadır.

Çalışmaların içeriğine yönelik bakıldığında gençliğin sosyo-ekonomik profili, psiko-sosyal özellikleri, delikanlılık/gençlik halleri ve farklı dönemlerde genç profili gibi konuların öne çıktığı görülmektedir. *"Gençlik Profili"* konusuna ilişkin olarak daha çok kitap ve makale türünde eserler olduğu görülürken bu eserlerin daha çok 1980 sonrasına ait olması önceki temalarla benzerlik göstermektedir. Bu anlamda Dursun'un (1988) " Lise ve Sağlık Meslek Lisesine Devam Eden Öğrencilerin Sosyal ve Ekonomik Durumlarına İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çalışma" isimli çalışmasıyla Eksik'in (2001) "Özel Okullarda Okuyan Ortaöğretim Çocuklarının Sosyo-Kültürel Profili (ASFA-College Örneği)" isimli çalışması bu konudaki tez çalışmalarına örnek verilebilirken, Boran'ın (1943) "Değişen Bir Dünyada Gençlik" isimli çalışması, Algün'ün (1985) "Bunalan Bir Sistemin Çarklarındaki Gençlik", Özsoy'un (2004) "Üniversite Öğrenci Profili: Kavramsal Bir Çözümleme ve Türkiye'ye İlişkin Bazı Ampirik Bulgular" isimli çalışması ve Kuyucu'nun (2016) "Üniversitede

Eğitim Gören Y Kuşağı Öğrencilerinin Radyo Formatları Tercihi" eseri konuya ilişkin makale türünde verilmiş eserlerdir.

Üniversite grubu çalışmaları diğer alt temalarda çoğu kez ortaokul gruplarından daha çok çalışılan gruplar olarak öne çıkmaktadır. Bu tema altında da verilen eserlerin daha çok üniversite gruplarıyla ilişkili olduğu ve lise ve ortaokul düzeyindeki çalışmaların daha geri planda kaldığı görülmektedir.

5.1. Tezler

- Vassaf, Gündüz, *Ankara Üniversitesi İlk ve Son Sınıf Öğrencilerinin Çeşitli Niteliklerine Göre Karşılaştırılması*, 1977, Doktora, Hacettepe Üniversitesi.
- Yediyıldız, Belkıs, *Dokuz Eylül Üniversitesi Muğla İşletmecilik Yüksek Okulu 1983-1984 Öğretim Yılı Öğrencileriyle İlgili Araştırma*, 1985, Yüksek Lisans, 135s., Fen Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.
- Dursun, Sevim, *Lise ve Sağlık Meslek Lisesine Devam Eden Öğrencilerin Sosyal ve Ekonomik Durumlarına İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çalışma,* 1988, Yüksek Lisans, 51s., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

ÖZET: Çalışma, Sağlık Meslek Lisesi'nde okuyan 300 öğrenci ile lisede okuyan 300 öğrenci ele alındı. Ailenin sosyal-ekonomik durumunun incelenmesi ve meslek seçimine olan etkisini araştırmak amacı ile planlanmıştır. Lisede okuyan öğrencilerin sosyo-ekonomik durumlarının Sağlık Meslek Lisesi öğrencilerine göre daha yüksek olduğu, ailenin eğitim düzeyi yükseldikçe liseye gönderme eğilimi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin kısa yoldan meslek edinmek için Sağlık Meslek Lisesi'ni seçtiği ortaya çıkmıştır.

- Mirzeoğlu, Nevzat, *Yüksekokul Çağındaki Gençlerin Katılım ve Antropometrik Özellikleri ile Sosyal Statülerine Göre Başarı Durumlarının Araştırılması,* 1988, Yüksek Lisans, 88s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.
- Özkan, Filiz, *Sağlık Meslek Lisesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Durumları ve Bu Okulları Seçişlerinde Rol Oynayan Unsurlara İlişkin Mukayeseli Bir Çalışma,* 1991, Yüksek Lisans, 47s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.
- Yücel, Şennen, *1987-1990 Dönemlerinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne Kayıt Yaptıran Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Araştırma,* 1992, Yüksek Lisans, 80s., Fen Bilimleri Enstitüsü, Ondokuz Mayıs Üniversitesi.

ÖZET: Yükseköğretim gençliği, yaş grubu psikolojileri itibarı ile de çevresinden ve sorunlarından kolay etkilenebilen bir yapıdadır. Problemleri asgariye indirilmiş gençlik yetiştirilebilmesi; onları olumsuz yönde etkileyen faktörlerin tanınıp kontrol altına alınmasıyla mümkündür. Üniversite çağ gençliğinin sorunları çok ve karmaşıktır. Bu araştırmada, gençliğin bu diliminin sosyo-ekonomik durumları ve sorunları incelenmiştir. Araştırma, öğrencilerin içinde bulunduğu şartların tespitiyle, olumsuzlukların öğrenciler lehine iyileştirilmesinde, sorunların tanınarak önceliklerin tespitiyle de

sorunları asgariye indirilmiş bir ortamın oluşturulmasında katkıda bulunulabileceği gayesiyle yapılmıştır. Bu yaklaşımdan hareketle "1987-1990 Dönemlerinde Ondokuz Mayıs üniversitesi'ne Kayıt Yaptıran öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Yapısı Üzerine Bir Araştırma" yapılarak, öğrencilerin içinde bulundukları sosyo-ekonomik durumları tespit edilmiştir. Bir bölge üniversitesi görünümündeki üniversitemizde öğrencileri olumsuz yönde etkileyen etmenler ve bu olumsuzlukların ortadan kaldırılmasındaki öncelikler, ülke gerçeği de göz önüne alınarak tespit edilmiş ve öneriler halinde sunulmuştur.

- Perçin, Ali, *KTÜ - İİBF Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Analizi,* 1993, Yüksek Lisans, 175s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Araştırmanın konusu, Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) öğrencilerinin sosyo-ekonomik durumlarının analizidir. Ülkemizde üniversite gençliğinin çeşitli sorunları olduğu bilinmektedir. Ancak, bu sorunlara bilimsel ve bütünsel bir yaklaşımla son yıllara kadar çözüm aramak, türlü nedenlerle mümkün olmamıştır. Akademik olarak yapılan çalışmalar güncel sorunlara bağımlı ve sınırlı kalmış ya da siyasi nitelikte, önceden şartlandırılmış amaçlara varmada bir araç olarak kullanılmıştır. Bu çalışmanın diğer çalışmalardan ayrıcalığı, İİBF öğrencilerinin sosyo-ekonomik yapılarını çeşitli sorunlar açısından bir bütün olarak ele almaktır. Bu bütünlük içinde, tüm konulara sorun yaratan açısından, neden ve sonuç ilgilisine bakılmıştır. Burada vurgulanması gereken bir konu da araştırmanın yalnızca bilgi toplamayı amaçlayan istatistiksel bir sınırın ötesine geçerek, bulgular arasında sosyo-ekonomik sorunları yapısal bir biçimde ele alarak bilimsel bir bütünlükle ortaya koymayı amaçlamış olmasıdır. Bu tür bir yaklaşım öğrencilerin sosyo-ekonomik sorunları konusunda geleceğe yönelik plan, proje ve uygulamalara ışık tutabilir. Çalışma dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, araştırmanın ana çalışması başlığı altında, araştırmanın amacı, sınırları ve araştırmanın ön çalışması yer almaktadır. İkinci bölümde, araştırmanın yöntemi, modeli, hipotez testleri örnekleme süreci, ana kitle tanımı, yöntemi, örnek büyüklüğünün seçimi ve bilgi toplama yöntemi incelenmiştir. Üçüncü bölüm, hipotez testlerine, verilerin analizine ve analiz sonuçlarının değerlendirilmesine ayrılmıştır. Dördüncü bölümde ise, araştırma ile ilgili bulgular ve önerilerin sunulduğu sonuç ve öneriler kısmı yer almaktadır.

- Çakmak, Mizyal, *Orta Doğu Teknik Üniversitesi Temel İngilizce Bölümündeki C Grubu Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik ve Akademik Yapıları,* 1995, Yüksek Lisans, 64s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Ortadoğu Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu'na bağlı Temel İngilizce Bölümü'nde her akademik yıl yaklaşık 3000 öğrenci eğitim görmektedir. Bu öğrencilerin çoğunluğu ya ilk kez İngilizce öğrenecek ya da az İngilizce bilen C Grubu öğrencileridir. C Grubu öğrencileri diğer gruplarla karşılaşmalarınca İngilizce öğrenme açısından en sorunlu gruptur. Her ne kadar diğerlerinden daha fazla ders saati olan bu öğrencilere İngilizce öğretmede değişik yaklaşımlar uygulanmaktaysa da öğrenci başarılarıyla ilgili olarak Temel İngilizce Bölümünde yapılan istatistiksel çalışmalara göre bu öğrenciler yine de başarılı olamamaktadırlar. Bu duruma yol açan birçok neden olduğuna inanılmaktaysa da yukarıda belirtilen istatistikler ve bazı Temel İngilizce Bölümü öğretim görevlilerinin yaptıkları çalışmalardan başka bunları destekleyici veri bulunmamaktadır. İngilizce dil eğitiminde görülen çeşitli sorunlarla ilgilenen bu çalışmalardan yalnız birkaçı özellikle C Grubu

öğrencileri ile ilgilidir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı C Grubu öğrencilerinin sosyolojik açıdan ayrıntılı bir analizini yaparak daha iyi anlaşılmalarını sağlamaktadır. Bunu gerçekleştirmek için bu çalışmada çeşitli sorular sorulmuş ve alınan yanıtlar değerlendirilmiştir.

- Aydın, Alper, *Ankara Üniversitesi Fakültelerine Kayıt Olan Öğrencilerin Lise Türlerine ve Cinsiyete Göre Dağılımlarının Değerlendirilmesi (1987-1996),* 1998, Yüksek Lisans, 101s., Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Araştırmanın amacı, Ankara Üniversitesi fakültelerine son on yılda (1987-1996) kayıt olan öğrencilerin lise türlerine ve cinsiyete göre dağılımlarını değerlendirmek ve araştırma sonuçlarına dayalı olarak önerilerde bulunmaktır. Araştırma ile imam hatip lisesi mezunlarının yükseköğretimde; hukuk, kamu yönetimi ve eğitim alanlarını ilk tercihleri olarak seçtikleri yönündeki tartışmalara da ışık tutulmuş olacaktır. Var olan durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evreni; Ankara Üniversitesi'nin fakültelerine ve 4 yıllık yüksekokullarına 1987-1996 yılları arasında kayıt yaptıran öğrencilerden oluşmuştur. Veriler; alanyazın taraması ve Ankara Üniversitesi fakültelerine söz konusu dönemde kayıt yaptıran öğrencilere ait bilgiler, ÖSYM tarafından fakültelere gönderilen sınavı kazanan öğrenci listeleri ile fakülte öğrenci işleri şefliğindeki öğrenci dosyalarında bulunan mezuniyet belgelerinden elde edilmiştir. Ankara Üniversitesi'ne 1987-1996 yılları arasındaki dönemde kayıt olan öğrencilerin %75,3'ü resmi genel lise, %8.3'ü özel genel lise, %6.7'si imam hatip lisesi mezunudur. Bu üç lise, Ankara Üniversitesi öğrenci girdisinin beşte dördünü (%90.3), diğer ortaöğretim okulu mezunları ise Ankara Üniversitesi öğrenci girdisinin beşte birini (%9.7) oluşturmuştur. Cinsiyete göre Ankara Üniversitesi'ne kayıt olanlar incelendiğinde; erkekler (%53.9), kızlara göre (%46. 1) çoğunluğu oluşturmuştur. Ankara Üniversitesi'ne bağlı fakültelere kayıt olan öğrencilerin lise türlerine ve cinsiyete göre olan dağılımları, Ankara Üniversitesi'ne kayıt olanların genel dağılımlarından farklı bir durum göstermemiştir. Ankara Üniversitesi fakültelerine 1987-1996 yılları arasındaki on yıllık dönemde resmi genel lise mezunları, İlahiyat Fakültesi dışında kalan fakültelerde kayıt yaptıran öğrencilerin (en düşük %60. 2 Hukuk Fakültesi, en yüksek %93. 1 Ziraat Fakültesi) büyük çoğunluğunu oluşturmuştur. Aynı dönemde resmi genel lise mezunlarından kız öğrenciler; Dil ve Tarih Coğrafya, Diş Hekimliği, Eczacılık, İletişim, Ziraat ve Ev Ekonomisi Yüksekokulu'nda, erkek öğrenciler ise Eğitim Bilimleri, Fen, Hukuk, İlahiyat, Siyasal Bilgiler, Tıp ve Veteriner Fakültesi'nde çoğunluktadır. VIII özel genel lise mezunlarından söz konusu dönemde Ankara Üniversitesi fakültelerine kayıt olanlar; Dil ve Tarih Coğrafya, Diş Hekimliği, Eczacılık, Fen, İletişim, Siyasal Bilgiler, Tıp, Veteriner ve Ziraat Fakültesi'nde kayıt olanların ikinci sırasında yer almaktadır. İmam hatip lisesi mezunlarından on yıllık dönemde Ankara Üniversitesi fakültelerine kayıt olanlar içinde; İlahiyat Fakültesi'nde birinci, Eğitim Bilimleri, Hukuk, Ev Ekonomisi Yüksekokulu'nda ikinci, diğer fakültelerde ise daha sonraki sıralarda yer almaktadır. Endüstri meslek lisesi mezunlarından 1987-1996 yılları arasında kayıt olanlar; Eğitim Bilimleri, Fen ve İlahiyat Fakültesi'nde üçüncü, diğer fakültelerde ise daha sonraki sıralarda yer almaktadır. Ankara Üniversitesi fakültelerine 1987-1996 yılları arasında kayıt olan öğrencilerin mezun oldukları diğer lise türleri; ticaret meslek, sağlık meslek, öğretmen, teknik, kız meslek, otelcilik ve turizm meslek lisesi şeklinde sıralanmaktadır.

- Eksik, Nesrin Filiz, *Özel Okullarda Okuyan Ortaöğretim Çocuklarının Sosyo-Kültürel Profili (ASFA-College Örneği),* 2001, Yüksek Lisans, 55s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılın dünya medeniyeti üzerindeki tesirleri düşünüldüğünde; bilimsel, teknolojik gelişim göz önüne alındığında, eğitimin ve özellikle kaliteli özel eğitimin önemi ortaya çıkmaktadır. Türkiye'de devlet eliyle sürdürülen eğitim faaliyetinde mevcut olan eksiklikler, özel okullara olan talebi artırmaktadır. Yadsınamaz bir gerçek vardır; o da günümüzde özel okullarda öğrenim gören öğrenci sayısı gittikçe artmaktadır. Bu nedenle, orta öğrenim çocukları-gençliği üzerine yapılan araştırmalarda, özel okullarda öğrenim gören çocuklar geçlerin de dikkate alınması gerekmektedir. Özel okullarda ortaöğrenim çocuklarının sosyo-kültürel profilini çıkarırken çocukların ve gençlerin, zihniyet yapılan, dünyayı nasıl algıladıkları, gelecekle ilgili düşündükleri, ahlaki, dini ve toplumsal değer anlayışları, aile yapılan, arkadaş çevreleriyle ilgili sorularla onların gerçeğine, dolayısıyla Türkiye'de yaşayan üst ve orta tabaka gerçeğine daha güncel ve daha objektif bir ayna tutulmuş olmaktadır. Bu araştırma, özel okullarda öğrenim gören gençlerin sosyo-kültürel profilini çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla örnek bir özel okul, yani Özel ASFA Eğitim Kurumları seçilmiştir. Araştırmamızın uygulama bölümünü gerçekleştirdiğimiz ASFA Eğitim Kurumları 1990 yılında kurulmuştur ve bünyesinde 3 özel okul bulundurmaktadır. Özel ASFA HalilNecati İlköğretim Okulu, Özel ASFA Ahmet Mithat Lisesi ve Özel ASFA Asalet Lisesi'nde okuyan 119 öğrenci seçilerek üzerlerinde bir anket çalışması uygulanmıştır. Araştırmada ayrıca konu ile ilgili literatür çalışması da yapılmıştır. Uygulanan anketlerin sonuçlan ile elde edilen veriler yüzdelikler halinde değerlendirilerek tablolarla gösterilmiştir.

- Akçayöz, Harika, *Anadolu Lisesi ve İmam Hatip Lisesi Öğrencileri Arasındaki Sosyo-Kültürel ve Siyasal Farklılaşma (Diyarbakır Örneği),* 2003, Yüksek Lisans, 138s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dicle Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırma; Diyarbakır iI merkezinde, Diyarbakır İmanı Hatip Lisesi ve Diyarbakır Anadolu Lisesi son sınıf öğrencilerinin dünya görüşlerini, gelecekten beklentilerini, tutum ve davranışlarım tespit etmek ve karşılaştırmak için yapılan bir alan çalışmasıdır. Araştırmada sırasıyla; kuramsal olarak eğitim ile ilgili kavram ve tartışmalar; Türk eğitiminin geçirdiği aşamaları Cumhuriyet döneminde orta öğretimde üç farklı eğitim modeli ve bunlara dair tartışmalar üzerinde durulmuştur. Araştırmanın bulguları, 70 tabloda ele alınıp değerlendirilmiştir. Sonuç ve değerlendirme kısmında ise, araştırmanın bulgularından hareket edilerek, varsayımlarının doğrulanıp doğrulanmadığı test edilmiştir.

- Bektaş, Yener, *Ankara'da Yaşayan, Üst Sosyoekonomik Düzeye Mensup 10-17 Yaş Grubu Çocuk ve Gençlerin Antropometrik Açıdan Değerlendirilmesi,* 2004, Yüksek Lisans, 121s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Canlının erişkin halde sahip olacağı özellikler, genetik ve çevresel etmenlerin karşılıklı etkileşimi ile belirlenir. Bu nedenle farklı coğrafik bölgelerdeki insan topluluklarının; fiziksel özellikleri aynı değildir. Bu noktadan yola çıkarak gerçekleştirdiğimiz çalışmamızda, yaşadığımız bölgedeki 10-17 yaş grubu çocuk ve gençlerin antropometrik değerlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Ankara ili Çankaya ilçesinde, üst sosyoekonomik düzeye mensup 2 ilköğretim okulu

ve 2 liseden, 393'ü kız, 393'ü erkek olmak üzere toplam 786 birey rastgele örneklem metodu ile seçilmiştir. Örneklem grubunda yer alan her bireyden International Biological Programme (IBP) ve Anthropometric Standardization Reference Manual 'in (ASRM) öngördüğü teknikler doğrultusunda, ağırlık, boy, büst yüksekliği, alt taraf, tüm kol, üst kol, ön kol, üst bacak, alt bacak uzunluğu, omuz ve kalça genişliği, baş, kol, göğüs, karın çevresi, triceps ve subscapular deri kıvrımı kalınlığı olmak üzere toplam 17 antropometrik ölçü alınmıştır ve standardizasyon sağlanmıştır. Toplanan verilerden bilgisayar ortamında, SPSS 11.0 programı kullanılarak, her yaş ve cinsiyet için ortalama, standart sapma, korelasyon analizi ve t testi değerleri saptanmıştır. Araştırmamızda kız ve erkek öğrencilerin antropometrik ölçülerinin incelediğimiz yaş grubunda nasıl bir değişim gösterdiği ve cinsiyetler arasında ergenlik dönemindeki farklılıkları incelenmiştir. Elde edilen veriler daha önce yapılan araştırmalar ile karşılaştırılmıştır. Sonuç olarak vücudun alt ve üst bölümlerinin farklı büyüme temposu izlemesi, allometrik büyümenin vücut oranlarının oluşmasında etkin olduğunu göstermektedir. Ayrıca boy, ağırlık, üst ve alt ekstremite değerlerinin daha önce yapılan araştırmalara göre yüksek değerlere sahip olması ülkemizde pozitif yönlü seküler değişimin varlığını ortaya oymaktadır.

- Altun, Murat, *The Photocopied 1990s: Youth, Culture and Fanzines (Fotokopi 1990'lar: Gençlik, Kültür ve Fanzinler),* 2005, Yüksek Lisans, 168s., Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Bu tez, bir dönemin yani 1990lar'ın kültürel dönüşümünü gençlik tecrübelerinin ürettiği fantezileri dikkate alarak aydınlatmaya çalışmaktadır. 1990lar tez boyunca, gençliğin toplumsal bir kategoriden giderek dışlayıcı kavramlar silsilesi olan bir sembolik sermayeye dönüşmesini kavramak için son derece verimli olan Gösteri Toplumu savını izleyerek kavramsallaştırılmaktadır. Tarihsel olarak inşa edilmiş farklı bir gençlik algısıyla beraber, tez 1980ler sonrası gençliğin apolitikliğine ve sessiz olduğuna dair yaygın kamusal inanışı bütünüyle olumsuzlamaya çalışmaktadır. Bu bağlamda antisosyal ve karamsar hicivlerine rağmen tez, fantezileri bilinen toplumsal aidiyetleri yerlerinden eden kültürel dönüşümde ayakta kalmak için gençlik tecrübesi tarafından üretilen toplumsal metinler olarak ele alır. Dolayısıyla bu tez, tarihsel bağlam ile toplumsal metin ve onun öznesi arasındaki karşılıklı belirlenimi göstermek için 3 ayak üzerinde, yani gençlik, kültür ve fanteziler üzerinde durmaktadır. Diğer taraftan, fanteziler çok kısıtlı bir gençlik tecrübesini sabitlese bile sadece baskı altında tutma ve parçalanmadan ibaret bir tarihi değil; aynı zamanda yüceltilmiş bir geçmiş ya da umut vaat eden geleceğin aksine kendi güncellikleriyle hesaplaşan imkanları ve reddiyeleri de barındıran bir tarihi hatırlamada yardımcı olabilir. Sonuç olarak gösteri toplumuna yönelik görsel bir cevap olan fanteziler, historisist bir çerçevede küresel kapitalizmin yeni kültürcü sapağının yıkıp yeniden kurduğu gündeliklik içinde, birçoklarına ayakta kalmak için mücadelelerine yön verebilecek ipuçları sunabilir.

- Atasever, Sema, *Gazi Üniversitesi Öğrenci Profili,* 2007, Yüksek Lisans, 252s., Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada Gazi Üniversitesi öğrencilerine ilişkin bir profil ortaya çıkarmak amacıyla öğrencilerin akademik başarılarını etkilediği düşünülen cinsiyet, yaş, öğrencilerin mezun oldukları lise türü, üniversiteye kayıtlanma şekli (ÖSS, ek kontenjan, özel yetenek, YÖS, TCS vs.), öğrencilerin ailelerinin ikamet ettikleri il, öğrencinin lise birincisi olup olmaması, ÖSS yüzdelik dilimi, ÖSS

tercih sırası, ailenin sosyal güvencesinin olup olmaması gibi çeşitli değişkenler ile akademik başarı puanları arasındaki ilişki, üniversite öğrencilerinin bölüm tercihlerini etkilediği düşünülen cinsiyet, yas ve ÖSS tercih sırası arasındaki ilişki incelenmektedir. Ayrıca öğrencilerin demografik özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma Gazi Üniversitesi öğrencilerinin profilini tespit ederek bilimsel çalışmaya önem veren üniversitemizin bu çalışmalarını desteklemek amacıyla yapılmıştır. Öğrenci profiline yönelik çalışmalardan elde edilen sonuçlar üniversitenin güçlü ve zayıf yönlerini tanımasına, fırsatlarını ve engellerini bilmesine yardımcı olacak ve gelecekte uygulanması planlanan öğrenci politikaları ve stratejilerinin doğru bir şekilde belirlenmesine ışık tutacaktır. Veriler 2000-2006 yılları arasında Gazi Üniversitesi'nin Ankara içi birimlerine kayıt yaptıran 73288 öğrenciden (yapılan analize göre gözlem sayısı değişmektedir) elde edilmiştir. Ankara içi birimler; Diş Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, ESEF, FEF, GEF, Hukuk Fakültesi, BF, iletişim Fakültesi, MEF, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, TEF, Tıp Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, BESYO, Hemşirelik Yüksekokulu, BF Tapu Kadastro MYO, Ankara MYO, Atatürk MYO ve Gazi MYO'dan oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS programı betimsel istatistik analizleri, Pearson Korelasyon analizi, x2 testi, regresyon analizi, bağımsız t testi, Kruskal Wallis H ve Mann Whitney U testleri kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin cinsiyetleri ile akademik birim tercihleri arasında, yaşları ile akademik birim tercihleri arasında, ceza aldıkları dönem ile ceza türü arasında, aldıkları ceza türleri ile akademik birim tercihleri arasında, aldıkları ceza türleri ile mezun oldukları lise türü arasında, öğrenci durumları ile alınan ceza türleri arasında, yaşları ile alınan ceza türü arasında, akademik birimleri ile ÖSS tercih sırası arasında, ailelerinin sosyal güvencesinin olup olmaması ile akademik birim tercihleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. Fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu öğrencilerinin mezun oldukları lise türüne göre akademik başarı puanları anlamlı düzeyde birbirlerinden farklılaşmaktadır. Öğrencilerin ÖSS puan türü, yasları ve cinsiyetleri onların akademik başarılarına anlamlı şekilde etki etmiştir. Fakülte ve Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin okudukları bölüme yerleşme sırası, öğrencilerin okudukları bölümü bitirme sırasının anlamlı bir yordayıcısıdır, meslek yüksekokulu öğrencileri için değildir. Birinci ve ikinci öğretim programlarında okuyan fakülte ve yüksekokul öğrencilerinin akademik başarı puanları arasında anlamlı bir fark yoktur, meslek yüksekokulu öğrencileri için anlamlı bir fark vardır. ÖSS ilk yerleştirme ve ek kontenjanla gelen öğrencilerin akademik başarı puanlarının karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında ilk yerleştirme ve ek kontenjanla gelen öğrencilerin akademik başarı puanları birbirinden anlamlı düzeyde farklıdır. ÖSS ve özel yetenek sınavı ile üniversiteye yerleştirilen öğrencilerin akademik başarı puanlarının karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında bu iki gruptaki öğrencilerin akademik başarı puanları birbirinden anlamlı düzeyde farklıdır. YÖS ve TCS sınavı ile yerleştirilen öğrencilerin akademik başarı puanlarının karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında bu iki farklı gruptaki öğrencilerin akademik başarı puanları birbirinden anlamlı düzeyde farklı değildir. Öğrencilerin ailelerinin ikamet ettikleri ile göre, öğrencinin lise birincisi olup olmamasına göre ve öğrencilerin ailelerinin sosyal güvencesinin olup olmamasına göre akademik başarı puanlarının karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında öğrencilerin akademik başarı puanları birbirinden anlamlı düzeyde farklıdır. Fakülte ve meslek yüksekokulu öğrencilerinin ÖSS tercih sırasına göre akademik başarı puanlarının karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında öğrencilerin akademik başarı puanları birbirinden anlamlı düzeyde farklıdır. Hemşirelik Yüksekokulu öğrencileri için ÖSS tercih sırası akademik başarı puanlarında herhangi bir farklılık yaratmamıştır. Öğrencilerin ÖSS yüzdelik dilimlerine göre akademik başarı puanlarının karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında öğrencilerin akademik başarı puanları birbirinden anlamlı düzeyde farklıdır. Mezun öğrencilerden bölümlerinden mezun olma sırası 10' a eşit ya da 10'dan küçük olan fakülte ve Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin akademik

başarı puanları ile ÖSS sınavından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki vardır, aynı durumda olan meslek yüksekokulu öğrencileri için anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bölümlerine giriş sırası 10' a eşit ya da 10'dan küçük olan fakülte ve meslek yüksekokulu öğrencilerinin akademik başarı puanları ile ÖSS sınavından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki vardır. Aynı durumda olan Hemşirelik Yüksekokulu öğrencilerinin akademik başarı puanları ile ÖSS sınavından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. ÖSS sonucunda girdikleri yüzdelik dilim 10' a eşit ya da 10'dan küçük olan fakülte öğrencilerinin akademik başarı puanları ile ÖSS sınavından aldıkları puanlar arasında düşük düzeyde anlamlı pozitif bir ilişki vardır. ÖSS sonucunda girdikleri yüzdelik dilim 10' a eşit ya da 10'dan küçük olan meslek yüksekokulu öğrencilerinin akademik başarı puanları ile ÖSS sınavından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Üniversite genelinde akademik başarı puanları sıralamasında ilk %10' a giren fakülte ve meslek yüksekokulu öğrencilerinin akademik başarı puanları ile ÖSS sınavından aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişki vardır. Hemşirelik Yüksekokulu öğrencileri için anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

- Duran, Nigar, *Batılılaşma Sürecinde Türk Toplumuna Sunulan Çocuk ve Genç Tipleri (Mehmet Akif, Tevfik Fikret, Muallim Naci örneği),* 2007, Yüksek Lisans, 186s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Tanzimat'tan önce başlayıp Cumhuriyet'e kadar süren ve günümüzde de hala devam etmekte olan Batılılaşma, Türk toplumu için bir değişim sorunudur. Batılılaşma sürecinde -özellikle Osmanlı'nın son dönemlerinde- "yeni aydın tipi" topluma sunulmuştur. Bu süreçte Türk toplumuna sunulan çocuk ve genç tiplerinden Âsım, Halûk, Şermin ve Ömer tipleri çalışmamızda esas alınmıştır. Mehmet Akif'in Âsım'ı ve Tevfik Fikret'in Haluk'u Türk toplumuna sunulmuş ideal genç tipleridir. Fikret, Şermin'i ideal bir çocuk tipi olarak topluma sunarken Muallim Naci de kendi çocukluğundan hareketle Ömer tipini topluma sunmuştur. Ömer'in ideal bir çocuk tipi olmaktan ziyade bir geçiş tipi olduğu görülmüştür. Çalışmamızda Ömer'den Âsım' a, Şermin'den Haluk' a giden bir çizgi dikkat çekmektedir. Haluk ve Şermin Batı'yı referans alan modellerdir. Ömer ve Âsım ise Batı'nın belli değerlerine açık, yerli tiplerdir. Bu tipler değişik yönleriyle geleceğimizi temsil eden çocuk ve gençlere model olarak topluma sunulmuştur.

- Özgür, Esra, *Üniversitelere Giriş Sınavlarına Hazırlanan Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Yapılarının İstatistiksel Analizi,* 2008, Yüksek Lisans, 121s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Ailelerinin sosyo-ekonomik yapılarının öğrencilerin başarıları üzerindeki etkileri kabul edilen bir gerçektir. Ailelerin gelir düzeyleri ve meslekleri değiştikçe çocuklarına sağladıkları eğitim olanakları ve yaşam koşulları da değişecektir. Çocuğun yetişmiş olduğu aile yapısının ise (anne ve babalarının sağ ya da ölü olmaları boşanmış ya da birlikte olmaları) onların o dönemdeki ve gelecekteki yaşam biçimini etkileyecek değişimlere neden olacaktır. Tüm bunlar, üniversite adaylarının bu sınava farklı imkân ve olanaklarda hazırlanmalarına yol açmış, bu da sınav sonuç puanlarını etkilemiştir. Öğrencilerin katıldıkları sosyal aktiviteler ve dershanelerde katıldıkları deneme sınavları ise sonrasında öğrencilerin derslerine olan motivasyonlarında değişikliklere yol açmış bu da öğrencilerin başarısını etkilemiştir. Bu çalışmada bunlar bölüm 1'de teorik olarak anlatılmış, bölüm 2'de de yapılan anket çalışmalarıyla elde edilen verilerle istatistiksel sınama teknikleri kullanılarak ortaya konmaya çalışılmıştır.

- Yiğit, Zühal, *X ve Y Kuşaklarının Örgütsel Tutumlar Açısından İncelenmesi ve Bir Örnek Olay,* 2010, Yüksek Lisans, 173s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bahçeşehir Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada, 20. ve 21. yüzyılda yaşamış kuşaklar anlatılmaktadır. İlk olarak Türkiye'de yaşayan nüfusun, ardından istihdam edilen nüfusun kuşak dağılımları hesaplanıp, grafikler halinde özetlenmiştir. Özellikle günümüzde işletmelerde büyük çoğunluğu oluşturan X Kuşağı ve Y Kuşağı tanıtılmakta ve örgütsel tutumlar bazında farkları araştırılmaktadır. Çalışmadaki örgütsel tutumlar iş tatmini, örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti ile sınırlandırılmıştır. Bu tutumları etkileyen faktörlerle ilgili kuramsal temeller ve farklı araştırmacıların farklı sınıflandırmaları aktarılmıştır. Literatür çalışmasının ışığında hazırlanan anket araştırmaya katılan şirketin tüm beyaz ve mavi yaka çalışanlarına (487) dağıtılmış ve 335'inden doldurulmuş anket geri alınmıştır. Bu çalışmanın asıl amacı olan, X ve Y Kuşak çalışanlarda iş tatmini, örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti tutumları farklı mıdır sorusuna yanıt aranmıştır. Anket vasıtasıyla toplanan verilerin analizleri ve testleri göstermiştir ki X ve Y Kuşak çalışanların, iş tatmini, örgütsel bağlılık ve işten ayrılma niyeti tutumları birbirinden farklıdır.

- Akmeşe, Zuhal, *2000 Sonrası Türk Sinemasında Gençliğin Temsili,* 2013, Yüksek Lisans, 133s., Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ege Üniversitesi.

ÖZET: Sinema ortaya çıktığı ilk andan itibaren bütün sanat dallarıyla bir etkileşim içerisine girmiş ve bu alanlarda üretilen eserlerden yararlanmıştır. Bunun temelinde sanat eserlerinin konusunu hayattan alması, sinemanın ise hayatı yansıtmasından ileri gelmektedir. Sinemanın gerçeğin en etkili temsil yollarından biri olduğu düşüncesinden hareketle sinemasal üretimlerin toplumsal yaşantının birer küçük örneklem evrenini oluşturduğunu söylemek mümkündür. Bu çalışma, sinemasal üretimlerin bir biçimde toplumsal kurgulara ilişkin ipuçları veren unsurlar olduğu yargısından yola çıkarak, sinemasal eserlerde oluşturulan gençlik temsillerini incelemektedir. Bu bağlamda, gençlik kavramı, kavramın farklı disiplinlerdeki tanımlamaları, kavramın ortaya çıkışında etkili olan unsurlar ele alınmış, kültür kavramı ve gençlik kültürü irdelenerek gençlik kültürünün Türkiye'deki yansımaları ve gençlik algıları, 2000 Sonrası Türk Sinemasında gençliğin temsil biçimleri örneklem olarak belirlenen on film üzerinden yapılan sosyolojik analizlerle çözümlenmeye çalışılmıştır.

- Sayın, Hatice Zeybek, *Y Kuşağı Üniversite Öğrencilerinin Beş Faktör Kişilik Özellikleri ve Liderlik Algıları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi,* 2016, Yüksek Lisans, 88s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çağ Üniversitesi.

ÖZET: Kişilik, psikoloji alanında geniş kapsamı olan kavramlardan biridir. İnsanların gösterdikleri bireysel farklılıklar bu kavramın tanımlanmasının yanı sıra etkilerinin de değerlendirilmesini zorunlu hale getirmiştir. Buna bağlı olarak liderlik kavramı da bireylerin, toplumların, kültürlerin, kuşakların algılamalarına göre farklılık göstermektedir. Gelecekte Türkiye'nin ve dünyanın siyaseti, iş yaşamı, sosyal yaşamı ve insanlık tarihinin akışında karar alıcı ve uygulayıcısı konumunda yer alacak olan Y kuşağı bireylerinin hem kişilik özellikleri hem de liderlik konusundaki beklentileri, algıları önemle değerlendirilmesi gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada Y Kuşağının liderlik algılarını beş faktör kişilik özellikleri boyutunda araştırmayı amaçlanmıştır. Araştırma vakıf ve kamu olmak üzere Mersin ilinde faaliyet gösteren, Çağ ve Mersin üniversitelerinin, İktisadi ve İdari Bi-

limler Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi ve Çağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi Y kuşağı üyeleri olan, son sınıfta okuyan 456 öğrenciden oluşan katılımcılardan elde edilen verilerin değerlendirilmesi ile sonuca ulaşılmıştır. Bulgulara ulaşmak için, görüş ve inançların belirlenmesini sağlaması ve geniş örneklem grubuna uygulanması nedeniyle tarama modeli seçilmiştir. Anket formu ile birlikte 30 maddeden oluşan Hızlı Büyük Beşli Kişilik Testi ve yine 30 maddeden oluşan Liderlik Uygulamaları Envanteri uygulanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS16.0 istatistik paket programı ile sağlanmıştır. Bağımsız değişkenlere göre karşılaştırma ve ilişkilerin belirlenmesi amacıyla verilerin parametrik değerlendirmeleri yapılmıştır. Katılımcıların kurum ve cinsiyetlerine ilişkin bulgularında frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri belirlenmiştir. İstatistiksel analizlerde ''Mann Whitney U Testi" kullanılmıştır. Her iki tür üniversite öğrencilerinin kişilik özellikleri ve liderlik uygulamalarına ilişkin görüşlerinin, vakıf veya kamu üniversitesi öğrencisi olmalarına göre farklılık yaratmadığı bulunmuştur. Kişilik özelliklerinin ve liderlik uygulamaları alt boyutlarının büyük bölümü arasında anlamlı düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sonuçlar literatür yardımı ile değerlendirilmiştir.

- Soysal, Demet, *1990'lı Yıllarda İstanbul'da Üniversite Gençliği,* 2016, Yüksek Lisans, 329s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada 1990'lı yıllarda İstanbul'da üniversite okuyan gençlerin sosyolojik profili çıkarılmıştır. Dönem gençlerinin kendilik algılarının ve dünya görüşlerinin oluşumunda üniversite yıllarında edindikleri gençlik deneyiminin rolü incelenmiştir. 1990'lı yıllarda İstanbul'da üniversite okuyan gençlerin bugünden baktıklarında geçmişi nasıl değerlendirdikleri araştırmanın kapsamı dahilindedir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi ve derinlemesine mülakat tekniği kullanılmış ve bu çerçevede 28 kişiyle görüşme yapılmıştır. Sonuçlar; Türkiye, dünya, siyaset, ekonomi, toplum, modernleşme, üniversite, kent, kadın ve kendilik algısı ile müzik ve okuma kültürleri olmak üzere on bir temel alanda değerlendirilmiştir. Çalışmanın temel bulgusu 1990'larda İstanbul'da üniversite okuyan gençliğin politik, idealist ve geleneksel tüketim kalıplarının çok dışına çıkamamış oldukları yönündedir. Bu itibarla 1990'lar gençliğinin imajı olarak kabul edilen "tikilik"in 1990'lı yıllar İstanbul'unda en azından üniversite okuyan gençlik kesimi için geçerli olamayacağı görülmektedir. 1980 sonrası gençliğe atfedilen apolitiklik, maddiyatçılık, bireycilik gibi özelliklerin 1990'lı yıllar gençliği için genelleştirilemeyeceği dolayısıyla mevcut literatürdeki "1980 sonrası gençlik" kategorizasyonunun 1990'lı yıllarda İstanbul'daki üniversite gençliğinin toplumsal gerçekliğini yakalamak noktasında çok büyük sınırlılıklar taşıdığı bulgularımız arasındadır.

5.2. Makaleler

- Örfi, Safvet, *İstanbul'da Gençlik,* 1913, İctihad (73), 1607- 1609, İstanbul.
- *Darülfünun Gençliğinin Tezahüratı,* 1929, Türk Yurdu Dergisi, 3(19), 65-68, Ankara.
- Cemil, Hasan, *Gençlik Ruhu ve Gençleşme,* 1934, Varlık Dergisi, 2(32), 114-115, Ankara.
- Ural, Sabri, *Bahtiyar Gençlik,* 1936, Ülker Dergisi, (1), Niksar.
- Sarc, Ömer Celal, *Türkiye Nüfusunda Genç Nesillerdeki Erkek Fazlalılığı,* 1939, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 1(1), 7-28, İstanbul.

- Erdoğan, Fehmi, *Bugünkü Gençlik,* 1942, Gediz Dergisi, 5(57), 15, Manisa.
- Günel, Abdullah, *Dünkü Bugünkü Gençlik,* 1948, İnan Dergisi, (42-43), 23, Trabzon.
- *Genç Kızlarımız,* 1951, İşte Babıali (25), İstanbul.
- Fuat, Mehmet, *Bunalan Genç Adamlar,* 1959, Varlık Dergisi, 26(502), 6, İstanbul.
- Gaxotte, Pierre, *Günümüzün Gençliği*, 1959, Varlık Dergisi, 26(506), 10, İstanbul.
- Ergin, Feridun, *Değişen Dünya ve Yeni Kuşakların Zihniyeti,* 1964, Türkiye İktisat Gazetesi, 12(582).
- Aydıner, Hüsnü, *Biyo-Psiko-Sosyal Yönleriyle Gençlik,* 1971, Türk Mason Dergisi, 21(82), 35-46, İstabul.
- Dikbaş, M. Yılmaz, *Hippiler,* 1971, Fikir ve Sanatta Hareket Dergisi, 6(61/62), 27-35, İstanbul.
- *Diyarbakır Tıp Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma*, 1973, Dicle Tıp Dergisi, 2(3-4), 445-460, Ankara.
- Adalı, Sacid, *Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi 4. Sınıf Talebeleriyle İlgili Araştırma,* 1974, Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 1(2), 211-229, Erzurum.
- Atalay, Beşir - Bingöl, Dursun - Gürdoğan, Nazif, *1972-1973 Öğretim Yılında İşletme Fakültesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma,* 1974, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 1(2), 231-255, Erzurum.
- Ergül, Hülya - Sümbüloğlu, Kadir, *1973-74 Ders Yılında Hacettepe Üniversitesi'nde Öğrenim Gören Öğrencilerin Çeşitli Yönlerden İncelenmesi,* 1976, Hacettepe Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi, (6), 107-143, Ankara.
- Anastasiadis, Yani - Yüksel, Yurdagül - Tokay, Zeynep, *Sosyo Ekonomik Ortamları Farklı, İki Karma İstanbul Lisesinde, Bell Kestiyoneri ile Bir Araştırma*, 1978, 1*3. Hacettepe Ü. Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi* içinde, 246-251, Ankara.
- Doğanay, Hayati, *Türkiye Nüfus Yapısındaki Genç Nüfus ve Önemi,* 1979, Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 4(1-2), 315-330, Erzurum.
- *Sosyo -Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Ortamın Farklı Olduğu İki İstanbul Orta Öğretim Öğrencilerine Yapılan Bir İnceleme,* 1979, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Tıp Bülteni, 1(4), 15-30.
- Oral, Tan, *Türk Karikatüründe Gençler,* 1981, Milliyet Sanat Dergisi (25), 2-3.
- Aytaç, Mustafa, *1983-84 Yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine Kayıt Yaptıran Öğrenciler Üzerinde Uygulanan Anket ve Sonuçları,* 1983, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 4(1), 237-242, Bursa.
- *Birkaç Demir, Rock ve... Hepsi Bu Kadar (Punk Gençliği Üzerine),* 1984, Yeni Düşün (Bizim Belde Toplum Sanat), (5), 56-58.
- Şimşek, Ali, *Kendini Arayan Gençlik*, 1984, Yeni Olgu Dergisi, 3(6), 38-40.
- Yeler, Betül - İlkay, Ertaç, *386 Tıp Öğrencisinin Sosyal Açıdan İncelenmesi,* 1984, Yeni Symposium Dergisi, 22(34), İstanbul.

- Aktar, Yücel, *15-17 Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Gençlik,* 1985, Tanzimat'tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, (2), 518-530, İstanbul.
- Algün, Nergis, *Bunalan Bir Sistemin Çarklarındaki Gençlik,* 1985, Yarın Dergisi, (47), 22-23, Ankara.
- Balkış, Ahmet, *Buhranımız ve Gençlik,* 1985, Töre Dergisi, 15(171-172), Ankara.
- Kabahasanoğlu, Vahap, *Nasıl Bir Gençlik*, 1985, Türk Edebiyatı Dergisi, (136), 23-24, İstanbul.
- Tükel, Selma, *Tiyatroda Gençlik,* 1985, Hürriyet Gösteri Dergisi, (51), 70-71, İstanbul.
- Göktepe, Esat Oğuz - Şenveli, Bahar - Kargı, Nurettin, *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma,* 1987, 95-97, İstanbul.
- Kortak, Gümüşpala, *Bugünün Gençliği,* 1988, İmece Dergisi, 4(36-37).
- Türinay, Necmettin, *Aydın ve Gençlik,* 1988, Türk Yurdu Dergisi, 9(14), 24-25, Ankara.
- Başaran, Fatma, *Üniversite Öğrencileri Üzerinde Psiko-sosyal Bir Araştırma,* 1990, Psikoloji Dergisi, (8, Özel Sayı), 825-842.
- Çağlar, Ali – Özcan, Y. Ziya – Gültekin, Recep, *PolisAkademisi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Geçmişleri,* 1990, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi, (2), 221-241, İstanbul.
- Kılıçbay, Mehmet Ali, *Türkiye'de Şimdilerde Genç Olmak,* 1990, Türkiye Günlüğü, (10), 44-47, Ankara.
- Ağdemir, Sürmeli, *Anadolu Liselerinde Okuyan Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Durumları*, 1991, Çağdaş Eğitim Dergisi, 16(172), 20-22, Ankara.
- Dağ, İhsan, *Üniversite Öğrencileri Üzerinde Psiko-Sosyal Bir İnceleme,* 1992, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 9(12), 85-102, Ankara.
- Tayşi, Mehmet Serkan, *Aydın Gençlik,* 1992, Ensar Yayınları, İstanbul.
- Bulgun, Ender Yazgan - Kurumer, Gülseren, *Türkiye'de 12-17 Yaş Grubundaki Genç Kızların Sosyo-Ekonomik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma,* 1995, Tekstil ve Mühendis Dergisi, 9(49-50), 26-30, Ankara.

ÖZET: In this article first division of standardization of Turkish girls body measurements between the ages 12-1 7, has been mentioned. Soci-economicxonditions are examined. by asking some personal questions to the girls.

- Güler, Müzeyyen, *Üniversite Gençliğinde Psiko-Sosyal Eğilimler,* 1997, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi, İstanbul.
- Akandere, Mehibe, *S. Ü Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda ve Eğitim Fak. Fizik Bölümünde Okuyan Üniversite Öğrencilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Karşılaştırılması,* 1998, *I. Spor Kongresi* içinde, 105-114, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.
- *Gençlerimiz,* 1999, Diyanet Dergisi, (101), Ankara.

ÖZET: Gençlik dönemi, insan hayatının en önemli dönemidir. Bu dönem insan hayatının gelecekte alacağı durumu büyük ölçüde etkileyen ve biçimlendiren kararların alındığı, insan kişiliğinin büyük ölçüde tamamlandığı bir dönemdir.

- Karasar, Niyazi, *Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel ve Sosyo-Ekonomik Özellikleri ile Beklentiler ve Sorunları,* 1999, 250-273, Eskişehir.
- Toksoy, Devlet - Ayyıldız, Hasan - Özden, Sezgin, *Türkiye'de Bazı Orman Mühendisliği Bölümü Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Özellikleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz,* 2001, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi Seri B, 51(2), 53-67, İstanbul.

ÖZET: 17 Kasım 1857'de İstanbul'da açılan orman okulundan günümüze gelinceye dek dokuz orman fakültesi kurulmuştur. Orman fakültelerinin artmasıyla birlikte artan öğrenci sayıları dolayısıyla da her yıl işsiz kalan orman mühendislerinin sayısı artmaktadır. Yeni orman fakültelerinin iller ve öğrencilerinin sosyo-ekonomik durumları da orman mühendisi olarak mezun olacak öğrencilerin eğitim durumlarını daha sonra da mesleki yetkinliklerini önemli derecede etkileyebilecektir. Bu amaçla yeni açılan orman fakültelerinden bazılarında (Artvin, Çankırı, Kastamonu) ve K. T. Ü. Orman Fakültesi'nde 2000-2001 eğitim-öğretim yılında orman mühendisliği bölümlerine kayıtlı 817 öğrenciden 611'i ile (%74.8) yüz yüze anket yöntemi uygulanarak bu fakültelerdeki öğrencilerin bazı sosyo-ekonomik özellikleri karşılaştırmalı olarak belirlenmeye çalışılmıştır.

- Tuğrul, Belma - Akman, Berrin - Kargı, Eda - Üstün, Elif - Boz, Menekşe - Şendoğdu, Mine - Erkan, Semra - Güler, Tülin, *Okulöncesi Öğretmenliği Öğrencilerine Ait Türkiye Profil Araştırmaları,* 2002, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (23), 108-116, Ankara.

ÖZET: Bu araştırma üniversitelerimizin Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılanması ile ilişkili olarak açılan okul öncesi öğretmenliği ana bilim dalına devam eden öğrencilerin kişisel bilgileri ile öğretmenlik mesleğini seçmelerini etkileyen faktörler incelenerek, bu meslek grubu öğretmenlerinin profilini ortaya çıkarmak amacıyla planlanmıştır. Araştırmanın örneklemini; sekiz üniversiteden toplam 821 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Örnekleme alınan öğrencilere; "Kişisel bilgilerden oluşan bir anket formu" uygulanmıştır. Bu makalede öğrencilerin kişisel bilgileri, aile bilgileri ve üniversite tercihlerine ait bilgileri sunulmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen veriler uygun istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir. Okul öncesi öğretmenliği bölümü, araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun, ilk beş tercihi içinde yer almıştır ve araştırma sonuçları öğrencilerin bölümle ilgili olumlu duygu ve düşünceler içinde olduklarını göstermiştir.

- Yaprak, Gülcan - Kuştepeli, Yeşim, *Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Öğrenci Profili: Yansımalar ve Öneriler,* 2002, Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, 3(2), 98-114, İzmir.

ÖZET: DEÜ İşletme Fakültesi'nin kuruluşunun 10. yılındaki öğrenci profilini yansıtmak amacıyla yapılan bu çalışma, 2001-2002 öğretim yılında İşletme Fakültesi'nde eğitim gören ikinci, üçüncü ve

dördüncü sınıf İşletme, İktisat, Uluslararası İlişkiler ve Turizm İşletmeciliği Bölümleri öğrencilerinin arasında yapılmıştır. Araştırma bulgularımızdan, bazı olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bunlardan en önemlileri, öğrencilerinin çok büyük bir çoğunluğunun üniversite eğitiminin amacını, "kültür/bilgi birikimini artırmak" ve "toplumda daha prestijli/avantajlı bir konumda olmak" yönünde tanımlamaları, genelde eğitim düzeyinin yükselmesi ve özellikle kadınların yüksek öğretime büyük çapta katılmalarıdır. Bunun yanısıra, karşımıza yalnız İşletme Fakültesi'nin değil, tüm Türkiye'nin sorunları da çıkmıştır ki, bunlardan en önemli gözükeni, ebeveynlerin çocuklarını büyük sıkıntılarla okutmaya çalıştıkları gerçeğidir.

- Özçakır, Alis - Sadıkoğlu, Ganime - Özdemir, Hakan - Bilgel, Nazan - Uncu, Yeşim - Alper, Züleyha, *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni 2001 Yılında Tercih Eden Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Düzeyleri,* 2003, Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi, 23(1), 14-17, Ankara.

ÖZET: Amaç: Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne 2001 yılında giren öğrencilerin ailelerinin sosyoekonomik düzeylerini belirlemek ve bunun tercihlerini belirlemede etken olup olmadığının incelemektir. Yöntem ve Gereçler: Çalışma grubu olarak Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin tümü alındı. 219 kişi olan çalışma grubunun %57'si (n:124) erkek, % 43'ü (n:95) kadın idi. Sonuçlar belirlediğimiz Sosyoekonomik Durum (SED) skalasına göre sınıflandırılarak, veriler SPSS 9.0 istatistik programında değerlendirildi. Bulgular: Öğrenci annelerinin %74'ü ev hanımı, %26'sı çalışmaktaydı. Annelerin %39'u ilkokul, %8'i ortaokul, %24'ü lise, %14'ü yüksekokul mezunu olup, %15'i ise eğitimi yok ya da sadece okur yazardı. Babaların %23'ü yüksek dereceli memur, %15'i işçi, %15'i serbest meslek sahibi, %14'ü esnaf, %33'ü diğer meslek gruplarından idi. Babaların %38' yüksek okul, %28'i lise, %22'si ilkokul, %9'u ortaokul mezunu olup %3'ü eğitimi yok ya da sadece okur yazardı. Öğrencilerin %74'ünde aile kendi evinde, %26'sı kirada oturmakta idi. Öğrencilerin sosyoekonomik durumlarının %43'ünün iyi, %35'inin orta, %14'ü çok iyi, %7'si kötü, %1'i çok kötü olarak belirlendi. Sonuç: Tıp fakültesini tercih eden öğrencilerin çoğunluğunun orta ve iyi sosyoekonomik seviyeye ait ailelerden geldikleri saptandı. Tercih edilen fakülte üzerine sosyoekonomik durumun etkilerini belirlemek amacıyla ayrıntılı araştırmalara ihtiyaç bulunduğu kanısına varıldı. Elde edilen istatistiksel veriler, yapılacak yeni çalışmalara ışık tutacaktır.

- Kurbanoğlu, S. Serap, *Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümlerinde Öğrenci Profili,* 2004, Bilgi Dünyası Dergisi, 5(1), Ankara.

ÖZET: Bu makalede, Türkiye'deki bilgi ve belge yönetimi bölümlerinin öğrenci profili üzerine yapılan bir çalışmanın bulguları sunulmuştur. Öğrenci profilinin belirlenmesi, öğrenci gereksinimlerine göre düzenlenmiş öğrenme ortamları hazırlanmasına ve ders programlarının gözden geçirilmesine katkıda bulunacaktır. Bulgular, Türkiye'deki dört bilgi ve belge yönetimi bölümünde kayıtlı bulunan birinci sınıf öğrencilerinin %60'dan fazlasının kız öğrenci olduğunu, öğrencilerin üniversiteye girerken yaptıkları ilk üç tercihleri arasında pedagoji bölümlerinin en çok tercih edilen bölümler olduğunu, öğrencilerin yaklaşık %50'sinin kişisel bilgisayarı ve %35'inin İnternet bağlantısı bulunduğunu; ayrıca öğrencilerin gerek yabancı dil gerekse bilgisayar okuryazarlığı becerilerinin farklı düzeylerde olduğunu göstermektedir.

- Özsoy, Seçkin, *Üniversite Öğrenci Profili: Kavramsal Bir Çözümleme ve Türkiye'ye İlişkin Bazı Ampirik Bulgular,* 2004, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 4(2), 301-334, İstanbul.

ÖZET: Yüksek öğretimin kitleselleşmesi yönündeki küresel eğilim, yüksek öğretim sistemlerini kurumsal ve işlevsel çeşitliliğe zorlamıştır. Bu olgu, gerek üniversiteler arasındaki gerekse her bir üniversite içindeki öğrenci profillerinin de giderek çeşitlenmesini ve farklılaşmasını beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla bu makalede çerçevesi çizilmeye çalışılan türden öğrenci profili araştırmalarının kuramsal ve pratik değeri ve önemi artmıştır. Bu makalenin temel amacı, üniversite öğrenci profiline ilişkin kuramsal ve ampirik bilgi eksikliğini gidermeye yönelik katkı sunmaktır. Makalenin birinci bölümünde, öğrenci profili kavramının tanımı, anlamı ve önemi ile öğrenci profili çizmenin kimi epistemolojik ve metodolojik temellerine ilişkin kuramsal bir tartışmaya yer verilmiştir. Makalenin izleyen bölümlerinde ise Türkiye yüksek öğretiminin öğrenci profili sosyo-demografik boyutlarıyla resmedilmeye çalışılmıştır.

- Üge, B., Karadayı - Figen, Uluğ, M., *Maltepe Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması,* 2004, Maltepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi, (2), 79-126, İstanbul.
- Lüküslü, Demet, *1960'lardan 2000'lere Gençlik Tipleri: Maddeci, Başarıcı, Manager Tipten Yuppie'ye Tiki'ye,* 2005, Birikim Dergisi, (196), 30-36, İstanbul.
- Onural, Hatun, *Teknik Eğitim Fakültesi Öğrenci Profili,* 2005, Eğitim ve Bilim Dergisi, 30(136), Ankara.

ÖZET: Bu çalışmada, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi'nde okuyan öğrencilere ilişkin bir profil ortaya koymak amacıyla öğrencilerin geldikleri lise türü ve neden tercih ettiği, ortaöğretim başarı durumu, ailelerinin sosyoekonomik durumu ile Teknik Eğitim Fakültesi'ni tercih etme nedenleri ve geleceğe ilişkin beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla geliştirilen anket 306 öğrenciye uygulanmış, veriler SPSS for Windows programında analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, birçok kişi ortaöğretimden sonra öğrenimini sürdürme arzusunda olup ilk denemede başarılı olmasa dahi üniversite sınavına girmeye devam etmektedir. Katılımcıların önemli bir bölümü okudukları alandan memnun değiller ve branşlarında teknik öğretmen olarak atamalarının yapılmasını istemektedirler. Teknik öğretmen olarak çalışmak isteyenlerin çoğunluğu iş güvencesi, rahatlık ve öğretmenliği saygın bir meslek olarak görmesi gibi nedenlerle tercih etmektedir.

- Uskun, Ersin - Öztürk, Mustafa - Aydın, Ülkem - Üçtaşlı, Sadullah, *Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal ve Psikolojik Özellikleri,* 2005, Ankara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi, 32(1), 35-44, Ankara.

ÖZET: Çalışmanın amacı Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin sosyal ve psikolojik özelliklerinin eğitim süreciyle ilişkisini değerlendirmek ve bu özelliklerde sınıflar arasında farklılıklar olup olmadığını değerlendirmekti. Kesitsel tipteki bu çalışmada, fakültede kayıtlı 176 öğrenciden 150'sine ulaşıldı. Anket formunda öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ile ilgili hazırlanmış sorular, Yaşam Sorunlarına İlişkin Çizelge, Genel Sağlık Soru Çizelgesi, Uyarlanmış Beck Depresyon Ölçeği, Spielberger Durumluk ve Sürekli Kaygı Envanteri bulunuyordu. İstatistik

analizde ki kare, Kruskal-Wallis testi, bağımsız iki grup ortalamaları t testi, Mann-Whitney U testi, Pearson ve Spearman korelasyon testleri ile lineer regresyon analizi kullanıldı. Grubun tamamında, olası yaşam sorunları arasında en önemli yer tutan üç sorun, sınav ve ölçme-değerlendirme sistemi, başarısızlık endişesi, ve sosyal yaşamdan hoşnutsuzluktu. Olası yaşam sorunlarının sınıflar arasında algılanma şiddeti farklıydı. Meslek seçiminden hoşnutsuzluk ve iyi bir iş sahibi olamama endişesi ise yaşam sorunları içinde önemli yer tutmuyordu. 1-2 kesme noktasında ruhsal bozukluk sıklığı %84. 2 olarak belirlendi. Sınıflar arasında sıklık bakımından farklılık mevcuttu ve bu sıklık sınıf arttıkça artmaktaydı. Bu sonuçlar yükseköğretim kurumlarında psikolojik danışma hizmetinin verilmesinin ve bu hizmetin sürekliliğinin sağlanmasının önemini ortaya koymaktadır.

- Bölükbaş, Nurgül, *Ordu Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyodemografik Özellikleri ve Eğitimleri ile İlgili Görüşleri,* 2006, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 9(1), 49-57, Erzurum.

ÖZET: Günümüzde Sağlık Yüksekokullarının öğrenim hedeflerini belirleme, öğrenciye yeterli ve kaliteli hizmet sunan uygulama alanı sağlama, nitelikli ve yeterli öğretim elemanı bulma, derslerde çağdaş öğretim yöntemlerini kullanma ve öğrencinin objektif olarak değerlendirilmesi açısından sıkıntıları vardır. Eğitimde kaliteyi artıran faktörler; öğrencinin kalitesi, öğretim elemanlarının kalitesi, müfredat programlarının ve öğretim yöntemlerinin iyileştirilmesi, fizik ortam ve teknik donanımın kalitesi, sosyal, kültürel ve akademik etkinliklerin yeterliliği ile olabilir. Bu çalışma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ordu Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin sosyodemografik özellikleri ve eğitimleri ile ilgili görüşlerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Formda okulun bina, öğretim kadroları ve diğer özelliklerine ilişkin sorular yer almıştır. Toplam 139 öğrenci ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin %32.4'ü 1-5 arası tercihle, %44.5'i açıkta kalmamak ve aile büyüklerini isteği ile okudukları bölümü tercih ettikleri saptanmıştır. Öğrencilerin %42,4'ü üniversite ortamı olarak okulu kötü, %38.8'i fiziki koşulları kötü, %58.3'ü öğretim elemanlarının tutumunu iyi, %53.9'u danışmanlarının tutumunu iyi olarak belirtmişlerdir.

- Özel, Ali, *Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı,* 2006, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (16), 317-336, Kütahya.

ÖZET: Bu çalışmada; Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sosyo-ekonomik ve kültürel yapılarını ortaya çıkararak onların problemlerine çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır. Bunun için Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde okuyan 363 öğrenciye 10 sorudan oluşan bir anket çalışması uygulanmıştır. Bu anket sorularında; öğrencilerin Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ni tercih etme sebepleri, nerede ikamet ettikleri, maddi ihtiyaçlarını ne şekilde temin ettikleri, buraya hangi bölge ve illerden geldikleri, ailelerinin yanına ne kadar sıklıkla gidip geldikleri, okudukları ilin halkı ve sınıf arkadaşları ile uyumları, mesleğe bakış açıları ve gelecekten ümitli mi yoksa kaygılı mı oldukları, tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin tercihlerini meslek saygınlığı ve mesleğe karşı olumlu tutum beslemelerinin etkilediği; barınma, ulaşım, burs ve çevreye uyum problemleri yaşadıkları; alan içi istihdam endişesi taşıdıkları tespit edilmiştir.

- Akbaş, Emine - Akbaş, Oktay, *Kırıkkale İl Merkezinde Bulunan Genel Lise Öğrencilerinin Profillerine İlişkin Bir Araştırma,* 2008, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, (8), 87-106, Ankara.
- Aksoy, Adem - Sezgin, Ayşe - Erdem, Tuğba, *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Durumları ve Genel Eğilimlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma,* 2008, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 39(1), Erzurum.

ÖZET: Araştırmanın amacı, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesinde okuyan öğrencilerin sosyo-ekonomik durumlarını, genel eğilimlerini, bölümleri tercih etme nedenlerini, okudukları bölümlerden memnun olma durumlarını, sahip oldukları eğitim alt yapısını, alışkanlıkları ve kültürel faaliyetlere katılma durumlarının belirlenmesi ve genel profilinin çıkarılmasıdır. Bu amaçla fakültede öğrenim gören öğrencilerle tam sayım yolu ile anket yapılmıştır. Anket sırasında öğrencilerin bir kısmının derse katılmamasından dolayı toplam öğrencilerin yaklaşık %70'i ile anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar LİMDEP istatistik programı ile yüzde olarak çizelge şeklinde verilmiştir. Sonuç olarak, erkek öğrenci oranı, kız öğrenci oranının yaklaşık iki katı olduğu, yaş dağılımının genelde 18 ile 24 arasında olduğu, öğrencilerin %73, 1'nün Doğu Anadolu dışındaki bölgelerden gelmiş olduğu, ailelerinin eğitim düzeyinin genelde düşük olduğu, %65, 4'ünün normal lise mezunu olduğu ve %69'unun devlet yurdunda ve evde arkadaşları ile kaldıkları, istekli olarak tercih edenlerin oranının %46, 4 olduğu, %71, 2'sinin Ziraat Fakültelerini açıkta kalmamak için tercih ettikleri, yaklaşık yarısından fazlasının okudukları bölümden memnun oldukları, belirtilen kötü alışkanlıklardan sigara dışındaki diğer maddeleri kullanım oranının düşük olduğu tespit edilmiştir.

- Lüküslü, Demet - Nemutlu, Gülesin - Yentürk, Nurhan - Kurtaran, Yörük, *Günümüz Türkiye Gençliği: Ne Kayıp Bir Kuşak Ne de Ülkenin Aydınlık Geleceği,* 2008, *Türkiye'de Gençlik Çalışması ve Politikaları* içinde, 287-299, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Yükseloğlu, Emel Hülya - Tarı Cömert, Itır - Özaşçılar, Mine - Yükseloğlu, Murat - Yavuz, Mustafa Fatih - Ziyalar, Neylan, *Polis Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Sosyodemografik Özellikleri ve Psikolojik İhtiyaçlarının İncelenmesi: Adile Sadullah Mermerci Örneklemi,* 2010, Polis Bilimleri Dergisi, 12(3), 107-128, Malatya.

ÖZET: Bu makalenin amacı, polis meslek yüksekokulundaki polis memuru adaylarının kişisel tercih ve gereksinimlerini belirlemek ve mezun olduktan sonra daha yüksek verim elde edilecek görevlere yönlendirilebilmesi için öneriler geliştirmektir. Çalışmada, Edwards Kişisel Tercih Envanteri kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini 2005-2006 öğretim yılında İstanbul Adile Sadullah Mermerci Polis Meslek Yüksekokulu'nda eğitim gören 18-23 yaşları arasında 211'i kadın, 860'ı erkek olmak üzere toplam 1071 polis meslek yüksekokulu öğrencisi oluşturmaktadır. Bu çalışmaya katılan öğrencilerin Edwards Kişisel Tercih Envanteri ile incelenen 15 ihtiyaç maddesine verdikleri cevaplara bakıldığında; en ağırlıklı olarak bildirilen gereksinimlerin "Yakınlık" (%15,80), "Baskınlık" (%15, 60) ve "Dayanıklılık" (%15, 12) olduğu; en düşük olanın ise "Uyarlık (Riayet)" ihtiyacı (%12, 15) olduğu görülmektedir.

- Bayhan, Vehbi, *Milenyum Gençliğinin Parolası: Görünüyorum O Halde Varım,* 2011, Türk Yurdu Dergisi, 31(286), 146-154, Ankara.

ÖZET: Türkiye'de Ergen Profili 2008 Araştırması ülkemizin 65 ilinde 5765 katılımcı ile yapılmış ve sonuçlandırılmıştır. Bilimsel araştırma yöntemlerinden nicel araştırma yöntemi ve bu yöntemin yüz yüze anket tekniğine dayalı olarak yapılan bu çalışmada çok aşamalı tabakalı olasılıklı küme örneklemi kullanılmıştır. Araştırma çerçevesinde, ergen, çeşitli açılardan sorgulama konusu yapılmış ve bu bağlamda bir bütün olarak ergenlerin (ve ailelerinin) sosyo-demografik özelikleri ve göç geçmişleri, içinde bulundukları hane yapısı ve yaşadıkları hanenin fiziksel özellikleri; öğrenci olanların okul hayatı ile ilgili durumları, eğitim sistemi ve okul hayatı ile ilgili memnuniyetleri; çalışanların ne tür işlerde çalıştıkları, yaptıkları işten memnuniyetleri, kazançları, çalışma saatleri; aile ve arkadaş ilişkileri, kişilik özellikleri, hisleri, davranışları, sağlık durumları, karşı karşıya oldukları riskler, ne ölçüde şiddete maruz kaldıkları, din ile olan ilişkileri, gelecek tahayyülleri, boş vakit değerlendirme biçimleri, internet kullanım alışkanlıkları ve medya takip alışkanlıkları sorgulanmıştır. Nihai olarak ise, araştırma verilerinden hareketle, sorunlar ve çözümlerine dair bir öneriler demeti hazırlanmıştır.

- Şen, Mustafa, *Türkiye'de Ergen Profili,* 2011, Aile ve Toplum Dergisi, 7(27), 89-102.
- Yiğit, Ahmet - Altun, Veysel Karani, *İmam-Hatip Lisesi 9. ve 10. Sınıf Öğrencilerinin Sosyo Ekonomik Profili Araştırması,* 2011, Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi, (32), 353-369, Konya.

ÖZET: Bu araştırmada Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde bulunan İmam-Hatip Lisesi öğrencilerinin sosyal ve ekonomik açıdan öğrenci profilleri incelenmiştir. Bu araştırmanın evreni; 2009-2010 eğitim-öğretim yılında, Konya İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde olan Konya İmam Hatip Lisesi, Selçuklu İmam-Hatip Lisesi, Meram Dr. Ali Rıza Bahadır İmam-Hatip Lisesi ve Karatay Mevlana İmam-Hatip Lisesi'nde öğretim gören 9. ve 10. sınıf öğrencileridir. Bu öğrencilerden örneklem alınmayıp tam sayım çalışması yapılmıştır. Öğrencilerin cinsiyet, yaş, ailelerinin sosyo-ekonomik ve kültürel yapıları, İmam-Hatip liselerini tercih etme sebepleri ve ilgi alanları tarama modeli ile ortaya konmuştur. İmam Hatip liseleri lehinde yapılan katsayı değişikliği sonucunda bu okullarda öğrencilerin sayısı giderek artmıştır. Erkek öğrencilerin oranında önceki yıla göre 2 kat artış gözlenmiştir. Ankete cevap veren öğrencilerin çoğu İmam Hatip lisesini kendi isteğiyle tercih etmiştir. Öğrencilerin İmam Hatip lisesini tercih etme sebeplerinin başında okulların dini eğitim vermeleri gelir.

- Deniz, Ali Çağlar, *Eğitimli Gençliği Anlamada Yeni Bir Tipoloji Önerisi: Cool Gençlik,* 2012, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5(2), 115-139, Uşak.

ÖZET: Nitel bir yöntemle kotarılan bu araştırmaya, 29 farklı üniversiteden bir tanesi yüksek lisans olmak üzere 41 üniversite öğrencisine ek olarak 2 tane de üniversiteye hazırlık öğrencisi olmak üzere toplam 43 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerden 40'ı Türkiye'de, 1'i Avustralya'da, 1'i Almanya'da, 1'i de KKTC'de yaşamaktadır. Araştırmaya katılanların yaş ortalaması 20, 1'dir. Araştırmaya katılanlardan 16'sı kız, 27'si erkektir. Örneklemdeki öğrencilerden 30'u yani %69, 7'si cool kavramını bir gençlik sıfatı olarak 14-17 yaş aralığında duymuşlardır. Bu dönem aynı zamanda gencin çocukluktan çıkarak delikanlılığa veya genç kızlığa geçtiği dönem olarak da nitelendirilebilir. Bu durum kavramın gençliğin dünyasına kendilerini konumlayacak bir kimlik/tarz/tavır arayışında oldukları dönemde

girdiğini ortaya koymaktadır. Özellikle belirli bir sosyal, kültürel ve ekonomik sermayeye sahip üniversiteli gençler için cool takılmak, bir hayat tarzı haline gelmiş durumdadır. Bu bağlamda, tüm üniversiteli gençler bir şekilde cool kavramıyla ilişki kurmak zorunda kalmaktadır. Elinizdeki araştırmaya göre üniversiteli gençliğin %41'i kendini cool hissettiğini söylerken, aynı orandaki genç kendini asla cool olarak görmediğini, anti-cool gençlik, belirtmiştir. Örneklemin %17, 6'sı ise cool olmaya öykündükleri halde, kendilerini bu konuda başarısız –cool olamamışlar- bulmaktadır. Dindar/ İslamcı cool gençlik bölümü için İstanbul'da okuyan yedi kız öğrenciyle ikinci bir örneklem oluşturulmuştur. Böylece, toplam örneklem sayısı 50 kişi olmuştur.

- Sevüktekin, Mustafa - Nargeleçekenler, Mehmet - Çetin, Işın, *Uludağ Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profil Araştırması*, 2012, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 31(2), 99-128, Bursa.

ÖZET: Bu çalışma, Uludağ Üniversitesi öğrencilerinin sosyo-ekonomik profillerini belirlenmeyi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, Uludağ Üniversitesi'nde okumakta olan öğrenci sayıları yardımıyla örneklem seti oluşturulmuştur. Daha sonra üniversiteye bağlı tüm fakülte ve meslek yüksekokullarına gidilerek anketler uygulanmıştır. Anket soruları öğrencilerin kişisel özellikleri, sosyo-ekonomik durumları, bölümleri ve çalışma performanslarına ilişkin soruları içermektedir. Çalışmada öğrencilerin demografik, sosyal ve ekonomik durumları üç başlık altında ortaya konulmaktadır. Betimsel istatistiklerin yanında, lojistik regresyon analizi yardımıyla öğrencilerin üniversitemizden memnuniyetini ortaya koyan faktörler belirlenmiştir. Buna göre öğrenciler için en önemli faktörler; bölüm, kampüs olanaklar, otomasyon sistemi ve öğretim üyelerinin danışmanlık hizmetinden memnun olmaktır.

- Bayhan, Vehbi, *Gençlik ve Postmodern Kimlik Örüntüleri Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili (İnönü Üniversitesi Uygulaması),* 2013, Gençlik Araştırmaları Dergisi, 1(1), 134-157, Ankara.

ÖZET: Üniversite gençliği, gelecekte üstleneceği görevlerle toplumun üst sosyal tabakasında yer alacak bir toplum kesimidir. Gençleri daha iyi anlamak ve gençlik için üretilen sosyal politikaların daha işlevsel olmasını sağlamak için, gençliğin sosyolojik profilinin bilinmesi gerekmektedir. 21. yüzyılda, küreselleşme bütün toplumları ve kültürleri etkilemektedir. Dünyanın her yerinde benzer hayat tarzları oluşurken, aynı zamanda farklı hayat tarzlarının da küreselleşmeye bir tepki olarak mevcut olduğu ve olacağı görülmektedir. Bu değişim ve dönüşümlerden en fazla etkilenen toplumsal kesim, değişime açık olan gençlik kitlesidir. Küreselleşme bağlamında bütün dünyada benzer popüler gençlik kültürleri oluşmaktadır. Ancak, yine de tek bir gençlik kimliğinden söz etmek mümkün değildir. Ülkelerin milli kültürüne göre gençlerin kimliği farklılaşırken; toplumsal cinsiyet, sosyal tabaka, aile yapısı, eğitim, meslek, yaşanılan mekân (kır veya kent), din, etnisite, tüketim vb. gibi diğer değişkenlere göre farklı kimlik örüntüleri oluşmaktadır. Üniversite gençliği, küreselleşme ve Türkiye'nin geçirdiği sosyal ve kültürel değişime paralel olarak hem bireyci hem de cemaat kültür özelliği göstermektedir. Bu bağlamda hem geleneksel hem de modern kültürü bir arada yaşayan postmodern kültüre göre çoğul kimlik örüntüsü taşıyan bir gençlik realitesi oluşmaktadır. Bu bildiride sunulan veriler, 2001 yılından 2013 yılına kadar 12 yıldır yapılan "Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili" araştırmasına

dayanmaktadır. İnönü Üniversitesi uygulamasında, on iki yıl içerisinde birikimsel olarak anket uygulanan öğrenci sayısı 48315 öğrencidir.

- Keskin, Mustafa, *Fırat Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Tabanı,* 2013, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13(1), 309-330, Elâzığ.

ÖZET: Fırat Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi öğrencilerinin sosyo-kültürel ve ekonomik tabanının tespitine ilişkin yapılan bu araştırmada, amaca ulaşmak için, söz konusu öğrencilerin kişisel özelliklerinden daha çok, aileleri adına verdikleri bilgilere dayanarak elde edilen verilere göre yorumlamalara gidilmiştir. Hiç şüphesiz, söz konusu fakülte öğrencilerinin önemli bir kısmının Doğu ve Güneydoğu Anadolu kökenli olması, onların dayandığı sosyo-kültürel ve ekonomik tabanını belirleyen en önemli etmendir.

- Nas, Alparslan, *Reklamlarda Gençlik Kimliğinin Kurgulanması: "Genç Turkcell" Örneği,* 2013, Selçuk İletişim Dergisi, 8(1), 116-127, Konya.

ÖZET: Bu çalışma Türkiye'nin önde gelen GSM operatörlerinden biri olan Turkcell'in gençlere yönelik hizmetlerini sunduğu "Genç Turkcell" kampanya reklamlarını eleştirel bir üslupla çözümlemeyi hedeflemektedir. Bu amaçla, reklamlarda görsel ve sözel araçlarla inşa edilen söylemlerin, nasıl bir gençlik kimliğine işaret ettiği ortaya konacaktır. Reklamlarda gençlerin, çekici bir düzensizlik halinde yaşadıklarını, üniversite kampüsünde ve gece kulüplerinde eğlendiklerini, rock müzik dinlediklerini, ailelerinden ayrı bağımsız bir yaşam tarzına sahip olduklarını gözlemlemek mümkündür. Bu açıdan bakıldığında reklamlarda kurgulanan gençlik kimliğinin, Türkiye'deki gençlerin ayrıcalıklı bir kesmini temsil ettiği tespit edilmektedir. "Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı" SETA tarafından 2012 Mart ayında yayınlanan "Türkiye'nin Gençlik Profili" araştırmasına referansla bu çalışma, Genç Turkcell reklamlarındaki gençlik kimliğinin, gençliğin büyük çoğunluğunu dışarıda bıraktığı sonucuna ulaşmaktadır. Psikanalitik açıdan bakıldığında reklamların, eksiklik, arzu ve "ayna evresi" dahilinde izleyici gençlere bir seyir deneyimi yaşattığını belirtmek mümkündür. Tüketimin sembolik boyutlarla işlevselleştiği bu durumda reklamı seyreden genç kişinin, kendisinden çok daha iyi hayatlar yaşayan gençlik imajıyla özdeşleşerek, bir ayna evresi dahilinde markaya yönelik bir arzu rejimini harekete geçirmesi öngörülür. Sonuç olarak Judith Williamson, Louis Althusser, Jacques Lacan ve Slavoj Zizek gibi düşünürlere atıfla bu çalışma, Genç Turkcell reklamlarının, belirli bir gençlik ideolojisini yeniden üreten bir "rüya imgesi" işlevi gördüğünü vurgulamaktadır.

- Bayhan, Vehbi, *Milenyum veya (Y) Kuşağı Gençliğinin Sosyolojik Bağlamı,* 2014, Gençlik Araştırmaları Dergisi, 2(3), Ankara.

ÖZET: İnsanın yaşam döngüsünde, kuşaklar kendi dönemlerinin ruhunu temsil ederler. Aynı zaman diliminde doğan ve aynı sosyal yapı içerisinde yetişen bireyler, benzer kültürel kodları sosyalleşme sürecinde edinir. Sosyal tarih sürecinde kuşaklar şu şekilde sınıflandırılmaktadır: (1) Sessiz kuşak (The Silent Generation), 1922-1945 arası doğanlar. (2) Bebek patlaması kuşağı (The Baby Boomers), 1946-1964 arası doğanlar. (3) X kuşağı (Generation X), 1965- 1980 arası doğanlar. (4) Y kuşağı

(Echo Moomer/Millenials), 1981-2000 arası doğanlar. (5) Z kuşağı, Kristal çocuklar, 2001-2020 arası doğumlular. Her kuşak, İçinde bulunduğu sosyolojik bağlamın ürünüdür. Günümüz gençliğini temsil eden Milenyum veya Y kuşağı gençliği, bilişim toplumu ve postmodern kültürün ilk kuşaklarıdır. Milenyum veya Y kuşağı gençliği, postmodern çoğul kimlik örüntülerine sahiptir. Hem bireyci ve özgürlüğüne düşkün hem de ailesine bağlıdır. Hem küresel kültürü hem de yerel kültürü yaşamaktadır. Tüketim toplumu ve kültürünün temel aktörleridir. Kimliklerini tüketim ve marka ile ifade etmektedirler. Narsisistik ve hedonist kişilik özelliklerine sahiptirler. Milenyum gençleri, geç evlendikleri veya boşandıktan sonra tekrar ebeveynlerinin yanında yaşamaya başladıkları İçin "Akerdeon Aile" yapısının yaygınlaştığı görülmektedir. Gerek üniversite gerek evlenme gerekse iş için ailelerinden ayrıldıktan sonra tekrar ailesi ile yaşamaya başlayan gençlere "Bumerang Kuşak" adı verilmektedir. Sosyolojik görecelik bağlamında, dünyadaki bütün milenyum kuşağının yüzde yüz aynı kimlik örüntüsüne sahip olduğu söylenemez. Sosyal sınıf, sosyal ve kültürel yapı farklılıklarına göre kuşakların hayat tarzları ve kimlikleri değişebilir. Ancak, Hegel'den mülhem "Zeitgeist" (Zamanın Ruhu) bağlamında kuşakların özelliklerinde benzer örüntüler görülmektedir.

- Bilsel Engin, Hande, *Tüketen Gençlik Kültürü: Pazarlama Kuşatması Altındaki Milenyum Kuşağı,* 2014, Gençlik Araştırmaları Dergisi, 2(3), 26-55, Ankara.

ÖZET: Bu çalışmada, milenyum gençlik kültürünün nasıl şekillendiği, genel dinamikleri ve tüketim kültürü katalizörü sektörlerin bu 360 derecelik hipnotik süreçte, genç tüketiciyi nasıl algıladıkları, araştırdıkları, segmente ettikleri ve ne biçimlerde yönlendirmeye çalıştıklarının izi sürülmüştür. Bu süreçleri anlamaya yönelik bu ikincil araştırma derlemesi çerçevesinde; Türkiye'de reklâm ve marka iletişimi stratejilerinin hangi istatistiksel temeller üzerinden nasıl kurgulandığı, sektörün genel anlamda bir stratejist gözüyle nasıl bir yol izlediği, milenyumun genç tüketicisinin farklı sektörlerce ne biçimlerde kompartmantalize edilip ve kuşatılmaya çalışıldığı gibi hususlar üzerinde durulmuştur.

- Çapcıoğlu, İhsan, *Modern Zamanlarda Tüketilen Gençlik*, 2014, Diyanet Dergisi, (286), 22-25, Ankara.

ÖZET: Modern zamanların en önemli toplumsal işlevleri araçsallaştırma, metalaştırma ve meşrulaştırmadır. Öyle ki; günümüzde bu üç sürecin işlemediği bir bireysel ve toplumsal yaşam alanından söz etmek neredeyse imkânsızdır. Modern öncesi zamanların kendi varlığı ve yetkinliği üzerinde derin düşünceler üreten insanı, artık yerini; kadim düşünceleri hızla ve hazla tüketen bir ekonomik insana bırakma eğilimindedir. Oysa insanın kendisi başta olmak üzere kendi dışındaki varlıklarla ve evrenle kurduğu ilişkinin doğasında, asla basit araçsallaştırmalara kurban edilmemesi gereken ve sadece kendisine özgü olan yetenekleri yer alır. Bu nedenle insan, söz konusu potansiyel yeteneklerinin oluşturduğu özünü (fıtratını) harekete geçirip geliştirdiği ve bu özü kendisine bahşedenle iletişime geçirip hayatına kattığı ölçüde insanlığını gerçekleştirme imkânı bulur. Bu yolla o, sadece kendisini değil, aynı zamanda bütün evreni ve Yüce Yaratıcısını tanımaya aracılık eden bir kemalat sürecine de girmiş olur.

- Sırma, Çiğdem Sema - Burcu, Esra - Taş, Levent, *İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına (İBBS Düzey 1) Bağlı Olarak Türkiye'de Gençlerin Sosyo-Demografik Profili,* 2014, Gençlik Araştırmaları Dergisi, 2(3), 56-77, Ankara.

ÖZET: Gençlik dönemi, biyolojik, psikolojik ve sosyolojik değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Bu dönemde gencin yaşadığı yer/bölge gencin yaşadığı değişimleri etkileyen önemli unsurlardan biridir. Bu nedenle bu çalışmada gençlerin sosyo-demografik özellikleri bölgeler arası gelişmişlik düzeylerine göre incelenmiştir. Çalışmada TÜİK ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt İstatistikleri) istatistikleri ile yine TÜİK'in yayınladığı ulusal eğitim istatistikleri veri tabanı ve işgücü istatistikleri kullanılmıştır. Bölgeler arasındaki gelişmişlik düzeylerinin değerlendirilebilmesi için kır- kent ayrımının yerine İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (IBBS) kullanılmıştır. İBBS, coğrafi, sosyal, kültürel ve ekonomik özellikleri birbirine benzeyen illerin gruplanmasıyla oluşturulan bir bölge sınıflamasıdır. Türkiye'de 15-24 yaş arasındaki gençlerin sosyo-demografik özellikleri arasında, cinsiyet dışında diğer sosyo-demografik özellikleri (yaş, medeni durumu, okuma yazma durumu, eğitim düzeyi, istihdam durumu) yaşanılan bölgenin gelişmişlik düzeyine göre farklılıklar göstermektedir.

- Tekin, Mehmet Emin, *Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrenci Profili,* 2014, Eurasian Journal of Veterinary Sciences, 30(4), 181187, Konya.

ÖZET: Amaç: Bu çalışma, Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrencilerinin başarı ve kısmen demografik profilini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Çalışmada 2008, 2009, 2010 ve 2013 yıllarında fakültenin son sınıfında olan ve intörn eğitimi alan öğrencilerden alınan tanıtıcı bilgiler kullanıldı (2011 ve 2012 yılında veri toplanamadı). Çalışmaya sınıf listesinin yaklaşık %80'ni katıldı ve 4 yılda toplam 433 öğrenci bilgisi değerlendirildi. Kendilerini tanımak amacıyla öğrencilere sorulan sorular bir anket formatı şeklinde disipline edilerek veri toplandı. Öğrencilerin cevaplarına yönelik verilerin frekansları ve oransal değerleri grafik haline getirildi. Bulgular: Elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin %87.3'ü erkek %12.7'si kızdır; fakülteye gelen öğrencilerin çoğunluğunu İç Anadolu (%39.3), Akdeniz (%18.9) ve Ege (%13.6) bölgelerinden gelen öğrenciler oluşturmaktadır; çoğunluk (%84.3) annesini ev hanımı olarak tanıtmıştır; babası işçi olanlar en fazla (%31. 1) olup onları %28. 1 ile babası memur olanlar takip etmiştir; öğrencilerin büyük çoğunluğu iki (%35.3) ve üç (%26.8) kardeşlidir; %49. 2'si lise, %29.8'i anadolu lisesi, %16, 5'i süper lise çıkışlıdır; son sınıf olan bu öğrencilerin büyük çoğunluğu (%86.8) evde, çok azı (%13. 2) yurtta kalmaktadır; yabancı dil bilenlerin oranı %21.8 olup geriye kalanlar ya zayıf ya da orta düzeyde dil bilmektedir; intörn olan bu öğrencilerden sadece %21.6'sının alttan dersi yok, %46.4'nün 1-3 arası dersi bulunmaktadır; öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%66.6) ortalaması 2.5'in altında olup 3.0'ün üzerinde olanların oranı sadece %5.9'dur; iş planı konusunda öğrencilerin çoğunluğunun (%45.4) ilk tercihi kamu personeli olmaktır. Öğrencilerin başarılarını yansıtan alttan ders alma, yabancı dil düzeyi ve not ortalamasına bakıldığında, başarı konusunda iyi bir düzeyde olmadığı söylenebilir. Öneri: Çalışmanın fakülte yönetimi, öğretim üyeleri ve öğrenciler için tanıtıcı ve yol gösterici olduğu düşünülmektedir.

- Tükel, İrem, *Tüketimin Yeni Aktörleri: "Y Kuşağı",* 2014, Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar Elektronik Dergisi, Ankara.

ÖZET: Tüketim, toplumsal yapıya, döneme ve kültüre göre değişkenlik gösteren sosyal bir olgudur. Özellikle modernleşme süreci ile birlikte tüketim ve tüketim toplumu kavramları toplumsal statüyü belirleyen öğeler olarak günlük yaşamda etkili olmaktadır. Tüketim kültürü, tüketim ürünlerinin ve

hizmetlerinin kullanımının ötesinde, toplumsal statüyü ve kimliği tanımlama biçimi olarak giderek önem kazanmaktadır. Bu kültür, özellikle gençlik tarafından daha da önemsenmekte ve yaşam biçimlerini tanımlama aracı olarak değerlendirilmektedir. Sosyal bilimciler ve pazarlama uzmanları için Y Kuşağı olarak tanımlanan 1981-2000 yılları arasında dünyaya gelen kuşak tüketim toplumunun en aktif öğeleri olarak değerlendirilmektedir. Bu makalede, genç kuşağın, özellikle de Y Kuşağı olarak adlandırılan 1981-2000 doğumlu yüksek nüfuslu kuşağın, tüketim tercihlerinde tüketim kültürünün etkisi ele alınmış, bu kuşağın tüketim alışkanlıklarının kendileri için bir sınıf aidiyeti anlamına geldiği, kimlik oluşturmada etkili bir unsur olduğu vurgusu yapılmıştır.

- Arslan, Asuman Duru - Sarıhan, Ercüment Osman - Parlakay, Oğuz, *Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi Öğrenci Profili ve Sosyo-ekonomik Yapısı,* 2015, Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 20(2), 52-59.

ÖZET: Bu çalışma Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin demografik ve sosyo-ekonomik yapılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın materyalini, Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi bünyesinde eğitim verilen Bitki Koruma, Tarla Bitkileri ve Zootekni bölümlerinde eğitim alan 53 öğrenciden elde edilen veriler oluşturmaktadır. Araştırma bulgulara göre; Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin yaş ortalaması 19 olup, %43'ünü bayanlar oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaklaşık %59'u normal lise mezunudur. Bununla birlikte, öğrencilerin %70'i yurtlarda barınmakta olup, %66'sı öğrenim gördüğü programı ilk 10 sırada tercih etmişlerdir. Elde edilen sonuçlara göre; Uşak Üniversitesi Ziraat ve Doğa Bilimleri Fakültesini tercih eden öğrenciler; liseden mezun olduktan sonra beklemeden yerleşen, yarısına yakını bayan öğrencilerden oluşan, yarısından fazlası Ege Bölgesi'nden gelen, önemli bir kısmı yurtlarda barınan, gelir düzeyi düşük bir profil çizmektedir.

- Bulut, Hüseyin, *Erzincan Üniversitesi Kemah Myo Öğrenci Profili,* 2016, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9(1), 55-66, Erzincan.

ÖZET: Meslek Yüksekokullarının amacı, bireylere bir meslek için gerekli olan teorik bilgilerin yanında uygulamalı eğitim vererek, bireyin mesleki beceri, tutum ve alışkanlıklarının kazanılmasını sağlamaktır. Bu bağlamda Meslek Yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin profillerinin daha yakından tanınması gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı, Erzincan Üniversitesi Kemah Meslek Yüksekokulu'nda bulunan 6 farklı bölümde öğrenime devam eden öğrencilerin, öğrenci profillerinin belirlenmesidir. Çalışmada programlarda öğrenim gören 140 öğrenciden anket yoluyla elde edilen veriler kullanılmıştır. Bulgular değerlendirilirken frekans tabloları ve % hesaplamalardan faydalanılmıştır. Elde edilen sonuçlar Erzincan Üniversitesi Kemah Meslek Yüksekokulu ve Üniversite yöneticilerine hâli hazırdaki öğrencilerinin profilleri hakkında bir veri tabanı oluşturmaktadır.

- Kuyucu, Mihalis, *Üniversitede Eğitim Gören Y Kuşağı Öğrencilerinin Radyo Formatları Tercihi,* 2016, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(46), 713-730.

ÖZET: Bu çalışmada Türkiye'de yaşayan Y Kuşağı üniversite öğrencilerinin radyo mecrası ve radyo kanallarının kullandığı formatlara olan ilgisi üzerine bir betimsel analiz yapılmıştır. Yeni neslin en

aktif ve önemli temsilcileri arasında yer alan Y Kuşağının radyo mecrasına ve radyo kanallarının kullandığı formatlara olan ilgisine yönelik hazırlanan bir ankete sahip olan bu çalışmanın birinci bölümünde Y kuşağı hakkında kavramsal araştırma yapılmış ve Y Kuşağı hakkında önceden yapılan araştırmalara yer verilmiştir. Araştırmanın ikinci bölümünde İstanbul'da değişik üniversitelerde eğitim gören 232 Y kuşağına mensup öğrenciye bir anket uygulanmıştır. Ankette kuşak temsilcilerinin radyo dinleme alışkanlıkları ve hangi radyo formatını neden tercih ettiği sorgulanmıştır. Araştırma sonucunda Y kuşağının radyoyu daha çok müzik dinlemek için tercih ettiği ve CHR adlı radyo formatına daha fazla ilgi gösterdiği ortaya çıkmıştır. 1980-1989 yılları arasında doğan hedef kitle daha çok talk radio (konuşma radyosu) dinlemeyi tercih ederken 1990-1999 yılları arasında doğan genç Y kuşağı daha çok CHR (top 40) formatını tercih etmektedir. Araştırma yaş küçüldükçe radyoyu bir müzik kutusu gibi görme eğiliminin arttığını ve bu eğilime en uygun radyo formatı olan CHR formatının yaygınlaştığı sonucuna varılmıştır. Radyo Y Kuşağında haber verme–eğitme ve bilgi verme işlevinden çok müzik yayınlama ve eğlendirme işlevi ile daha fazla ön plana gelmektedir.

- Karaçayır, Ebubekir - Çevik, Osman - Doğanay, Taylan Can, *Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Profilinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Örneği,* 2017, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 19(32), 27-33, Karaman.

ÖZET: Bu çalışma ampirik ve pratik bulgulara dayanan araştırma sürecinin bir sonucudur. Araştırmanın konusu, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin sosyal ve ekonomik profillerinin betimlenmesidir. Konu özelinde araştırmanın amacı ise öğrencilerin zaman ve para sermayelerini kullanımlarındaki verimliliktir. Araştırmanın verileri anket veri edinme tekniği ile elde edilmiştir. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin demografik dağılımları ile sosyal ve ekonomik özellikleri belirlenmiştir. Böylelikle sosyal bağlarıyla ilişkisi kurulan pratik bulgular irdelenebilmiştir. Ocak 2017 itibariyle Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencisi sayısı 14.395 kişiden oluşmaktadır. Ankete katılan öğrencilerin toplam sayısı 1. 228 öğrenciden oluşmaktadır. Başlıca kategorilerde ampirik bulgular; cinsiyet, yaş, aile durumu, kültürel özelliklerin edinildiği şehir ve öğrenci olarak barınma ile aylık gelir durumlarıdır. Pratik bulgular ise zaman ve para kategorisine ayrılmaktadır. Verilerin analiz edilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. Bulguların ortaya konulmasında başlıca frekans, yüzde ve Ki-Kare analizlerine başvurulmuştur. Sonuç olarak Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin zaman ve para kullanımlarındaki faktörler belirlenmiştir. Zaman ve para kullanımı arasındaki ilişkinin verimliliği öğrenciler açısından olumlu ve olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda öğrenciler zamanlarını ve paralarını verimli kullanma konusunda yeterli düzeyde görülmemiştir. Bu bağlamda verimli kullanılan zamanın ve paranın öğrencilerin gelecek bireysel kariyer ve toplumsal yaşamları için oldukça önemli olduğu tespit edilmiştir.

5.3. Kitaplar

- Korok, Daniş Remzi, *Delikanlılık ve Sefahet,* 1937, 24s., Bozkurt Basımevi, İstanbul.
- *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi: Üniversite Öğrencileri Arasında Bir İnceleme,* 1958, Ajans Türk Matbaası, Ankara.
- Türkiye İstatistik Kurumu, *İTÜ Öğrencilerinin Sosyal Durum Anketi Sonuçları,* 1969, 18s., İTÜ İnşaat Fakültesi Matbaası, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: 5 Haziran 1969 günü İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yapılan anket sonuçlarım sayı ve yüzde olarak iki kısım halinde vermektedir.

- Özcan, Köknel, *Türk Toplumunda Bugünün Gençliği,* 1970, 239s., Bozok Matbaası, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Gençlik bir milletin geleceği, itici ve ilerletici gücüdür. Gençliği tanımak, onun durumunu, düşüncesini, duygusunu, tutumunu ve eylemini bilmek demektir. Tüm bunlar ise gencin yetiştiği çevrenin doğal sosyal, ekonomik, kültürel şartları ile değişir, şekillenir. Yazar konuları gençliğin tanımlanması - Hukuk açısından gençlik - Nüfus açısından gençlik – Erginlik döneminin psikolojisi - Gençlik çağının psikolojisi - Beslenme - Ailenin genel tutumu - Cinsi tutum ve bilgi - Gençlik çağında arkadaşlık v. B. başlıklar altında vermiştir. Toplumumuzda cinsel sorunlar anlatılmaktan ve açıklanılmaktan kaçınılan, gizli, saklı bir sır gibidir. Ancak kişisel veya toplumsal birçok bunalımların, davranışların altında çoğunlukla cinsel problemler vardır. Çünkü cinsiyet yaşamımızın ve hayatımızın devamını sağlayan biyolojik ve psikolojik bir kudret ve dürtüdür. Gence yakın olan ve güvenilir kişilerin konuya hiç ışık tutmaması, sorunun evde ve okulda ısrarla gizlenmesi, merak içinde olan gençleri yanlış ve kötü kaynaklara götürmektedir. Çocukluktan ön ergenliğe geçişte çevre ile ilişkilerini azaltan çocuklar arkadaş aracılığı ile yeniden topluma karışmaya başlarlar. Genelde gencin, düşünce, davranış ve tutumunu en çok etkileyen arkadaş gruplarıdır. Genç grup kalıplarına uymak, yabancılık duymamak için büyük çaba harcar. Giyinişlerinden, düşüncelerine kadar birbirlerini etkilerler. Ancak, arkadaşlık ilişkilerinde, aradaki duygu ve düşünce yakınlığına göre belirli mesafeler vardır.

- Başaran, Fatma, *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Öğrencileri Üzerinde Psiko-Sosyal Bir Araştırma,* 1974, 611s., Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- Arıt, Musa, *Cumhuriyet Döneminde Gençlik,* 1979, 240s., Türkiye Yayıncılık, İzmir.

KAPAK ARKA YAZISI: Eser 1977-1978 yılı Yunus Nadi Armağanı Yarışması'nda üçüncülük ödülü almıştır. Yazar, başta sınıfsız, sınıflı kapitalist ve genç sosyalist toplumlarda gençliği anlatarak toplumumuzdaki gençliği, nüfusumuzun kapsamında, yaş ve cinsiyete göre, medeni durumuna göre, yerleşme biçimine göre, kendi toplumsal konumlarına vb. durumlarına göre istatistiki bilgilerle incelemiş ve Cumhuriyet dönemi gençlik eylemlerinin kısa tarihini vermiş ve ekonomik ve toplumsal değişme sürecinde gençliği ele almıştır. Sonunda ise Türkiye gençliğinin gereksinim ve sorunları üzerinde durmuştur. Her genç yaşamını sürdürebilmek için temelde, besin, konut, sağlık ve cinsel gereksinimlerini karşılamak zorundadır. Gençliğin ayrıca ekonomik, sosyo-politik, kültürel, biyolojik, eğitim ve öğretim konusunda gereksinim ve sorunları vardır. Gençlik konusu, uygarlığın doğuşu kadar eski ve toplumdaki eski ve yeni arasındaki kaçınılmaz çatışmada can damarıdır. Toplum ve gençlik sorunu karmaşık ve çok yönlü olarak her zaman gündemdedir. Gençlik eski düşünce, eski kurumlar, eski toplumlar ve kısaca eski olan her şeyle bir savaşım içinde olup yeniye geleceğe yöneliktir.

- Gürses Fulya, Gürses Hasan Basri, *Dünya'da ve Türkiye'de Gençlik,* 1979, 667s., Der Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Konu Araştırmanın yöntemi, kapsamı ve amacı - Çağımız dünyası ve gençlik üçüncü dünya ülkelerinde, az gelişmiş ülkelerde gençlik - Sosyalist ülkelerde gençlik - Türkiye'de gençlik ana başlıkları altında anlatılmıştır. İnsan toplumlarının tarihsel gelişmesi sürecinde gençlik ya da genç nüfus, doğal olarak toplumun sonraki yetişkinleri olmuştur. Her toplumun genç kuşağı o toplumun, o günkü sosyal, ekonomik ve kültürel şartları içinde biçimlenir. Her genç kuşak kendi toplumunun daha önceki kuşaklarının oluşturduğu toplumsal, ekonomik ve kültürel birikimi ile geleceğin oluşturulmasında aktif rol alır. Ülkemiz gençlerinin sorunları, toplumsal yapımızdan kaynaklanmakta ve çözümü de toplumsal sorunlarımızın çözümüyle çakışmaktadır. Ayrıca ülkemizdeki toplumsal sınıfların ve bu sınıfların gelişme sürecindeki yerinin belirlenmesi, sorunların oluşum ve çözümünde etkilerinin açıklanması gereklidir.

- Çelebi, Nilgün, *Ege Üniversitesine 1980-1981 Ders Yılında Kayıt Olan Öğrenciler Üzerine Bir Araştırma,* 1982, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Ekşi, Aysel - Bilsel, Hikmet - Erer, Şahika - Boysan, Zehra, *İstanbul Üniversitesi Öğrencileri Anketi (1977-1978),* 1982, 73s., Hürriyet Ofset Matbaacılık ve Gazetecilik, İstanbul.
- *Ankara Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma 1980-1981,* 1983, Ankara Üniversitesi Mediko Sosyal Merkezi Yayınları, Ankara.
- Çavdar, Tevfik, *Cumhuriyet Döneminde Gençlik,* 1983, 240s., Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, İstanbul.
- Ekşi, Aysel, *Üniversiteli Gençler,* 1986, 520s., İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Uçum, Mehmet Ata, *Günümüz ve Gençlik,* 1988, 48s., Günce Grafik ve Yayıncılık, İstanbul.
- Özkale, N. Nerzan, Küçükçiftçi, Suat, *Yüksek Öğrenimde Öğrenci Profili: İTÜ Örneği,* 1990, 34s., İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Kozanoğlu, Hayri, *Yuppiler, Prensler ve Bizim Kuşak,* 1993, 212s., İletişim Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Dünyada ve Türkiye'de "başarı ve kazanma"nın, paranın, "business"in, statünün, kariyerin "yükselen değer" oluşuyla ortaya çıkan ve bu gidişatın simgesi olan Yup-pieler... Yuppieliğin, Yup-pielerden daha zenginleri de daha yoksulları da saran "havası"... Yuppielerin hası ve bürokrasideki koçbaşı olarak "Prensler"... Yuppieliğin öncüsü olduğu hayata hem en hızlı erişebilenleri, hem erişenlere en can-ı gönülden gıcık olanların kuşağı ("Bizim Kuşak") 57'liler.

- İMV-SAM İstanbul Mülkiyeliler Vakfı Sosyal Araştırmalar Merkezi, *Türkiye'de 90'ların Gençliği,* 1995, 80s., Yeni Yüzyıl Kitaplığı, İstanbul.
- Kentel, Ferhat, *Türkiye'de 1990'ların Gençliği,* 1995, Sosyal Araştırmalar Merkezi, İstanbul.
- Sosyal Araştırmalar Merkezi, *Türkiye'de Gençlik,* 1996, Yeni Yüzyıl Kitaplığı, İstanbul.
- Güler, Müzeyyen, *Kentleşme Sürecinde Gençlik,* 1997, 127s., Ümit Yayıncılık, Ankara.
- Gürses Fulya, Gürses Hasan Basri, *Dünya'da ve Türkiye'de Gençlik,* 1997, 585s., Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Fulya ve Hasan Basri arkadaşlarım, Beni ayrıca onurlandıran bir ithafla, imzalayıp göndermek zerafetinde bulunduğunuz "Dünya'da ve Türkiye'de Gençlik" adlı eserinizi aldım. Çok teşekkür ederim. Hacimli bir eserin üzerine sürekli eğilmek, rahatsızlığımdan doğan güçsüzlük nedeniyle henüz yapamadığım şeylerden olmasına rağmen, kitabınızı elimden bırakamadım. Sonuna değin okudum. Hem zevk duydum hem de bilmediğim nice şeyler varmış, onları öğrendim. Türkiye'mizde, üzerinde hayli kalem oynatılmış, ancak bir iki eser ve makale dışında yerli yerine oturtulmamış çok önemli bir konuda, sizin eseriniz, diyebilirim ki, şimdiye dek yazılmış olanların en ciddi ve en bilimsel olanı. Bunda, sizlerin araştırıcı yeteneklerinizin yanında ve belki ondan da çok seçtiğiniz yöntemin başta gelen bir rol oynadığını belirtmeye bilmem gerek var mı? Seçilen yöntemdeki gerçeklik, çağdaşlık ve bilimselliğin bir konuya kazandırdığı berraklık, derinlik ve bütünselliği görmek isteyenlere, sizin eserinizi de göğsümü gere gere gösterebilirim. Türkiye'ye dönüp de öğretime başladığımda, bu güzel eseri, her öğrencinin okumasını, üzerine basa basa isteyeceğim. Bununla çok gençleri yığınla "sapma"lardan kurtaracağıma inanarak yapacağım bunu. Özellikle faşizmin tırmandığı bir dönemde, her gence şu gerçeği öğretebilirsek ne mutlu bizlere: "Gençlik Gelecektir ve Gelecek Sosyalizmdir" İkinizi de böyle bir eseri ortaya koyduğunuzdan dolayı kutlar; yürekten selam ve saygılarımı yollarım. Aziz arkadaşlarım. Server TANİLLİ.

- Şener, Sami, *Türkiye ve Gençlik,* 1997, 208s, Suffe Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Gençlik; buluğa erme sebebiyle, biyolojik ve psikolojik bakımdan çocukluğun sonu ile toplum hayatında sorumluluk alma dönemi olan 12-24 arasında kalan yaş grubudur. Gençlik aslında kendi kafasında neden, niçin ve nasılların başladığı dönemdir. Bazı soruların kendi kafasında yer bulduğu dönem. Gençlik bu dönemde "niçin ve nasıl" diye sorar. Yani daha çok sorunlara ilgi duymaya başladığı, bazı şeylerin gerçeğine parmak bastığı dönem.

- Kollektif, *Gençlik I,* 1999, 279s., Boran Yayınevi, İstanbul.
- Kondrad Adaeuner Vakfı, *Türk Gençliği 98: Suskun Kitle Büyüteç Altında,* 1999, 125s., İstanbul Mülkiyeliler Vakfı Sosyal Araştırmalar Merkezi, İstanbul.
- Türk Demokrasi Vakfı, *Türkiye'de ve Avrupa'da Gençlik,* 2000, 103s., Türk Demokrasi Vakfı Yayınları, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Bu kitapta, Türkiye'deki gençlik ve ayrıca Almanya ve diğer Avrupa ülkelerindeki Türk gençliği ile ilgili hususları inceleyen çalışmalar yayınlanmıştır. Aynı zamanda Alman gençliğinin sorunları bilimsel olarak değerlendirilmiştir. Bu sırada şartlardaki her türlü farklılığa rağmen Türk ve Alman gençliği arasındaki benzerliklerin, ilk bakışta anlaşılabileceğinden çok daha fazla olduğu görülmektedir. "Gençlik" hakkında ilerde daha farklı ve gerçeğe yönelik konuşulması ve ileri düzeyde ampirik araştırmalar sayesinde daha derin bilgiler edinilmesi ümidiyle.

- Atak, Ali Osman, *Çocuk ve Gençlik: 2000'li Yıllarda,* 2001, 432s., Buhan Yayınları, İstanbul.
- Tatlıcan, Ümit, *Adnan Menderes Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Profili ve Psiko-*

Sosyal Sorunları, 2001, 132s., Deniz Ofset, Aydın.

- Yazıcı, Erdinç, *Üniversite Gençliği 2001: Üniversite Gençliğinin Sosyo-Kültürel Profili Üzerine Bir Alan Araştırması Gazi Üniversitesi Örneği,* 2001, 328s., Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Polis Akademisi Başkanlığı, *Polis Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel Durumu,* 2002, 191s., Polis Akademisi Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Aykaç, Burhan - Yazıcı, Erdinç - Cangızbay, Kadir - Akkutay, Ülker - Bilgin, Vedat, *Türk Üniversite Gençliği Araştırması: Üniversite Gençliğinin Sosyo-Kültürel Profili,* 2003, 409s., Gazi Üniversitesi Yayınları, Ankara.
- Yıldız, Murat, *İlahiyatFakültesi Öğrencilerinin Psiko-Sosyal Özellikleri: Boylamsal Bir Çalışma,* 2003, Tibyan Yayıncılık, İzmir.
- Armağan, İbrahim, *Gençlik Gözüyle Gençlik-21. Yüzyıl Eşiğinde Türkiye Gençliği,* 2004, 432s., Kırkısraklılar Vakfı Usadem Yayınevi, İstanbul.
- Kızıltaş, Ayşe, Türküm, Ayşe Sibel, Yemenici, Bahriye, Bıyık, Nihal, *Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Demografik Özellikleri, Sorunları ve Üniversiteye İlişkin Görüşleri,* 2004, 165s., Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.

KAPAK ARKA YAZISI: Üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik merkezleri, öğrencilerin ruh sağlıklarını korumalarına, akademik ve kişilik gelişmelerine katkıda bulunmada önemli roller yüklenmiş yapılardır. Merkezlerin etkililiği, hedef kitle olan öğrencilerin ihtiyaçlarına ve sunulan hizmetlerin sonuçlarına ilişkin bilimsel verilerin ışığında arttırılabilir. Öğretiminin kalitesinin arttırılması da öğrencilerin ihtiyaçlarının, beklentilerinin somutlaştırılmasıyla mümkün olabilecektir. Üniversite öğrencilerinin sosyo-demografik özellikleri, sorunları ve üniversiteye ilişkin görüşlerini belirlemek üzere yapılan bu çalışmanın, öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun programlar geliştirilmesini sağlamada yararı olacağı gibi gelecek yıllarda gerçekleştirilecek araştırmalara da zemin oluşturulması umulmaktadır.

- Öztürk, Namık Kemal, *Muğla Üniversitesi Öğrenci Profili,* 2005, 72s., Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Yaylalı, Muammer, *Üniversite Gençliğinin Sosyo-Ekonomik Profili Araştırması,* 2006, 154s., Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

KAPAK ARKA YAZISI: Öğrenci profili ile ilgili olarak gerek yurt içi ve gerekse yurt dışında yapılmış çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Ancak, araştırmanın çoğu, üniversitelerin bir veya birkaç fakültesindeki ya da fakültelerin bazı sınıflarındaki öğrenciler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, çalışmamız gerek anket sayısı ve gerekse soru çeşitlemesi itibariyle de bu çalışmaların ötesindedir. Yaptığımız çalışmanın, öğrenci profilini iyi temsil edebilmesi için devlet ve vakıf üniversitelerinin değişik fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin örneklem hacmi ana kütlenin yaklaşık yüzde birini kapsayacak şekilde planlanmıştır. Bugüne kadar bu kapsamda yapılmış bir araştırma bulunmaması, çalışmamızı özgün kılmaktadır. Üniversitemiz bilimsel araştırma fonunca desteklenen "Üniversite Gençliğinin Sosyo-Ekonomik Profili" konulu araştırma projesi, Türkiye'deki devlet ve vakıf üniversitelerinin çeşitli fakültelerdeki 7568 örgün öğrenim öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, yürütülecek çalışmaya temel teşkil etmek üzere proje grubunca kapsamlı bir anket formu hazırlanmıştır.

Anket, esas itibariyle üniversite gençliğinin demografik özelliklerini, öğrenim gördükleri üniversite ve bölümü tercih etme nedenlerini, mezuniyet sonrası beklentilerini, ülkemizin gündemindeki temel konulara ilişkin düşüncelerini, gelir ve harcama kalıplarını, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerden yararlanma düzeylerini belirleyecek şekilde düzenlenmiştir.

- Aytaç, Aygen, *İnsani Gelişme Raporu Türkiye 2008: Türkiye'de Gençlik,* 2008, 122s., Desen Ofset, Ankara.
- Yaşama Dair Vakfı, *Türkiye "Gençlik Halleri" Araştırması,* 2008, 61s., Yaşama Dair Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Lüküslü, Demet - Elhan, Uğur, *İstanbul Liseli Profili: Eğitim, Aile, Sosyal Çevre, Medya ve Gençlik Halleri,* 2011, 122s., Genç Hayat Yayınları, İstanbul.
- Gür, Bekir S., Dalmış, İbrahim, Boz, Nevhel, Kırmızıdağ, Nur, Çelik, Zafer, *Türkiye'nin Gençlik Profili,* 2012, 176s., Seta Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Türkiye'de gençlerin, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatına yönelik çalışmalarda büyük bir eksiklik vardır. Gençliğe yönelik hizmetlerin, gençlerin talep ve görüşleri çerçevesinde belirlenmesi, bu hizmetlerin etkin ve verimli olması açısından oldukça önemlidir. Elinizdeki bu çalışma, Türkiye'de gençlerin sosyokültürel beğenilerini ve serbest zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini ortaya koyan şu ana kadar yürütülmüş en kapsamlı araştırmadır. "Türkiye'nin Gençlik Profili" adlı bu araştırma, Türkiye'deki gençlik politikalarına katkı sunmak amacıyla yapılmıştır. Araştırma, Türkiye'deki 15–29 yaş aralığındaki 10. 174 gencin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma; gençlerin barınma durumları, sosyal güvenlik durumları, yabancı dil bilme ve yurt dışına çıkma durumları, boş zaman etkinlikleri, beğenileri, zararlı alışkanlıkları, spor yapma durumları ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'ndan beklentilerini ortaya koymaktadır. Araştırma kapsamında, Türkiye'deki gençlerin yaşam kalitelerini belirleyen birçok etken üzerinde durulmuş ve uygun görülen hususlarda dünya gençliğinin deneyimleriyle kıyaslama yapılmıştır.

- Harlak, Hacer - Dereboy, Çiğdem - Dereboy, İ. Ferhan - Eskin, Mehmet, *Türkiye'de Gençlik (Ne Biliyoruz? Ne Bilmiyoruz?)*, 2012 Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Kıt' a Avrupası'ndaki yaşlı nüfusa sahip ülkelerle karşılaştırıldığında, ülkemiz genç bir nüfus yapısına sahiptir. Genç nüfusa sahip bir toplumun özellikleri ve gereksinimleri farklıdır. Genç nüfus enerji düzeyi yüksek, kıpır kıpır bir toplum demektir. Genç nüfus yapısı, aynı zamanda, toplum için çözüm bulunması gereken sorunlar anlamına da gelmektedir. Gençlerin gelişimsel ve toplumsal gereksinimlerinin anlaşılması, giderilmesi ve önleyici bazı sosyal politikaların geliştirilmesi, gençlik döneminin bilimsel olarak iyi anlaşılmasına bağlıdır. Gençlerimizle ilgili bilimsel bilgi birikimi yeterli midir? Eldeki bilgi birikimi, bilimsel gereklilikler yerine getirilerek oluşturulmuş sağlıklı, gerçeği yansıtan bir birikim midir? Başka bir deyişle elimizdeki birikim, gençlerin gerçeğiyle ilgili doğru ipuçlarını bize sunmakta mıdır?

- Hatipoğlu, Atakan - Biay, Berivan - Acar, Esin - Akar Vural, Ruken, *Adnan Menderes Üniversitesi Gençlik Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi (ADÜGENÇ) Öğrenci Profili Araştırması-2011*, 2012, 110s., Aydın.
- Tükiye İstatistik Kurumu, *İstatistiklerle Gençlik 2011,* 2012, 145s., Ankara.
- Unicef, *Türkiye'de Çocuk ve Genç Nüfusun Durumunun Analizi,* 2012, 133s., Unicef, Ankara.
- Lüküslü, Demet - Yücel, Hakan, *Gençlik Halleri: 2000'li Yıllar Türkiye'sinde Genç Olmak,* 2013, 320s., Elif Yayınevi, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Gençlik hakkında birçok ön yargı ve ön kabullerin yaygın olduğu Türkiye'de bir toplumsal kategori olarak gençlik üzerine odaklanan bilimsel çalışmalar sosyal bilimler alanında geniş bir yere sahip değildir. Ancak özellikle 2000'lerin ikinci yarısından itibaren konu üzerine çalışan araştırmacıların gençlik çalışmalarını hızla zenginleştirdiği de gözden kaçmamalıdır. Bu derleme kitapla, 2000'li yıllarda Türkiye'de genç olmanın farklı hallerine odaklanan çalışmaların bir araya toplanması ve böylece gençlik alanının farklı noktalarına değinen bu çalışmalardan beslenecek yeni çalışmaların gelişmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu kitap içinde yer alan makaleler, farklı açılardan 2000'li yıllardaki gençlik hallerine odaklanırken farklı gençlik mitlerini kurcalamakta, gençlerin 2000'li yılları birbirinden farklı deneyimleme hallerini dört eksende (sınıf, kimlik, kültür ve siyaset) mercek altına almaktadır.

- Sencar, Özer, *Üniversite Gençliği Araştırması Türkiye'deki Üniversite Gençliğinin Profili,* 2013, 409s., Metropoll Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi A. Ş, Ankara.
- Şener, Sami, *Türkiye'de Gençlik - Beklentiler Problemler Düşünceler,* 2013, 208s., İnkılab Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Gençlik; buluğa erme sebebiyle, biyolojik ve psikolojik bakımdan çocukluğun sonu ile toplum hayatında sorumluluk alma dönemi olan 12-24 arasında kalan yaş grubudur. Gençlik aslında kendi kafasında neden, niçin ve nasılların başladığı dönemdir. Bazı soruların kendi kafasında yer bulduğu dönem. Gençlik bu dönemde "niçin ve nasıl" diye sorar. Yani daha çok sorunlara ilgi duymaya başladığı, bazı şeylerin gerçeğine parmak bastığı dönem. İşte gençlerin bakışlarından birkaç örnek: "Türkiye'de bir sopa var. Çocuk küçüktür, baba sopayı gösterir, arkasından büyürsün, hocan sopayı gösterir. Biraz daha büyürsün, 'şunu söyleyeyim' dersin, bu arada sana 16-17 yaşına geldiğinde sürekli söylenen bir şey vardır: 'Yarınlarımızın güvencesi sensin!' 'Vatan sana emanettir!' Bu sözlere bakarak kendine güven hissedersin. Tam söylemeye başlarsın, 'pat' diye bir sopa çıkar karşına. Hep sopa yiyoruz velhasıl!.." "Hep Türk Gençliğine misyon verilmiş. Gençlik kendi adına, Türkiye toplumu da kendi adına bir şey yapmamış. Hep dışından kendisine yüklenilen misyonu yerine getirmeye yönelmiş." Bu cümleler, genç insana verilmeyen "söz hakkı" ve bunun sonucunda ortaya çıkan silik şahsiyetlerin yetiştiği, özgürlüklerin kısıtlandığı ortamı anlatması bakımından son derece önemli tespitlerdir. Gençliğin kendi dışından, kendi adına, fakat görüşleri alınmaksızın birtakım kararlara katılması mümkün görünmez. Özellikle kendi kişiliğinin ve problemlerinin farkında olan genç insanlar, görüş ve düşüncelerinin de dikkate alınmasını isterler. Ayrıca, büyüklerin kendi haklarında öyle "alel-usûl", düşüncesizce birtakım programlar yapmaları da pek hoşlarına gitmez.

- Türkiye İstatistik Kurum, *İstatistiklerle Gençlik 2012,* 2013, 122s., Ankara.
- Yücel, Ebru, *Güç İlişkileri Açısından Delikanlılık,* 2013, 248, Doğu Kitapevi, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Delikanlılığın kitabı olur mu, "Mertlik" yok mu oldu, medya nasıl bir "Delikanlılık" profilini empoze ediyor, gençlerimiz "Delikanlılık"tan ne anlıyor? Ebru Yücel, bu kitapta bu sorunun yanıtlarını arayarak, tarihte ve günümüzde "Delikanlılık" olgusunu inceliyor; öğretici sonuçlara varıyor. Ebru Yücel, kitabıyla ilgili şunları söylüyor: Ayhan Işık, Kadir İnanır filmlerindeki delikanlı tiplemesiyle büyüyen kuşağın bir mensubu olarak, ilköğretim öğrencilerinin önce "Miroğlu" sonra "Polat Alemdar" olarak kendilerini ortaya koymalarının yarattığı acının; bu gençlerin ve toplumumuzun geleceği için küçük de olsa bir şeyler yapabilme arzusunun eseridir bu çalışma. Son yıllarda okullarda yaşanan şiddet olaylarının medyaya her yansıyışında geç kalındığı kaygısı ve "Belki bir kişinin hayatını değiştirebilir!" telaşıyla devam eden bir süreç yaşadım içten içe... Gücünü sevdiklerini korumak, haksızlığı önlemek, "kötülerle" savaşmak için kullanan delikanlıların yerini, muhtemelen mafyaya taze kanlar olarak yetişen ve insanlara hükmetmeyi, parayı her şeyin üstünde tutmayı, belindeki bıçakla öğretmenlere/okul idarecilerine kafa tutmayı, haraç almayı, adam dövmeyi, arkadaşını bıçaklamayı delikanlılık olarak kabul eden gençler almasaydı, bu çalışma da olmayacaktı.

- Cihan, Ahmet - Say, Ömer - Anar, Turgay, *Büyük Doğu Kapaklarında Toplum, Gençlik ve Portreler,* 2014, 232s., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: "Necip Fazıl Kısakürek'in ismi ve davası ile özdeşleşen 'Büyük Doğu Dergisi' hakkında çok sayıda çalışma yapılmış olsa da günümüze gelene kadar dergi kapaklarıyla ilgili olarak hemen hiçbir inceleme yapılmamıştır. İlk kez bu çalışmayla birlikte Büyük Doğu Dergisi'nin kapakları disiplinler arası bir araştırmanın konusu olarak edebiyat sosyolojisi, görsel sosyoloji ve Türk edebiyatı alanları bağlamında değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Dergi kapaklarının akademik çalışma disiplini içinde bir gösterge olarak incelenerek yeniden okunmaya çalışılması günümüz bilimsel yaklaşımları için şüphesiz önemli veriler sunacak niteliktedir. Öte yandan disiplinler arası yaklaşımla kapak okuma çabasının bir ürünü olarak akademik ciddiyeti ön planda tutan öncü bir çalışma düzeyine sahip olan bu eser, üniversitemizin misyon ve hedefine yakışır bir örnek niteliği taşımaktadır".

- Şahin, Sinan, *Demokratik Modernite'de Gençlik*, 2014, 256s., Aram Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Demokratik toplum mücadelesinde gençlik kategorisine daha özgün yaklaşmak gerekir. Gençlik toplumsallaşırken büyük tuzaklarla karşı karşıyadır. Bir yandan geleneksel ataerkil toplum koşullanması, diğer yandan resmi düzenin ideolojik şartlanması altında bocalarken, dinamizmiyle yeniliklere açık bir yapısı vardır. Olup bitenler karşısında son derece toydur. Yaşlı toplumun etkisi altında kendine ne biçildiğini keşfetmekten uzaktır. Kapitalist toplumun baştan çıkarıcı bin bir hilesi karşısında nefes bile alamaz. Tüm bu gerçeklikler gençliğe özgün, tuzaklardan çekici, onun özüne uygun bir toplumsal eğitimi zorunlu kılar. Gençliğin eğitimi büyük çaba ve sabır isteyen bir iştir. Bunun karşılığında dinamizmi ile destanlar yazabilecek ataklığa sahiptir. Amaç ve yöntemi iyi kavradığında başaramayacağı bir iş yoktur. Amaç ve yöntemli yaşamı temel disiplin olarak görüp seferber olduğunda, sabır ve inadı eksik etmediğinde, tarihsel davalara en önemli katkıyı gerçekleştirebilir.

- Turğut, Mustafa, *Türkiye Ergen Profili Araştırması TEPA 2013,* 2014, 314s., Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ankara.
- Türkiye İstatistik Kurumu, *İstatistiklerle Gençlik 2013,* 2014, 149s., Ankara.
- Ekşi, Aysel, *Türkiye'de ve Beş Kıtada Gençler,* 2015, 517s., Nobel Tıp Kitapevi, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Bu kitapta dünyanın beş kıt' asındaki gençlerle ilgili gözlem, bilgi ve araştırma bulgularını toplayıp bir araya getirilmiştir. Hedef, gençlerle ilgili olabildiği kadar sağlam bilgiyi kitaba taşımaktır. Bu kitap günümüz dünya gençlerini merak eden aydın okuyanlar için yazılmıştır. Psikiyatrist Aysel Ekşi tarafından ' Türkiye'de ve Beş Kıt' ada Gençler' adıyla yeni bir kitap yayınlandı. Kitap iki kısımdan oluşuyor. Birinci kısımda Avrupa, Asya, Amerika, Afrika ve Okyanusya kıt' asından 35 ülkedeki geçler yaşam biçimleri, aile ve toplum ilişkileri, eğitim ve kültür özellikleri, cinsel tutum ve eğilimleri, alkol ve madde alışkanlıkları gibi çeşitli açılardan ele alınıyor. Yararlanılan bilimsel kaynaklar ve güncel araştırmalar, beş kıt' ada gençlerin duygusal ve toplumsal gelişimlerini ve problemlerini nesnel veriler olarak görmemizi sağlamaya yöneliktir. Kitabın ikinci kısmı beş kıtada gençlerle ilgili bilgi, bulgu ve araştırmaların yorumlarına ayrıldı. Şiddet nasıl gelişir, gençler neden başkasına şiddet uygulamış, neden kendini öldürmüş, savaş, deprem, cinsel saldırı uzun dönemde onların kimliğini nasıl etkilemiştir, gençler hangi koşullarda cinsel kimlik gelişmesi yaşamıştır? Bu açıklamaların ipuçlarını veren bilgiler araştırmaların kendilerinden doğrudan alındı. Psikiyatrist Aysel Ekşi, uzun yılların tecrübeleri ışığında, tedavi ettiği bazı vak' aları da somut örnekler olarak kitapta sunuyor. Kuşkusuz bu olguların kimlikleri hiçbir şekilde açıklanmıyor. Bir yanda cinsel kimlik gelişim bozuklukları bağlamında bir genç kızda lesbian ve bir genç erkekte gay kimlik gelişimini; diğer yanda ergenlik döneminde bir kızda Anoreksiya ve genç bir erkekte Bulimia Nervosa olgularını açıklıyor. Ani felaketlerin çocuk ve gençlere etkilerini, Marmara Depreminde bir ekip olarak yaptıkları araştırma verileri ile ortaya koyuyor. Bu kitaptaki bilgi, bulgu ve araştırmalar özellikle psikoloji, sosyoloji, eğitim ve psikiyatri alanındaki bilimsel kaynaklardan alınmıştır. Çok geniş kapsamlı inceleme gerektirilen bu özgün kitap sekiz yılda tamamlandı ve Nobel Tıp Kitapevleri tarafından yayınlandı.

- Türkiye İstatistik Kurumu, *İstatistiklerle Gençlik 2014,* 2015, 149s., Ankara.
- Rittersberger, Helga - Çelik, Tılıç Kezban, *Genç Nüfusa Genel Bir Bakış,* 2016, 37s., Elma Teknik Basım Matbaacılık, Ankara.
- Ünaldı, Bukle, *Türkiye'de Genç Olmak*, 2016, Sokak Kitapları Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Dünya bu kadar kötü bir yer mi diye sorma bana. Ben de anlayamıyorum. Bir ömür yetmiyor zaten bu dünyanın işini anlamaya. Ben hep umutlu kalmak için şöyle düşünmeyi tercih ediyorum: Dünya her türlü rengi barındıran muhteşem bir yer fakat maalesef insanlar renk körü. Dolayısıyla dünyayı değiştirmen mümkün değil kaldı ki dünya zaten yeterince kusursuz yaratılmış. Ancak insanlar kusurun ta kendisi ve sen bunu değiştirebilirsin. ... "Nasıl mı yapacağız? Beraberce. Dünyayı bir çocuğun saf düşünceleriyle, yetişkinlerin mantığı arasında döndürebiliyor olacağız." İşte benim en güzel renklerle boyadığım hayallerimden bir tanesini okudunuz. İşte benim harikalar diyarımdaki eleştirel dünyama hoş geldiniz.

- Karaçayır, Ebubekir - Çevik, Osman - Doğanay, Taylan Can, *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Profili,* Murat Kitapevi, 2017, 94s.

KAPAK ARKA YAZISI: Ülkelerin başarıya ulaşabilmeleri için ihtiyaç duydukları dinamik kurumların ilk sırasında bünyesinde idealist öğrencileri barındıran üniversiteler gelmektedir. İleride toplumsal statünün değişik katmanlarında yer alacak olan üniversite gençlerinin sosyal ve ekonomik profilleri ile zaman ve para kullanımında ne derece verimli davranabildikleri ülkelerin geleceği açısından son derece önemlidir. Bu araştırma ile Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi öğrencilerinin sosyal ve ekonomik profillerinin betimlemesi yapılarak öğrencilerin zaman ve para sermayelerini ne derece verimli kullandıkları analiz edilmiştir. Böylece öğrencilerin zaman ve para sermayelerini kullanma konusunda farkındalık oluşturulmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılıp, gerek bu çalışmanın sağlıklı yürütülebilmesine gerekse de gelecek çalışmalar için rehberlik edilebilmesine olanak sağlayan tüm öğrencilerimize teşekkür ediyorum. Araştırmanın Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi ve diğer üniversite öğrencilerinin zaman ve para sermayelerini kullanırken tekrar düşünmelerine katkı sağlamasını ümit ediyorum.

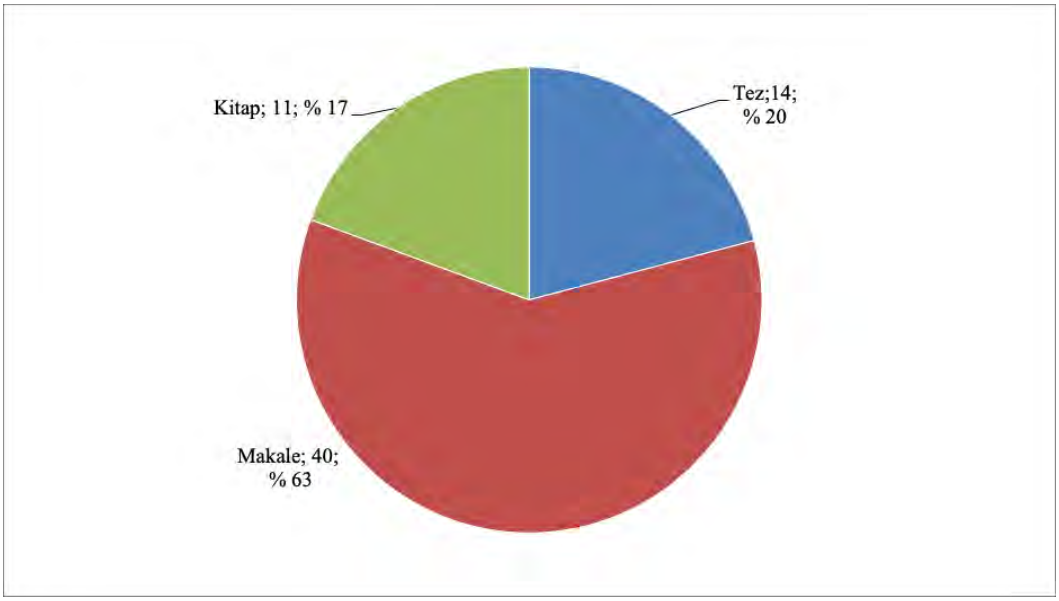
- Ekşi, Aysel - Bilsel, Hikmet - Birsun Peda, Mevlide - Erer, Şahika - Boysan, Zehra, *İstanbul Üniversitesi Öğrencileri Anketi (1976-1977),* 98s., İ. Ü. Mediko Sosyal Merkezi Yayın, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Mediko-Sosyal Merkezi Psikolojik Danışma Bölümünde İstanbul Üniversitesine yeni giren tüm birinci sınıf öğrencilerine anketler uygulanmıştır. Böylece toplam 15064 öğrencinin sosyal, ekonomik, kültürel ve eğitim özellikleri, kişilik gelişmelerinde anne-baba tutumlarının etkisi, meslek beklentileri ve üniversite sınavına hazırlanmaları, fakülte seçimleri, aile yapıları, ailelerinde kadının yeri, dinsel tutum ve faaliyetleri, boş zaman değerlendirmeleri, sigara, alkol, uyuşturucu, uyarıcı madde alışkanlıkları, cinsel gelişimleri, cinsel tutumları ile tüm bu sözü edilen konulardaki sorunları hazırlanan dört ayrı anketle incelenmiştir.

6. "Gençlik Grupları" Teması

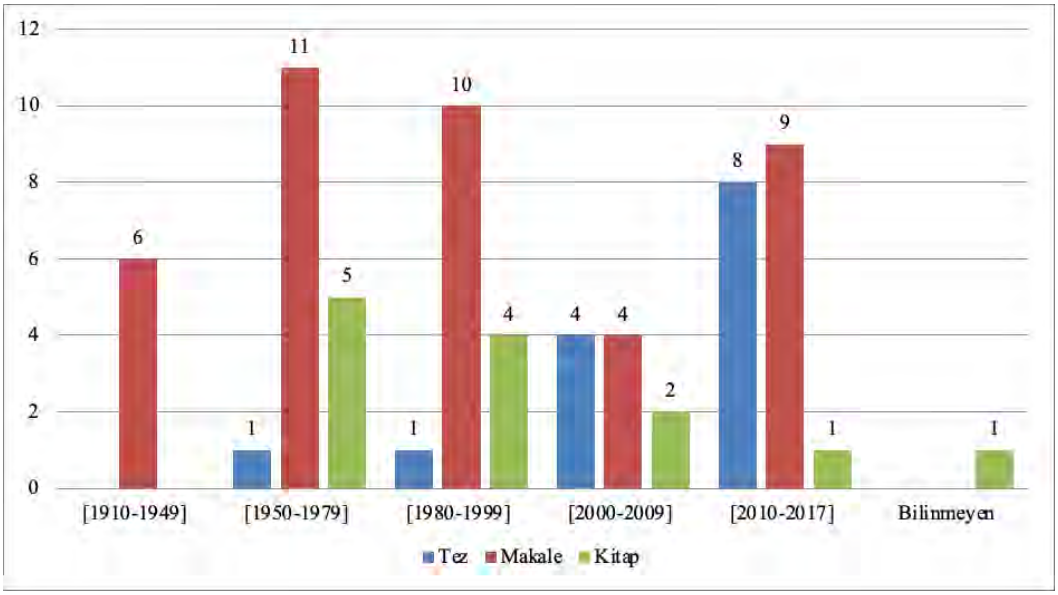
"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu eserlerde belirlenen alt temalardan bir diğeri *"Gençlik Grupları"* olmuştur. Toplamda altmış yedi (67)eserin bulunduğu bu alt temada tez türünde verilen eser sayısı on dört(14); makale türünde verilen eser sayısı kırk (40) ve kitap türünde verilen eser sayısı on üç(13).

Grafik 27: "Gençlik Grupları" Teması (67)

Çalışma türlerinin dönemsel dağılımına bakıldığında *"Gençlik Grupları"* temasına ilişkin verilen ilk eserin Tevfik'in (1925) "Türkiye Gençliğinin Sınıfı Mevkii" adlı makale çalışması olduğu görülmektedir. Bu tarihten önce temaya ilişkin verilmiş hiçbir eser bulunmazken bu çalışmanın üretildiği 1910-1949 döneminde ek olarak beş eser (5) daha verilmiştir. 1980-1999 döneminde diğer alt temaların aksine tez çalışmalarında ciddi bir artış yaşanmadığı görülmektedir. 2000-2009 dönemine geçildiğinde makale çalışmalarının azaldığı görülürken tez çalışmalarının az da olsa arttığı görülmektedir. Aynı dönemde kitap türünde de yaşanan azalma ile sadece iki (2) eser verildiği görülmektedir. 2010-2017 dönemi ise birçok temada olduğu gibi makalelerin bir önceki döneme kıyasla artış gösterdiği dönem olarak belirlense de en fazla üretimin olduğu dönem olmadığı görülmektedir. Bu dönemde kitap sayısında bir artış görünmezken; tez sayısında da dörtlük (4) bir artış olduğu görülmektedir. Genel eğilime bakıldığında 1980-1999 döneminden 2017'ye kadar tezlerde periyodik bir artış seyrederken makale türünde periyodik bir artış söz konusu değildir.

Grafik 28: "Gençlik Grupları" Temasında Dönemsel Dağılım

"Gençlik Grupları" kategorisi altında tasnif edilen eserlerin içeriğine bakıldığında özellikle köy gençliği, gecekondu gençliği, taşra ve anadolu gençliği, alevi gençliğin ve kürt gençliğinin incelendiği çalışmalar öne çıkmaktadır. Bu anlamda Tevfik'in (1925) "Türkiye Gençliğinin Sınıfı Mevkii" isimli çalışması üretilen ilk eser olmuştur. Benzer şekilde Behramoğlu'nun (1968) "Sınıf Açısından Türk Gençliği" isimli kitap çalışmasında gençliğin sadece üniversite gençliğinden oluşmadığına dikkat çekerek, işçi gençlik, köylü gençliği, orta sınıfların gençliği, hakim sınıfların gençliği olarak sınıflandırdığı gençliği ve sorunlarını incelemiştir. Bunun yanı sıra 1980-1999 dönemi öncesinde üretilen yirmi üç (23) eserin on bir (11) tanesinin temasının köy gençliği olduğu dikkat çekmektedir (Bkz. Berkes, 1943; Köymen, 1952; Önkaya, 1966; Geray, 1974). 1976 yıllından öncesinde köy gençliği ile ilgili yapılan çalışmaların daha çok makale türünde üretilmiş olduğu ve konuya ilişkin ilk tezin Atalay'ın (1976) doktora çalışması olduğu görülmektedir. Atalay çalışmasında köyün dinamik ve canlı kuşağı, geleceği olan gençliğini yetişme, tutum ve davranış açısından çok yönlü bir şekilde ele almıştır. Bu kategori altında ele alınan bir diğer tema gecekondu gençliğinin incelendiği çalışmalardır. Temaya ilişkin ilk eser Gökçe (1971) tarafından kitap türünde üretilen "Gecekondu Gençliği" isimli kitap çalışması olmuştur. Gökçe (1971) çalışmasında Türkiye'de şehirleşme hareketlerinin genç kuşak üzerindeki toplumsal etkilerini, sorunların yaygınlık derecelerini ve çözümlerinde gerekli önlemler belirlemeye odaklanmıştır. 2000li yıllardan öncesine bakıldığında azınlık gruplara ilişkin herhangi bir çalışmaya rastlanmazken 2005'te Kürt gençliğine ilişkin ilk makale çalışmasına ve 2009'da Alevi gençliğe ilişkin ilk tez çalışmasına rastlanmaktadır.

"Gençlik Grupları" temasında ilgi çeken bir diğer nokta ise çalışma gruplarına ilişkin olmuştur. Konuya ilişkin eserlerin büyük çoğunluğunun bölgesel incelemeler olduğu görülmektedir (Bkz. Düzköylü, 1995; Yamanoğlu, 2008; Katırcı, 2009; Güllü, 2010). Nitekim ilk yıllarda ortaokul, lise ve hatta üniversite düzeyi yaş gruplarına yönelik okul merkezli çalışmalara rastlanmamıştır. Örneğin ortaokul yaş grubuna ilişkin okul merkezinde yapılan ilk ve tek çalışma Cılga'nın (1994) "Altındağ Gecekondu Bölgesinde Yaşayan Ortaokul Son Sınıfa Giden ile Ergenlik Çağındaki

Gençler Üzerinde Bir Araştırma" isimli kitap çalışması olurken, lise ve üniversite tabanlı herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

6.1. Tezler

- Atalay, Beşir, *Köy Gençliği Üzerinde Sosyolojik Bir Araştırma (Büyükgeçit Köyü Araştırması),* 1976, Doktora, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Atatürk Üniversitesi.
- Düzköylü, Ahmet, *Kırsal Alandan Kente Göç ve Gecekondu Gençliğinin Sorunları (İstanbul-Sultanbeyli Gecekondu Bölgesi),* 1995, Doktora, 231s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.

ÖZET: Araştırmanın amacı kırsal alandan kente göç ve gecekondularda yaşayan 14-20 yaş arasındaki gençlerin sosyo-ekonomik durumlarını ve sorunlarını saptamaktır. İstanbul' a bağlı Sultanbeyli ilçesinin gecekondu mahalleleri araştırma evreni olarak seçilmiştir. Saptanan araştırma evreni 4 gecekondu mahallesinde yaşayan 82289 nüfusu kapsamaktadır. 4 mahallede 100 hane reisi ve 130 gençle görüşülmüştür. (Gençlerin 73' ü erkek, 57'si kızdır.) Bu araştırmada mülakat tekniğinden yararlanılmıştır. İki tip mülakat formu kullanılmıştır. Birincisi hane reisine, ikincisi gence sorulmak için hazırlanmıştır. Hane reisi için hazırlanan formda 68 soru vardır. Gençler için hazırlanan formda 108 soru vardır. Toplam olarak 230 mülakat formu uygulanmıştır. Her iki mülakat formu ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Bulgular yorumlanırken; sosyo-ekonomik gelişme, göç olgusu, gecekondu gençliğinin beklenti vs. sorunları saptanmaya çalışılmıştır. Türkiye'de tarımın verimliliği ve kişi başına düşen tarımsal l gelir köylüyü köyünde tutamayacak kadar düşüktür. Aile reislerinin büyük bir çoğunluğu köyde geçinemediklerini ve İstanbul'da iş olanaklarının çok olması nedeniyle geldiklerini söylemişlerdir. Kente gelenler önceleri kendi köyünden kasabasından gelmiş akraba ve tanıdıklarının yanına yerleşmekte, sonra yavaş yavaş kent yaşamıyla ilişkiler kurmaya başlamaktadırlar. Kent yaşamıyla uyum sorunu ise daha farklı bir biçimde, uzun dönemde ve psikolojik kökenli olarak ortaya çıkmaktadır. Türkiye hızla kentsel toplum olmaktadır. 1950'de ülke nüfusunun beşte biri kentlerde yaşarken, bu gün yüzde elli beşi kentlerde yaşamaktadır. Nüfustaki bu değişim ekonomik, siyasal ve toplumsal yapımızın çeşitli yönlerine hızla yansımaktadır. Toplumsal yaşamın her alanında değişim istekleri giderek artmaktadır. Gecekonduda yaşayan gençler ekonomik ve toplumsal yönden geçiş durumundaki bir kuşağın üyesidirler. Gençlerin bir kısmı sürekli, bir kısmı geçici işlerde çalışmaktadır. Baba otoritesi ve aile baskısı gençlerin iş hayatına atılmasıyla kırsal alandaki önemini büyük ölçüde yitirmektedir. Gençler modern yaşantı ve yenilikleri anne-babalarına oranla daha çabuk benimsemektedirler. Gecekondu ailesi kent ailesinden çok köy ailesine benzemektedir. Ekonomik yetersizlik gecekondu gençlerini beslenme sorunu ve bunun olumsuz sonuçlarıyla karşı karşıya bırakmaktadır. Ailenin sosyo-ekonomik ve kültürel durumu gencin hangi boş zaman etkinliklerinde bulunacağında etkili olmaktadır. Gençlerin para ve statüye duydukları özlem bu tip meslekleri istemelerine neden olmaktadır. Gençler oturdukları bölgeyi bırakıp kentin gelişmiş bölgelerinde oturmayı istemektedirler. Hane reisleri ve gençler büyük bir oranda boş zamanlarını değerlendirebilecekleri bir merkezin kurulmasını istemektedirler. Köyünü, evini, toprağını bırakıp daha iyi koşullar içinde yeni bir yaşam düzeni kurmak umuduyla köyden kente gelmiş insanların yerleşme, konut, iş bulma v. B. konularda başvuracağı bir örgüt bulunmamaktadır. Kırsal alanından büyük kentlere gelen; kendilerine ve çocuklarına yeni bir yaşam biçimi kurma çabasında olan büyük kitlelerin karşılaştıkları sorunları azaltmak, toplum bünyesinde

bütünleşmeyi sağlayacak önlemleri zamanında alarak, kalkınma çabalarını olumlu kılmak için resmi ve gönüllü kuruluşların dayanışma ile yürütebilecekleri programların gerekli olduğuna inanıyorum.

- Yonucu, Deniz, *"Tehlikeli Sınıfların" Mekânında Tehlike Mekânına: Zeytinburnu'nda Yeni Gençlik Öznelliklerinin Ortaya Çıkışı,* 2005, Yüksek Lisans, 155s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Bu tezde neo-liberal "tüketim toplumunun" etkisi altında Zeytinburnu gençliğinde, orta sınıfın "taklitçiliği", "suçluluk", uyuşturucu satıcılığı ve "clubber"lık olarak ortaya çıkan yeni öznellik biçimlerini inceledim. Zeytinburnulu gençlerin, kanaatkarlık etrafında biçimlenen eski işçi sınıfı kültüründen kopmaları ve modernite olarak adlandırabileceğimiz tarihsel sahneye girme arzuları üzerinde durdum. Hem çalışma ve maaş süreçlerinden hem de "şehir kültüründen" dışlanan Zeytinburnu gençliğinin hayatlarının nasıl "artık ve/veya harcanmış hayatlara" dönüştüğünü tartıştım. Neo-liberal "tüketim toplumunun" "artık ve /veya harcanmışlık" üretimi ile Zeytinburnu gençliğinin "ayrıcalıklı yerlerde" olma arzusu arasındaki örtüşmenin Zeytinburnulu gençlerin (özellikle erkeklerin) hayatlarını "artık ve/veya harcanmış hayatlara" dönüştürdüğünü savundum.

- Yamanoğlu, Melike Aktaş, *Kent Yoksulu Gençlerin Tüketim Toplumunda Yaşama Deneyimleri: Ankara Örneği,* 2008, Doktora, 318s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara Üniversitesi.

ÖZET: Kent yoksulu gençlerin tüketim toplumunda yaşama deneyimlerine odaklanan bu çalışma çerçevesinde yoksul gençlerin tüketim pratikleri, tüketimle ilişkileri ve tüketim dünyaları incelenmiştir. Ankara'nın Altındağ, Mamak ve Sincan bölgelerinde yaşayan ve yaşları 15 ile 29arasında değişen toplam 65 gençle yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmelere dayanan alan araştırmasının bulguları, kent yoksulu gençlerin yoksulluğu çok boyutlu bir sorun olarak deneyimlediklerini göstermektedir. Yoksul yaşam koşullarının yoksulluğu yeniden üreten süreçlere dönüştüğü, tüketim toplumunda genç ve yoksul olmanın farklı içerikler kazandığını öne süren bu çalışma, yoksul gençlerin tüketim dünyalarını yoksulluğun içselleştirildiği erken dönem toplumsallaşma deneyimlerinden ve sınıfsal konumlardan türeyen habitusları çerçevesinde ele almaktadır. Alan araştırması sonucunda kent yoksulu gençlerin tüketim toplumunda yaşama deneyimlerinin tüketim toplumundan dışlanma süreçleri ve bu süreçlere karşı verilen sembolik mücadele içerisinde anlam kazandığı anlaşılmıştır. Yoksul gençlerin tüketim pratiklerinin yorumlanmasında temel olarak Pierre Bourdieu'nün Distinction (1984) adlı çalışmasında geliştirdiği yaklaşımdan ve kavramlardan yararlanılmıştır. Bourdieu'nün kültürel ve ekonomik sermayesi düşük toplumsal grupların tüketim tercihlerinin ve beğenilerinin gereksinimler gözetilerek düzenlendiğini öne süren yaklaşımının, kent yoksulu gençlerin tüketimle ilişkilerinin önemli bir boyutunu oluşturduğu ancak yalnızca gereksinim beğenisinin bu gençlerin tüketim pratiklerini açıklamakta yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Tüketim toplumunun baskısı altında bulunan kent yoksulu gençlerin tüketimlerinde gereksinimlerin hala temel referans noktası olmasına karşılık, bu durum gençlerin tüketim ürünlerinden yalnızca işlevsel olarak yararlandıkları anlamına gelmemektedir. Kent yoksulu gençler çeşitli tüketim ürünlerinden ve tüketim biçimlerinden birer sembolik sermaye olarak yararlanarak toplumsal mesafeleri azaltmaya ve çeşitli bağlar kurmaya çalışmaktadırlar. Ancak yoksul gençlerin sınıfsal ayrımları gizlemek ve daha eşitlikçi ilişkiler kurabilmeyi sağlama çabasındaki tüketim pratikleri, toplumsal hiyerarşilerin yeniden üretilmesiyle sonuçlanmaktadır.

- Ezgin, Özlem, *Alevilik, Örgütler ve Gençlik: Deneyim ve Talepler,* 2009, Yüksek Lisans, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul Bilgi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmanın öznesi, kendisini Alevi olarak ifade eden gençlerdir: Onların Alevi kimliğini yorumlayışı, kendi yaşamlarında konumlandırışları, bununla ilgili olarak ihtiyaçları ve hak talepleri ile örgütlü bir yapının içinde bulunuyor olmanın bu kapsamda etkileri konusunda bir çerçeve sunulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla, farklı örgütlenmelerde yer alan ve almayan gençler ile yüz yüze, derinlemesine görüşmeler yapılmış ve çeşitli konularda görüşleri alınmıştır. Çalışmanın "Türkiye'de Alevilikler" başlıklı ilk bölümünde, farklı kişi ve kurumların Alevilik yorumlarına yer verilmiş ve konu ile ilgili temel kavramlar açıklanmıştır. İkinci bölümde, gençlik ve Alevi gençlik kavramsallaştırılmıştır. "Türkiye'de Alevi Hareketi" bölümünde, hareketin gelişim süreci, çeşitliliği, kullandığı yöntemler ve hak taleplerinin yanı sıra devletin Alevi politikalarına da yer verilmiştir. Çalışmanın son kısmında ise, yapılan araştırmanın yöntemi, içeriği ve bulguları sunulmaktadır.

- Katırcı, İnci, *Mahalleden Ayrılıp Kent Merkezine Yönelmek: Neoliberal Kent Düzeninde Genç İzzetpaşa Çiftliği Sakinleri,* 2009, Yüksek Lisans, 168s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada İstanbul'da genç gecekondu sakinlerinin değişen kent ekonomisi ve neoliberal şehircilik koşulları altında neoliberalizmin etkisini nasıl deneyimlediklerini inceledim. Araştırma temel olarak Şişli'nin merkezi ticaret alanının yakınında bulunan İzzetpaşa Çiftliği mahallesinden bir grup gençle yapılan mülakatlara dayanıyor. Çalışmanın sonuçları, genç gecekondu sakinlerinin, ailelerinin 1950'lerden itibaren kentte kendilerine yer açmak için kullandıkları kanalları büyük oranda kaybettiklerini, bu durumda farklı kent mekânlarıyla kurdukları ilişkiler dolayısıyla neoliberal kent düzenindeki yerlerini müzakere etmeye çalıştıklarını gösterdi. Neoliberal kent ekonomisine düşük pozisyonlardan, hizmet sektörünün düşük ücretli işçileri olarak dahil olabilen bu gençler, kendilerini neoliberal kent düzeninde başarısızlık örneği olarak gördükleri mahallelerinden ve mahallenin işsiz gençlerinden ayrıştırmaya çalışıyorlar. Bu düzende daha iyi bir yer temin edebilmek için mahallelerinin kamusal alanlarından çekiliyorlar ve neoliberal kentçilikle yeniden şekillenen kent merkezine yöneliyorlar. Farklı kent mekanlarıyla kurdukları ilişkileri yeniden düzenleyerek neoliberal kent düzenindeki yerlerini müzakere ederken de, hem tüketim mekânlarını tüketici olmadan kullanma taktiğiyle neoliberal tüketim idealini büküp esnetiyorlar, hem de kendilerini neoliberal ekonomiden tamamen dışlanmış olan gençlerden ayrıştırma çabalarıyla bu neoliberal ideali pekiştiriyorlar.

- Özdemir, Caner, *Güneydoğu Anadolu Kentlerinde Gençliğin Ekonomik, Sosyal ve Politik Katılımı),* 2010, Yüksek Lisans, 133s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kentsel alanlarında yaşayan gençlerin ekonomik, sosyal ve politik katılım örüntülerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Veri analizleri Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde gençlerin toplumun farklı alanlarına katıl(a)madıklarını ortaya koymaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi gençleri iş piyasasına katılamamaktadır. Bölgede istihdam olanakları çok kısıtlıdır. Öte yandan çalışan gençler de kötü çalışma koşullarına maruz kalmaktadır. Gençler kamusal alandaki sosyal hayata da katılamamaktadır. Sosyal ve ekonomik baskıların yanı sıra imkanların yetersizliği de gençleri özel alanla sınırlı bir sosyal hayata hapsetmektedir. Son olarak Güneydoğu

Anadolu Bölgesi'nde gençler kendilerini politik yapılardan uzak tutmaktadırlar. Politikaya katılan bireylerin olumsuz deneyimleri gençleri politikadan uzaklaştırmaktadır. Çalışmanın en önemli bulgularından biri katılımın ekonomik, sosyal ve politik boyutlarının birbirine bağımlı olmasıdır. Bir diğer bulgu da gençliğin katılımında toplumsal cinsiyet, aile geçmişi, eğitim seviyesi ve yaş gibi sosyal özelliklerin büyük ölçüde belirleyici olmasıdır.

- Yıldız, Mesut, *Kenar Semt Gençliğinde Suç ve Din (Gaziantep Örneği),* 2010, Yüksek Lisans, 105s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.

ÖZET: Göçün artması, köy yaşantısının yaşamsal alanlarının daralması, kentleşme süreçlerinin üst düzeylerde yer alması, kent yaşamında insanların düşünce yapısı ve yaşamsal alanları arasındaki farklılaşmanın temelini oluşturmaktadır. Bu farklılaşmanın en yoğun olarak görüldüğü gruplar ise kenar semtte yaşayan gençler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu süreç içinde kenar semtte yaşayan gençlerin, sosyalleşme sürecinde etkili olan din olgusu ve sosyal ilişki ve etkileşimlerde de kendini gösteren suç olgusu karşısındaki görüşü yaşam tarzı, sosyal gruplarının sağlıklı yapılanması ve iletişimsel süreçleri sağlıklı toplumların ortaya çıkması açısından önem arz etmektedir. Bundan dolayı kenar semtte yaşayan gençlerin suç ve din olgusuna bakış açısı, yaşam tarzlarının gün ışığına çıkarılması, içinde bulunulan toplum açısından önemlidir.

- Başer, Zeynep, *Barışı ve Çatışmayı İmgelemek: Diyarbakır'daki Kürt Çocuklar ve Gençler,* 2011, Yüksek Lisans, 154s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sabancı Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma Diyarbakır'da yaşayan Kürt çocukların seslerini duyulur kılmayı ve barışa ilişkin hayalleriyle çatışmaya ilişkin algılarını araştırma amacı taşıyor. Çalışma, Güneydoğu'da barışın sağlanabilmesinin gençlerin bu yöndeki gönüllü isteklerinin yanı sıra aynı zamanda barışı hayal edebilme ve barış inşasında rol alabilme yetileriyle mümkün olabileceği varsayımından hareket ediyor. Bu doğrultuda, odak grup yöntemini kullanarak çocuk ve gençlerin günlük hayata ilişkin tecrübeleri ve gözlemleri çerçevesinde şu an içinde bulunulan çatışmaya ilişkin algılarıyla yorumlarını anlamayı ve gelecekte oluşacak bir barış sürecine ilişkin beklentilerini aydınlatmayı amaçlıyor. Bu açıdan çalışma aynı zamanda bölgede gençlere yönelik gerçekleştirilmesi gerekli diğer araştırma alanlarını aydınlatmayı ve gençlerle birlikte gerçekleştirilmesi gerekli barış müdahalelerine rehberlik etme amacı da taşımaktadır. Çalışma, genç Kürtlerin barış tanımlarının temel olarak Türkiye'de (sosyal, siyasi, ekonomik ve devletle ilişkileri açısından) eşit vatandaşlık sahibi olmanın yanı sıra, Türklerle toplumsal düzeyde yapıcı ilişkiler kurmayı da içerdiğini gösteriyor. Bunun yanı sıra, bir yandan çatışma ortamından kaynaklanan ve günlük hayatta çeşitli şekillerde ortaya çıkan mağduriyetlerini ortaya koyarken, aynı zamanda birer sosyal ve siyasal aktör olarak oynadıkları rollere işaret ediyor. Son olarak, çalışma Diyarbakırlı çocuk ve gençlerin, yapıcı sorumluluklar alarak halk düzeyinde barış sürecine katkı sağlama yönündeki isteklerini ortaya koyuyor ve bu doğrultuda katılımlarını ve güçlendirilmelerini sağlama yönünde gerçekleştirilmesi gerekli araştırma ve girişimlerin gerekliliğine dikkat çekiyor.

- Ege, Elif, *Kentle Başa Çıkabilmek: İstanbul'daki Kürt Genç Kadınların Taktikleri,* 2012, Yüksek Lisans, 167s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Koç Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma çoğunlukla zorunlu göçe maruz bırakılmış Kürt nüfusun yerleştiği İstanbul'un Dolapdere mahallesinde yaşayan Kürt genç kadınların başvurduğu başa çıkma metodlarını analiz etmektedir. Görüşmecilerimin kendi anlatılarına Henri Lefebvre ve Michel De Certeau tarafından çizilen teorik çerçeveye dayanarak, Kürt genç kadınların kentin kamusal alanını benimsemek ve kullanmak için başvurdukları taktikleri inceliyorum. Bu tezde Dolapdere mahalle mekanı ve kentin diğer kamusal mekanları arasında Kürt genç kadınları baskı altına alan milliyetçi söylem ve ideolojiler bağlamında mekansal bir farklılık olduğunu iddia ediyorum. Bu söylemlere bağlı olarak, kadınlar kent mekanını benimsemek, bu mekana dair bir aidiyet duygusu geliştirmek ve bu mekanda kendilerini rahat hissedebilmek için farklı taktikler geliştiriyorlar. Bu tez zorunlu göç mağduru Kürt toplumunun ikinci jenerasyonu olan Kürt genç kızların kent mekanının ayrımcı atmosferinde kendi benliklerini nasıl oluşturdukları üzerine bir sorgulama alanı açmayı amaçlamaktadır.

- Memiş, Meryem, *Türkiye'deki Gençlik Sürecinde Marjinal Gruplar: Emo Örneği*, 2012, Yüksek Lisans, 127s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Türkiye'deki gençlik sürecinde marjinal gruplar isimli çalışmamızda öncelikle gençlik ve ergenlik döneminde gencin yaşadığı değişimler ve sıkıntıları inceledik. Gencin psikolojik olarak çerçevesini çizdikten sonra toplumsal kurumların ergenlik sürecinde yaşadığı ilişki şeklini çizdik. Aile, arkadaş grupları gibi toplumsal gruplar gençliğin şekillenmesinde önemlidir. Çalışmamızın devamında gençliğin toplumun genel kurallarına karşı gösterdiği anomi ve yabancılaşma kavramlarını inceledik. Kültür ve gençlik gruplarında alt kültür perspektifinden inceledikten sonra gençlikteki marjinal grupların evrensel boyuttan yerel boyuta yansımalarını açıklamaya çalıştık. Gençlik toplumsal açıdan son derece önemlidir. Genç ergen olma sürecinde bedensel,ruhsal birçok değişim yaşamaktadır. Türkiye tam bir geçiş evresindedir bu nedenle de dünyadaki değişimlerden çok çabuk etkilenmektedir. Ülkemizdeki bilimsel çalışmalar değişimle aynı paralelde gidememektedir. Bu anlamda bizim çalışmamız toplumda yeni yeni oluşan ve şekillenen bir konu olan emoları inceleyerek sonraki çalışmalar için bir öncelik olmuştur. Bunun yanında bu değişime dikkatleri çekmekte çalışmanın temel amaçlarındandır. Bu değişimlerin kendinde yarattığı gerginlik duygusallık gibi pek çok etmen vardır. Genç bu süreçte topluma kendinin birey olduğunu ispatlama çabasındadır bu nedenle de yaşadığı topluma yabancılaşabilir ve anomi davranışı gösterebilir. Bu anlamda dünyadaki değişimler, küreselleşme, teknoloji gibi pek çok etmen gençlik gruplarının evrenselleşmesine neden olurken topluma bağlı olarak yerel gençlik grupları azalmaktadır.

- Telimen, Muzaffer, *Alevi Gençliği ve Ateizm: İstanbul ve Tunceli Örneği,* 2012, Yüksek Lisans, 228s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Süleyman Demirel Üniversitesi.

ÖZET: Bu araştırmanın temel varsayımı, Alevi gençlerinin çeşitli nedenlerden dolayı ateizm düşüncesine yöneldiğidir. Bu bağlamda çalışmanın hedef kitlesinin, metafiziksel konulara ilişkin sahip oldukları düşüncenin ne olduğu ve gençlerin bu hususta fikirlerini belirleyen faktörlerin neler olduğu, sosyolojik olarak tahlil edilmeye çalışılmıştır. Ele alınan konunun birçok bilim dalı ile ilişkisi olduğundan dolayı, çalışma boyunca tarihsel gerçekliklere, sosyo-politik ve sosyo-ekonomik bilgilere yer verilmiştir. Araştırmanın saha aşamasında İstanbul ve Tunceli illerinde yaşayan Alevi kökenli gençlerden denekler seçilerek bir örneklem grubu oluşturulmuştur. Bu illerde seçilen denekler ile

derinlemesine mülakat tekniği kullanılarak görüşmeler sağlanmıştır. Görüşmeler sırasında deneklerin istekleri doğrultusunda ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Ses kaydını kabul etmeyen kişilerin ifadeleri not alınarak çalışmaya dahil edilmiştir. Bu bağlamda literatür taraması ve alan deneyiminden elde edilen bilgiler sırasıyla verilerek, araştırmanın bulguları saptanmaya çalışılmıştır. Bu araştırmada Alevi gençliğinin ateizm ile ilişkisi, niteliksel veriler ışığında anlayıcı bir yaklaşım sergilenerek tespit edilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulgulardan en belirgin olanı; gençlerin tanrıtanımaz bir düşünceyi benimsediği ve bu yönelimi/benimseyişi belirleyen birçok öğenin var olduğudur. Ayrıca tarihsel ve politik/toplumsal süreçlerin ortaya çıkardığı sorunlar, çatışma teorisi çerçevesinde yorumlanmıştır.

- Fil, Mehmet, *Kent Kırsalı Ergenlik Çağı Erkek Çocukların Sosyo-Kültürel Çevrelerinin Giyim Stillerine Etkisi,* 2013, Yüksek Lisans, 119s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beykent Üniversitesi.

ÖZET: Giyim; insanların kişiliklerini yansıtan, bireylerin beden dili ve bu dilin makyajı olarak tanımlanan en temel araçtır. Giyim, bireylerin sahip olduğu toplumsal, sosyal ve kültürel değerlerin bir yansıması ve insanın yaşamda var olma çabasındaki dışavurumudur. Gelişen teknoloji, toplumsal değişim ve değer yargılarının yeniden şekillenmesi toplumun giyim tercihlerini etkilemekte, toplum içerisinde var olan bireylerin, özellikle de genç neslin hayata bakış açısı ve isteklerini yönlendirmektedir. Gelişen ve büyüyen kentlere önlenemeyen göçlerin yaşandığı toplumumuzda, insanlar sosyal ve kültürel olarak değişmekte ve bu değişimin sonucunda mevcut kültür seviyesini yakalamakta ya da kendilerine ait bir kültür geliştirmektedirler. Bu çalışmada; İstanbul ili, Sarıyer ilçesi sınırları içerisindeki mahallelerde yaşayan, ergenlik çağındaki erkek çocuklar arasında yapılan anket sonuçlarına dayanarak, yaşamış oldukları sosyo-kültürel çevrenin giyim stilleri üzerindeki olası etkisi ve etkilendikleri unsurlar sonucunda geliştirdikleri giyim tarzı analiz edilmiştir.

- Güllü, İsmail, *Gecekondulaşma, Gençlik ve Dindarlık, Kayseri Argıncık Örneği,* 2015, Doktora, 354s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi.

ÖZET: Kırsaldan şehre doğru hareketlilik anlamına gelen "iç göç", beraberinde gecekondulaşma gibi birçok sosyo-kültürel ve ekonomik olumsuzluk ve çarpıklıkları da getirmiştir. Sosyo-kültürel değişimin çok hızlı gerçekleştiği gecekondular, araştırmacılar için önemini her zaman korumuştur. Şehirlerin merkezine yakın çevre yerlerde (periferi) ortaya çıkan gecekondulaşma olgusunu sadece şehirleşme açısından ele almak yerine çok yönlü ve çok boyutlu bir bakış açısını ön plana çıkarmak gerekmektedir. Bu araştırmada Türkiye'deki gecekondulaşma olgusu, Kayseri Argıncık örnekleminde, gençlerin bakış açısı ve perspektifinden ele alınmaya çalışılmıştır. İnsan hayatının en hareketli ve sorunlu dönemi olan gençlik olgusu, aynı zamanda toplumların geleceği açısından da son derece önemli bir yere sahiptir. Sosyolojik bir yaklaşımla ele alınan bu olgu alan araştırmasında elde edilen bulgular ile desteklenmeye çalışılmıştır. Araştırmamız bir giriş ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde araştırmanın konusu, önemi, problem ve amaçlar ortaya konduktan sonra, araştırmanın sınırları, sayıtlı ve denenceleri ile uygulanan tekniklerin yer aldığı yöntem ve uygulama ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemine ağırlık verilmekle birlikte nicel yöntemlere de başvurulmuştur. Araştırmanın kavramsal ve kuramsal çerçevesini oluşturan birinci bölümde şehirleşme, gecekondulaşma, gençlik ve dindarlık konularında teorik yaklaşımlar tartışılarak değerlendirilmiş; Türk toplumunda yaşanan yapısal ve kurumsal değişimler ile dini hayat arasındaki etkileşimler üzerinde durulmuştur. İkinci bölümü alan araştırmasında elde edilen bulgular oluşturmuştur. Sonuç bölümde ise genel değerlendirme, sonuç ve öneriler bölümü yer almıştır.

6.2. Makaleler

- Muammer, *Köylü Gençliği,* 1925, Aydınlık İctimaî Terbiyevî Edebî Aylık Mecmua, (31), 831-832, İstanbul.
- Tevfik, Ahmed, *Türkiye Gençliğinin Sınıfı Mevkii,* 1925, Aydınlık İctimaî Terbiyevî Edebî Aylık Mecmua, (31), 825-826, İstanbul.
- Erişirgil, Mehmet Emin, *Şark Vilayetlerimiz ve Gençlik,* 1926, Hayat Mecmuası, 1(5), 81-82, Ankara.
- Kansu, Şevket Aziz, *Anadolu'yu Kucaklayan Genç,* 1936, Ülkü Dergisi, 7(41), 337-338, Ankara.
- Berkes, Mediha, *Köy Gençliği,* 1943, Yurt ve Dünya Dergisi, 4(26/27), Ankara.
- Başçavuşçuoğlu, F., *Köy ve Gençlik,* 1949, Ülkü Dergisi, 3(31), 20-22, Ankara.
- Köymen, Nusret, *Köy Kalkınması ve Köycü Gençler,* 1952, Türk Ekonomisi Dergisi, 10(107), 142-146, Ankara.
- Faur, Marcel, *Değişen Bir Ziraii Ekonomide Köy Gençliği,* 1963, Ziraat ve Yayım, 2(3), 33-35, Ankara.
- Penders, J. M. A., *Köy Gençliği ile İlgili Çalışmalara Daha Geniş Bir Yer Verilmesi,* 1965, Ziraat ve Yayım, (17), 27-29.
- Önkaya, Hilmi, *Köylerde Çocuğun ve Gencin Sorunları,* 1966, Pedagoji Cemiyeti Dergisi, 3(1/2), 636-640, İstanbul.
- Behramoğlu, Namık, *Sınıf Açısından Türk Gençliği,* 1968, Yeni Ufuklar, 17(199), 40-46, İstanbul.
- Önkaya, Hilmi, *Köyde Çocuğun ve Gencin Sorunları,* 1968, Eğitim Hareketleri, 14(164/165), 19-22, Ankara.
- Fazıloğlu, Necati, *Tükenen Gençlik,* 1971, Fikir ve Sanatta Hareket Dergisi, 6(66), İstanbul.
- Geray, Cevat, *Köy Kalkınması ve Gençlik,* 1974, Amme İdaresi Dergisi, 7(4), 132-153.
- Gökçe, Birsen, *Gecekondu Gençliği ve Toplum Merkezleri*, 1975, Sosyal Hizmetlerde Sorun Dergisi, 1(1), 31-37.
- Geray, Cevat, *Kırsal Alanda Kalkınma ve Gençlik*, 1978, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, (33), Ankara.

ÖZET: Kırsal alandaki kalkınma sürecine gençliğin katılması denemeleri "toplumsal kalkınmada gençlik" girişimiyle yeniden canlanmış bulunuyor. Yakın geçmişimizde kimi gençlik örgütlerinin "Anadoluyu Fikren Kalkındırma", "Gençliğin Çalışma Seferberliği", "Kültür Kampanyaları", "Gençlik Kampları" gibi adlar altında giriştikleri çabaları anımsıyoruz. Bu iyi niyetli fakat dizgesiz, yöntemsiz, devlet desteğinden yoksun girişimler bir saman alevi gibi gelip geçici olmuşlardır. Öte yandan, Köy İşleri Bakanlığı'nın, kuruluşundan iki yıl sonra, 1966-67 öğretim yılında "Toplum Kalkınması Gençlik Projesi" devletçe tasarlanan bir girişim olmasına karşın, büyük bir ilgisizlikle karşılanmış, başarısızlıkla sonuçlanmıştı.

- Tütangil, Cavit Orhan, *Kırsal Kesim Gençliğinin Sorunları ve Çözüm Yolları,* 1979, 1. *Ulusal Gençlik Sorunları Sempozyumu* içinde, Ankara.
- Vassaf, Gündüz, *Suskun Gençlik*, 1984, Milliyet Sanat Dergisi, (93), 13, İstanbul.
- Er, Celal, *Taşra Gençliği*, 1985, Karınca Dergisi, 51(581), Ankara.
- Yücel, Zeki, *Geleceği Olmayanlar,* 1986, Yarın Dergisi, (57), 26-27, Ankara.
- Kartarı, Asker, *Kırsal Kesim Gençliğinin Gelişimini Olumsuz Yönde Etkileyen Kültürel Faktörler,* 1987, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1(2), 25-32, Adana.

ÖZET: Bu çalışmada toplumsal değişme geleneksel kırsal kesim gençliğinin eğitimi arasındaki ilişkiler tartışılarak kırsal kesim gençliğinin gelişim sorunları belirlenmeye çalışılmıştır. Çevre insanların gelişiminde önemli rol oynar. Kırsal kesimde çevrenin belirleyicilerinden biri de geleneksel kültürdür. Değişme geleneksel kültürün maddi yönünde maddi olmayan yönündekine göre daha hızlı olmaktadır. Bunun sonucunda çağdaş yaşamın gerektirdiği kurallara uymak zorunda olduğu halde geleneksel kültürden kopamayan kırsal kesim gençliğinin gelişimi olumsuz yönde etkilenmektedir. Eğitimin yaygınlaşması çağdaş kültürle olan iletişimin gelişmesi ve endüstrileşme geleneksel kültürdeki değişmeyi hızlandıracak ve kırsal kesim gençliğinin çağdaş yaşama uyumu kolaylaşacaktır. Bu değişme süreci kırsal kesim gençlerinin gelişimlerini olumsuz yönde etkileyen kültürel faktörlerin de değişmelerine yol açacağından gençlerin gelişmelerine olumlu yönde katkıda bulunacaktır.

- Ozan, Erdinç, *Taşradaki Gençlik,* 1987, İmece Dergisi, 3(25), 23-27.
- Çelebi, Nilgün, *Köy Gençlerinin Sorunları,* 1991, *Aile Yazıları 3* içinde, 376-379, T. C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Soysal, M., *AdanaİIi Köy Gençliği Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma,* 1995, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, Adana.
- Ahıska, Meltem, *"Genç Olamayan Gençler" Üzerine Bir Deneme,* 1999, Defter Dergisi, 12(37), İstanbul.
- Burcu, Esra, *Köy Gençliği Üzerine Sosyolojik Bir İnceleme: Rize-Armağan Köyü Gençliği,* 1999, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, (7), 45-74, İzmir.
- Güler, Müzeyyen, *Gecekonduların Mutlu Çocukları,* 1999, 1. *İstanbul Çocuk Kurultayı Bildiriler Kitabı* içinde, İstanbul Çocukları Vakfı, İstanbul.
- Enneli, Pınar, *Genç Türkler ve Kürtler - Bir Grup 'Görünmez' Dezavantajlı Topluluk,* 2005, *Kuzey Londra Üniversitesi'nde Hazırlanan Rapor* içinde.
- Aktaş Yamanoğlu, Melike, *Kent Yoksulu Gençlerin Yaşam Koşulları ve Yoksulluğun Yeniden Üretimi,* 2006, İletişim Araştırmaları Dergisi, 4(1), Ankara.

ÖZET: Sosyal dışlanma yoksullukla ilişkili bir kavram olarak, yoksulluğun şok boyutluluğunun ve yoksulluğun nasıl deneyimlendiğinin anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu makale Ankara'nın kent merkezi dışında kalan alanlarında ve gecekondu bölgelerinde (Altındağ, Mamak, Sincan) yaşayan kent yoksulu gençlerin, yaşam koşullarını ve bu yaşam koşullarının ürettiği çeşitli sosyal dışlanma süreçlerini

incelemektedir. Yaşları 15-29 arasında değişen 65 gençle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelere dayanan alan araştırmasının bulguları, yoksul yaşam koşullarının gençlerin yapabilirliklerini sınırlandırdığını ve yoksulluğun yeniden üretimine katkıda bulunduğunu göstermiştir. Yoksul yaşam koşullarının ürettiği sosyal dışlanma süreçleri, gençlerin yoksulluk döngüsünü kırabilmelerini güçleştirmekte, yoksulluğu çok boyutlu bir süreç olarak yaşamalarına neden olmaktadır. Diğer taraftan yoksul yaşam koşullarına erken yaşlardan itibaren maruz kalan gençler yoksulluğu içselleştirmekte, kendi başarı ve başarısızlık ihtimallerini var olan iktidar yapıları içerisinden tanımlamakta böylece toplumsal hiyerarşilerin yeniden üretilmesine katkıda bulunmaktadırlar. Bu çalışmada kent yoksulu gençlerin yaşam koşulları eğitim, işgücü piyasası koşulları ve fiziksel ve sosyal çevre başlıkları altında incelenmiş, yoksulluğun bu bağlamlarda aldığı farklı biçimler gençlerin anlatımlarından örneklendirilmiştir.

- Üstel, Füsun - Nemutlu, Gülesin - Yentürk, Nurhan - Kurtaran, Yörük, *Okul, Gençler ve "Öteki"ler,* 2008, *Türkiye'de Gençlik Çalışması ve Politikaları* içinde, 445-459, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Tuncay, Suavi, *Marka, Moda, Müzik Kültürü Bağlamında Gençlik Gruplarının Oluşumu Açısından Milliyetçilik ve Ulusal Bilinçle Örtüştürülmesi,* 2009, Sosyoloji Konferansları Dergisi, (39), 53-85, İstanbul.

ÖZET: Küreselleşme tüm dünyada hızlı bir değişimi gündeme gelirdi. Bu hızlı değişime etki eden en önemli alanlar marka, moda ve müzik olarak karşımıza çıktı. Bu süreç öylesine hızlı gelişti ki tüm dünya adeta ve neredeyse tek kültüre doğru kaymaktadır. Bunda denetimsiz medyanın ve özellikle ulusüstü sermayelerin büyük payı vardır. Türkiye gibi sorunları olan bir ülkede bu konunun ulusal bir politika ve master planlamalarla ele alınması yararlı görülmektedir. Özellikle giderek artan işsiz ve hedefsiz bir durumdaki Türk gençliği için bu kaçınılmazdır. Homojen "ortak alan" olması gereken Türk kültürünü temsil eden ulusal mensubiyet bilinci çerçevesinde gençlik gruplarının örgütleşmeleri desteklenmeli ve katma değer oluşturabilecek projelere yönelik motivasyonları mutlaka arttırılmalıdır.

- Enneli, Pınar, *Türkiye'de Toplumsal Bir Kategori Olarak Yoksul Gençlik,* 2010, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi (23), 41-67, Ankara.

ÖZET: Bu makalede, Türkiye'de yoksul gençler üzerine yapılan araştırmaların, batılı örnekleri ile bir karşılaştırılması yapılacaktır. Genç nüfusun yoğun olduğu ve yoksulluğunda her geçen gün arttığı Türkiye'de yoksul gençlerin sorunlarına yönelik araştırmalar ve bu sorunlar için üretilen politikalar önemlidir. Gençlik araştırmaları batıda oldukça yol almıştır. Ama günümüzde yapılan araştırmalar öncülerinden birkaç noktada ayrılırlar. Birincisi daha öncekiler ağırlıkla okul eksenli araştırmalarken, şimdikiler gençliğin sorunlarını daha geniş bir platformda ele almaktalar. İkincisi, şimdiki çalışmaların büyük çoğunluğu gençlerin araştırmaya aktif katılımını sağlamaya çalışmaktadır. Üçüncü olarak gençlerin aktif katılımının yanında gençlerle ilgili resmi veya gayri resmi kuruluşların kendi aralarında ve de muhatap oldukları gençlerle işbirliğinin yollarını araştırmaktadırlar. Bütün bu öncelikler özel olarak gençlik araştırmalarında, daha genel olarak sosyal bilimlerin kapsamına giren araştırmalarda değişik metodolojilerin geliştirilmesine ve kullanılmasına olanak sağlamıştır. Araştırmaların kapsam ve konu bakımından zengin olduğunu söylemeliyiz. Birçok farklı toplumsal yerlerden gelen gencin

yetişkinliğe geçiş evresinde yaşam koşullarını daha detaylı anlamak ve bu çerçevede bu gençlerin olası sorunlarına onların da katılımıyla en iyi ve en verimli çözümleri bulmak bu araştırmaların temel amaçlarından sayılabilir. Böylelikle gençlerin sağlıklı bir yetişkinliğe geçiş sürecini yaşamalarının önünü açmak esas alınmıştır. Özellikle de risk altında yaşayan, dışlanmış, dezavantajlı gençlerin sorunlarına ilişkin yapılan araştırmalar dikkat çekicidir. Temel sayıtlı, bu gençlerin rahat bir yetişkinliğe geçiş tecrübesi yaşamaları onların birey olarak dışlanmışlıktan ve dezavantajlı yaşam koşullarından kurtulması anlamına gelebilir. Ülkemizde ise gençlik araştırmaları henüz bu kadar olmasa da yapılmaktadır. Dışlanmışlık ve yoksulluk araştırmalarının da gençler yan konusu olabilmişlerdir. Çoğu gençlik araştırmasının metodolojisi gençlerin aktif katılımını pek özendirir nitelikte değildir. Dahası çözüm önerileri kısmında farklı aktörleri (gençler, yerel yönetimler, STK'lar, vs.) bir araya anlamlı ve verimli bir biçimde getirdiklerini de söylemek güçtür.

- Güllü, İsmail, *Gecekondu Gençliğinde Sosyo-Kültürel ve Dini Yaşam,* 2011, EKEV Akademi Dergisi, (47).
- Kurt, Erdal, *Gecekondulaşma, Gençlik ve Dindarlık-Kayseri Argıncık Örneği,* 2011, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 72(1), 381-382, Ankara.

ÖZET: Yayınevi yayınları tarafından kitap olarak neşredilen Yrd. Doç. Dr. İsmail Güllü'nün Gecekondulaşma, Gençlik ve Dindarlık-Kayseri Argıncık Örneği- adlı çalışması yazarın 2010 yılında Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Sosyolojisi alanında hazırlamış olduğu doktora tezinin gözden geçirilmiş şeklidir. 423 sayfa olarak yayınlanan kitapta Türkiye'deki gecekondulaşma olgusu ve bu gecekondu yapısı içerisindeki Türk gençliğinin dini ve sosyal yaşantısı sosyolojik olarak analiz edilmektedir. Kitabın birinci bölümünde şehirleşme, gecekondulaşma ve gençlik ile ilgili teorik bir çerçeve çizilmekte ve alan araştırması bu çizilen teorik çerçeveye oturtulmaktadır. Kitabın ilk bölümünde oldukça zengin bir şekilde alan ile ilgili kaynakların tanıtımı ve değerlendirilmesine yer verilmiş bu yönü ile söz konusu araştırmanın nereye oturduğu belirtilmiştir. Türkiye'deki gecekondu olgusunun diğer ülkelerdeki gecekondulaşma ile ortak birçok noktası olmakla birlikte kendine özgü sosyolojik özellikler taşıdığı ve bu çerçevede de gecekondu gençliği olgusunun ortaya çıkışı ve bu olgunun arka planı ve karakteristik özellikleri Kayseri'nin Argıncık bölgesi örneğinde analiz edilmektedir.

- Özmen, Fazilet Ahu, *Alevi Gençliğinin Siyasi ve Sosyo-Kültürel Kimlik Mücadelesi,* 2011, Alternatif Politika Dergisi, 3(1), 31-54.

ÖZET: Farklı tanımlamaları, çoğulcu yapısı ve Türkiye'nin siyasi, sosyal ve kültürel alanlarına kattığı anlam ile Alevilik, önemli bir etken oluşturmakla birlikte, günümüzde çokça tartışılan bir kavram ve bir mobilizasyon unsurunu teşkil etmektedir. Aleviliğin, Osmanlı döneminden itibaren günümüze kadar uzanan bir kimliksel mücadelesi söz konusudur. Alevilerin gerek Osmanlı İmparatorluğu döneminde gerekse Cumhuriyet'in ilerleyen yıllarında, inançsal nitelikleri yüzünden toplumdan dışlanmaları ve muhalif kesimler tarafında ötekileştirilmeleri, Aleviler nezdinde ciddi sorunlar yaratmıştır. Karşı karşıya kaldıkları baskılar sonucunda, kendilerini yeterince ifade edememişler ve kimliksel bir özerkliğe kavuşamamışlardır. Ancak, Türkiye'de çok parti sistemine geçiş ve o dönemde başlayan kırdan kente göç hareketleri ile durumlar değişmiş ve özellikle 1960'lı yılların ortalarında cereyan

eden siyasi hareketlenmelerin de etkisiyle, başta Alevi gençleri olmak üzere Alevi topluluğu hızla toplumdaki yerini almaya başlamıştır. 68 kuşağının önemli bir fraksiyonunu temsil eden Aleviler, sol görüşleri benimsemişler ve bu bağlamda bir kimlik oluşumuna girmişlerdir. 1970'li yıllarda da bu süreç devam etmiştir. Fakat 1978-80 yılları arasında yaşanan olaylar Alevileri bir kez daha derinden sarsmış ve 1980 darbesi ile tekrar içlerine kapanmışlardır. İşte bu makalede, Alevi gençliğinin 1968-80 yılları arasındaki kimliksel oluşumlarının yanı sıra, dönemin siyasi gelişimine katkılarına ve verdikleri yöne de ayrıca değinilecektir.

- Memiş, Meryem, *Genelden Özele: Marjinal Gençlik Grupları,* 2012, İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 1(4), 230-256.

ÖZET: Gençlik toplumsal açıdan son derece önemlidir. Genç ergen olma sürecinde bedensel, ruhsal birçok değişim yaşamaktadır. Bu değişimlerin kendinde yarattığı gerginlik duygusallık gibi pek çok etmen vardır. Genç bu süreçte topluma kendinin birey olduğunu ispatlama çabasındadır bu nedenle de yaşadığı topluma yabancılaşabilir ve anomi davranışı gösterebilir. Bu anlamda dünyadaki değişimler, küreselleşme, teknoloji gibi pek çok etmen gençlik gruplarının evrenselleşmesine neden olurken topluma bağlı olarak yerel gençlik grupları azalmaktadır. Çalışmamızın devamında gençliğin toplumun genel kurallarına karşı gösterdiği anomi ve yabancılaşma kavramlarını inceledik. Kültür ve gençlik gruplarında alt kültür perspektifinden inceledikten sonra gençlikteki marjinal grupların evrensel boyuttan yerel boyuta yansımalarını açıklamaya çalıştık. Toplumsal değişimler ışığında geçmişten günümüze, dünyadaki marjinal gençlik grupları ile Türkiye'deki marjinal gençlik gruplarını ve etkileşim süreçlerini açıklamaya çalıştık. Dünya üzerindeki teknolojik değişimler ile dünya daha küçük ve her anlamda ülkeler arası daha çok etkileşim halinde olan bir alan haline geldi. Yerel kültürel yapılar hem dünyayı etkilemekte hem de dünyadan etkilenmektedir. Psikolojik ve sosyolojik temelli pek çok nedenle gençlik ve ergenlik dönemi yenilik arayış dönemidir. Bu bağlamda da dünyadaki ve ülkelerindeki değişimlerden en çok etkilenen küçük gruplar gençler olmaktadır. Ülkemiz açısından baktığımızda gençliğin büyük bir kısmı sınav, iş gibi telaşlar içindedir. Ancak genel itibari ile bakarsak gün geçtikçe artan ve bir boş vermişlik tavrı içinde olan gençlik grupları da bulunmaktadır. Biz araştırmamızda bu küçük grupları konu edindik.

- Yaman, Ömer Miraç, *Esenler'de Yoksul Gençlerin Mekanları: Hal, Tekstil Atölyeleri ve Kafeler,* 2012, *Göç, Kentleşme ve Aidiyet Ekseninde Esenler'i Anlamak* içinde, 223-246, Esenler Belediyesi Şehir ve Düşünce Merkezi Şehir Yayınları, İstanbul.
- Aktaş, Ali, *Kentsel Alanda Alevî Gençliğinin Kimlik Sorunlarına Sosyolojik Bir Bakış,* 2013, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi (28), Ankara.

ÖZET: Bu makale, kentte yaşayan Alevi gençlerin kimlik sorunlarını inceleyen sosyolojik bir alan araştırmasıdır. Çalışmada öncelikle; kırsal alandan kente göç, kent ve gençlik kavramları üzerinde durulmuştur. Daha sonra Alevi öğrencilere kette yaşadıkları kimlik sorunlarıyla ilgili uygulanan anketin sonuçları verilmiş ve değerlendirmesi yapılmıştır.

- Aşkın, Deniz - Güllüpınar, Faruk, *Göçmen Kürt Gençlerinde Kültürel Değişim Parametreleri: İnegöl Huzur Mahallesinde Saha Çalışmasından İzlenimler,* 2014, İdealkent Dergisi, (14), 277-308, Ankara.

ÖZET: Bu makale, farklı sosyal, ekonomik ve siyasal nedenlerden dolayı Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgesinin farklı illerinden Bursa ilinin İnegöl ilçesine göç eden birinci kuşak Kürt göçmenlerin kültürel deneyimlerini ve onların çocukları olan ikinci kuşak gençlerin yaşadıkları kültürel dönüşümün boyutlarını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Kürt göçmenlerin ve çocuklarının deneyimledikleri kimlik oluşum süreçleri, kent yaşamına uyumları, toplumsal cinsiyet, geleneksel ve dinsel davranış örüntüleri ve sosyal bütünleşme boyutlarındaki deneyimlerine referansla göçten kaynaklanan kültürel dönüşümleri analiz etmektedir. Çalışma sonucunda, ikinci kuşak gençlerin deneyimledikleri kültürel dönüşüme bakıldığında, ikinci kuşak gençlerin davranışlarını şekillendirirken, çoğu durumda ebeveynlerinin bilinçli olarak kaçındığı kentin popüler kültürünü örnek aldıkları görülmektedir. Alan araştırmasının verilerine dayanan bu çalışmanın örneklemi, Bursa'nın İnegöl ilçesinin Huzur mahallesinde adrese dayalı nüfus kayıt sisteminden yararlanarak rastgele seçilmiş Doğu ve Güneydoğu'dan göç eden birinci kuşak göçmenler ve onların çocukları olan ikinci kuşaktan oluşan 300 kişidir. Ayrıca, birinci kuşak göçmenler ve ikinci kuşak gençlerin içinde yaşadıkları kente uyum süreçlerindeki kültürel ve sosyal koşulların ayrıntılı bilgisine ulaşmak için bu gruplardan seçilmiş 30 kişi ile derinlemesine mülakat ve odak grup görüşmeleri yapılmıştır.

- Şentürk, Murat, *Dışarıda ve Dışında Olmak: Yoksul Gençlerin Mekânla İlişkileri,* 2015, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, (2), 169-203, İstanbul.

ÖZET: Türkiye'de yoksulluk çalışmalarında en dezavantajlı gruplar olarak tanımlanan kadınların ve gençlerin kentle ve mekânla ilişkilerinin yeterince ele alındığı söylenemez. Sosyal dışlanmanın tezahürlerinden biri olan mekânsal dışlanmanın yoksul gençlerin gündelik hayatında birçok sorun oluşturduğu söylenebilir. Zira yoksul gençlerin gündelik hayatının şekillenmesinde ve yaşama tercihlerinde mekânsal dışlanma süreçleri önemli bir rol oynamaktadır. Yoksul gençlerin mekânla ilişki kurmaları ve/veya kurmamaları bir değişken olarak hem yoksulluk hem de gençlik araştırmalarına konu edilmelidir. Bu çalışmada, söz konusu ihtiyaçtan hareketle yoksul gençlerin mekânsal dışlanma süreçleri ve dışlanmanın getirdiği sorunlar ele alınmaktadır. Yoksul gençlerin mekânsal dışlanma pratikleri, Türkiye'de yoksullukla ve gençlikle ilgili yapılmış saha araştırmalarında ortaya çıkan veriler üzerinden değerlendirilmiştir. Çalışmada kullanılan saha araştırmaları verileri çoğunlukla nitel araştırmalara dayanmaktadır. Bu makalede, mekânın dışında bırakılan ve dışarıda kalan yoksul gençlerin mekânsal içermesini sağlayacak olan temel yaklaşımın deneyimleme kapasitesi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Deneyimleme, mekânla ve mekânı var eden insanla bir arada olmayı, teması zorunlu kılmaktadır. Söz konusu deneyim, kişinin hem mekânsal hem de toplumsal açıdan kendini var etmesini mümkün kılmaktadır.

6.3. Kitaplar

- Gencer, Rıfat - Atalay, Zeynep, *Köy Gençliğinin Kalkındırılması,* 1951/1952, 32s., Endüstri Basım ve Yayınevi, İzmir.

KAPAK ARKA YAZISI: Eser Zeynep Atalay'ın "Köyde Kadınlarla ve Genç Kızlarla Nasıl Çalıştım?" ve Rıfat Gencer'in "Halk Eğitimi Bakımından Köyde Gençliğin Kalkındırılması" başlıklı konuşmalarından meydana gelmiştir.

- Tütengil, Cavit Orhan, *Köy Sorunu ve Gençlik,* 1967, 31s., Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Konu, köy ve gençlik kavramları, gençliğin köy konusundaki görevi, gençliğin köye götürmesi gereken hizmetler şeklinde üç ana bölümde incelenmiş ve sonuçlarda gecekondu sorununa da değinilmiştir. Türkiye'de idari bir terim olarak köy, nüfusu 2000'e kadar olan, belediye teşkilatı bulunmayan yerleşme noktalarını belirtir. Bu ise sosyolojik açıdan yanıltıcıdır. Yazar köy sorunu derken, bu sınırı aşarak bazı hallerde bucakları, kasabaları ve ilçeleri de içine alan yerleşme noktalarını da köy saymanın Türkiye gerçeklerine daha uygun olduğunu söyler. Gençlik denildiği zaman, her ülkede çoğunlukla belli bir yaş grubu anlaşılır. Gençlik hamlecidir. Yeni fikirlerin topluma yayılması gençliğin bu hamleci tutumu ile ilgilidir. Gençliğin köy sorunu karşısındaki görevleri çeşitlidir. Öncelikle köy sorunlarını öğrenmeli, tanımalı sonra bunları başkalarına ve yetkililere tanıtmalı, bu sorunlara çözüm yolu göstermeli ve tüm bunları yaparken köy gençliği ile işbirliği yapmalıdır.

- Behramoğlu, Namık, *Sınıf Açısından Türk Gençliği,* 1968, 93s., Aksüt Matbaası, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: Hemen hemen tüm devlet adamları gençleri için bir şeyler söylemişlerdir. Hepsinin birleştiği bir nokta ise gençlerin içinde bulundukları düzeni savunmak ve korumakla görevli oldukları durumudur. Yurdumuzda gençlik denince üniversite gençliği düşünülmektedir. Halbuki bir toplumda sınıflar varsa her sınıfın bir gençliği ve bunlarda kendi sınıflarının özellikleri vardır. Zamanında gençlik başlı başına bir sorundur. Her devlet gençliği karşısında sarsıntılar geçirmektedir. Ana babalar çocuklarının çok gerisinde kalmış, üniversite öğretim üyeleri öğrencilerin davranışları ile şaşkına dönmüşlerdir. Eski kuşağı beğenmeyen gençleri en fazla arkadaş çevresi etkiler. Sonra sırasıyla sevdiği büyükleri, öğretmenleri, din adamları ve okuduğu kitaplar gelir. Devlet yöneticileri, ana ve babalar, öğretim üyeleri gençliğin düşünen, yenilenmeye açık kişiler olduklarını bilmelidirler. Yazar gençliği, işçi gençlik, köylü gençliği, orta sınıfların gençliği, hakim sınıfların gençliği olarak sınıflandırmış ve sorunlarıyla birlikte incelemiştir.

- Kısakürek, Necip Fazıl, *Çepçevre Anadolu ve Gençlik,* 1969, 143s., Toker Matbaası, İstanbul.
- Gökçe, Birsen, *Gecekondu Gençliği,* 1971, 230s., Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Türkiye'de son yıllardaki şehirleşme hareketi ve gençlik sorunlarına paralel olarak, kuşaklar arası farklılaşma ve yabancılaşmanın da arttığı görülmektedir. Çalışmada Türkiye'de şehirleşme hareketlerinin genç kuşak üzerindeki toplumsal etkileri, sorunların yaygınlık dereceleri ve çözümlerinde gerekli önlemler belirlenmeye çalışılmıştır. Türkiye'de gecekondu olgusu, genellikle, kırsal bölgelerdeki maddi yetersizlik nedeniyle şehre yönelik iç-göç hareketleri sonucunda ortaya çıkmaktadır. Tam olarak kırsal bölge yaşantısını sürdürmedikleri gibi şehir yaşantısının özelliklerine de yabancı olan gecekondulu, geçiş halinde bir toplum özellikleri içinde yaşantısını sürdürmektedir.

Ancak çevreye uyum sorunu kişilik gelişimi devam eden genç nüfusta farklı bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Genç kendisini çevreleyen koşulların olumlu ya da olumsuz oluşu ölçüsünde şehir yaşantısı ile uyum veya çatışma içinde olmaktadır. Kırsal bölgedeki sosyal dayanışma, yardımlaşma duygularıyla birlikte yetişen birinci kuşağın, bu alışkanlıklarından kısa bir süre içinde vazgeçmesi beklenemez. Aynı davranış ve tutum içinde çocuklarını yetiştirmeye çalışan ailenin, bu çabalarının şehir ortamındaki dış etkenlerle engellenmesi ise normaldir. Gecekondularda yaşayan iki kuşağın çevreyi algılama, alışkanlıklarım sürdürme, yeni alışkanlıklar kazanma süreci değişik koşullar altında geliştiğinden kuşaklar arasındaki tutum ve davranış uyumsuzlukları doğaldır. Gençlerde, birincil ilişkiler çerçevesinde gerçekleşmekte olan sosyalleşme sürecindeki farklılıklar kişilik gelişiminde çelişkilere yol açmaktadır.

- Atalay, Beşir, *Köy Gençliği Üzerinde Sosyolojik Bir Araştırma (Büyükgeçit Köyü Araştırması),* 1979, 250, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

KAPAK ARKA YAZISI: Araştırmanın konusu, ülkemiz gençliğinin büyük kesimini teşkil eden köy gençlerinden belirli bir grubun düşünce, tutum ve davranışları üzerinde çok yönlü bir araştırma ve tanımlama yapmaktır. Araştırma Erzurum ili Aşkale ilçesi Büyükgeçit köyü gençleri üzerinde yapılmıştır ve saha çalışmasıdır. Araştırma sonucunda, köy gençlerinin kapalı köy toplumunun geleneksel kültürüne bağlı birer üyesi olma özelliklerini yitirdikleri gözlenmiştir. Köy dışına açılma, onları kitle-haberleşme araçlarıyla ve yeniliklerle ilgi kurmaya yöneltmiş, farklı yerlere dağılan bu kişiler hızlı bir değişime uğrayarak, köye yeni tutumlarla dönmeye başlamışlardır. Okuma oranları yükselmiştir. Yeni tutum ve davranışları kabul eden gençler, geleneksel köy kültürünü korumak isteyen yaşlı kuşakla bir çatışma içine girmişlerdir. Yaşlı kuşağın otoritesi, büyük ölçüde sarsılmıştır. Örf ve adetlerin, dini kuralların gereği sayılan büyüklere mutlak bağlılık zayıflamıştır. Köylerdeki yeni kuşakların ve bunların oluşturacağı yeni köy toplumunun, Türkiye'deki toplumsal hareketlerde ağırlıklarını gittikçe artan bir şekilde duyuracakları gözlenmektedir.

- Mangır, Mine - Aktaş, Yaşare, *Gecekondu Gençliğinde Boş Zaman Etkinlikleri,* 1992, 95s., Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Cılga, İbrahim, *Altındağ Gecekondu Bölgesinde Yaşayan Ortaokul Son Sınıfa Giden ile Ergenlik Çağındaki Gençler Üzerinde Bir Araştırma,* 1994, Ankara.
- Yorulmaz, Zülkuf, *Kaybolan Gençlik,* 1994, 141s., Üstün Çaba Yayınları, Ankara.
- Göktürk, Gülay, *Genç Gibi Olmayan Gençler*, 1999, İstanbul.
- Koçoğlu, Yahya, *Azınlık Gençleri Anlatıyor,* 2004, 376s., Metis Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: - "Farklı" olduğunuzu nasıl ve ne zaman anladınız? - Adınızı söylediğinizde "Anlamadım" yanıtını duyuyor musunuz? - Gazete ve televizyonlarda cemaatiniz aleyhine yayınlarla karşılaştınız mı? - Cemaatiniz dışından biriyle evlenmeniz aileniz tarafından nasıl karşılanır? - Yurt dışına yerleşmeyi düşündünüz mü? - İş hayatında zorluklarla karşılaşıyor musunuz? - "Ne Mutlu Türküm Diyene" sözünü nasıl karşılıyorsunuz? Deneyimli gazeteci Yahya Koçoğlu, Azınlık Gençleri Anlatıyor'da bu ve benzeri soruları Musevi, Ermeni, Rum ve Süryani gençlere sordu. 22-38 yaş arasında, 17'si kadın 29'u erkek 46 genç, doğuştan "öteki" olmanın beraberinde gelen zorlukları birinci

ağızdan dile getirdi. "Mozaik mi, mermer mi?" tartışmalarından, "ya sev ya terk et" kampanyasının etkilerine kadar uzanan bu araştırma, gayrimüslim yurttaşların nasıl bir ruh hali ve gelecek tasarımı içinde yaşadıklarını görmemize imkan tanıyor. Bu kitabı okuyan azınlıklar belki kendilerinden çok şey bulacaklar ama asıl hedefimiz, çoğunluğun bu tanıklıklardan hareketle, kendi didişmesi içinde pek dert etmediği "öteki"ye saygılı bir bakışı geliştirmesine katkıda bulunmak.

- Kızılyaprak, Zeynel Abidin, *Diyarbakır, İstanbul ve Hamburg'daki Kürt Gençlerinin Durumu,* 2006, 175s., Kürt-Kav Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: KÜRT-KAV tarafından Kürt gençleriyle Diyarbakır, İstanbul ve Hamburg'da yapılan ve Kürt gençliğinin profilini ortaya koyan anket ilgi bekliyor. Anket sonuçlarına göre Kürt gençleri umutlu. 2005 yılının Eylül-Ekim aylarında başlanan anketin sonuçları "Diyarbakır, İstanbul ve Hamburg'daki Kürt Gençlerinin Durumu" adı ile yayınlandı. 250 gençle bire bir konuşulan anketten çıkan sonuçlara göre Kürt coğrafyasından uzaklaştıkça Kürt gençlerinin daha radikal tutumlar içinde olmaları ve DTP'den yana tutum sergilemeleri.

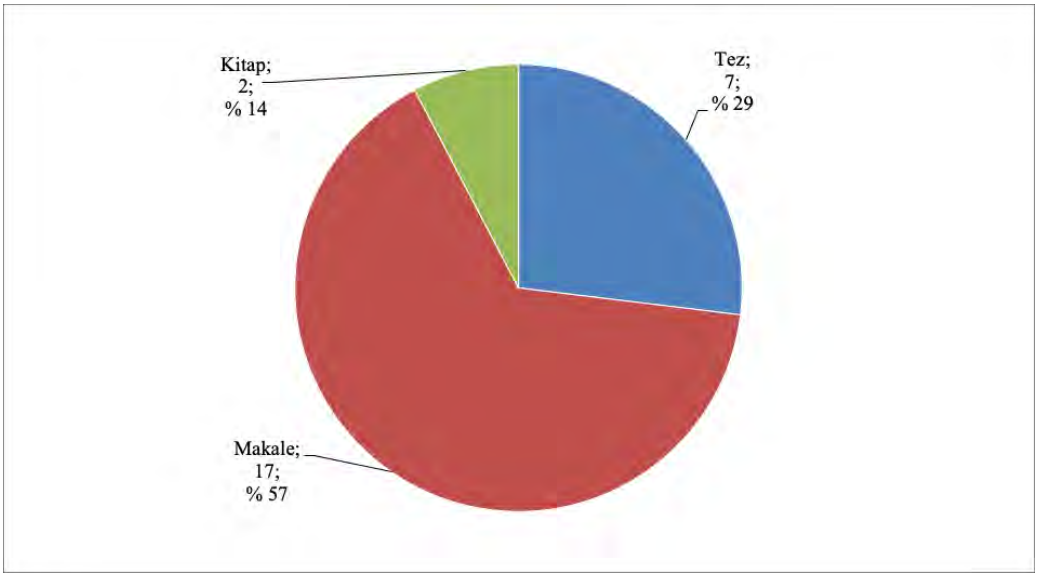
- Darıcı, Haydar - Neyzi, Leyla, *Özgürüm Ama Mecburiyet Var - Diyarbakırlı ve Muğlalı Gençler Anlatıyor,* 2013, 231s., İletişim Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: "Mahalledeki Türk çocukları bizim Türkçemizle dalga geçerlerdi. İşte kıro, şu, bu. Bir gün o kadar sinirlenmiştim, Nuri diye bir çocuk vardı, onu dövdüm. Sonra öbür çocuklar bana saldırdılar. Burcu adında bir kız vardı. Bilmiyom artık üzüldü mü ne, geldi yanıma. Pastaneye gittik, muzlu, tek kişilik pastalar oluyor. Ondan ikram etmişti. Tadı çok güzeldi yani, köyde bu tür şeylerin olmayınca." "İlkokulda çoğunlukta bizdik. Fakat orada da biz Türklere eziyet ediyorduk ya. Birkaç tane Türk çocuğu vardı biz her gün dövüyorduk, dayak atmadan eve göndermiyorduk. Ben onu anlamıyorum. Yani niye öyle bir şeyler yapmışız? Fırsat gelince demek biz eziyoruz. Yani neydi, psikolojik bir şey miydi? O zaman kafamıza öyle bir şey mi yerleşmişti?" "Ya yanlış anlaşılmasın da ben Kürtleri sevmiyorum. Marmaris'te her adım attığımda önümden mutlaka üç tane Kürt geçiyor. Neden sevmiyorum? Ülkemizde 'şehit' dediğimiz bir olay var. Sevmiyorum. Yolda şuradan geçse laf atarım. O dereceyim. Ama hani yanlış anlaşılmasın. Onları ayırdığımdan değil, sevmiyorum sadece." "Kürtlere karşı bir ön yargım vardı. Ya bunların hepsi Türkiye'yi sevmiyor zaten, biz bunları niye sevelim falan gibi bir şeyim vardı. İçten içe geçiriyordum. O da çok değişti. Hani artık herkesle konuşabilirim; nasıl diyeyim, bir şeyler paylaşabilirim. Herkes benim arkadaşım olabilir. Önceden… bunun şivesi de farklı diyordum. Konuşurken böyle bir canım sıkılıyordu falan. Artık hani çok dar baktığımı anladım. Artık hiç öyle bir şeyim yok hani; her kültürden, her şeyden insanlarla konuşabilirim." Gençler Türkiye'de yakın geçmişte yaşananlar hakkında ne düşünüyorlar? Özellikle otuz yıla varan savaşın şiddet ortamı, onların zihninde nasıl bir tortu bırakmış? Asıl önemlisi, Türkiye'nin Doğu'sundaki ve Batı'sındaki gençler, Türkler ve Kürtler, birbirleri hakkında ne düşünüyorlar? Leyla Neyzi ve Haydar Darıcı, Diyarbakırlı ve Muğlalı gençlerle yaptıkları derinlemesine söyleşilerde, birbirini anlamanın haritasını seriyorlar önümüze. Ön yargıların, kaygıların, öfkelerin, kitlenmelerin ama aynı zamanda empatinin, dostluğun, alışverişin haritası… Birbirini ve ötekini tanımanın insanı nasıl genişlettiğine dair, genç seslere kulak vermek için…

7. "Gençlik ve Altkültürler" Teması

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" konulu eserlerin temalandırılmasında belirlenen bir diğer alt tema *"Gençlik ve Alt Kültürler"* olmuştur. Bu tema altında toplam yirmi altı (26)eser tasnif edilirken bunların yedisi (7) tez, on yedisi (17) makale ve ikisi (2) kitap olarak hazırlanmıştır.

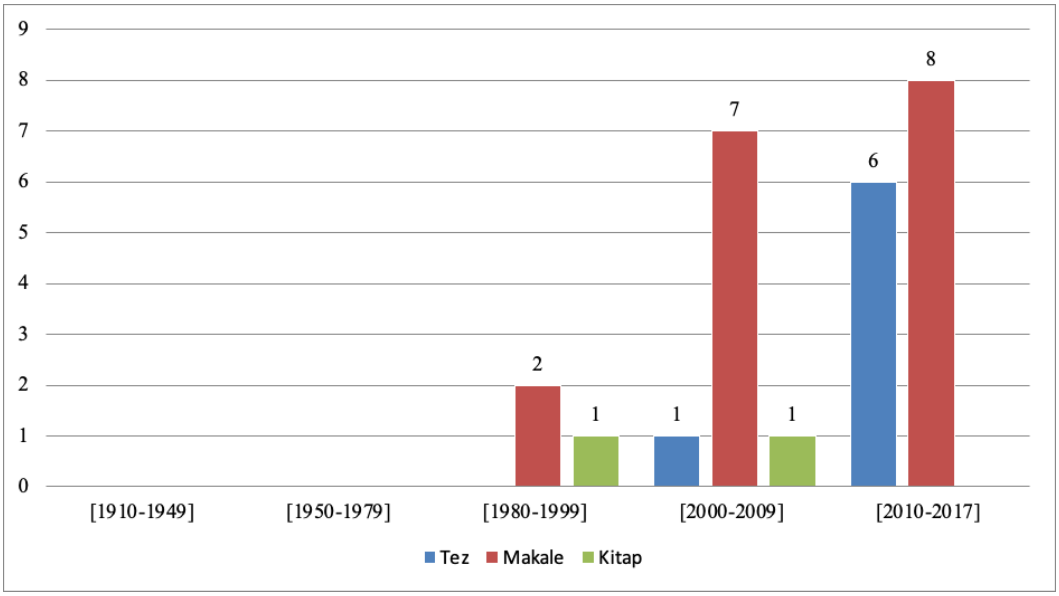
Grafik 29: "Gençlik ve Altkültürler" Teması (26)

"Gençlik ve Alt Kültürler" temasına ilişkin eserlerin dönemsel dağılımına bakıldığında özellikle 2000'li yıllardan sonra konuyla ilgili çalışmaların arttığı görülmektedir. Nitekim toplamda verilen yirmi altı (26) eserin yirmi üç (23) tanesi 2000-2009 dönemi ve sonrasında verilmiştir. Bu dönemden önce verilen üç (3)eserde ise (iki) 2 makale ve bir (1) kitap türünde eser görülürken tez türünde hiç eser verilmemiştir. 2000'li dönemle birlikte alana ilişkin eserlerde özellikle makale türünde belirgin bir artış söz konusu olmuştur. Bu dönem öncesinde gençlik ve alt kültürler temasına ilişkin yalnızca iki (2) makale bulunurken (Doğan, 1994; Blair, 1996), 2000-2009 döneminde yedi (7), sonraki dönemde sekiz (8) makale yayınlanmıştır. Doğan'ın (1994) "Bir Alt kültür Olarak Ankara Yüksel Caddesi Gençliği" isimli çalışması her ne kadar belirgin ilk artışın yaşandığı 2000-2009 döneminden önce verilmiş olsa da tarihsel açıdan bu döneme oldukça yakın olmasından dolayı makaledeki bu artış sürecinin ilk eseri olarak da yorumlanabilmektedir.

Yine 2000'li dönemle birlikte tez türündeki yayınların da ilk kez üretildiği dikkat çekmektedir. Diğer yandan *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu eserlerin dönemsel dağılımındaki genel eğilimin aksine 2010 ve sonrası dönemde gençlik ve alt kültürler temalı makalelerde herhangi bir artış yaşanmazken; bunun yerine bir önceki dönemde sadece bir (1) eser üretilen tez türünde beş adetlik (5) bir artış görülmektedir. Aynı süreçte kitap türünde ise bir azalma birlikte hiç eserin yayınlanmadığı belirlenmiştir.

Grafik 30: "Gençlik ve Altkültürler" Temasında Dönemsel Dağılım

"Gençlik ve Alt Kültürler" temasında yer alan eserlerin içeriğine bakıldığında öne çıkan konuların alt kültür kavramı, toplumsal iletişimde altkültürlerin yeri, öteki gençliğin kim/kimler olduğu, Kuştepe/Kadifekale/Modifiye/Apaçi gençliği gibi konular olduğu görülmektedir. Temaya ilişkin ilk eser Doğan'ın (1994) "Bir Alt Kültür Olarak Ankara Yüksel Caddesi Gençliği" isimli kitap çalışmasıdır. Eserde Ankara Yüksel Caddesi'nde giyim ve davranışlarıyla belirgin bir farklı görüntüyü oluşturan gençlere rastlanıldığını, günün büyük bir kısmını bu caddede geçiren gençlerin, kendileri ile ilgili yapılan "Yüksel Caddesi Gençleri" tanımının gerçekte neyi ne ölçüde yansıttığının sosyolojik olarak irdelendiği görülmektedir. Özellikle [2000-2009] dönemine bakıldığında dokuz (9) eserin dördünün (4) Kuştepe gençliği ile ilgili olduğu dikkat çekmektedir (Bkz. Yumul, 2002-2006; Kazgan, 2002a; 2002b).

7.1. Tezler

- Erşen, Mustafa Türker, *Toplumsal İletişimde Gençlik Altkültürlerinin Yeri*, 2002, Yüksek Lisans, 74s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Toplumsal iletişimde gençlik altkültürlerinin yerinin incelendiği çalışmanın birinci bölümü modern çağın kültürel ortamı, toplum birey çelişkisinin kökenleri ve altkültürün nasıl doğduğunu konu almaktadır. Sanayi toplumunun ve onun kültürel ortamının önceki dönemlerden farkı, bireyin modernleşme sürecine verdiği yanıtlar ve karşılaştığı sorunlar incelenmektedir. Modemizmin, altkültürün doğumuna nasıl yol açtığı tartışılmaktadır. İkinci bölümde ise gençlik altkültürleri konu alınmaktadır. İkinci Dünya Savaşı sonrası kuşak bilincinin doğması, gençliğin sorunları ve bu sorunlara yanıt olarak altkültürleri nasıl yarattıkları incelenmektedir. Gençlik altkültürlerinin kendilerini hangi yollarla ifade ettikleri, giyimleri, kullandıkları işaretleri, söylemleri, müzik tercihleri ele alınmaktadır. Son olarak da gençlik altkültürlerinin nasıl endüstriyelleştiği, meta ekonomisi tarafından yutulduğu incelenmektedir. Altkültürler içinde doğdukları dönemin duyarlılıklarına göre şekillenir. Üçüncü bölümde de üç örnek metinle bireyin içinde yaşadığı dönemde yaşadığı uyum sorunları ve çelişkileri

incelenmektedir. Seçilen örnekler Dostoyevski'nin Yeraltından Notlar, Ingvar Ambjörnsen'in İnsan Postuna Bürünmüş Köpek ve Hikmet Temel Akarsu'nun Kaybedenlerin Öyküsü romanlarıdır. Bu bölümde yeraltı kavramının nasıl doğduğu, altkültürlerin nasıl yaşandığı ve Türkiye'deki etkileri incelenmektedir. Tezde, altkültürler bireyin tercihlerinden değil, toplumsal çelişkilerden doğduğu üzerinde durulmuştur. Altkültürlerin bu çelişkileri nasıl dışavurduğu, modern kültür içinde ne gibi roller yüklendikleri açıklanmaya çalışılmıştır.

- Aktaş, Yıldız, *Mizah Dergilerinde Gençlik Alt Kültürlerinin Temsili: Uykusuz Dergisi,* 2012, Yüksek Lisans, 126s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazi Üniversitesi.

ÖZET: Gençlik alt kültürleri toplumsal yapının yeniden üretilmesi sürecinde birer muhalif karşıt kültür iken özellikle basın aracılığıyla popüler kültür haline dönüştürülmeye çalışılır. Bu bağlamda, bu çalışma popüler kültüre dönüştürülmeye çalışılan gençlik alt kültürlerinin, yüksek tirajlı kitle iletişim araçlarından olan mizah dergilerinden biri olan Uykusuz'da nasıl temsil edildiğini saptamak amacını taşımaktadır. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde sapkınlığın, kaosun ve toplumsal huzursuzluğun kaynağı olarak görüp ötekileştirilen gençlik alt kültürlerinin mizah dergilerinde temsilinin bu ötekileştirilmeye ortak olup olmadığı incelenmiştir. Öte yandan bu çalışma mizah dergilerinin alt kültürlere meşruiyet kazandırmada oynadığı rol saptanmaya çalışılmıştır. Mizah Dergilerinde Gençlik Alt Kültürlerinin Temsilinin Uykusuz Dergisi örneğinde incelendiği bu çalışmada Uykusuz Dergisi'nin 5 Eylül 2007 tarihinden, 1 Ocak 2010 tarihine kadarki sayıları betimleyici analize tabi tutulmuştur. Çalışmanın sonucunda gençlik alt kültürlerinin mizah dergilerinde kimi zaman alay edilerek, kimi zaman yerilerek, kimi zaman ötekileştirilerek, kimi zaman ise kamusal alanda görünürlüklerini arttırmak ve gençlik alt kültürlerine meşruiyet kazandırmak için karikatürize edildiği ortaya konulmuştur.

- Burgan, Ezgi, *Dönüşen Kentte Bir Altkültür: İzmir Kadifekale Gençliği Örneği,* 2012, Yüksek Lisans, 227s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışma Türkiye'de kentlerin dönüşümü sürecinde oluşan Kadifekale gençlik alt kültürünün değerlerini, egemen kültürle ilişkilerini ve bu ilişkideki rıza ve direniş süreçlerini araştırmayı amaçlamaktadır. Kadifekale gençlik alt kültürünün oluşumu kentlerin dönüşümü göç, kentleşme ve kentsel dönüşüm sürecinden bağımsız olmadığından çalışmanın ilk ayağını bu sürecin irdelenmesi oluşturmaktadır. İkinci ayakta ise alt kültür, gençlik alt kültürü kavramları ve kuramları ile kentsel süreçler ekseninde gençlik alt kültürlerinin ve özel olarak da Kadifekale gençlik alt kültürünün oluşumu tarihsel olarak tartışılmaktadır. Çalışmada gençlik kavramı cinsiyetlendirilerek, genç kadın ve erkeklerin özgül alt kültürel pratikleri tartışılmaya çalışılmıştır. Araştırmada niceliksel ve niteliksel araştırma yöntemleri kullanılmış; araştırma verileri soru formu, odak grup görüşmeleri ve gözlemler yoluyla toplanmıştır.

- Kabaş, Bülent, *Karşı-Kültürlerin Popülerleşmesi Sürecinde Gençlik Altkültürlerinin Rolü,* 2012, Doktora, 238s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Marmara Üniversitesi.

ÖZET: Karşıkültürler dolayımıyla ortaya çıkan gençlik alt kültürlerine ilişkin en genel anlatı, onların ana akım siyasete, dine, ticari ve kitlesel medyaya muhalif oldukları; norm ve geleneklere karşı direnmeyi tercih ettikleri yönündedir. Bu noktadan hareketle, altmışlı yılların gençlik alt kültürlerinin, konformizmin baskılarına, kitle kültürünün bayağılıklarına ve standartlaştırmaya karşıt bir biçimde kendi özgün kimliklerini oluşturmayı hedeflediklerini söylemek mümkündür. Fakat seksenli ve doksanlı yıllar boyunca, kültürün geçirmiş olduğu dönüşüme paralel olarak gençlik alt kültürlerinin sabit yapısı da değişime uğramıştır. Özellikle post alt kültürel teori adı altında gençlik üzerine son yirmi yıl içerisinde yapılmış birçok çalışma bize bu bağlamda eleştirel bir perspektif sağlarken, günümüz gençlik alt kültürlerinin değişken yapısını ortaya koyabilmek için `yeni kabileler' (neo-tribes), `yaşam tarzı' (lifestyle), ve `sahne' (scene) gibi kavramlar sunmaktadır. Günümüzde karşı kültür kavramı artık, orta sınıf değerleri çevresinde oluşturulmuş hegemonik yapıların yeniden üretilmesi açısından anahtar bir rol oynamaktadır. Gençlik alt kültürleri ise, her ne kadar farklılıklarıyla çok kültürlü yapının zengin ve renkli görünümüne katkı sağlasalar da esasen orta sınıfın değerleri etrafında şekillenen popüler kültürün içinde yeniden anlam kazanmanın ötesine gidememektedirler. Bir başka deyişle, medya aracılığıyla muhalif olma özelliklerini de yitiren gençlik alt kültürleri ironik bir biçimde karşısında oldukları sistemin bir parçası haline gelmeye başlamışlardır. Bu çerçeve içerisinde, araştırmanın analiz bölümünde; 1987 yılında Kreuzberg'de Türkler tarafından kurulan bir sokak çetesi olan 36 Boys'un önce nasıl bir hip-hop gençlik alt kültürü haline geldiği ve sonrasında da ne şekilde bir moda markasına dönüştüğü irdelenmektedir.

- Tiğli, Özge, *Türkiye'deki Güvencesiz İşçi Sınıfı Gençliğinin Alt Kültürel Oluşumu: Ankara'daki 'apaçiler' Örneği Üzerine Alan Araştırması,* 2012, Yüksek Lisans, 140s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

ÖZET: Son yıllarda, işçi sınıfına mensup, gecekonduda yaşayan gençleri tanımlamak için kullanılan 'apaçi' kelimesi pejoratif bir kelime olarak Türkiye popüler kültüründe yerini almıştır. Apaçi olarak adlandırılan gençler, bir alt kültürün öğelerini oluşturan, dış görünüşleri, müzik zevkleri ve mekansal kullanımlarıyla toplumda ayrışmaktadırlar. Bu tez, ilk olarak bu alt kültürün içinde oluştuğu maddi, sosyal ve kültürel koşulları, ikinci olarak da bu koşulların oluşmakta olan bu alt kültüre yansımalarını anlamayı amaçlamaktadır. Bu süreci anlamak adına, ilkin dört aylık bir medya araştırması, daha sonrasında Ankara-Türkiye'de, bu alt kültüre mensup gençlerle yapılan derinlemesine mülakatlara ve katılımcı gözleme dayalı bir alan araştırması yürütülmüştür. Bu medya araştırmasının ve alan çalışmasının sonucu olarak gözlemlenmiştir ki, bu alt kültürü oluşturan etmenlerden en öne çıkanı bu gençlerin içinde bulundukları güvencesiz çalışma koşullarıdır. Bu alt kültürün üyeleri emek piyasasına güvencesizleşmenin verili koşulları altında giren işçi sınıfının genç üyeleridirler. Devamlı olarak, güvencesiz koşullar altında çalışmayı ve işsizliği deneyimlemektedirler. Bu nedenle ne sınıf pozisyonlarına eklemlenebildikleri ne de ondan kopabildikleri eşikte ve marjinal bir konum işgal etmektedirler. Üretim ilişkileri içindeki bu muğlak pozisyonları, gençlerin kültürel pratiklerine de yansımaktadır. Gençler, bu belirsiz sosyo-ekonomik koşulları dolayımıyla ve aynı zamanda bu koşullara karşı bir tepki olarak bir alt kültür oluşturmaktadırlar. Gençler, kültürel pratikler alanı dahilinde işleyen, hayatta kalma stratejileri, gündelik taktikler ve maddi koşullarının olanakları dahilinde kendilerini içinde tanımlayabilecekleri ve konumlanabilecekleri bir alt kültür aracılığıyla yeni bir pozisyon kurma arayışı içindedirler. Fakat, bu alt kültür de maddi koşullarıyla bir devamlılık içindedir ve bu eşiktelik hallerini pekiştirmektedir. Gençler, bu alt kültür içinde Apaçi olarak etiketlenmekte ve dünyadaki diğer emsalleriyle birlikte benzer bir ötekileştirmeye maruz kalmaktadırlar. Bu tez, gençlerin güvencezileşmeye verdikleri kültürel tepkilerinin somutlaştığı bu alt kültürü incelemektedir.

- Yaman, Ömer Miraç, *Gençlerin Toplumsal Davranış ve Yönelimleri: İstanbul'da 'apaçi' Altkültür Grupları Üzerine Nitel Bir Çalışma,* 2012, Doktora, 432s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi.

ÖZET: Apaçi gençliği merkeze alan tez çalışmasının amacı üç kısımdan oluşmaktadır: 1) toplumsal planda apaçi olarak tanımlanan gençlerin kim oldukları ve bu tanımlama karşısındaki tutum ve davranışlarını; 2) apaçi tanımlamasının, tanıma muhatap gençler açısından nasıl algılandığını; 3) apaçi olarak tanımlanan gençlerin toplumla yaşadıkları kabul edilen sorunlu ilişkinin boyutlarını ortaya koymak ve yaşanan durumu gençlerin anlatımlarıyla ortaya çıkarıp çözüme dair yöntemler geliştirebilmek. Bu çerçevede saha araştırması İstanbul-Esenler ilçesinde yürütülmüş; uzaktan gözlem, derinlemesine mülakat, odak grup çalışması, katılımlı gözlem ve doküman inceleme tekniklerinin yardımıyla toplam yetmiş bir (71) kişi ile derinlemesine mülakat, otuz (30) kişi ile de odak grup çalışması gerçekleştirilmiştir. Tez giriş ve sonuç bölümleri dışında üç ana bölümden oluşmuştur. Giriş bölümünde çalışmanın konusu, önemi, amacı, yöntemi, çalışma sorusu ve alt soruları ve kapsam-sınırlılıklar belirtilmiştir. Ayrıca Türkiye gençlik çalışmalarının dönemsel ve tematik kısa bir okumasına yer verilmiştir. Birinci bölümde 'gençlik' kavramı ve farklı disiplinlerde kullanımları değerlendirilmiş, altkültür kavramı ve kavramın apaçi gençliği izah etmede ne derece yeterli olabileceği ile Apaçilik kavramının çıkış noktası, Türkiye'deki kullanımları ve bu türden kullanımların tarihsel arka planı üzerinden mesele tartışılmıştır. İkinci bölümde araştırmada kullanılan nitel yöntem ile onun teorik çerçevesi tanımlanmış; ayrıca saha araştırması boyunca kullanılan veri toplama teknikleri tartışılmış ve sahada elde edilen verilerin analizinde kullanılan yöntemler izah edilmiştir. Üçüncü bölümde, saha çalışması neticesinde elde edilen bulguların, oluşturulan temalar, kategoriler ve alt kategoriler şeklinde tasnifi yapılmıştır. Sonuç kısmında ise; çalışmanın apaçi gençlik konusu etrafında nasıl anlaşılması gerektiği tartışılmış ve saha araştırması neticesinde birtakım çözüm önerileri sunulmuştur. Çalışmanın sonundaki Ekler bölümünde; apaçi gençlik üzerine iki kısım eklenmiştir: 1) Apaçi Gençlik Sözlüğü, 2) Görsel Olarak Apaçiler.

- Atik, Oktay, *Türk-Alman Yazınındaki Gençlik Alt Kültürü Motiflerinin Almanca Öğrenimi Açısından Kullanılabilirliği,* 2014, Yüksek Lisans, 148s., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trakya Üniversitesi.

ÖZET: Bu çalışmada Türk-Alman Yazınına ait gençlik alt kültürü öğeleri saptanmış ve Fatih Akın'ın "Duvara Karşı" filmi üzerinde örneklendirilmiştir. Elde edilen veriler ışığında söz konusu gençlik alt kültürü öğelerinin Almanca öğreniminde kullanılabilirliği irdelenmiştir. Çalışmada disiplinler arası bir yöntem izlenerek gençlik psikolojisi, gençlik sosyolojisi, gençlik fizyolojisi ve yazınbilim verilerinden yararlanılmıştır. Gençliğin çalışmanın odak noktası olması sebebiyle ikinci bölümde gençlik kavramı hem gelişim psikolojisi bakımından hem de tarihsel ve sosyolojik açıdan incelenmiştir. Üçüncü bölümde gençlik alt kültürü tanımı yapılarak sosyo-tarihsel geçmişi ve ortaya çıkış biçimleri incelenmiş ve Almanya'daki Türk göçmen gençliğinin alt kültürlerinden bahsedilmiştir. Dördüncü bölümde, söz konusu alt kültürel özelliklerin göç ve kültür kavramları arasındaki ilişkisi incelenmiştir. Böylelikle Türk işçilerinin Almanya'ya göç süreci de anlatılarak Türk göçmen gençlerinin Almanya'daki bugünkü konumu irdelenmiştir. Beşinci bölümde Türk-Alman Yazınının gelişim süreci çeşitli eserlerden örnekler verilerek ele alınmıştır. Altıncı bölümde Türk-Alman Yazınında gençlerin ve doğal olarak gençlik alt kültürlerinin günümüzde daha çok sinema filmleriyle öne çıktığı açıklanmıştır. Bu alandaki önemli bir isim olan Fatih Akın'ın sinema anlayışı da anlatılarak Duvara Karşı

filminin analizi için zemin hazırlanmıştır. Yedinci bölümde "Duvara Karşı" filmi hem biçim ve içerik hem de Türk-Alman sorun odakları ve gençlik alt kültürleri yönünden değerlendirilmiştir. Sekizinci bölümde Türk-Alman Yazınındaki gençlik alt kültürü öğelerinin didaktik yönü irdelenerek Almanca öğrenimindeki ve yazın eğitimindeki faydası açıklanmıştır. Sonuç bölümünde ise çalışma boyunca elde edilen bilgiler doğrultusunda bir değerlendirme yapılmıştır.

7.2. Makaleler

- Doğan, İsmail, *Bir Alt Kültür Olarak Ankara Yüksel Caddesi Gençliği,* 1994, Amme İdaresi Dergisi, 27(1), 145-163, Ankara.

ÖZET: İnsanın yaşam döngüsünde, kuşaklar kendi dönemlerinin ruhunu temsil ederler. Aynı zaman diliminde doğan ve aynı sosyal yapı içerisinde yetişen bireyler, benzer kültürel kodları sosyalleşme sürecinde edinir. Sosyal tarih sürecinde kuşaklar şu şekilde sınıflandırılmaktadır: (1) Sessiz kuşak (The Silent Generation), 1922-1945 arası doğanlar. (2) Bebek patlaması kuşağı (The Baby Boomers), 1946-1964 arası doğanlar. (3) X kuşağı (Generation X), 1965- 1980 arası doğanlar. (4) Y kuşağı (Echo Moomer/Millenials), 1981-2000 arası doğanlar. (5) Z kuşağı, Kristal çocuklar, 2001-2020 arası doğumlular. Her kuşak, içinde bulunduğu sosyolojik bağlamın ürünüdür. Günümüz gençliğini temsil eden Milenyum veya Y kuşağı gençliği, bilişim toplumu ve postmodern kültürün ilk kuşaklarıdır. Milenyum veya Y kuşağı gençliği, postmodern çoğul kimlik örüntülerine sahiptir. Hem bireyci ve özgürlüğüne düşkün hem de ailesine bağlıdır. Hem küresel kültürü hem de yerel kültürü yaşamaktadır. Tüketim toplumu ve kültürünün temel aktörleridir. Kimliklerini tüketim ve marka ile ifade etmektedirler. Narsisistik ve hedonist kişilik özelliklerine sahiptirler. Milenyum gençleri, geç evlendikleri veya boşandıktan sonra tekrar ebeveynlerinin yanında yaşamaya başladıkları İçin "Akerdeon Aile" yapısının yaygınlaştığı görülmektedir. Gerek üniversite gerek evlenme gerekse iş için ailelerinden ayrıldıktan sonra tekrar ailesi ile yaşamaya başlayan gençlere "Bumerang Kuşak" adı verilmektedir. Sosyolojik görecelik bağlamında, dünyadaki bütün milenyum kuşağının yüzde yüz aynı kimlik örüntüsüne sahip olduğu söylenemez. Sosyal sınıf, sosyal ve kültürel yapı farklılıklarına göre kuşakların hayat tarzları ve kimlikleri değişebilir. Ancak, Hegel'den mülhem "Zeitgeist" (Zamanın Ruhu) bağlamında kuşakların özelliklerinde benzer örüntüler görülmektedir.

- Blair, Elizabeth, *Gençlik Alt Kültürünün Ticarileşmesi,* 1996, Müzik Dergisi (2).
- Kazgan, Gülten, *KuştepeGençliğinin Sosyoekonomik Görünümü*, 2002, İ*stanbul Gençliği: Gençlik Değerleri Araştırması* içinde, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Yumul, Arus, *Kuştepe'de Gençlik Algılamaları,* 2002, *Kuştepe Gençlik Araştırması 2002* içinde, 109-118, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Uygun, Selçuk, *Üniversite Gençlerinin "Öteki" Kimliklere İlişkin Önyargıları*, 2006, Akademik Araştırmalar Dergisi, 8(29), 103-121.
- Yumul, Arus, *Kuştepe Gençliği ve Bilgi Üniversitesi Gençliği: Sınıfsal/Bedensel Karşılaşmalar,* 2006.
- Zaim, Ayça, *80 Sonrası Orta Sınıf Gençliğinin Kendini Farklılaştırma Stratejileri,* 2006, Birikim Dergisi, (208), 89-96, İstanbul.

- Konyar, Hürriyet, *Popüler Kültürde Hegemonik Anlamların Üretilmesinde Gençlik Altkültürlerinin Önemi,* 2007, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, (27), 5575, Ankara.

ÖZET: Kültürel Çalışmaların bakış açısıyla ele alınan bu makale, Hegemonik "çokkültürlü" kültürel yapının yeniden üretilmesi sürecinde, farklı bir renk oluşturan alt kültürlerin birer muhalif kültür iken medya aracılığı ile popüler kültür haline dönüştürülmeleri ve orta sınıfın kültürel kimliğini kurmada oynadıkları rolün irdelenmesi amacıyla yazılmıştır. Bu amaçla önce Hegemonik "çok kültürlü" yapının oluşmasında etken olan, orta sınıfın belirleyici rolü ile medyanın küreselleşen ilişkiler içindeki yeni yapılanmasının etkisi ele alındı. Daha sonra hegemonik "çok kültürlü" yapının medya tarafından nasıl kurulduğu ve alt kültürlerin hegemonyayı yeniden üretmeleri durumu irdelendi. Çalışmanın temel argümanında ise, Hegemonik kültürel yapıların yeniden üretilmelerinin, küreselleşme ile ortaya çıkan orta sınıfın kültürel kimliğinin yeniden kurulması süreci ile belirlendiği durumu tartışılmaktadır. Bu süreçte, gençlik alt kültürlerinin "çok kültürlü" kimliğe farklılık taşıyan bir kültür olarak katıldıkları ancak bu farklılıklarının medya tarafından ortadan kaldırılarak birer popüler kültür haline dönüştürüldükleri ve Hegemonik kültürel yapının kimliğindeki gençlik imgesini yeniden oluşturduklarıdır.

- Uyan Semerci, Pınar, *Çocuktan Yetişkine: Genç Olamayanlar,* 2008, *Türkiye'de Gençlik Çalışması ve Politikaları* içinde, 401-419, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Yamanoğlu, Melike Akbaş, *Tüketim Toplumunda Genç ve Yoksul Olmak: Dışlanma Süreçleri ve Karşı Stratejiler,* 2010, Kültür ve İletişim Dergisi, 13(2), 41-79, Ankara.

ÖZET: Kent yoksulu gençlerin tüketim toplumuyla ilişkilerine odaklanan bu çalışma çerçevesinde, tüketim toplumunda genç ve yoksul olmanın, gençlik ve yoksulluk deneyimlerini nasıl biçimlendirdiği ve bunlara yönelik kavrayışları nasıl yeniden tanımladığı incelenmiştir. Kent yoksulu gençlerin tüketim baskılarıyla karşılaşma ve bunlarla baş etme biçimleri, tüketim toplumu göstergelerini yorumlama pratikleri, tüketim toplumuna dahil olabilmek için geliştirilen pratik stratejiler ve direniş stratejileri çalışmada üzerinde durulan diğer konulardır. Ankara'nın Altındağ, Mamak ve Sincan bölgelerinde yaşayan ve yaşları 15 ile 29 arasında değişen toplam 65 gençle yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmelere dayanan alan araştırmasının bulguları, kent yoksulu gençlerin tüketim toplumuyla ilişkilerinin dışlanma süreçleri ve bunlara karşı verilen sembolik mücadeleler etrafında şekillendiğini ortaya koymuştur. Bu bağlamda kent yoksulu gençler, tüketim toplumunun ne tam dışında kalmakta ne de tam anlamıyla içinde yer alabilmektedirler.

- Asutay, Hikmet - Atik, Oktay, *Fatih Akın'ın "Kurz Und Schmerzlos" Filminde Türkalman Gençlik Alt Kültürlerinin Yansımaları*, 2012, Journal of World of Turks, 4(2), 37-51, Sivas.

ÖZET: Bu çalışmada Türk-Alman yazınında gençlik kavramının ne olduğunu, gençlik alt kültürlerini ve sorun odaklarını saptamak amaçlanmıştır. Türk-Alman yazınında "Gençlik" kavramını açıklamak ve gençlik alt kültürlerinin ve sorun odaklarının ne şekilde vuku bulduğunu örneklendirmek amacı ile Fatih Akın'ın filmografisinden bir film seçilmiştir. Film belirlenen ölçütler doğrultusunda

incelenecektir. Araştırmada "Gençlik" kavramının Türk-Alman yazınında ne olduğu ve gençlik alt kültürlerinin ve sorun odaklarının Türk-Alman yazınında nasıl ortaya çıktığı cevaplanacaktır. Araştırmanın sınırı Türk-Alman sinemasında önemli başarılara imza atmış ünlü yönetmen ve yapımcı Fatih Akın'ın 1998 yılında çektiği ilk uzun metraj filmi olan "Kurz und Schmerzlos" (Kısa ve Acısız) adlı filmi kapsamaktadır. Araştırmanın önemi bu konuda yapılan çözümlemelerin genellikle Türk-Alman yazınında verilmiş eserler üzerine yoğunlaşmak yerine aynı alanda öneme sahip bir filmi odak noktası yapmasından gelmektedir.

- Kaymas, Serhat, *Egemene Direniş Olarak Alt Kültürü Okumak: Alt Kültür Örüntüsü Olarak Ankaralı Şarkıcıları Anlamlandırmaya Dair Bir Deneme,* 2012, Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5(2), 117-211, Kıbrıs.

ÖZET: Bu çalışma; kültürel çalışmalar içerisinde sürdürülen alt kültüre dair bir tartışmayı, yerel bir deneyim alanı bağlamında açmayı amaçlamıştır. Alt kültür ve bu kavramla bileşen gençlik kültürleri, kültürel çalışmalar içerisinde yoğun olarak eleştirilmesine rağmen, alt kültür kavramının söz konusu çalışmalar içerisinde yoğun olarak kullanıldığı gözlenmektedir. Bu makale, kültürel çalışmalar ve kültürel sosyoloji içerisindeki tartışmalara dayanarak alt kültür tartışmalarına yeniden bir değer biçmektedir. Çalışmanın alan araştırması Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Ankara Oto Sanayi 88 sitesindeki Ankaralılar Grubu işçi sınıfı gençliğini, Hacettepe Üniversitesi Meslek Yüksek okulu öğrencilerinden oluşan Gececiler ise orta sınıf gençlik kültürünü temsil etmektedir. Her iki odak grup içerisinde derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışma gençliğin oluşturduğu alt kültürel biçimlerin, kimliğin kendisini gerçekleştirdiği yollar arasında olduğunu vurgulamaktadır.

- Sweetman, Paul, *Beden, Kimlik, Alt Kültürler ve Katılım*, 2014, *ŞEBEKE: Gençlerin Katılımı Projesi-Yeni Zamanlarda Genç Yurttaşların Katılımı Konferansı Bildiriler Kitabı* içinde, 69-75, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Burgan, Ezgi - İşgal, Görkem, *Tehlike: Kadifekale Gençlik Altkültürünün Deneyimlerinde Kentsel Dönüşüm Anlatıları,* 2015, Kültür ve İletişim Dergisi, 18(36), 127-154.

ÖZET: Gençlik çalışmaları ve kent çalışmaları çeşitli alanlarda birbirleriyle kesişen iki farklı disiplin olarak düşünülebilir. Bunun yanı sıra, 1950'li yıllarda ortaya çıkan kültürel çalışmalar yaklaşımı, gençlik, kent ve kültür konularını birbirleriyle ilişkili bir şekilde çalışmak için yeni bir imkan sağlamıştır. Bu çalışma, kültürel çalışmalar perspektifinden, kentsel dönüşüm sürecine ilişkin egemen anlatılara ve bu anlatıların İzmir Kadifekale gençlik alt kültürünün deneyimlerindeki yerine odaklanmaktadır. Çalışmada, egemen kültürün "gecekondu" ve "gecekondulu" imgeleri üzerinden ürettiği birbiriyle bağlantılı kentsel dönüşüm anlatılarından üçü; işgal anlatısı, görkem anlatısı ve tehlike anlatısı olarak tanımlanarak ele alınmıştır. Bu anlatılara karşılık gençlerin kenti ve mekanı nasıl deneyimledikleri ve kendilerine yönelik egemen temsillerle nasıl ilişkilendikleri ise, Kadifekale gençlik alt kültürü üzerine yapılan bir araştırmanın ampirik verilerine dayandırılmaktadır.

- Yavuz, Şahinde, *Erkekliğin Tutkulu Hali: Tofaş Modifiye Gençliği,* 2015, Masculinities Journal, (4), 70-104.

ÖZET: Erkekliğe ilişkin kabuller yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren değişime uğramıştır. Ekonomik ve toplumsal açıdan erkeklik ayrıcalıkları sürmekle birlikte kadınların işgücüne artan şekillerde dahil olmasıyla, iş, aile ve cinsiyet kimlikleri de değişime uğramış, kimliklerin şekillendiği alanlar olan özel ve kamusal alan arasındaki ayrımlar eski kesinliğini yitirmeye başlamıştır. Ekonomik açıdan yaşanan değişim, kültürel alanı da değiştirmiştir. Tüketim alanı da yaşanan değişime paralel olarak değişmiş, özellikle genç erkekler arasında tüketmek kimlik duygusunun vazgeçilmezleri arasına girmiştir. Modern kapitalist toplumun sınıf, cinsiyet, kişilik rollerinde sağlamış olduğu göreceli sabitlik post modern dönemde aşınmış, oturmuş/tutunmuş kodları yerinden etmekle tehdit etmektedir. Tüm post kimlikler gibi "erkeklik" de çok değişime açık, istikrarsız ve parçalı bir yapıya sahiptir. Kapitalizmin evcilleştirici, ticarileştiren dalgasına karşı alt kültürler değişik tepkiler vermektedir. Alt kültürler toplumsal yapı içindeki kültürün normlarına uyan, ancak kendi normlarını da yaratarak var olanların kültürüdür. Bu araştırma, Tofaş marka modifiye araç kullanan genç erkekleri bir alt kültür üyesi olarak kabul etmekte, bu gruba mensup erkeklerin erkekliklerini yaşama biçimlerini, erkekliklerini nasıl deneyimlediklerini ve kent dokusu içinde kabul gören/meşru bulunanın dışında kalan kimliklerini nasıl kurduklarını bulmayı amaçlamaktadır. Sabit olanın ve geleneğin altının sürekli oyulduğu bir ortamda tutunumlu bir yapı kurmanın da gerekli oluşunun yarattığı paradoks, erkekliği de içine alır. Bu anlamda Tofaş modifiye araçlara sahip olmak, bireyselliğin bir biçimi olarak karşımıza çıkar. Bireyselliği yaşayabilmek ve farklılaşmak için arabaları dolayısıyla gençlerin sahip oldukları manevraya bağlı olarak deneyimlenen erkeklikler, modern erkekliği anlamaya yardımcı olacaktır. Araştırma bu gençlerin kimler olduğunu, kendi aralarında kullandıkları dilin, giyim ve saç tarzının, müzik ve boş zamanları değerlendirme biçimlerinin neler olduğunu bulmayı hedeflemektedir.

- Yılmaz, Didem - Asutay, Hikmet - Atik, Oktay - Gürel, Sare - Duran Baytar, Sema - Öztürk, Tuncay - Ünal, Zekiye Hande, *Fatih Akın Sineması ve Öteki Gençlik Üzerine Bir Değerlendirme,* 2016, *Çocuk ve Gençlik Edebiyatında Barış Kültürü* içinde, 640-646, Trakya Üniversitesi Yayınları, Edirne.
- Biçer, Serkan - Ertan, Tülay, *Arafta Kalan Gençlik: Arsız Bela Hayranları Üzerine Etnografik Bir Çalışma,* 2017, EKurgu Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi, 25(3), 96-119, Eskişehir.

7.3. Kitaplar

- Doğan, İstanbul, *Bir Alt Kültür Olarak Ankara Yüksel Caddesi Gençliği,* 1994, 149s., Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

KAPAK ARKA YAZISI: Hızlı toplumsal dönüşümleri yaşayan bir toplum olarak Türkiye'de bundan en çok etkilenen kesimlerin başında "gençlik ve gençler" gelmektedir. Çünkü toplumsal dönüşümlerin merkeze aldığı "bireyselleşme" manevra yeteneğini en çok gençler için sunmaktadır. "Atari" ya da "Bilgisayar Kuşağı bu yeni döneme anlamını veren gelişmelerin ürünüdür. Türkiye'de seksenli yılların bu genel karakterine uymayan gençler ise dönüşümler karşısındaki tutumlarını her toplumda olduğu gibi alt kültürlerde sürdürmektedir. (...) Ankara Yüksel Caddesi'nde giyim ve davranışlarıyla belirgin

bir farklı görüntüyü oluşturan gençlere rastlanılmaktadır. Günün büyük bir kısmını burada geçiren gençler, farklılığı yansıtan biçimsel boyutlarla söz konusu cadde ile zamanla özdeşleşerek "Yüksel Caddesi Gençleri" olarak adlandırılmaktadır. Kendileri dışında çevre sakinleri, gazeteci, yazar, araştırmacı ve diğer ilgililerce yapılan bu tanımın gerçekte neyi ne ölçüde yansıttığı ise meraka değer bir konudur. "Bir Altkültür Olarak Ankara Yüksel Caddesi Gençliği" adlı bu araştırma, işte böyle bir merakın ürünü olarak sosyolojik irdelemeye konu olmaktadır.

- Kazgan, Gülten, *Kuştepe Gençlik Araştırması,* 2002, 524s., Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

KAPAK ARKA YAZISI: 1999'da yayımlanan ve semt monografileri üzerine kapsamlı çalışmalardan biri olan Kuştepe Araştırması, İstanbul Bilgi Üniversitesi'nin Kuştepe'ye yerleşmesi ile birlikte semtte, toplumsal ilişkilerde ve mekânda yaşanan değişimi araştırmıştı. Bulunduğu semtin toplumsal ve ekonomik kalkınmasına doğrudan katkıda bulunma misyonunun bir gereği olarak Kuştepe halkıyla yakın bir iletişim kurmak amacını taşıyan bu ilk adımın ardından, aynı hedef doğrultusunda Kuştepe Gençlik araştırması 2002 gerçekleştirildi. Gülten Kazgan'ın derlemesiyle yayın haline getirilen bu araştırmayla İstanbul Bilgi Üniversitesi Araştırma Merkezi TESAR (Toplum, Ekonomi ve Siyaset Araştırmaları) sosyal bilimler alanında verdiği eğitim kültür hizmetlerine devam etmektedir. Kuştepe halkıyla yakın iletişim kurma amacının bu ikinci adımında, varoşlardaki gençlerin ihmal edilmişliği Kuştepe gençliği bağlamında incelenmektedir. Araştırma Kuştepe gençliğinin sosyoekonomik görünümünü ortaya koyarken, gençlerin kadın/erkek farkı ve gençlik olgusuna ilişkin algılamaları, futbol ve popüler kültürle ilişkilerini inceliyor.

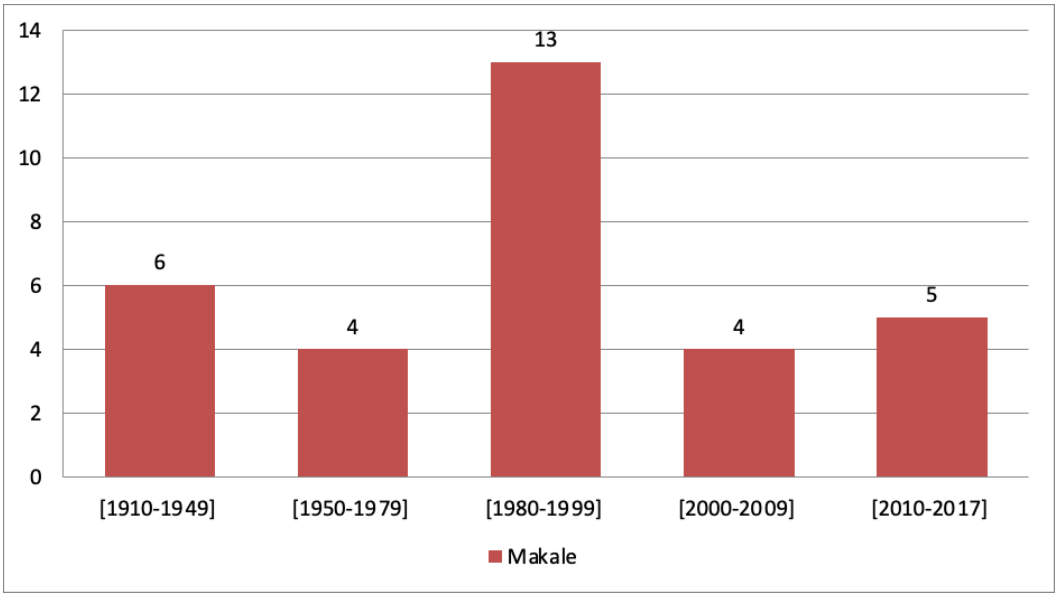
8. "Gençlik İmajı-İmgesi" Teması

"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi" kategorisi altında oluşturulan alt temalardan bir diğeri *"Gençlik İmajı-İmgesi"* teması olmuştur. Bu alt tema altında toplam otuz iki (32) eser verilirken bu eserlerin hepsi makale türünde olmuştur.

Tema altındaki eserlerin dönemsel dağılımı incelendiğinde *"Gençlik İmajı/ İmgesi"* konulu eserlerin tüm dönemlerde verildiği ve sonraki dönemlerde, özellikle 1980-1999döneminden sonraki dönemlerde azaldığı görülmektedir. Temaya ilişkin verilen ilk eser Adil'in (1933) "Gençlik" adlı makale çalışması olmuştur. Aynı dönemde aynı isimle başka çalışmaların da olması dikkat çekmektedir (Bkz. Rasin, 1936; Erdoğdu, 1938; Çulhaoğlu, 1942). 1950-1979 dönemine gelindiğinde bir önceki döneme kıyasla eser sayısındaki iki (2) düşüş dikkat çekerken; 1980-1999 dönemine gelindiğinde dokuzluk (9) bir artış yaşandığı görülmektedir. Bu dönemde üretilen on üç (13) makale çalışmasının yedisinin (7) 1985 yılında üretilmiş olması önemli bir noktaya karşılık gelmektedir. 1985 yılının gençlik yılı olması sebebiyle gençliğe dair çalışmaların 1985'li yıllarda arttığı görülse de 2000'li yıllara gelindiğinde eser sayısında ciddi bir azalma yaşandığı görülmektedir. Ayrıca 2000'li yıllarda üretilen dört (4) eserin tamamının 2005 yılında üretilmiş olması dikkat çekmektedir (Bkz. Alemdaroğlu, 2005; Lüküslü, 2005; Öğünç, 2005; Yıldırım, 2005). Son döneme gelin-

diğinde ise 2010 sonrasında makale sayılarında ciddi artış yaşayan diğer temalara kıyasla gençlik imajı/ imgesi temasında üretilen eser sayısının düşük olduğu görülmektedir.

Grafik 31: "Gençlik İmajı-İmgesi" Temasında Dönemsel Dağılım

Özellikle 2000'li yıllardan önceki dönemlerde üretilen eserlerin yalnızca bir tanesinin içeriğine ulaşılmış olması ve daha sonraki yıllarda üretilen eserlerin de çok azının içeriğine ulaşılması temayı içerik anlamında değerlendirmeyi zorlaştırsa da bu tema altında genel itibariyle genç, gençlik, gençlik algısı temalı çalışmalar tasnif edilmiş olduğu görülmektedir (Bkz. Doğan, 1985 Lüküslü, 2005; Neyzi, 2011).

"Gençlik İmajı/İmgesi" temasında ilgi çeken bir diğer nokta ise çalışma gruplarına ilişkin olmuştur. Konuya ilişkin eserlerin büyük çoğunluğunda kavramsal incelemeler olduğu görülmektedir (Bkz. Dündar, 1976; Çok, 1991; Yıldırım, 2005; Neyzi, 2013). Nitekim ilk yıllarda ortaokul, lise ve hatta üniversite düzeyi yaş gruplarına yönelik okul merkezli çalışmalara rastlanmadığı görülmektedir. Örneğin okul merkezinde yapılan ilk çalışma Beydoğan ve Beydoğan'nın (2017) "Öğrenci Üniversite İmaj Ölçeği" isimli makale çalışması olmuştur. Çalışmada üniversitelerin varlığını sürdürmeleri ve yeni perspektifler oluşturmalarının öğrencilerin zihinlerinde oluşturdukları imaja bağlı olduğu teorisinden hareketle öğrenci üniversite imaj ölçeğinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bir başka üniversite merkezli çalışmada ise Şenel (2017) "Gençliğin Adıyla İmtihanı" isimli makale çalışmasında Kafkas Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencilerine, gençlere adlarını kimin verdiğine, adlarını sevip sevmediklerine ve verilen adın anlamını bilip bilmediklerine ilişkin sorular sorarak adlarıyla ilgili neler bilip bilmedikleri tespit etmiştir.

8.1. Makaleler

- Adil, Esat, *Gençlik,* 1933, Kaynak Dergisi (5), 137, Balıkkesir.
- Rasin, İsmet, *Gençlik,* 1936, Yücel Aylık Sanat ve Fikir Mecmuası, 2(11), 177, İstanbul.
- Erdoğdu, Şeref, *Gençlik,* 1938, Taşan Dergisi, 23(47), Merzifon.
- Çulhaoğlu, *Gençlik,* 1942, Genç Türk Dergisi, 1(6), 7, İstanbul.
- Sadık Boran, Behice, *Değişen Bir Dünyada Gençlik,* 1943, Yurt ve Dünya Dergisi, 4(26-27), 56-62, Ankara.
- Gökşen, Enver Naci, *Hayat ve Kitaplar Karşısında Genç Adam*, 1947, Genç Nesil, İzmir.
- Bengü, Mehmet Fuat, *Gene Genç Kuşak,* 1962, Yeditepe Dergisi.
- Dündar, Ali, *Gençlik Deyince*, 1976, Halkoyu Dergisi, 10(118), 36-39.
- Muratlı, Sedat, *Gençlik Üzerine Rapor: Değişen Toplumda Gençlik*, 1976, Beden Eğitimi ve Spor Dergisi, 36-37, Ankara.
- *Gençlik,* 1977, Atatürk Türkiye'si (36), İstanbul.
- Arkın, Ekrem, *Gençlik…Gençlik…Gençlik…,* 1985, Töre Dergisi, 15(169-170), 46-47, Ankara.
- Çapkınoğlu, Şinasi Serdar, *Gençlik,* 1985, Töre Dergisi, 14(167), 56, Ankara.
- Doğan, Mehmet H., *Edebiyatımızda Gençler*, 1985, Hürriyet Gösteri Dergisi, (51), 67-69, İstanbul.
- Eke, Kazım, *Gençlik… Gençlik… Gençlik…,* 1985, Çağdaş Eğitim Dergisi, 10(98), 33-39, Ankara.
- Günay, Umay, *Gençlik Gençlik Dedikleri,* 1985, Türk Edebiyatı Dergisi, (138), 35-36, İstanbul.
- Özkök, Ertuğrul, *Gençliğin Aykırı Tarihi,* 1985, Hürriyet Gösteri Dergisi (51), 63-64, İstanbul.
- Polat, M. Salih, *Gençlik Gençlik Dedikleri,* 1985, Boğaziçi Dergisi (36), 14-15, İstanbul.
- Küyel, Mübahat Türker, *Gençlik Kavramı,* 1986, Erdem Dergisi, 2(4), Ankara.
- Bilgin, Nahit, *Gençlik,* 1987, Mason Dergisi, 36(64-65), 94-96.
- Fuat, Memet, *Gençlik,* 1988, Adam Sanat Dergisi (37), İstanbul.
- Özer, Adnan - Erseven, Levent, *Gencim, Gençsin, Genç,* 1990, Nokta Dergisi, (25), İstanbul.
- Çok, Figen, *Basında Gençlik İmajları,* 1991, Eğitim ve Bilim Dergisi, 15(81), 41-48, Ankara.

ÖZET: Bu araştırmanın amacı bir grup gazetenin bir süre (Nisan, Mayıs, Haziran, 1990) yayınladığı sayılarını "gençlik haberleri" açısından incelemektir. Bu amaçla, gençleri konu alan, onların etkinliklerini açıklayan tüm haberler analiz edilmiştir. Haberler, haber türlerine, gazetelere, cinsiyete, yaşa göre değerlendirilmiş ve özellikle haber türleri ve cinsiyetin gazetelerle ilişkisi X2 testi ile incelenmiştir. Bulgular daha önce İngiliz gazeteleri üzerinde yapılan benzeri çalışmalarla da karşılaştırılarak yorumlanmaktadır.

- Duman, Musa, *Oğlan Kelimesi ile Gençlik Kavramı Üzerine,* 1997, İstanbul Üniversitesi Türkiyat Mecmuası, (20) 113-130, İstanbul.
- Alemdaroğlu, Ayça, *Bir "İmkan" Olarak Gençlik,* 2005, Birikim Dergisi, (196), 21-29, İstanbul.
- Lüküslü, Demet, *Farklı Kitaplardan Farklı Açılardan "Gençlik" Analizleri,* 2005, Birikim Dergisi, (196), 69-72, İstanbul.
- Öğünç, Pınar, *Mobese Kameralarının Gösterdiği Bir Gençlik Fotoğrafı,* 2005, Birikim Dergisi, (196), 57-63, İstanbul.
- Yıldırım, Yavuz, *Olmayan Gençlik Algısı Üzerine,* 2005, Birikim Dergisi (196), 55-56, İstanbul.
- Gökduman, Şafak Güneş, *Genç Etkinlik Etkin Gençlik,* 2011, RH+artmagazine Dergisi, (80), 29-31, İstanbul.
- Telli Aydemir, Aslı - Neyzi, Leyla, *Türkiye'de Kamusal Söylemde Gençlik Kurgusunun Değişimi,* 2011, *Katılımın "e-hali" Gençlerin Sanal Alemi* içinde, Alternatif Bilişim, 25-48, İstanbul.
- Özkan, Hande - Neyzi, Leyla, *Nesne ya da Özne? Türkiye'de 'Gençliğin' Paradoksu,* 2013, *Ben Kimim? Türkiye'de Sözlü Tarih, Kimlik ve Öznellik* içinde, 103-140, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Beydoğan, Gizem Şebnem - Beydoğan, Hacı Ömer, *Öğrenci Üniversite İmaj Ölçeği,* 2017, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(44), 74-88, Elazığ.

ÖZET: İmaj bireylerin algıladıkları olay veya nesneler hakkında zihinlerinde oluşturduğu izlerdir. Üniversitelerin varlığını sürdürmeleri ve yeni perspektifler oluşturmaları öğrencilerin zihinlerinde oluşturdukları imaja bağlıdır. Bu araştırmada öğrenci üniversite imaj ölçeğinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Üniversitenin betimlenen işlevleri ile ilgili 27 sorudan oluşan beşli likert tipi bir taslak ölçek geliştirilmiştir. Ölçeğin güvenirliği, test-tekrar test yöntemiyle, madde-toplam puanlar arası korelasyon ve iç tutarlık analiziyle belirlenmiştir, ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısının r.82, ölçeğin madde toplam puanı ile alt ölçek puanları arasında .56-.75 arasında değişen korelasyon değerleri hesaplanmıştır. Yapılan açıklayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin KMO katsayısı 0.894, Barlett Testi değeri (465)=5602,804'dir ve p<0.01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ise uyum iyiliği kriterleri X2/sd: 1.69, RMSEA 0.42, SRMR: 0.098, CFI:0.95, IFI:0.95, GFI:0.90, AGFI:0.88 olarak bulunmuştur.

- Şenel, Mustafa, *Gençliğin Adıyla İmtihanı,* 2017, Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi, 1(1), 72-84.

ÖZET: Ad ve adlandırma insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanlar özellikle kendilerini çevrelerindeki kişilerden farklı kılmak, yeni karşılaştıkları varlık ve kavramları tanımlayabilmek için adlandırma yolunu seçmişlerdir. Niçin verildiğini bilmedikleri; ama toplum içinde bir antlaşmanın varlığından doğduğuna inandıkları adları, kendi adlarından başlayarak hep sorgulamışlar, etraflarındaki varlıkların, kavramların vd. adlarını açıklamaya çalışmışlardır. Kişi adları ad vermede önemli bir yer tutar. Bu çalışmada (Kafkas Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencileri-2016) gençlere; adlarını kim verdi,(kim) kimin adını verdi, kardeşlerinizin adını kim verdi, adınızı seviyor musun, adınızın anlamını biliyor musunuz, vb. sorular sorularak adlarıyla ilgili neler bilip bilmedikleri tespit edilmiştir.

Sonuç

Bu çalışmada, Türkiye'de 1910-2017 yılları arasında gençlik alanına ilişkin verilen tüm eserleri derlemeyi ve tematik açıdan yorumlamayı amaçlayan "Türkiye Gençlik Bibliyografyası" çalışmasının *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* kategorisine ait bulgular sunulmuş ve değerlendirilmiştir. Bu kapsamda *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konusuna ilişkin olarak ulaşılan bin doksan (1090) eser tür, yıl, yazar, yayın yeri, konu gibi alt tasnifler ışığında ayrıntılı biçimde yorumlanmıştır. Böylesi bir çalışma, gençlere ve gençliğe yönelik olarak *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu olarak hazırlanan çalışmaların derlenmesi, yorumlanması ve konuya ilişkin yapılması planlanan yeni çalışmalar için kolaylaştırıcı ve yönlendirici olması açısından kıymetlidir. Nitekim bibliyografik çalışmaların üretilmesindeki temel motivasyon, ilgili alana ilişkin literatürün derlenmesi, derlenen bu çalışmalara dair eleştirel bir okumanın yapılması ve sonucunda yeni çalışmalar için araştırmacılara rehberlik edecek bir metin sunulmasıdır.

"Türkiye Gençlik Bibliyografyası" en temelde alana ilişkin akademik eserleri derleyen bir çalışmadır. Genel anlamda çalışmaların bilimsel ve akademik yönü kuram ve yöntem vurgusuyla daha çok tezlerde ve akademik dergi makalelerinde öne çıkmaktadır. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* literatüründe yer alan eserlerin çalışma türlerindeki dağılımına bakıldığında, eserlerin akademik mahiyetine göz atmak önemli görünmektedir. Bu açıdan tema altındaki kitap çalışmaları tez çalışmalarına kıyasla daha az üretilmiş; bu üretimin de sınırlı bir kısmı kuram ve yöntem itibariyle akademik bir metin olarak hazırlanmıştır. Diğer yandan her ne kadar makale sayısı yüksek olsa da bilimsel dergilerin dışında yer alan metinlerin de makale türüne dahil edildiği göz önüne alındığında genel anlamda tema altındaki eserlerin akademik kimliği, eser sayısının yansıttığı düzeyde değildir. Tema altında tasnif edilen eserlerde tez çalışmalarının yanında makale çalışmalarının büyük çoğunluğu alana ilişkin literatürün akademik yönünü temsil ederken, kitap çalışmaları akademik kaygısı daha düşük olan eserleri temsil etmektedir.

Eser türlerine göre yapılan dönemsel dağılımın grafiğine bakıldığında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu eserlerin periyodik bir artış gösterdiği görülmüştür. Yalnızca 2010-2017 arasındaki dönemde dört yüz doksan iki (492) eser verilmiş olması alana ilişkin yayın üretimindeki artışın önemli bir göstergesidir. Eser sayılarında sürekli bir artış olsa da dönemler arası geçişte önemli hareketliliğin olduğu iki önemli dönem bulunmaktadır: 1980-1999 dönemiyle beraber tez ve makaledeki dikkat çeken artış ve 2010-2017 sonrasındaki makale sayısındaki artış. Yukarıda da ifade edildiği gibi tez çalışmaları akademik anlamda en kapsamlı içeriğe sahip olan çalışmalardır. Dolayısıyla Türkiye özelinde gelişimi ve üretimi makale ve kitap türüne göre daha geç olmuştur. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu çalışmalar için elde edilen

bulgulara bakıldığında da 1980-1999 dönemi öncesinde yalnızca iki (2) tez çalışması yapılmışken bu dönemle birlikte tez ve makale üretiminde artış söz konusudur. Esasında bu durum yalnızca *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu eserlerle ilgili değildir ve Türkiye'de akademinin ve yükseköğretimin gelişimiyle paraleldir. 1981 yılında Türkiye'de Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) kurulmasıyla birlikte akademik alanda koordinasyon ve planlama alanında yaşanan gelişmelerle birlikte akademik araştırmalar hız kazanmıştır. Yükseköğretim alanındaki bu kurumsal gelişimle birlikte Türkiye'deki tez çalışmaları da artış göstermiştir. Dolayısıyla *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu tez çalışmalarının büyük oranda ilk olarak 1980-1999 döneminde gelişmesi bu durumla ilişkili olarak açıklanmaktadır. Yine aynı dönemde ilk kez belirgin biçimde görülen makale sayısındaki artış da bu durumla ilişkilendirilebilmektedir. Bilimsel çalışmalardaki gelişimin artmasıyla makale üretimi de hız kazanmıştır. Akademik teamüle göre tezler için yapılan araştırmaların makale türünde de yayın olarak sunulabilmesi, tez sayısındaki artışla birlikte makale sayısını da artırmıştır. Diğer yandan 2010 yılı sonrasındaki dönemde makale çalışmalarındaki artışa ilişkin olarak yine konuya özgü bir durumdan ziyade Türkiye sathında akademik alanda yaşanan gelişmelerin etkili olduğunu söylemek mümkündür. Özellikle 2008 yılından itibaren bir devlet politikası olarak "Her ile Bir Üniversite" fikrinin uygulamaya koyulmasıyla birlikte üniversite sayılarındaki artışa paralel olarak akademik kadroların genişlemesi ve araştırmaların artması, bu dönemden sonra artan akademik çalışma eğilimini açıklayabilmektedir. Bunun yanında akademik çalışmalara sunulan teşvik ve desteklerin genişlemesi de araştırmalardaki yükselen trendi açıklamaya yardımcı olmaktadır. Özellikle Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) akademisyenlere yönelik 2015 yılı faaliyetlerini esas alarak başlattığı akademik teşvik uygulamaları ile birlikte ulusal düzeyde akademik faaliyetlerde sayısal bir artış söz konusudur (Göksu ve Bolat; 2019. Dolayısıyla *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* temalı akademik çalışmalarda, özellikle makalelerde, son yıllarda görülen artışları Türkiye sathında akademik alanda yaşanan gelişimlerle ilişkilendirilebilmektedir. Tüm bu gelişmeler ışığında *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* temalı olarak hazırlanan bilimsel çalışmaların son dönemde belirgin düzeyde artış gösterdiği söylenebilmektedir.

Temaya ilişkin verilen tez çalışmaları incelendiğinde konuya olan eğilimin görülmesi açısından yüksek lisans ve doktora tezlerinin ayrı olarak değerlendirilmesinde fayda görülmüştür. Hazırlanan verilen iki yüz yirmi iki (222) tezin yüz doksan dördü (194) yüksek lisans tezi, yirmi sekizi (28) doktora tezi olarak hazırlanmıştır. Doktora çalışmaları, araştırmacıların konuya ilişkin uzmanlığını ve derinliğini gösteren çalışmalar olarak kabul edilirken, yüksek lisans çalışmaları araştırmacının literatür hakimiyetini gösteren ve daha az derinlik isteyen çalışmalardır. Dolayısıyla doktora çalışmaları araştırmacıların çalışma alanlarına ilişkin daha belirgin ipuçları sunan çalışmalardır. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* temalı doktora çalışmalarına bakıldığında 1980 döneminden bu yana yalnızca yirmi altı (26) eser olduğu görülmüştür. Bu rakam, mevcut

akademik sahadaki araştırma ve eser sayılarıyla kıyaslandığında oldukça sınırlı bir düzeyi temsil etmektedir. Dolayısıyla gençlik gruplarına ilişkin olarak *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu çalışmaların uzun süreli akademik planlamalarda kısıtlı biçimde yer aldığı ve konuya ilişkin uzmanlık çalışmalarının oldukça sınırlı kaldığı görülmüştür.

Tematik değerlendirmelere bakıldığında ise eserlerin sayısal dağılımında dikkat çekici farklılıklar söz konusu olmuştur. *"Gençlik Araştırmaları"* teması üç yüz doksan dört (394) ve *"Tüketim Kültürü"* teması iki yüz kırk dokuz (249) eserle en çok eserin verildiği temalar olurken sırasıyla "Gençlik Profili" teması yüz elli sekiz (158) ve *"Gençlik Kültürü"* teması yüz otuz yedi (137) eser ile eser sayısı en fazla olan temalar olarak belirlenmiştir. *"Gençlik ve Alt Kültürler"* teması ise yirmi altı (26) eser ile eser sayısı en az olan tema olarak dikkat çekmiştir. *"Gençlik İmajı-İmgesi"* temasındaki eserlere özellikle 1985-86 yıllarıyla birlikte hazırlanan makale çalışmaları; *"Popüler Kültür"* temasındaki eserlere ise 2000'li yıllarla birlikte hazırlanan tez ve makale çalışmaları önemli katkı sunmuştur.

Temalara içerik yönünden bakıldığında bibliyografik yorumlamaya katkı sunacak kimi noktaları belirlemek mümkün olmuştur. Bu noktada öncelikle belirtilmek istenen husus her ne kadar tespit edilen akademik çalışmalar belirlenen alt temalara ayrılmış olsa da konuların birbirleri ile olan yakın ilişkileri göz önüne alındığında bazı alt temalar arasında sınırları belirlenmiş kesin bir ayrımdan bahsedilememektedir. Ancak yapılan içerik değerlendirmesi sonucunda çalışmaların farklılıkları belirlenmiş ve tematik tasnifler yazar inisiyatifiyle gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda ilk olarak *"Gençlik Araştırmaları"* temasına bakıldığında 2000'li yıllarla birlikte makale türünde konuya ilişkin saha araştırmalarının arttığı, özellikle üniversite merkezli saha araştırmalarının belirgin biçimde öne çıktığı görülmektedir. Genel anlamda tez çalışmalarına bakıldığında üretilen altmış tezin (60) çoğunluğunun okul merkezli saha çalışması olarak gerçekleştirildiği gözlemlenmiştir. Hiç şüphesiz *"Gençlik Araştırmaları"* olarak sınırlandırılan bir alanda yalnızca okul merkezli çalışmaların yoğunlaşıyor olması alana ilişkin değerlendirmeyi de sınırlandıran bir duruma karşılık gelmektedir. Zira gençlik araştırmaları genç grupların parçası olduğu her alanla ilişkili olan, dahası gençleri ve gençliği anlamak ve gerçekçi bir değerlendirme yapmak için mümkün olan tüm gençlik gruplarına önem vermeyi gerekli kılan bir başlıktır. Dolayısıyla bu noktada okul merkezli çalışmaların öne çıkmasının yanı sıra okul yaşamının dışında kalan gençlik gruplarıyla da çalışmaların arttırılması, bu alandaki literatürün geliştirilmesi açısından önemli görülmektedir. En çok eseri içeren alt tema olan *"Gençlik Araştırmaları"* temasında dikkat çeken bir diğer nokta ise bu alt temada üretilen makale sayısının tez ve kitap türünde üretilen toplam eser sayısının yaklaşık dört (4) katı olmasıdır. Bunun yanında tez ve kitap türlerin arasındaki dağılımda da tez türünün fazlalığı belirgin biçimde dikkat çekmektedir.

"Gençlik İmajı-İmgesi" temasında ise çalışmalar sayısal olarak az iken diğer temaların aksine son yıllarda herhangi bir artış eğilimi de göstermemektedir. "*Gençlik İmajı-İmgesi"* temasına ilişkin yapılan çalışmalar daha eski tarihli çalışmalar olmasının yanı sıra tema altında yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunun kavramsal incelemeler içermekte ve herhangi bir yaş grubuna yönelik çalışmalara rastlanılmamaktadır Nitekim ilk yıllarda ortaokul, lise ve hatta üniversite düzeyi yaş

gruplarına yönelik okul merkezli çalışmalara rastlanmadığı görülmektedir. Bu sebeple konuya ilişkin ulaşılan sonuçların farklı profildeki, kademedeki gençlik/öğrenci grupları için ne kadar geçerli olduğu sorusunu akla getirmektedir. Dolayısıyla yapılacak araştırmalarda çalışma gruplarının okul, bölüm, sınıf, yaş, cinsiyet, okul içi/okul dışı gibi parametreler açısından çeşitlilik kazanması konuya ilişkin daha sağlıklı çıkarımların yapılmasına yardımcı olacaktır. Diğer yandan bu konunun *"Gençlik Profili"* temasıyla da içerik bakımından bazı benzerlikler taşıdığı görülmektedir. *"Gençlik Profili"* teması daha fazla eser barındırmakla birlikte tema altında da verilen eserlerin daha çok üniversite gruplarıyla ilişkili olduğu ve lise ve ortaokul düzeyindeki çalışmaların daha geri planda kaldığı görülmektedir.

"Tüketim Kültürü" teması ise eser sayısı sıralamasında ikinci sırada yer alırken kitap türündeki eserlerinin oldukça kısıtlı olmasıyla dikkat çekmektedir. Bu temada makale ve tez çalışmaları sırasıyla öne çıkan türler olmuşken verilen eserlerin genel olarak bilimsel akademik yayın olarak hazırlandığı görülmektedir. Nitekim tüketim tercihlerine ilişkin olarak tüketici davranışlarını genel olarak ölçen çalışmalar olmakla birlikte tüketici yönelimlerinin moda, popüler kültür, sosyal medya kullanımı, kredi kartı kullanımı, marka sadakati, çevreci tüketim tutumları gibi değişkenlerle ilişkisini inceleyen çalışmalar da bulunmaktadır.

"Gençlik Profili" teması ise eski tarihli eserlerin diğer alt temalara kıyasla daha fazla olduğu temalardan biri olmakla birlikte son dönemlerdeki eser sayısı azalma eğilimi göstermiştir. Konuya ilişkin verilen toplam eser sayısı diğer alt temalara kıyasla fazla olsa da akademik perspektiften uzak olarak hazırlanan eserlerin oranı dikkat çekici düzeydedir. Bu anlamda akademi dışından yazarların kitapları ve akademik olmayan dergi makaleleri önemli oranda iken akademik olarak hazırlanan çalışmaların sayısı bunlara kıyasla sınırlı kalmıştır. Bu anlamda konuya ilişkin yapılan tüm tezlerin yalnızca yirmi (20) adet olması önemli bir gösterge olarak yorumlanmıştır. İçerik bakımından değerlendirildiğinde temelde gençliğin sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik ve psikososyal özellikler kapsamında değerlendirildiği görülmektedir. Özellikle 2000'li yıllarla birlikte üniversite gençliğine ilişkin farklı üniversite örnekleminde yapılan çalışmalarla profil araştırmalarının arttığı görülmektedir. Bu kapsamda üniversite gençliğinin demografik özelliklerini, öğrenim gördükleri üniversite ve bölümü tercih etme nedenlerini, mezuniyet sonrası beklentilerini, ülkenin gündemindeki temel konulara ilişkin düşüncelerini, gelir ve harcama kalıplarını, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerden yararlanma düzeylerini belirleyecek çalışmalar ele alınmıştır. 2014'lü yıllardan sonra ise Y Kuşağı olarak tanımlanan 1981-2000 yılları arasında dünyaya gelen kuşakla ilişki çalışmalar görülmektedir. Kimlik oluşturma sürecinde bu kuşak için etkili olan unsurlar tespit edilmeye çalışılmıştır.

"Gençlik ve Alt Kültürler" temasına göz atıldığında ise ilgili eserlerinin büyük çoğunluğunun 2000'li dönemden itibaren verilmiş olması ve genel olarak bilimsel akademik yayınların öne çıkması dikkat çekmiştir. Bu yayınların da büyük oranda bir bölge adıyla tanımlanmış alt kültüre ilişkin okul dışındaki saha çalışmaları ve gençlerin sosyoekonomik durumunu, öteki kimliğine ilişkin tutum ve davranışları ve alt kültür deneyimini inceleyen çalışmalar olduğu görülmüştür. Konuya ilişkin kimi teorik çalışmalar söz konusu olsa da bu çalışmalar oldukça sınırlı düzeyde kalmıştır. Diğer yandan saha çalışmalarında hem konuların çeşitliliği hem de her bir konunun sınırlı düzeyde çalışıldığı gözlemlenmiştir. Dolayısıyla alt kültürlere ilişkin derinlikli çalışmalardan ziyade spesifik konular etrafında hazırlanan sınırlı sayıda saha çalışmalarının şekillendirdiği bir alan yazın profili

öne çıkmıştır.

"Gençlik Grupları" teması da yine az eser içeren alt temalardan biridir. Yapılan çalışmalarda köy gençliği, gecekondu gençliği, taşra ve Anadolu gençliği konularına ilişkin çalışmalar çoğu kez öne çıkarken Alevi ve Kürt gençlikle yapılan çalışmaların sınırlı kaldığı görülmektedir. Çalışmalar özellikle yoksulluk, göç ve dışlanma çerçevesinde ele alınmıştır. Türkiye'nin ekonomik yapısında 1980 sonrası dönemde kapitalist dünya ile bütünleşme çabalarının etkisiyle meydana gelen bazı değişimler ülkede yoksulluğun artmasına ve etkilerinin günlük hayatta görünür olmasına sebep olmuştur. Bu etki ile 1980-1999 dönemi gençlik grupları temasında eser sayısının arttığı bir döneme karşılık gelmektedir. Bu kapsamda gençlerin kentle ve mekânla ilişkileri ele bu anlamdaki dışlanmanın yoksul gençlerin gündelik hayatında nasıl sorunlar oluşturduğu incelenmiştir. Özellikle köyden kente göç eden köylü gençliğin kent yoksulluğu ve gecekondulaşma üzerine eserler verildiği görülmektedir.

En az eseri içeren (27) alt temalardan biri olarak *"Popüler Kültür"* teması ise kitap türünde yalnızca bir (1) eser içermesi açısından dikkat çekici bulunmuştur. Okul merkezli saha araştırmalarının öne çıktığı alt temada özellikle medya ve televizyonun popüler kültürün oluşmasını nasıl sağladığına ilişkin çalışmalar ilgili literatürü şekillendirmiştir. *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konusundaki diğer alt temalara kıyasla daha az çalışılan bu temaya ilişkin çalışmaların arttırılması; bu çalışmalarda popüler kültürün oluşmasına olanak sağlayan faktörlerin özellikle sosyal medya araçlarının ve popüler kültürün gençlerin psikolojileri, kendilerini algılayış biçimlerini, kimlik edinme süreçlerini incelemesiyle birlikte okul hayatı dışında genç gruplarının merkeze alınması da alan yazına katkı sunacaktır.

Mevcut literatürde *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu olarak gençlerle ya da gençliğe dair yapılan çalışmaların geneli "üniversite, lise ya da ortaokul gençliği" üzerine odaklanmıştır. Özellikle tez ve makale çalışmalarındaki saha araştırmalarının kahir ekseriyeti okul merkezli çalışmalar olmuştur. Dolayısıyla okul ve eğitim sistemi dışında kalan gençlere dair *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konulu çalışmaların eksik kaldığı ifade edilmelidir. Bu minvalde halihazırdaki literatürde tematik bir eksiklik olarak dezavantajlı gençlere yönelik *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* çalışmalarının sınırlı olması dikkat çekmiştir. Zihinsel veya fiziksel engeli olan, kayıp yaşayan veya ebeveynleri boşanan, suça sürüklenen veya suç mağduru, madde kullanan, sokakta yaşayan, göç mağduru, taciz/tecavüz mağduru, lgbti olarak tanımlanan ve işsiz gençler gibi dezavantajlı gruplarda yer alan gençlere yönelik çalışmalar oldukça azdır. Dolayısıyla literatürdeki mevcut eksiklik Türkiye gençliğine yönelik *"Gençlik Araştırmaları, Tüketim Kültürü, Gençlik Kültürü, Popüler Kültür, Gençlik Profili, Gençlik Grupları, Gençlik ve Alt Kültürler ve Genç İmajı-İmgesi"* konularında doğru değerlendirmenin yapılmasında önemli bir dezavantaj teşkil etmektedir. Bu kapsamda temaya ilişkin verilecek yeni eserlerin bu grup gençlere yönelik hazırlanması alan yazına önemli katkılar sunacaktır.

Kaynakça

Creswll, John, W. (2016). Araştırma Deseni - Nicel, Nitel ve Karma Yöntem Yaklaşımları. Ankara: Eğiten Kitap.

Duruöz, I., Doğan, O. (1985). T*ürkiye Gençlik Sorunları Açıklamalı Bibliyografyası.* Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Kütüphane Başkanlığı Yayınları. 168s.

Düzen, E. (2009). Ü*niversite Gençliğinin İhtiyaçları Araştırması. İ*stanbul: Toplum Gönüllüleri Vakfı Yayınları. 50s.

Göksu, İ., Bolat, Y. İ. (2019). Akademik Teşvik Uygulamasının Performansa Yansıması: 2016 ile 2017'nin Karşılaştırmalı Analizi. *Journal of Higher Education/Yükseköğretim Dergisi*, *9*(2).

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

2018-2019 URAP Türkiye Sıralaması Basın Bildirisi, Erişim: http://cabim.ulakbim. Gov.tr/wp-content/uploads/sites/4/2016/07/Dünya-Ülkeler-ve-Gruplar-Bilimsel-Yayın-Sayısı-2010-2015.pdf

Cami ve Gençlik. *Diyanet Aylık Dergi.* Ekim 2014, *Sayı*:216. Erişim: http://www2. Diyanet. Gov.tr/DiniYayınlarGenelMudurlugu/DergiDokumanlar/Aylik/2014/ekim.pdf

Veri Kaynakları

- *TUBİTAK-ULAKBİM Kataloğu*
- *TO-KAT (Ulusal Toplu Katalog)*
- *YÖK Tez Tarama Kataloğu*
- *YÖK Akademik Arama*
- *Google Akademik*
- *ASOS İndekss*
- *ACAR İndeks*
- *Türkiye Makaleler Bibliyografyası*
- *Türkiye Kitaplar Bibliyografyası*
- *Milli Kütüphane Kataloğu*
- *İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphane Kataloğu*
- *Beyazıt Devlet Kütüphanesi Kataloğu*
- *Boğaziçi Üniversitesi Kütüphane Kataloğu*
- *Bilgi Üniversitesi Kütüphane Kataloğu*
- *İstanbul Üniversitesi Kütüphane Kataloğu*
- *Yalova Üniversitesi Kütüphane Kataloğu*
- *Hacettepe Üniversitesi Kütüphane Kataloğu*

- *Ankara Üniversitesi Kütüphane Kataloğu*
- *www.suconleme.org*
- *www.kutuphane.fisek.org*
- *www.arastirmax.org*
- *www.psikiyatri.org*
- *www.kriminoloji.com*
- *www.maddebagimliligi.org*
- *http://addicta.com.tr/*
- *www.tcps.org*
- *www.pdfqueen.com*
- *www.sabev.org.tr*
- *www.pa.edu.tr*
- *www.kitapyurdu.com*
- *www.İdefix.com*
- *www.nadirkitap.com/*
- *pdf.gen.tr*
- *www.belgeler.com*
- *www.pdfbul.com/*
- *http://www. docpdfs.com/*
- *http://dergipark.ulakbim. gov.tr/index/index*
- *http://psikiyatridizini.net/default.aspx*

DEĞERLER EĞİTİMİ MERKEZİ
Süleymaniye Caddesi, Elmaruf Sokak, No:3 Fatih/İSTANBUL
Tel: 0(212) 512 19 90 Faks: 0(212) 512 19 91
www.dem.org.tr | info@dem.org.tr